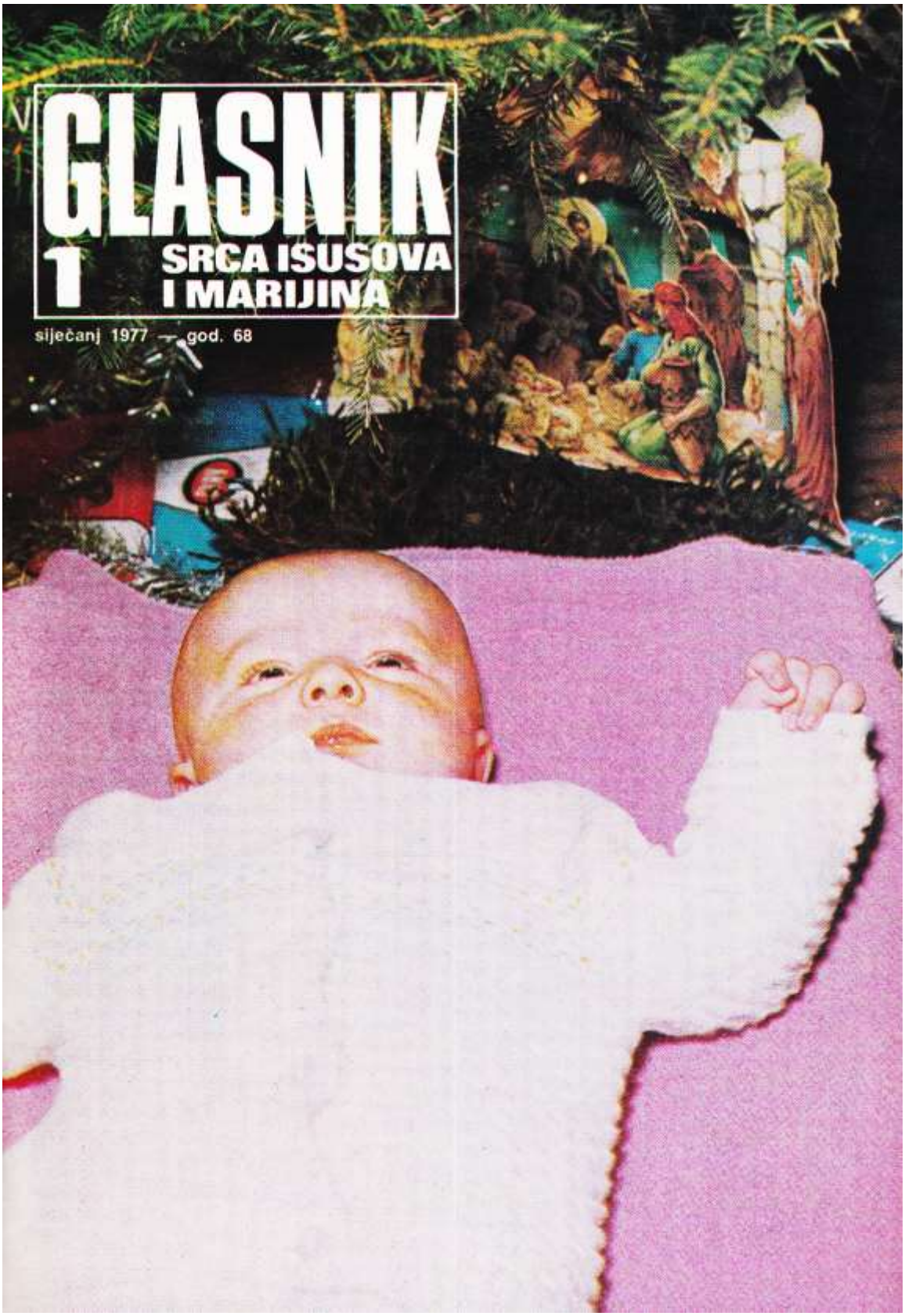
GLASNIK
1
SRCA ISUSOVA
I MARIJINA
siječanj 1977 — god. 68

Naslovna strana:

AKO ŽELIŠ MIR, BRANI ŽIVOT! (Snimio I. Knafeljc)

Na zadnjoj strani omota:

BETLEHEM U ŽUPNOJ CRKVI U NUŠTRU (Rad prof. L. Ulman)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. — Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tisak: »Plamen« Slav. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Mir i život idu zajedno

Danas živimo u malo čudnom vremenu. Uprli smo sve snage ljudskog uma da produžimo trajanje svoga života i da ujedno smanjimo broj onih koji kucaju, želeći ući u naš svijet. Tamanimo ih kao muhe i bez imale grižnje savjesti.

Dapače, došli smo do tog stupnja nehumanosti i barbarstva da se svaki povik protiv ubijanja nevinih života smatra okrutnošću, pomanjkanjem smisla za takt i nazadnošću.

Svoj egoizam mi ljudi prekrivamo plaštem briga za budućnost, umjesto da pustimo buduće naraštaje da se sami pobrinu za svoju budućnost.

U isto vrijeme čovjek u svojim tvornicama i laboratorijima proizvodi gomile najstrašnijeg oružja i zvecka njime od parade do parade, od prilike do prilike, ne razlikujući se nimalo od svojih pećinskih pradjedova.

Jedan ugledni hrvatski književnik nije uzalud napisao da su ratovi proizvod ljudske gluposti. A ta je glupost toliko neizmjerna da je nikakvi mirovni pregovori ne mogu nadlvladati. Mogli bismo mirne duše reći: »Ljudima je to nemoguće, ali Bogu je sve moguće.«

Prije tri godine na koricama ovog istog Glasnika bile su otisnute riječi: »Dijete je ljubav među nama.« Dijete je novi život poklonjen svijetu, nova ljubav u svijetu mržnje i zla.

Mogao je Sin Božji i drukčije doći na svijet, a došao je kao nejako dijete. »Sin nam je darovan.« Darovan nam je da bi živ zauvijek ostao među nama za nas. Došao je kao dijete, kao ljubav među nas. I zato, ako želimo ovih dana nešto učiniti za Njega i za svijet, stavimo se na svakom mjestu u obranu života. Nije Pavao VI. uzalud za ovogodišnji Dan mira poslao svijetu poruku s naslovom: »Ako želiš mir, brani život.« Jer mir i život idu zajedno.

T. Trstenjak

uredníkova riječ

Dolaze nam najljepši i najradosniji dani, blagdan Božjeg dolaska k nama. Bog je postao čovjek — ljudsko dijete.

— Hajdemo, dakle, do Betlehema! Pogledajmo što se to dogodilo, događaj koji nam obznani Gospodin!

Ovaj najnoviji GLASNIK želi vam omogućiti da što ugodnije i plodonosnije provedete Božić u Betlehemu svojih obitelji; uz okićeni bor, uz zapaljene svijeće, uz zvuk božićnih pjesama . . .

Nađite vremena, ovih božićnih dana, za sebe, za svoju obitelj! Otvorite GLASNIK, pročitajte nakanu »Ako želiš pravo božićevati, brani život«; zaustavite svoju pažnju nad zadnjom željom oca Gabrića; udite u intimu skromne ličke kućice te osjetite ljepotu onoga Božića koji je u siromaštvu prštio srećom; pročitajte i »Katizzu« — poziv koji bolno zvuči, kao i plač Raheline dječice pobijene u Betlehemu; pogledajte i fotografije u GLASNIKU, jer one kriju u sebi veliku simboliku; napojite dušu onom plemenštinom dječjeg srca koja izbija iz GLASNIKOVE PRIČE . . .

Božićni blagdan nema samo svoju idilu. Božić postavlja pitanje savjesti svakoga koji se zagleda u to Dijete. Kolika sreća za obitelj, ako je Božić blagdan u savjesti oca obitelji; ako je blagdan u srcu majke; ako djeca znaju što za njihov život i za njihovu vječnost znači dar Djeteta u jaslama!

Udimo s GLASNIKOM u tajnu Božićnih dana! S GLASNIKOM i u Novu 1977!

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68. SIJEČANJ BR. 1

S A D R Ž A J

AKO ŽELIŠ PRAVO BOŽIĆEVATI, BRANI ŽIVOT, P. Bulat — 4
NAJDRAŽI DAR? A. Gabrić — 5
BRANITE NAŠE ŽIVOTE, V. Pavlinović — — — — — — — 6
ISUS SREDIŠTE BIBLIJSKIH PROROŠTAVA, T. Ivančić — — 8
BADNJAK U SV. ROKU, Ana Ć. 10
»KATIZZA«, M. Starčević — — 12
ZAGORSKA ŽUPA VISOKO ČITA, NEMOJTE SE BOJATI!, O. Kühner — — — — — — — — 15
UGROŽENE CRKVE — — — 15
SVETICA SRIJEMSKE MITROVICE, Ž. Brzić — — — — — — 16
SOLE NAM PAMET — KAKO DA SE POSTAVIM?, I. Fuček — — 20
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — — 22
IVANKINA BOŽIĆNA BAKA, T. Trstenjak — — — — — — — 24
NAČELA PRAVDE I MIRA, J. Antolović — — — — — — — 26
PORUKA OCA ANTE, — — — 27
MI NE TRGUJEMO S BOGOM, J. Gusić — — — — — — — — 28
NAŠA DRAGA NEBESKA MAJKA, I. Dilber — — — — — — 30
IZVADAK IZ MOG DNEVNIKA, A. Luketić — — — — — — 31
NOVE KNJIGE — — — — — 32
ZAHVALNICE — — — — — 33
RAZMIŠLJAJMO UZ BIBLIJU, P. Bulat — — — — — — — 34

nakana apostolata molitve

»DA NEKRŠĆANSKI NARODI I NJIHOVI POGLAVARI PRIHVATE POZIVE ZA PRAVDOM I MIROM KAKO IH PROKLAMIRA KRIST U EVANĐELJU I UČITELJSTVU CRKVE.«

Ako želiš pravo božićevati, brani život!

Svi vidimo da je blagdan rođenja Isusova prevladan brigama konsumiranja i kupovine. Da umjesto smisla donosi prazninu.

Naš način slavljenja Božića bit će u suprotnosti s izvornom stvarnošću koju izgovaramo prigodom ovoga blagdana, ako se ne zapitamo: »Tko je Isus Krist, čije porođenje toga dana slavimo, i kakvu nam On poruku želi reći i donijeti?«

Krist je Bog(at), koji je postao siromašan.

Njegova božićna poruka glasi: »Slava Bogu, mir ljudima«!

Ako ne mislimo na one koji su na ovom svijetu potisnuti i bespravni, gurnuti u bezizlazno siromaštvo, nemamo pravo božićevati.

Imamo li pravo kod svojih kuća »aranžirati« svetkovinu mira ako ne želimo misliti na one protiv kojih danas vlada rat do iskorjenjenja? To su mala djeca pod srcem majke! Papa Pavao VI. je ove godine precizirao i točnije rastumačio značenje mira ovogodišnjega Božića, kad je rekao: »Ako želiš mir, brani život.« Prije svega onaj u njegovu prvom svetištu.

Vijest Božićne noći, koja je nama danas izražena našim jezikom preko Najvišega auktoriteta, nije tek neka fraza ili šuplja riječ kao slučajno bačena u ljudsku povijest. Ona je ujedno Zahtjev i Obećanje.

Ona strši iznad svih bogatih darova koje ljudi stavljaju na božićne stolove kao veliki ispit savjesti i poziv na okupljanje.

Za one koji u sebe upiju naboje ove božićne poruke i prenesu je u svoje obitelji i u svoj narod, te, usprkos okolini, samostalno i slobodno se predaju obrani života, Božić postaje potpun doživljaj, najljepši i najpotrebniji blagdan. Pogled na Kristovo rođenje osigurava im put u slobodniji, ljudskiji i mirniji svijet.

Molimo se svi da se u našem narodu probudi želja za Božićem u duhu Pavla VI.! Takav nam je Božić najpotrebniji! On nam je najsretniji!

AKO ŽELIŠ PRAVO BOŽIĆEVATI, BRANI ŽIVOT!

P. Bulat

O. ANTE JE OCITO OBLJUBLJEN MEĐU NAMA. HOĆEMO LI MU USLIŠATI NJEGOVU POSLJEDNJU MOLBU PRIJE ODLASKA?

Najdraži dar

Evo, na rastanku vas molim, biste li vi meni mogli dati, i ne samo meni, nego svima nama misionarima i misionarkama — sve vi nas ljubite i volite — biste li nam mogli dati svaki dan deset minuta navečer?

Biste li mogli biti junaci Božji pa zatvoriti televizor deset minuta? Kroz tih deset minuta mi, ne samo pojedinci, nego mi **kao obitelj,** a to znači mi kao čitav Hrvatski narod, bismo li mogli dati Bogu deset minuta svaki dan u molitvi, **u obiteljskoj molitvi,** kao zahvalu za našu vjeru koju imamo već trinaest stoljeća, da bi tu vjeru primili svi narodi svijeta?

To bi mi bio najdraži dar!

Neka tehnike. Bez toga se ne može. Ne može se sat okrenuti natrag!

Što me zabrinjava? Kako ćemo se mi snaći, složiti? Da nismo skočili prenaglo iz opanaka u čizme ili papuče? — kako se to kaže.

Kako bismo mi mogli složiti i tu televiziju, taj divni izum? Kako »televiziju svetohraništa« prenijeti iz crkve u kuće? To mi se uvijek vrti po glavi.

I zato mi se silno sviđa što sam čuo da je počelo i što sam vidio u mnogim kućama: **obiteljska molitva.** Vidim, svi u krug sjeli. Otvorili Mali koncil, Sveto pismo... Čitaju i mole. **E, ja mislim, to je najglavnije.** Možda krivo mislim? **To bi bila srž naše obnove.** Bez toga ja ne vidim drugo.

O. Ante Gabrić

Ne znate li kako biste izvršili želju našega dragoga misionara O. Ante Gabrića prije polaska iz Domovine?

Ne znate kako ćete u domu kršćanski sprovesti Badnju večer i druge Božićne večeri?

Pomoći će vam obiteljski molitvenik **NAŠA OBITELJ MOLI.**

Pratite redovito rubriku u GLASNIKU pod naslovom **NAŠA OBITELJ MOLI.**

Pišite nam o svojim iskustvima u vezi obiteljske molitve!!!

Branite naše živote!

Ja sam dijete iz štale.
Ja sam dijete iz rodilišta.
Ja sam iz daščare.
Ja iz nebodera.
Ja sam dijete da postanem čovjekom.
Svako je dijete da postane čovjekom!
I Bog je postao dijete da postane čovjekom.
Ali ne samo da bi On postao čovjekom,
nego i da bi čovjek postao Bogolik.
A često djetetu ne damo da postane čovjek.
Još češće djetetu branimo da postane Božjim.
Da bismo ga u tome omeli, odbacujemo dijete iz štale,
odbacujemo dijete iz rodilišta,
dijete iz daščare
iz rodilišta!

Neka se ne rodi!
Neka ne živi!
Neka nam ne smeta,
da imamo više mjesta u kući;
da imamo više mjesta za stolom;
da imamo više mjesta u školi;
da ne bi imalo mjesta s Bogom,
i da ne bismo mi imali mjesta s Bogom!
Dijete se rodilo u štali i bilo gladno i plakalo,
da pogledamo svu djecu koja su gladna i plaču!
Dijete se rodilo da pokaže kako je vrijedno
ljudski živjeti
Dijete se rodilo da osudi sve one koji ubijaju
nerođenu i rođenu djecu!

Zato znaj ti,
Zato znaj ti,
i ti,
i ti,
Zato znajte svi:
Nitko ne može ubiti svoje dijete,
nitko ne može ubiti tuđe dijete,
a da prije ne ubije svoga Boga!
Boga u sebi i čovjeka u sebi!

Zato znaj ti,
i ti,
i ti,
Da više nisi čovjek,
da više nisi Božji!
Jer da bi postao opet čovjek,
mora se u tebi roditi dijete!
Dijete iz štale,
Tvoje vlastito dijete!

Zašto se mnogi skupismo ovdje?
Skupismo se vidjeti da li je živo dijete,
vidjeti da li živi koga smo ubili,
vidjeti da li je dijete zatrpano našim psovkama,
našim pljuvanjem od Božića do Božića do danas!
Njega je poštedjela štala od smeća,
Njega je majka krilom zaštitila,
Njega je tebi ko Šimunu ponudila.

A ti nisi htio
nisi htio da se rodi,
da se rodi ni od tebe ni u tebi,
Ti si ponuđeno dijete osudio na smrt.
Ti si taj dar pljunuo psovokom posred lica.
A dijete i dalje strpljivo stoji,
čeka te da ga rodiš,
da ga rodiš u sebi novim životom,
da daš život novom djetetu.
Mjesto onih koje si osudio i ubio,
čeka ovo dijete i brani svu djecu.
Dijete je čekalo da postane čovjekom,
nikad nije prestalo biti Bogom.
I zato uz ovo dijete,
i zato uz ovog Boga
sva djeca svijeta,
rođena i nerođena,
sudit će na kraju svijeta
SVIMA!

Svima koji nisu dali djeci da se rode;
svima koji nisu dali da se u njima rodi dijete Bog;
svima koji su ubijali u djeci Boga i pred Bogom djecu,
ubijali nožem i jezikom,
ubijali psovkom i mržnjom,
ubijali djecu!

Zato,
ja sam dijete iz štale:
ne za zabavu
već na pitanje;
za ispit
što znači za nas dijete,
dijete u srcu i pod srcem,
Dijete koje gladuje i plače
Dijete kojem oduzimamo Boga psovkom.
Ja, dijete iz štale, čeka tebe,
Čekam tebe,
i tebe,
i tebe,
Na ovo ćete mi jednom dati odgovor.

Vjeko Pavlinović

na izvorima kršćanstva

PIŠE: TOMISLAV IVANCIĆ

Isus središte biblijskih proroštava

Rekli smo da čovjek nema sudbinu u svojim rukama. On je rob nekoga drugoga, on je manipuliran, određen voljom faktora izvan sebe. Zato naše srce vapije za slobodom . . .

ABRAHAMOVA ŽRTVA (RAD KIPARA GRGE ANTUNCA)

Taj vapaj nije beznadan. Na svim meridijanima može se registrirati isti glas, koji javlja da će doći Netko tko će čovjeka osloboditi ropstva.

Ustanovili smo da od Kine do Rima odjekuje isti proročki navještaj. Gdje je izvor tog istog glasa? U počecima čovječanstva. Biblija nam kaže da se u prapočecima zemlje dogodio sudbonosan pad, koji je odlučio čovjekovom sudbinom. Čovjek je razgolićen i istjeran iz raja. On je, dakle, u tuđini, na zemlji je stranac, nije u svojoj domovini. Zato ne raspolaže sobom.

No ista Biblija nam kaže da je u tim prapočecima čovjek primio i obećanje da će mu doći otkupljenje. Negdje u dubinama čovjekove podsvijesti ostalo je sačuvano, kao u živom arhivu, to obećanje, koje se onda na svim meridijanima zemlje jednako, u određenim situacijama, otkriva i javlja.

PALESTINA

Zanimljivo je da se ti glasovi, kako smo to već vidjeli u prošlom napisu, grupiraju oko Palestine. Zašto baš tamo? Je li to samo slučaj?

Neodgodivo nam je pogledati kako se taj navještaj javlja u samoj Palestini, prema kojoj su usmjerene sve nade.

Židovi su uvjereni da je Biblija Božja Riječ. Oni su također sigurni da su izabrani narod, da imaju privilegij među svim narodima svijeta, a da je s njima Bog, da ih On vodi. On će im poslati i Spasitelja. Iz njihova naroda će doći, ali će on biti spasitelj i ostalog svijeta. Sva njihova čekanja usmjerena su na dolazak tog Mesije, obećanog osloboditelja.

Biblija neobično konkretno i određeno govori o dolasku tog osloboditelja. I to tisuće godina već prije njegova dolaska. Pogledajmo najvažnija od tih proroštava!

ABRAHAM I DAVID

Praocu židovskog naroda, Abrahamu, dano je obećanje da će imati veliko potomstvo i da će po tom potomstvu biti spašeni svi narodi.

Najvećem židovskom kralju, Davidu, već je 1000 go-

dina prije Isusa Krista bilo rečeno da će Spasitelj izići iz njegova potomstva.

U psalmima, od kojih je mnoge napisao sam kralj David, govori se već neobično konkretno o tom spasitelju. Tako se kaže da će on biti Gospodar i Sudac. On će izbaviti siromahe, izbavit će ih od prijevare, otkupiti od nasilja. On će sjediti s desne Božje, što znači da će biti Bog. Svoj život će dati kao žrtvu za grijehe ljudi. Zatim psalmi iznose neke detalje o Spasiteljevoj muci. Svi će ga izrugati, probost će mu ruke i noge, umrijet će usred zločinaca, ubojice njegove će među se podijeliti njegove haljine, bit će od sviju napušten. Zatim se kaže jasno da će on uskrsnuti jer Bog neće dopustiti da njegovo tijelo istrune u grobu. Neobično je to, kad znamo da se sve to ispunilo baš u liku i životu Isusa iz Nazareta.

PROROCI

Židovski su proroci također veoma detaljno navještali njegov dolazak. Prorok Izaija 700 godina prije njegova dolaska govori o njemu točnošću jednog evanđeliste. On navješta da će ga roditi djevica. Donijet će radosnu vijest krotkima, izliječit će slomljena srca, zarobljenicima će donijeti slobodu, slijepima dati da progledaju, gluhima da čuju. Sve će narode izvesti iz tame Svi će tada moći upoznati Boga. Umrijet će najsramotnijom smrću, bit će ponižen i prezren.

STOŽER POVIJESTI

Nevjerojatno je to! Čitava povijest čovječanstva uzdiše za osloboditeljem: odjednom se u pojedinim povijesnim epohama pojavljuju glasovi koji navještaju da će on doći. Ti glasovi poštaju sve konkretniji i na svim stranama svijeta okreću se prema Palestini.

U samoj pak Palestini ti glasovi se usmjeravaju na jedan grad, na jedno određeno vrijeme i na jednu određenu osobu. Kao stalan prst koji je od vjekova sve jasnije usmjeravao poglede svijeta prema Isusu iz Nazareta.

Kad bi se radilo o JEDNOM slučaju i JEDNOM proroštvu, mogli bismo se od njega odvratiti. No toliko mnoštvo i tako precizni sadržaj proroštava ne da mira. U tom čovjeku, Isusu iz Nazareta, mora da se dogodilo nešto sudbonosno i osloboditeljsko za svijet. Sve se usmjerilo na njega.

Zanimljivo je da, s druge strane, već dvije tisuće godina poslije njegova dolaska nema više sličnih navještaja. Dapače, sve se usmjeruje nekako natrag, prema tom Isusu. Padaju lažni Mesije i svaka povijesna epoha i kroz lutanja nalazi put do njega.

On se tako ocrtava kao središte ljudske povijesti. Stožer oko kojeg se kreće pravo i jedino istinsko oslobođenje čovjeka. To je oslobođenje od grijeha, smrti i đavla. Tako govore proroštva. Tog Isusa svakako treba temeljito upoznati.

1. **»Neprijateljstvo zamećem između tebe i žene, između roda tvojeg i roda njezina: on će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu.«**

   (Post 3, 15)

2. **»Evo začet će djevica i roditi sina i nadjenut će mu ime Emanuel.«**

   (Iz 7, 14)

3. **»A ti Betleheme, Efrato, najmanji među kneževstvima Judinim, iz tebe će mi izaći onaj koji će vladati Izraelom; njegov je iskon od davnina, od vječnih vremena.«**

   (Mihej 5, 1)

4. **»Sedamnaest je sedmica određeno tvom narodu i tvom s v e t o m gradu, da se dokrajči opačina, da se stavi pečat grijehu, da se zadovolji za bezakonje, da se uvede vječna pravednost, da se stavi pečat viđenju i prorocima, da se pomaže Sveti nad svetima. Znaj i razumij: od časa kad izađe riječ »Neka se vrate i neka opet sagrade Jeruzalem« pa do kneza Pomazanika: sedam sedmica, a onda šezdeset i dvije sedmice bit će Pomazanik pogubljen, ali ne za sebe.«**

   (Dan 9, 24 — 26)

5. **»Tvoj kralj se evo tebi vraća: pravičan je i pobjedonosan, ponizan jaše na magaretu, mladetu magaričinu. On će navijestiti mir narodima.«**

   (Zah. 9, 9)

Badnjak u Svetom Roku

Sada — kad više ne unosimo božićnu slamu u naše moderno uređene dnevne sobe i kuhinje, rado se sjećam, pa i suza mi tada kane niz lice, premda još nisam stara, naših badnjih večeri u maloj ličkoj kućici . . .

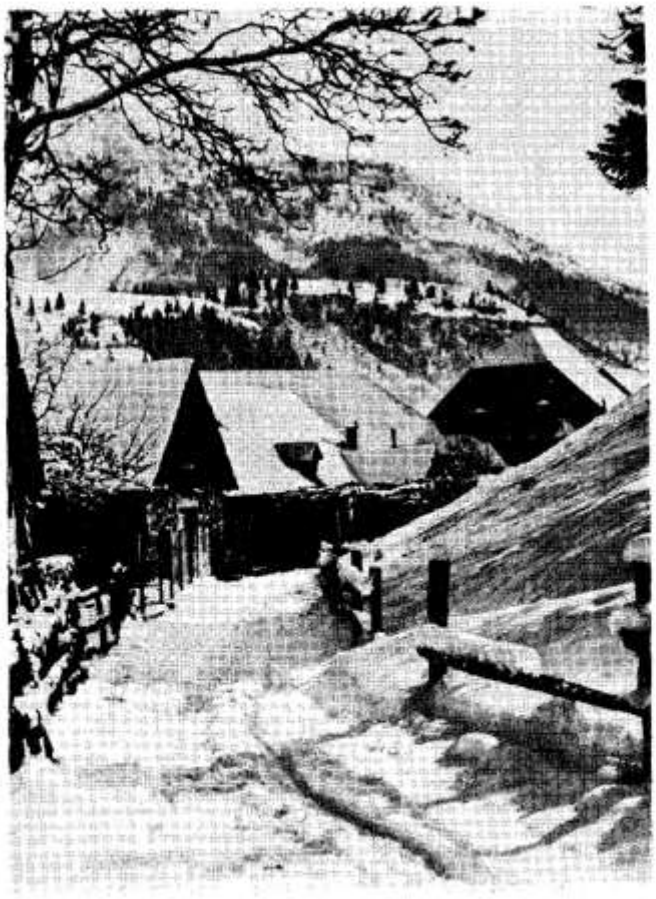

Najljepši i najugodniji su bili oni božićni dani kad bi vani nekoliko dana ranije napadao debeli snijeg. Tako debeli da su tata i starija braća morali napraviti prave tunele do ulaza u štalu, ovčinjak, do torine, gdje su ovce izlazile brstiti grm, svoj obrok, svoju salatu.

Ugodno je bilo unutra kraj vatre, koja je sumrak Badnje večeri svjetlucala kroz otvore stare peći, napravljene od stare limene bačve uz pomoć nešto alata i vješte ruke susjeda Mile.

Bilo je lijepo, toplo, radosno, bezbrižno. Radost je bila u našim dječjim srcima, nestrpljivost u očima i u svakom našem pokretu. Znali smo, kad blago dobije večeru i zapali se petrolejka na zidu, kad se spremi grah koji ćemo jesti svi zajedno iz iste zdjele na podu, u slamu postavljene — da će našem dječjem nestrpljenju doći kraj.

— Eno ga, već je napunio koš!, viknuo bi netko od nas četvero mlađe djece. Bio je to onaj koji bi prvi vidio da tata unosi slamu u kuću.

No nije on te večeri jednostavno i ravno ulazio u kuću. Obavljao je vrlo važan posao. Mi onda nismo ni znali koliko i što znači za njega božićni blagoslov, koji je on najprije obavio izvan kuće, obišavši štale, dvorište, da bi onda kroz snježne tunele uvukao dobro nabijeni koš sa slamom u kuću.

Tada smo svi bili na okupu. Stariji ukućani i djeca! Nastojali smo biti i tihi i dobri; osjećao se poseban mir u svakom kutiću dosta malene, ali bogate kuće.

Bogate po broju čeljadi i po duhu, po željama i nadama, koje su se u to tiho božićno veče skupile u svakom od prisutnih.

— Na zdravlje vam došlo porođenje Isusovo!

Tata bi tada, odloživši koš pod »škale« koje su vodile na tavan, uzeo šalicu s blagoslovljenom vodom, poškropio nas hrastovom grančicom, a mi bismo svi poklekli na zemlju i učinili znak križa.

Zatim je počelo pravo veselje: svi bi se bacili na slamu, vadili je iz koša i rastirali da nijedan dlan na zemljanom podu ne ostane nepokriven.

Mama bi donijela zdjelu s grahom, stavila je nasred sobe-kuhinje, a mi bismo posjedali i još uvijek mirno, ali uzbuđeno čekali ...

Tata odlazi u susjednu sobu, širom otvorenih vrata. Tamo će na »česnici« (pričesnici) zapaliti božićnu svijeću. Tu je svijeću on sam napravio iz voska vlastitih pčela — za koje se brižljivo brinuo. I mama je učinila svoj dar za Božić. Napravila je beskvasni kruh — česnicu, koja na sredini ima udubinu da bi se unutra mogla smjestiti voštanica. Svijeća je ukrašena trobojnicom, a sa strane su i dvije posude s božićnom pšenicom, koja je od svete Lucije do Badnjaka izrasla za dlan i po, baš kako treba. Svijeća je svjetlucala svoj uspravni plamen i dala znak da je Božić tu.

Veseli smo, ali ima i suza na očima. Nismo svi tu, nema strica, a strina plače, djeca još ne shvaćaju. Njih četvero su moga tatu naučili zvati »tata«. On se za njih brinuo, nisu oni osjećali da nemaju tatu, makar su stariji znali da je poginuo. Nas troje i njih četiri stričevića svi smo jednako zvali »tata« i »mama«.

Tata je kleknuo na slamu, a zatim mama, strina, teta i nas sedmero djece. Prekrižio se i počeo moliti:

— Za nas prisutne! Za naše u svitu (a bilo ih je dosta), za naše pokojne za koje se zna i za one kojima se ne zna grob. (U ove posljednje spadaju dva naša strica i dva bratića).

Dok smo molili Oče naš, Zdravo Mariju i Slava Ocu, čuli su se jecaji, šmrcanje, brisale su se suze. Sve u tišini, na slami, u našoj dragoj ličkoj kući.

Voljela sam kad je tata predmolio za Božić među nama. Znala sam da postoji Netko jak i dobar kome se tata s toliko ozbiljnosti obraća. Sigurno je i Bog dobar i jak kao tata, ako ne i bolji i jači ... Osjećala sam da je netko tajanstven među nama, daje nam snage, veselja i obećaje da će i ovaj snijeg vani okopnjeti, da će u proljeće pšenica proklijati, ulijeva nam nadu i sigurnost da naši pokojni, mili i dragi, nisu sami, da smo mi s njima u duhu, da ih ne zaboravljamo. Oni su naši i mi smo njihovi. Možemo se s njima razgovarati, šaljemo im svoje želje, obećajemo da ćemo čuvati njihovo potomstvo. Sve se to događa u toj tihoj Božićnoj večeri ...

Brzo smo pojeli grah i zatim dobili po kapljicu crnog vina, a onda je došlo veselje. Mama, tetka i strina su otvarale škrinje i zamirisale su jabuke, podijeljeni su lješnjaci, bajame ... Počelo je »kokanje«, tko će više zaraditi. Bilo je i plača, ako bi se što izgubilo u slami, ali to bi se brzo završilo, jer naći ćeš sve. Ako ne prije, a ono na Ivanjdan, kad se slama bude nosila van.

Tako je Božić dolazio tiho, ali je jako otvarao duše, kucao na sva vrata da bi drugi dan ujutro došli prvi čestitari te stiskom ruke i zagrljajem oko vrata iskazali radost jedan drugome. Ja se sjećam kako je moj jaki tata molio Spasitelja i s veseljem čestitao susjedu:

— Na zdravlje Ti došlo porođenje Isusovo!

Badnja večer me naučila da je potrebno moliti, jer moli i moj tata, koji je snažan i jak, visok, koji puno toga može izdržati. Kad je došao Božić, on je imao što reći, potužiti se, zahvaliti, zamoliti za se i za sve potrebne.

Kažu stari da »nije svaki dan Božić«. Osjećam da bi trebao biti. On i jest, samo treba slušati kad kuca ...

Ana Č.

„Katizza“

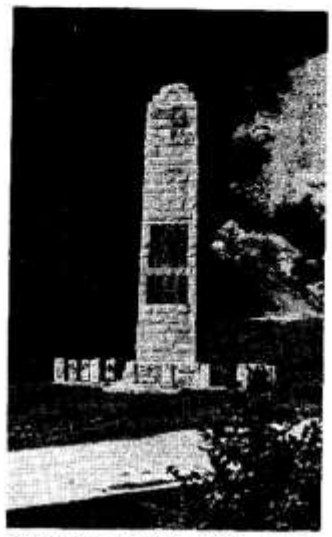

SPOMENIK LIJEPE NAŠE U HRVATSKOM ZAGORJU, SIMBOL JE SVIH NAŠIH KRAJEVA.

Sad vam se otvaraju vrata očinske kuće, mile Domovine. Ove naše lijepe Domovine što je »Božjim suncem obasjana, Božjom rukom ovjenčana«. Pozdravlja vas »ovo naše divno more, potočići što žubore; bistre rijeke, šume bajne i te gore veličajne; plodna polja, rodni vinogradi, gdje naš težak neumorno radi; i livade i vrtovi cvjetni i borovi i čempresi sjetni; gajevi i sivi maslinici — sve to sliči jednoj divnoj slici, što je Božja ruka naslikala i na poklon nama — djeci dala . . .« (A. Bauer D. I.: »JELENA«, izvadak iz pjesme).

Većinom niste mogli (možda tek po neki) sudjelovati s nama u našim prošlogodišnjim slavljima. Slavili smo 1300-godišnjicu početka pokrštavanja Hrvata i 1000-godišnjicu smrti naše dobre i pobožne kraljice Jelene, koja je u Solinu sagradila crkvu »Gospe od Otoka« — u kojoj je i sama bila pokopana prije 1000 godina (976.). Dne 26. kolovoza 1898. pronašao je naš učenjak svećenik don Frane Bulić njezin natpis (v. o tomu pjesmu O. A. Bauera »Jelena«).

Veličanstvena je doista bila ta proslava! Nikad se još nije u Hrvatskoj našlo na okupu toliko crkvenih dostojanstvenika: sedam kardinala, velik broj nadbiskupa i biskupa, domaćih i stranih, a bilo je tamo i preko 300 svećenika te oko 100 tisuća vjernika iz svih krajeva naše Domovine. Velike skupine hodočastile su onamo preko čitave godine.

Znamo, braćo, da ste željno čekali da opet ugledate tu dragu Domovinu, majku našu. Možda ste iz siromašnog ili zapuštenog kraja, ali »domovina kakva bila, rođenom je sinku mila!« —

Došli ste da na majčinu krilu odahnete i malo se, tjelesno i duševno, odmorite u krugu svojih milih i dragih, da onda opet lakše možete jesti tuđinski kruh, dok ne dođe vrijeme da se konačno vratite k svojima, na svoje, da tu sretno proživite ostatak svog života, dok vam Majka Domovina »u svom polju ne da groba, svojim cvijećem grob zakiti« (P. Preradović).

I dok tako sjedimo uz vas, braćo, slušamo kucaje vaših srdaca, gledamo i osjećamo vaše uzbuđenje i vaše vlažne oči, i naše je srce uzbuđeno i naše se oči zalište suzama. Znamo da ste se i vi u tuđini često puta osjećali kao Izraelci u babilonskom sužanjstvu, misleći na daleku Domovinu i puni čeznuća za njom uzdisali. »Na rijekama babilonskim sjedasmo i plakasmo, spominjući se tebe, Sione . . .« No što prognanim Izraelcima nije bilo moguće, vama je ipak dano: od vremena do vremena vi možete ipak posjetiti svoju Domovinu, zagrliti i izljubiti svoje drage i tako se s njima ponovno po-

Dobro nam došli? Da, braćo, što dolazite iz tuđine, u svoju milu Domovinu, dobro nam došli! Možda vas tamo poštuju (bar neke, nadamo se) kao braću kršćane, ljude. A možda za neke vrijedi ona Preradovićeva: »Tuđa majka ima svoje, ne poznaje jade tvoje . . . ?«

vezati i učvrstiti svete veze, kojima ste s njima sjedinjeni — pa tako i ovaj put.

Još je jedna stvar zbog koje plačete, i vi i mi s vama: kolika naša braća nisu došla, nisu se vratila i neće se možda nikad više vratiti. Neće, svakako, oni koji su tamo ostavili svoj život. Mjesto mlade, zdrave i vesele Katice došao je u Domovinu samo mali zavežljaj i oznakom »Katizza«. A Katica je ostavila u tuđini svoje kosti. — Neće se vratiti ni oni (mladići i djevojke) koji su se odnarodili, zaboravili i roditelje i Domovinu. Ni onaj naš muž koji je zaboravio Boga i dušu, ženu i djecu, Domovinu i vjeru, jer ga je privukla grješna divlja strast i tamo je našao drugu »ženu« i »domovinu«. Ni ona žena koja je napustila Domovinu, Crkvu, muža i djecu, jer je našla nešto drugo i sad istom zna što je »prava ljubav«!...

Eto, i mi plačemo nad suzama i bolima ostavljenih i razočaranih i nad zaslijepljenošću i nesrećom onih koji su ih ostavili i otišli, izgubili se u tuđini.

Još groznije suze lijemo nad onim mladim bićima, osobito djevojkama i mladim ženama, koje su, zavedene, prevarene, upropaštene — kidisale na svoj život. I kad su već tako žalosno stradale, još je žalosnije što nisu znale naći put do milosrdnog Srca Isusova, nego iz zla pobjegoše u gore te svojim mladim tjelesima i tjelesima nerođene, ubijene djece pognojiše tuđe njive i ledine, kao da nije kroz vjekove dosta naše krvi proliveno po poljanama čitave Evrope i dosta tjelesa naših ljudi nagnojilo groblja i njive tuđih zemalja . . .

I još, braćo i sestre, nije dosta tih suza i te žalosti, jer dok plačemo nad drugima, možda bi trebalo da zaplačemo i nad samima sobom, nad vlastitom nesrećom, bijedom i slabošću . . . Treba li plakati, plačimo, plačimo zbog izdaje ljubavi, Božje ljubavi. Ali ta ljubav nek nas sada spasi, nek nam ne da da tako nastavimo, nek nas pridigne, nek nas odvede k ranjenoj Božjoj ljubavi, na Srce Isusovo, gdje ćemo se oprati, izliječiti, preporoditi, naći mir i spasenje. Jer »ljubav Božja smilova se, ljudsku narav uze na se; s neba siđe dolje radi grješnika, rodi se u štali radi čovjeka«.

Braćo i sestre, dobro nam došli! Našli okrepu, duhovnu i tjelesnu na krilu majke Domovine, i sretno pošli s Božjim blagoslovom, u miru Božjem, preporođeni u novi život, i vratili nam se što prije konačno, da u dragoj Domovini nađete »sretan život nov!« (A. Bauer, »Jelena).

Mladen Starčević

Zagorska župa Visoko čita...

Župa VISOKO u Hrvatskom zagorju ima oko 2400 vjernika u 550 domaćinstava, a u 150 obitelji ulazi »Glasnik Srca Isusova«. Uz to mnogi primaju i »Glas Koncila«, »Veritas« i »Mariju«. Pitao sam župnika preč. g. Franju Stričaka zbog čega je toliko raširena u župi katolička štampa.

— Kod nas je jaka tradicija nekadašnjega svetojeronimskog društva, kad su knjige dolazile u naše domove. Pa i starinski GLASNICI Srca Isusova dolazili su u velikom broju u župu otkako ja pamtim. I još i danas se čuvaju lijepo spakovani u koferima i na policama. I ja sam im govorio, dok još nismo imali naše katoličke štampe, da izvade i čitaju stare Glasnike ...

— Kome zahvaljujete tu svijetlu tradiciju čitanja?

— Da, to sam nasljedio u župi od mojih prethodnika. Gospodin Majerović bio je aktivan baš za proširenje pobožnosti Srcu Isusovu. Razumije se da je to jako cijenio i podržavao i poznati zagorski »arški župnik« preč. Nežić. Za pobožnost Srcu Isusovu veoma je zaslužan, kao i za čitanje katoličke štampe, sadašnji mariborski biskup dr Držečnik, koji je za vrijeme rata bio kapelan u ovoj župi. On je organizirao prve petke i prve subote, a osobito žive krunice.

— Čitaju li ljudi uistinu i danas?

— Svaki put kad dođe Glasnik, ja znam napomenuti koji taj članak što ga treba odmah danas, te nedjelje, iza objeda čitati. I znam da to ljudi čitaju. Više put im govorim: Nemojte vi uzimati GLASNIK samo zato da se on proda, ili tobože da dolazi na moju župu što veći broj rasprodane štampe. Nego uzimajte zbog sebe, svoje obitelji! I zato, kad već uzmete, onda i čitajte ... I mogu reći da im se GLASNIK veoma sviđa i da ih ne moram puno nagovarati. Kad jednom krene, onda već ide samo od sebe. Kod blagoslova kuća obnovim pretplatu i ja nemam poteškoće s plaćanjem.

— Čuo sam da mladež kod vas obavlja i danas prve petke ...

— Obično se preporučuje da prvopričesnici nastave odmah primati često svetu pričest. A za to je veoma lijepa pobuda misao devet prvih petaka. Ali ja ih ne obligiram, nego ih i kasnije nastojim navesti na to da se nastave pričešćivati tovi petak. Redovito imam u

ŽUPNICI U RAZGOVORU S O. A. GABRIĆEM

prvi petak oko stotinu osoba koje pristupaju k stolu Gospodnjem. U srijedu pred prvi petak poispovijedam treći i četvrti razred, u četvrtak je ispovijed za djecu viših razreda. Tako u prvi petak ostanu za ispovijed samo odrasli. Blagdan Srca Isusova se u cijelom našem dekanatu veoma štuje: župe Visoko, Bedenica i Bisag na sam dan. U župi Bisag i Bedenica sami svećenici to obavljaju, a mi imamo pravo proštenje, jer nam dolaze Brežnički Hum i Gornja Rijeka. Prije su bile i procesije, ali ni danas se ne radi, nego svetkuje. Toga dana se podijeli mnoštvo svetih pričesti kao zadovoljštinu za grijehe čitavoga svijeta. Poslije podne se održava uvijek velika i svečana večernjica.

P. B.

Nemojte se bojati!

Na Badnjak naveče ušuljao se miš u električne uređaje glavne gradske centrale i napravio kratki spoj.

Svjetla i žarulje se ugasiše.

Milijuni wata potamnješe.

Iznenada sve je postalo mirno i nepomično.

Radio i televizijske postaje nisu mogle emitirati Božićne pjesme.

Dr teologije Rösch morao je, poput proroka, mjesto iz rukopisa govoriti iz srca.

I — svatko je palio malu svjećicu govoreći svojoj djeci veliku Božićnu poruku: »Nemojte se bojati!«

O. Kühner

Ugrožene crkve

Ove ćemo se godine češće javljati s prilozima i fotografijama, koje će vas rastužiti. Neće to biti lijepe i dovršene crkve.

Nego vrijedne — osobito s vjersko-pastoralnoga i zemljopisnoga položaja — ali KOJE VAPIJU ZA POPRAVKOM I POMOĆU!

Danas evo SVETE MARTE u selu Šišinec pokraj Gline. Na samoj Kupi spaja Baniju i Pokupski kraj. Crkva datira od Marije Terezije. Narod je siromašan, a mnogo iseljuje, pa je ova crkva, na vrlo važnom našem katoličkom položaju, ugrožena.

Za nju se nesebično zauzima sadašnji župnik Ante Rotim, Župni ured, Šišinec, 44252 Stankovac k/Gline. Eventualne priloge možete poslati i na Uredništvo Glasnika s oznakom: »Za svetu Martu«!

Svetica Srijemske Mitrovice

Đakovačko-srijemski biskup Msgr. Ćiril Kos zamolio je 15. siječnja 1976. zadarskog nadbiskupa Marijana Oblaka da bi darovao dio mučeničkog praha sv. Anastazije Srijemskoj Mitrovici. Do ostvarenja molbe došlo je u nedjelju 24. listopada.

Moći sv. Stošije (Anastazije) bile su u malom srebrnom relikvijaru u petak 22. listopada najprije donesene u Đakovo, gdje su bile prezentirane svećenstvu i vjernicima kod večernje koncelebracije u katedrali. U pozdravnoj besjedi biskup se Ćiril zahvalio nadbiskupu Oblaku i završio riječima:

»Svetu Anastaziju štuje Carigrad i Rim, štuje je Istok i Zapad, ona je svetica jedinstva Crkava, ona treba da bude svetica jedinstva i zajedništva naših nadbiskupija, posebno u ovoj svečanosti Zadra i Đakova, odnosno đakovačko-srijemske biskupije. Neka Gospodin i našoj Crkvi dade snage i radosti da onom vjernošću, onom ljubavlju i onim nasljedovanjem slijedimo svetu Anastaziju, sada po ovim moćima prisutnu među nama, kao što je to činila i kao što to čini Zadarska Crkva već 12 stoljeća«.

U subotu 23. listopada u večernjim satima započelo je veliko slavlje u Mitrovici. U svečanoj procesiji, u kojoj su sudjelovali zagrebački nadbiskup Kuharić, splitski nadbiskup Franić, beogradski nadbiskup Bukatko, subotički biskup Zvekanović, domaćin biskup Kos te mnogi svećenici i vjernici iz cijele Slavonije. Zadarski nadbiskup Oblak unio je srebrenu škrinjicu s moćima u crkvu i položio ih na oltar. Potreseni vjernici i pjevači s kora pjevali su oduševljeno u božićnoj melodiji Dragutinčevu pjesmu u čast sv. Anastaziji:

»S Kristom nam je prava Svjetlost zasjala,
Na nov život čovječanstvo pozvala,
Nju je slijedeć sveta Anastazija
Slična Kristu, Svjetlo svijeta, postala ...«

Za vrijeme euharistijskog slavlja homiliju je održao nadbiskup Franić, koji je među ostalim istakao:

»Molimo svetu Anastaziju, čije smo ostatke prenijeli u našu Srijemsku Mitrovicu, da nam isprosi od Boga, nama katolicima s juga i sa sjevera, s istoka i zapada u ovoj našoj domovini, jedinstvo u vjeri, jedinstvo u moralu i crkvenoj disciplini ... Sv. Anastazija nije, doduše, naše krvi, ali je naše vjere, a vjera je više nego narodnost. Jer hoće li se na koncu svijeta ili u nebu svijet dijeliti po nacionalnostima? Ne. Svi ćemo onda biti jedno. Koliko je duša važnija od tijela, toliko je vjera važnija od narodnosti. To su dvije svetinje, to je istina. Ali od te dvije svetinje vjera je vječna.«

U nedjelju 24. listopada osvanuo je prekrasan, sunčan dan. Kao da je sv. Stošija isprosila iz neba i tu milost da zaogrne svoje široke srijemske pejsaže raskošnim bogatstvom sunčanog svjetla. Svečanost je uzveličao papinski pronuncij nadbiskup Michele Cechini i u ime Pravoslavne crkve dvojica uglednih mitrovačkih svećenika.

Crkva je toga dana bila premalena da primi ono ogromno mnoštvo vjernika. Svečanu koncelebraciju

predvodio je zadarski nadbiskup Oblak i održao prigodnu homiliju. Evo nekoliko misli:

»U sirmijskoj Crkvi, usred poganskog društva, Anastazija je — mi je u Zadru zovemo skraćenim i pohrvaćenim imenom Stošija! — vjeru u Isusa Krista upoznala, prihvatila, živjela i mučeništvom zasvjedočila. Ona je na Božić 304. godine, za vrijeme progona cara Dioklecijana, ovdje, u sadašnjoj Mitrovici, spaljena na lomači ... Slava i štovanje iz njezinog Sirmiuma, gdje joj je bila podignuta prva crkva, prenose se najprije u Carigrad, a odatle u Rim. Kršćani su pred provalom Huna moći sv. Anastazije donijeli u Carigrad, vjerojatno 457. godine.

Bizantski car Nicefor, u znak priznanja i nagrade biskupu zadarskom Donatu za postignuti mir između Karla Velikog i Bizanta, poklanja mu 810. godine moći sv. mučenice Anastazije. Otada grad Zadar s poštovanjem čuva sažgane ostatke svete mučenice i pobožno ih časti ... Sveta Anastazija vraća se danas u slavlju u svoj Srijem i Mitrovicu. Vraća se kao milost velikih, ovogodišnjih naših jubileja: 1300-godišnjeg spomena našeg krštenja i 1000-obljetnice crkve Gospe od Otoka u Solinu, što je dade sagraditi Zadranka, hrvatska kraljica Jelena. Vraća se da bude sveti luk što u jedno spaja našu kršćansku prošlost i sadašnjost, žubor jadranskih žala i šuštanje klasova srijemskih njiva ...«

Na tom svetom mučeničkom tlu, oškropljenom krvlju đakona Dimitrija, biskupa Ireneja, sv. Stošije i ostalih srijemskih mučenika za vrijeme euharistijskog slavlja primiše sveti red đakonata petorica đakovačkih bogoslova. Ređenje je obavio Hrvatski metropolita nadbiskup dr Kuharić. Ono veliko mnoštvo vjernika nije moglo suzdržati svoje ganuće i pobožne uzdahe, koje su upravljali Gospodinu da izlije svoju milost na te mlade levite, koji se odlučiše neopozivo darovati Kristu i Crkvi u vremenu, koje će tražiti od njih izvanrednu hrabrost, samoprijegor i ustrajnost.

MLADIĆI SRIJEMSKE RAVNICE STUPALI SU PONOSNO UZ SRIJEMSKU SVETICU

Nadbiskup Kuharić uputio im je očinsku riječ i podsjetio ih na vjernost obavezama koje ovim svetim činom na sebe preuzimaju:

»Sveta Anastazija imala je u sebi jednu drugu jakost, koja nije od ovoga svijeta. Ona je imala u sebi jakost duha, jakost vjere i tom je jakošću vjere i tom jakošću ljubavi prema Isusu Kristu, Bogo-Čovjeku, stajala nepobjediva i nepobijeđena ... Vi ste, dragi đakoni, vjerom pozvani i u vjeri možete darovati sebe kao dar. Vi se odričete svoje osobne obitelji da biste cijelim srcem pripadali Bogu i da biste cijelom dušom pripadali Božjem narodu, da biste bili znak nadsvijeta u ovom svijetu, da i danas, kad su mnoge istine uzdrmane, zanijekane tolike vrijednosti i pogažene tolike stvarnosti, postoje ljudi koji žive znakovito, vjerno i dosljedno govor neba ...«

Nakon svetog bogoslužja održana je u crkvi zborna recitacija u čast srijemskih mučenika i skazanje o mučeništvu sv. Anastazije prema rimskom izvještaju iz šestog stoljeća. Jedan i drugi komad mladi su »glumci« izveli s puno uživljenosti, na gelemo zadovoljstvo prisutnog Božjeg naroda.

Ovogodišnji Božić sveta Anastazija, božićna svetica, proslavit će nakon mnogo stoljeća kod kuće. U svojoj domaji!

Žarko Brzić

Sretan Božić
i Novu Godinu

svim prijateljima »Glasnika«
želi Uredništvo i Uprava

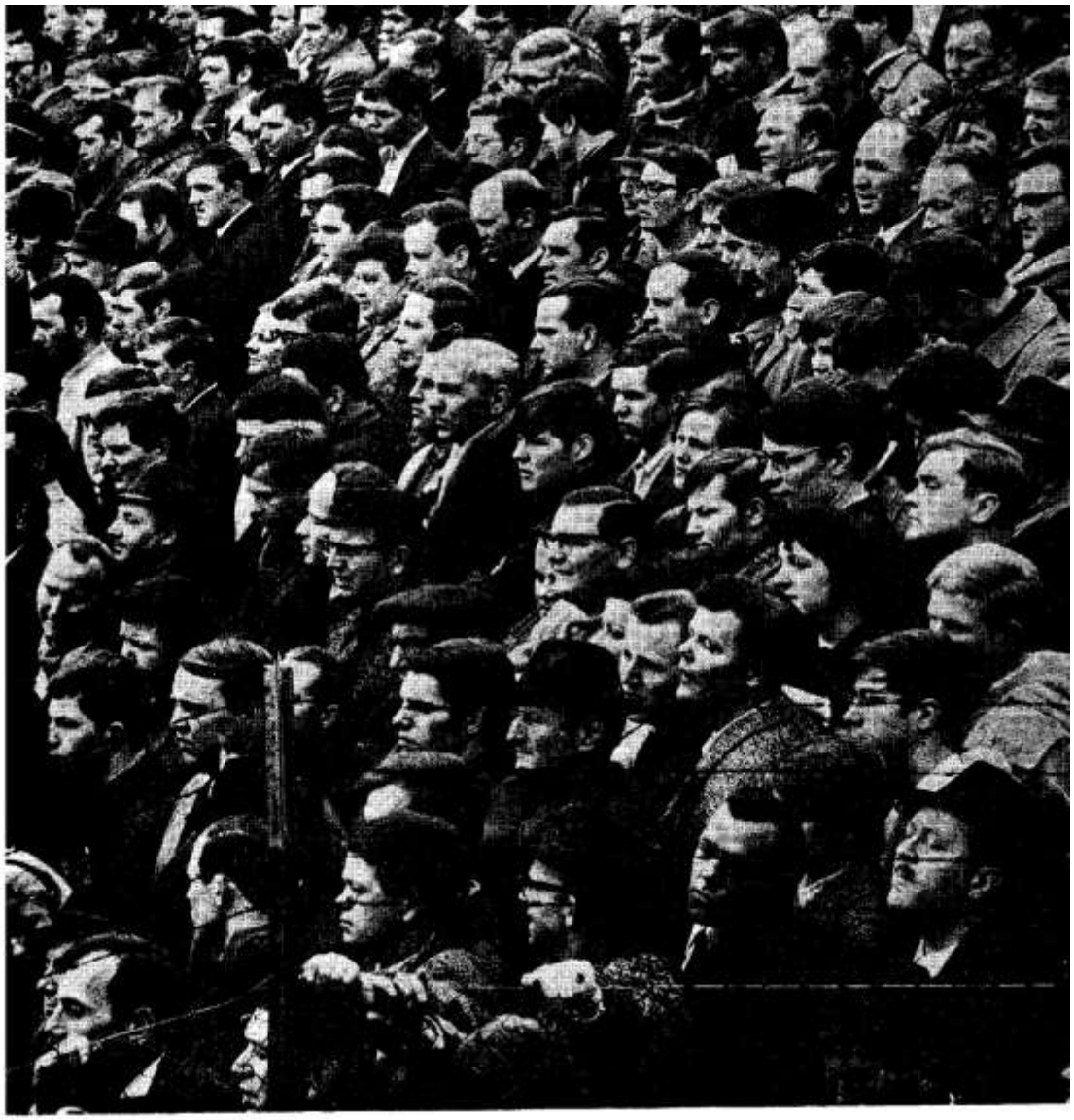

Ustani, zasini, Jeruzaleme, jer dolazi svjetlost tvoja i slava Gospodnja sviće nad tobom!
K tvojoj svjetlosti koračaju narodi i kraljevi u sjaju zore tvoje.
Vuk će prebivati s jagnjetom, ris ležati s kozlićem, tele i lavić zajedno će pasti, a dječak njih će voditi.
Nad rupom gujinom igrat će se dojenče, sisanče će ruku zavlačiti u leglo zmijino.

Izaija

Rekao sam mu da je poludio i on i ti njegovi frajeri. Zamislite, taj Marko odjedanput postao svetac! Jučer mi dva sata tupi zašto on i ti njegovi s katehetom svaki tjedan jednom zajednički mole. Poziva me da i ja pridem. A meni je to užasno strano i pretjerano. To nije realno. Po mom mišljenju gube vrijeme i bježe od stvarnosti. Kad već hoće nešto kršćanski činiti, zašto po gradu ne potraže tolike napuštene starce i starice da im očiste stan, operu posuđe i rublje, da im kupe što trebaju, da poduzmu i veće zahvate. To bi bilo nešto!

Istina, ja niti volim, niti znam moliti. Čim se saberem, dolazi mi na pamet tisuću stvari, samo ne molitva. Uostalom, koliko još ljudi danas shvaća molitvu ozbiljno? Ja ne vidim potrebu, to sam jasno rekao Marku. Strašno sam se razljutio kad mi je nekoliko puta ponovio: »Ti si na krivom putu.« Ja mislim da nisam. Želim biti dobar kršćanin. Pa i pomolim se na svoj način. Prije spavanja slično nekako kažem Bogu: »Oprosti, Bog!, sutra se vidimo!«

Idu mi na živce ti bogomoljci koji su počeli zajednički moliti. Kao da ih ne poznam: isti su ko i ja. To me užasno ljuti. Oni nam sad svima odjedanput sole pamet. Kako da se prema svemu tome postavim?

Zvonko

Sole nam pamet - kako da se postavim?

PIŠE: IVAN FUČEK

Ti se ljutiš, osjećaš da ti tvoji »frajeri«, koji nisu ništa bolji od tebe, sad odjednom sole pamet. Marko ti čak dva sata drži predavanje o molitvi. Naravno, to te ponižuje. Što on sad o molitvi najednom zna bolje nego ti? I čini ti se da se prave, da su navukli maske lažne svetosti, da sebe drže boljim od drugih. Ne bih, Zvonko, ulazio u to da ih sudimo. To i nije tvoj problem. Tvoj je problem molitva kao takva.

Marko se, veliš, hvali kako oni s katehetom jednom tjedno zajedno mole. Općenito dobro znaš da današnji čovjek — onaj s ulice, tvornice, poduzeća, fakulteta, škole — ne dolazi lako na pomisao da je ponekad potrebno izvršiti »duhovni vikend«, napustiti bar nakratko redoviti ambijent i naći se sam sa sobom i s Bogom. Abraham, Ilija, Mojsije, Gospodin Isus osjećali su potrebu da napuste na neko vrijeme svoj redoviti ambijent, pa su otišli u »biblijsku pustinju«, čak kroz četrdeset dana. Tebi poznati ljudi Crkve kao Benedikt, Franjo, Dominik, Ignacije, Foucauld i mnogi drugi tražili su svoje razdoblje »pustinjaštva« da se više nađu s Bogom. Možda smo se mi odviše predali trci života, pa se sada nalazimo u pravoj nemogućnosti da se saberemo. Ako se Markovi skupljaju jednom tjedno na molitvu, držiš li da je to zaista pretjerano? Oni sigurno puno sati utroše i u razne programe, izgubljeno vrijeme, u mnoge trice.

Nego problem je dublji. Kažeš da to »nije realno«, da »gube vrijeme«, da »bježe od stvarnosti«. Rekao si Marku da ne vidiš »potrebu« molitve. A jesi li ikad razmišljao u čemu vide potrebu molitve muslimani, hinduisti, budisti? Oni mnogo mole. Molitvu smatraju dušom svojih religioznih akcija. Mahatma Gandi je govorio: »Molitva treba da bude ključ dana i zavornica večeri.« Čemu svake godine skupljanje tisuća mladih u Taizéu, oko glasovitog protestantskog samostana, i to na molitvu? Je li to samo pomodarstvo? Besciljnost? Bježanje od stvarnosti? Pravoslavci se mole, osobito u Rusiji. Ateisti se ne mole. Jasno, kome bi se oni mogli moliti, kad ne priznaju Boga?

Što misliš, možemo li mi išta učiniti za Boga bez Boga? Kako protumačiti općenitu neplodnost Kristove Krvi danas u svijetu? Jesmo li dovoljno molili? Apostol Pavao je tražio da se vjernici neprestano mole za sve ljude (1 Tim 2, 1-4). Znači, Bog očekuje našu molitvu. Što budemo više povezani s Bogom, i naše će akcije biti plodnije. I naše karitativno djelovanje, koje predlažeš sa starcima, i naše riječi, naši nastupi — sve će biti plodnije; više ćemo posredovati Boga kroz naše djelovanje, više će se Bog nama služiti kao svojim oruđem.

Javlja se sve više glasova da i najbolji vjernici ne vole, a niti znaju moliti. U svim epohama čovječanstva i Crkve postojale su poteškoće s molitvom. Možemo ih nazvati »klasičnim« poteškoćama. Čovjek »po naravi« nije molitelj. Pred Bogom je tuđ, nespretan, osamljen, rastresen. Danas pridolaze društveni i psihološki novi razlozi. Bog nam je nekako dalje nego prije: ateistički nazor na svijet u koji smo uronjeni, opća laicizacija, kultura slike (TV, filmovi, ilustrirani časopisi...) obuzimaju maštu, osjećaje, volju, razum, jednostavno, dušu današnjeg, osobito mladog čovjeka. Manjak religiozne svijesti sve više raste. Kriza vjere kulminira, a o molitvi smo sigurni samo u vjeri. Što ako u nečijoj savjesti vjera postane nesigurna? Ako je zapravo više nema ili se dotični nalazi tek na putu prema njoj? Može li takav moliti? Može li se u takvu stanju mirne savjesti moliti?

Uvjeti suvremenog života, slabost živaca, preopterećenost mnogstrukom hitnjom djeluju na psihu modernog čovjeka tako da želi pobjeći od sebe, od sabranosti i od šutnje. Zato on radije sve obavlja u buci, uz pjesmu s radio-aparata, uz glazbu s ploča ili vrpce. Današnji je čovjek »homo faber« — aktivist, čovjek tehnike. Ukoliko je vjernik, još će cijeniti »aktivne kreposti«: potrebnome »očistiti stan«, »oprati posuđe i rublje«, »nabaviti što treba«, poduzeti »veće zahvate«, kao popraviti kuću, autom dovesti potrebno. Molitvu smatra »pasivnim«, gotovo »izgubljenim vremenom« i »bježanjem od stvarnosti«. Sam kažeš: »gube vrijeme i bježe od stvarnosti«. Zanimljivo je kako kroz te poteškoće Duh Sveti vodi vjernike. Teška im je pojedinačna molitva, a privlači ih zajednička. Zato daju prednost čitanju Biblije i zajedničkom razmišljanju, liturgiji općenito, Euharistiji. Molitve su danas spontane, osobne, ne podnose metode ili formulare. Sam priznaješ da se moliš »na svoj način«! Zadrži ga! Po mogućnosti ga produbi i malo proširi, pa nećeš reći da ne znaš moliti.

»Koliko danas još ljudi molitvu shvaća ozbiljno?«, pitaš. U Crkvi se osjeća novi duhovni molitveni pokret. Ne mora u njemu odmah biti sve pročišćeno, sve na visini. Ali kao da Duh popunjuje u Crkvi što danas osjetljivo manjka. I zanimljivo je da taj način mnoge mlade privlači, da se otvaraju, da su spontani. Tko danas još na stari način moli? To su pitanje ponavljali i zadnji Pape. Upravo je potreba vremena da si pronađemo svoje nove načine.

U jednoj anketi o molitvi s 800 odgovora, koje su dali seljaci, radnici, studenti, službenici, liječnici, prosvjetni radnici, mnogi su izrazili mišljenje da je u ovim prilikama žurbe i razbijenosti molitva pravi uvjet za zdravlje duše, dapače i tijela. Mnogi žale što nemaju više vremena za molitvu. Jesam li ti što odgovorio?

nova generacija

UREĐUJE: M. STARČEVIĆ

Sretna 1977!

Neki komedijaju. Nad nekima čovjek ne zna bi li se smijao ili plakao. Ljudi »čekaju Novu godinu«! Odrasli, zreli, školovani ljudi...

I naši mladi vole obično taj običaj »čekati Novu godinu«. Nećemo im to zamjeriti, neka im bude, kad vole, Smijemo se veseliti — samo pametno i čovjeka dostojno!

No dobro će biti i sabrati se, pomoliti se, porazgovoriti se s Ocem. Jedna je godina života prošla — 365 dana. Kako su prošli ti dani, taj dio života, koji se više nikada neće vratiti?

Na koncu dana, kad se nije mogao sjetiti nijednoga dobroga djela, uzdahnuo je jedan rimski car: »Amici, diem perdidi — prijatelji, izgubio sam dan!« A ako je zlo djelo učinio? Onda nije govorio on, nego njegova savjest.

Što Tebi govori Tvoja savjest na koncu jedne godine od 365 dana? Možeš li biti zadovoljan? Sa svakim danom? Ako ne, ne smatraj ga dobrim, varaš se! Jesi li postao bolji ove godine? Porastao u dobroti? Postao više čovjek?

Želim ti da to u slijedećoj godini ostvariš!

Susret

Nakon susreta s našim hrvatskim misionarom O. Antom Gabrićem, jedan sjemeništarac sa Šalate u Zagrebu napisao je ovu molitvu Isusu Kristu:

— Hvala Ti, što sam se susreo s Tvojim misionarom. On svijetli, on je Tvoje čudo! On je sve žrtvovao! A mi? A ja? Kao da se bojim?! Znam kako on živi: njemu je najteži dan — najljepši. Tada, kad je toliko iscrpljen da više ništa ne može, onda je najsretniji! On kaže da se tražeći duše nikad ne može umoriti. I kad jednu župu osnuje, on tu ne stane da otpočine, ode na nova putovanja, na nove pothvate ... Rekao nam je da mu je jednom jedan musliman, vidjevši njegov rad i žrtve, rekao: »Vaš Krist mora da je Bog, kad se za Njega može to činiti!« I ja moram tako uskliknuti kad sam ga vidio, premda ja nisam musliman i vjerujem da si Ti Bog ... Oh, hoću Isuse! Samo — ljubavi mi daj! I sve, sve teškoće nestat će kao što se brda snijega tope na suncu! Uistinu, kako Te slabo razumiju oni koji se potsmjehuju celibatu svećeništva! V. K.

Graditelji

Svijet se divi velikim graditeljima. S pravom! Kakva veličina duha! Kakve ljepote, kakav sklad, kakvo umijeće!

Ipak je najljepša »građevina« izgrađen čovjek. Značaj! Gdje vlada ono više — duh — nad nižim, tijelom i njegovim strastima.

Čovjek mora rasti i razvijati se, usavršavati se. On se ne rađa gotov. U njemu mora rasti spoznajni svijet i jačati volja. Mora se boriti protiv divljih izdanaka u sebi da ga ne zarobe strasti, požude i nagoni. Što ga više vodi razum i što više odlučuje volja, to je više čovjek, a što ga manje vodi razum i što manje odlučuje volja, to je manje čovjek.

Nije uzalud rekao veliki Augustin: »Homines sunt voluntates — ljudi su volje!« Što jača volja, to si više čovjek, što slabija volja, to si manje čovjek.

Mnoge ljude ne vodi razum, njima ne vlada volja, nego strasti i nagoni. Kakvo je to poniženje, kakva bijeda, kakva li se često tragedija iz toga rađa! Na prelasku iz jedne godine u drugu svi se moramo pitati: Što u meni vlada i prevladava: razum i volja ili strasti i nagoni? Koliko sam uspio kao graditelj samoga sebe?

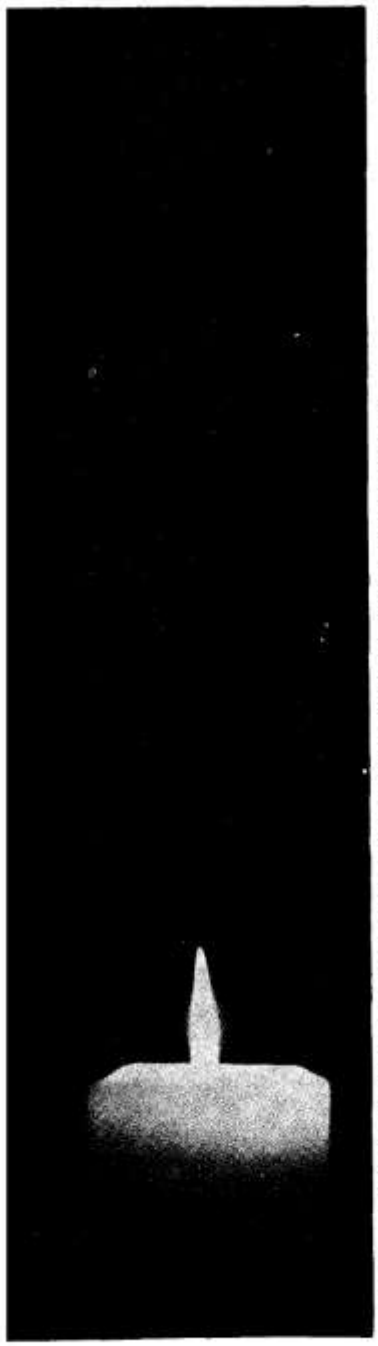

Sakriveni

U dvadesetom stoljeću Krist ostaje također sakriven, kao i prijašnjih godina:
SAKRIVEN u pelenicama kolijevki u kojima počiva jedno dijete.
SAKRIVEN — u zamračenim pogledima djece iz sirotišta, koja prolaze našim cestama i ulicama tražeći toplinu.
SAKRIVEN — u pekarima, u postolarima, u pismonošama koji su mi vjerni poslužitelji,
SAKRIVEN — meni vrlo blizu, u ženi koja šuteći radi svoj svakodnevni posao i čeka od mene riječ razumijevanja.
SAKRIVEN — sve do današnjega dana u nutrini neke staje, u kojoj ne stanuju životinje nego ljudi.
SAKRIVEN — pod mučnim maskama boli, kao i pod jasnim osmjesima prijatelja.
SAKRIVEN — pod prilikama kruha u presvetoj euharistiji koja oživljava naše crkve.
SAKRIVEN — svuda, ali i svuda prisutan!

Da ga možemo otkriti, moramo Ga tražiti u poniznosti, moramo biti »ljudi dobre volje«.

Gaston Champagne

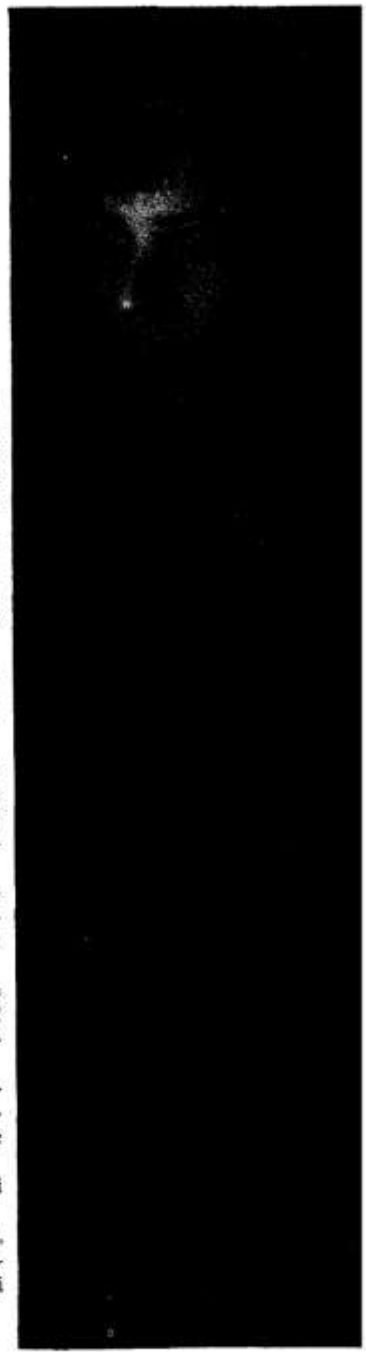

glasnikova priča

PIŠE: TONCI TRSTENJAK

Ivankina Božićna baka

Sva djeca koja imaju baku mogu zamisliti kako je to žalosno biti bez bake. Susjedova Mirica imala je baku koja joj je pričala čudesne priče iz prošlih vremena, učila je pjevati lijepe pjesmice i vodila je svakodnevno sa sobom u kupovinu. Ivanka nije imala baku i svakog bi dana žalosno gledala s nosićem pritisnutim uz prozorsko staklo njihova stana kako Mirica ponosno drži svoju baku za ruku dok ide u kupovinu. Bila je tužna što i ona nema baku kao susjedova Mirica. Zato je i danas, kao i toliko puta prije, pitala mamu zašto Mirica ima baku a ona, Ivanka, nema? Mama je imala, kao i uvijek, mnogo posla pa joj je nervozno odgovorila da prestane već jednom s tim glupim pitanjem. Ivanka nije nikako mogla shvatiti zašto bi to njeno pitanje bilo glupo, ali je zašutjela.

Božić je za svu djecu najradosniji blagdan u godini. Susjedova Mirica svakog bi dana brojila koliko još ima dana do Božića. Ivanki je to bilo čudno. Za nju je Božić bio kao i svi drugi blagdani, samo s tom razlikom što bi mama okitila božićno drvce srebrnastim kuglicama, koje ona, Ivanka, nije smjela dirati, da ih ne razbije. A na sam Badnjak na večer mama bi bila uvijek nervoznija nego drugih dana. Spremala je kolače, čistila stan i kitila božićnu jelku, neprestano galameći na Ivanku da joj smeta kod tako velikih poslova.

Na badnju večer mama bi pripremila posebnu večeru u sobi s božićnim drvcem. Tata bi, kao i svake večeri, šutio i jednim okom gledao u televizor, mama bi donosila i odnosila jela sa stola, lica umorna od cjelodnevna posla, a ona, Ivanka, morala bi mirno sjediti za stolom i jesti sve što joj mama stavi u tanjur. Nikako joj nije išlo u glavu: čemu sve to? Iz dna duše mrzila je taj tatin televizor, s kojeg je on skidao pogled samo onda kada bi ona zamazala stolnjak ili odbijala jesti. Tada bi je strogo pogledao i tresnuo po ručicama svojom velikom šakom. Ona bi se onda rasplakala, doletjela bi mama iz kuhinje i vikala na nju i na tatu kako će joj polomiti sve živce. Tata bi nastavio jesti gledajući u televizor, kao da se ništa nije dogodilo a ona, Ivanka, tužno bi sjedila igrajući se vilicom. Zato nju Božić i Badnjak uopće nisu veselili i zato ona nije mogla shvatiti veselje susjedove Mirice što se Božić više približavao.

Jutros je ulica osvanula pokrivena bijelim snježnim pokrivačem. Činilo se kao da milijarde malih bijelih zvjezdica dolaze odnekud s visina i spuštaju se veselo na krovove kuća, na grane drveća i na zamazanu ulicu. Ivanka je bila radosna i s nosićem pritisnutim na prozorsko staklo njihova stana gledala komešanje milijuna snježnih pahuljica. Ulicom su prolazili rijetki prolaznici sa zavrnutim ovratnicima i glavama uvučenim u ramena. Svi su, ne zaustavljajući se, išli prema svome cilju, samo se neka starica u dugom crnom kaputu starinskog kroja muvala oko kanti za smeće što su stajale na ulici da ih isprazne radnici gradske čistoće. Starica bi otvarala poklopce i ne obazirući se na prolaznike vadila iz kanti komadiće kruha, krumpire i voće što su ljudi pobacali. Ivanka nije nikad u životu vidjela takvo što. Starica bi svaki izvađeni komad stavljala pažljivo u najlonsku vrećicu, kao da se radi o najdragocjenijoj stvari na svijetu.

Ivankin tata je poznavao staricu što je vadila hranu iz kanti za smeće. Pričao je kako je to nekada bila bogata i ugledna gospođa koja je mnogima pomagala. Onda je došao i prošao rat, koji je uz živote odnosio i materijalno blagostanje. Gospođa je izgubila u ratu i muža i djecu. Bogatstvo se malo-pomalo rastopilo kao snijeg u proljeće. Danas živi u jednom podrumskom sobičku, prepunom nepotrebnih stvari, osamljena i zaboravljena od svih. Dobiva malu penziju, od koje ne može živjeti pa hranu skuplja u kantama za smeće. Postoje

u našoj četvrti još ljudi, rekao je Ivankin tata, koji mnogo duguju toj gospođi, ali ona ne želi ni od koga primiti milostinje. Radije životari na ovaj način.

Ivanku je sve to vrlo rastužilo. Kad ju je mama upitala što želi da joj kupi kao božićni dar, rekla je da ne želi ništa. I što se Božić više približavao, Ivanka je postajala tužnija. Ništa je više nije moglo razveseliti. Tata ju je odveo u veliku trgovinu, gdje se prodavalo na tisuće čudesnih igračaka, ali sve to nije razveselilo i razvedrilo Ivankino srce. Nije htjela ni jednu igračku!

Sad se i tata zabrinuo. Osvanuo je Badnji dan, a Ivankino lice bilo je tužnije nego ikada prije. Toga dana nije ni pokušala ustati iz kreveta. Kad je došla susjedova Mirica i pričala što joj je sve njena baka kupila za Božić, Ivanka ju je slušala s velikom tugom u očima. Tata i mama natjecali su se u nježnosti i brizi za nju toga badnjeg dana, ali sve je bilo uzalud. Napokon je tata nježno poljubio i reče kako je spreman da joj ispuni svaku želju samo da je razveseli. Ivanka ga pogleda upitnim pogledom pa kada se uvjerila u tatinu iskrenost, nježno ga zagrli i šapne mu u uho:

— Želim baku za Božić, tata.

— Kakvu baku? u čudu će tata.

— Onu baku što skuplja kruh iz kanti za smeće.

Premda iznenađen željom svoje jedinice, tata je bio spreman da ispuni Ivankinu želju. Iskra radosti zablistala joj je u očima. Tata je navukao kaput, zapalio auto i otišao da dovede baku. Ivanka je odmah ustala iz kreveta i s nosićem na prozorskom staklu gledala na ulicu, nestrpljivo očekujući da tata dovede baku.

Badnji je sumrak tiho pokrivao ulice i krovove posute bijelim snježnim pahuljicama. Pred Ivankinom kućom zaustavio se tatin auto. Ivanki je srce radosno zakucalo kad je iz njega, podupirući se o tatinu ruku izišla starica u dugom crnom kaputu starinskog kroja. Baka se teško uspela stepenicama do njihova stana. Na vratima je stajala Ivanka u novoj haljinici s očima punim radosti i zbunjenosti. Baka je nježno poljubila Ivanku i sjela za stol, koji je pripravila s velikom ljubavlju Ivankina mama. U sobi se osjećao miris božićne jelke, okićene srebrnim kuglicama i rasvijetljene raznobojnim žaruljicama, koje su se naizmjence palile i gasile.

Svi su te badnje večeri bili veseli. Tata se nije ni sjetio da zapali televizor, a na maminu licu uopće se nije primjećivao umor i nervoza od poslom ispunjena dana. Prije večere baka je pjevala lijepim zvonkim glasom pjesmu »Narodi nam se Kralj nebeski«, a tata i mama su potiho pjevuckali. Onda je baka pričala o čudesno lijepim davnim vremenima, a Ivanka je otvorenih ustiju slušala, ne skidajući pogleda s blagog lica starice, na kojem se osjećao teret prošlosti, ali čije su crte bile usprkos svemu nježne i radosne.

Preselivši se uskoro u krilo svoje »božićne bake«, kako je to u smijehu rekao tata, Ivanka je slušala po prvi puta pjesme o malom Isusu, čudila se tvrdom srcu građana Betlehema koji su Isusovu majku istjerali da rodi malog Isusa u hladnoj štalici, uživala je u dobroti pastira koji su se radovali malom Isusu, zgražala se nad zločinom Heroda koji je htio ubiti novorođenog Kralja i veselila se radosti triju mudraca koji su po tragu zvijezde napokon pronašli Isusa i darovali mu skupocjene darove. Baka je Ivanku naučila prekrasnih pjesmica što se pjevaju za Božić. Sutradan nije samo susjedova Mirica u crkvi držala ponosno ruku svoje bake nego i ona, Ivanka.

Bio je to Ivankin najveseliji Božić. Od tada bi njena »božićna baka« često navraćala da je posjeti i da joj priča o nekadašnjim vremenima. Svake bi nedjelje dolazila po nju i onda su zajedno išle u crkvu.

Nedavno je baka odjednom oboljela i brzo umrla. Na njezinom sprovodu bila je samo Ivanka i njeni roditelji. Ivanka je plakala što će opet ostati bez bake. Ali sada je i ona mnogo toga znala, a ne samo susjedova Mirica.

Jučer, na Badnjak, bio sam na našem groblju. Znate koga sam ondje sreo? Ivanku s njezinim tatom. Ivanka je nosila okićenu borovu grančicu u ruci.

— Kome ćeš staviti tu grančicu, Ivanka? upitao sam.

— Svojoj baki, reče mi ozbiljno.

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Načela pravde i mira

Mi kršćani kad se borimo, i apostoli molitve kad molimo za mir i pravdu u svijetu, mislimo na onakvu pravdu i onakav mir u kojem će svatko moći mirno i nesmetano uživati svoja osnovna ljudska prava: slobodu savjesti, vjeroispovijesti, istinsku političku slobodu, koja nužno uključuje pravo svakog naroda da uživa potpunu političku nezavisnost, da si sam slobodno kroji sudbinu bez ičijeg samozvanog ili čak silom nametnutog tutorstva, bez ikakva miješanja sa strane, a pogotovu bez opasnosti da bude izrabljivan i iskorištavan od strane jačega i brojnijega naroda.

Pravda i mir za koju se borimo i koju naviještamo mi kršćani otvara ne samo vremenite već i vječne vidike, koji nadilaze sasma ovostranske ljudske vrijednosti. Do ostvarenja takve pravde i mira ne može doći bez posjedovanja one moći koja dolazi od Stvoritelja po našem Spasitelju Isusu Kristu. Zato se kao kršćani ne možemo zadovoljiti samo onakvom društvenom pravednošću kakvu nam nude ateistički i materijalistički sistemi. To je za nas premalo. Mi težimo za većim. Težimo za onom pravednošću koju je naviještao Isus Krist i koja se nalazi zapisana u Evanđelju.

U našoj misijskoj nakani molimo da bi tu pravdu što više upoznali i onda joj se otvorili i nekršćani, pogotovo političari, koji, doduše, nisu kršćani, ali su sposobni da čitaju i usvajaju Isusov govor na gori, kako je to učinio otac moderne Indije Mahatma Ghandi. No nije dosta da za to samo molimo. Potrebno je tu Isusovu pravednost u svome životu ostvarivati, a to znači kloniti se od svake sebičnosti, lakoumnosti, nadalje biti otvoren prema potrebama bližnjega, osobito onih koji su najviše obespravljeni, od društva često put neljudski odbačeni.

Primjer ostvarivanja takve pravednosti, borbe i rada za nju imamo danas u Majci Tereziji. Na žalost, neki su slijepi za to, što dokazuje da je naše suvremeno društvo prilično bolesno. To je pokazao i norveški odbor za dodjeljivanje Nobelove nagrade za mir, kad je odlučio da se za g. 1976. ta nagrada ne dodjeli nikome. Tom su odlukom napose bili iznenađeni katolici, jer je za 1976. kandidat Nobelove nagrade za mir bila i Majka Terezija, koja ju je sigurno i zaslužila. I ne radi se tu samo o nagradi jedne, zaista, zaslužne suvremene žene, pravoga borca za pravdu i mir u svijetu, već kudikamo više o potvrđivanju načela i sredstava kojima se ostvaruje ona istinska pravda i onaj mir koji ovaj svijet ne može dati, već koji nužno traže otvorenost prema nadnaravi.

Da se takvi promašaji događaju u našem svijetu, krivi smo i mi vjernici što šutimo i što pokazujemo premalo borbenosti za ostvarivanje evanđeoskih načela. A to je zato što smo i sami još premalo zadojeni gladom i žeđu za pravednošću, nemirom za pravim mirom. Kad bismo njima bili više prožeti, više bismo bili i djelotvorni. Zato, želimo li nekršćane oduševiti za evanđeosku pravdu i mir, moramo sami njima gorjeti. Eto nam programa za ovogodišnji Dan mira, koji slavimo za Novu godinu! Eto nam teme za razmišljanje kroz čitav mjesec siječanj!

Josip Antolović

Poruka oca Ante

Dragi prijatelji misija!

Solinska proslava je prošla, no solinski duh, solinski kapital ne bi smio proći. Kraljica Jelena bila je majka naše kraljevske obitelji. U tu je obitelj ona majčinskom ljubavlju unijela slogu i ljubav. Time je postala majkom cijeloga kraljevstva, jer je pomogla unijeti u nj slogu i mir. Bila je majka ubogih i nejakih. A sve to je postizavala svojom dubokom vjerom u Boga i pouzdanjem u Gospu.

I nama su danas potrebne takve majke, koje će unijeti mir i slogu u naše obitelji,

OTAC ANTE ČITA GLASNIK

koje će znati primati od Boga Božji dar — djecu. Primati ih i odgajati ih za Boga i za domovinu. Potrebna nam je danas temeljita obnova obitelji, a te nema bez obnove naše vjere u Boga i pouzdanja u moćni zagovor Marijin.

Pa eto, čestitajući svim čitateljima Glasnika Srca Isusova i Marijina BOŽIĆ, taj blagdan obitelji, i NOVU GODINU, molim, zajedno sa svim našim misionarima i misionarkama širom svijeta, da Dijete Isus — po zagovoru svoje svete Majke, svetog Josipa i naše dobre kraljice Jelene udijeli svima našim obiteljima živu vjeru, neograničeno pouzdanje i žarku ljubav prema Bogu i prema bližnjemu. I na tom ćemo temelju izgraditi svoju sreću, sreću svoje djece i cijelog našeg naroda.

Uz našu divnu pjesmu
»U se vrime godišća
mir se svitu navišća«
želim vam sreću i mir i blagoslov!
Odani vam u Isusu i Mariji
o. Ante Gabrić, D. I.

Mi ne trgujemo s Bogom

Za vrijeme svog boravka u domovini otac Gabrić nam je pripovijedao mnogo o svome radu u misijama. No nadamo se da će čitatelje Glasnika posebno zanimati kako napreduje širenje vjere u tim krajevima, koje su poteškoće, na koji način misionar dolazi do novoobraćenika. Stoga ovdje donosimo onaj dio razgovora koji se odnosi na taj predmet.

Oče Ante, koliko je nama poznato, u Indiji, a napose u Bengaliji, malen je broj katolika. Koji su tome uzroci?

Razni su tome uzroci. Nisu samo kaste, jer one su mnogo jače dolje u južnoj Indiji. Kod nas kaste nisu toliko jake. Veći je razlog tome što je bio malen broj svećenika. Kad se, naime, počelo u Ranchiju javljati mnoštvo ljudi za kršćanstvo za vrijeme glasovitog misionara oca Lievensa, prije 90 godina, onda su gotovo svi misionari otišli na to područje. To su bili urođenici. To je sam Bog pokrenuo tada, pa je sada tamo blizu milijun katolika.

Kod nas ovdje naša misija bila je potpuno ostavljena. Ostala su svega jedan ili dva misionara za čitav 24. parganas. A ni po drugim mjestima nije uopće bilo misijskih postaja, i to ne samo u Bengaliji, nego i u cijeloj sjevernoj Indiji, kao na primjer, u Biharu, oko Patne. Sve je bilo koncentrirano ili južno ili prema gradu Bombayu. 24. parangas počeo je misionariti, može se reći, tek otac Mesarić 1930. godine. Sad imamo na tom području već više od 20.000 katolika. Broj je malen, ali utjecaj katolika, mora se priznati, veoma je velik u kalkutskoj nadbiskupiji. Škole i bolnice što ih vode misionari, a sada Majka Terezija, imaju veoma velik utjecaj, kao što je to priznala i Indira Gandhi, i to daleko, daleko više nego što bi se moglo zaključiti prema broju katolika.

Zašto u Bengaliji ljudi ne prihvaćaju kršćanstvo u većem broju?

U Bengaliji je mentalitet ljudi sasvim drukčiji nego u drugim krajevima Indije. Oni imaju silnu tradiciju, a zatim i kaste,

JEDNA KATOLIČKA OBITELJ

SKUPINA NAŠIH DJEVOJAKA KOJE SU NA NAUKAMA

napose brahmani, utječu na ljude. Tu je i velik postotak muslimana. A kako je poznato, među njima nigdje na svijetu, osim u Indoneziji, gdje među muslimanima ima oko 40.000 obraćenika na kršćanstvo, nema obraćenja. No u Indoneziji islam nikad nije bio potpuno prihvaćen. Uvijek je ostalo nešto od animizma.

Treba znati i to da je nekoć sav teren, koji sada obuhvaća nekih 12 ili 13 biskupija, bio samo jedna biskupija, kalkutska nadbiskupija. Prigodom diobe biskupija najmanje katolika je ostalo baš u samoj kalkutskoj nadbiskupiji. Većina katolika otišla je u druge, novoosnovane biskupije. Tako

će još ove godine i 24. parganas postati posebna biskupija.

Kako Vi dolazite do novih vjernika? Tek je nešto više od godine dana, a već Vam se javilo za krštenje oko 23 sela.

Eto kako je došlo do toga. Ja sam već trideset godina dolje u 24. parganasu i za sve to vrijeme čekali smo na taj čas. Ja sam više puta prije ulazio u ta sela, no nije bilo nikakva odziva. Bili smo prijatelji, ali nije bilo obraćenika. To je u Božjim rukama kad će On pripraviti polje. Ja mislim da mi žanjemo plodove naših dragih misionara oca Mesarića, oca Joška Vizjaka i drugih misionara. A dobili smo i sestre Majke Terezije, i ja mislim da je preko njih puno, puno toga došlo. I sad se ljudi zbilja javljaju za svetu vjeru. Među njima ima i starosjedilaca i Bengalaca. Starosjedilaca je svakako velik postotak.

Eto, prije nego što sam pošao u domovinu, pohodio me jedan mladi čovjek, koji je svršio sveučilište, ali nije urođenik. On je silno revan i mnogo nam pomaže ta njegova revnost.

Poglavar jednog urođeničkog sela, zove se Upen, rekao mi je: »Ja sam Isusa vidio, ja ga ljubim, i ja ću ga dati drugima!«

Tog čovjeka stavio sam za katehistu, iako još nije kršten, nego je tek katekumen.

Ne dolaze li Vam neki od njih zbog materijalne pomoći?

Mi tamo svima pomažemo. Ja to svima kažem. Dođu mnogi i s takvim motivima. No kažem im: »Nećemo trgovati s Bogom ni s vjerom!« U tome moram biti odlučan. Kažem im to njihovim izrazom: »Nema tu trgovine s patkama i kokošima! Tu se radi o Bogu. Hoćeš li Boga?« I to svi znaju.

Rekao sam, mi svima pomažemo. I kad nešto šaljem u pojedina sela, onda govorim našim kršćanima: »Kad si ti kršten, ti moraš pomagati drugoga. Ti si siromah, dobro, ali znaj da ima i drugih siromaha, pa najprije misli na druge.« I koji put kad, nešto nije dobro učinjeno, dragi moj, ja ih ne štedim. Nema tu kod diobe prednosti. Siromah je on, siromah si ti, pa prije daj drugima! Time ćeš pokazati da nešto znaš kao Isus, pa ćeš na taj način biti njegov vrijedan učenik, inače ne.

POPRAVLJAMO KOLIBE SIROMAŠNIM OBITELJIMA

Kako Vi konkretno počinjete? Kako dolazite s tim ljudima u dodir?

Često puta dođu oni sami i zovu nas. Ja nikad ne idem prvi. I kad dođu po mene uvijek moraju dva puta najprije poći moji katehisti da vide što ti ljudi žele. Ako žele samo materijalnu pomoć, onda ja uopće ne idem. Nikako se neću prodati. To oni znaju. Ako treba materijalno pomoći selu, onda moraju glavari sela doći k nama, pa što mi imamo, damo im, ne obazirući se na to da li je netko hindu ili kršćanin.

Ako katehisti upoznaju da ti ljudi iskreno traže vjeru, onda idem ja. Ali inače, kad prolazim kroz ta sela, uvijek se zaustavim tamo, sjednem s ljudima i prorazgovorimo se. Tamo si uvijek dobro došao. Nikad te ti ljudi neće otjerati.

Sada imam 15 katehista. Nisu svi, doduše, previše poučeni, ali ono što znaju to daju. Na krštenje čekamo godinu dana. Ako kroz tu godinu nešto nauče, glavne istine svete vjere, ako su vjerni i revno dolaze u crkvu, počnem ih krstiti. Dakako, neke obitelji krstim prije, druge kasnije, već prema pripravi.

Kako znate, sada već osnivamo novu misijsku postaju, još dalje prema džunglama. Želimo i tim ljudima olakšati da im misionar bude bliže i da tako lakše upoznaju našu svetu vjeru. Molite se na tu nakanu! Svima već unaprijed hvala na svoj duhovnoj i materijalnoj pomoći koju nam pružate za tu novu misijsku postaju. Neka vam Gospodin i Gospa obilno to naplate!

Brat Ilija Dilber u svom pismu od 8. rujna 1976. iznio je plan o gradnji crkve u čast Majci Božjoj, a na spomen 13 stoljeća kršćanstva u Hrvata i tisućgodišnjice prve poznate Gospine crkve u našem narodu. Tu donosi i jednu dirljivu crticu, koju je svakako vrijedno iznijeti u Glasniku.

Naša draga nebeska Majka!

Od vremena do vremena dolazi iz Lusake u Mumbwu jedan anglikanski svećenik i služi svetu misu za svoje vjernike u našoj crkvi Krista Kralja. Taj dobri svećenik veliki je prijatelj katolika. Živo želi i moli da bi se anglikanci što prije sjedinili s Katoličkom Crkvom. Kaže: »Mi anglikanci moramo što prije natrag u našu majku Crkvu, u Katoličku Crkvu!«

Kad je čuo da namjeravamo početi s gradnjom crkve u mjestu Kapyanga, usrdno je molio da bi i anglikanci smjeli sudjelovati u gradnji te crkve. Rekli smo mu da je za to mjerodavan naš nadbiskup u Lusaki. Izgleda da će ići moliti i samog nadbiskupa. Želi da bi to bila zajednička crkva, jer bi to pomoglo što skorijem jedinstvu.

On je domaći sin, crnac.

Ja sam mu namjerno postavio pitanje: »Znate li, oče Franjo, da bi ta crkva bila posvećena Majci Božjoj? Da li biste vi to prihvatili?«

On uzdahne, sklopi ruke i pogleda prema nebu te reče: »Oh, draga nebeska Majka! Naša Majka! Jasno da bismo željeli i prihvatili to svim srcem i dušom! Neka nam nebeska Majka pomogne da se što prije sjedinimo!«

Kad se već spustio mrak, otišao sam u našu lijepu crkvu i ostao sam pred Presvetim i tu sam molio za sve vas koji ste nam pomogli podići ovu lijepu crkvu u čast Krista Kralja. Molio sam i za jedinstvo kršćana zajedno s tim anglikanskim svećenikom Franjom. O, kamo sreće kad bi se što prije ispunila Isusova molitva Ocu na posljednjoj večeri: »Oče, molim te da svi jedno budu kao što ti u meni i ja u tebi, da i oni u nama budu jedno, da uzvjeruje svijet da si me ti poslao!«

Eto, dragi prijatelji misija, sad možete i sami vidjeti kako Božji Duh djeluje, a mi mu u tome pomažemo svojim žrtvama, molitvama i prinosima da se što prije ispuni velika želja prošlog Koncila i sadašnjeg Svetog Oca da se što prije ostvari jedinstvo Kristovih sljedbenika. I crkva koju namjeravamo graditi u čast dragoj Gospi trebala bi poslužiti toj velikoj svrsi. Tu bi se i te kako lijepo pokazalo da nas Gospa ne razdvaja, nego baš približava, kao što majka okuplja oko sebe svoju raspršenu djecu.

Nadam se da će nam uspjeti podići i tu novu crkvu u znak zahvalnosti dragom Bogu i nebeskoj Majci za sve milosti što smo ih kao narod primili tijekom 13 stoljeća kršćanstva u našem narodu a kao spomenik našoj dobroj kraljici Jeleni, koja je prije tisuću godina podigla prvu poznatu Gospinu crkvu u našem narodu.

Ilija Dilber

O sestri Anki Luketić nismo već dugo imali nikakvih vijesti u Glasniku, pa smo je zamolili da nam pošalje bar pokoju vijest o svom radu i svojim brigama. Odazvala se i poslala nam je izvadak iz svoga dnevnika. Mi ćemo se držati ovdje redoslijeda događaja iz tog dnevnika.

Izvadak iz mog dnevnika

19. ožujka 1976. posjetila me Franciska, gubava žena. Stopala su joj postala šiljasta poput kolca. Užasno je to vidjeti. Zato smo joj nabavili papuče od platna.

Njezin muž nije gubav, ali je slijep. Imaju jednog dječaka, za kojeg se dosad može reći da je zdrav. Veoma je dobar i bistar. On sada polazi šesti razred osnovne škole.

Cijela obitelj je uzorno kršćanska. Dječak polazi redovito na vjeronauk. Prvog svibnja primit će prvu svetu pričest. Za tu zgodu dali smo mu mi novo odijelo i nešto novaca da čitava obitelj bar taj dan ne bude gladna.

Za dječaka plaćamo i školarinu i nabavu školskih potrepština. No sve je to malo, jer su potrebe tih ljudi veoma velike. Koliba im prokišnjava, jer je lišće na krovu istrunulo. Nemaju čak ni posuđe za vodu u kolibi, jer im je otpalo dno s kante za vodu. Ona bi se morala obući, a isto tako i njezin muž. Mi im dajemo svaki mjesec po dva dolara za hranu, ali što je to... Kako bismo im rado više pomogli!

21. ožujka 1976. Danas je nedjelja. Već nekih četiri puta kiša počne padati oko četiri sata ujutro i onda satima pada. No to ne priječi naše vjernike da dođu na svetu misu. Da ih vidite! Nemaju nikakva prijevoznog sredstva, ni kišobrana, ni kaputa, ni veste, nego samo ono nešto odijela što je na njima. Do crkve imaju velik komad puta pa u crkvu stignu sasvim mokri, ali hrabro podnose te nevolje iz ljubavi prema dragom Bogu.

26. ožujka 1976. Jučer sam kod starica susrela Marijine legionarke. Korizma je pa one nastoje učiniti nešto iz ljubavi prema bližnjemu, osobito onima najbjednijima. Nemaju im što dati, pa, eto, zato im žrtvuju svoje vrijeme. Donesu im vode, operu im rublje, pometu sobu i malo se s njima porazgovore.

Ta Marijina legija, u koju su učlanjeni i muževi, i žene, i mladež, desna su ruka župniku. To su pravi apostoli. U crkvi mole i pjevaju a u selu djeluju među ljudima apostolski. Svakog tjedna imaju jedanput sastanak, i to svaki dan jedna skupina. Na tim sastancima mole svetu krunicu, čitaju sveto Evanđelje i onda raspravljaju o raznim pitanjima iz svagdašnjeg života. Svaka tri mjeseca imaju duhovnu obnovu cijeli jedan dan. Svećenik prisustvuje njihovim sastancima kad god to može.

27. ožujka 1976. bio je pogreb malog Kongola. To je sin našeg slijepog Yomboa. Dječakova majka je u bolnici bila je s njim s još jednim djetetom, a kod kuće je još ostalo dijete kome su tek dva mjeseca. No i Yombo je morao poći u bolnicu i tu bi imao biti operiran. Stariji od dvoje bolesne djece, mali Konglo, umro je u bolnici. Oni ovdje nemaju nikoga svoga, pa se dogodilo ono što se ovdje još nije vidjelo: ta žena nosila je na rukama svoje mrtvo dijete, kome je bilo oko pet godina, i to od bolnice pa sve do nas, a to je oko tri kilometra. Došla je tako k nama i molila nas je: »Pomozite mi ukopati moje dijete! Nemam nikoga. Muž mi je u bolnici!«

Pribavili smo joj sve što je potrebno za ukop, zatim smo platile dva čovjeka koji su iskopali grob i ukopali dijete.

Obitelj još nije kršćanska, no sestra je dječaka prije smrti pokrstila.

Eto, tako nam ovdje teku dani, puni briga, ali i utjehe da radimo za Boga i za spas neumrlih duša. Preporučujem vam u svete molitve sebe i svoj rad. Ujedno svima želim sretan Božić i blagoslovljenu Novu godinu.

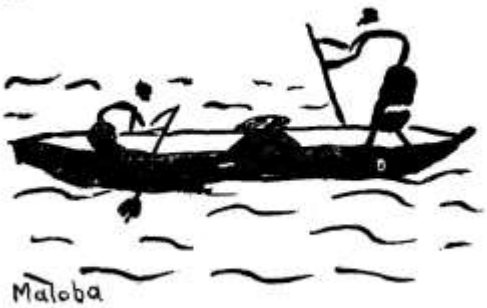

nove knjige

JELENA. Prigodom proslave kraljice Jelene spjevao je Antun Bauer, isusovac, krasnu oduÎju pjesmu u pet dijelova s povijesnim predgovorom. U njoj je sažeta čitava hrvatska povijest. Pravi užitak za čitanje, izvanredna za recitiranje. Narudžbe: S. Dilber, Zagreb, Palmotićeva 31. Cijena 5. d. Za narudžbe do 100 komada 10 posto popusta, a preko 100 kom. — 15 posto.

Knjiga **OBRANA MOGA VJEROVANJA** — po drugi put objelodanjena 1972. godine — davno je raspačana. Toliki je traže, pa je spremljeno nešto prerađeno, treće izdanje. Izlazi u prosincu. Dobro će doći osobito višeškolcima. Oko 200 str. Cijena 40 d. Narudžbe: Dr Božo Vuco, 58300 Makarska, Put žrtava 1.

RADOSNA VIJEST. Katekizam za 2. i 3. razred s posebnom pripravom za prvopričesnike. Napisao Dr Ivan Pavić. Narudžbe: HKD Sv. Ćirila i Metoda Trg kralja Tomislava 21, 41000 Zagreb.

BOŽIĆNE HRVATSKE POPIJEVKE

Longplay ploča. Trinaest najpoznatijih hrvatskih popijevki u izvedbi zbora crkve Gospe od Zdravlja u Splitu, pod ravnanjem fra Stanka Romca, uz pratnju orgulja i a capella. Ukusna oprema. Izvrstan božićni dar.

Cijena: u gotovini ili narudžbom pouzećem 110 d. Za narudžbe u komisijsku prodaju cijena je 150 d uz 20 % popusta iznad naručenih 10 kom.

Samostan Gospe od Zdravlja
58000 SPLIT, Kazališni trg 3

PREPORUČUJEMO
KNJIGE O ISUSOVU SRCU

SRCE ISUSOVO U SUVREMENOM SVIJETU	40 d
BISKUPI SVJEDOČE	25 d
SRCE ISUSOVO I SUVREMENI APOSTOLAT	80 d
Tko naruči sve tri knjige, može ih dobiti za	100 d
SV. MARIJA MARGARETA ALACOQUE	50 d
Molitvenici: SRCE I. UFANJE NAŠE (velika slova)	30 d
SRCE I. SPASENJE NAŠE	50 d

Narudžbe: S. Dilber
41000 Zagreb, Palmotićeva 31

TKO IZA O. ANTE?

Mnogi se pitaju: Zar u Indiji poslije smrti o. Ante Gabrića neće biti nijednog hrvatskog misionara? Zar je moguće da je onaj snažni duh vjere naših slavnih predа Hrvata danas tako opao?

Odgovoriti Duhu na ta pitanja nije lako nikome samome! Do jasnoga odgovora najlakše i najpouzdanije se dolazi u DUHOVNIM VJEŽBAMA.

Od 24. siječnja uveče do 28. ujutro 1977. održat će se u Sjemeništu »Augustin Bea« trodnevne Duhovne vježbe za dječake od VII. razreda osmoljetke pa na više. Tko želi u njima sudjelovati, neka nam se na vrijeme javi.

SJEMENIŠTE »A. Bea«
41000 ZAGREB, FRATROVAC 38

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

... za mnoge milosti. — N. N., Zagreb
... i Petru Barbariću za primljenu milost. — T. M., Split
... sv. Josipu, sv. Frani i sv. Nikoli Taveliću na primljenim milostima. Jozo Franjkić, Vijaka
... i sv. Anti za uspješnu operaciju. — Manda Babić, Slivno Ravno
... Imenu Marijinu, sv. Antunu i sv. Tereziji od djeteta Isusa za uspjeh u školi i za namještenje moga praunuka. — Adika Postružin, Vrbanja
... na uslišanoj molbi i na mnogim udijeljenim milostima. — Mira Zelić, Zagreb
... za primljene milosti. — D. M.
... na primljenim milostima uz preporuku za pomoć mojoj djeci. — Otac
... za položeni ispit moga sina. — Petra Šikić, Murter
... i Gospi od brze pomoći na uslišanoj molbi. — Ljubica Crnjak
... sv. Josipu i sv. Antunu na primljenoj milosti. — Franciska, Tršće
... sv. Josipu i sv. Antunu na dobivenim milostima. — A. A., Split
... i bl. Leopoldu na primljenoj milosti. — D. L., Split
... i bl. Graciji za mnoge milosti. — N. N.
... i bl. Lepoldu za veliku milost. — Danica Stipić, Podhum
... za sretnu operaciju i za druge milosti. — K. D., Vrbovec
... za uslišane molitve i za uspjeh u školi jednoga studenta. — Barbara Lončarić
... za mnoge primljene milosti. — Anđela Zdelar, Vel. Bukovec
... i Gospi od brze pomoći za primljene milosti. — Zlata Ružić, Podr. Podgajci.
... sv. Anti i svima svetima koji su mi čuvali moga tatu prilikom operacije i moju majku koja se nalazi u inozemstvu. — B. S., Kočerin
... sv. Josipu i svetim zaštitnicima za mnoge milosti a posebno što mi se otac pred smrt ispovijedio. S. Sesvečan, Zagreb
... i bl. Leopoldu za primljene milosti, a posebno za jedno ozdravljenje. — S. Marina.
... za mnoge milosti a napose što mi je unuk ostao na životu. — Baka, Međimurje
... sv. Alojziju i sv. Antunu na primljenim milostima. — Zahvalna majka, Rovinj
... za udijeljene milosti. — Đ. P., Split
... sv. Josipu i sv. Antunu na dobivenim milostima. — A. A., Split
... i bl. Leopoldu na primljenoj milosti. — D. S., Split
... i Majci Božjoj Bistričkoj za primljene milosti. — Z. Korpar, Lovrečan
... za sve primljene milosti tijekom dosadašnjeg života. — A. Stubičan, Zlatar
... i svima svetim Zaštitnicima za zdravlje i što mi je unuk sretno položio ispit. — Josipa Jurišić, Sremska Kamenica
... i sv. Antunu na primljenim milostima uz preporuku za se i za svoju obitelj. — Eva Grgić, Otok (kod Vinkovaca)
... Petru Barbariću i m. Klaudiji što me pomažu u radu. — Marija Zdenka, Zagreb
... i sv. Anti za zaštitu i pomoć. — M. B.
... za sve primljene milosti. — Genovefa Bon, Laze — Motovun
... sv. Josipu, sv. Tadeju i ostalim Zaštitnicima što su mi pomogli u velikoj nuždi i nevolji. — Lj. M., Rijeka
... Gospi od brze pomoći i sv. Antunu za mnoge milosti i za sretno pronađenu izgubljenu stvar. — B. O. i T. A., Đakovački Selci
... sv. Mihovilu i sv. Anti za pomoć u porodu. — Anka Lončar, Vinkovci
... i bl. Leopoldu na sretno uspjeloj teškoj operaciji. — Veronika Jurković, Donja Dobra
... Presv. Trojstvu, bl. Leopoldu i dušama u čistilištu za primljene milosti i uslišanja. — S. B. i E. sestre sv. Križa, Zagreb
... sv. Josipu, sv. Judi Tadeju i ostalim Zaštitnicima za zdravlje i na uslišanim molitvama u svakojakim potrebama i poteškoćama. — Vlatka Janeš, Gerovo
... i bl. Leopoldu za sretno riješenje jedne teške situacije. — M. Budan, Kamnik
... i m. Klaudiji za povratak Gospodinu iza teških zastranjenja. — B. B., Varaždin
... i m. Klaudiji za obraćenje djeteta. — N. N., Varaždin
... i m. Klaudiji za zdravlje. — D., Varaždin
... i m. Klaudiji za sretan uspjeh teške operacije. — Janja Šimunović, Mostar
... i m. Klaudiji za zdravlje ruke. — Kata Kolić, Vrpolje
... i m. Klaudiji za pomoć na položenom ispitu. — Ana Taraš, Sl. Brod
... i m. Klaudiji što je majka sama od sebe zatražila svećenika u bolesti. — I. L., Zagreb

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz bibliju

UREĐUJE: PERO BULAT

POKOLJ

Pokolj male betlehemske djece jedan je od najodurnijih državnih pokolja. Očit je znak kako su Isusa dočekali predstavnici vlasti onoga vremena.

Iza velikog božićnog svjetla i neizmjerne božićne radosti nadviše se nad Betlehemom crni oblaci žalosti i smrti. Evanđelista sv. Matej (jedini on) pripovijeda dramatičnu epizodu nasilja i ljudske zlobe s obzirom na novorođenog Sina Božjega.

Prvo je značenje tog vrlo žalosnog događaja u Betlehemu upravo ovo: kako su Isusa primili vlastodršci i ljudi društvenoga prestiža onoga vremena.

MUDRACI

Sučelice stoje Herod i Mudraci, o kojima Evanđelje ne veli da su bili kraljevi, ali su bili općenito poznati kao poštovanja vrijedni mudraci, uz velik auktoritet također u javnim poslovima, naročito vjerskim.

Mudraci dolaze iz dalekih krajeva — vjerojatno iz Perzije — da se poklone Mesiji, koji se općenito nazivao židovskim kraljem. Za njegovo su rođenje doznali po misterioznoj zvijezdi, koja ih je dovela u Palestinu.

Stručnjaci na Herodovu dvoru nisu u stanju da označe mjesto Mesijina rođenja prema proroštvima, pa kralj povjerava odličnim gostima zadaću da traže Novorođenoga, s molbom da ga informiraju pa da mu se mogne i sam »pokloniti«.

Kraljeva molba, licemjerno pobožna, krila je u sebi rafiniranu lukavost, jer je stvarno imao na umu da ubije dječaka, smatrajući ga rivalom i pretendentom na svoje prijestolje. Lojalnost i raspoloživost Mudraca oprekš su, dakle, Herodovoj himbenosti. Kralj je izigran.

ŽENE SABOTIRAJU

U pogledu Herodova divljaštva koje ga je gonilo da ukloni svakoga tko god bi mu pravio sjenu, pripovijeda da rimski povjesničar Svetonije da se nekoliko mjeseci prije rođenja budućega cara Augusta, za čijeg se vladanja Isus rodio, zbilo u Rimu čudo. Ono se tumačilo kao znamenje rođenja jednog kralja. Senat, čvrsto republikanski raspoložen, naredi da se pobiju dječaci rođeni te godine.

Naredbu su sabotirali sami neki senatori i njihove žene, jer su i one potajno očekivale sina u nadi da bi upravo on mogao postati kraljem.

BROJ

Praktično je nemoguće ustanoviti koliko je betlehemskih dječaka bilo masakrirano. Eksperti (stručnjaci) su pokušali da to statistički odrede. Vlada mišljenje da je žrtava bilo 20-30.

Međutim, nije broj ono zbog čega se čovjek zgraža, koliko sama činjenica. Već dugim vjekovima slavi kršćanstvo tu pobijenu dječicu kao prve Kristove mučenike, primjere za buduće kršćane, koji će biti izlagani progonstvima zbog Isusa, koji nazva blaženima one koji će patiti od uvreda i nasilja i zbog svoje vjere.

I u tome što su betlehemski dječaci bili pobijeni zbog Isusa, a da za to nisu znali, gledaju kršćanski pisci privilegij: ispovjediše Krista dok još nisu znali govoriti; stupiše u zadnju borbu kad još nisu bili sposobni da se bilo kako brane; osvojiše palmu pobjede o kojoj nisu ništa ni slutili.

Prvi su bili koji primiše i podnesoše u tijelu ono »krštenje krvi«, od kojeg kao iznimnim putem potječu spasenje i slavlje u Božjem kraljevstvu.

NAŠA SABLAZAN

Međutim, naša se osjećajnost potresa i sablažnjava pri pomisli što je Bog dopustio to odvratno mrcvarenje prije 20 vjekova, dok u našim vremenima ni trepavicom ne maknemo kad samo jedna bomba ubije stotine tisuća života. Ili, što je isto tako strašno, kad se milijuni bića unište nedopustivim pobačajima.

Ipak je prikladno sjetiti se da je Krist prvi bio žrtva Herodova progonstva, pred kojim morade bježati. Sin Božji bježi! Mi bismo prije mislili da bi s pozornice morao iščeznuti samo Herod!

KAO MOJSIJE

Poznato je kako je Mojsije, oslobodilelj izabranog naroda iz egipatskog ropstva, istom što se rodio, izbavljen od smrti.

Jedna hebrejska tradicija, poznata u vrijeme kad je sveti Matej pisao svoje Evanđelje, u prvom redu za Židove, tvrdila je da je faraonovu okrutnu odluku izazvala jedna opomena svetih egipatskih pisaca, koji su saopćili faraonu da će se među Hebrejima roditi jedan tko će ponizitl Egipćane i zauvijek proslaviti ove strance.

Matej, a to proizlazi također i iz drugih znakova njegova Evanđelja, prikazuje Isusa kao novog Mojsija, kao oslobodltelja od tragičnog ropstva zla, ne samo u pogledu njegova naroda, nego i čitavog čovječanstva.

RAHELA PLAČE

Protiv Isusa bjesni moćni Herod zbog straha i ljubomore, ali Bog bdije nad njim i oslobađa ga od svake pogibelji.

Prema tome, evanđelist ne naglašava toliko pokolj u Betlehemu koliko činjenicu da Isus već od početka svoga zemaljskog života nastupa kao Oslobodltelj. U tragičnoj betlehemskoj noći vidi Matej također ispunjenje jednog Jeremijinog proročanstva (31,15), koje u vrijeme katastrofe Jeruzalema zamišlja pjesnički Rahelu, dragu ženu Jakovljevu, pramajku Izraela, kako gorko oplakuje svoje daleke potomke.

Jedna stara tradicija stavlja Rahelin grob u betlehemski kraj, dok je babilonski kralj Nabukodonozor uredio u Rami koncentracioni logor za Hebreje, koji su vođeni u ropstvo. Međutim, Jeremija potiče odmah iza toga Rahelu da otare suze jer će se prognanici vratiti u domovinu. Spasit će se, naime, po svojoj patnji.

Ni Matej ne gleda u pokolju nevine djece nepopravljivu tragediju, nego nadu za budućnost: unatoč bezočnoj Herodovoj reakciji, spasit će se Isus i oni koji u njega vjeruju. Njihova patnja neće ni u jednom slučaju biti beskorisna.

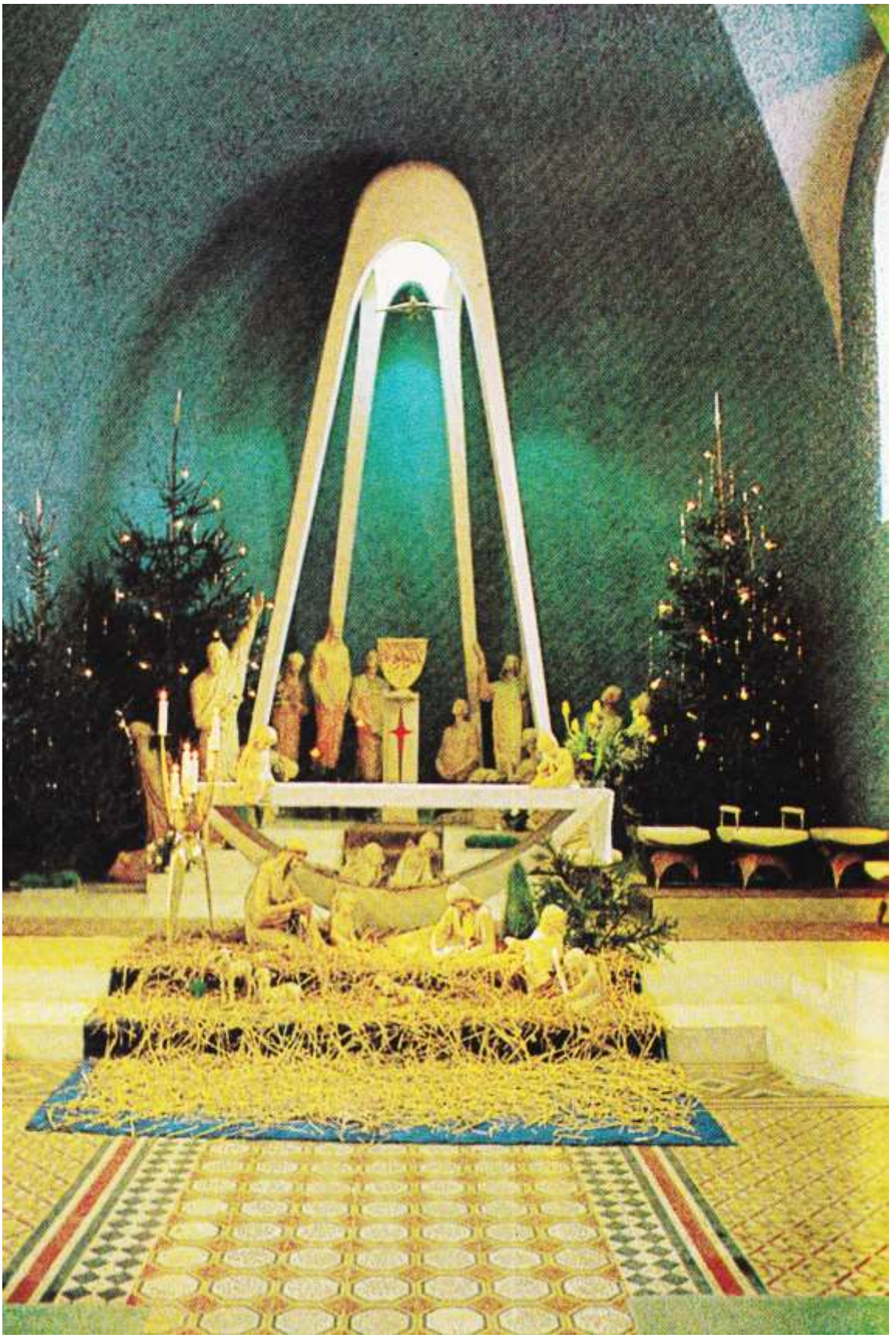

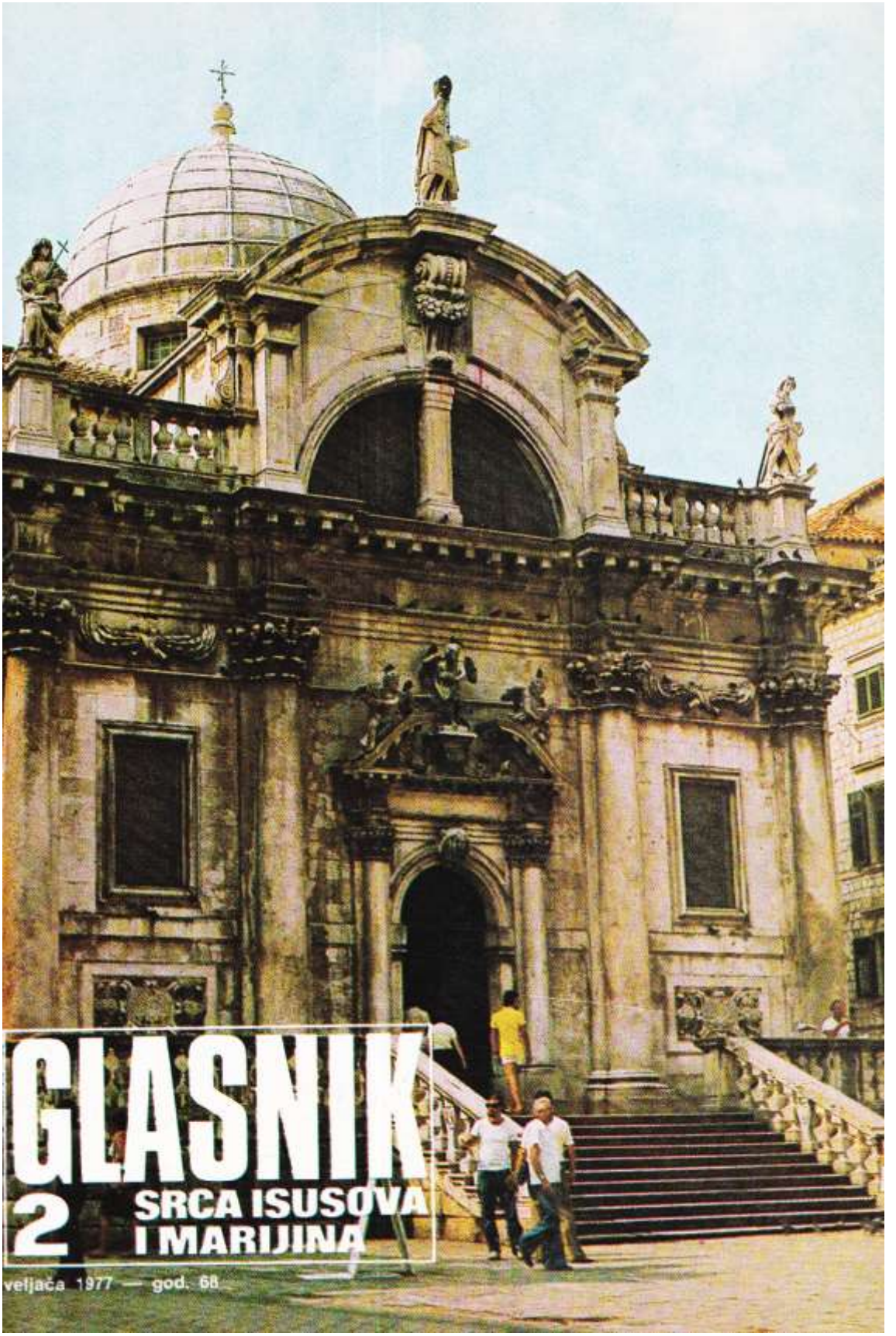

GLASNIK

2 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

veljača 1977 — god. 68

Naslovna strana:

ŽUPNA CRKVA SVETOGA VLAHE, SIMBOL DUBROVNIKA (Snimio I. Knafeljc)

Na zadnjoj strani omota:

Lj. Seitz: ISUS U KUĆI MARTE I MARIJE (Katedrala u Đakovu)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. — Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tisak: »Plamen« Slav. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Najstarija hrvatska crkva Srcu Isusovu

Dubrovnik je prvi od naših gradova primio s o duševljenjem pobožnost Srcu Kristovu, jer je već 1757 tamošnji vlastelin Sabo Pozzo dobio od nadbiskupskog ordinarijata dopuštenje da sagradi javnu kapelu u čast tom Srcu. Sazidao ju je u dvorištu vlastite palače u gradu Dubrovniku.

Kapela je bila dovršena već 1763. godine, jer mramorna spomen-ploča svjedoči da je te godine kapela dobila privilegij povlaštena oltara.

Godine 1801. Papa Pio VII. obdario je tu kapelicu velikim oprostima. Za vrijeme Republike se blagdan Srca Isusova u toj crkvi najsvečanije slavio. Došao bi sam nadbiskup, kao i starješine redova: dominikanaca, franjevaca i skolopa (kad isusovaca nije bilo) da slave euharijstiju, pa bi se mise redale sve do podne.

Spomenuta palača Sasa Pozze bi pretvorena u »hotel de la ville«, ali sve do II. svjetskog rata na samu petak Srca Isusova kapela je bila otvorena, uredila bi se, čitala sveta misa.

Dakle, ta prva crkvica u našem narodu u čast Srca Isusova sagrađena je dvije godine prije nego što je Papa Klement XIII. godine 1765. dopustio misu i časoslov Srcu Isusovu, a dubrovačka nadbiskupija odmah slijedeće godine 1766. slavi službeno — odlukom Senata — tu svetkovinu.

Godine 1794. sagrađen je i oltar sa slikom presv. Srca Isusova u župnoj crkvi sv. Đurđa u »Tri crkve« na Boninovu.

Ako se uzme u obzir da je Papa Pio IX. tek godine 1856. uveo blagdan Srca Isusova u cijeloj Crkvi znači da se Dubrovnik već 99 godina prije upoznao s tom pobožnošću i da ju je prakticirao.

D. AB/I. A.

uredníkova riječ

Ovaj broj GLASNIKA uređivao sam s posebnim veseljem. Razlog je onaj koji ćete i vi osjetiti čim pročitate imena suradnika sa svojim svježim prilozima.

Tu je Don Žarko, duhovnik iz Zadra, čije reportaže odsijevaju originalnošću i ozbiljnošću; pa, nakon malo duljeg vremena, opet je tu i naš dragi mladomisnik Marko Cvitkušić iz Sarajeva sa svojom profinjenom umjetničkom — ali životu vrlo blizom — pričom. Prof. Mato Bešlić iznosi vrijednu misao koju bi svaki od nas morao uzeti k srcu.

Posebno mi je drago što vam možemo pružiti na naslovnoj stranici GLASNIKA crkvu svetog VLAHA u Dubrovniku s kratkim opisom najstarije crkve u Hrvatskoj, koja je posvećena Srcu Isusovu. U naš Dubrovnik i okolicu odlazi mnogo GLASNIKA zauzimanjem vlč. Balde Mladoševića, župnika u Grudi u Konavljima, čiji članak odiše velikom ljubavlju za Božju i narodnu stvar na jugu naše domovine.

Ali mi je i teško bilo dok sam spremao ovaj broj.

Morao sam razočarati vrijedne suradnike, koji su s povjerenjem i ljubavlju nešto napisali za svoj GLASNIK. Bilo bi mi najdraže da mogu odmah povećati opseg GLASNIKA, kako bi svi suradnici odmah mogli doći na red; ili kad bismo mogli početi s kalendarom Srca Isusova kakav je izlazio prije rata.

No to je nemoguće, pa vas, dragi suradnici čija suradnja malo čeka, molim: oprostite mi! Nastojim odmah, čim dobijem suradnju, odlučiti se u kojem bi mjesecu ta suradnja najbolje odgovarala. Redovito napišem na rukopis određeni mjesec, i nadam se ... Strpljen, spašen.

Svakako, najveća hvala svim suradnicima. Pišite nam i javljajte nam se i ubuduće. Osobito u vezi s vašim iskustvima s obiteljskom molitvom.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68 VELJAČA 1977. BR. 2

SADRŽAJ

STVARNO BOGOSLUŽJE USREĆUJE, L. Ulman 40
MOLIO SAM, PA NIŠTA, M. G. 41
HVALA NA PISMU 42
ISUS KRIST I DANAS ŽIVI, T. Ivančić 44
A ŠTO SADA? UZ KRIŽ KRISTOV, B. Mladošević 46
GOSPI VELIKOG ZAVJETA, M. Stanić 47
PEDESETGODIŠNJICA OGNJIŠTA ŽIVOTA, S. 49
POVIJESNI DOGAĐAJ NA TLU ČIKINA SAMOSTANA, Ž. Brzić 50
STRUJNI KRUG MILOSTI I LJUBAVI, M. B. 52
HIROŠIMA I PELE OD ISTE RUKE 53
NOSITELJICA NAŠE BUDUĆNOSTI U VIDOVICAMA 54
MA JESU LI TI KARIZMATICI NORMALNI?, I. Fuček . . . 56
NOVA GENERACIJA, M. Starčević 58
SPUSTIO JE ISPRUŽENE RUKE, M. Cvitkušić 60
EUHARISTIJA — IZVOR MISIJSKOG DUHA, J. Antolović . . 62
S. IVANA MEĐU SVOJIM GUBAVCIMA, I. Stakor 63
NA OPROŠTAJU S DOMOVINOM, A. Gabrić 64
POVIJEST GUBAVCA, E. Verlić 66
POMAŽEMO SVIM POTREBNIMA, S. Novotny 67
NOVE KNJIGE 68
ZAHVALNICE 69
KRSTITELJ, P. Bulat 70

»DA SVI KRŠĆANI ISKUSE SNAGU RIJEČI BOŽJE PO RAZMIŠLJANJU SVETOGA PISMA.«

Stvarno bogoslužje usrećuje

Sveto Pismo se najbolje razmatra u — liturgiji. Neka nam o tom govori **vinkovačko** iskustvo blagdana Svijećnice.

U našoj crkvi nije uzalud sačuvan božićni ugođaj do danas, 2. veljače. Svijećnica nam svake godine omeđuje božićno vrijeme, zaokruži ga i nekako utvrdi sve božićne radosti.

Nikome ne smeta gužva djece koja strpljivo čekaju poslije đačke mise procesiju pred pučkom misom ... Kad su blagoslovljene svijeće uz izmjenično pjevanje svećenika i zbora u svetištu i kad su ih pjevači primili, cijela je crkva zapalila svoje svijeće — tada je krenula procesija: iza križa niz bijelih ministranata, svećenik, pa mnoštvo djece. Vjernici prate stojeći u klupama. Cijela se župska zajednica predala srdačnom izrazu pjesama: Radujte se narodi — Veselje ti navješćujem ... Jesu li lica djece i vjernika tako lijepa, jer su ožarena svijećama u ruci? ... Ili pomalo onim unutarnjim sjajem?

Toplo pristupačne riječi svećenika približile su nam stvarni smisao paljenja svijeća: znak je to Krista živog u nama, u meni i oko mene, u tebi, u svakom. Zbog te stvarnosti smo sretni. Najednom **liturgija** nije više nešto neshvatljivo: to je **bogoslužje!**

I kod kuće? — Da! I na ulici. Kršćanin nosi unutarnje svjetlo. Nosi Krista. Zato je cio njegov život — ako to hoće — Bogoslužje.

Kyrie eleison — Isus se rodi.

Kriste eleison — On za nas trpi.

Kyrie eleison — dođite dragi, Njemu se poklonite!

Slava Bogu na visini; zbor umjetnički izvodi svečanu božićnu. I kad orguljaš dopusti da puk otpjeva svoje misne dijelove, on to čini skladno, sretno. To je naša svečana liturgija! Svi, ali svi smo euharistijski u zajedništvu. Župniku, već umornom, ciborij pomalo dršće u ruci, ali njegova pjesma otkriva da je sretan: Samo dođite! Posredovat ću vam svima Kristovu dobrotu. Kao da svečani valovi oceana zapljuskuju lađu crkve: Idite u miru — a crkva — crkva (ne zbor) još gromkije i složnije uzvraća svečani BOGU HVALA!!!

Gase se svijeće u rukama, na borovima, svjetla u »Betlehemu« ... Ali na ulici se potvrđuje bogojavljenska homilija: sastajemo se u crkvi da zajedno u susretu s Kristom otkrivamo Boga. Svako otkriće, svaka nas spoznaja Boga usrećuje.

Stvarno — BOGOSLUŽENJE usrećuje! Zapitaj dijete, baku, pjevače. Ne trebaš ni pitati, vidiš — svijetle im se oči!

Lojzika Ulman, prof.

naša obitelj moli

Budući da je osobna molitva temelj obiteljske, iznosimo odlična razmišljanja jednoga čitatelja GLASNIKA o važnosti molitve.

Molio sam, pa ništa...

ZAJEDNIČKA MOLITVA KOD STOLA ZNAK JE PLEMENITOSTI KOJA ZNADE ZAHVALITI ZA PRIMLJENA DOBROČINSTVA. OBITELJ PAVIN SA SVOJIM ŽUPNIKOM VLC. ĐURTANOM IZ PODR. MOSLAVINE.

Dragi prijatelji!

Čitatelj Glasnika Srca Isusova postao sam tek pred nešto manje od godine dana. Zaista, otkrio sam mnogo toga, upotpunio mnoge praznine u kršćanskom životu, mada ih, nažalost, još ima mnogo ...

Nisam ni vjernik s dugogodišnjim stažom, već sam obraćenik. Imao sam, hvala Bogu i Presvetoj Djevici, više nego savršene vjeroučitelje u profesoru Ivanu Škreblinu i o. Kukuli. Oni su mi razjašnjavali otajstvo i značenje molitve, pa bih pokušao preko GLASNIKA razjasniti kao laik značenje molitve.

Prvo što sam čuo nakon riječi Bog, bila je molitva velikom Bogu. Ona mi je nekako bila strana, ali sam počeo moliti. Svojim riječima, te Očenaš, Zdravo Marijo. Ta je molitva bila uglavnom prošnja. Molio sam jedan dan i ništa. Rekoh vjeroučitelju »molio sam i ništa«. Rekao mi je:

— Moli tjedan dana!

Molio sam tjedan dana, pa ništa. Rekoh mu to, a on mi reče:

— Moli mjesec dana!

Molio sam pa opet ništa. Vjere nema pa nema. Nema ni mira. Rekoh mu to, a on mi reče:

— Moli, moli, moli ...!

Molio sam, priznajem, ne zdušno i žarko, ali, eto, molio sam. Nakon nekoliko godina sjetio sam se početka svoje molitve i shvatio sam da sam bio i te kako u hiru kad sam govorio vjeroučitelju »molio sam pa ništa«. Jer da onda nisam molio, zacijelo ne bih ni danas. One su molitve ipak bile zlatna zrnca vjere. Nadalje, danas mi je jasno da u svojoj molitvi nisam bio sam. Drugi, moja braća i sestre, molili su i te kako za mene. I taj dar, dar molitve zahvaljujem Bogu i njihovoj molitvi i žrtvama.

Nije ovo kateheza, niti sam otkrio išta novo. Ali ovo pišem kao svoje svjedočanstvo i iskustvo, jer danas mi vjernici, nažalost, gledamo naše svećenike kao svijet za sebe ... Draga braćo i čitatelji GLASNIKA, molite za me, a i za se, da naučimo moliti.

M. G.

Urednik poziva čitatelje da nam pišu o svojim iskustvima osobito u vezi s obiteljskom molitvom! Pišite nam kako vi u obitelji doživljavate molitvu i Boga!

hvala na pismu

KOLIKO ZDRAVOMARIJA?

»Pročitala sam članak o mladiću iz Vareša, koji traži pomoći. Hvala Bogu da ima još dobrih i poštenih mladića, koji žele ustrajati u dobru. A da i on dođe do ovoga cilja što lakše, neka se preporući Našoj Gospi od brze pomoći. Svako jutro ili navečer neka joj izmoli 100 Zdravomarija. Ja se nadam da će biti hitna pomoć bez problema. To mu preporučuje majka koja ima tri sina isto, i isto moli za njih. Već su dozreli u svojoj dobi, ali su još uvijek dobri kao mladići. To preporučujem i drugim majkama da mole za svoju djecu, a tebe, mladiću, uključujem u svoje molitve«.

B. I., Sl. Brod

Ne čini li vam se ipak malo previše za toga mladića da svaki dan izmoli upravo 100 Zdravomarija? Ako ih i tri izmoli redovito svaki dan, Gospa od brze pomoći neće zakasniti ...

UTJEHA

»Evo vam se javljam iz ove daleke zemlje Kanade uz želju da vas Bog obdari obiljem blagoslova i zdravlja da i nadalje još dugi niz godina poradite za spas neumrlih duša. Čitateljica sam vašeg GLASNIKA već više godina i jedva čekam dok dođe, jer u njemu nađem mnogo utjehe koje čovjeku trebaju kroz sav život.«

Franca F.

Takvo iskreno pisamce je i nama u uredništvu utjeha, jer upravo smo danas morali otkazati GLASNIK nekima koji ne plaćaju svoje dugove.

■

ŽAŽINA

»Prije godinu dana zamolio sam čitatelje GLASNIKA da nam pomognu obnoviti župnu crkvu u Žažini. Do sada smo dobili oko dva milijuna najkorisnije upotrijebili.

Ukoliko vam je moguće, dragi čitatelji GLASNIKA, pomozite nam i nadalje. Adresa: Župni Ured MALA GORICA, 44250 PETRINJA. Uz naznaku: za crkvu u Žažini.«

Ovo spojite s našom akcijom UGROŽENE CRKVE. Uredništvo GLASNIKA garantira da će vam preporučiti da pomognete samo one crkve koje su na takvim položajima koji su važni za naš vjerski i narodni život.

NE GRIJEŠITI

»Majka sam petero djece. Muž mi je bolestan. Siromašni smo. Živim kako Bog zapovijeda. Jako se trudim oko djece sama, jer muž malo mari za obitelj. Molim vas, ne bih htjela da imam još djece, a ne bih htjela ni griješiti. Molim vas da me shvatite, jer mi je jako teško da ih odgojim, a nema onog najosnovnijeg za život, pa da ih je još više. A to je previše za naše imovno stanje. Pa bih vas molila da mi objasnite kako da riješim taj problem, a da ne griješim. Ne volim kontracepciju, a o pobačaju i ne razmišljam. Sad, kad sam rodila peto, liječnik mi je savjetovao ta neka sredstva. Ja nisam prihvatila, a ipak se bojim da ću zanijeti. Molim vas za savjet.«

Jedna majka

Nabavite i pažljivo pročitajte malu brošuricu RADOSNA BRAČNA PLODNOST. Naručuje se na adresu: S. Dilber, Palmotićeva 33, 41000 Zagreb. Cijena je 10 d.

■

JUNACI

»Zar mi nismo četa malenih junaka?
I još uz nas dida i dobra nam baka.
Kad tijela odrastu i srca se slože,
Činit ćemo dobro i što nam tko može?«
Mladice od jedne loze u selu Repašu

■

OKUSITI LJUBAV

»On je oženjen, i ja sam prva pružila mali prst da se počnemo »zabavljati«. Jedna je stvar sigurna: ne volim ga i on me neprestano kvari da sam sve gora i gora. Ne volim ga, ipak bih htjela »okusiti« što je ljubav . . .«

»Kušati« ljubav u neprihvatljivim okolnostima znači upropastiti sebe. Seksualnost, koju ti poistovjetuješ s ljubavlju, ima svoje značenje jedino u cjelovitoj harmoniji.

GLASOVI NADSVIJETA

»Neke večeri prisustvovao sam sastanku kod kojega su jedan poznati stručnjak i jedan tehničar — preko dva registratora i sa slušalicama na ušima — zvali i pozivali poznate pokojne osobe. Uistinu, iza nekog vremena šutnje čuli se određeni zvukovi i glasovi, koji su bili registrirani električnom kazaljkom. Nijedna prisutna osoba nije znala opravdati prisutnost ovih glasova. Da li biste vi to znali, oče uredniče?«

Ivo B.

Mi smo u ruci Božjoj za života, ali poslije smrti još više, tako da duša pokojnika ne može apsolutno ništa učiniti bez posebnoga Božjeg dopuštenja. Uistinu, onu slobodu koju imamo za života, nećemo više imati iza smrti, jer ćemo biti »fiksirani« u onom stanju koje smo imali u času smrti, bilo u ljubavi ili mržnji. Neće biti više mogućnosti bilo što zaslužiti ili sagriješiti. Stoga, kao vjernici moramo najenergičnije odbaciti ideju da bi se pokojni ili, još točnije, Bog predavao na raspolaganje igrarijama živih. Prema tome, tako zvano dozivanje duhova pokojnika općenito je plod vrlo spretnih trikova ili su to parapsihičke pojave. Razgovor s pokojnima jedna je od najvećih aspiracija čovječanstva, ali također i područje najveće ljudske lakovjernosti. Glasovi »iz drugog svijeta«, kad su uistinu pravi, imaju sasvim druge karakteristike od ovih koje su ovdje navedene.

■

ZLATNI PIR

»Josip i Julijana Čepel proslavili su nedavno — u krugu svoje mnogobrojne djece, sinova i kćeri, zetova, snaha, unučadi i praunučadi, kao i mnoštva ostale rodbine i mještana — svoj zlatni pir u crkvi sv. Petra apostola u Bokšiću. Slavljenici su prisustvovali svetoj Misi i Pričesti te obnovili ženidbeni vez uz blagoslov.

Obitelj inače veoma štuje Srce Isusovo.«

Župnik

Čestitamo slavljenicima u ime svih čitatelja GLASNIKA te ih preporučujemo i nadalje vjernoj ljubavi Božjega Srca.

na izvorima kršćanstva

Sva starozavjetna proroštva o Mesiji sastaju se u jednom žarištu — Isusu iz Nazareta. Stari profani spisi uprli su pogled u Palestinu. Čovjekova egzistencija i povijest čovječanstva vape i očekuju Oslobodi telja.

PIŠE: TOMISLAV IVANČIĆ

ŠIBENIK: DETALJ BRONČANIH VRATNICA GLAVNOG PORTALA KATEDRALE: IVAN KRSTI ISUSA (RAD KIPARA GRGE ANTUNCA)

Isus Krist i danas živi

U lik Isusa Krista uprte su oči čovječanstva. Nadanja leže na tom čovjeku iz Palestine. Pitanje je da li je on doista toliko neobičan, nevjerojatan i nadčovječanski obdaren da može podnijeti te poglede čovječanstva i ispuniti njegova nadanja. No prije nego izbliza upoznamo tu osobu, potrebno je riješiti drugi problem, koji se jednakom nužnošću danas još uvijek nameće, a to je pitanje da li je on uopće živio? Pokušat ćemo najprije načeti to drugo pitanje.

ISUS JE KRIST

Problematika Isusove egzistencije (opstojnosti) jest u tome što on nije samo Isus nego i Krist. To znači da se o njemu ne postavlja samo pitanje da li je živio nego da li i danas živi.

Kad govorimo o Isusu, onda mislimo na njegovu egzistenciju prije dvadeset vjekova u Nazaretu i u Palestini. A kad govorimo o Kristu, tad mislimo na tog istog Isusa, ali koji danas živi među nama u svom uskrslom, no jednako stvarnom tijelu.

Nekako bismo dakle, mogli reći da Isus Krist ima dva svoja rođendana na zemlji: prvi je nastao rođenjem od Marije, drugi uskrsnućem od mrtvih. Govori se zato o Isusu povijesti i o Kristu vjere, o povijesnom Isusu i nadpovijesnom Isusu.

Ovdje ne govorimo o Isusovoj preegzistenciji, o njegovu životu kod Oca od vječnosti, o njegovu rođenju od Oca od vijeka. Ograničit ćemo se samo na govor o Isusu Kristu, to znači na njegovu povijesno-nadpovijesnu egzistenciju. Ograničit ćemo se, drugim riječima, na one podatke o njemu koji su nam dostupni povijesnim istraživanjem.

ISUS POMAZAN DUHOM SVETIM

Rekosmo da je Isus Krist. Krist je grčki prijevod hebrejskog imena Mesija, a obje ove riječi znače u hrvatskom prijevodu »Pomazanik«. To ime je u Bibliji natovareno dubokim značenjem.

Pomazanici su bili uvedeni u svoju službu u narodu time da im je na glavu bilo izliveno ulje. To su bili svećenici, proroci, kraljevi. Svi su oni, međutim, dolazili i

odlazili s pozornice povijesti židovskog naroda a da nisu ispunjali nadanja tog naroda i čovječanstva. Zato se u narodu kroz stoljeća javlja sve sigurnija nada da će doći Pomazanik koji neće biti pomazan samo uljem, nego božanskom snagom, i koji će tako osloboditi Židove i cijeli svijet od grijeha, ropstva, smrti i sotone.

Zato nikakvo čudo da su Isusu sa svih strana postavljali pitanja je li on Mesija, Pomazanik. Pitao ga je to Ivan Krstitelj, židovski glavari, narod i rimski namjesnik Pilat. Svima je on odgovarao upućujući na znakove koje čini i koji svjedoče da je on doista Mesija. Mesija, Krist, Pomazanik.

Isus je Spasitelj i Osloboditelj čitavog čovječanstva baš zato jer je i Krist. Kad bi on bio samo čovjek, bio bi jednako zarobljenik zla i smrti i jednako kao svi ljudi nemoćan da oslobodi sebe i druge. Ako pak ne bi bio čovjek, tad ne bi **ljudsku** egzistenciju izvukao iz ropstva.

Nijedna religija svijeta, nijedna filozofija i osoba ne mogu osloboditi čovjeka. Osnivači religija, filozofi i druge osobe samo su ljudi. S druge strane, bogovi u religijama samo su božanski. Bogovi pak mitologija su nepovijesni. Sve je to tvorevina zemlje i čovjeka. Zato čovječanstvo, sa svim svojim religijama, filozofijama, pokretima, ličnostima, herojima i bogovima ostaje u ropstvu. Jedina nada čovječanstva jest Isus iz Nazareta.

SVE JE TO NEVJEROJATNO

Nikakvo čudo da se postojanje takvog čovjeka na zemlji čini nevjerojatnim. Jedni su pokušavali nijekati njegovu povijesnu opstojnost, drugi su pokušali osporiti da bi on bio Krist.

No čim priznamo jedno, nemoguće je ne priznati i drugo. Zato je jedini način, želi li netko biti ateist, zanijekati postojanje Isusa, kao i postojanje Krista. Muka je, međutim, u tome što su činjenice tvrde glave. Danas je već odviše dokaza i sigurnosti da je živio, tako da se čini da je najsigurniji način, kako mimoići Isusa Krista taj da se on ignorira ...

Oni koji niječu opstojnost bogova i Boga nastoje strpati i Isusa u nebeske sfere i eliminirati ga zajedno s drugim nevidljivim i nepovijesnim božanstvima. No tad se nađu pred činjenicom njegove povijesne i ljudske egzistencije. Odjednom taj Bog postaje dokučiv znanstvenim aparatom povijesnog istraživanja. Oni moraju uvidjeti da se Isusa ne može tako eliminirati.

Drugi priznaju njegovu povijesnu i ljudsku egzistenciju, ali ne žele u njemu vidjeti Boga. Oni nastoje evanđeoske podatke drugačije protumačiti ili pak ignorirati sve ono što vodi do zaključka da on nije samo čovjek nego i Bog. No nailaze na tvrd kamen, jer ignorirati sve to znači ignorirati povijesnog Isusa. On je, naime, toliko srastao sa svojim čudesima i uskrsnućem, s proroštvima o sebi i toliko tvrdi da je izišao od Boga i da je očekivan Mesija, da je sve to zajedno srž njegove egzistencije. Iskrive li se ti podaci, ostaje iskrivljen čitav povijesni Isus.

Koji su dokazi za njegovu povijesnu egzistenciju? O tome ćemo pisati u slijedećem broju.

■

Ljudski život ima samo zato smisla što je zemlja bila dostojna nositi čovjeka Isusa Krista, što je živio jedan čovjek kao Isus Krist.
D. Bonfoeffer

Mesijanizam je središnji sadržaj židovskog naroda. Nikad nije postojao neki sloj ljudi koji u to nije vjerovao.
J. Kastein, žid. povjesničar

Da Isus nije živio, naš bi život bio besmislen unatoč svim drugim ljudima koje poznajemo, poštujemo i ljubimo. **D. Bonhoeffer**

Da nisam upoznao Krista, riječ Bog bila bi za mene prazna riječ. **Fr. Mauriac**

Izvan Isusa Krista mi ne znamo ni što je naš život, ni što je smrt, ni što je Bog, ni što smo mi sami.
B. Pascal

Isus živi, uči, vlada i posvećuje danas jednako kao nekoć u Judeji i Galileji.
F. J. Sheen

Uz križ Kristov!

Proslavili smo tisućutristagodišnjicu naše povezanosti s Kristovim Presvetim Srcem u Njegovoj Crkvi i tisućugodišnjicu zajedničkog štovanja njegove presvete Majke.

Teško da je ijedna biskupija bila bez pomladivanja u ovoj našoj svetoj godini. Ta su se naša draga mlada braća uputila prema oltaru kao nekad praotac Abraham u Obećanu zemlju »nadajući se protiv nade«. Dok o njima mislimo, imamo pravo postaviti sebi pitanje:

— Jesu li ta naša mlada braća pripravna prihvatiti Kristovo presveto Srce, u kojem je sve blago mudrosti i znanja, kao izvor svoga duhovnoga rasta i apostolskoga uspjeha?

Uvjeren sam da jesu. Poratne generacije mladih su plemenite. One su generacije uma, ali i srca. Iskreno i zdravo naglašena pobožnost prema Presvetom Srcu našega Gospodina sigurno će im pomoći da se u nesigurnom vremenu iskreno predaju apostolatu Crkve. Možda su moji pogledi na budućnost Crkve u našem narodu previše vezani uz kult Srca, koje nije poznato u kršćanskim zajednicama kojima je usmjeren naš ekumenski apostolat, ali takvoga me je odgojio veliki štovatelj i svjedok Božanskog Srca pjesnik posvetnice DO NEBESA. Njemu sam rekao:

— Gdje vi stanete, tamo ću ja nastaviti.

Bilo je devetnaestoga rujna u franjevačkom samostanu u Pridvorju, duhovnom centru Konavala kod Dubrovnika. Uz čudotvorno raspelo, koje je velikog Gundulića potreslo i prenulo da svoj kršćanski i pjesnički genij ovjekovječi u spjevu »Suze sina razmetnoga«, skupilo se oko tri tisuće vjernika — od svega sedam i pol tisuća koji žive u Konavlima. Za vrijeme pontifikalne koncelebracije dubrovački biskup uveo je u otajstvo Kristova svećeništva mladoga đakona Josipa Mazarekića. On je Janjevčanin, potomak starog Dubrovnika, iseljenog na Kosovo prije 600 godina. Divno je bilo gledati kako mladi ređenik i već ranije zaređeni zagrebački mladomisnici Lovrić i Čukman — u sjeni čudotvornog Raspela dijele svoje mladomisničke blagoslove svijetu koji nije na tako nešto naviknut. Potreseno lice Raspetoga, prignuto na bolne grudi, kopljem probodene, privlačilo je i vjernike i svećenike i ulijevalo im je snagu da ustraju u vjernosti ...

Nisu samo ovi spomenuti mladomisnici utisnuli cjelov na lik Učitelja te otišli u apostolsku službu s radosnom sigurnošću! Uz brojne mlade đake i studente ovog kraja, kroz mjesec rujan iz Grude hodočastili su prijašnjih godina i mnogi drugi do toga križa. Rado se spominjemo Vukalovića, Ptičeka, Bradice, Štefaneka, Bogadija, Sabljića, Hlevnjaka, Posavca, Šestaka, Martinjaka i mnogih drugih, bilo mladih svećenika, bilo bogoslova, koji su se sabrano suočili s likom Učitelja.

Svima njima sigurno još uvijek u ušima odzvanja zvuk dragih zvona Pere Antuna sa samostanske crkve koja čuva Časni križ, veliko blago ovog kraja. On im i šuteći govori kako se naša povijest nastavlja u znaku križa i pod zaštitom milosrdnog Srca Spasiteljeva. I mi koji smo u mislima uz križ Isusov u Pridvorju, kao i čitav naš vjerni hrvatski narod, ujedinjeni na početku novog tisućljeća u štovanju Bogorodice pod križem, možemo i treba da molimo:

»Uspomeno Njegve muke,
Njegve žarke ljubavi,
Svim što Tebi dižu ruke,
sretan život pripravi«!

Baldo Mladošević

MLADEŽ NOSI, OBUĆENA U STARODREVNA ODIJELA, ČUDOTVORNO RASPELO IZ FRANJEVAČKOG SAMOSTANA U PRIDVORJU DUHOVNOM CENTRU KONAVALA KRAJ DUBROVNIKA

Gospi Velikog Zavjeta

Gospo Velikog Zavjeta,
od naših pređa
u kamen uklesana;
u ruševinama Zvonimirove bazilike
u biskupiji kod Knina,
kao prvi poznati nam lik Tvoj
u narodu našem,
pronađena;
od zavjetnih darova Hrvata
u domovini i po cijelom svijetu,
po tom kamenom liku,
od srebra i zlata
umjetnika rukom
izrađena...
Sa zanosom i ponosom
kličemo Ti:
NAŠA SI!
U proslavi velike obljetnice,
tisuću i tristote godišnjice
pokrštenja našeg
bila si s nama...
Srca su uza Te živo kucala,
oči se punile suzama,
ruke se za Tobom pružale,
koraci oko Tebe kružili,
a usne molitvu šaptale...

Sada domovinom obilaziš,
hodočasnicima biskupija naših
i svetišta Tebi posvećenih,
posjet uzvraćaš...
I opet gledaš sve
što si u Solinu vidjela.
I opet slušaš
što u Solinu čula si.
A sada je na redu TVOJA riječ...
Gospo Velikog Zavjeta
reci nam je!

Našoj DJECI reci,
da u nebu Oca imaju.
A Ti, da si Majka njihova.
MLADIĆIMA I DJEVOJKAMA reci,
da ljubav nije zabava;
nego za bračnu sreću
i potomstva blagoslov
da je priprava.
Svima U BRAKU reci,
da brak je tajna velika,
velika da je dužnost,
a najveća je čast i sreća
očinstvo i materinstvo;
da je život pod srcem majke svet,
a roditelji s djetetom u naručju
da su Tebi, Gospo, najmiliji...
STARCIMA I STARICAMA
riječ bodrenja reci,
da i njihov život smisla ima,
ako životu mladih raduju se
i ako im pomažu.
Ne zaboravi ni SVEĆENIKE,
REDOVNIKE, REDOVNICE:
drago Ti je što hramove grade, znamo,
al' sigurno je Tebi draže još
kad ih od živoga kamenja grade;
draga su Ti hodočašća
al' još draži putovi što vode
u domove bolesnika,
siromaha i svih potrebnika;
drago Ti je kad Te proslave mnoštva,
a još draže
kad i pojedinci za se ruke sklapaju
i druge uče sklapati ih...
Reci, svima reci:
da Bog je vrijednost prva,
a odmah za njim duša;
novac da je samo sredstvo,
a ne cilj.
Zemaljska sreća da je prolazna,
tek nebo sreća trajna...

TO nam reci!
Za pravi ljudski život
još smo uvijek nedorasli!

Veliko smo ime Tebi dali,
velik zavjet zasnovali:
da u duhu Tvoga Sina
sav naš život obnovimo.
Daj da obnovimo svoju vjeru,
da ne bude samo vjera riječi
nego vjera ljubavi i djela,
koja srca liječi, duše diže
i gdje god može pomoć pruža...

Daj da poslušamo glas
Tvog poziva i savjeta
i Ti ćeš uvijek biti naša
Gospa Velikog Zavjeta!

Marko Stanić

Pedesetgodišnjica ognjišta života

Zlatni pir Ivana i Roze Pavin. Na prvu adventsku nedjelju 28. studenoga 1976. u Podravskoj Moslavini okupili se oko starih roditelja njihovi sinovi i kćeri, zetovi i snahe, unučad i praunučad, njih pedeset na broju.

Kuća puna! Kako i ne bi bila puna kad slavljenici imaju desetero žive djece: pet sinova i pet kćeri. Dvojicu sinova pokloniše Bogu u Družbi Isusovoj, a osmero ostalih saviše obiteljsko gnijezdo. Nijedno nije bez djece. Zvanja su različita: liječnica razgovara sa svojom sestrom — medicinskom sestrom; ona s pedagoškom akademijom i višom upravnom izmjenjuju misli s onim koji polaže zadnje ispite na višoj prometnoj školi; visoko kvalificirani kuhar vodi brigu o kvalitetnom ručku; oni koji ostaše vezani uza zemlju na selu ne osjećaju da su zapostavljeni od onih koji ih školom nadmašiše; oni koji odabraše duhovni stalež pažljivo prate razgovore o brigama, teškoćama, planovima i radostima svoje braće i sestara u svjetovnom zvanju, a ovi nastoje proniknuti u tajne života svoje duhovne braće, koja ostaviše sve i pođoše za Kristom.

Svetu Misu služe zajedno sin slavljenika Slavko i župnik Ivan Đurtan. Mnogobrojni župljani pažljivo i s ljubavlju sudjeluju u toj svečanosti. Sin promatra životni tijek svojih roditelja kao putovanje ususret Kristu pobjedniku.

Nakon propovijedi slavljenici prilaze oltaru. Pružaju ruke jedno drugome kao što su to učinili točno prije 50 godina. Tako se sjedinjuju dvije težačke, dvije pedesetgodišnjim radom iscrpljene ruke u jednu. Tako čvrsto stisnute nastavit će svoj hod prema Cilju, prema Ocu koji ih je stvorio za sebe, koji ih je međusobno povezao i koji ih čeka raskrivljenih ruku. Nad tim dvjema čvrsto stisnutim rukama — simbolu neraskidivog jedinstva dvaju života — lebdi svećenikova ruka, sada je to ruka njihova

KUĆA PUNA! KAKO I NEBI BILA PUNA, KAD SLAVLJENICI IMAJU DESETERO ŽIVE DJECE: PET SINOVA I PET KĆERI. POGLEDAJTE IH DOBRO!

ŽIVOT PUN LJUBAVI NE UMIRE. DVOJE STARIH RODITELJA S BOGATIM NA LICU, ŽULJEVITIM RUKAMA, NALAZE SE PRED NAMA KAO ZRNO KOJE JE PALO NA DOBRU ZEMLJU — UZ SVOJU DJECU, UNUČAD I PRAUNUČAD.

sina, tijelo njihova tijela, krv njihove krvi. Preko nje struji Božji blagoslov na ovu povezanost, u njihove duše. Svećenikova štola koja ih je prije 50 godina ovijala kao simbol duhovne vlasti Crkve, sada ih ovija kao izraz ljubavi i zahvalnosti Crkve. Ona se majčinski nadvija nad to dvoje ljudi koji su je obogatili, koji su joj, a preko nje Bogu, poklonili sve što imaju i sve što jesu.

Život pun ljubavi ne umire. On je prisutan i poslije smrti. Dvoje starih ljudi s borama na licu, žuljevitim rukama i iscrpljenim tijelima stoje pred nama kao zrno koje je palo na dobru zemlju, dalo sve svoje životne sile i donijelo obilan plod. Zato u duši naših slavljenika vlada dubok, nepomućen mir, tiha radost koju im nitko ne može oduzeti. Žive u tom miru i u toj radosti i kao da i ne primjećuju proslavu u kojoj su oni središte, kao da se ona njih puno i ne tiče. Lađa njihova života polako se približava, nakon duge i naporne plovidbe, vječnoj luci, svome Bogu.

Zajednički ručak. Kao ono prije mnogo godina. Otac predmoli. Kao onda kad su se oko stola stisnule male glave, čekajući blagoslov od Oca nebeskoga i oca zemaljskoga. Nije bilo lako sve okupiti u isto vrijeme, na istom mjestu: i one iz Zagreba i okolice, kao i one iz Dalmacije i Istre te, iz susjedne Slovenije. Zato je sada radost veća. Stolovi su okićeni darovima. Jedan omot je privukao posebnu pažnju. Sin svećenik ga pažljivo odmata. Pred svim očima pojavi se krasopisom ispisan tekst blagoslova Svetog Oca što ga je po svom Penitencijaru darovao slavljenicima.

Tada ustaje otac i u kratkim crtama iznosi svoja sjećanja na prošlih 50 godina. Najviše se zadržava na onim teškim trenucima u kojima je trebalo najviše snage. Upravo takvi časovi najviše obogatiše njihov život. Preko takvih časova oni su oboje rasli, dozrijevali, osposobljavali se za velik zadatak koji im je Bog odredio. Otac iznosi te teške trenutke kao što ratnik s ponosom pokazuje ožiljke rana zadobivenih u ratu, u ratu koji je doveo do pobjede dobra nad zlom, do mira i radosti.

Radost sastanka ne traje dugo. Podvečer je već zavladalo ozračje rastanka. Dužnosti zovu svakoga na svoju stranu. Sv. Pavao uspoređuje život s trčanjem na trkalištu. Slavljenici se bliže cilju. Njihova djeca nastavljaju svoju trku. Svatko ima svoju određenu zadaću od Boga danu, koju mora ostvariti. Roditelji su im u tome divan primjer. Svojom velikodušnošću, svojom spremnošću na najteže žrtve, svojom izdržljivošću u teškim časovima učinili su velike stvari. Bili su svjetlo i ostat će svjetlo u srcima svoje djece. Bili su ognjište ljubavi na kojem su se grijala srca njihove djece i ostat će u srcima svoje djece kao toplina koja će ih grijati kroz cijeli budući život. Tom toplinom djeca će grijati sve oko sebe. Dobro jednom učinjeno ostaje zauvijek s nama.

S.

Otac Vendelin

Zagrebački nadbiskup Dr Franjo Kuharić 23. studenoga 1976. sastanovio je proces radi sakupljanja pismene ostavštine sluge Božjega **Vendelina Vošnjaka,** svećenika franjevačkog reda. Tom prilikom je naredio:

»Budući da treba sabrati sve spise, koji se pripisuju sluzi Božjem o. Vendelinu Vošnjak, naređujemo onima, koji su podložni našoj crkvenoj vlasti, da svi koji posjeduju spise gore navedenog Sluge Božjega ... imadu u roku od tri mjeseca, računajući od 15. prosinca 1976., dostaviti nama potpisanom pod kaznom, koja je određena za one, koji to ne bi učinili pa i pod prijetnjom cenzure.«

Napomena: Informacije u vezi s procesom S. B. Vendelina daje VICEPOSTULATURA, 41001, Zagreb, Kaptol 9, pp. 721

DR CVITE FISKOVIC PREDAJE OPATICI SKOLASTICI KLJUCEVE STALNE IZLOZBE PROGLASUJUCI BENEDIKTINKE CUVARICAMA TOGA BLAGA.

Nakon višegodišnjeg dogovaranja između Zadarske nadbiskupije, samostana Svete Marije i Skupštine općine Zadar, 4. prosinca 1976. otvorena je Stalna izložba crkvene umjetnosti i predana na uvid domaćoj i inozemnoj javnosti.

Povijesni događaj na tlu Čikina samostana

U 9 sati održana je najprije svečana sjednica u starodrevnoj dvorani samostanskog kapitula, koja je u tisućljetnoj povijesti bila svjedokom velikih povijesnih odluka.

Zapažena je bila prisutnost pronuncija Svete Stolice mons. Mihovila Cecchinija i tajnika Svete kongregacije za redovnike i svjetovne institute mons. Augustina Mayera. Na samom početku sestre benediktinke zapjevale su himnu Duhu Svetom da svojim božanskim milostima obaspe ovaj povijesni trenutak. Sjednicu je otvorio predsjednik Savjeta, koji upravlja Stalnom izložbom, akademik i uvaženi kulturni djelatnik dr Cvite Fisković. Pozdravio je ugledne goste, naglasivši važnost ovog velikog događaja:

»Iz garišta ovog grada, iz njegovih ruševina zablistalo je zlato i srebro Zadra, skupljeno i čuvano od sestara benediktinki s velikom brigom i ljubavlju kroz stoljeća, predano nama i budućim pokoljenjima ... Ove umjetnine dokazuju razinu i kulturni nivo naše sredine, koja je prihvaćala te umjetnine i odgajala u svojim bratovštinama te zanatlije, zlatare, slikare, kipare i graditelje ...«

U ime brojnih pokoljenja hrvatskih benediktinaca i benediktinki, koji su neizrecivo mnogo zadužili hrvatsku i kršćansku kulturu na ovom nemirnom raskršću svjetova, govorio je prior Čokovca o. Martin Kirigin:

»Ako je hrvatski narod na

ovoj vjetrometini ostao uz Petrovu pećinu — naglasio je o. Matin — sigurno to treba zahvaliti njegovoj hijerarhiji s dijecezanskim svećenstvom, ali također i skoro nebrojenim svjetionicima redovničkog života, a ti su kroz više stoljeća nosili jedinu oznaku »Ordinis sancti Benedicti.«

Voditelj Stalne izložbe dr Pavao Kero podnio je prisutnima iscrpan izvještaj o njezinoj povijesti od prve zamisli do konačnog ostvarenja. Predavač se najprije zaletio u daleku i bližu prošlost, evocirajući uspomene na svijetle i slavne zasluge duhovnih kćeri Čike i Većenege u budnom čuvanju kulturne i umjetničke baštine hrvatskog naroda. Završio je riječima:

»Neka to blago, koje su stvorile ruke naših domaćih majstora-umjetnika, bude našoj školskoj i radničkoj mladeži na ponos. Neka taj hod kroz povijest hrvatskog naroda budi svijest da smo već odavna stali uz bok velikih kulturnih naroda i da se ni u čemu ne moramo osjećati manje vrijednima. Neka im ti predmeti govore o vjeri njihovih pređa i o zalaganju za kulturno uzdizanje svoga naroda . . .«

U ime Hrvatske Crkve odličnl skup pozdravio je zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić. Rekao je u svom govoru kako svaki umjetnik, dok stvara, prenosi u materiju svoj osobni doživljaj ljepote, koji se najprije rodio u vlastitom srcu. No on je uvijek pokrenut i nadahnut ljubavlju.

»Na dnu religioznog ostvarivanja umjetničkog stvaralaštva — rekao je mons. Kuharić — stoji također težnja da se izrazi doživljena ljepota, da se izrazi doživljena ljubav prema Bogu. Ona nadahnjuje to stvaranje. I tako doprinosi da se čovjek u susretu s ljepotom doživljava cjelovitije u vjeri. Jer čovjek nije tijelo da bi živio samo od kruha, nego ima daleko bogatije težnje, dublje gladi i žeđi svoje unutarnje stvarnosti . . .«

Slijedio je svečani čin potpisivanja ugovora između predsjednika Savjeta i č. majke Skolastike Večeralo. U 11 sati na trgu pred povijesnom benediktinskom crkvom Svete Marije sakupilo se nekoliko tisuća građana koji su željeli prisustvovati tom izuzetnom važnom događaju u povijesti svoga grada Zadra — otvaranju Stalne izložbe crkvene umjetnosti.

Iza pozdrava dra Cvite Fiskovića govorio je predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine općine Zadar mr Ivica Maštruko, republički sekretar za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu dr Stipe Šuvar i zadarski nadbiskup mons Marijan Oblak.

Nadbiskup se najprije toplo zahvalio svima koji su pridonijeli svoj udio da dugi napori donesu svoj plod:

»Zadar sa svojom Stalnom izložbom crkvene umjetnosti — naglasio je mons. Oblak — svrstava se uz bok velikih kulturnih metropola . . . Neprocjenjiva je dokazna vrijednost tih izloženih crkvenih umjetnika u tome što one po imenima svojih naručitelja i majstora na njima upisanim, nepobitno svjedoče najuvjerljivijim jezikom umjetnosti da je Zadar hrvatski grad i da trajno pripada samo ovoj zemlji.«

Nakon govora zbio se potresan prizor, koji je mnoštvo prisutnih građana i gostiju pozdravilo burnim pljeskom. Predsjednik Savjeta dr Cvite Fisković predao je ključeve Stalne izložbe crkvene umjetnosti opatici samostana Svete Marije majci Skolastici i na taj simboličan način htio izraziti, pred cijelim skupom, zahvalnost vjekovnim čuvaricama tih neprocjenjivih umjetničkih dragocjenosti i priznati im status čuvarica i u budućnosti.

Slijedilo je zatim razgledavanje izložbenih eksponata. Uzvanici su se najprije sakupili u prizemnom dijelu Stalne izložbe, gdje ih je kod krsnog zdrnca svete Stošije iz XII. stoljeća pozdravio predsjednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti dr Grga Novak.

»Ovaj samostan osnovan je u IX. stoljeću — rekao je među ostalim poznati znanstveni radnik. — Osnovan je tada kad su benediktinci bili veliki učitelji hrvatskog naroda, tada kad su oni širili ne samo internacionalnu pismenost — latinsku, nego i hrvatsku, onda kad je glagoljica u našim stranama procvjetala, razvila se, bujala i prevladala . . .«

Benediktinkama Svete Marije poželimo od srca Božji blagoslov da u novim preuzetim obvezama pred suvremenim svijetom budu autentični svjedoci svog neopozivog služenja Kristu, Crkvi i hrvatskom narodu. Nadamo se da su one svjesne toga da Božji narod takvo svjedočanstvo života smije od njih očekivati . . .

Žarko Brzić

Strujni krug milosti i ljubavi

Svete misije u Opuzenu od 28. XI do 6. XII 1976. održali su o. Pero Bulat, njegov brat Mons. Stjepan Bulat i prof. Mato Bešlić. Misije su lijepo uspjele pa su nakon obavljena posla svi bili zadovoljni: vjernici, misionari, kao i vrijedni domaći župnik don Jozo Bebić.

Nešto drugo treba ovdje posebno istaknuti. To su **motivi** koji su misionare iz Slavonije doveli u Južnu Hrvatsku u ovoj našoj jubilarnoj godini.

Započelo je još za vrijeme rata. Tada su mnogi bogoslovi iz okupirane Dalmacije došli u Đakovo na studij teologije. Tu se stvorilo prijateljstvo, koje se i kasnije nastavilo. Teške i gladne ratne godine povezale su braću s juga i sa sjevera. Uspostavljen je kontakt i struja ljubavi počela je kružiti ...

Nakon rata dolaze mnogi vjernici iz Južne Hrvatske i naseljavaju se u našim sjevernim župama. Upočetku kao stranci, no ubrzo se uklapaju u nove sredine, nove župske obitelji. Pogotovo kad je nakon stabilizacije počeo i turizam, pa mnogi naši ljudi sa sjevera odlaze svakog ljeta kao turisti na jug, na more. Odlaze i mnogi svećenici svojim prijateljima iz školskih dana. Oni zovu, želeći uzvratiti za ljubav iz ratnih *godina*, kao što su to činili don Špiro Vuković, Jozo Perica, Žarko Brzić, Slavko Mikelin i mnogi drugi, čiji su domovi preko ljeta otvoreni braći svećenicima sa sjevera. Tako se krug upoznavanja i ljubavi proširuje.

Ujedno se po toj unutrašnjoj migraciji stvara i svojevrstan pastoralni problem migracionog turizma.

Zato je s pravom prof. Bešlić na zasjedanju našeg prvog internacionalnog simpozija za turizam u Zadru godine 1975. istaknuo da, uz lozinku simpozija »Turizam zbližava narode«, moramo misliti i na to da migracija i turizam moraju zbližiti, zoiti i povezati u prvom redu naš narod, koji je zbog stranih utjecaja tokom povijesti razjedinjen i previše regionalno orijentiran. Naveo je kao primjer mjesto u svojoj župi gdje su se nogometaši sporazumjeli da se njihov klub ne zove ni Hajduk ni Dinamo, nego **Hajdin.** (Danas se tim imenom zove i klub naših studenata teologije u Rimu.)

To je i razlog što prof. Bešlić nije mogao odbiti prijatelja don Jozu kad ga je ovaj zamolio da u njegovoj župi organizira svete misije u ovoj jubilarnoj godini. Zamolio je i opet svoje stare pastoralne prijatelje braću Bulat i tako je ta ekipa došla u Opuzen, da krug prijateljstva i ljubavi milosno proširi sa sjevera na jug. Pogotovo jer nas je ove svete godine zajednička Majka Marija iz svih strana naše Domovine okupila u svom prasvetištu u Solinu.

Zato su i ove misije bile prilog u učvršćenju strujnog kruga milosti i ljubavi između juga i sjevera naše domovine pod zaštitom zajedničke Majke Velikog Zavjeta.

M. B.

SVEĆENICI U OPUZENU POJAČAŠE STRUJNI KRUG LJUBAVI IZMEĐU SJEVERA I JUGA NAŠE DOMOVINE.

Hirošima i Pele od iste ruke

»HIROSIMA« NAPRAVLJENA U ERNESTINOVU

Alojz Žnidarec živi u Jovanovcu kraj Osijeka. Prije 20 godina promatrao je crkvene kipove i mislio u sebi:

— To nije tvornica izradila, to je isto ljudska ruka *napravila!*

Uzeo je komad drveta i počeo to tesati. Nije imao ni alata, a počeo je s jednim jedinim nožićem. Radeći spoznao je da bi to moglo uspjeti. Radio je dalje i kako mu je poneki alat trebao, polako ga je sam napravio ili nabavljao. Prvi ozbiljan rad bio mu je **USKRSNUĆE** za župnu crkvu. Taj mu se rad svidio i napravio je drugi, veći rad, zamijenio ga za onaj prvi. Zatim je počeo izrađivati korpuse, pa Marijin kip. Malo po malo se razvijao i dolazio do boljega alata i do sve smionijih zamisli.

— Koje vam je najdraže djelo što ga načiniste?, upitao sam toga čovjeka u najboljim godinama života, koji radi kao radnik u Osječkoj ljevaonici, a sve što napravi čini izvan redovitoga radnoga vremena u tvornici.

— Najdraže mi je djelo moje **USKRSNUĆE** i ono što sam nazvao **HIROŠIMA.** Taj se kip nalazi u muzeju grada Hirošime. Veličina je 75 cm. U sredini je gljiva, a dolje se nalazi deset figura.

PELE PRUŽA »VEKNU« KRUHA MALOM DJETETU.

Neke su pale, druge padaju, jedni se izvlače. Na vrhu se nalazi očajnik sav u ognju ...

— Napravili ste lik Pelea, glasovitoga brazilskog nogometaša?

— To je išlo preko UNICEF-a. Pele je mnogo pomogao gladnu djecu. Prikazao sam kako u jednoj ruci drži *loptu*, a drugom pruža »veknu« kruha malom djetetu. Gledao sam na televiji i primijetio da je na početku utakmice obično napravio na sebi znak križa. Dakle, priznavao se kršćaninom. Zato sam stavio i križ oko vrata.

— Izrađujete li kipove za crkve?

— Radio sam za župu u Prijedoru četiri kipa, korpus križa. Isto to učinio sam za crkvu u Ličkom Osiku. Učinio sam i jedno raspelo za raskršće ili, kako se to zove u Zagorju, »križanje«. Ako netko ima interesa da koji drveni kip popravi ili da mu se po narudžbi napravi koji kip, može se obratiti na mene.

Alojz Žnidarec
Jovanovac
56215 ERNESTINOVO

■

UMJETNIČKO STAKLARSTVO

Novo otvorena i jedina privatna firma u Hrvatskoj za izradbu crkvenih prozora — vitraža i mozaik radova. Izvodi: staklo slikano i lijevano u olovo, debelo obojeno staklo, lijevano u beton, rasvjetu u tehnici vitraža i venecijanski mozaik. Preuzima nove radove i popravke. Daje garanciju za postojanost i kvalitetu. Cijene beskonkurentne, plaćanje prema dogovoru. Ima pohvale i preporuke od svećenika za sve dosadašnje radove.

Marijan Ilić
41000 Zagreb, Prilaz JNA 16

»Zubori, Jadro, zubori!
Nemoj zastati, Jadro, nemoj!
Valovi koji odilaze neka pripovijedaju
valovima koji dolaze,
a oni novim naraštajima:
o velikim danima dvostrukog slavlja
JELENINE SMRTI
I NAŠEG DAVNOG RODENJA U KRISTU!«

Solin je prasvetište naše vjersko i na
neće umrijeti život na njemu. Jer je
Hrvata.
Da se taj život podrži, krenula je Gosp
Preko Šibenika, Senja, Rijeke, zaputi
Što je ondje radila, ne može se izrec
preko 90 % župljana, da je podijel
DJEVOJKE.
Dirljivo je bilo na Božić poslije pod
mladi nosioci naše budućnosti bili s

NOSITELJICA NAŠE BU

MAJKE I DJECA IZ VIDOVICA OKO GOSPE (1).

NEKA GOSPA ČUVA DJECU, NAŠE NAJVEĆE BLAGO (2)

I »BRKAJLIJA« JE DIJETE POKRAJ TAKVE MAJKE (3).

U BOSANSKOJ NARODNOJ NOŠNJI (4).

rodne svijesti. On je oživio, uskrsnuo tokom svete godine. I nikad više
o život Velikoga Zavjeta, koga učinismo kao narod preko prvog biskupa

a po svom svetom liku, našom domovinom.
i se ravno u bosansku župu — VIDOVICE.
ljudskim jezikom. Ali je značajno da se u njezinoj prisutnosti ispovjedilo
no preko 3.000 svetih pričesti, i da su joj posebno omilili MLADIĆI I

a, kada se oko Nje skupila sva djeca »koja idu u nikoji razred«. Naj-
posvećeni NOSITELJICI našega života.

UČNOSTI U VIDOVICAMA

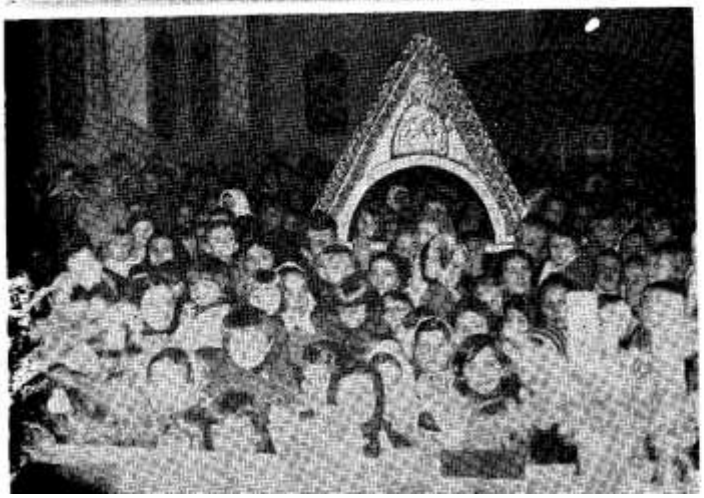

DJEVOJKE SVEČANO OBUĆENE UNOSE LIK GOSPIN U ŽUPNU CRKVU (lijevo gore)

KOD BLAGOSLOVA DJECE NA BOŽIĆ BILA JE PUNA CRKVA. (lijevo dole)

DJEVOJKE UZ LIK SVOJE MAJKE. (gore)

»Fotoreportaža«
Lovro Šokić

Drago mi je da si osobno pošao na njihove sastanke. Bolje se osobno uvjeriti negoli suditi po neobičnim vanjskim pojavama ili po tračevima. No zaista vidim da ti još »mnogo toga« nije jasno, pa i ne znaš što bi »o svemu tome« mislio. Čak si se razočarao zbog svog dojma da sam i ja »uz njih«, kako kažeš, a nisi opazio da se upravo ne želim prikloniti ni lijevo ni desno, nego da pokušavam objektivno teološki sve to vrednovati s nastojanjem oko isto tako objektivne prosudbe tih novih pojava u Crkvi.

Zoveš ih »karizmaticima«. To nije prikladan naziv, jer je sužen na izvanjske pojave kao »govoriti jezike«, »proricati« i slično, jer se shvaća kao monopol »izabranih« i jer sugerira misao da svaka takva pojava zaslužuje pozitivnu prosudbu. »Karizma« znači milost, dar Duha Svetoga, prvenstveno osnovni dar svakom kršćaninu, tj. kršćanski poziv. Zato Drugi vatikanski sabor govori o cijeloj Crkvi kao karizmatičkoj (LG 12). Neki radije govore o »novom duhovskom pokretu« u Crkvi, kao o nekim »novim Duhovima«, kako se izrazio već i Papa Ivan XXIII., ili govore o »katoličkim pentekostalcima«.

Takav način sastanaka u naše doba počeo je na Staru godinu 1900. u kući jednog metodističkog pastora u Americi, koji je bio utemeljio školu za proučavanje Biblije. Promatrali su prvu Crkvu elastičnu, poletnu, dinamičnu, nošenu Duhom Svetim — kakva se pojavljuje u Djelima

S tim Markom i njegovima nije mi još mnogo toga jasno. Pročitao sam u prošlom broju Glasnika (1, 1977) vaš odgovor pod naslovom »Sole nam pamet — kako treba da se postavim?« Imam dojam da ste i vi uz njih. To me razočarava. Ali to me je i potaklo da sam dva puta bio na njihovim molitvenim sastancima. Što da kažem? Ondje sam se osjećao kao strano tijelo. Svi mi izgledaju kao neki sveci. Nije ih lako shvatiti. Govore o svom prijateljstvu s Kristom kao ja o prijateljstvu s Markom. Čudna mi je njihova molitva. Nad jednom djevojkom izvodili su neke ceremonije: polagali su ruke na njenu glavu i molili. Govore o nekakvom »krštenju«, što li? A jednom su lamatali rukama i izvodili neobične glasove.

Što da o svemu tome mislim? Ne radi li se o patološkim pojavama? Žao mi ih je. Ima i sposobnih. Neki su i dobri prijatelji spremni pomoći. Kao da su u strašnoj zabludi. Ma recite, jesu li ti karizmatici normalni!?

Ma jesu li ti karizmatici normalni?

PIŠE: IVAN FUČEK

SKUPINA KARIZMATIKA VEĆINOM SU TO MLADI

apostolskim, pa su se pitali kako to danas oživjeti. Počeli su molitvenim sastancima. Dok je, prema tome, taj način kod protestanata star 76 godina, kod nas je katolika veoma mlad: traje svega 10 godina (od 1966.). Razvio se

najprije među profesorima i studentima američkih sveučilišta. Dok se kod protestanata udaljuju od svoje službene Crkve, kod nas katolika nije općenito još ništa zapaženo što bi bilo protivno nauci i praksi Crkve. Svećenik je uvijek nazočan. Sastanci se ne shvaćaju kao zamjena liturgije, štoviše, mnogi su vođe oduševljeni pristaše obnovljene liturgije. Ali u takvim previranjima treba da smo uvijek spremni i na iznenađenja, zato je dobro da smo oprezni.

Taj duhovski pokret u Crvi usko je povezan s nastankom tzv. »malih zajednica« ili »bazičnih zajednica«, koje niču na sve strane. To su kao neke »male župe« unutar sadašnjih župskih zajednica. Time su prijašnji oblici (strukture) poljuljani i u opasnosti. No te »male zajednice« unose u Crkvu svježinu. Spontano niču, uvijek s oduševljenjem oko Biblije, Euharistije, molitve. Svakako, takve zajednice valja voditi i duhovno pomagati da ne bi prešle u sektaštvo.

U kriznim situacijama Crkve uvijek su se događali slični pokreti, jer se kršćanin pita: gdje imam još sigurnosti? I dok jedni traže sigurnost u starim oblicima poput biskupa Lefebvrea i njegovih, dotle drugi polaze novim putevima. Odatle prilika za nesporazume, predbacivanja, optuživanja. Kad više ljudi ne mogu doživjeti kako treba kršćansku datost, karakteristično je da se počinju okupljati u male zajednice. Ondje jedni drugima saopćavaju svoje vjersko iskustvo, pa s pravom zamjećuješ: »Govore o svom prijateljstvu s Kristom kao ja o prijateljstvu s Markom.« Zanimljivo je da mi kršćani, pa i svećenici, redovnici mnogo govorimo o svojim raznim iskustvima (sportskim, znanstvenim, tehničkim . . .), ali gotovo nikad o svom vjerskom iskustvu. Toga se stidimo. Je li to posve pravo?

S jedne ti strane ti ljudi izgledaju »kao neki sveci«, s druge strane sumnjaš o njihovu psihičkom zdravlju: »Ne radi li se o patološkim pojavama?«, pitaš se. Konačno, bojiš se da bi mogli biti i u zabludi. Ako ćemo pravo, sve je troje moguće. Ima plodova pravih obraćenja i povrata vjeri, brojnih obnova u molitvi, u apostolskom žaru, povratak u Crkvu, napuštanje droga, seksa, mnogostrukih otuđenja čovjeka. Ponegdje je očit procvat ljubavi, međusobnog prihvaćanja, dubljeg razumijevanja ili bar iskrene tolerancije. Ali ima i nezdravih pojava, osobito na bazi histerije, stanovitog nadmetanja, uobražavanja, prekomjernog sastančenja, opasnosti od iluminizma, tj. kao da oni imaju više Božjeg svjetla od drugih. Tu su opasnosti i od emocionalizma, tj. da se odviše toga temelji na čuvstvu i ishitrenim osjećajima. Opasnost je i od elitizma, znači: oni su »neka viša kasta u Crkvi«. Pretpostavka obmane, više ili manje bolesne, više ili manje svjesne, manipulirane od vraga, nije nikad isključena, kaže teolog R. Laurentin. »Vrag i mašta mogu imitirati djela Božja, utoliko lakše ukoliko se sve temelji na osjećajima i afektivnom doživljavanju«, opominje isti teolog.

Zasad se u tom pokretu ne mogu opaziti nikakve vjerske ni moralne zablude. Ali kroz povijest bilo je sličnih grupa koje su završile izvan Crkve. Montanisti su u staroj Crkvi nosili slične oznake novoduhovskom pokretu u Crkvi. Organizirali su i masovna hodočašća, ali su završili u otpadu. Slično u srednjem vijeku valdenzi, fratičeli, begardi, begine, dijelom naši patareni itd. Pošto su ti pokreti bili ugušeni, izgleda da je karizmatičko gibanje u Crkvi premalo prisutno. Možda je ovo novi »znak vremena« za naše doba kad je propala molitva, pa i ona službena postala sterilna, da sam Duh Sveti oživljuje i osvježuje; da nas uči moliti, da budemo opet djeca.

Spominješ razna očitovanja na tim sastancima. U svim zdravim zajednicama prvo je vjera, ufanje i ljubav, osobito ljubav — taj općevrijedan princip koji ljude snažno međusobno i s Bogom povezuje, koji tjera na akciju. Molitva najrazličitijih vrsta, uglavnom spontana na temelju nekih izreka Biblije; molitva u koju se i tijelo uključuje, gdje se ruke same šire, uzdižu (ti kažeš da su »lamatali rukama«) kako su nam prvi kršćani uklesali na zidovima katakomba; polaganje ruku, što je bio pradavni židovski običaj, sve su to samo nevažna vanjska očitovanja onoga pokreta srca što bi se imalo događati u dušama prisutnih. »Krštenje u Duhu« nespretan je izraz; ne označuje sakramentalno krštenje, nego predanje duše Bogu. Dakako, u svemu tome oprez, pokušati lučiti dobro od zla, jer »po plodovima nijhovim ćete ih prepoznati« (Mt 7, 20).

UREĐUJE: M. STARČEVIĆ

Sloboda

Zar je zbilja znak prave slobode, doraslosti, veličine i sreće, ako se čovjek otima svakom zakonu i auktoritetu?

Zar ne možeš drukčije pokazati da si slobodan osim da pogaziš zabranu koju ti pokazuje naslikana mrtvačka glava na onoj bočici, natpis na onim električnim žicama, pa te otrov usmrti ili struja ubije? Zar si manje slobodan ako ne popiješ onaj otrov, ako ne diraš te žice?

Zar moraš pogaziti i šestu i devetu zapovijed Božju, da bi pokazao da si slobodan? Zar je gaženje svih tih zakona i zabrana potrebno i nužno za »razvoj tvoje ličnosti«?

Gledaj više da budeš slobodan od tiranije svojih strasti, da svladaš i odbaciš srdžbu, uvredljivost, oholost, lijenost, putenost i ostala »tjelesna djela« (Gal 5,19). I taj prokleti ljudski obzir: što će ljudi kazati? Neće kazati ništa! Pa i ako ludi kažu da si lud, a pametni da si pametan, što još želiš?

»Budi ono što jesi!«, doviknuo je grčki pjesnik Pindar. Ako si čovjek, budi čovjek, vladaj se kao čovjek. Ako si kršćanin, budi kršćanin, vladaj se kao kršćanin!

Pitanje

U Vatikanu se već desetljećima obavljaju svake godine duhovne vježbe, kojima prisustvuje i sam Papa.

Godine 1968. vodio ih je o. Voillaume iz reda Male Braće o. Foucaulda. Glavna tema bila je — ljubav prema bližnjemu!

»Ne smijemo se više igrati kršćanstva; ne smijemo više zbijati neslanu šalu s ljubavlju prema Bogu i braći ljudima — kako je, nažalost, prije često bivalo — nego ozbiljno gledati i Boga u čovjeku i čovjeka u Bogu.

O. Voillaume je tražio od Pape da postojano stavlja sebi pitanje o ljubavi prema čovjeku, jer je ona »stalan prijekor ako ne ljubimo«.

Vele da je Papa bio vrlo zadovoljan otvorenošću i smionošću kojom je voditelj duhovnih vježbi govorio i tresao njegovom savjesti, potičući ga da vrši vrhovni zakon života.

Pitanje upravljeno Papi. Ali i svakom kršćaninu.

Junakinja

Zabrinuti otac dovede je 13. veljače u župni stan. Nju, svoju Draženu, dijete od 10 godina i mjesec dana. Nju, neizlječivu bolesnicu. Uvukla se bolest i ne izlazi. Svi lijekovi i sve bolnice ne pomažu. Bolest neumoljiva. Ništa neobično. Već smo na sve privikli i otupili. Samo je neobično razgovarati s tim, za svoje godine previše zrelim djetetom. Otkrila je nešto nadnaravno u sebi. Ona kao da je najmanje zabrinuta, gledajući zacakljeno oko svoga roditelja pa se čudi. A sva ta bolest kao da je neki dar s Neba. Podižući kapicu s glave veli:

— Vidite, velečasni, i kosa mi otpada, i sva će mi otpasti ...

— Narast će kosa i nova i ljepša, tješimo je.

Ali ona, svjesna svog stanja, ne mari za utjehu, pa nastavi: — U bolnici su mi se neki rugali: e, ti mala, vjeruješ li sada u Boga, neka ti pomogne!

— Što si im na to odgovorila?

Dražena uvuče glavu u ramena, želeći sakriti jedan grč svoje boli, izusti nešto tiše: Rekla sam im da ja isto vjerujem da će mi Bog dati zdravlje.

Hora est!

Vrijeme je! Velika je i glasovita riječ sv. Pavla apostola Rimljanima.

Da, bilo je već vrijeme da se onaj kolos, ono veliko Rimsko carstvo prene oda sna, ustane iz mrtvila i spasi. »Ustani ti koji spavaš, ustani od mrtvih i Krist će te prosvijetiliti«, piše opet Pavao Efežanima.

Neki su poziv čuli, neki su se probudili, povjerovali, »obukli Krista«, preporodili se *i našli spasenje. Drugi su u* svojoj pokvarenosti, nemoralu i izrođenosti — propali. Što se spasilo, spasilo se po Gospodinu našem Isusu Kristu.

Jedan je mladi čovjek također »spavao« i bio »mrtav«. Htio se probuditi, htio je ustati, htio je živjeti, plakao je od muke i uzdisao, ali je bio preslab, sputan lancima grijeha i nije mogao ustati. Onda je i on čuo u svome mrtvilu taj glas:

— Vrijeme da ustanemo *oda sna!*

Kristovo svjetlo ušlo je u *njegovu dušu i — on je oživio. Postao je novi čovjek.* Postao je svetac, postao je sretan čovjek. Spašen je po Gospodinu, našem Isusu Kristu.

Rivali

Prvog kolovoza prošle godine Niki Lauda, slavni austrijski vozač automobila formule jedan tvrtke Ferrari, izletio je s ceste pri kraju vožnje, koja ga je trebala definitivno potvrditi kao prvog šampiona svijeta.

Ostao je više od jedne minute u plamenu, dok su pokraj njega jurili rivali ili, ako hoćete, drugovi s ceste.

Zaustavio se prvi Arturo Merzario, Talijan, koji je jurio na Wolf-Willimasu. S Nijemcima Ertlom i Lungerom iščupali su Laudu iz vatre. Liječnici su kasnije rekli: da je ostao samo još nekoliko sekunda, bilo bi to fatalno.

Merzario je izjavio da se zaustavio — »tako«; da nije mislio »ništa«; ni na ovo »sada«; a ni na ono što će biti »kasnije«. To da nije učinio jer je, tobože, »dobar«. Rekao je da se nada da će se isto tako i kod njega zaustaviti ako bi mu trebalo.

Zanimljivo je ovo: prije nego se Lauda opet našao na pisti, Merzariu je poslao samo telefonsku zahvalnicu. Ali, kako nije bio kod kuće, ni ona nije predana Merzariu.

ARTURO MERZARIO (SA SVOJOM ŽENOM) PRVI JE PRITEKAO U POMOĆ NIKI LAUDI AUSTRIJSKOM ASU

Meteori

Meteori na nebeskom svodu u noći izgarajući nestaju, ali ostavljaju neki svijetao trag. Svete duše u noći zla ostavljaju nam trag svoga svijetlog primjera, ostajući i sami često nepriznati, prezreni, izrugani i popljuvani. Žrtve zalsta u svemu. Ali smo uvjereni da im Patnik i Bog, Isus Krist, nije uskratio svoju dobrotu i ljubav i da danas gledaju što su vjerovali. Hvala Njemu i onima koji su ga slijedili!

Dražena je izgledala velika duhom, s obrisima buduće *ljepotice. Dozrela za ozbiljne* razgovore o muci koja ju je susrela na prvom životnom koraku, susrela i tjelesno uništila. To nije dijete što traži igračke. Ona je jedna iz redova mladih kršćanskih djevica, junakinja spremnih i na mučeništvo, samo da sačuvaju svoj unutrašnji mir. Junakinjâ, koje pažnjom i ljubavlju griju ljudska srca i opominju i tješe svjedočeći o svemoći Svemogućega da se može i na sve muke zaboraviti kad se misli na trajno zdravlje u Vječnosti, u koju će Dražena ući za deset dana. Preminula je 23. veljače. *Neposredno prije preminuća* roditelji su opazili kako se grči od bolova:

— Sunce moje ... teško ti je?

Dražena se nasmiješi i glavom pokaže da je ne boli jer je samo jedno boli što mora gledati oči najbližih. Nemoćna da ih tješi, pogleda na križ, na svete slike i na svoje najdraže, zasuzi, i sa smiješkom odleti taj anđeo sa svojim Anđelom čuvarom u anđeosko društvo. **S. V.**

glasnikova priča

Piše: MARKO CVITKUŠIĆ

Spustio je ispružene ruke

Postali smo prijatelji poslije jednog pismenog zadatka iz hrvatskog jezika, kad je svaki učenik trebao da za četrdeset pet minuta stavi crnilom na papir što u njegovu životu znači majka. Mladen, taj mali simpatični dječačić kestenjastih očiju, koje su gorjele ko krijesovi u ivanjskoj noći, napisao je svojim divnim rukopisom naslov, a onda preko cijele stranice velikim štampanim slovima samo jednu jedinu riječ: NIŠTA! A onda je uskoro zatvorio bilježnicu, predavši je nastavniku uz riječi: »Gotovo je!« Sve mi je to bilo čudno i nejasno. U dubini bića bio sam radoznao i želio znati objašnjenje takvom Mladenovom postupku, ali poštujući pravila uljudnosti, nisam ništa pitao. Majci sam po povratku iz škole pričao o Mladenu iz susjednog sela, o njegovoj izuzetnoj nadarenosti, o ljubavi kojom je svakome pristupao u razredu. Pričao sam joj i o pismenom zadatku, na koji je Mladen odgovorio samo jednom jedinom riječi: »ništa«. Pri tome me je majka promatrala sjetom, koja je s vremena na vrijeme sjedala na njezino lice. Rekla mi je tada:

— Sine, ti imaš ruke koje te vode kroz život pokazujući ti kojim ćeš lakše kročiti, a on je na tome putu ostao sam. Njemu je bilo uskraćeno da osjeti majčinu nježnost i očevu sigurnost. Oni su se razišli; prvo je otac ostavio majku i dijete, otišavši u tuđi svijet da zaradi kruha. Ali nošen zapadnim autostradama, on je zaboravio dva života koja su uz zapretalo djedovsko ognjište čekala njegovu pomoć i povratak. On je sjedio po zapadnonjemačkim krčmama, ispijajući čaše opojna pića do kasno u noć. Olako je trošio teško stečene novčanice, gubio karakternost, družio se s lijepo uglađenim damama koje su mu čupale žuljevima dobiveni novac, a s njime i ranjenu dušu u grudima.

Da, sine, ali jednoga dana bijeli auto odnio je i njegovu mamu i ruke koje su se širile na njegov smiješak, odnijele su sa sobom i Mladenov smiješak sigurnosti. Poljubila je malo čelo, sina Mladena, rekavši mu: »Doći će mama opet! Slušaj djeda i baku i budi dobar!« To je sve što je rekla na rastanku. Mladen je plakao dok je bijeli auto odnosio iz njegova života biće u osvit dana u vrijeme kad mu je ono bilo najpotrebnije ... Majka je tada zašutjela. Nije ništa više rekla. Valjda nije mogla.

S Mladenom sam se često sastajao za vrijeme ljetnjih ferija u onom istom domu odakle su otišla ona dva bića, okrenuvši leđa bez grižnje savjesti, ili na obali rijeke, i dugo razgovarali o svemu što prati ljudske korake,

ali o njegovim roditeljima nije bilo nikada riječi. Jedino bi pri tim susretima znao naizust po nekoliko minuta citirati svoje stihove, koje je izlio iz srca na papir tko zna kada i u kojim trenucima unutarnjih trzaja uz slabo svjetlo male kućne petrolejke. Stihovi su bili posvećeni mostovima i putovima koji prate i povezuju ljude i svjetove; oni prate čovjeka u njegovoj sivoj svakidašnjici ... I Mladen je čekao da se u njegovu življenju pojavi most ili put koji bi jedan davni rastanak pretvorio u zagrljaj. Čekao je i nadao se!

II

Od tih susreta nije proteklo mnogo valova rijekom pored koje smo često šetali uz priču, kad mi javiše da se Mladen nalazi u bolnici u gradu u kojem je svršavao posljednju godinu studija.

III

Liječnik Đuro nikad nije bio kraći u svome telefonskom pozivu nego onog drugog četvrtka mjeseca listopada rano ujutro. Rekao je u telefonsku slušalicu kratko: »Perice, Mladen je noćas umro ...« Bilo je to sve što je toga trenutka mogao reći za jedan život .... Glas mu je drhtao, a riječi bijahu kratke i teške kao što bijaše i Mladenov život. I dok su njegove riječi bolno odzvanjale u ušnim bubnjićima, Mladenov lik, davni trenuci drugovanja, sastanci, kolege, škola prolazili su mojim mislima. Sve je to bilo tako živo kao na sceni kazališne predstave. Lice je poprimilo crte žalosti, a oči kvasiše suze bola. Tako je volio život, a tako se rano oprašta s njime. Prije nego je spoznao što znači ići koliko-toliko sigurno pozornicom koja se zove život, silazi s nje. Ispružene ruke koje su čekale na povratak koji bi pomogao njegov hod prema drugoj obali življenja spuštaju se nemoćne, ne dočekavši ga. Toliko je maštao o tome povratku, o dolasku bijelog auta ... Ali bijeli auto nije došao. On je danas otišao i odnio sa sobom svoje 23 godine. Samo to i ništa više.

Među njegovim bilježnicama pjesama pronašao sam prijepis pisma koje je jednog travanjskog dana napisao majci koja je živjela s tuđim čovjekom negdje u hladnom Tirolu. I dok sam čitao retke s požutjeloga papira, činilo mi se da to odzvanjaju Mladenove riječi i nestaju u šumu riječnih valova:

Mama,

Imaj makar malo strpljivosti pa pročitaj ovaj list do kraja. Pišem ga svojom rukom s trzajima u grudima i ozbiljnošću na licu, onom istom licu koje si ti prije devet godina poljubila uz prikrivenu bol u srcu, rekavši: »Doći će mama opet!« Staza tvoga dolaska za mene postaje iz dana u dan predmet tolikih nedosanjanih snova. Mama, teško je svaku noć sanjati tvoj lik i u snu se trzati, grleći jastuk uz pomisao da si to ti. I čim se probudim, tvoga lica odmah nestane.

Mama, moj je život ispružena ruka koja čeka pomoć da je netko prihvati i preko raskrsnice življenja povede dalje, da podupre moje nesigurne korake. Ali nju nitko ne pruža. Tražiti je u magli egoističnih srdaca za mene biva sve veći umor, ali makar i umor, mora se! Druga obala rijeke života nije daleko. Ona se mora prijeći. Nju prelazi svatko na različite načine: jedni prije, drugi kasnije, sam ili uz pomoć. I ja sam se zaputio prema toj obali s ozbiljno uperenim pogledom ... Prijeći ću je makar i sam! Završavajući ovo pismo, želim ti samo jedno: mama, budi sretna. Ne moraš se vratiti. Ako me mrak, koji se javlja na mojim stazama kuda prolazim odbaci u ponor, ne brini se što će biti sa mnom. Smrt je također dobra. Ako me ona povede za ruku, znaj da će s toga lica biti izbrisane dvije suze ... Zbogom!

Mladen

Pročitao sam jednom i još jednom Mladenove riječi sa žutog papira, a onda tiho i lagano spustio papir na stol, kao što je i on danas spustio ispružene ruke svoga života u trenutku kad je mogao sam koračati. Od danas neće imati tko da čeka bijeli auto i mamin povratak.

Euharistija izvor misijskog duha

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Slavljenje Euharistije po izričitoj Isusovoj zapovijedi i volji kroz sva je stoljeća za Crkvu i njezine članove bilo izvorom milosnoga života, a iz njega je proizlazila izvanredna snaga za kršćansko svjedočenje, apostolska i karitativna djela. Istinsko sudjelovanje u euharistijskom slavlju bogato je nebrojenim duhovnim plodovima. Naša misijska nakana Apostolata molitve predlaže nam na razmišljanje osobito dva, koja su međusobno usko povezana.

Prvi je plod misionarski duh. Tko pravo slavi i shvaća Euharistiju, taj će uvijek biti potaknut da naviješta Krista kao sveopćeg Spasitelja. Euharistija je, naime, trajno uprisutnjenje u vremenu i prostoru jedine Isusove otkupiteljske žrtve na križu. Ta žrtva donosi spasenje. Sve ljude valja s njome upoznati i učiniti je njezinim dionicima. Euharistija sve kršćane ukalamljuje u tijelo Krista Spasitelja i oni mu postaju slični.

II. vatikanski sabor izričito uči: »Po sakramentima se, a osobito po Euharistiji, daje i hrani ona ljubav prema Bogu i ljudima koja je duša svega apostolata.« To je napose osjećao naš kandidat oltara Ivan Merz, čovjek Euharistije i apostolata. Kad su mu jednom poslije jednog govora rekli da je krasno govorio, on je jednostavno uzvratio da je govorio žarom koji mu je dala Euharistija. Taj sakramenat rađa, hrani i odgaja apostolske duše.

Drugi plod što proizlazi iz slavljenja Euharistije jest neprestano zahvaljivanje za milost primljene vjere. Po Euharistiji čovjek upoznaje veličinu primljena dara. On »zna za dar Božji« (Usp. Iv 4, 10). Potpuno, svjesno i aktivno sudjelovanje vjernika u euharistijskom slavlju izvor je na kojem se svatko može napiti one apostolske ljubavi koja tjera na apostolat. Svatko opojen Euharistijom može s apostolom narodâ ponavljati: »Ljubav nas Kristova goni. Euharistija daje onu vjerodostojnu ljubav koja će se očitovati u dobrim djelima te postati svjetlo i privlačnost i za druge.

Apostolat molitve po svojoj je biti povezan s euharistijskom žrtvom. U jutarnjem prikazanju prikazujemo sve molitve, djela i trpljenja dana i na sve one nakane na koje se Gospodin neprestano prikazuje na oltaru. Zato nas Apostolat molitve uči kako će nam Euharistija iz dana u dan sve više postajati središte našega duhovnoga života i našega apostolskog djelovanja. Misijska nakana ovoga mjeseca želi tu spoznaju i svijest još više produpsti. Ne možemo biti pravi apostoli ako nismo revni i postojani u molitvi, zajedništvu i lomljenju kruha. To su tako divno shvatili prvi kršćani i zato su u svome djelovanju bili tako prodorni. Danas se stalno pozivamo da se vratimo na izvore. Taj zov napose vrijedi da se što više vraćamo k Euharistiji, jer ona je naš glavni i nepresušivi izvor života, svjetla i apostolskog žara.

Josip Antolović

Sestra Ivana među svojim gubavcima

Sestra Ivana Stakor javila se posljednji put početkom travnja prošle, 1976. godine. Sad se ponovo javila za Božić kraćim pismom iz kojega uzimamo najzanimljivije dijelove.

Kako vam je, dragi prijatelji i dobročinitelji, već poznato, mi se ovdje brinemo za razne vrste bolesnika i za siromahe. Svakog dana pridolaze nam novi bolesnici, a ima ih prosječno dnevno šest do sedam. Razumije se da ih nekad bude više, drugi put opet manje. Tuberkulozne šaljemo u posebni odjel naše bolnice, gdje ih imamo već 132 bolesnika. Na početku, tj. pri ulazu u našu bolnicu, nalaze se bolesnici koji boluju od nezaraznih bolesti. Odjel za gubavce nalazi se najdalje unutar bolnice i tu imamo sada 42 stalna bolesnika. To su oni bolesnici koji su veoma teško bolesni i oni koji nemaju nikoga svoga da se za njih brine. Ima ih kojima već nedostaju prsti na rukama i nogama ili su čak izgubili i pola noge.

Posebno rado dolazim među te jadnike. Svake nedjelje uzmem svetu pričest za jednog gubavca koji je u bolnici pravi apostol. On sam ne može doći u crkvu, jer mu nedostaje jedna noga i nema prstiju na rukama. Taj patnik okupi oko sebe kojih petnaestak drugih bolesnika gubavaca te zajedno pjevaju crkvene pjesme. Oni redovito prisustvuju kod njegove svete pričesti.

Na kliničko liječenje dolazi nam oko 2.400 bolesnika gubavaca. Ja stalno radim sada u bolnici, ali još uvijek idem i na kliniku pa tu radim sa sestrama Majke Terezije.

Naš brat Robert (časni brat isusovac, rodom Kanađanin) sa dva dečka donese svaki dan namirnice za kuhinju, a to nije lako, jer nam treba do 300 kg namirnica za svaki dan.

Ja dijelim injekcije bolesnicima, svaki put do 120 njih. Raduje nas kad vidimo da nam dolaze neprestano novi gubavci, jer to je znak da se sve više njih želi liječiti.

Kad sam jednog dana opet pohodila gubavce, reče mi naš pomoćnik Šantu: »Molite se za mene da ne obolim!« Upitala sam ga: »Da li se ti bojiš te bolesti?« »Ne! — reče mi on — nego gledajte, ja pomažem ovima koji su nemoćni. Ako ja obolim, oni će još više trpjeti!«

Taj Šantu je Bengalac i po vjeri hindu.

Mihael je kuhar, no i on je gubav. On je katolik. Vjeran i savjestan u svome poslu,

DAJEM GUBAVCU INJEKCIJU

PRIMILI SMO TO DIJETE U NAŠU BOLNICU

jer zna da svojim radom pomaže onima koji još više trpe nego on sam.

U bolnici imamo svega 360 osoba, od toga je 58 djece, koja tu polaze školu. Njihovi su roditelji ili bolesni, ili pak rade u bolnici, ili u bolničkom vrtu. U bolnici imamo 5 sestara bolničarki, 5 djevojaka pomoćnica koje se spremaju za bolničarke, zatim 2 učiteljice, 3 mladića, od kojih jedan nabavlja hranu, drugi radi u vrtu s bolesnicima, a treći poučava bolesnike u raznim zanatima.

Uistinu sam Bogu zahvalna što me je pozvao na ovo polje rada, makar i u poodmaklim godinama života. Molite se da uzmognemo još mnogo učiniti za te patnike.

S. Ivana Stakor

U noći od 1. na 2. studenog 1976., uoči svog odlaska iz domovine, otac Gabrić je poslao svoj zadnji pozdrav i zadnju poruku svim svojim prijateljima i dobročiniteljima.

Na oproštaju s domovinom

Mnogo sam toga doživio kroz ova dva mjeseca. Osobito me se dojmila u svim mjestima ljubav našeg naroda prema misijama, krasan misijski duh.

Već u Splitu, dok smo prije solinske proslave obilazili župe, susreo sam se s tom revnošću naših ljudi. U sve župe nismo mogli doći nedjeljom, većinom je to bio radni dan. A u to vrijeme baš je bila berba grožđa i trganje duhana, pa su ipak ljudi došli. Ostavili su svoj posao i došli su da prikažu svoje molitve, žrtve i poslove za misije. I darivali su, i to velikodušno.

Po svim smo župama pohađali bolesnike. To je bio jedan od najljepših događaja po tim župama: vidjeti te Božje junake i junakinje kako se žrtvuju s veseljem za taj veliki misijski ideal — spasavanje neumrlih duša. Kako smo se osjećali blizu!

Toliko je primjera da čovjek ne zna s koje bi strane počeo. Ima ih po svim župama. Kad smo u Vidonjama, dolje u Neretvi, obišli sve starce i starice sve gore do navrh brda, bilo je divno čuti onu njihovu živu vjeru da oni svojim žrtvama i molitvama mogu mnogo učiniti i da čine moleći za misije. Osobito se mole za svećenike po čitavom svijetu i za duhovna zvanja, da bi mladi mogli ustrajati u svetom životu žrtve i služenja drugima.

Slično sam doživio i u župi Gradini u Hercegovini. Isto tako i po Slavoniji. U Bačkom Monoštoru pohodili smo bolesnicu Marušku, ako se dobro sjećam imena. Ona i njezin muž su Nijemci. Ostali su tamo i poslije rata. Ona je uzeta već oko 30 godina. Odnijeli smo joj svetu pričest. Dok smo prolazili kroz selo, ljudi su, kao nekoć, pokleknuli, prekrižili se, molili. Na jednom mjestu gradili su kuću. Kad smo se mi s Presvetim približili, jedan mladić je zaustavio miješalicu za miješanje cementa, kleknuo, pobožno se prekrižio i poklonio Presvetom Sakramentu.

Bolesnicu smo našli nasmijanu i sretnu. To je nešto divno! Njezin nam muž reče: »Eto, ja se molim da mi je dragi Bog još poživi. Meni je to prilika da nas oboje možemo nešto učiniti za spasenje svijeta.«

Bože moj, kako se čovjek često osjeća malen pred tim junacima i junakinjama, pravim divovima! Kako oni proživljavaju svoju vjeru . . .

Kako je utješno vidjeti taj misijski duh i kod staraca, i kod naših majki i očeva, i kod mladeži . . .

Mnogo sam toga doživio kroz ova dva mjeseca. Mladež, dakako, velik je naš problem. Uvijek je to bio problem, ali danas je možda više nego prije. No i među njima koliko ima revnosti, koliko dobrote! Koliko želje da nešto lijepo učine! Možda bismo mi svećenici i redovnici mogli malo više raditi, moliti se i svojim životom pokazivati mladima put, put žrtve, put žive vjere . . .

Susreo sam se s mnogim svećenicima. Silno me je tješilo na tom putovanju po domovini vidjeti naše svećenike, njihovu revnost, njihovu odanost svetoj Crkvi. Imaju oni svojih problema, svojih poteškoća, dana kad im sve izgleda uzaludno. Ali uvjerio sam se da ovaj misijski duh, žrtvovanje za misije, postaje za njih izvor snage i jakosti u njihovom radu. To su mi mnogi od njih rekli. Dao dragi Isus da taj duh ostane u njima i da ih nadalje drži i u najtežim časovima života.

Teško je ići od sela do sela, od župe do župe. Mnogo sam toga doživio i kod vjernika i kod svećenika i kod naših dragih časnih sestara, koje su zbilja oduševljene za misije.

Prije svog povratka u Indiju htio bih se posebno zahvaliti za sve molitve i žrtve naj-

OTAC ANTE OPRASTA SE OD SVOJIH DOBROCINITELJA U BAZILICI SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

ISPRATILI SMO OCA ANTU NA ZAGREBAČKOM AERODROMU

ZBOGOM, DOMOVINO! — OTAC ANTE NA SPLITSKOM AERODROMU

prije onim sestrama koje su potpuno odijeljene od svijeta, ali koje oživljavaju svijet svojom žrtvom i molitvom. To su naše dobre sestre karmelićanke u Brezovici i u Juršićima, u Istri, zatim dobre sestre benediktinke u Hvaru i u Cresu, dobre sestre klarise u Splitu i u Mikulićima u Zagrebu. Koliku one snagu daju misionarima svojom svagdašnjom žrtvom i molitvom! Želim da i nadalje nastave ići tim putem predanja Isusu i dušama.

A pozdravljam i sve ostale časne sestre i u njihovim redovničkim zajednicama, i po župama, gdje poučavaju djecu u vjeri, i one koje se brinu za bolesnike. To je sve divan misijski rad.

Da bismo svi mi bili potpuno u tom svetom radu — ne polovično! — to je moja molitva i moj pozdrav i braći svećenicima, i dobrim časnim sestrama, pa, dakako, i onima na koje svi mislimo, našoj budućnosti: dragim sjemeništarcima, bogoslovima, novacima i novakinjama po cijeloj domovini.

U sjemeništima, bogoslovijama i novicijatima vidio sam da misijska ideja zbilja podržava mnogima zvanje, daje im snage. A treba im te snage! Stoga molim dragog Isusa i Blaženu Gospu da bi taj misijski duh ostao u njihovim srcima. Također molim Isusa da bi se mnogi od njih odazvali Njegovu pozivu i da bi pošli u misije.

Zahvaljujem svim dragim župnicima i kapelanima što su sve tako divno uredili. Ta zahvalnost, dakako, ne može se izreći riječima. Želio bih se i njima i svima ostalima javiti i pismeno, da se zahvalim za svu ljubav i dobrotu i pomoć. No kako to neće biti moguće ni uz najbolju volju, nastojat ću se javiti preko naših časopisa. Kad se, naime, vratim u Indiju, čeka me mnogo posla u vezi s osnivanjem nove misijske postaje i pohađanjem novih sela. Znam da mi to nitko neće uzeti za zlo.

S radošću se vraćam u svoju dragu Bengaliju praćen vašim blagoslovom, te noseći pozdrave i dobre želje Majci Tereziji i njezinim sestrama, i svim našim misionarima i misionarkama, hrvatskim i slovenskim, kao i našim domaćim svećenicima, koji su preuzeli dio naših župa.

Do viđenja i ovdje, ako bude volja Božja, a svakako u lijepom nebu!

Zbogom! Hvaljen Isus!

Vaš o. Ante Gabrić

Povijest gubavca Enosa Mity

Sestra Emica Verlić je ovaj put poslala veoma potresnu povijest jednog od svojih bolesnika. Možda će nam ta kratka povijest bar malo otkriti patnje tih patnika i potaknuti nas da se malo više za njih molimo i žrtvujemo.

U našoj Liteti nema ništa posebno, jedino nas je na prvi petak ovog mjeseca ostavio naš dragi bolesnik Enos Mity. Preselio se u lijepo nebo. U bolnici je proboravio šest godina. Ja sam ga našla tu 1970. godine, i već je tada bio bez nogu, s deformiranim prstima na rukama i stalno bolesnim očima. Na prvi pogled izgledao je veseo i zadovoljan.

Kad sam doznala da je katolik, upitala sam ga zašto nikad ne dođe u crkvu na svetu misu. Odgovorio mi je: »Sestro, imam problem u braku!« Nije bio crkveno vjenčan, a da se to uredi, postajale su neke zapreke. No on je posebno štovao Majku Božju, nosio je na vratu njezinu medalju i njoj se molio.

Nitko nije slutio što se odigrava u duši tog patnika. Negdje polovicom 1973. godine došla sam jednog jutra na svoj odjel, a Mitya nađem kako tvrdo spava. To mi je bilo čudno, pa sam pitala bolesnike što to znači. Što je bilo? Dobio je injekciju za smirenje, spavanje, jer uveče prije toga pokušao počiniti samoubojstvo. Dao je nekom dječaku iz sela tri kwače (ovdašnji novac) da mu učini jednu uslugu. U 9 sati navečer dječak je došao i odvezao Mitya u kolicima u garažu. Tu je za gredu svezao uže, napravio omču i prebacio je Mityu oko vrata i stegnuo ju je. Još je samo trebalo izvući kolica ispod njega i usluga bi bila gotova... No, na svu sreću noćni je čuvar čuo neko šuškanje u garaži i u pravi čas je došao, mladog delikventa stavio je u okove, prerezao uže što se nalazilo oko Mityeva vrata, i tako ga je spasio.

Samo dva dana nakon toga opet sam našla Mitya spavati, a vrat mu je bio sav u zavojima, krevet sav krvav. Mity je pokušao žiletom prerezati sebi grkljan, ali ni ovaj put nije uspio. Kako, naime, ima deformirane prste, nije zarezao na pravom mjestu.

Poslali smo ga u Lusaku na psihijatriju. Tamo su ga liječili dva mjeseca i onda su ga ponovo vratili. Bio je smiren, ali veoma tužan. Sad smo tek doznali za tajnu zašto toliko pati.

Mity je bio policajac u Lusaki. Tu je imao svoju kućicu, ženu i sedmero djece. Najstarijemu je bilo 13 godina, a najmlađemu 4 godine. Taj najstariji, imenom Josip, dolazio je svaki mjesec posjetiti oca, a on mu je dao novaca za školu, za hranu za svu djecu. On je, naime, dobivao invalidsku mirovinu. Njegova je žena, majka te brojne djece, ostavila i njega i djecu i otišla s drugim čovjekom. To je na Mitya strašno djelovalo. Stoga je smatrao da je jedini izlaz za njega u tome da si oduzme život.

Dokazivala sam mu da Majka Božja nije dopustila da mu samoubojstvo uspije, jer to je grijeh, te da on sada mora živjeti za svoju djecu. Zamolila sam i jednog svećenika da ga posjeti, s njim se porazgovori i nastoji ga utješiti.

Mity se lijepo oporavio, uredio je svoje račune s Bogom, počeo je dolaziti na svetu misu i sakramente. Svaki dan je molio Gospinu krunicu. Postao je veseo i svima veoma drag.

U petak ujutro jako mu je pozlilo. Poslali smo ga u Kabwe u opću bolnicu. Srce mu je naglo slabilo. Još istog dana umro je u bolnici.

Sin mu Josip došao je u subotu da ga posjeti i da dobije novaca za uzdržavanje braće i sestara. Za sebe ne treba, jer već radi, sad mu je, naime, već 16 godina. Kad je čuo da mu je otac umro, nije jaukao, nije ni glasa dao od sebe, samo su mu suze tekle niz mršavo lice. On se, eto, sada mora sam brinuti za svoju braću i sestre, mora im biti i otac i majka.

Emica Verlić

Iz Malembe u Zairu javila se sestra Sofija Novotny još 5. kolovoza 1976., ali je to pismo silom prilika moralo čekati sve dosad. Kroz sve to vrijeme u središtu pažnje prijatelja misija bio je otac Gabrić, koji se tada nalazio u domovini. Stoga, eto, to pismo objavljujemo sada, jer smo uvjereni da će zanimati sve prijatelje sestre Sofije i sestre Miriam.

SESTRA SOFIJA SA SVOJOM SIROCADI U MALEMBI

Pomažemo svima potrebnima

Dragi naši prijatelji i dobročinitelji, htjela bih vam se svima zahvaliti u svoje ime i u ime sestre Miriam i svih naših siromaha na svemu onome što ste dosad učinili za nas.

Ovdje je sve poskupilo, a siromašni ljudi ne mogu smoći novaca da sebi nabave toliko potrebnu odjeću. Dosta ih je koji okolo hodaju u dronjcima .

Ovaj put smo vašim darovima nabavili puno platna i sukna, dok cijene ponovo ne porastu. Tako smo mogli odjenuti sve naše gubavce, starce i starice te sve naše siromahe, koji redovito dolaze k nama tražiti pomoć. Gubavcima dajemo hranu i dva dolara mjesečno za najpotrebnije. Drugi siromasi nam dolaze na vrata te im dajemo svaki dan hranu i koji put nešto novaca. To su obično starci, starice, bolesni, kljasti, slijepi. Ovdje nema ustanove koja bi se za takve ljude brinula. Stoga svi oni dolaze na misijsku postaju tražiti pomoć.

Nema tome dugo kako nam je došao jedan mladić u kolicima. Uzet je i ne može hodati. Došao nam je s nekom djevojkom i reče nam: »Evo moje žene! Ona je još poganka, no upisat će se među katekumene. Nas se dvoje kanimo vjenčati, samo je ja moram platiti.«

U Africi mladić mora platiti svoju ženu, tj. mora dati otkupninu njezinim roditeljima.

I opet su sestre platile potrebnu svotu da se taj siromah može oženiti i tako osnovati svoju obitelj.

Prije dva tjedna izgradile smo našim materijalom kućicu kljastome Viktoru. On hoda na koljenima i rukama. Bila mu je uistinu potrebna kućica, jer sam ne može sebi ništa napraviti.

Dok vam ovo nabrajam, nikako ne želim moljakati, jer siromaha ima svagdje, pa i kod nas u domovini. No mislim da je pravo da dobročinitelji znadu u koju su svrhu upotrijebljeni nijhovi darovi.

U rujnu opet započinje školska godina. Država je, međutim, povisila takse roditeljima koji svoju djecu šalju u školu, jer bez toga ne bi mogla isplaćivati nastavnike. Problem je za one obitelji koje imaju više djece koja polaze školu. Često im mi platimo upisninu i namirimo sve troškove za školovanje te djece.

Još jednom hvala svima vama na dobroti i razumijevanju za naše potrebe! Napose hvala svima na molitvama i žrtvama što ste ih prikazali za nas i naš misionarski rad. Neka vam sve to Gospodin obilno naplati!

S. Sofija Novotny

nove knjige

SVJETLO BOŽIĆNE NOĆI priredio S. Belaj, salezijanac. Najljepši dar kojim možete za Božić razveseliti vaše bolesnike, roditelje i prijatelje. Zbornik probranih članaka, prikaza i pjesama o Božiću. Cijena 60 dinara.

ZOV MIRA napisao T. Bosco. Životopis obraćenika Dr Pavla Tahaši Nagaija, koji je u svom životu pokazao snagu i neizmjerne granice ljubavi. Cijena 10 d. Narudžbe za obje knjige: Salez. vjesnik, 41000 Zagreb, Vlaška 36/I

»GRADIŠĆE« kalendar, ljetopis hrvatskog kulturnog društva u Gradišću, Austrija za 1977. godinu. Urednik Feri Sušić. Cijena 50 Šilinga.

VRELO ŽIVOTA, časopis za duhovnost, Sarajevo 1976. Pretplata u 1977. g. 80 d. Narudžbe: »Vrelo života«, R. Lakić 7, pp. 155, 71000 Sarajevo.

»MARULIĆ« Hrvatska književna revija. Izlazi 6 puta godišnje. Pretplata 100 d. Pojedini broj 17 d. Narudžbe: Trg kralja Tomislava 21, Zagreb.

»OBNOVLJENI ŽIVOT«, dvomjesečnik za religioznu kulturu. Izlazi šest puta godišnje. Pretplata 120 d, pojedini broj 20 d. Narudžbe: Jordanovac 110, 41000 Zagreb.

DVJESTA NOVOKAPELAČKIH PROLJEĆA, napisao Dr Juraj Kolarić. Povijest župa Ratkovica, Siče-Dubovac i Nova Kapela (1334-1977). Tko želi upoznati povijest jednoga od najljepših predjela Hrvatske, neka nabavi ovu vrlo dobro pisanu, odlično tehnički opremljenu knjigu koja zahvaljuje svoj izlazak ne samo autoru, nego također i trudu i zauzimanju preč. g. Augustina Kralja, župnika Nove Kapele. Knjiga se naručuje: Župni Ured, 55410 Nova Kapela. Cijena 85 d.

ŽIVOTOPISI BOŽJIH UGODNIKA

U biblioteci svake župe i svakog kršćanskog doma trebale bi se nalaziti neke od ovih knjiga:

PRINC GONZAGA — lik sv. Alojzija 35 d

SVETAC I NJEGOV DEMON — Župnik arški 35 d

NAŠ VELIKI LANG — 50 d

MEĐU INDIJANCIMA — 50 d

PJESMA O BERNARDICI — 50 d

MILAN PAVELIĆ — životopis poznatog pjesnika 50 d

SV. M. MARGARETA ALACOQUE — 50 d

PLANINAR STANKO — 20 d

POD OPANCIMA U NEBO — 80 d

MUČENIK CRVENOG OTOKA

Narudžbe: S. Dilber, 41001 Zagreb, Palmotićeva 31

VAŽNA OBAVIJEST

Umoljavaju se svi pretplatnici da uistinu budu — po mogućnosti — pretplatnici. Velika je razlika ako sada podmirite pretplatu, ili ako je dadete krajem godine.

Ima nekih »pretplatnika« koji još ni za 1975. godinu nisu uredili račune. Nažalost, morali smo im prestati slati GLASNIK.

Ako smo nekom prekinuli slati GLASNIK, ne znači da nije dužan dug platiti za brojeve koje je primao.

Pretplatnici koji primaju po jedan primjerak direktno poštom, požurite se podmiriti pretplatu.

Uprava

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

7. do 11. veljače vodi o. Rudolf Brajčić
21. do 25. ožujka vodi o. Rudolf Brajčić
Datumi i voditelji za travanj, svibanj i lipanj javit će se naknadno.
Svaki tečaj počinje ponedjeljak navečer u 19 sati, a svršava po dogovoru četvrtak navečer ili petak ujutro.
Molimo braću svećenike da se svakako unaprijed najave.

I S U S O V C I
Rakovčeva 12
51410 O P A T I J A

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...za uslišane molbe. — K. Kovačević, Brčko

...i sv. Antunu za primljene milosti pri teškoj bolesti. A. H., Polje (Krapina)

..za uslišanje. Ivka Rede, Čabar

...i Duhu Svetome na primljenim milostima. — N. N. Mrkopalj

...svima svetima i Anđelu čuvaru na uslišanoj molbi i što mi je sin Pero sačuvan od nesreće. — Ana. Tumpić, Terezino Polje

...sv. Josipu, sv. Antunu i bl. Leopoldu na milostima u teškim časovima i iskušenjima u mojoj obitelji. — Savin ud, Vice, Kaštel Lukšić

...uz preporuku za svoje potrebe i po svojoj nakani. — Iva Vukoja, Ledinac

...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje muža. — Marica Olujević, Banovci

...i žalosnoj Gospi za uspjeh operacije tumora. — Obitelj Borković, Domagović

...sv. Maloj Tereziji i dušama u čistilištu za sve primljene milosti u ovoj godini, posebno za zdravlje i za moje sretno putovanje. — Ljubica Novosel, G. Desinec

...i bl. Leopoldu za ozdravljenje od otrovanja. — Lojzika Šteh, Čušperk (Grosuplje)

...za sretan povratak sina iz dalekih zemalja i za mnoge milosti koje sam po njihovom zagovoru primila. — N. N., Zagreb

...i biskupu Langu na primljenim milostima. — R. H. Đurđevac

...i Petru Barbariću koji mi je bezbroj puta pomogao. — Ana iz Osijeka

...na primljenim mlostima i za ozdravljenje. — J. Mičić, Vinkovci

...i Majci Božjoj Bistričkoj na ozdravljenju iza operacije, a isto tako i za obitelj Vinceković što su sretno prošli u prometnoj nesreći. — Marija Vinceković, Grad. Pavlovec

...Gospi Lurdskoj, bl. Leopoldu i svima svetima na svim primljenim milostima. — Marica Ristić, Pakrac

...za sreću i zdravlje i za dobar uspjeh sina u školi. — Katica Mauhar, Delnice

...Gospi Lurdskoj i sv. Antunu na uslišanoj molitvi. — S. Mauhar Kalić

...i Gospi Lurdskoj za sretnu operaciju. — B. F., Domagović

...na dobivenim milostima. — Mica Biljan, Senj

...na brojnim primljenim milostima uz daljnju preporuku za sebe i za djecu. — Franka Drpić, Pučišća

...Gospi od zdravlja, sv. Antunu i bl. Leopoldu za zdravlje i za sve primljene milosti. — Obitelj H. M., iz Međimurja

...Gospi od brze pomoći i drugim svetim zaštitnicima za zdravlje i za mnoge molitve. — K. P. Podr. Podgajci

...i Gospi Lurdskoj na sretnom porodu i ozdravljenju sina Krešimira. — Pavica Nemet, Našice

...Gospi od brze pomoći i sv. Nikoli Taveliću na primljenim milostima i za zdravlje. — Matija Milošević, Slav. Šamac

...za uslišane molbe i primljene milosti i posebno zahvaljujem našemu Kardinalu što mi je izmolio od Gospodina da sam ostala živa i dočekala prvu sv. Misu svoga sina. — L. F., Jalžabet

...i bl. Leopoldu za konačni uspjeh i rješenje vrlo mučnog stanja u našoj kući. — M. Budau, Kamnik

...za sretnu operaciju. — M. A., Sisak

...i Majci Božjoj Jeruzalemskoj za primljenu milost. — Marica Sušec, Zelina

...za primljene milosti uz preporuku za se i za svoju djecu. — Jakica Wolf, Njemačka

...i Gospi Lurdskoj za ozdravljenje očiju moje kćerke Julkice. — Marija Ivanić, Šarengrad

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Josipu što sam dočekala zlatni pir. — Ana Rajh, Sesvete

...za sve primljene milosti. — Ana Hržić, Novakovec

...i Gospi od brze pomoći na uslišanoj molbi. — Barica Mehičić, Volavje

...i Gospi Trsatskoj na sretnom porodu moje unuke. — V. R., Pribislavec

...i Gospi od Porođenja što mi je kćer sretno rodila. — Zahvalna majka, Dol na Hvaru

...Presv. Trojstvu i Gospi od brze pomoći za veliku milost. — M. M., Podr. Sesvete

...Gospi od brze pomoći i Biskupu Langu na ozdravljenju i na mnogim drugim milostima. — Ana Gavran, Sisak

...Gospi od brze pomoći, bl. Leopoldu i ostalim zaštitnicima za mnoge milosti a najviše za zdravlje i mir u kući. — T. Rozalija, Nedelišće

...i Petru Barbariću za uslišanu molitvu. — — Č. M., Zagreb

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz bibliju

UREĐUJE: PERO BULAT

KRSTITELJ

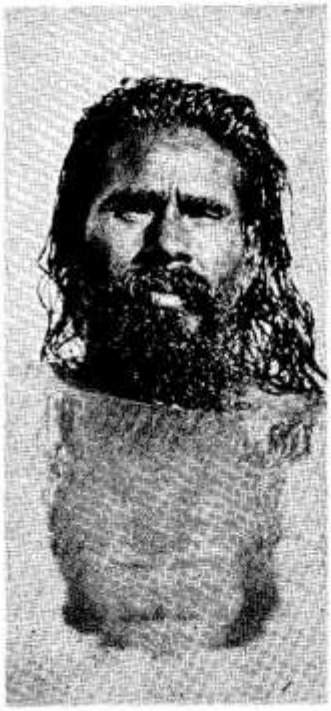

IVAN KRSTITELJ

Tko je on bio? Nemamo mnogo izvještaja o njegovu životu. Znamo da je bio sin Zaharije, koji je pripadao svećeničkoj obitelji, i Elizabete, rođakinje Isusove Majke Marije.

Prema tome je Ivan bio u rodbinstvu s Isusom. I upravo Elizabetu, koja očekuje njegovo porođenje, pohađa Marija nakon Navještenja. Na Marijin glas, prema evanđeoskom pripovijedanju, zaigra u majčinu krilu Ivan, koji će se roditi šest mjeseci prije Isusa.

O Ivanu govori židovski povjesničar Josip Flavije u svojim »Židovskim starinama« i spominje da je uživao velik auktoritet među narodom.

NEKI DRUGI MESIJA?

Da li je Ivan navješćivao nekog drugog Mesiju? Je li njegov Mesija osvetni i prema tome u opreci s Isusovim poslanjem?

Nadahnut prorocima St. Zavjeta, Ivan unaprijed naviješta »Mesiju suca«, koji će nagraditi dobre, a kazniti opake. Posve je sigurno da se Isusovo propovijedanje nalazi na drugom planu.

Kao »Mesija Otkupitelj« nježan je prema grešnicima. Istina je da Ivan nije otkrivao tu Isusovu ljudsku dimenziju. Ipak je naglašavao činjenicu da se svi mogu spasiti pokorom, to jest promjenom života, iako svatko ostaje na svom mjestu. Nije potrebno da vojnik dezertira, seljak se ne treba izolirati u pustinji, ali svatko mora biti pravedan prema drugome. »Tko ima dvije haljine, neka podijeli s onim koji nema nijedne ... Ne tražite ništa više nego što vam je određeno«, progovara poreznicima.

Svakako su to teme koje navješćuju Isusov ministerij. Ipak ostaje bitna razlika: Ivan naglašava strah zbog suda Božjega, dok je Isus prije svega navješćivao Božju ljubav prema ljudima.

PRETEČA?

Da li je Ivan bio nužno preteča?

Možda nije. Međutim, Ivanovo djelo nije nikako bilo bez koristi. Spremao je duše na posve bliz Mesijin dolazak. Okupio je prvu skupinu učenika. Između njih će Isus kasnije izabrati neke za svoje apostole: Petra i Andriju, Jakova i Ivana.

Četvorica evanđelista ne pripisuju svaki jednaku važnost Ivanu. Slažu se u jednoj točki: Krstiteljev ministerij bio je preludij Isusova poslanstva. Nakon ovoga što je rečeno istina je da između jednog i drugog Evanđelja postoje značajne nijanse u pogledu Ivana.

RAZLIKE

Marko i Matej prikazuju diskretan upad i naglo iščezavanje Krstiteljevo. Za njih je on bio samo glas koji je navijestio Isusov dolazak.

Luka daje naprotiv veliko značenje tom preteči-proroku, o kojem Isus reče: »Poslije Mojsija nije se rodio veći od njega.« I zbilja, svečano prikazuje Ivanov nastup na pozornicu. Evo njegovih riječi: »Petnaeste godine vladanja cara Tiberija, kad Poncije Pilat bijaše upravitelj Judeje, Herod tetrarh Galileje, Filip, njegov brat, tetrarh pokrajina Iturneje i Trahonitide, a Lizanija tetrarh Abilene, kad veliki svećenici bijahu Ana i Kaifa, progovori Bog u pustinji Ivanu sinu Zaharijinu.« Stavljajući preteču u svoj univerzalni okvir, htio je Luka da čitatelj osjeti da su svijet i povijest stigli do odlučnog preokreta.

Na koncu evanđelista Ivan

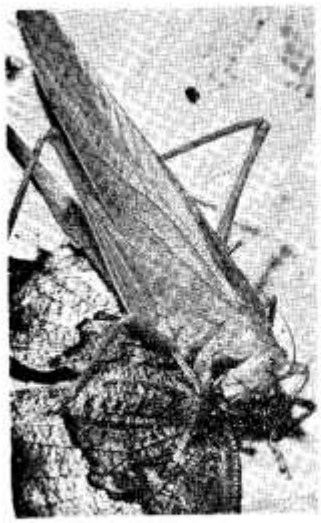

naglašava napose Krstiteljevu spremnost da pred svima istakne da je Isus Mesija: »Poslije mene dolazi čovjek koji je preda mnom, jer bijaše prije mene.«

ZASJENJEN?

Da li bismo mogli reći da je Isus potpuno zasjenio Ivana Krstitelja?

Ivan je samoga sebe zasjenio, izbrisao, dok je Isus još živio. Poslije Isusove i Ivanove smrti kršćani nisu čitavo stoljeće govorili više o Ivanu, osim kad su nastojali da privedu novoj vjeri one koji ostadoše vjerni Ivanu.

Međutim, idućih vjekova javlja se Ivan iznova u krilu kršćanstva, rastući u ugledu. Ime mu se piše na katedralama: kršćani ga zazivaju; u našim danima prihvatio ga je brazilski biskup Herder Camara kao uzor siromaha.

Uistinu, Ivan nam doziva u pamet koliko može biti tragike u ljudskom životu i budi one koji se uspavljuju obdržavanjem lijepih pravila bez postavljanja problema. Ivan je čovjek koji raspravlja o stvarima. I u tom je vrlo moderan, naš veliki suvremenik. Kršćani izgubiše običaj da si postavljaju probleme. Danas treba to iznova započeti. Posvuda se traži da se ide dalje od prividnosti. Treba pitati, i često se otkrivaju nesigurnosti ...

GOLUB

Da li se ukazao golub za Isusova krštenja?

Evanđelisti se služe slikom goluba da bi označili prisutnost Duha Svetoga. Ta je prisutnost ono bitno. Slika goluba, doziva u pamet Božju prisutnost, precizna je svetopisamska uspomena. Veže se s pripovijedanjem o koncu općeg potopa. Time evanđelisti žele naznačiti kako ovim momentom počinje nova faza ljudske povijesti, kao što je započela u Noino vrijeme.

PANIKA

Slavna američka glumica Judy Garland razgovara sa svojom prijateljicom Gene Tierney i očajava. Prijateljica je tješi:

— Život teče dalje, i vjeruj mi, jednom će i tebi biti bolje. Još smo dovoljno mlade ...

— Stara sam Gene! — prekine je glumica oštro. — Prestara. A oduvijek sam se silno bojala.

— Čega?

— Same sebe! Onih mnogih bezbrojnih mogućnosti života, ljubavi ...

Judy Garland umuknu, pa žmirkajući pogleda prijateljicu i reče tiho: Zbog toga uvijek i urlam iz sve duše... Uvijek iz osjećaja da se panično približava završetak svega ...

Misliti i očajavati — ni to nije rješenje!

Misliti i nastojati što bolje iskoristiti vrijeme, što više dobra učiniti: čestito, kreposno živjeti, Bogu služiti i tako pomagati braći ljudima, sebi osigurati sretnu vječnost — to je pametno. Jedino pametno!

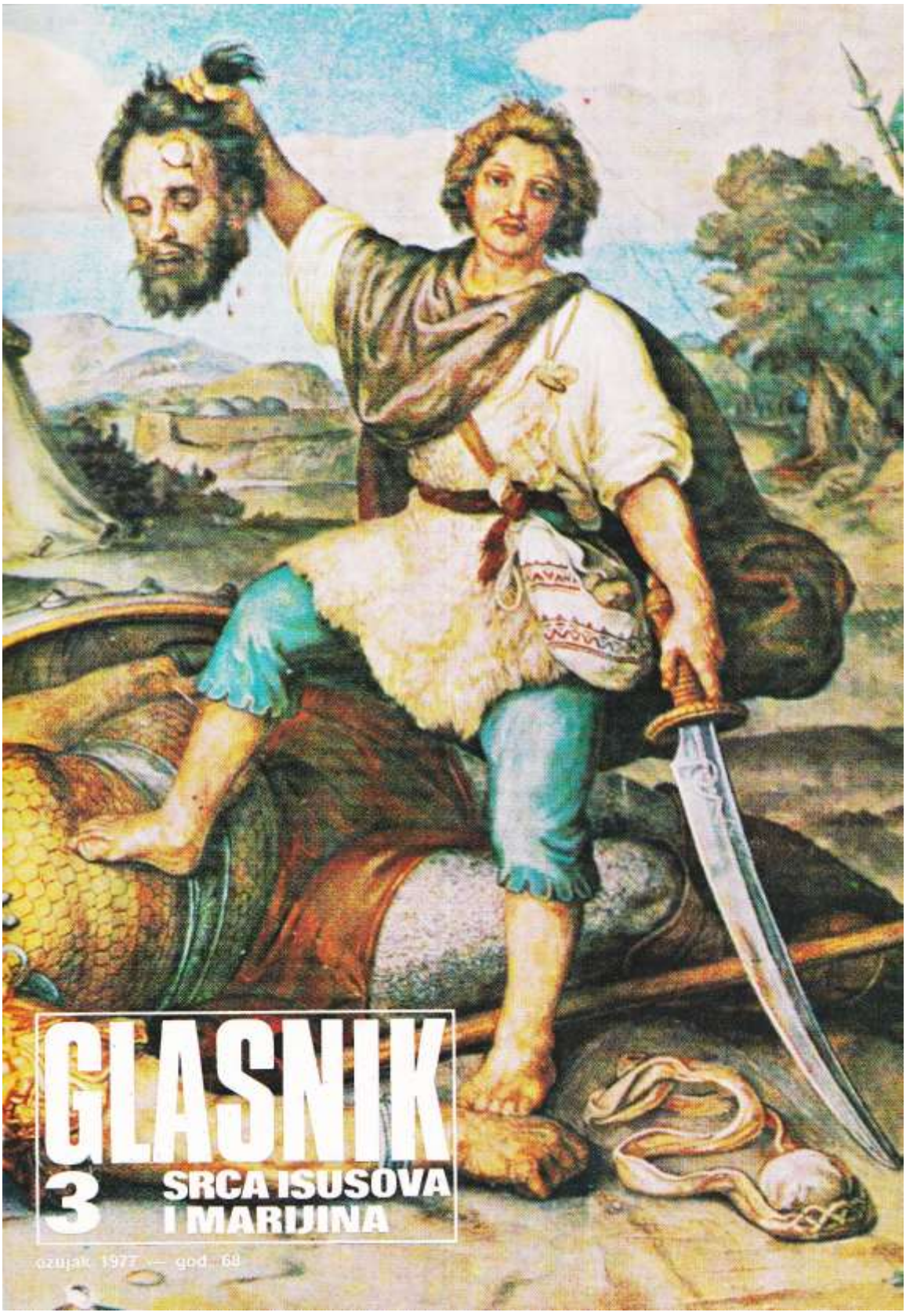

GLASNIK

3

SRCA ISUSOVA I MARIJINA

ožujak 1977. — god. 68.

Naslovna strana:
Lj. Seitz: DAVID I GOLIJAT (Katedrala u Dakovu)

Na zadnjoj strani omota:
Ivan Večenaj: OVO JE ISUS NAZARENSKI, KRALJ ŽIDOVSKI

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. — Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tisak: »Plamen« Slav. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Važno je biti na Božjoj strani

Kao dijete nisam previše često zalazio u đakovačku katedralu. Obično smo išli u našu »đačku« samostansku crkvu.

Ali kad god sam došao u katedralu, nijedanput nisam mogao proći kroz nju a da se nisam osvrnuo na sliku koja je predstavljala pobjedu Davida nad Golijatom. Tu sam sliku najviše volio. Bar od starozavjetnih fresaka ona mi je najviše govorila . . .

Golijat je bio oko tri metra visok. Nosio je oklop težak 42 kilograma, dok je samo vrh njegova koplja težio pet kilograma.

Puka oholost. Nadutost. Uobraženost. — Dajte mi čovjeka, koji bi se htio sa mnom boriti!!!

Pred filistejske bojne redove izišao je petnaestgodišnji dečko. Bio je lijep, pristao, ali ruke i noge su mu bile još nesigurne, malo predugačke za njegovo neizrasło tijelo.

David je spontano, mladenački izišao na megdan Filistejcu. Bez mnogo razmišljanja. Protivno ljudskoj logici. Slikar Seitz ga je vjerno i plastično prikazao: Golijat leži na zemlji, krv suklja iz njegovoga prerezanog vrata, glava visi u pobjedničkim Davidovim rukama. Dečko se pobjedonosno podupro na tijelo oholice.

Za mene je ta slika bila izvanredna kateheza. Dječjom intuicijom shvatio sam da je Božja zadnja i da je važno uvijek biti na Božjoj strani.

P. B.

uredníkova riječ

Na osamljenim bregovima ima kapelica do kojih se dolazi samo pješice i strmim putem. Kad putnik ostavi cestu, ide od postaje do postaje Križnog puta. Većinom te postaje nisu radili poznati umjetnici, ali one prikazuju povijest Isusove muke od Getsemanskog vrta do polaganja u grob.

Udaljenost između pojedinih slika tako je velika da čovjek ima vremena uživjeti se u pojedinu epizodu ili se zadržati u molitvi dok pred njim ne uskrsne nova postaja i dok konačno ne dospije do oltara.

Ovaj korizmeni broj GLASNIKA može nam pomoći da ispunimo razmake između pojedinih postaja našega križnog puta ozbiljnim i prilagođenim sadržajem. Ne samo zbog toga što smo u GLASNIK stavili i »Križni put najbjednijeg od svih grešnika«, nikog drugoga nego velikoga pjesnika Vladimira Nazora, nego i zbog toga što donosimo i prikaz iz stvarnog života »Grom Božji udario u grob« od međimurskoga župnika F. Baloga. Izabrali smo upravo korizmeni broj GLASNIKA za uvodni prikaz 75-godišnjice Hrvatskog narodnog svetišta Srca Isusova u Zagrebu. »Nasmiješene plave oči« od našega rimskog dopisnika T. Trstenjaka prenose nas na križni put običnog čovjeka. U rubrici »Razmišljajmo nad Biblijom« zaustavljamo svoju pažnju na okolnostima Isusova suđenja.

Vrijeme odmiče dan za danom. Tko ne želi ići sam, njega vode, i on se vuče kroz život. Povijest Isusove muke visoka je škola, u kojoj se uči kako se hoda i kad se sve u nama buni.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68. OŽUJAK 1977. BR. 3

SADRŽAJ

APOSTOLAT MOLITVE U NEKIM EVROPSKIM ZEMLJAMA, J. Antolović — — — — 76
POČNIMO, BRAĆO!— — — 77
HVALA NA PISMU — — — 78
IPAK JE ISUS ČOVJEK, T. Ivančić — — — — — — 80
UVIJEK NASMIJAN I VEDAR, S. Katulić — — — — — 82
U MISIJSKOM KOVITLACU, M. Kovač — — — — — — 83
VJERNA, M. K. Glasnović — 85
TETOVIRANE RUKE, J. Visković — — — — — — 85
75. GODIŠNJICA HRV. NAR. SVETIŠTA, P. Bulat — — — 86
GROM BOŽJI UDARIO U GROB, A. Vidovački — — — — 88
KRIŽNI PUT VLADIMIRA NAZORA, — — — — — — 90
MOŽE LI KRIVNJA VOZAČA BITI TEŠKA?, I. Fuček — — 92
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — 94
NASMIJEŠENE PLAVE OČI, T. Trstenjak — — — — —96
EVANGELIZACIJA AUSTRALSKIH DOMORODACA, J. Antolović — 98
NOVOSTI IZ SIMLE — — 99
NEISKORIŠTENA KARTA ZA ZAMBIJU, J. Gusić — — — 100
ETO ME OPET U GANGESOVOJ DELTI, A. Gabrić — — — 102
SAMOUBOJSTVO ZAPADA, S. Bošnjak — — — — — 104
NOVE KNJIGE — — — — 104
ZAHVALNICE — — — — 105
RAZMIŠLJAMO UZ BIBLIJU, P. Bulat — — — — — — 106

nakana apostolata molitve

DA BI SREDSTVA DRUŠTVENOG OBAVJEŠTAVANJA BILA ŠTO BOLJE ISKORIŠTENA ZA PRENOŠENJE SPASONOSNE VIJESTI EVANDELJA SVIM LJUDIMA

Apostolat molitve u nekim evropskim zemljama

Nekad je Apostolat molitve bio najrašireniji pokret unutar Katoličke Crkve. Okupljao je do 40 milijuna vjernika, koji su svaki dan prikazivali Božanskom Srcu sva svoja djela, molitve i trpljenja u zadovoljštinu i na nakane Svetoga Oca. Kako stvari danas stoje, reći će nam letimičan pregled u nekoliko evropskih zemalja.

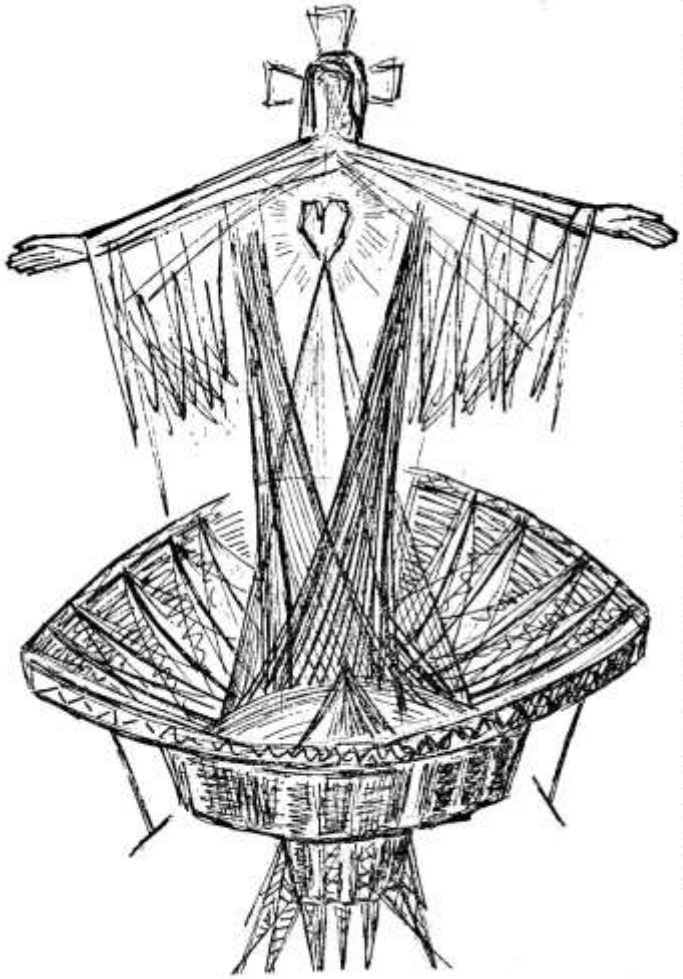

SJEVERNA BELGIJA, flamansko jezično područje. Oci isusovci, koji ovdje promiču Apostolat molitve, vrlo živo surađuju s biskupijskim pastoralnim vijećima. I u Flandriji se kao i, uostalom, po Evropi malo moli. Prema tome, osjeća se potreba za naglašavanjem važnosti molitve, a još više za poukom u molitvi. Ljude valja učiti moliti. Zato promicatelji Apostolata molitve preko listova i prigodnih brošura za pojedine zgode — vjenčanje, sprovod, advent i korizmu — daju ljudima predloške molitava, i to za sve životne dobi. Ljudi zaboravljaju na Boga, pa im valja pomoći da ipak misle na njega.

Prošle korizme flamanska ekipa Apostolata molitve izdala je prigodnu molitvenu knjižicu u 300.000 primjeraka. Taj broj govori mnogo, jer se radi o narodu od četiri milijuna duša. Oci isusovci, koji promiču Apostolat molitve, obilaze i župe; ondje govore o molitvi, o ispovijedi i o glavnim istinama vjere.

JUŽNA BELGIJA, valonsko jezično područje. U njemu je sekularizacija još više nego na sjeveru Belgije zahvatila maha, pa je sasma duhovni rad — kao promicanje apostolata molitve — i mnogo teži. Centrala izdaje 16.000 primjeraka časopisa »Fidelité« (Vjernost), a osim toga i list u 2.000 primjeraka, koji je namijenjen aktivistima AM. Mjesečne nakane donosi 8 velikih listova.

naša obitelj moli

Ovo prenosimo iz »Župnog lista« Karlovca i okolice, br. 1 za 1977. godinu, čitateljima GLASNIKA za poticaj i pobudu.

Počnimo, braćo!

PO SVETOM KRŠTENJU POSTAJEMO DIONICI ISUSOVA SVEĆENIŠTVA NJEGOVE MOLITVENE SLUŽBE.

Počnimo, dragi vjernici, s obiteljskom molitvom!

Uvedimo je u svoje domove!

To neka bude trajni duhovni plod proslavljene marijanske hrvatske godine. Ne, nije to dosta da svatko sam nešto tiho izmoli! Molimo zajednički, glasno! Najprikladnije će biti, u našim prilikama, početi sa zajedničkom **večernjom** molitvom! Odredimo vrijeme, i tada prekinimo sve; neka se sve stiša, neka bude sveti mir u kući dok makar 3-4 minute posvećujemo molitvi! To nam treba, to je dobro, to će uroditi dobrim plodovima! Ako se netko od ukućana za sada ustručava počnimo mi koji shvaćamo značenje molitve.

Kako ćemo moliti?

Dobro je da netko predmoli, a drugi odgovaraju; a opet neke dijelove svi; i ako je više molitava, može netko jedne predmoliti, a drugi — druge.

Što ćemo moliti?

Nema nekog propisa što bi se baš moralo moliti, slobodan je izbor, kako kome bolje odgovara. No, važno je početi, makar s molitvom u malom opsegu, ali onako sa srcem i s dušom. I počnimo, braćo!

Veoma vas molimo, mi vaši svećenici, javite nam kako ste pokušali, što ste uspjeli, recite nam svoja iskustva i svoje teškoće. Ne sustajmo, jer ovo je dobro, ovo je korisno, ovo je kršćanski!

Postoji veoma lijepa knjižica **»NAŠA OBITELJ MOLI«** (Cijena 20 dinara), u kojoj se nalaze lijepi obrasci za obiteljsku molitvu. Veoma je preporučujemo.. Možete je nabaviti preko svoga župnika

Na Uredništvo GLASNIKA SRCA ISUSOVA dolaze mnoga pisma i mnoge zahvalnice. Hvala svima koji nam se javljaju. Ali najviše biste nas razveselili kad biste nam pisali i opisali svoja iskustva i dojmove u vezi s vašom obiteljskom zajedničkom molitvom. Pišite nam o vašoj večernjoj molitvi!

hvala na pismu

LIPOVLJANI

**»Ništa nije milo
ko mamino krilo.
I još kad je tata
miliji od zlata.
A što sad radi tata?
Uz kolijevku čuva
najmlađeg nam brata!«**

BELGIJA

»Tek što je splasnuo novogodišnji nered i nerad, baciše na tržište karnevalske maske i more drugih nagrda. Pred Božić ste mogli kupiti poklon vašem gospodinu cucku, a sad možete dobiti otmjeno aranžiranu masku za vašeg najprisnijeg prijatelja — psa. Zaista pasja posla! Kao da se demon potrošnje boji da ne bi čovjek predugo ostao u meditaciji učovječenja Sina Božjega.«

Valent M., Bruxelles

Čovjek s grozom pomišlja da toliki naši ljudi odilaze na posao među takve ljude.

BRODANCI

»Plodovi misija od prije par godina osjećaju se i po tome što ova župa prima 140 primjeraka **GLASNIKA**. Ja ga jako preporučujem, jer zaista pogađa bilo naših obitelji. Svatko u njemu nalazi dobre hrane. S tim u vezi sam proveo i jednu akciju da svaka kuća uzme nešto od katoličke štampe. Za moj teren smatram najprikladniji **GLASNIK, KANU i GLAS KONCILA,** a za djecu svakako **MALI KONCIL.** I evo, prilikom blagoslova kuća, proveo sam tu akciju. Broj pretplatnika na Glasnik skoro je udvostručen, pa vas molim da o tome obavijestite vaše uredništvo. Od sada ćete na Rkt. župni ured Brodanci slati 271 primjerak Glasnika. Ako imate broj 1. — 1977. na skladištu, onda mi pošaljite još 120 primjeraka.«

Pavao Mađarević
župnik

Šireći GLASNIK, širimo i pobožnost Srcu Isusovu. Dobro je češće se sjetiti onoga što je to Srce obećalo: »Svećenicima ću dati milost da mogu ganuti i najokorjelija srca.«

SAMOSTALNOST

»... Ako čovjek ide u kino, ne može naći film bez opscesnih slika; ne možeš otvoriti časopis da se ne susretneš s onim što vrijeđa moral. Zatvoriti oči je nemoguće, izolirati se ne možeš. Nisam neka pretjerana pobožnjakuša, a još manje neka moralizatorska čistunka, ali neke stvari me smetaju. Imam 21 godinu i mogu reći da sam odrasla sa zdravom savjesti i odgojenim osjećajima, ali dokle ću moći izdržati? Kako ću moći izbjeći tom valu nasilja slika i zvukova koji me svaki dan opsjedaju? Bojim se da će doći jedan dan u koji više neću moći ustrajati. No kako ću se moći opravdati pred Bogom? Hoće li mi oprostiti? Hoće li imati smilovanja prema mojoj duši, koja nije imala odvažnosti da nastavi živjeti po zdravim načelima nego je doživjela brodolom u času slabosti i u pokvarenom svijetu?«

Spomenka

Bog oprašta uvijek i sve onom tko se kaje i koji se ispovijeda. Ipak, svaki čovjek prije nego se utekne pokori mora sve učiniti da ne padne. Evo nam načina da ne padnemo: ne mijenjati prave vrednote za krive, odgajati osjećaje poniznosti, izbjegavati grešne prigode. Svakako, vladati se prirodno! Prirodno vladanje ne znači živjeti neveselo i pokislo. Djevojka može govoriti, šaliti se, ple-

sati, ali zbog toga ne mora činiti ono što nije dopušteno. Uostalom, nalazimo se u vremenu kad je prilika da pokažemo samostalnost i slobodu, zdravi inat u vršenju onoga što je dobro i plemenito, ne obazirući se uvijek prema mnoštvu koje srlja za slikama, filmovima i propagandom.

■

AUCKLAND

»12. prosinca 1976. održali smo slavlje naših jubileja. Koncelebrirana sv. misa (pomoćni biskup i pet svećenika, tri Hrvata) bila je u 11,45 prije podne. Hrvatski dečji zbor, obučen u šestinske nošnje, predao je žrtvene darove i osobne darove biskupu (posvećen tri dana prije toga). Poslije sv. mise imali smo zajednički ručak, pa onda akademiju s temom »Marija i Hrvati«. Dr Palić je lijepim pučkim jezikom opisao ulogu Hrvata u povijesti Evrope i mjesto Marije u našoj prošlosti. Djeca su se poslužila knjižicom »Legende o kraljici Jeleni.« U potpunosti je izvedena »Jelena« od oca Antuna Bauera. Publika je i te kako oživjela, kad su zvona navijestila »uskrsnuće« Jelene. Čudio sam se kako je sve živnulo. Zvona mnogo pomažu.«

Nova Zelandija

TRPEĆI UŽIVAM . . .

»Faljen Isus i Marija, dragi uredniče Glasnika Srca Isusova i Marijina, jedina moja utjeha i veselje kada ga dobijem. Već više godina sa radošću primam ga. Najviše me zanimaju misije. Jadni naši misionari, pate sa svojim gubavcima. Rodila sam 9-ero djece, od njih je četvero živih, 12 unučadi i 4 praunučadi. Tebi je poznato, dragi Isuse, koliko sam patila i trpjela. Ne tužim se. Spoznajem da su tuga i nevolja ovog života kao dragulj, što mi Ti šalješ da ih prikupim i od njih napravim vječnu krunu. Blizu Tebe, Isuse, ne trpim više. Trpeći uživam. Plačući radujem se . . .«

Bolesnica

Vas, majko, ne treba tješiti. Vi ste na Izvoru snage i jakosti: pokraj svoga i našega Isusa. Za Njega i nadalje budite skrivena žrtva, koja će strpljivo primati ono što Bog pošalje.

■

OPRISAVCI

»Kod nas u župi Oprisavci obavljena je godišnja duhovna obnova od 16. do 19. siječnja. Prva dvorana koja je za vjeronauk napravljena u đakovačkoj biskupiji bila je cijeli dana u pogonu. U deset sati došlo je oko 60 žena, u tri sata poslije podne preko 30 djevojaka, u pet sati 60 mladića i u sedam sati do 40 muževa. O. misionar nastojao nam je protumačiti smisao životne sreće u obitelji. Plod je obnove bio i u tome da se povećao broj pretplatnika GLASNIKA na 49 primjeraka u našoj župi.«

Marija

Misionar je ženama povjerio i tajni zadatak: pozvati župnika na zajedničku molitvu u njihovim kućama. Vrlo nas zanima da li su u tom uspjele. Žene iz Oprisavaca pišite nam o tome!

PIŠE: TOMISLAV IVANČIĆ

Ipak je Isus čovjek

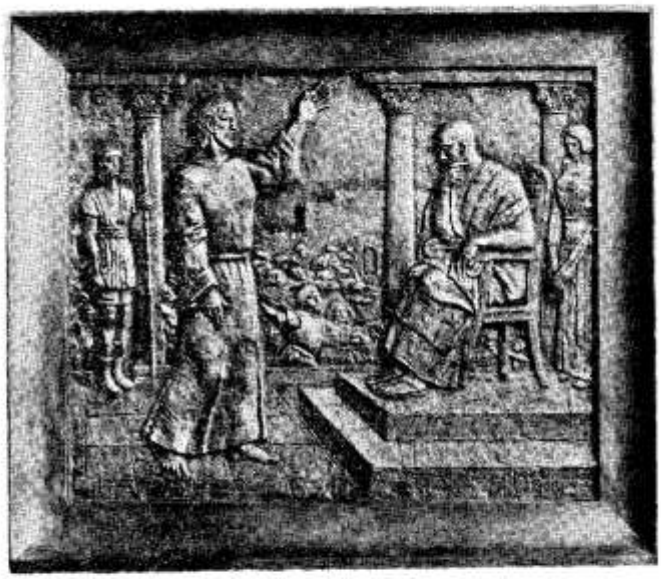

ŠIBENIK: DETALJ BRONCANIH VRATNICA GLAVNOG PORTALA KATEDRALE: ISUS PRED PILATOM (RAD KIPARA GRGE ANTUNCA)

Mi ispovijedamo da je Isus Bog i čovjek. U vjerskom pak proživljavanju vladamo se kao da je Isus samo Bog. U tako okrnjenom kršćanstvu životarimo povjeravajući tek pola svog života Isusu Kristu. A On je **čovjek**, to je bitno za kršćansku vjeru.

Pitanje povijesnosti Isusa Krista temelj je za kršćanina. Ako Isus nije živio na zemlji, onda je kršćanstvo laž. Ako Isus nije bio stanovnik svijeta prije nešto manje od 2.000 godina, onda je u temeljima Crkve najveća prijevara povijesti.

POVIJESNA ISTINA

Gotovo svi smo mi, međutim, imali priliku čuti ili pročitati da je Isus mitska ličnost, da je njegov život legenda, da On nikada nije živio. To su teške tvrdnje, koje na optuženičku klupu stavljaju one koji to tvrde, jer je povijesna istina sasvim suprotna. Pogledajmo povijesne dokumente koji govore o Isusu!

Iznijet ćemo ovdje najprije dokumente iz pera svjetovnih povjesničara i pisaca Rimskog carstva. Zatim ćemo jednom zgodom donijeti podatke o Isusu koje su nam ostavili židovski pisci, a u trećem ćemo dijelu govoriti o dokumentima unutar kršćanstva.

KORNELIJE TACIT

Među povjesničarima starog Rima najpoznatiji je Kornelije Tacit. Živio je od 55. do 117. godine poslije Krista. Bio je veoma naobražen i velik govornik i uvaženi društveni radnik i političar. Uz to vrstan pisac i povjesničar. Najpoznatije mu je djelo »Anali« u 16 knjiga, inače klasično djelo latinske literature. Na hrvatski je prevedeno pod imenom »Anali« (Zgb, MH 1970).

O kršćanima govori opisujući požar grada Rima godine 64. Da bi skinuo sa sebe krivnju za požar, car Neron je bacio krivnju na kršćane. O tom Tacit piše doslovno:

»Da bi stao na kraj tim glasinama, podmetne Neron krivce i stavi na najrafiniranije muke one koji su bili omraženi sa svojih gadosti, a koje prosti narod nazivaše kršćanima. Ime im dolazi od Krista, koji, za Tiberijeva vladanja, bude pogubljen po naredbi prokuratora Poncija Pilata.«

Tacit negativno govori o kršćanima. On je, naime, poistovjećivao kršćane sa Židovima, a ove je veoma mr-

zio, govoreći da je Židovima dopušteno činiti ono što je Rimljanima užasno.

Važno je, međutim, da on ime kršćani izvodi od Krista te da nam čak daje određeni prostor i vrijeme kad je Krist živio. On, naime, veli da je Krist ubijen za cara Tiberija, i to po naredbi Poncija. Pilata. Poznato nam je, međutim, kad je vladao car Tiberije i da je Poncije Pilat bio prokurator Judeje.

Tako vidimo da se čak u dalekom Rimu trideset godina nakon Isusove smrti o njemu već dobro zna. Nikakve sjenke izmišljenosti ili mitskog prepričavanja!

KAJ SVETONIJE

Drugi veliki povjesničar starog Rima jest Kaj Svetonije. Živio je od 65. do 135. godine poslije Krista. Vršio je razne visoke funkcije, pa je bio i osobni tajnik cara Hadrijana. Najzapaženije mu je djelo »Život 12 careva« (pisano oko 120 godine poslije Krista).

Na dva mjesta u tom djelu piše o kršćanima. Na prvom mjestu piše da su to ljudi »novog i štetnog praznovjerja«.

Na drugom pak mjestu govori o izgonu Židova iz Rima za cara Klaudija. Taj tekst doslovno glasi: »On je izagnao Židove iz Rima, koji su neprestano podizali veliku buku zbog buntovnika Krista.«

Svetonije je kao i Tacit miješao kršćane sa Židovima pa stoga veli da su se Židovi bunili zbog buntovnika Krista. Krist je stvarno umro po rimskom zakonu kao buntovnik i zato je bio omražen među Rimljanima. Važno je, međutim, da je i za Svetonija Krist stvarna osoba, a ne mitski lik.

PLINIJE MLAĐI

Treći pisac starog Rima, koji također spominje Krista, jest Plinije Mlađi. Bio je pravnik i političar. Živio je od 61. do 114. godine poslije Krista. Najpoznatije mu je djelo »Pisma«. Među njima nalazi se pismo upućeno caru Trajanu.

Kao carski izaslanik u Bitiniji, u Maloj Aziji, 94. godine moli Plinije za razjašnjenje o sudskom postupku protiv kršćana, koji su po zakonu o tajnim društvima bili proganjani. Plinije piše da je čitava krivnja kršćana u tome »što su se određenih dana sakupljali prije zore i pjevali i slavili Krista kao Boga«.

Plinije ne kaže da su slavili svoga Boga Krista, nego da su pjevali Kristu kao Bogu. To znači da je njemu bilo poznato, kao i njegovim suvremenicima, da je Krist čovjek, koga su kršćani nazvali Bogom. Ne obratno!

CELZO

U drugom stoljeću poslije Krista već su se među inteligencijom pojavili oni koji su pokušali podvrći kršćanstvo svestranoj kritici. Najpoznatiji je bio Celzo, rođen u Aleksandriji, u Egiptu.

Iako nastupa s neprijateljskih pozicija prema kršćanima, u njegovu pisanju ne nalazimo nikakve aluzije na to da Isus ne bi bio povijesna osoba.

Prema Celzu Isus je rođen u radničkoj židovskoj obitelji. Otišao je u Egipat i tamo izučio magijske vještine i onda se vratio u Palestinu i proglasio se bogom. Celzo dakle zna da je Isus stvarno činio i čudesa, samo ih tumači magijom. Zatim opisuje Isusa kao neznatna čovjeka i obara se na kršćane što su takva čovjeka nelogično i nerazumno proglasili bogom.

SVJEDOCI SU TU ...

Kako vidjesmo, ti svjetovni dokumenti jasno svjedoče da je Isus povijesna osoba, da je on čovjek ove zemlje i da su to jednako priznavali njegovi protivnici kao i njegovi prijatelji.

■

»Povijesni Isus je živio. Danas nam je ta spoznaja to potrebnija što se više javljaju najrazličitiji pokreti koje s obzirom na Isusa treba smjestiti u prave granice.«

G. Strube

»Naša je situacija označena time da pitanja povijesnog Isusa sve više dobivaju na svom značaju.«

E. Käsemann

Večenajevo raspeće

Zamolili smo Ivana Večenaja da nam on sam rastumači svoju sliku »Raspeće«, koja se nalazi na zadnjoj strani Glasnika. On je to rado učinio. Evo njegova opisa!

Moja slika prikazuje razapetog Isusa na jednom stablu. Malo je neobična, jer smo naučeni gledati raspeća na križu, što je i istinito i normalno.

No, ja sam na svoj način naslikao ovo stablo na kome je Isus Krist razapet. To stablo predstavlja ljudski rod gol i hladan, bez topline i bez guste hladovine, to jest — bez ljudske dobrote. Umjesto da ugosti Isusa Krista, ono je poslužilo za njegovu strašnu smrt. Da bi sramota i užas bili to veći, ovo drvo kao da se je odvojilo od drugog drveća, (od šume), i stoji na osamljenom mjestu kamo dopiru pogledi sa sviju strana svijeta.

Tijelo Isusovo, odnosno ruke i noge, pribite su strašnim debelim čavlima pokraj kojih je potekla krv Isusova i u velikim mlazovima protekla po raspucanoj zemlji.

Zemlja je raspucana od potresa, koji je tutnjio cijelom okolicom Jeruzalema, kada je Isus umirao. Mrtvi su ustali iz groba i kao da pitaju: »Što ste to učinili?«

Iz rane, koju je vojnik otvorio na Isusovim prsima, teku dva potočića: jedan crveni a jedan bijeli prema riječima sv. Pisma »i poteče krv i voda«.

Nad Isusovom klonulom glavom vidi se mala bijela ptičica, koja predstavlja Isusovu dušu. Ta je ptičica krenula prema nebu da otvori nebeska vrata mnogim pravednim dušama, koje su na to dugo čekale.

Dolje u gustom grmlju oko stabla je obavijena zmija, koja tisuće godina u zagrljaju drži čitav ljudski rod želeći da naškodi dobru. Toj zmiji pridružile su se crne ptice, vjesnici nesreće i zla.

U donjem desnom uglu, na ljubičastom drvu, nalazi se golovrati pijetao, simbol onoga pijetla, koji je sv. Petra podsjetio na Isusove riječi: »Prije nego pijetao zapjeva, tri puta ćeš me, Petre, zatajiti«. Pred pijetlom je otvorena knjiga. Ta knjiga je sv. Pismo u kojem su proroci zapisali sve što im je objavljeno o dolasku i o otkupljenju našega Spasitelja.

U lijevom donjem uglu je suho smokvino drvo; na grančici je lončić, koji predstavlja strašnu gorčinu žuči i octa kojom su Isusa napojili dok je visio na križu. Tu je zataknuto i pismo Pilatovo: »Ovo je Isus Nazarenski, Kralj Židovski«.

Ispod raspeća još je lubanja praoca Adama i sedam svijeća, koje predstavljaju sedam crkava o kojima toliko piše evanđelista Ivan.

Još su tu prisutne i četiri bijele ptice; tri su u letu a četvrta je na smokvinoj grančici. To su četiri evanđelista. Matej, Luka i Marko su tri ptice koje lete, a ona na suhoj smokvinoj grančici je evanđelist Ivan, koji je s Isusovom Majkom bio prisutan kod ovog strašnog događaja.

Nad mirnim podravskim krajem (jer ja svaku svoju religioznu sliku stavljam u naš podravski kraj), gdje žene peru na potoku, čuvar čuva svinje i kravice, razbuktalo se crveno nebo kao krv. Ta krv kao da želi upaliti i uništiti sve što je živo na ovome svijetu, jer se nitko ne obazire na taj čas i neće da zna što se dogodilo za spas ljudskoga roda.

U Goli na Sviječnicu 1977.

Ivan Večenaj
seljak slikar

VJERNA

Nema mjesta na svijetu gdje nas ne bi bilo. Po mnogim pomorskim lukama, po mnogim gradovima, po mnogim mjestima naći ćeš našeg čovjeka. Pošao je za novcem, za bogatstvom, za boljim životom. Trudi se da postigne što bolji standard života. Da ima sve što se u trgovinama prodaje. Poradi toga napušta domovinu, to sveto tlo za koje su mnogi naši preci ginuli i krv prolijevali. Napušta ljepotu našega mora, planina, pašnjaka, livada i lijepih i plodonosnih njiva. Svoje ostavlja, da bi u tuđinu otišao.

Tako je, eto, i Anto ostavio svoju dobru ženu Mandu s dvije curice — a iza toga rodila je i sina Danila — i otputovao u Novu Zelandiju.

U početku mu nije bilo lako. Gradili se putovi, ali ne strojevima, nego ljudskim rukama, za slabu plaću. No i od te slabe plaće Anto je znao nešto odvojiti od svojih usta i poslati svojoj ženi. No kako mu se materijalno stanje poboljšavalo, tako je Anto sve više zaboravljao na svoju dobru Mandu i svoju djecu, koja su bila željna vidjeti svoga oca. I umjesto da pomogne svojima zarađenim novcem, on je rasipao zaradu s onima koji su ga iskorištavali, da bi ga na kraju ostavili poput iscijeđenog limuna.

Nije bilo lako Mandi podići na noge troje djece bez ičije pomoći. Ljudi i ne slute s kakvim se teškoćama morala boriti, što je sve proživjela godinama. Svakako da su u teškim ratnim i poratnim druga djeca bila bolje opskrbljena i nahranjena, no njezino dobro srce sve je to podnosilo bez srdžbe na Antu. Pače mu je nakon mnogo godina poslala i magnetofonsku snimku svoga pozdrava s porukom:

— Pozdravlja te tvoja supruga Manda s tvojom djecom. Mi smo se zajedno vjenčali i ti si bio moj i sada si moj suprug. Ja sam bila tvoja supruga, a to sam i sada. Vrati se svojoj djeci i svojoj Domovini!

Ta je poruka otišla Anti preko našeg misionara M. K. u Novu Zelandiju, ali ne samo poruka nego je i sin Danilo priložio svom ocu 20 dolara. Od majčina dobra srca postalo je dobro i srce njezinoga sina. Premda nikad nije vidio svoga oca, jer se rodio iza Antina odlaska, ipak je Danilo njega poštivao i poslao mu 20 dolara.

Zar nije lijepa naša vjera, koja odgaja takve majke i sinove. Nitko nema što bolje staviti u ljudsko srce od naše vjere. Jer, ne treba ni spominjati da je Manda bila kršćanka od glave do pete. Ta rodom je iz — Janjeva.

Mihael Keljo Glasnović

Tetovirane ruke

U Rami (Bosna) mnoge žene i djevojke imaju po rukama istetovirane križeve. To je ostalo kao znak prepoznavanja još iz turskih vremena. To je bilo jamstvo da se duh neće nikada odreći Križa (a ni tijelo na kojemu je taj znak ubilježen!), pa ako bi ga, ne daj Bože, usne pod mukama i zanijekale.

Utisnimo i mi u svoj duh taj sveti Znak s Onim koji je na njemu raspet, da nam raspeti Krist bude uvijek pred očima. Snađe li nas napast da se Gospodina po grijehu odreknemo, utisnimo svoj poljubac ranama Raspetoga da bismo ostali s njim čvrsto povezani s riječima: »Kako bih ga mogao uvrijediti i izdati, kad me je toliko ljubio i samoga sebe predao za mene?«.

Josip Visković

Uvijek nasmijan i vedar

Na Stjepandan 1976. godine Rezidencija Družbe isusove u Splitu »ovila se crnim trakom žalosti« zbog smrti voljenog o. Božidara Šantića.

P. BOZIDAR SANTIĆ I P. MATO JOVIĆ, LJETI 1939.

Rodio se 17. veljače 1897. u Kaštel Štafiliću. Tu se samo rodio, ali živio je zajedno sa svojim roditeljima, s bratom i sestrama u lijepom i vječnom zelenilu Šantićevih torova. To zelenilo, obasjano suncem, kao da je ostavilo nešto u njegovoj naravi, jer kroz čitav život zračila je iz njega nasmijanost, vedrina i zadovoljstvo.

Nakon osnovne škole pošao je u gimnaziju u Split. Osjetivši u duši svećenički poziv, upisao se u splitsku bogosloviju. Dvije godine prije ređenja, ne završivši bogoslovije, mijenja odluku. Ali ne da napusti svećeništvo, nego da ga ostvari kroz redovništvo. Stupa u Družbu Isusovu.

— Žrtvovao sam skoro ređenje, da bih produbio i proširio svete znanosti.

Nakon novicijata poglavari ga šalju na studije izvan domovine u Innsbruck i u Enghien. Završio je studije, možemo reći, odlično.

Kad se vratio u domovinu kao svećenik, još nije ni raspakovao stvari, a poglavari ga poslaše na prve pučke

misije. Prošao je tako kao pučki misionar veliki dio naše domovine, ispunivši obilato svoje svećeništvo. Boravio je u Zagrebu, u Palmotićevoj ulici, gdje je osim misijskog posla bio i poglavar, ispovjednik i vođa Marijinih kongregacija. U Osijeku je razvio lijep i uspješan apostolat među mladeži kroz Marijine kongregacije; u Sarajevu je iza rata čuvao ostatke ostataka sarajevskog bogoslovnog sjemeništa i djelovao u sjemenišnoj crkvi. I konačno, u Splitu je bio drag i uvažen ispovjednik vjernika i svećenika.

Njegov svećenički i redovnički lik lako možemo okarakterizirati tako da ga ne odvajamo od njegove ljudskosti. Bio je, jednom riječju, čovjek dobrote. Ta dobrota zračila je u raznim nijansama: uvijek nasmijan, vedar, spreman na humor koji je ljude povezivao s njim i međusobno, nikada uvrijeđljiv, iako osjetljiv za nepravdu, nikada težak.

Nije imao neprijatelja, jer je svatko mogao naći mjesta u njegovu srcu. Svakom čovjeku pristupao je na sebi svojstven način, te je budio u ljudima ono plemenito, toplo i ljudsko. Razumio je svakoga; svakoga je saslušao i pridigao. Zato je bio voljeni ispovjednik i voditelj duhovnih vježbi mnogih sestara, bogoslova i svećenika.

Sprovod je bio 28. prosinca, takav kakva Split rijetko viđa. Vodio ga je nadbiskup dr Frane Franić, kome je pokojni otac Šantić bio ispovjednik. Netko je od prisutnih brojio svećenike i nabrojio ih je preko 90. Časne sestre nije nitko ni brojio, a pogotovo nepregledno mnoštvo vjernika. Iz Kaštel Novog je župnik don Zdenko Bralić dovezao u dva autobusa Kaštelance, koji su oca Šantića uvijek posebno voljeli, s njime se dičili. Stariji su ga zvali »naš Božidarko«, a mladi su ga zvali »naš don Božidar«.

Svima je uistinu bio Božji dar. Neka i njemu bude Bog i Božja slava nagrada za njegov svijetao primjer čovjeka i svećenika-redovnika.

Stjepan Katulić

U misijskom kovitlacu

Župa Uznesenja Marijina — Cetingrad, na Kordunu, našla se kroz osam dana — od 31. X do 7. XI 1976. u žarištu misionarske aktivnosti. O. Zvonko Majić i O. Ivan Lojina, isusovci, izvrsni misionari »od zanata«, prosipali su za sve to vrijeme na to »žedno tlo« biserje svoje propovjedničke karizme kroz svakodnevne misijske propovijedi i staleška predavanja, uz filminska pomagala, prema točno preciziranom programu.

Neumorni poslenici u Božjem vinogradu, ne žaleći truda i napora, unatoč svojim godinama i krhkom zdravlju, neutrudivo su se davali u službi obraćenja, lomljenja tvrdokornosti, »ulaženja« u savjesti, čačkanja po onom što je u vjeri puka još neizdefinirano, dijeljenja sakramenata, tako da je narod, iz dana u dan, sve više grnuo.

»Grozdovi vjernika slijevali bi se ne samo na početku u prvi nedjeljni dan i na Sve Svete, nego još više završnih dana prema kraju misija, u one predvečerne sate, iz onih najudaljenijih zaselaka i po 15 kilometara, kao što je H. Šiljkovača, Komesarac, Kruškovača, Sadikovac itd. Dušni dan okupio je velik broj vjernika na groblju, što je bila divna prilika za produbljivanje eshatološke svijesti kršćanina. Petak je, zbog svojih okolnosti, bio neponovljiv. Trebalo je čuti i vidjeti ono što se rijetko kada ponavlja, osjetiti u tako dramatičnoj režiji.

Župnik vlč. g. Marijan Ožura bio je zapravo prvi misionar. Združnu akciju počeo je dva mjeseca ranije. Za sve to vrijeme stalno je bio na nogama. Užasno lošim putovima njegov auto je jurio bez predaha. Obišao je 103 bolesnika. Milosti Božjoj ostao je nedohvaćen još tu i tamo koji. U tom svetom poslu traženja duša trebalo je prebroditi više gumi-defekata, neprohodnost, blatnjavost, drndanje do iznemoglosti, besanica, ponegdje oporost ljudskih naravi, predbacivanja često ishitrena. Duše su ponekad zatvorene, plahe, neizvjesne što im to »pop donosi«. Mučno je probijati tvrdi led savjesti, kao i vanjskih neposrednosti. Samo ljubav Božja može sve to pregorjeti.

Marijan Kovač

75. GODIŠNJICA HRVAT SVETIŠTA SRCA ISUSOVA

Ove godine 15. prosinca navršava se 75 godina otkako je blagoslovljena bazilika Srca Isusova u Zagrebu u Palmotićevoj ulici.

Ova crkva slična je rijeci milosti što je tekla iz otvorena srca Boga, našega Gospodina, i oživljavala, obnavljala i jačala umorna i opterećena srca hrvatskoga naroda *kroz tri generacije njegove povijesti.*

Od 1902. do 1976. uključno podijeljeno je u toj crkvi 10,937.048 svetih pričesti. To znači godišnje nešto više od 150.000.

Od 1902. do 1975. uključno podijeljeno je 5,363.411 svetih ispovijedi. To znači godišnje do 75.000.

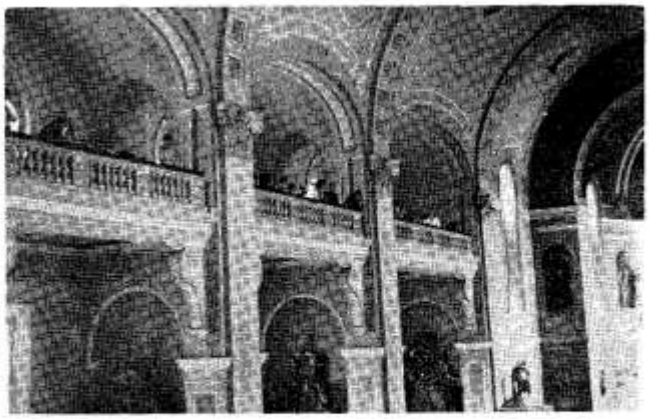

POGLED NA VELICANSTVENE GALERIJE (GORE)
PUCKI MISIONARI SVETISTA SRCA ISUSOVA, LJETI 1939., OCI SANTIc, JAGRIc, JOVIc, ROJIC, JEGER (LIJEVO)

SKOG NARODNOG

Te brojke, koje su vrlo impozantne, ne mogu ni izdaleka izraziti sve što se zbivalo unutar zidova dragoga Svetišta, pred Svetohraništem, na pričesnoj klupi, u tihim i tajanstvenim prostorijama ispovjedaonica!

Kad bi mogla progovoriti propovjedaonica s koje su govorili oci Ilija Gavrić, Brixi, Zabeo, Buljan, Šantić, Jović, Pašiček, Leopold kad bi se oglasili pučki i elitni pjevački zborovi koji su slavili neizmjerno milosrđe Božjega Srca; i kada bi klupe počele pripovijedati tko je sve na njima klečao od dra Merza, dra Čepulića, profesorice Stanković i dalje, bila bi to veličanstvena himna životu koji je kroz desetljeća ključao pod veličanstvenim svodovima naše Bazilike.

A kad bi istom progovorila topla ljudska srca! I ona običnoga puka, koji nije znao ni čitati, kao i duše brojnih hrvatskih intelektualaca; svi oni što su ovdje postali bolji, ohrabreni za žilavu borbu života i postizavanja najsvetijih ideala — nema sumnje — da bi to bila prekrasna simfonija Božje ljubavi.

Slaveći tu ljubav i 75. godišnjicu Bazilike — mi sve to želimo obnoviti, svemu dati vrijednost i zahvaliti svima koji su utkali srce i dušu u velebne prostore drage naše crkve u »Palmi«.

Težište velikog jubileja bit će svakoga četvrtka pred prvi petak, svakoga prvog petka i prve subote u mjesecu. Tada će se nastojati što svečanije proslaviti Kristovo Srce ne samo riječima, nego pjesmama, filmovima, molitvama i recitacijama.

Posebna proslava odvijat će se prigodom blagdana Srca Isusova 17. lipnja, kao i 15. prosinca ove godine.

Čitatelji GLASNIKA neka se pridruže tim događajima i — kad ih put nanese u Zagreb — neka se navrate Srcu srca Hrvatske.

»Tvoja vrata svakomu su prosta

Tvoja krila svakomu su mila!«

LIK BLAŽENE DJEVICE U VRTU POKRAJ CRKVE SRCA ISUSOVA

NAROD U NARODNOM SVETIŠTU

Grom Božji udario u grob

Rat... Okupacija... Nemir.. Strijeljanje... Tuga i plač... Krčma... Ljudi... Trijezni, polupijani... Pijani... Masni šeširi, naherene kape... Čikovi zgraženi nogama na podu, na stolu, pod stolom. Kolutav dim koji je grizao oči i grlo...

Za jednim stolom s poluzamazanim stolnjakom vesela grupa mladića. Pije, galami, dere se, tako da nadvisuje svu buku krčme i ljudi u njoj. Najednom pjesma prospara zadimljeni zrak i prostoriju, pjesma mladića, koja je izlazila iz vinom podmazanih grla u kom se nalazio komadić sunca koje je s bobicama grožđa ušlo u prešu, u bačve. Kao da je taj komadić sunca, stješnjen u drvene bačve, želio podsjetiti svojom slatkoćom na dobru ruku Stvoritelja, koja se ispružila nad svom zemljom i njezinom djecom... Da donosi svjetlo, radost, veselje umornom tijelu ili ojađenom srcu.

Pjesma je podigla mladiće na noge, razlijegala se na sve strane i rastjeravala oblake dima svojim riječima:

»Da bi se srušile te
legradske gore,
da bi se videlo, šej,
malo Međimorje...«

Prihvati je mnoštvo trijeznih, polupijanih i pijanih... I klikatalo se, udaralo šakama o stol, a noge postadoše čudnovato nemirne...

Kod jednog stola, razgovarajući s krčmarom, sjedio je mladić. Visok, jak, mišićav, namrgođen u uniformi mađarske vojske. Stigao je na dopust, da otpuhne zrak kasarne, da se nadiše topline svog rodnog kraja i mjesta. Kad je začuo pjesmu, vidio radost na licima prisutnih, bacanje šešira i kapa u zrak, zašutio je, stisnuo vilice i zagledao se u pod. Stisnuo je zube da je zaškripilo u ustima, a obrazi mu potamnješe poput olujnog oblaka. Dva mlada oka najednom sijevnuše kao u tigra; slijedio je skok i u tren se našao kod stola mladića koji su započeli pjesmu, naj-

bližeg udario šakom u obraz, da je pao pod stol, potegao vojnički nož iz korica, zabio ga u stol i đavolski gledajući naokolo stao psovati Boga, Majku Božju svece... Ugledavši na stolu za kojim sjeđahu mladići litru crvena vina, naceri se, podigne litru u vis, zagleda se na čas u crvenilo vina i reče:

— Ovakvo je valjda izgledala Kristova krv!

Naginjući se lijevo, i desno, čas natrag, čas naprijed, smijao se kao lud i u tom luđačkom smijehu opsuje i Kristovu krv...

Zavladala je tišina, a u zraku je visjela strepnja pred onim što još ima doći. I... Netko se negdje ipak usudio i dobaci:

— Što te briga za nas? Ako ti se ne sviđa, idi! Pusti nas na miru... Ne psuj!

Zar je moguće da je netko bio skriveni junak pa izgovorio i te riječi? U krčmi? Iščekivanje je napunilo srca, duše, krčmu, zadimljeni zrak. Da li je đavao ušao u nutrinu duše podivljaloga mladog vojnika, što li? Čuvši riječi »ne psuj«, stresao se, od bijesa pozelenio, pograbio vojnički nož i lamatajući njime zrakom poput bjesomučnika izgovorio riječi:

— Psovat ću, dok budem živ! I Boga i nebo i zemlju, i...!

Stanka... Gluha, nijema, puna iščekivanja. Zagledao se nekud u daljinu kao da gleda budućnost i njezine obrise. Kao da vidi nešto strašno, što se nesmiljeno približava i hvata ga za grlo, želi iščupati jezik, dušu. Tamno sivilo lica postane još tamnije, oči mu se stadoše širiti sve više, sve jače kao da su prestrašeno promatrale poput zlogukog proroka »nešto« što dolazi... A tada naglo, kao probuđen od ružna sna, trgne se, trzne glavom, usta mu se otvarahu kao vrata pakla i, gledajući divlje naokolo, izgovori stravične riječi:

— Znajte svi i zapamtite! Što sam rekao, rekao sam i to ću činiti! I zbog toga moje tijelo neće ni zemlja trpjeti u grobu...!

Gurnuo je nož u korice, oštro zakoračio k izlazu i otvorivši vrata tresnuo njima i izašao... U tišini, koja je vladala u krčmi, svi su čuli kratak prasak jednog stakla na vratima. A netko od prisutnih dobaci:

— Počelo je...!

* * *

Sutradan se vratio u svoju pekarsku jedinicu, da mijesi i dalje kruh zemlje. Njegovim dolaskom rat nije prestao, nego se pojačao. Teški savezнички avioni — bombarderi rušili su gradove, sela, preoravali zemlju, napadali kasarne, tvornice... I jedne noći opet zavijanje sirena, ustajanje ljudi i vojnika, bijeg, spasavanje života i drndanje aviona u zraku. A vojnička pekara je radila. Pune ruke tijesta, mišice napregnute...

Meci protuavionskih topova proradiše. Parali su zrak, fijukali dižući se u vis. I tada stravičan fijuk koji je dolazio sve bliže, bivao sve jači. Tresak, tutnjava, dim, rušenje! Teška bomba pala je na kasarnu. I opet: dim, lomljava, jauci, plač...

Sunčano jutro pronašlo je vojnike na ruševinama. gdje god se čuo jauk, užurbano baciše se vojnici na čišćenje: bacanje cigle, drva, odstranjivanje prašine, prodor u dubinu. Na jednom mjestu zdvojno stenjanje. I opet odbacivanje cigle, prašine, komada drva. A pod svim tim, pod tom naslagom bivše kasarne vojnik u trzajima, u majici bez rukava sa šakom tijesta u zubima...

Da, to je bio on!

Vojnici ga podigoše. Ruka puna tijesta spusti se niz tijelo, oči se na pola otvore, a usta po posljednji put izgovore strašnu kletvu upućenu Bogu i avionima... Bio je mrtav!

Pokop... Govori... Posmrtni marš...

No, ni time rat nije svršio...

Badnjak. Ledeni, a u zraku je smrt visjela poput zimske magle, gutajući sve više žrtava koje joj je pružao čovjek. Još jedan napad, još jedno spuštanje bombi, sijanje smrti. Još više aviona, a jedan od njih izdvojio se kao da nekoga traži. Nadlijetao je nad gradom, zujao, nezadovoljno mrmljao... Ali tada kao da je njegovo mrmljanje prestalo, pun zadovoljstva spusti posljednju bombu i... izgubi se. I dok je on letio sve dalje i dalje, bomba se spuštala sve niže i niže. Parala je uši, fijukala, unosila strah u ljude. Iščekivanje je prestalo kad se začuo tresak i eksplozija. Neki, koji su se usudili promatrati njezin let, vidješe kako je u zrak poletjela zemlja, a u toj gomili zemlje i dima kao da se nešto koprca. Pošli su da vide... Stresoše se, jer ovdje... ondje ležali su komadići ljudskog mesa... I grob još dublji, ali bez ljudskog tijela...

I bez križa s imenom.....

Aco Vidovečki

Križni put Vladimira Nazora

I. SUĐENJE

Da. Kriv sam. — Ruke, Pilate, ne peri!
Krv moja neće ostati na tebi.
Svog Judu ja sam nosio u sebi;
A nevjeru u svojoj rađah vjeri.
Na tr'jem, pred narod, ne vodi me — Sam,
Kakav sam, što sam, ja već davno znam.

II. KRIŽ

Nemojte za me križ u šumi sjeći!
Hoću da umrem jadna put mi ova
Na drvu, što od mojih gr'jehova
Građeno! Za se hoću jad još veći!
Ja nisam On. — Bol i vaj duše moje
Dat samo može mulje s plićine svoje.

IV. MAJKA

O Majko, grči sva se tvoja put
Gledajuć' muku i krv rana mojih.
Al' duša tvoja neka se ne boji.
Ma kakav bio, ja sad znam svoj put:
Ko zv'jezde dv'je, kroz tamu ove noći,
Vode me tvoje rasplakane oči.

V. ŠIMUN CIRENAC

Šimune, križ moj za tebe je lak.
On može tebi samo plot da reže.
Ti ne znaš bol, što do dna duše seže
Pa noge lomi, rađa stid i mrak...
Čovječe, stani. To mi drvo vrati.
Što trebam, neće trud tvoj sada dati.

VI. VERONIKA

O ti, što muke krv i patnje znoj
Laganom rukom otre sa mog čela,
U vodi kojeg sad ćeš prati vrela
Pređu, što na njoj gad je osto moj?
— Dva vrela znam: te tvoje oči dvije.
I tkivo bit će čišće nego prije. —

VII. DRUGI PAD POD KRIŽEM

Dajte da ležim, gdje i padoh. Prah
Nek zubima grizem. I ko crv nek plazim.
Dostojan nisam stopama da gazim
Njegovim. — Malo ljudima ja dah.
Ni ljubit znah, ni trpjeh kao Bog.
Prođite kao vojska preko t'jela mog!

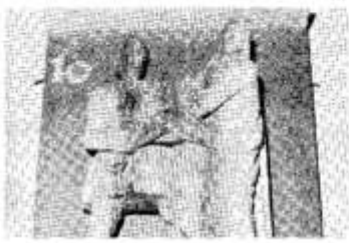
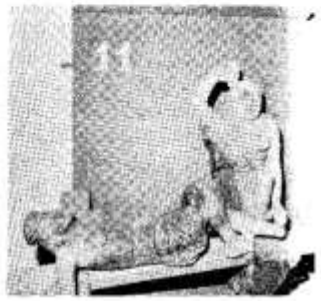

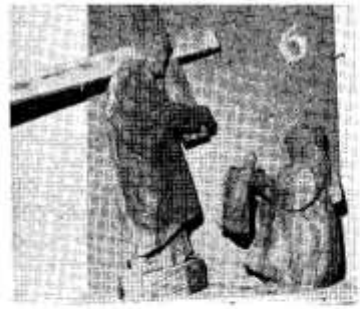

KRIŽNI PUT IZ KRASNA NA VELEBITU, RAD AKADEMSKOG KIPARA BLAŽA DEVČIĆA, MEŠTROVIĆEVA UČENIKA

VIA CRUCIS OMNIUM PECCATORUM MISERRIMI (ETERIKA, ZAGREB, 1947., str. 257-271)

VIII. ŽENE

O vi, što, dobre, nikoste ko cv'jeće
Na kamenju i trnju moga puta,
Ne plačite. — I moja bol će ljuta
U sjaju stvoriti se sreća.
Kad budete to lice gledat moje
U vedrim očima male djece svoje.

IX. TREĆI PAD POD KRIŽEM

Poduprite me! Već je blizu vrh.
Šibajte! Snažno! — Bol će t'jelo dići.
I žeđa moja k vrucima će stići,
Što duši daju svih blaženstva srh.
Kad tu već stigoh, moram sad i ja
Da ispijem svoj pehar — sve do dna.

X. RASPINJANJE

Moje ruke ko dva mrtva krila.
Moje su noge ko dv'je suhe grane.
Bat bije, i klin prodire. Al' rane
Ne osjeća mi put, ni kost, ni žila.
I bolovi me već izdaše svi.
— Ni trpjet ne znam, Bože, kao ti!

XII. SMRT

Napokon! — Eto: sad se na me ruši
Nešto ko na žal uzburkani vali.
U rani čavo kao vatra pali.
U t'jelu led; a strah i bol u duši,
O Kriste, u čas zadnjeg hropca mog
Milost mi kapnu: trunak bola tvog.

XIII. SKIDANJE S KRIŽA

Za t'jelo svoje više ne znam. — Sada
I duši tvrdi čvorovi se dr'ješe.
Ko suho lišće s mrtve grane pada.
Niz drvo klizim. — Al' ja ne znam reći,
Da l' mi je u grob il' u zipku leći.

XIV. U GROBU

Kriste, sad znam, što bješe tvoja žrtva
Dah joj je prošo i vrh ljudskih raka
Istječe sunce iz leda i mraka.
Duh moj se budi, kad je put već mrtva.
Preda mnom nešto lebdi, nešto s'jeva.
Gore, na grobu, Anđel sjedi — Pjeva.

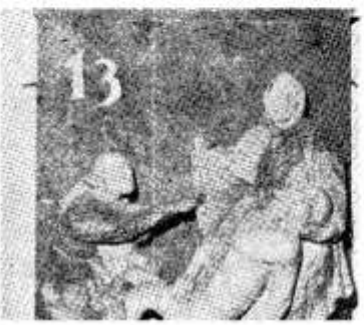

Može li krivnja vozača biti teška

Volim svoj auto. On mi je odmor, sloboda, radost. Ugodno je u nj sjesti i odvesti se. Gdje nema milicije raspalim. Za volanom ne spavam. Kad brzo vozim osjećam se jači, kao da sam više potvrđen. Tako iskalim ono što se u meni nakupilo, i to me smiruje.

Prošli tjedan sam doživio nesreću pred Zagrebom. Kriv sam. Kola su mi stradala, a u tuđim kolima je dvoje teže povrijeđeno. U sebi osjećam tjeskobu. Još više sam to doživio kada mi je neki kolega dobacio: »Čuj, stari, cestovni propisi obvezuju!«

S tim u vezi pitam: može li krivnja vozača biti teška?

Mladen

PIŠE: IVAN FUČEK

A tko ne voli svoj auto? Kao ti tako i svi osjećaju da im je nakon teškog osamsatnog rada auto »odmor«, »sloboda«, »radost«. »Ugodno je u nj sjesti i odvesti se.« Auto pribavlja poseban užitak: oči gutaju kilometre, prostor, slike, ljude, krajolike. U autu se opustiš i dozvoljavaš si da budeš agresivan na sve što te je sputavalo, ograničavalo i pritiskalo. Kažeš sam: »Tako iskalim ono što se u meni nakupilo, i to me smiruje.« Auto postaje neka vrst droge, pilula za smirivanje, svojevrsna razonoda.

»Gdje nema milicije raspalim«, veliš. Upravo to je jedna od glavnih pogrešaka vozača: brzina. Ona je zavodljiva. Drugi auti na cesti predstavljaju zapreku koju valja prestići. Smetaju punom užitku gutanju kilometara. Ponekad ta smetnja uzrokuje razdraženost i izaziva najprostije uvrede, prostačke riječi i psovke. Radnik i intelektualac, vozač tereta i osobnih kola — svi postaju jednaki. Smireni će vozač imati manje sklonosti da se iživljava u brzini pod svaku cijenu, dok će neuravnoteženi vozač biti pun unutrašnjih sukoba sa sobom i okolnim svijetom. To će on iskaliti u manipuliranju ručkom kako bi postigao što veću brzinu.

Spominješ »miliciju«. Tebi je kao dobrom vozaču jasno da se moraš pridržavati određenih propisa, želiš li se na cesti spasiti. Ne radi se samo o strahu pred milicijom. Radi se o obavezi u savjesti. Brigom vlasti ceste su pune znakova koje je lako zamijetiti i odgonetnuti. Znakovi su tu za to da se izbjegnu

opasnosti i da osiguraju dobar promet. Isti znakovi unose moralnost u cestovni saobraćaj. Pojava milicije upozoruje na moguću kaznu. A hvatanje prekršitelja na djelu ispunjava spasonosnu ulogu. Ljudi se zaboravljaju, pa je potrebna opomena na oprez.

Ti veliš da za volanom ne spavaš. Ta budnost vlasti nije potrebna samo za to da ne zaspiš za volanom, nego i zbog drugih pogrešaka, koje valja izbjeći. Na prvom mjestu među pogreškama vozača je, velim, pretjerana brzina. Razvijaš brzinu radi brzine, pa se više ne osjećaš ni ugodno, ni sigurno kao gospodar vozila, a i nesmotreno se izvrgavaš pogibelji. Koliki stradaju zbog nepoštivanja prednosti, zbog nepažnje u vožnji, zbog pretjecanja kad nije bio dovoljno siguran da to može izvesti bez pogibelji za sebe i za druge, zbog alkohola. Alkohol rađa preveliko samopouzdanje vozača i smanjuje reflekse. Može još pridoći i manjak vještine i upućenosti u veliki promet i slično.

»Kad brzo vozim osjećam se jačim, kao da sam više potvrđen«, tako se izražavaš. Da, ali vozač koji ne bi bio gospodar svoje brzine, bio bi odgovoran pred kaznenim zakonom zbog prekršaja propisa pa makar i ne prouzrokovao nikakvu nesreću. Razvijanje prevelike brzine u tebi instiktivno stvara neprijateljsko raspoloženje prema drugim vozačima. Ovi nisu osobe vrijedne poštivanja, nego objekti koje na svaki način valja prestići. Pješaci i biciklisti, jer ne posjeduju kola, osobe su drugorazredne vrijednosti.

Govoriš o »nesreći pred Zagrebom«, koju si nedavno doživio, o kolima koja su »stradala«, o »dvoje teže povrijeđenih«, o svojoj »krivnji« i »tjeskobi«. Ne navodiš razlog zbog kojeg je došlo do udesa. No savjest ti nije smirena. Kod nas na svakih tisuću po prilici u cestovnom prometu pogine tridesetpet ljudi. To je tri put više nego u Njemačkoj, četiri put više nego u Italiji, šest put više nego u Švedskoj, deset put više nego u Sjedinjenim Državama. Ni jedna elementarna nesreća ili epidemija ne pokosi toliko žrtava.

Vozač se u svom autu neposredno sučeljuje sa zapovijedaju: ne ubij! Nitko ne može po volji raspolagati vlastitim životom ili životom drugih. A na cestama toliko naglih prekida života, toliko osakaćenja za cijeli život, toliko pretrpljenih šokova! Crkva se moli da nas ne stigne »nagla i nepripravna smrt«. Ateističko društvo, koje ne vjeruje u prekobrojni život, smrt smatra najvećim zlom. Ali niti tjelesne povrede, psihički šokovi, pretrpljeni strah — ne mogu se platiti nadoknadama od osiguranja. Kad bismo dostojanstvo čovjekove osobe duboko degradirali i ponizili. Napad na ljudsko tijelo, napad je na čitavu osobu.

Presudno pitanje: »Može li krivnja vozača biti teška?« Od vozača se traži ne pretjerana, nego redovita pažnja, a prekršaj u koji je uvučen i drugi sadrži uvredu bližnjega kako u njegovim dobrima tako i u njegovoj osobi. Težina krivnje zavisi o slobodi volje vozača. Vozač je već u korijenu pogriješio ako sjeda za volan pijan, teško umoran, ako su mu kola nelspravna ... Zna da se izlaže opasnosti nesreće i uza sve to kreće na put i prihvaća mogućnost da unesreći sebe i druge. Vozač je pogriješio u samom času vožnje ako prouzrokuje nesreću zbog nepažnje, prevelike brzine, nepoštivanja prednosti — kako smo već malo prije kaza li. U igru ulazi i težina tjelesne povrede: da li je ista povreda smrtna, teška i neizlječiva ili je laka. Pitanje je: ima li nastradali ženu, djecu ... Nadalje, materijalna šteta: velika, mala ... Sve su to elementi o kojima ovisi težina krivnje. Nema, dakle, nikakve sumnje da krivnja vozača može biti teška, nekad veoma teška, o čemu valja voditi računa i kod ispovijedi.

Ipak postoje i olakšavajuće okolnosti. Za volanom ne sjede roboti ili apstraktni ljudi, nego muževi, žene, očevi, majke, radnici, đaci ... Svi sobom nose svoje brige, tjeskobe, razočaranja, nade, žalosti, radosti ... Za vrijeme vožnje nije moguće od toga apstrahirati i od vozača tražiti novu napetost u zaboravu svega što nije zadatak cestovnog prometa. U Njemačkoj je zapažen velik broj nesreća nakon silaska s autoputa na uže ceste. Vozač nošen određenim ritmom sada se opušta i popušta. On bi uvijek morao u sebi nositi uvjerenje da susrećući druge, susreće nešto vrijedno i sveto, važno i nenadoknadivo. Svaki čovjek je osoba i zato jedinstvena nepovrediva tajna, svoja veličina i dostojanstvo.

UREĐUJE: M. STARČEVIĆ

Savjest

Jedna djevojka ovako umuje:

»Ono što danas činim protiv svoje savjesti, učinit ću drugi put možda mirne duše, bez ikakve grižnje savjesti.

To je: kad bih živjela u kulturi gdje je ljudožderstvo posve razumljiva i naravna stvar, ja bih se hranila ljudskim mesom bez ikakva grizodušja, kad bih na taj način utišala svoju glad. Ali u kulturi gdje se ljudožderstvo smatra ogavnim, ja bih takvo nešto s gnušanjem odbila.«

— Promisli, što ta djevojka govori i ima li pravo.

Oj, tužni čovječe, na kakve si grane pao! A pamet? A Bog? A Savjest? A ljudsko dostojanstvo? A čast i čovječji ponos?

Ako hoćeš ozbiljno na sebi raditi i stvoriti sebi osobne i etičke principe, ne smiješ se dati voditi samo od toga što je upravo sada korisno i moderno. Ti se moraš mučiti i dati sebi truda da stvar unaprijed i pravilno prosudiš, jer se radi o tomu da si pravilno formiraš svoju savjest i da tvoji čini ne budu samo odjek onoga što negdje neki ljudi rade ili što je u modi.

Merckx

Tko od mladih ne pozna Eddy Merckxa? No vjerovatno ga poznajete samo kao svjetskoga šampiona biciklizma. Ali on je i divan primjer kršćanskog uvjerenja. Nije tome dugo kako ga je jedan novinar zamolio da kaže nešto o svom vjerskom uvjerenju.

— Krist je neprestano prisutan u mom čitavom životu. Duboko vjerujem u Njega, u Njegovu povijesnu opstojnost, u Njegovo božanstvo.

— Smatrate li Isusa tek najvećom osobom u povijesti čovječanstva?

— Ne! Apsolutno ne! – odgovorio je živo Eddy Merckx. — On nije osoba koja bi se mogla uspoređivati s nekom drugom. Krist je Sin Božji i apsurdno je Njemu bilo koga stavljati uz bok. To je apsurdno!

Nastavljajući razgovor, novinar je bio iznenađen Merckxovim apostolskim žarom.

— Ako bi bila potrebna moja slava, koju sam stekao u sportu, da ljudi upoznaju vjeru, ja sam spreman; ako bi moja ljubav za Isusa mogla biti korisna za to da se poveća ljubav prema ljudima, ja sam spreman na biciklu proći čitavom zemljom.

Zvanje

»Oduvijek sam se divila misionarima, koji su svoj život posvetili ljudima da im pomažu i da ih upoznaju s Božjom ljubavi.

Studentica sam medicine (II. g.) i željela bih da postanem redovnica. Ja bih naime htjela postići zvanje liječnika, pa ne znam da li će to predstavljati problem? Ili da se obratim kad završim fakultet?

Molim vas za savjet, jer iako sam katolikinja, o redovničkom životu ipak znam tek nešto površno. Pa, ako ste u mogućnosti, molim da mi date odgovarajuću adresu, gdje bih mogla dobiti detaljna objašnjenja.«

Studentica N. N.

Odgovorili smo »Studentici« osobno i omogućili joj da dođe do potrebnih informacija. Čestitamo joj na velikodušnim željama. To je dokaz mladosti srca i ljubavi prema Kristu. Ali i ljubavi prema svome narodu. Jer misionari, koji ostavljaju svoju domovinu, najveći su sinovi svoga naroda, najobljubljeniji u svojoj domovini.

Fair-play

Zar i kod nas ima viteških igrača, koji nesebično znaju žrtvovati svoju korist na račun ljubavi ili pravde?

I. Š. je na početku svoje nogometne karijere, na jednoj utakmici, pošto je postigao gol i sudac pokazao na centar, prišao djelitelju pravde i priznao da je prethodno učinio prekršaj.

D. B., igrač »rođenih«, poništio je svoj vlastiti gol.

R. C. dobio je pehar za fair-play kao nogometaš 1976. godine. Što je učinio? Priskočio je u pomoć suparničkom fauliranom igraču — dok je akcija protivničke momčadi bila u toku, ostavivši svoj gol nebranjen. Kad su ga upitali što za njega znači »fair-play«, odgovorio je vrlo lijepo:

— Iskreno da vam kažem: znači mi mnogo. Međutim, i da nisam dobio nagradu, uvijek bih se tako ponašao, jer nogomet i igru tako shvaćam.

Anketa

Prije nekoliko godina stanovnicima Zapadne Njemačke bilo je postavljeno ovo pitanje:

»Što za vas osobno znači Isus?«

Odgovori su bili slijedeći:

— 3% bilo je mišljenja da Isus »nije nikada postojao«.

— 15% upitanih nije mu davalo nikakvu važnost. »Isus je živio prije 2000 godina. Danas mi živimo u sasvim drukčijem svijetu.«

— 39% smatralo je da je Isus »bio veliki čovjek, koji je htio dovesti ljude do sreće. Zbog toga može on i danas biti meni primjer.«

— 42% prihvaćalo je nauku Crkve: »Bog je poslao svoga Sina Isusa ljudima da ih spasi. Isus je uskrsnuo od mrtvih i ja mu se mogu moliti.«

I danas je Isus znak razdvajanja. Dok jedni govore da su Isus i njegova stvar prošlost i da je vlak budućnosti već otputovao bez njega, drugi tvrde da je Isus sada i da će ostati u budućnosti najsudbonosnija tema čovječanstva.

Dijeta

Treba li sebi priuštiti što sjetila traže? Karmen M. misli o tome ovako:

»Odnos prema samom sebi znači — praktično i jasno rečeno: mnogo više obuzdavati sjetila!

Često i svjesno »zatvoriti prozore« i »spustiti kapke«!

Više držati dijetu: to znači ne bezuvjetno i bez izbora gledati, slušati, čitati ogovarati, iskusiti i htjeti doživjeti. Ne smijemo sve bez izbora u sebe pustiti. Moramo znati rešetati i izabirati.

A kad u svakidašnjem životu i zbrci nešto — što je neizbježno u nas uđe (mi ne možemo ipak ići kroz život s čegrtaljkom u ruci) — moramo naučiti svoju pažnju skrenuti na pravo mjesto.

U tom se možemo uvijek nanovo vježbati u svagdašnjem životu, gdje imamo prilike da svoju znatiželju obuzdamo, i mnogostruke porive svojih sjetila na uzdi držimo. Znajmo: Tu se pokazuje je li naše rvanje za unutarnjeg čovjeka ozbiljno ili nije.

Uspjeh poštenog nastojanja i truda sigurno neće izostati. Napokon će nam sigurno uspjeti da prema svemu što je izvan nas i nevažno postanemo samostalni, da se ne damo odmah od svih utisaka »osvojiti« i »zarobiti«, nego, naprotiv, kao pravi gospodari samih sebe znat ćemo u svakoj zbrci svijeta sačuvati suvereni mir i prisebnost.«

— Bravo, Karmen! Dobro si to uočila, razumjela i prihvatila Bilo s tobom i sa svim našim mladima tako!

glasnikova priča

PIŠE: TONCI TRSTENJAK

Plave oči

Sjedio je u naslonjaču svoje prostrane studentske sobe u potkrovlju, pretvorene u slikarski atelje, i zadovoljno otpuhivao dimove cigarete. S tek dovršenog platna smiješile su mu se azurno modre oči njegove Sonje. U posljednje vrijeme njegova su platna obilovala tim plavim nasmiješenim djevojačkim očima. Strpljivo je prebirao dalekim sjećanjima, pažljivo otkrivao naslage zaboravljenih uspomena, tražeći početak, trenutak prvog susreta s tim nasmiješenim plavim očima. Znao je da najvažniji trenuci ponekad kliznu nezapaženo kroz život, ali da plamičak koji su zapalili može narasti u veliki oganj, kao što je bio njegov.

Poput pažljivog restauratora koji se sreće s majstorijom starog majstora brisao je prašinu s davnih događaja, znajući da negdje mora postojati onaj prvi, onaj temeljni kamen na kojem je narasla ta divna građevina njihove ljubavi.

Odjednom mu se kroz svaki mišić tijela prospe osjećaj toplog zadovoljstva. Otrese pepeo s cigarete i ponovo upre pogled u nasmiješene modre oči na tek dovršenu platnu.

Da, tada nije mogao imati više od pet godina. Tata mu je napravio lûk od vrbove grane zategnut špagom od konopljinog povjesma. I strelicu mu je napravio, jednu jedinu. Bila je načinjena od komada očišćene trske zarezane na dnu, da bi lakše pristajala na špagu. Na vršku je bio zataknut komadić bazgovine, da bi služio kao težište.

Bio je sunčani proljetni dan jer su na rubovima dvorišta cvali jaglaci. Dobro se toga sjeća. I pijetla su imali, crvenog blistava perja i puna ponosne samodopadnosti. Šetao je dvorištem i visoko držao prekrasnu crvenu glavu s velikom ružom poput krune što je počinjala od samog korijena divno zašiljenog kljuna. I baš tada, dobro se sjeća, baš tada skočio je taj samodopadni pijetao na stup od susjedove ograde da bi pokazao svoju vrijednost i susjedovim kokama. Tada je on, da, i toga se sjetio, tada je nategnuo svoj vrbov luk sa strelicom i odapeo u pijetla. Strelica je poletjela visoko iznad pijetlove glave i nestala negdje u susjedovu dvorištu. Potrčao je do svoje tajne promatračnice ne bi li negdje ugledao svoju jedinu strelicu. Bila je to kao petodinarka velika rupa na daski od ograde, nastala od ispadanja neke kvrge u drvetu. Odatle bi on često promatrao zbivanja u susjedovu dvorištu, neprimijećen od ostalih. Namjestio je oko na tu rupu u daski od ograde i stao iznenađen. Umjesto dvorišta sasvim blizu svog oka ugledao je jedno nasmiješeno plavo oko susjedove djevojčice. Nikad više nije mogao zaboraviti to prozirno plavo veselo oko susjedove djevojčice, koja mu je taj put kroz rupu u daski pružila njegovu strelicu. Od tada bi često bacao svoju strelicu u susjedovo dvorište u želji da ponovo vidi to divno plavo oko.

Dok su kao djeca hodali u školu, ona mu je često pisala matematičke zadaće, a on joj je zauzvrat crtao lijepe slike, koje su je veselile. Na tim slikama djevojčice su uvijek imale plave oči. Već tada je bio mali umjetnik, prvi u crtanju i pisanju zadaća iz književnosti, a zadnji u matematici. Pisao je i pjesmice pune plavih očiju i zlaćanih uvojaka, onakvih kao što su bili uvojci susjedove djevojčice. Te pjesmice nikad nije pokazivao. To bi mu došlo kao da se mora svlačiti pred drugima. Ni ona nije znala za te njegove pjesmice. Nedavno ih je dao uvezati u bijelu kožu i utisnuti na korice naslov zlatnim verzalom: NASMIJEŠENE PLAVE OČI. Želio je da to bude iznenađenje i njegov dar njoj za njihovo vjenčanje.

Život ih je kasnije razdvojio. On je studirao slikarstvo na akademiji, a ona je postala nastavnica i predavala na školi u jednom provincijskom gradiću. Između rijetkih susreta i čestih pisama on je slikao modre oči. Što je razmak od susreta do susreta bio dulji, na njegovim bi slikama bilo više modrih očiju. Živjeli su oboje u nadi da on što prije diplomira i da tada sastave svoje živote. Sanjarili su o djeci, koju će naroditi, i o imenima koja će im dati. On je želio da sva njihova djeca imaju plave oči.

Jučer je diplomirao, a danas je stigao brzojav slijedećeg sadržaja: STIŽEM AUTOBUSOM U DEVET. ČESTITA I VOLI TE ZAUVIJEK TVOJA SONJA. Telegram je za-

lijepio na tek nategnuto platno za novu sliku i objesio na jedan čavao iznad kreveta. Sve je već isplanirao. Telefonirao je prijateljima i roditeljima. Svi će zajedno poći na autobusni kolodvor pred Sonju. Poslije će slaviti diplomski i obaviti zaruke. Kupio je i prsten, pravi vjenčani prsten koji će joj predati na zarukama večeras.

Pola osam. Nekako mu je vrijeme sporo prolazilo jutros. Pritisnuo je dugme na tranzistoru da čuje vijesti na drugom programu. Spiker je uzbuđenim glasom čitao imena poginulih u prometnoj nesreći: »... Boris Ivankov, Stanislav Katančić, Marija Mandić. Katica Varijačić dijete, Sonja...« Protrnuo je. Zgrabio se za naslonjač i pretvorio u uho. Osjetio je u sljepočicama kucanje srca. Svaki mišić na tijelu napeo se kao onaj vrbov luk kojim je nekad bacao strelice u njeno dvorište. Trenutak između čitanja imena i prezimena činilo mu se kao vječnost dug i nestvaran. Želio je da ne dođe. Pomislio je, tako će nekako biti u paklu. Dug djelić sekunde i spiker progovori »Marković«. Osjeti kako ga obljeva znoj, kako se čvrsto zgrabio za držače na fotelji, kao da u njima traži spas. Disao je duboko i nemirno. Misli su mu se kovitlale kao ponesene vihorom koji je došao iznenada. Onda je poletio na hodnik i na stepenicama osjetio da je vani hladno. Vratio se po kaput. Na ulici je opipao džep. Nije imao ni dokumente, ni novac. Poletio je ponovo gore. Stao je da pričeka lift, ali mu se činilo da nikad neće stići. Pojuri ponovo na četvrti kat, preskačući stepenice. Zgrabio je novčanik i poletio ponovo na ulicu s užasom na licu. Oblak pare izlazio mu je na usta, a snijeg je neugodno škripio pod njegovim cipelama.

— Ne, ne, to ne može biti. To nije istina, ponavljao je ni sam ne vjerujući samom sebi.

Iz milicijske stanice prebacili su ga užasnuta lica u dežurnu bolnicu. Bolnička kola s aktiviranim sirenama dovozila su nove ranjene i mrtve. Liječnici i bolničko osoblje zabrinuto su trčkarali hodnicima. Neka je žena vrištala u čekaonici, a ljudi su pokušali da je smire. Svima se strah čitao na licima. On je sjedio slomljen na bijeloj klupi i tupo buljio u cementni pod. Uskoro je po njega došao čovjek u kaputu sa zavrnutim ovratnikom i plavom kravatom. Pozvao ga je sa sobom. Otvorili su jedna vrata i ušli u dugačku sobu, na kojoj su ležali mrtvi prekriveni bijelim plahtama, zamazanim od crvene i još svježe ljudske krvi. Na jednom stalku stajala je ženska torbica od krokodilove kože. Čovjek u plavoj kravati otvorio je torbicu i izvadio legitimaciju. Onda je prišao jednom pokrivenom lešu i podigao plahtu na mjestu gdje je bila glava. Po bijeloj se plahti prosuše zlaćani uvojci zamrljani krvlju. Jedno plavo ugaslo oko gledalo je ravno u njega. Jest, bilo je to ono isto oko što ga je prije mnogo godina prvi put zapazio kroz rupicu na daski od ograde.

— Sonja, reče i posrne. Čovjek u plavoj kravati pridrži ga i izvede na hodnik. Nikad više neće zaboraviti to ugaslo plavo oko što je gledalo ravno u njega, mrtvo oko njegove Sonje.

— Zašto, zašto? — ponavljao je slomljen od bola kad sam ga posjetio u njegovu ateljeu. Otada su prošli mjeseci, ali na njegovim je platnima sve bilo još uvijek puno plavih ugaslih očiju.

— Sumnjam u dobrotu Boga koji gasi tako lijepe oči, koji ubija radost u tolikim srcima. Sumnjam, reče mi ogorčeno.

Gledao sam ga utučena i bojao se izgovoriti riječi opravdanja. Nisam htio ranjavati njegovu bol jeftinim odgovorima. Slegnuo sam ramenima, znajući da kao čovjek nemam odgovora. Jer bol i patnja sami po sebi nemaju razloga. Ipak se nakon duge šutnje odvažih.

— I Bogočovjek je trpio i patio, rekoh tiho. Nije morao izabrati takvu patnju, a ipak ju je izabrao. Kad gledam tebe i Njega, onda mi je jasno zašto je izabrao patnju.

— Zašto? — upitao je s plamičkom nade na licu.

— Zato da ti danas ne bi bio sam u svojoj boli. I da svi koji pate ne bi bili sami u svojoj patnji. Jer on je ljubav, a ljubav pati s onima koji pate i raduje se s onima koji se raduju. Samo Krist patnik jest jedini mogući odgovor na ovo pitanje koje te razara već mjesecima. Drugdje odgovora nema.

Stisnuo mi je ruku s utješnom suzom u očima. Pričali su mi da ga nitko nije vidio plakati za Sonjom. Otišao sam utješen jer i suze su olakšanje.

Kada budete na kojoj izložbi vidjeli slike pune plavih očiju, znat ćete da su to njegove slike i da su to oči njegove Sonje.

Evangelizacija australskih domorodaca

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Misijska nakana Apostolata molitve za ožujak ove godine izriče jednu opću potrebu, a primjenjuje je na domorodce Australije. To je potreba naviještanja Evanđelja ljudima svake rase, svakog naroda, svake kulture, svake dobi i naobrazbe. Evanđelje je poruka i nauka za sve ljude, svima je namijenjeno, za sve potrebna, korisna i spasonosna. Isus izričito nalaže apostolima: »Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom stvorenju!« (Mk 16, 15.) Opća potreba pretvara se, dakle, Isusovom voljom u izričitu zapovijed.

Ta se zapovijed po zakonu zdrave psihologije mora ostvariti po načelu utjelovljavanja Evanđelja u svaku pojedinu kulturu, pa tako i australijskih domorodaca, koji se u nakani izričito spominju. Njih ima danas u svemu još samo 150.000. Nedavno su biskupi Australije javno progovorili i zauzeli se za tu brojčano najmanju, a na njihovu kontinentu najstariju skupinu ljudi. Biskupi pokazuju kako su sada i oni u stadiju razvoja prema višoj ljudskoj kulturi. Kao potpune ljudske ličnosti i oni imaju prirodno pravo da sudjeluju u životu Australije, čuvajući pri tom brižno svoju izvornu kulturu.

Australijski domoroci, kao uostalom, i svi ljudi, imaju pravo da im se naviješta Evanđelje na njihovu vlastitom jeziku. To je onaj materinji jezik kojim se služe i među sobom sporazumijevaju. No za utjelovljenje Evanđelja u neku kulturu nije dosta samo naviještati u besprijekornom jeziku nekog naroda ili plemena. Potrebno je kudikamo više. Naviještanje Evanđelja mora se služiti i znakovima te simbolima dotične kulture, mora u sebe uključiti ono što je iz povijesti za nju napose značajno, a opet tako da sve odgovara potrebama sadašnjeg vremena. Utjeloviti Evanđelje u neku kulturu znači prihvatiti njezine načine izražavanja, težnje nosilaca te kulture, njihovo bogatstvo, ali i ograničenost, njihove načine molitve, ljubavi, života uopće.

Pri tome tako velikom i složenom nastojanju evanđeoska poruka mora ipak ostati nepatvorena, neiskrivljena. Bez toga također ne bi mogla izvršiti svoj zadatak. Zato je potrebno dobro poznavati i Evanđelje i kulturu onih kojima se naviješta. Oni kojima se naviješta Evanđelje moraju doznati za njegovu temeljnu poruku, pa i to kako se prema njoj oblikuje svakidašnji život. Ta poruka mora ih učiniti svjesnima da prihvaćanjem Evanđelja postaju članovi velike, sveopće zajednice, koja se zove Crkva. Svijest pripadnosti toj zajednici mora u njima buditi ljubav prema njoj, odgovornost i zauzetost za nju.

A sve to neka bude u jednostavnoj radosti, jer Evanđelje je po svojoj biti »radosna vijest«, pa, prema tome, pravo naviještano, prikladno primjenjivano, ozbiljno proživljavano, mora ljude ispunjavati radošću.

Uživljavajući se u našu misijsku nakanu, dublje ulazimo u bit i srž Evanđelja, uočavamo bolje kako bi ga trebalo naviještati, postaje nam jasnije da je ono bogatstvo koje valja približiti svim ljudima.

Mi apostoli molitve, opet imamo priliku da se suočimo s jednom velikom suvremenom potrebom te da svojom molitvom u duhu žive vjere pripomognemo da Evanđelje doista dopre do svakoga stvorenja.

Josip Antolović

Novosti iz Simle

Sestra Štefica Miketinac poslala nam je još 29. kolovoza 1976. pismo i nekoliko fotografija za misijsku rubriku. Nažalost, zbog pohoda oca Gabrića domovini nije nam sve do sada bilo moguće da to objavimo u Glasniku. Zato, eto, sada nastojimo to nadoknaditi. Bit će to mala foto-reportaža.

Simla. To je glavni grad indijske savezne države Himachal Pradesh. Smješten je na obroncima Himalaje u visini većoj od 2.000 metara iznad mora. Grad je ne samo sa svih strana okružen brdima, nego je i čitav smješten na njima, nemoguće je hodati i pet minuta, a da se čovjek ili ne penje ili ne spušta. Nalijevo vidi se naš kolegij i škola.

Naše učenice iz desetog razreda pokazuju svoj ručni rad, razne igračke. Sve učenice odjevene su u školsku uniformu sa školskim grbom.

Sestra Štefica s učenicima koje su odjevene u razne indijske ženske kostime. Prva slijeva odjevena je u klasičnu indijsku odjeću i sari. Druga do nje odjevena je kao mladenka, i to sa svim ukrasima. Prva zdesna sestre Štefice nosi odjeću kakva se nosi u toj državi Himachal Pradesh: suknja je veoma široka, a bluza može biti raznih modela, dok su ruke i vrat ukrašeni raznim zlatnim predmetima. Učenica do nje obučena je također u običan indijski sari koji se nosi na sjeveru Indije. Zadnja s desna nosi odijelo kakvo nose žene u Kerali, u južnoj Indiji.

Nekoliko tjedana unatrag naše su učenice desetog i jedanaestog razreda priredile »modeliranje indijskih kostima«. Tom prilikom snimili smo nekoliko fotografija.

Koncem ove školske godine (početkom prosinca) dva će razreda završiti svoje školovanje u našoj školi. Državne vlasti, naime, mijenjaju sistem školskog obrazovanja. Uvode sistem 10 + 2 + 3. To znači da će deset razreda otpadati na opće obrazovanje, zatim će slijediti dvije godine usmjerenog školovanja, i na kraju dolaze tri godine sveučilišnih studija. Baš se sada iskušava taj novi sistem.

Neiskorištena karta za Zambiju

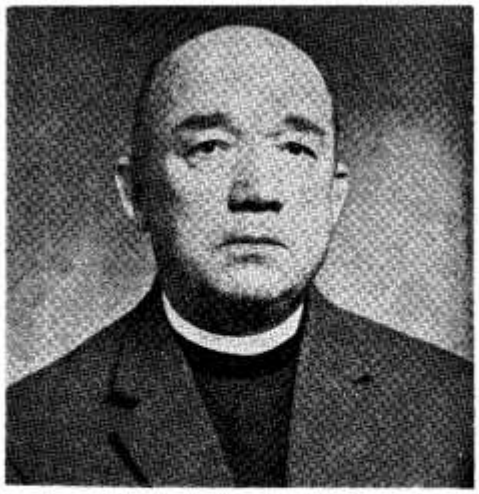

U četvrtak, 27. siječnja ove godine, u 8 i tri četvrt sati ujutro umro je u Zagrebu u bolnici naš zambijski misionar časni brat Benedikt Fostač.

17. listopada prošle godine stigao je iz Zambije da se u domovini podvrgne veoma teškoj operaciji. No koliko je bio uvjeren da će operacija sretno uspjeti pokazuje činjenica da je uzeo povratnu avionsku kartu, jer se svakako želio vratiti nakon oporavka u svoju misiju. Gospodin je, međutim, drukčije odredio, dao mu drugu kartu, onu za vječnost ...

Brat Benedikt Fostač potječe iz brojne obitelji u kojoj je bilo šest sinova i šest kćeri. On je bio deveti po redu. Rođen je 28. travnja 1908.

Obitelj Fostač potječe iz Poljske. I sam Benedikt se rodio u Poljskoj, pa je kao nejako dijete došao s roditeljima i starijom braćom u našu Slavoniju. Nastanili su se u selu Kutima, župa Bebrina.

Koliko je ta obitelj bila prožeta kršćanskim duhom najbolje nam pokazuje činjenica da je troje djece izabralo duhovni stalež. Najprije je to učinila jedna kćerka, koja je stupila u samostan milosrdnica, zatim naš Benedikt, koji je kao mladić od 18 godina stupio u Družbu Isusovu kao brat pomoćnik, dok je njegov mlađi brat Antun svećenik Družbe Isusove, a jedan nećak dijecezanski svećenik.

Jednom zgodom zamolili smo brata Benedikta da nam ukratko opiše svoj put do redovničkog zvanja. Tada je napisao:

»Odrastao sam u slavonskim kukuruzima i puno sam volio konje. Bio sam ponosan na svoja dva lijepa vranca. Tata mi je bio kovač, pa — kakav otac, takav sin — i ja sam zavolio taj zanat. Uz to smo imali i pristojan posjed. Moje je posebno veselje bilo: orati s lijepim vrancima.

Kad sam navršio 18 godina, osjetio sam Božji poziv da stupim u Družbu Isusovu. Sve je, dakle, trebalo ostaviti i poći za Božjim pozivom. Tata me nije pustio, no komšije su ga nagovorile da me pusti, jer da ću se i tako brzo vratiti. Nisu mogli vjerovati da bih ja mogao sve to ostaviti. Ja sam, međutim, veselo ostavio i kovačnicu, i njive, i lijepe vrance iz ljubavi prema Bogu ...«

On je svim srcem i dušom čeznuo za misijama, no dobar dio redovničkog života žrtvovao je slavi Božjoj u domovini. Dugo godina radio je u isusovačkoj tiskari u Palmotićevoj ulici u Zagrebu, gdje su se tiskali »Glasnik Srca Isusova« i »Katoličke misije« te druga izdanja. Tu je radio sve do konca prošlog rata, kad je tiskara prestala radom.

Poslije rata obavljao je razne električarske i vodoinstalaterske poslove po raznim isusovačkim kućama, a ujedno je bio i šofer, što je mnogo značilo kad je trebalo nabavljati živežne namirnice i slične stvari za kuće.

Ni u tim već poodmaklim godinama nije ga ostavljala želja za misijama. I kad se napokon pokazala mogućnost da opet iz naše domovine pođu misionari u misijske krajeve, on se odmah javio. Našoj hrvatskoj provinciji

Družbe Isusove bila je dodijeljena afrička država Zambija kao misijsko područje. I brat Benedikt bio je prvi koji je tamo krenuo. U Zambiju je stigao već početkom 1966. godine. I tu je obavljao u početku slične poslove kao i u domovini: uvođenje i popravci struje, zatim vodoinstalaterski poslovi. Malo pomalo poglavari su otkrivali njegove sposobnosti, pa su mu povjeravali i odgovornije poslove. Tako je postao pomoćnikom nadzornika misijskih škola. Morao se brinuti za školski pribor za nekih pedesetak seoskih škola koje su razasute i do 200 km daleko od grada Lusake. Morao je nabavljati građevni materijal za gradnju novih škola i za popravke već postojećih škola. Nabavljao je i dovozio živežne namirnice za učitelje i za djecu. Tako je svojim kamionom kroz deset godina prevalio na desetke tisuća kilometara po različitim cestama i za vrijeme suše i za kišno doba. Više puta je pisao o tome što je sve znao doživjeti na tim dalekim i teškim putovanjima kroz šume, šikare i preko rijeka. I baš na tim putovanjima često je bio pravi apostol primjerom i riječju. Kad je tako jednom zgodom uzeo u kamion dvoje staraca, a da nije od njih ništa tražio kao naplatu, nego im je još poklonio kruh, rekao mu je otac nadzornik: »Brate, ovi će starci nekoliko dana razmišljati što im se dogodilo«. On je nato odgovorio: »Ako su katolici, onda će shvatiti u čijem duhu se to dogodilo. Shvatit će da je to duh i nauka Isusa Krista, koji nas uči da bližnjega treba ljubiti kao samoga sebe.«

Brat Benko bio je ponosan što je mogao izgraditi jednu crkvu u gradu Lusaki, a neke druge crkve njegovim su trudom i marom bile proširene ili popravljene. U svom pismu od 15. kolovoza 1975. piše: »Kad podižemo neku crkvu, mislimo da će biti dosta velika, a uskoro se pokaže potreba da bi je trebalo proširiti. Pa ako koju crkvu proširimo, i tu se brzo pokaže da smo je premalo proširili. To znači da je iz dana u dan sve više vjernika. Tu se doista obistinjuje ona Isusova prispodoba o gorušičnom zrnu, koje je veoma malo, ali posijano u dobru zemlju, uzraste u veliko stablo ...

Utjeha je čovjeku kad pomisli na to da će u crkvama koje smo izgradili mnoga duša naći pravi odmor, pravu utjehu i novu snagu za životne borbe i rad, jer će se tu susresti sa svojim Spasiteljem ...

I ovdje susrećemo duše koje razumiju da nam kroz mnoge nevolje valja ući u nebesko kraljevstvo. One se ne tuže na svoje poteškoće, nego smireno snose svoje kušnje. Krist im je snaga.«

I brat Benko isto je tako dobro razumio da nam kroz mnoge nevolje valja ući u nebesko kraljevstvo. U svome životu imao je i on dosta bolnih časova, ali i njemu je »Krist bio snaga«, i zato je mogao ustrajati do kraja na svome životnom putu. Junački se boreći napokon je eto stigao do konačnog cilja. Taj isti Krist, koji mu je za života bio snaga, sad mu je nagrada, i ostat će mu to kroz svu vječnost.

Njegova povratna karta za Zambiju ostala je neiskorištena. Bratu Benku ona više nije potrebna. Ali možda će biti potrebna onome koji će željeti brata Benka zamijeniti na Božjoj njivi u Zambiji. Svakako ne bi smjela ostati neiskorištena ...

J. Gusić

DVA ZAMBIJSKA MLADIĆA PJEVAJU OCENAS NAD GROBOM BRATA BENEDIKTA NA MIROGOJU U ZAGREBU

Mali koncil je pokrenuo akciju za okupljanje »suradnika Majke Terezije«. No da bolje upoznate tko je Majka Terezija i koje je njezino djelo, nabavite knjigu **»MAJKE ODBAČENIH«**, koja opisuje njezin rad i rad njezine Družbe Misionarki Ljubavi. Knjiga je bogato ilustrirana. Cijena joj je 100 dinara, a naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Eto me opet u Gangesovoj delti

Ovaj put donosimo prvo pismo što nam ga je otac Gabrić poslao nakon svoga povratka u Indiju. Već smo ga prije namjeravali objaviti, ali nismo mogli, jer smo svakako morali objaviti najprije njegov oproštajni pozdrav svim prijateljima u domovini.

UPEN, POGLAVAR SELA BALIR-KHAL

NAŠA SIROČAD POZDRAVLJA SVOJE DOBROČINITELJE

U avionu između Bombaya i Kalkute,
4. studenoga 1976.

Za koji sat spustit ću se, dragi moji prijatelji u domovini, u — meni i vama — dragu i predragu Bengaliju. Iako motori aviona zuje, ja ipak čujem mrmor valova rijeke Gangesa, pomiješan s mrmorom valova dragoga mi Jadrana, koji sam jučer ostavio. Visoko smo, no u ovoj mjesečnoj noći vide se obrisi Gangesove delte. Sela se običnim očima ne vide, ali — kako smo mi ono razgovarali — kod ljubavi nema ništa »obično«, sve je nekako neobično, divno, pa ljubav vidi ta sela. Da mi srce i malo jače kuca, razumjet ćete ...

Na putu smo zakasnili i u Splitu, i u Rimu, i u Bombayu. Ja sve mislim: avion ne može vući. Ante je iza dva mjeseca svježeg zraka domovine i — pršuta, i grožđa, i smokava — malo i otežao!!!

Ponoć se bliži. Misli mi lete čitavom domovinom po tolikim župama koje sam pohodio, po bogoslovijama, sjemeništima, samostanima, po kućama bolesnika, po staračkim domovima i po bolnicama. Nezaboravne uspomene nezaboravne ljubavi prema Isusu i neumrlim dušama. O solinskoj proslavi ne trebam ni govoriti, o tom velikom zavjetu hrvatskog nam naroda, zavjeta Isusu i Gospi da ćemo im ostati vjerni. Vjerni ne samo riječima nego pravim kršćanskim životom. Tu ćemo vjeru sačuvati i izmoliti je drugima.

I sve me to napunja tolikom srećom i radošću. Spuštam se, eto, na bengalsko tlo praćen tolikom ljubavlju, molitvama i žrtvama; praćen blagoslovom naših dragih bolesnika i bolesnica, staraca i starica: i 28-godišnje uzete Ane, i 96-godišnje sestre Mire, i starice mame don Mirka, i tolikih drugih.

(Nastavljam u jednom selu)

Mislio sam pismo završiti čim sam stigao u Kalkutu, no tek sam pred ponoć došao u naš Kolegij svetog Franje Ksaverskog, pa nisam stigao na pisma, jer sam već prije četiri sata ustao i uputio se na misijsku postaju Maria Polli, da na vrijeme stignem na sastanak s katehistima i glavarima sela.

Na carinarnici u Kalkuti bili su veoma

ljubezni. Vidjeli su sve vaše darove: i krunice, i medaljice, i kaleže — i uz smiješak sve propustili. Znaju oni od koga je i za koga ...

Pred crkvom u Maria Polliju radosti nije bilo kraja. Ne znam s koje strane je bila veća radost ... Opet vidjeti ta draga lica: i sestre, i katehiste, i glavare selâ, i dječicu, i bolesnike! Samo moj kuhar Budhu bio je malo žalostan: došao sam iznenada, pa što će mi sada on pripraviti za ručak?! Pa ipak je nešto pripravio: uz rižu i papreni začin dodao je i jedno jaje. Baš dobra promjena nakon dalmatinskog »pršuta«!!!

Svi smo kleknuli i izmolili zahvalnu molitvu i sve vas posebno preporučili Isusu i Gospi. Izručio sam im, dakako, vaše pozdrave i vaš blagoslov. Pitanjima nije bilo nikad kraja.

Hvala Bogu, nisam bio umoran, pa smo odmah počeli sa sastankom. Selo za selom. Dobre, radosne vijesti. Radili su i poučavali jedni druge koliko god su mogli. Svatko želi da najprije dođem u njegovo selo. I kako bih rado svima udovoljio! Odredili smo ipak da ću najprije u Balir-Khal, selo našeg vjernog Upena i Ambike, gdje ćemo imati i trodnevne duhovne vježbe. I odavle vam pišem ovo nekoliko redaka.

Sinoć sam kasno navečer stigao amo. Valjalo je prijeći dvije rijeke, a to mi je uzelo oko pet sati. Put je nakon velikih kiša bio uistinu strašan. Malo pokore za vozanje u »volkswagenima« i »fićama« po domovini ...

Tu smo odmah pohodili bolesnog Šotiša. Mlad, a uzet. Roditelji su mu siromašni, a njeguje ga tetka. Svi smo poklekli oko njega i pomolili se. Bio je veseo. I večeru smo onako bratski podijelili. A uredio sam da ga prevezu u našu bolnicu.

Na putu u to selo sreo sam se također s jednim teškim bolesnikom. Bio je to Jadali, musliman. Na nozi mu je zapuštena rana, pa mu je više od pola noge sagnjilo. Od njega se širi strahovit zadah. Nitko ni da bi mu blizu pristupio. Ipak su se seljani ojunačili, pa smo i njega prenijeli u našu bolnicu.

Duhovne vježbe počeli smo u povećoj Ambikinoj kolibi. Tu još nemamo kapelice. Privremeni šator pred kolibom služi nam kao kapelica, a po noći tu se, dakako, i spava. Sve je betlehemski priprosto.

Iz Bošontija je ovamo došlo oko dvadesetak članova Marijine kongregacije da vode i poučavaju naše nove vjernike. Od Bošontija dovde putovali su od jutra do mraka.

(Zadnji dan duhovnih vježbi)

Danas svi postimo. To mi uvijek činimo u duhovnim vježbama: ujutro i u podne malo čaja i čašu pržene riže, a navečer će biti kuhana riža.

Križni put je pred velikim križem što smo ga donijeli iz Maria Polliju. Na koncu molimo raširenim rukama pet Očenaša za Sv. Oca, za Sv. Crkvu po čitavom svijetu, no posebno za Crkvu u Indiji i u Hrvatskoj, a onda je ljubljenje sv. križa.

Križnom putu prisustvovalo je čitavo selo. S kojom se pobožnošću i ljubavlju dotiču oni križa, najprije sklopljenim rukama, a onda čelom, i to i mlado i staro, svatko!

Na večer, nakon svega, bila je lijepa kratka predstava, drama o stvaranju i otkupljenju čovjeka. Onako po bengalsku, uz pjesmu i bubnjeve. Sve su to krasno uredili naš katehista Udan i sestra mu Bibijana, junakinja Bibijana, o kojoj sam već prije pisao.

Teško je bilo rastati se od tog dragog sela. Glavar Upen, ionako uvijek nasmijan kao pun mjesec, topio se od radosti.

Valjalo je natrag u Maria Polli za nedjeljnu misu. Opet preko dvije velike rijeke. Ja pred Šondeškhalijsku rijeku, kad vidim lađicu na drugoj strani. Tu se sastaje pet rijeka. No netko se morao revno moliti za Antu: sredinom glavnog rukava Gangesa plovila je mala ribarska lađica. Pristadoše uz obalu, prihvatismo se vesala i za kojih pola sata bio sam na drugoj strani — pomalo umoran, no pjevajući »ribaru starom« pismu o moru, pismu o svima vama ...

Vaš o. Ante

DOVOZIMO PŠENICU ŠTO NAM JE STIGLA KAO POMOĆ IZ AMERIKE

nove knjige

Preporučujemo vam da nabavite novo izdanje molitvenika **»SRCE ISUSOVO SPASENJE NAŠE«**, koji je dosad doživio jedanaest izdanja. Molitvenik je veoma lijepo uređen i opremljen. Cijena mu je 70 dinara. Naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Izašlo je drugo izdanje zbirke Križnih putova pod naslovom **»S ISUSOM NA GOLGOTU«.** U toj zbirci nalazi se 11 raznih Križnih putova: svetopisamski, socijalni, Križni put Crkve, Križni put s Marijom, Križ i krštenje, Križ i ispovijed, Križ i Euharistija, Križ i ženidba, svećenički križni put ...

Uvjereni smo da će svatko u toj knjižnici naći nešto za sebe i tako obogatiti svoju pobožnost prema raspetom Isusu.

Cijena je 40 dinara, a naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

NADA USKRSNUĆA — napisao fra Mario Jurišić. Govori i misli o smrti kršćana. Knjižica na 112 stranica sadrži nagovore prigodom sprovoda; misli o smrti i zagrobnom životu raznih filozofa, znanstvenika i književnika .. i tekstove uzorke za kršćanske osmrtnice. Knjižica će svakome dobro doći, posebno onima koji vode sprovode. — Cijena 35 d. Narudžbe: SLUŽBA BOŽJA, Žrtava fašizma 1, 58300 Makarska.

Samoubojstvo Zapada

Da Evropa već umire, to nije teško opaziti. Zapravo Zapad umire ...

U dvanaest evropskih zemalja (Austrija, Belgija, Švedska, Danska, Finska, Francuska, Velika Britanija, Luksenburg, Norveška, Zapadna Njemačka, Švicarska) — a njima treba dodati i Istočnu Njemačku) natalitet je g. 1975. bio u očitu padu. Slično je i u ostalim velikim zemljama industrijske civilizacije (USA, Kanada, Japan, Nizozemska).

Stanje je slično kao na kraju Rimskog carstva. Slava i snaga carstva išla je svome kraju. Nisu barbari uništili Rim, nego se on iznutra srušio. Djeca se nisu rađala, a narod je izumirao, sve je opustjelo i barbari su lako sve zauzeli. Zapadna civilizacija vrši genocid sama nad sobom. Ne vjeruje više u smisao života. Narodi s visokim standardom odbijaju svaku žrtvu u životu. Odbijaju život. Odbijaju da daju život. Pisac knjige »La peste blanche — Bijela kuga« upozorava da kugu treba liječiti, da ona ne bi sve uništila.

Ta kuga je bolest za pojedince, koji ne znaju više što su. Ne znaju više za svoga Stvoritelja ili, ako još na Nj misle, preziru ga. Narod i domoljublje nisu im ništa. Jedino sebičan užitak u životu — to im je sve.

Kršćani bi trebali napose ispitati svoju savjest i otrijezniti se, dok ne bude kasno. I Hrvati katolici ...

Srećko Bošnjak

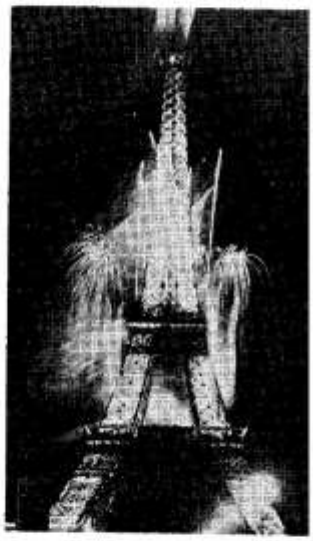

EIFFELOV TORANJ U PARIZU

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

21. do 25. ožujka vodi o. Rudolf Brajčić

Datumi i voditelji za travanj, svibanj i lipanj javit će se naknadno.

Svaki tečaj počinje ponedjeljak navečer u 19 sati, a svršava po dogovoru četvrtak navečer ili petak ujutro.

Molimo braću svećenike da se svakako unaprijed najave.

I S U S O V C I
Rakovčeva 12
51410 O P A T I J A

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...bl. Leopoldu i Petru Barbariću za ozdravljenje teško bolesnog sina i na izlječenju od alkohola. M. S., Zagreb
...i bl. Leopoldu na primljenim milostima. — M. J., Rijeka
...i bl. Leopoldu za primljene milosti u teškoj bolesti. — Mijo Ljubas, Bistrica (G. Vakuf)
...sv. Josipu i sv. Antunu za mnoge primljene milosti. — Barica Bartolović, Ciglenik
...i m. Klaudiji za život blizanaca . — Majka, Zagreb
...za pomoć u teškoj prometnoj nesreći. — Obitelj Smrtić, Međimurje
...i m. Klaudiji što sam našla stan mladom bračnom paru. — s. B. K., Zagreb
...i Majci Božjoj Bistričkoj za više milosti i što mi se kćerka sretno vratila u domovinu. — Majka, Bački Monoštor
...i Presv. Trojstvu za olakšanje bolesti moje žene. Franjo Marenić
...sv. Josipu, sv. Antunu i svima zaštitnicima na primljenim milostima. — N. N., Rasinja
...za sretan porod kćerke i za ostale primljene milosti uz preporuku za sinove. — Anica Bočkinac, Bočkinci
...sv. Maloj Tereziji, bl. Leopoldu i Petru Barbariću za uslišanu molbu. — I. Šenda, Gornji Vakuf
...i bl. Leopoldu za primljene milosti. — Apolonija Horvat
...i Gospi od brze pomoći za primljene milosti. — Čitateljica iz Sikirevaca
...sv. Josipu i Ivanu Merzu za uspješnu operaciju. — Obitelj R.
...i bl. Leopoldu za mnoge primljene milosti — N. A., Moslavina
...Presv. Trojstvu i svima svetima za mnoge milosti i uslišane molbe. — Nedjeljka Blažek, Kruševica
...sv. Antunu i bl. Leopoldu za primljene milosti. — Marija Radočaj
...sv. Nikoli Taveliću, bl. Leopoldu i Petru Barbariću za sretnu operaciju kćeri. — Mara Kovačević, Crnkovci
...za pomoć u svim kušnjama i na primljenim darovima uz preporuku za se i za svoju obitelj da ustrajemo u njegovoj milosti posebno u vremenu teških iskušenja. — Zorka Ivandić
...za sva dobročinstva uz preporuku za se i za svoju obitelj. — Z. I.
...za sve primljene milosti. — Zlata Bezić, Zagreb
...za sretnu operaciju sina. — Dragica Vukušić, Rijeka
...i Petru Barbariću za primljenu milost. — Ljubica Miličević
...i svim zaštitnicima na mnogim primljenim milostima. — Č. A., Stenjevec
...sv. Josipu, bl. Leopoldu i Petru Barbariću za sretnu smrt jednoga čovjeka. — Marija Dimić
...na svim milostima a napose za zdravlje djece. — Marija Brkić, Lovinac
...sv. Antunu, sv. Nikoli Taveliću i bl. Leopoldu na primljenoj milosti. — K. K., Kumišinci
...i Petru Barbariću za sretno uspjelu operaciju oka. — M. R., Kreševo
...na mnogim primljenim milostima. — Ivica Laić i Ana Knežević
...i sv. Antunu na udjeljenim milostima. — Eva Tkalec, Kvitovec
...Gospi Sinjskoj, sv. Anti i svima svetima što su mi spasili dva sina iz životne opasnosti i na uslišanoj molbi. — Mande Bogdanović
...sv. Josipu, sv. Anti i bl. Leopoldu za ozdravljenje i za sretan porod. — Josipa Prpić, Pašac
...na svim primljenim milostima. — B. M., Sisak
...i o. Piju na izvanrednoj pomoći u raznim poteškoćama. M. Budau, Kamnik
...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje djetetova oka. — A. I., Kaptol
...sv. Judi Tadeju i Kardinalu na primljenim milostima. — Ruža Široki
...i svima svetima za što su mi pomogli u mojim potrebama uz preporuku za svekrvino zdravlje. — Mila Drlje, Osijek
...i m. Klaudiji za primljene milosti. — N. N., Varaždin
...i m. Klaudiji na čudesnom ozdravljenju kćerke. — Obitelj Njegovan
...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu na uspjeloj teškoj operaciji. — P. K., Podravske Sesvete
...Petru Barbariću i Kardinalu na primljenim milostima. — P. P., student
...za izvanredne primljene milosti. — Marija Grubišić, Smrika Dvori
...bl. Leopoldu i o. Vendelinu na mnogim primljenim milostima. — Marija Valić, Rijeka

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz bibliju

ISUSOV PROCES

UREĐUJE: PERO BULAT

●

PILAT

— Evanđelisti ne dižu ruku na Pilata. Izgleda kao da smanjuju njegovu ulogu i naglašuju odgovornost sinedrija i jeruzalemske mase.

Istina je to u pogledu svih evanđelista, a osobito Ivana. On opisuje samo rimski proces. Židovski i ne spominje, jer je već tijekom svoga čitavog evanđelja bacao posebnu odgovornost na ugledne Židove.

Što se tiče rimskog procesa, čovjek bi rekao da nije toliko uperen protiv Pilata koliko na proslavu Isusa, koji se već pokazao kao najveći među svim Židovima, dok sada ovdje pred Pilatom izgleda viši od rimskog imperatora. To je značenje Isusova govora o dva kraljevstva. Zemaljsko kraljevstvo, koje se podržava oružjem i cezarima, provizorno je, dok je kraljevstvo Božje ljubavi — vječno.

●

ODGOVORNOST?

— Odgovara li Pilat uvelike za Isusovu smrt?

Pokazujući nam Pilata kako neprestano polazi od Isusa njegovim tužiteljima, evanđelist hoće naglasiti da je Pilat protiv osude nevinog čovjeka, jer, eto, posreduje za nj, predlažući kompromise i raspravljajući s masom.

Pilat se uistinu nalazio u velikoj neprilici. S jedne strane shvatio je da se ne radi o političkom protivniku. S druge opet strane prekršaji, zbog kojih Isusa optužuju, nalaze se na religioznom planu, što je od njega, stranog funkcionera, tražilo veliku rezerviranost. Rimska se trajna politika sastojala u dopuštanju narodima da sami rješavaju svoje religiozne i ideološke prepirke, pridržavajući sebi pravo posredovanja, ako su bili ugroženi rimski interesi.

●

NEVIN?

— Zar to ne znači osloboditi Pilata krivnje?

Nipošto! Međutim, on nastupa kao vrlo suhoparan skeptik. Približio se Isusu, dugo je govorio s njim, ali je posve neosjetljiv u pogledu Isusove misije. Pita samoga sebe: »Što je istina?«

Zatim je još teže pogriješio: dao je ubiti čovjeka koga očito nije smatrao Sinom Božjim, ali mu je ipak priznao nevinost. S tog stanovišta bio je vrlo loš rimski funkcioner. Dopustio je da se pogaze carski auktoritet i zakon.

●

ŽIDOVI

— A jesu li Židovi znali da traže smrt Sina Božjega?

Sigurno nisu. Uostalom, to će i sam Isus potvrditi svojim riječima: »Ne znaju što čine.« Mogao je netko između njih primijetiti Isusovu božansku narav, ali će se ona uistinu objaviti tek poslije njegove smrti i uskrsnuća.

ANTISEMITIZAM

— Često se antisemitizam pozivao na čuvene riječi: »Krv njegova na nas i na našu djecu!« Tako se htjela opravdati optužba zbog »bogoubojstva«, koje se pripisivalo čitavom židovskom narodu. Što vrijedi dokaz takve vrste?

Prije svega, ne spada na okupljene toga dana na trgu da odlučuju o svojoj kazni. Još manje mogu nešto takvo odlučivati u pogledu svoje djece. Sve to spada na Boga.

Sigurno je da su oni koji su zajedno s masom tražili Isusovu smrt odgovorni za

PRIZOR IZ DRAME DIEGA FABRIA »PROCES NAD ISUSOM« U KOJEM SU GLUMCI OBUĆENI U MODERNA ODIJELA.

nju. No da li su postali »bogoubojice«? To je drugi problem, jer je masu vodio sinedrij. Neki su u tom zboru bili zaista uvjereni da zakonito rade, tražeći smrt za »bogohulca«.

Svakako, za Isusovu smrt nisu odgovorni svi Židovi. I zbilja, prvi kršćani i prvi mučenici većinom su Židovi. Osim toga, u Isusovu ubojstvu surađuju Idumejac Antipa i onaj koji je mogao spasiti Isusa, ali to nije učinio — Rimljanin Poncije Pilat.

OSUĐEN

— Zašto je Isus zapravo osuđen? Zar su bili potrebni lažni svjedoci za već unaprijed odlučenu osudu?

To je velik problem. Da li je Isus osuđen zbog izjave koju su mu svjedoci pripisivali u pogledu hrama, ili zato što je rekao da je Mesija? Treba naglasiti da je u to vrijeme osuda bila legalna, samo ako su dva svjedoka iznijela protiv optuženika svjedočanstva, koja su se podudarala. Budući da evanđelist govori o lažnim svjedocima, dokazom je da je bilo moguće postići traženo slaganje svjedoka.

U čemu se slažu svjedoci? U falzifikaciji riječi koje je Isus stvarno izgovorio. Jer Isus nije nikad rekao da će on razrušiti hram i da će ga za tri dana iznova podignuti. Stvarno je rekao nešto posve drugo: »Ako **vi** srušite hram, ja ću ga iznova podignuti.« Moramo shvatiti: »Iznova ću ga podignuti na drugi način.« Taj novi hram neće podignuti ljudske ruke. Imamo ovdje sliku što želi naglasiti Božja prisutnost u svijetu, prisutnost vječna, nerazoriva, neizbrisiva. Zbilja su bili potrebni krivi svjedoci da maskiraju to poslanje, po izbor duhovno.

ŠUTNJA

— Čudno je što se Isus nikako ne brani . . .

Time naglašava svoju potpunu vlastitu slobodu. Ta njegova šutnja, ta njegova prividna pasivnost jasno progovaraju sucima: »Zar nećete da poznate istinu? Onda idite do kraja. Tako ćete osuditi same sebe, budući da je moja nedužnost potpuna.« Ta je šutnja izazov: kao da Isus vodi proces protiv svojih sudaca.

Prema modernim pravnim sistemima krivac se smatra nedužnim dok mu se ne dokaže krivica, iznesena sa strane tužitelja. Naprotiv, u Isusovo vrijeme spadalo je na optuženika da se brani, da dokaže svoju nedužnost. Stoga možemo zamisliti zbunjenost sudaca pred čovjekom koji odbija da se brani, da se bije.

GLASOVITE »SVETE STEPENICE« U RIMU

S druge strane, Isus zna da se ne može ništa više učiniti: taj prizor nije drugo nego kruna nekih sukoba; dug proces što ga je poduzimao Isus za svog javnog života sa židovskim auktoritetima. Sada smo u ćor-sokaku. Ono što vrijedi nisu više promjene u bitci, nego gospodarenje događajima. Svojim držanjem Isus savršeno vlada situacijom.

Ima ovdje još drugi elemenat: ne valja pretjerivati važnost fizičke smrti. Biti odbačen i odgurnut već je jedna vrsta smrti. Isus je odbačen i odgurnut. On to zna i prihvaća. To je njegovo dostojanstvo, izvor njegove slobode. To je njegovo gospodarenje, jer zna da ne može više ništa promijeniti. Neopozivo je odlučio da će prihvatiti smrt, kad je bio u Getsemaniju.

DE PREDIS: ISUSOVO BIĆEVANJE

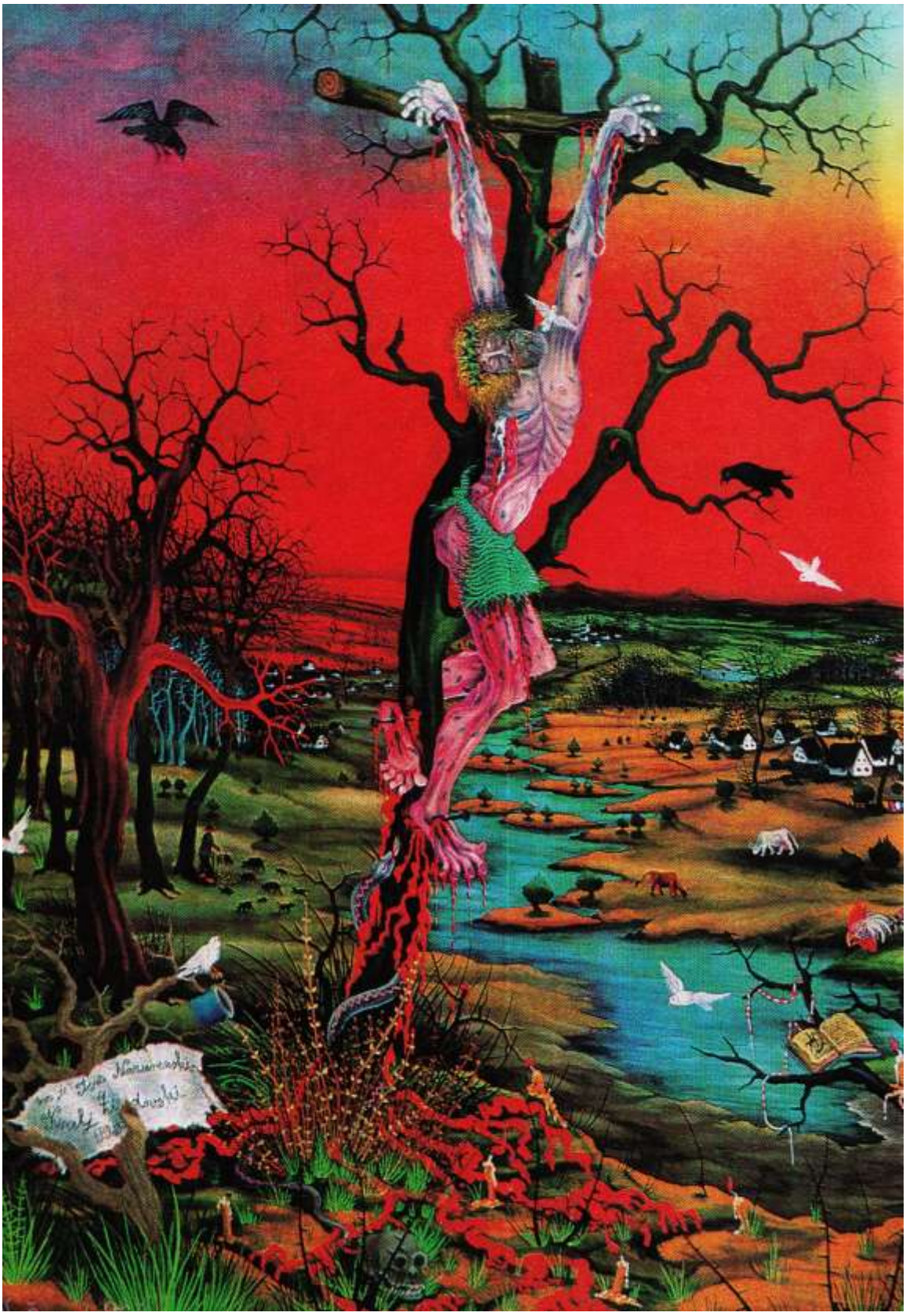

GLASNIK
4 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

travanj 1977 — god. 68

Naslovna strana:
IZ OBREDA SVETE SUBOTE
(Snimio I. Knafeljc)

Na zadnjoj strani omota:
KRŠTENJE KATEKUMENA

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. — Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tisak: »Plamen« Slav. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Uskrsna svijeća

»Nek usklikne sad nebesko mnoštvo anđela, nek uskliknu službenici Božji, i za tolikog Kralja pobjedu neka jekne trublja spasenja!

Nek se raduje i zemlja tolikim obasjanim bljeskom, i rasvijetljena sjajem vječnog Kralja neka osjeti da je nestalo po čitavom svijetu mraka!

Nek se veseli i majka Crkva, urešena bljeskom tolikoga svjetla i silnim poklicima naroda nek ova odjekne dvorana!

Ovo je noć u kojoj je Krist raskinuo okove i kao pobjednik od mrtvih ustao. Jer ništa nam ne bi koristilo što smo se rodili da nismo imali sreću zadobiti otkupljenje.

O divne li dobrote tvojega milosrđa prema nama! O nedokučiva li zanosa ljubavi: da roba otkupiš, Sina si predao!

O, sretne li krivice, koja je zavrijedila takvoga i tolikog Otkupitelja imati!

U milosnoj, dakle, ovoj noći primi, Sveti Oče, večernju žrtvu ovog izgaranja, koju ti u ovom svečanom prinošenju svijeće, po rukama službenika, od pčelinjega rada, prinosi Crkva presveta!

Molimo te, dakle, Gospodine, da ova svijeća, posvećena na čast tvoga imena, ostane neoslabljena, da razgoni tamu ove noći.

Plamen njezin jutarnja zatekla Danica! Ona, velim, Danica, koja ne zna zalaza. Krist, Sin tvoj koji se povrati od mrtvih i vedro zasinu ljudskome rodu, te živi i kraljuje u vijeke vjekova.«

Iz »Vazmenog hvalospjeva«

uredníkova riječ

»Svijet nije stvoren da bude groblje. Jedni ništa ne vide osim smrti. Drugi život iznad svega!

Zemlja ne prima kršćanina kao mrtvi list, već kao sjeme. Ja biram: Gospodine, biram živjeti dovijeka s Tobom!«

Ovu sigurnost i jasnoću u najvažnijem pitanju ljudske sudbine temeljio je papa Ivan XXIII. na uskrsnuću Gospodina našega Isusa Krista.

Uistinu, kršćani su Kristovim uskrsnućem skinuli crni plašt u koji se smrt zavila. On je dao posve novi smisao našoj neprijateljici, jer ju je pobijedio i uklonio njezin žalac.

Ovaj uskrsni broj GLASNIKA već nas svojom vanjštinom uvodi u veliki misterij Isusove i naše pobjede nad smrću.

Da što bolje shvatimo vrijednost te pobjede, dobro će biti pročitati članak od francuskog akademika J. Guittona »Isusovo uskrsnuće veća eksplozija od atomske«. Radost, radost — baština je svih onih koji su kršćani. Veselje je najbolji štit kršćanstva. Neveseo kršćanin je protuslovlje u sebi i dovodi kršćanstvo do bankrota. Zato i upozoravamo na središnju reportažu u slikama s kratkim tekstovima o kršćanskoj uskrsnoj radosti.

Na poseban način želimo istaknuti jubileje sluge Božjega Petra Barbarića i riječkog nadbiskupa Msgra Josipa Pavlišića.

»Velik si, Gospodine, dovijeka i u sve vijeke kraljevstvo je Tvoje. Ti bičuješ i iscjeljuješ, odvodiš u carstvo mrtvih i opet izvodiš, i nema ga tko bi utekao Tvojoj ruci«. (Tob 13, 2).

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68. TRAVANJ 1977. BR. 4

SADRŽAJ

SLOBODA VJERE, I. K. — — 112
SASTAVNI DIO NJIHOVA ŽIVOTA, P. B. — — — — — 113
HVALA NA PISMU — — — 114
ŽIDOVSKI MLADIĆ IZ NAZARETA, T. Ivančić — — — — 116
RADOST, RADOST, RADOST — 118
PETROV GLASNIK, J. Antolović 120
POSLAN PREKO UĆKE — — 121
EKSPLOZIJA ISUSOVA USKRSNUĆA, J. G. — — — — — 122
LURD U ST. SUBOTSKOJ — — 123
»UGROŽENE CRKVE«, Vj. Tudan 123
PASTEUR PRVI MEĐU VELIKANIMA, M. Š. — P. B. — — — 124
REKAO JE ... M. Stanić — — 127
SMISAO KONTEMPLATIVNIH REDOVA, I. Fuček — — — — 128
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — 130
DON MATE I ISUS, T. Trstenjak 132
ZA MISIONARSKA ZVANJA, J. Antolović — — — — — 134
SEDMI DOMAĆI BISKUP, I. Dilber — — — — — — — 135
PRVI POHOD SELU GORAMARI, A. Gabrić — — — — — 136
SVEČANOST U KOLYANPURU, S. Polgar — — — — — 138
NOVE KNJIGE — — — — 140
ZAHVALNICE — — — — 141
STVARNOST USKRSNUĆA, P. Bulat — — — — — — 142

Sloboda vjere

U nizu svega velikoga i divnoga što se u krilu Kristove Crkve odigralo tokom njezine duge i slavne povijesti najljepša je, bez sumnje, i najznačajnija pojava — mučeništvo.

Činjenica je da su na tisuće i stotine tisuća njezinih vjernika, mladića i djevojaka, muževa i žena ne u nekom nepromišljenom zanosu, ne u slijepom fanatizmu zagrijanosti ili ludilu strasti, nego mirno, trijezno, promišljeno i prilično tajanstveno žrtvovalo sve vidljivo i zemaljsko, položile u krvi i u mukama svoj život, da bi potvrdile istinitost i sigurnost svoga vjerovanja ili da bi posvjedočile kako ono što sada jest, što pipamo i osjećamo, nije ništa prema nevidljivom i nepoznatom, o čemu nam govori naša vjera.

Svaki nepristran povjesničar mora se pred tom pojavom s poštovanjem zaustaviti. U svakom trijeznom promatraču budi ona ozbiljne i spasonosne misli. I najokorjelijim ušima mučenička krv govori glasno i uvjerljivo o stvarnosti i strahovitoj zbilji Svetinja, za koje je bila prolivena. Pogotovo se mi u današnjim našim prilikama možemo s najvećom koristi zaustaviti jedan čas pred tom pojavom s toplom molitvom na usnama da Kristova snaga daje jakosti onima koji se nalaze u stanju mučeništva, nemajući slobodu ispovijedati svoju vjeru.

Isusova vjernika ne može ni najmanje zbuniti i sablazniti kad u ovom ili onom kraju opet buknu krvavi progoni. Kad se ruše crkve, pljačkaju crkvena imanja, otimaju Crkvi njezina prava, kad se Crkva sumnjiči i progoni kao zavodnica puka i neprijateljica znanosti i prosvjete i napretka, kada se odvode u tamnice svećenici i na sve moguće načine otežčava život onima koji ispovijedaju ime Gospodina Isusa Krista: zapostavljaju ih, lišavaju ih službe, onemogućuje im se jednostavno život.

Sve je to teško, sve je to mučno, sve je to skopčano s neopisivom bijedom, s neopisivim duševnim i tjelesnim patnjama i poniženjima ... Ali sve je to prorečeno i sve je to posve normalno. I. K.

naša obitelj moli

»Ištite, i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se!« (Mt 7, 7)

Sastavni dio njihova života

OVA JANJEVAČKA OBITELJ ŽIVEĆI U ZAGREBU NASTAVLJA SVIJETLE TRADICIJE OBITELJSKE ZAJEDNIČKE MOLITVE

Naišao sam do te obitelji jedne večeri. Stanovali su u jednom prilično tijesnom gradskom stanu. A obitelj im je brojna. No svi odsijevaju nutarnjim zadovoljstvom. To je bio i povod da sam k njima došao.

Na njihovu obiteljsku molitvu prilično djeluje tradicija. Dok su bili mali, učili su ih roditelji moliti. Sada i oni, normalno, i svoju djecu uče zajednički moliti. Oni gledaju na obiteljsku molitvu kao na nešto normalno, što je sastavni dio njihova života.

Ivanka: Čovjek cijeli dan radi s djecom, a obavlja i druge poslove. Umoran koji put kaže djetetu: Pusti me, umorna sam ... Onda navečer dođe kod molitve da malo dijete počne svoju molitvu ovako: »Dragi Bože, daj da sutra mama ne bude umorna«.

Ivan: Meni je osobito važno što dobivam po obiteljskoj molitvi. To je osjećaj sigurnosti, koji meni Bog po molitvi daje. I zato meni to daje mir kad znam da mogu imati pouzdanje u Njega. Kad se u nekoj situaciji sjetim da je Bog sa mnom, da na Njega mogu računati, to mi daje veliku životnu sigurnost ... To mene može jako smiriti, i mogu se na taj način sresti i raditi kako mislim da je najbolje. Ja znam da mi je Bog dao pamet i da me je on prosvijetlio koliko mi je najviše trebalo.

Ivanka: Baš su mi neki prigovorili da bih trebala više moliti za ozdravljenje svoga sina, a meni se činilo da je najbolje prepustiti to dragom Bogu. On sigurno zna koliko ja želim da moj sin ozdravi, ali On sigurno ima svoje namjere zašto je dao da bude tako. I moja je prošnja da mu dade da nađe svoje pravo mjesto u životu ...

P. B.

»MOLITVA MIJENJA SVIJET!«

Ovo nije izreka i geslo nekog današnjega biskupa ili misionara, propovjednika pokreta molitve, nego te riječi stoje napisane u radnoj sobi predsjednika jedne države.

To je dr Keneth Kaunda, predsjednik Zambije. Uđimo u njegovu sobu. Nema tu nikakva luksuza. Jedino će nam upasti u oči uokviren bijeli karton na zidu, na kojem su napisane samo tri riječi:

»Prayer changes things« — Molitva mijenja svijet!

Ako zapitate dra Kaundu zašto baš tu izreku drži na zidu, duboko će vam se zagledati u oči kao da želi razmisliti da li će odgovoriti na takvo izazovno pitanje. Tek poslije će tiho reći:

»Zato što ja vjerujem u to!«

hvala na pismu

MIRO

Nikome ne tajim zašto tako sjajim:
U Hostiji bijeloj primio sam Krista,
Zato moja duša sva od sreće blista!
Župnik mi ga donese kad ne mogoh k Njemu!
I Njemu i župniku baš hvala na svemu!

SNAGA

»Već duže vrijeme spremam se da vam napišem nekoliko redaka. Čitateljica sam GLASNIKA već više godina. Mnogo sam iz njega naučila. Željno iščekujem svaki broj.

Od svoje 25. godine ostala sam s troje djece bez muža. Žrtvovala sam se za djecu; posvetila svoju obitelj Presvetom Srcu Isusovu. Obavljali smo više puta, ja i djeca, veliku devetnicu. Muž mi je također bio dobar vjernik, i on je obavio devet prvih petaka. Umro je primivši svete sakramente.

Sada živim sa sinom malo lakše otkako se oženio. Bog mu je dao troje zlatne dječice, ali nakon osam godina preselila se i moja snaha u vječnost. Tako sam opet s drugom siročadi ostala sama, crpeći snagu od Božanskog Srca Isusova. Uzdam se da će mi Isus dati jakosti da uzgojim dragu unučad u svetoj kršćanskoj vjeri.«

Anonimna

Želite ostati nepoznati? Razumijem vas vrlo dobro. Bog zna i pamti. Neka nam bude poticaj Vaše pouzdanje u Njega, da i mi svoje životne muke spremnije i velikodušnije podnosimo.

SUZDRŽLJIVOST

»Zašto tolika suzdržljivost prema čudesima? Čitali smo u našem tisku da su se u zadnje vrijeme dogodila dva čudesna ozdravljenja u Lurdu. I svaki put je dodano da se Crkva »suzdržava u sudu«. Pitam se: što znači to neprestano suzdržavanje, ta šutnja Crkve nad čudesnim događajima, koji, uostalom, napunjuju nas vjernike tolikim veseljem i oduševljenjem?«

Anto G., prof.

Službena Crkva često nam govori o čudesima, kao na primjer prilikom beatifikacije i kanonizacije. Njezin način govora o čudesima je odlučan i može povećati vjeru i pouzdanje u Boga, osobito zbog toga što Crkva govori samo pošto je brižno i studiozno promatrala i ispitala činjenice. Uostalom, uz službeno izjašnjavanje Crkve nalazi se i Božji narod, nalaze se i sami vjernici koji su gledali ta čudesa i koji o njima međusobno pripovijedaju. Ali nije dovoljno isticati ozdravljenja i druge događaje, koje zovemo čudesima! Veće je čudo — velikodušna ljubav, ljubav koja oprašta, ljubav prema neprijateljima. Ta se čudesa ponavljaju svakoga dana oko nas. Nasuprot čitanju crnih kronika i pripovijedanju svega onoga što je zlo morali bismo pripovijedati sve ono što je znak pobjede Božje i njegove ljubavi među ljudima.

ŽENA U CRKVI

»Vrlo me iznenadilo ono što je Papa Pavao VI. odlučio o ulozi žene u Crkvi. Žene treba da šute u Crkvi, ponovio je ovaj Pavao riječi sv. Pavla prije 1900 godina. Ali mi se nalazimo u dvadesetom stoljeću!«

Aleksandar

Sveto pismo ima vječnu poruku za sva vremena i sve kulture. Uvijek će se propovijedati i vjerovati misterij uskrsnuća i utjelovljenja Riječi vječnog Oca. Ali u Svetom pismu, i u propovijedanju Crkve, nalazimo također izraze i naredbe koje odgovaraju jednoj određenoj kulturi i konkretnoj pastoralnoj potrebi. Tvrdnja svetoga Pavla da žena mora šutjeti u crkvi bila je uvjetovana kulturom grčkog grada Korinta. U tom gradu, u toj kulturi poštovane žene nisu uzimale riječ na javnom sastanku. Stoga sveti Pavao pokazuje ovo pravilo vladanja također i zajednici vjernika. Danas žena uzima riječ kod javnih sastanaka, jer je nastalo drukčije shvaćanje. I zato danas žene, osobito redovnice, sudjeluju u pastoralnim službama Crkve. One drže pače i duhovne vježbe. Službena Crkva dopustila im je da na mnogim mjestima tumače riječ Božju, iako zasada još ne kod svete Mise.

■

BOŽIDARU

»Oče Božidare! Žao mi je što te nisam prije poznavao. Moj susret s tobom bio je prvi i posljednji, a pri tom sam se uvjerio da si ti pravi Božji miljenik. Izgledao si kao dijete čistog razuma, a pun znanja i dobrote.

Vidio sam da si poznat, jer su te mnogi sa smiješkom susretali i pozdravljali kao rijetko koga ...

Časni starče, hvala ti i do viđenja. Nadam se da ćemo se susresti u vječnosti kod našega Gospodina i kod naše Gospe gdje se Ti, oče, raduješ i za nas moliš.«

Rajner

Ove tople riječi časnog brata franjevca upućene ocu Šantiću, isusovcu, samo su izvadak iz većeg pisma. Dao Bog da mi redovnici takvom ljubavlju o sebi govorimo i mislimo ...

DIJALOGIZIRAJTE

»Imam 23, a već dvije godine sam udata s čovjekom od 31 godine. Bio je to brak iz ljubavi, ali već i sada doživljava brodolom. Neko vrijeme primam anonimne listove, u kojima mi poručuju da me moj muž vara. Da vam kažem istinu, nisam mnogo vjerovala, ali ipak mi je bilo čudno da ono gotovo svaku večer »mora« ostati na nekom »vrlo važnom« sastanku. Jedne sam ga večeri neopazice slijedila i konstatirala sam da je taj njegov »službeni« sastanak bio s mladom studenticom koja ima tek 18 godina ... Očajna sam«.

Dubravka

Počinili ste veliku pogrešku što ste samo trpjeli i šutjeli, a niste razgovarali s njim. Ako tako nastavite, vrlo ćete brzo nekontrolirano eksplodirati. Morate govoriti s mužem iskreno. Reći mu ono što znate, upotrebljavajući ozbiljne izraze, ali bez mržnje. Niste prva žena koja je otkrila nevjernost muža i nećete, nažalost, biti ni zadnja. Inzistiram: ne gubite mir, nemojte se vladati kao dijete. Molite od Boga snagu da ponovo osvojite svoga muža onim čime ste ga prvi puta osvojili.

na izvorima kršćanstva

Židovski mladić iz Nazareta

PIŠE: TOMISLAV IVANČIĆ

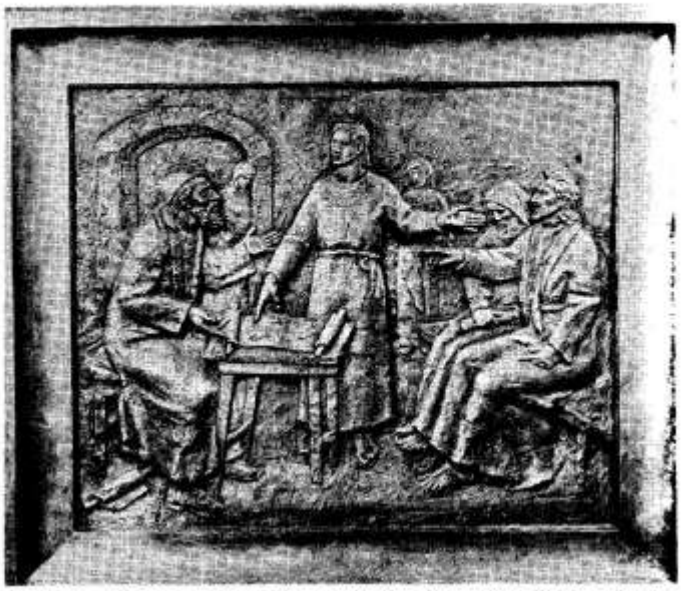

ŠIBENIK: DETALJ BRONČANIH VRATNICA GLAVNOG PORTALA KATEDRALE »DJEČAK ISUS U HRAMU« (RAD KIPARA GRGE ANTUNCA)

Isus je Židov rođen u Palestini. Kao tridesetogodišnji mladić uzbuđivao je duhove kroz tri godine u svojoj zemlji i zato je bio nasilno ubijen.

Tri godine djelovanja nije mnogo. Pa ipak, odjek njegova rada ostavio je tragove i u židovskim povijesnim dokumentima i u književnoj baštini Palestine.

1. JOSIP FLAVIJE GA POZNAJE

Najpoznatiji dokument iz pera židovskih pisaca jest tekst Josipa Flavija. Rodio se u Jeruzalemu 37. godine, dakle nekoliko godina nakon Isusove smrti. Prema tome, suvremenik je apostola i događaja oko prve Crkve. Školovao se i u židovskim i u grčkim školama. Službovao je kao svećenik i kao politički funkcioner. Poslali su ga već u 26. godini života u Rim da posreduje kod cara Nerona za svoje sunarodnjake. U pobuni protiv rimske vlasti bio je vođa akcija u Galileji, ali se 67. godine morao predati. Uspio je dobiti pomilovanje od cara Vespazijana, a onda se u Rimu posvetio pisanju židovske povijesti. Glavno mu je djelo »Židovske starine«. U njima opisuje povijest židovskog naroda od stvaranja svijeta do 66. godine poslije Krista. Podrobno je opisano vrijeme za Poncija Pilata pa otuda nikakvo čudo da se osvrće posebno i na Isusa. Govoreći najprije o Pilatu, Flavije nastavlja doslovno: »U to vrijeme živio je također Isus, mudar čovjek, ako se uopće može nazvati čovjekom, jer je kao narodni učitelj činio čudesna djela, koja su se primala u istinskoj radosti. Privukao je k sebi mnoge Židove i mnoge Grke. On je također bio Krist. Iako ga je Pilat na tužbu naših narodnih starješina predao na smrt na križu, ostali su mu vjerni oni koji su ga zavoljeli od početka. Tada im se on trećeg dana ponovno javio živ, kao što su to predskazivali Božji proroci, kao i mnogo čudesnih stvari vezanih uz njega. I do današnjeg dana postoji zajednica kršćana, koja se tako zove po njegovu imenu.«

Osim tog izravnog govora o Isusu Kristu Flavije govori o njemu i onda kad opisuje druge osobe poznate u ono vrijeme. Tako u dvadesetoj knjizi svog djela »Židovske starine« opisuje pogibiju Jakova, Isusova brata, i doslovno kaže: »Ananija je postao veliki svećenik, bio je veoma neobuzdan, neshvatljivo drzak i odan sljedbi saduceja koji su bili strogi u svojim osudama ... Pošto je bio takve naravi, odmah poslije Festove smrti ... iskoristio je priliku i sakupio suce da o-

sudi Jakova, brata Isusova, koji se nazivao Krist, zajedno s nekim drugima koje su okrivili da su tobože prekršili zakon i odmah su ih predali da ih kamenuju.«

Ovaj tekst je dio prikaza u kome se opisuje povijest velikog svećenika Ananije. Iz povijesti se zna da je taj Ananija nakon smrti rimskog namjesnika Festa, koji je upravljao Judejom od 60. do 62. god. poslije Krista, započne veliki progon kršćana i da je dao ubiti i glavu jeruzalemske Crkve Jakova, koji se u Novom Zavjetu naziva »bratom Gospodnjim«. O smrti svetog Jakova govori i Euzebije Cezarejski u svojoj »Crkvenoj povijesti«.

2. NEIZRAVNO O ISUSU

Toj povijesnosti Isusa Krista, o kojoj svjedoči tako neosporno Josip Flavije, možemo dodati i opise drugih osoba koje su živjele u Isusovo vrijeme, a koje opisuju i Evanđelja. Tako u 18. knjizi svojih »Židovskih starina« Flavije opisuje Ivana Krstitelja: »On je bio dobar čovjek, koji je nagovarao Židove da se vježbaju u krepostima, da budu pravedni u odnosima jednih prema drugima, da u strahopoštovanju poštuju Boga i da se na kraju krste... Poslije toga su pošli za njim, jer su se oduševili njegovim riječima. Herod se počeo bojati da njegov golemi utjecaj na mase ne izazove ustanak... I tako je bio okovan i ubijen.« Ako je čak lik Krstitelja iz Evanđelja doista izvoran, jer ga i Flavije opisuje, onda je pogotovo neosporno da Flavije nije izmislio Isusa Krista ili da je to netko kasnije dodao. Flavije također opisuje lik Poncija Pilata, kao i sve njegove okrutnosti, tako da iz toga pred nama još bolje oživljava osoba Pilata iz Evanđelja. Sve to kod Flavija čini jednu neodjeljivu cjelinu, u kojoj vidimo i lik Isusa uokviren u točno određeni povijesni ambijent. Za Flavija je, dakle, neosporno, Isus povijesna osoba, velikan svoga židovskog naroda, koga suvremenici nisu znali prihvatiti. Za nas je samo važan podatak da je 94. god. poslije Krista, kad je Flavije pisao svoje djelo, Isus bio poznat svima kao osoba i kao pokretač kršćanstva.

3. NA KRIVIM CRTAMA IPAK PRAVA ISTINA

Određeni dokument na povijesnost Isusove osobe jest i poznato djelo židovske književnosti Talmud. To je zbornik razjašnjenja, tumačenja, razmišljanja i savjeta sastavljen na temelju Starog Zavjeta i židovske predaje. Normalno je da u tom djelu ne možemo očekivati obilje točnih podataka o Isusu, jer to nije strogo povijesno djelo, i zato jer je to prožidovski napisano i zbog toga izbjegava da Isusa nazove njegovim imenom. Ono vodi većinom fanatičnu polemiku protiv njegove nauke. No sve je to za nas ipak dovoljan dokaz za Isusovu povijesnost, jer nitko se ne bori protiv izmišljene osobe. Kad bi u temelju kršćanstva bio mitski, izmišljeni lik Isusa, tad bi Talmud upravo to iskoristio kao najjači dokaz protiv sljedbenika Isusa. Sastavljačima Talmuda, međutim, uopće ne pada na um da poreknu povijesno postojanje Isusa Krista. Oni, naprotiv, daju dovoljno podataka koji su samo potvrda njegova postojanja.

Talmud naziva Isusa različitim imenima, među kojima je čest naziv »ben Pantera« ili »Isus ben Pantera«. Otkuda to ime? Origen misli da se otac Josipa, Marijina muža, zvao Panter, pa su zato Isusa zvali sinom Pantere. Drugi pak misle da to dolazi od toga što je Isus djevičanski rođen od Marije. Grčki se djevica zove »parthenos« pa su pisci Talmuda od toga napravili panter.

Zanimljiv je, međutim, tekst Talmuda koji izravno govori o Isusu: U predvečerje blagdana Pashe Isus iz Nazareta bio je raspet. Četrdeset dana prije toga išao je pred njim glasnik i vikao da će Isus iz Nazareta biti kamenovan, jer se bavio magijom, sablažnjavao Izraela i otpao od prave vjere. Tko može nešto reći za njegovo opravdanje, neka dođe i kaže. A budući da nije ništa bilo rečeno za njegovo opravdanje, on je u predvečerje blagdana Pashe bio raspet«.

Na drugom mjestu Talmuda govori se da je Isus imao pet učenika i navode se njihova imena. Također se kaže da je rođak rabina Izmaila, ujeden od zmije, došao Jakovu da bi ga u ime Isusovo izliječio.

Koliko god to u pojedinostima bili iskrivljeni podaci, u srži je ista istina, a to je da je za pisce Talmuda Isus neosporna povijesna osoba, protiv koje se oni bore i žele opravdati njegovo ubojstvo.

PETROV »GLASNIK«

Dana 15. travnja ove godine navršit će se 80 godina od smrti Petra Barbarića. Ako je itko pozvan da se te obljetnice sjeti, da je na svoj način obilježi i proslavi, onda je to »Glasnik Srca Isusova i Marijina« skupa sa svojim čitateljima, jer je Petar s tim »Glasnikom« povezan već od početka njegova izlaženja.

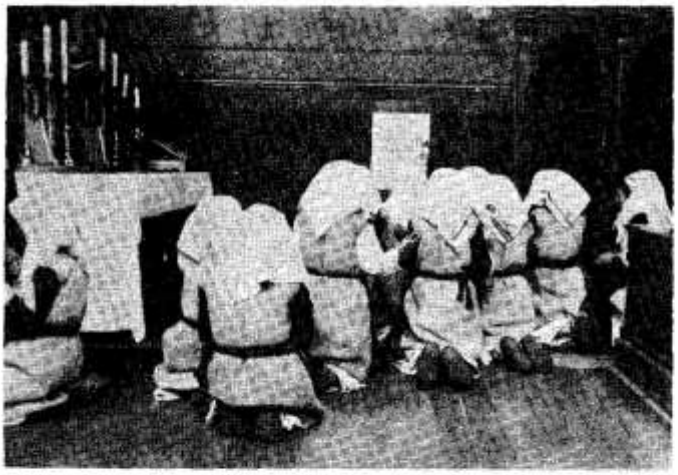

NA BIVŠEM PETROVOM GROBU U DUBOKOJ POBOŽNOSTI NAŠ OBIČNI SVIJET ŽARKO SE PREPORUČIVAO PETRU BARBARIĆU. DANAS TO ČINI NA GROBLJU U TRAVNIKU.

Kad je Petar Barbarić g. 1889. došao u travničko sjemenište, ondje je pobožnost Srcu Isusovu bila već u cvatu. Petar ju je odmah zavolio i prigrlio i ona postade glavnim stupom njegove duhovnosti. Novi zamah širenju pobožnosti Srcu Isusovu dalo je glasilo, koje je počelo izlaziti g. 1892. i uzelo sebi kao glavnu zadaću da je u našemu narodu produbljuje i širi. To je naš »Glasnik«.

Petar je i njega prihvatio kao odlično sredstvo širenja pobožnosti Srcu Isusovu i vatreno ga posvuda širio. Neka nam o tome govori jedan od njegovih odgojitelja, isusovac Petar Bock, koji je o tome u službenom biskupijskom postupku za Petrovu beatifikaciju u Sarajevu pod prisegom dao svjedočanstvo.

ZADATAK PETROVA ŽIVOTA

»Božji je sluga — tako svjedoči Pater Bock — bio pretplaćen na Glasnik Srca Isusova. Znam da je na svoj trošak pretplatio na nj i neke druge. Čuo sam da mu je jedne godine uspjelo navesti sve svoje drugove da se pretplate na Glasnik. Znam i to da se preko praznika mnogo zalagao za proširenje Glasnika. On sam mi je o tome pripovijedao. U sjemeništu, a preko praznika u Hercegovini, širio je i Apostolat molitve te bratovštinu Srca Isusova.

Imao je i dijelio upisnice za primanje u Apostolat molitve, a iz Hercegovine su mu slali imena novih članova bratovštine da budu upisana u katalog. Apostolat molitve i Bratovštinu širio je i među mladeži škole časnih sestara u Mostaru ...

S velikom je revnošću vršio sve dužnosti vezane uz pobožnost Srcu Isusovu. I meni je o pobožnosti Srcu Isusovu često govorio kao o lađi spasenja. Jedva mogu zamisliti da bi ijedan svećenik u tom pogledu mogao više učiniti nego što je Petar učinio. Držim da je širenje te pobožnosti bio poseban zadatak njegova života i da je u tome na osobit način pokazao svoju apostolsku revnost.«

Svjedočanstvo oca Bocka nije osamljeno. Njemu se pridružuju i mnogi drugi koji su Petra dobro poznavali. O njihovim svjedočanstvima govore vjerodostojne stranice u službenim Aktima biskupijskog postupka u Sarajevu, koji se sada, ovjerovljeni, nalaze u Rimu kod Kongregacije za kanonizacije i beatifikacije.

VEZE SE NASTAVLJAJU

Petar je »Glasniku Srca Isusova« u prvim godinama njegova izlaženja dao svoj veliki prilog i tako postao uzorom svih njegovih revnitelja i širitelja. »Glasnik« se pak Petru odužio izdavši u svojoj nakladi g. 1937. njegov životopis od Puntigama-Vanina i posvetivši mu u svojim predratnim i ratnim brojevima mnoge stranice. Budući da je nekoć bio naš najbrojniji vjerski list s nakladom od 60.000 primjeraka, učinio

je kao malo tko za upoznavanje Petra Barbarića u najširim slojevima našega puka.

Danas, na žalost, više nije tako. Zato sam više puta i s više strana čuo da bi i sadašnji »Glasnik« morao više učiniti za promicanje Petrove kauze.

Pozivam s toga sve čitatelje »Glasnika« da se prigodom 80-godišnjice njegove smrti uključe u Isusov pokret u našem narodu u duhu duhovnosti Srca Isusova i programa Apostolata molitve te da usrdno mole za što skoriju beatifikaciju Petra Barbarića, koji je tako povezan s našim »Glasnikom«.

Ako od svega onoga konkretnoga bar nešto ostvarimo, onda ova obljetnica Petrove smrti neće proći bez plodova. Nije nam stalo, dakle, do puke, pa makar i svečane proslave 80-godišnjice Petrove smrti, već do trajne akcije, koja će dovoditi do duhovne obnove u Srcu Isusovu i koja će pospješiti uzdizanje na oltar ovoga hrvatskog uzor-mladića, koji je toliko ljubio svoj narod, a njegov spas, napredak, budućnost i sreću vidio jedino u Srcu Isusovu.

TRAČAK NADE

Zato je Petar Barbarić u pismu od 23. ožujka 1893. svome bratu župniku fra Marku pisao ovako:

»Već dugo sam mislio o tom kako bi se i naš narod upoznao s najkorisnijom i nebu najmilijom pobožnosti, pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu. Jako sam se obveselio čuvši da će »Glasnik Presv. Srca Isusova« ove godine u svečanijem ruhu izaći, manja mu cijena biti, a obraz svijetliji nego lani. Vrlo mi je žao što siromašni naš narod ne zna za tolike milosti i blagodati što ih dijeli Bož. Srce Isusovo. S ovim dakle »Glasnikom« sinu mi tračak nade, da će se širom i naše domovine oriti slava Božanskom Srcu Isusovu.«

J. Antolović

Poslan preko Učke...

Nije tome dugo kako je nadbiskup i metropolita Rijeke Msgr Josip Pavlišić proslavio 25-godišnjicu svoga biskupovanja. Papa Pavao VI. poslao mu je tom prigodom ovu čestitku:

Godišnjica koja će Ti, časni brate, doskora sretno svanuti da obnovi negdašnju radost kad si preuzeo biskupsko dostojanstvo, pruža nam zgodnu priliku da se s te Tvoje proslave radujemo i srdačno Ti s osjećajem bratske ljubavi čestitamo ...

Mnoga djela što si ih izveo svjedoče Tvoj mar, isto tako i mnogi pothvati što si ih poduzeo na ures i duhovnu korist tamošnje Crkve. Poznate su nam mnoge crkvene službe što si ih proteklih godina vršio, najprije kao pomoćni biskup tog Sjedišta, zatim kao koadjutor s pravom nasljedstva i najzad kao redovni sveti pastir Nadbiskupije.

Siguran usred nestalnih prilika, uzdajući se u Božju pomoć, davao si primjer dobrih vrlina, napose čestitosti i vjerna služenja Crkvi. Znamo također da si vrlo ustrajno tražio puta i načina kako da se u tom kraju postigne što veći i iz dana u dan što stalniji napredak vjere. Braća u biskupstvu imenovala su Te pročelnikom Vijeća Biskupske konferencije za sjemeništa i Vijeća za katolički tisak.

Ti si postao služitelj mnogolike višnje milosti za izgradnju Kristova tijela, zato nastoj da na plemenitu putu kojim si krenuo koliko god možeš napreduješ s poletnom nadom, žrtvujući sam sebe za duhovno dobro povjerenog stada, da tako prikupljaš zasluge na zasluge, očekujući Krista, pravedna suca, neuveli vijenac života i preobilatu nagradu.

A mi, duhovno nazočni proslavi te spomen-obljetnice, s iskrenim Ti željama molimo još obilniji izljev Duha Svetoga da Te svojom moću ravna i svojom blagošću tješi ...

Papa Pavao VI.

»Svojim čisto ljudsko-povijesnim, tjeselno - konkretnim postojanjem razlikuje se Isus Krist od svih mitoloških likova u različitim izvanbiblijskim religijama, i upravo ta ljudska povijesnost Isusa Krista izdiže kršćanstvo sa svom jasnoćom i oštrinom nad sve prirodne religije i nad njihove mitske spasiteljske likove.«

F. Holböck

»Kod Isusova ljudskog života od njegova začeća i rođenja pa sve do njegove smrti i uskrsnuća radi se o pravoj povijesti, tj. o događajima koji imaju prostorno-vremensko obilježje i stoga se mogu datirati i lokalizirati.

H. F.

»Prije nego znamo da je on Bog, Isusova se osoba pojavljuje u određenoj epohi, vrlo blizoj našem vremenu; eto nam čovjeka koji pripada određenoj domovini i narodu.

F. Mauriac

»Isus Krist je povijesna veličina, koja ima opće svjetsko značenje. Isus iz Nazareta živio je u Palestini između 7. godine prije Krista i 30. poslije Krista. Njegov nastup izazvao je takvo povijesno djelovanje koje je temeljito izmijenilo svijet, ne samo religiozno nego i društveno«.

W. Kasper

»Nakon mnogo autentičnih i sigurnih rezultata istraživanja Biblije od vremena prosvjetiteljstva do danas sve se snažnije nameće jedna jedina istina: Biblija ipak ima pravo.«

W. Keller

Eksplozija Isusova uskrsnuća

Možemo tvrditi bez ikakva straha da će zanijekati bilo koji ozbiljni povjesničar ovo:

Isus je umro! Isus je osuđen kao židovski kralj! Isus je umro na križu nakon kratkog života!

Isusova smrt u očima Židova, koji su bili tako pažljivi na vanjske znakove, stvorila je od Isusa lažnog proroka. Prizor križa blokirao je na neki način pamćenje, budio tjeskobu, sumnju na sve što je prije bilo. Poznato je koliku moć ima sumnja da oduzme boju štovanja. Pretpostavimo muža, koji je godinama držao svoju ženu najvjernijom, ali poslije smrti dobije dokaze da ga je varala. Ili pomislimo na podložnika, puna poštovanja, prisiljena nekim odnosima da zaključi da je njegov šef bio izdajica . . .

Da se r a s t u m a č i uskrisavanje, radosti, n a d e, p o t h v a t a nakon j e d n e očajne smrti, trebalo je NEŠTO što je bilo sposobno uništiti dojam neuspjeha, sramote, ostavljanja s Božje strane. Bila je potrebna neka vrsta iskustva, koje bi bilo tako snažno kao ova smrt. Trebalo je da smrt bude poništena. Kako?

Elementom koji nazivamo nepoznanicom ili eksplozijom, sposobnom da preobrazi njegov poraz u znak triumfa. Mora da je ova eksplozija bila snažna u očima onih koji su vidjeli mrtvo tijelo, pa također da je bila vrlo blizu događajima, jer se vidi da se povijesno kršćanstvo rodilo odmah poslije Isusove smrti.

Evanđelje iznosi jedino moguća rješenja: Isus se nakon svoje smrti pokazao živ! Isus je uskrsnuo!

U naše dane provedena je razdioba temeljnih dokumenata na vrlo strog način. Specijalisti prvotnih bogoslužja, starinskih simbola vjere — razlučili su najstarije formule kršćanskog kulta. Posvuda se nalazi poput temeljnog kamena, tvrdnja o uskrsnuću, jasno ili tajanstveno, već prema tome da li je ovdje imao posla mistični duh ili pravna definicija.

Od svih najznačajnija je ona o kojoj sv. Pavao veli u jednoj poslanici, koju egzegete stavljaju u 55. godinu poslije Krista, da je primljena prije njega u crkvama i da je neosporiva. Zadržana je u Djelima apostolskim. Napokon i u izvještajima Evanđelja, od kojih bi najnoviji bio izvještaj sv. Ivana, ili kratak završetak Evanđelja svetoga Marka.

Biti kršćanin — već je onda vrijedilo — značilo je vjerovati u uskrsnuće Isusovo. Za povjesničare je to jedno te isto. Moglo se sumnjati među kršćanima u božanstvo Isusovo, moglo se sumnjati i o povijesnoj naravi uskrsnuća, ali nije bilo kršćanina, koji ne bi vjerovao da je Isus uskrsnuo. Ne postoji nastajanje ideje uskrsnuća Isusova. Čim naiđemo na kršćanstvo u povijesti, uskrsnuće je Isusovo tu! I kršćani odmah priznaju da iz uskrsnuća crpe snagu i energiju za život i opstanak. Ono je temelj kršćanstva.

J. Guitton

Lurd u Staroj Subotskoj

Selo Stara Subotska leži neprimjetljivo pokraj auto-puta kod Lipovljana u Slavoniji, premda ima vrlo lijepu crkvu.

Dobra je bila misao župnika Ignacija Fostača da u toj crkvi obnovi uspomene svete naše Marijanske godine. Zato je obavljena vrlo lijepa i uspjela trodnevnica 9., 10. i 11. veljače. Vrhunac je bio na sam blagdan Lurdske Gospe, kad je veliko mnoštvo svijeta sa zapaljenim svijećama izrazilo svoju spremnost da žive pod zaštitom Nebeske Majke.

Oni koji nisu bili tako sretni i prisustvovali kod Marijanskoga slavlja, gledali su kroz zastore svojih kuća plačući od ganuća i zadovoljstva. GLASNIK Srca Isusova i Marijina ušao je u još 40 novih kuća da u njima podržava Gospino štovanje.

— Ovo bi trebalo prikazati na vrhu crkve da svi vide kako je lijepo! rekao je jedan muškarac razdragan zbog brojnih ispovijedi i pričesti.

ŽUPNIK IGNACIJE STUPA VESELO, SA ZAPALJENOM SVIJEĆOM U RUCI, UZ LIK ČUDOTVORNE GOSPE LURDSKE ZA VRIJEME VELIČANSTVENE PROCESIJE U ST. SUBOTSKOJ

UGROŽENA CRKVA

VUROT

»Dragi čitatelji GLASNIKA! Kako ste pročitali, počela je u našem GLASNIKU akcija *»Ugrožene crkve«*, u kojoj uredništvo garantira da će vam preporučiti samo one crkve koje bi trebalo spasiti od neposredne propasti.

Slike će vam dovoljno reći: radi se o kapeli sv. Fabijana i Sebastijana u selu Vurot. To je područna kapela župe Mala Gorica pokraj Petrinje. Kapela je umjetnički sagrađena polovicom 18. stoljeća. Vrijeme je načiniło svoje, pa i u posljednjem ratu jako je stradala. Sada u nju pada kiša i snijeg i prijete da je još više unište.

Selo je malo — dvadesetak kuća. Stručnjak, kojega sam pozvao da načini troškovnik radova, izračunao je da bi za najhitnije zahvate trebalo osigurati 17 milijuna starih dinara. A velika šteta, i kulturna i vjerska, nastala bi kad bi ova kapela propala, jer u budućnosti — kada ovdje prođe asfalt, narod će se naseljavati i u ovaj divan kraj naše lijepe domovine.

Molio bih Vas za početak da nam pomognete sanirati krovište. Za sve darove već se sada, unaprijed od srca zahvaljujem i uključujem vas u svoje molitve. Darove i priloge možete poslati na Uredništvo Glasnika ili na moju adresu: Vjekoslav Tuđan, Mala Gorica 93, 44250 Petrinja. U popratnici naznačite za — »Vurot«.

Vj. Tudan

Pasteur prvi među velikima

— Zašto su se 27. prosinca 1892. okupili predstavnici svih evropskih akademija i učenih društava u mjestancu Dole u Bretagni oko sijedoga starca Pasteura? Zašto su mu izručili divnu spomen-medalju, na kojoj, među ruže i lovore, staviše natpis: »Louisu Pasteuru, na dan njegove sedamdesetgodišnjice rođenja, zahvalna znanost i čovječanstvo«? Što je taj čovjek učinio za našu planetu i našu povijest, da se cijeli rod okreće prema njemu i preko svojih izabranika govori mu od srca veliku riječ — hvala?

Tko imalo pozna Louisa Pasteura, mora se pokloniti njegovu liku i kazati hvala! On je stao, kako sam reče, zadiviljen pred činjenicom da učenjakovo srce može neizmjerno pridonijeti njegovu radu. I kako je njegovo srce bilo ravno njegovu geniju, postao je u neku ruku spasiteljem čovječanstva.

U ČEMU JE NJEGOVA SLAVA?

Taj sin vjerne Bretagne, kome je otac bio kožar, ušao je svojim radom i svojim karakterom u povorku ljudi, koji su sav svoj život sproveli opsjednuti jednom silnom, spasiteljskom idejom: suzbiti bolest, otkloniti nevolju i suze, pomoći i spašavati, čuvati živote. To je postala maksima Pasteurova života.

Samo dobročinitelji imaju pravo na život, zato je Pasteur živio da svima čini dobro.

Slava je Louisa Pasteura u tome što je prodro u jedan nepoznati svijet; svijet koji nas okružuje milijardama svojih bića — naših saveznika, ali i naših dušmana, u svijet mikroba, najsitnijih živih bića. Pasteur je ušao svojim pokusima i svojim istraživanjima u svijet mraka, a zatim pokazao svijetu u kakvoj je atmosferi živio.

TVORNIČARI ŠEĆERA PITAJU

Jednoga dana upitaše Pasteura, profesora na Lilleskom sveučilištu, tvorničari šećera: Kako to da se pri vrenju šećerne repe odjednom dobije toliko kiseline mjesto alkohola?

Pasteur je zamišljen počeo promatrati i otkrio je da kiselina nestaje kad nadođe druga plijesan na vrenje.

Rješenje nije našao ni u Berzeliusovoj, ni u Liebigovoj teoriji. Ono je bilo u njegovoj ne teoriji, nego otkrivenoj istini: pod očima je svoga sitnozora otkrio da su sve plijesni na iskvarenim dijelovima mikroskopski sitni organizmi, živa mala bića, koja djeluju na promjenu tkiva.

Zapravo, u tom je času počela velika bitka protiv mikroba, koja je u naše dane postala pravi svjetski rat — rat u koji uvukosmo same mikrobe jedne protiv drugih, u glasovitim antibioticima.

SVAKA ČETVRTA MAJKA U — GROB

Druga važna prigoda zbila se devet godina kasnije — 1886. — u Institutu za majke u Parizu. Tu je svaka četvrta majka rodilja morala u grob. Lijeka nije bilo. Jedini lijek da ne umre u Institutu bio je da umre kod kuće.

Pasteur je brzo došao na pravu stazu. Taj lovac mikroba pošao je i opet u hajku

za njima. Izrekao je strašnu osudu milijardama sitnih dušmana, koji se uvlače u rane, prelaze s jednoga bolesnika na drugoga, i to — preko liječnikovih ruku i sprava.

Kad je jedan liječnik govorio svoj zanosni govor o uzrocima tih zaraza, Pasteur je zaviknuo prekinuvši ga naglo:

— Nijedan od uzroka što ih iznosite nije prouzročio ove zaraze! Liječnik i njegova posluga prenose mikrobe, zarazne klice s bolesne majke na zdravu.

Staromodni liječnici smijali su se, no bio je to nemoćni smijeh. Samo je škotski liječnik Lister shvatio otkriće i prvi uveo antiseptičku metodu raskuživanja. Smrtni slučajevi splasnuše; operacije postadoše sigurne i neopasne.

BIJESAN PAS

Godine 1882. izveo je Pasteur svoje studije o bjesnoći. Bilo je to njegovo najplemenitije, najglasovitije i najveće djelo. Otkrio je tajnu cijepljenja spasonosnim serumom prije nego je pronašao uzročnika bjesnoće.

Kad mu 6. srpnja 1885. dovedoše maloga Alzašanina Josipa Meistera, kojega je ugrizao bijesan pas, Pasteur izvede čudo. Doktori Vuplian i Granchet rekoše: Nema spasa!

— Ima! reče Pasteur. Iste večeri dade dječaku injekciju seruma što ga je izvadio iz poginuloga bijesnoga kunića. I njegova injekcija spasila je maloga Josipa.

Od toga dana će bezbroj ljudskih života ugroženih boginjama, tifusom, bjesnoćom... blagoslivljati Pasteura, jer je otkrio izvor spasenja.

KRŠĆANIN

On koji je osvijetlio sve čega se dotakao — kako veli Biot, koji je spasio milijune ljudskih života, cijele milijarde nevinih ... bio je i sam tako svijetao, dobar i nevin!

I budući da nije htio umrijeti poput kakva parazita, živio je poput pravog kršćanina. S njegovim životom raslo je njegovo vjersko osvjedočenje.

»Budući da sam toliko studirao, reče jednom svome učeniku, vjerujem kao Bretonac, a da sam studirao još više, imao bih vjeru čvrstu kao Bretonka«.

Velika riječ velikog čovjeka!

Na dan kad je primljen u Francusku akademiju među »besmrtnike« izrekao je doista besmrtne riječi: govorio je o svom prethodniku Littreu, koji je bio pozitivist, govorio je pred Renanom, koji je bio bijedni skeptik. A udario je na pozitivizam i na skepsu u ime čiste znanosti:

— Velika praznina pozitivizma, rekao je Pasteur, jest neznanje o Beskrajnom... Što je tamo dalje, iza toga? Zar će se zaustaviti u prostoru ili vremenu? Ta ona točka gdje se zaustavlja, ograničena je veličina, malo veća od prvašnje. Jedva je počnemo motriti, a već se iznova javlja neumoljivo pitanje i ne možeš ga ugušiti. Ništa ne koristi odgovor: Iza toga su prostori, vremena, bezgranične veličine. Pitanje se odgađa, ali se ne rješava...

I završio je riječima, koje uklesaše nad njegovim grobom: »Sretan onaj koji u sebi nosi Boga, ideal ljepote, i koji ga sluša. Koji nosi ideal umjetnosti, ideal znanosti, ideal domovine, ideal evanđeoskih kreposti!«

SAVRŠEN DOKAZ

28. rujna 1895., stiščući križ s Raspetim, opetujući riječi našega Vjerovanja, preminu.

Tijelo mu položiše u kriptu njegova Instituta u Parizu, gdje Luc Livier Merson naslika na maloj kupoli četiri simbolička lika: Vjeru, Nadu, Ljubav i Znanost. Čitav Pasteurov život.

Pa kad nam netko počne deklamirati o rascjepu i ratu između vjere i znanosti, sjetimo se Pasteura!

Uostalom, jedan je grčki sofist htio uvjeriti svoje slušatelje da je pokret, kretanje, radnja, micanje — nešto nemoguće. Dokazi su bili vješti i strahovito suptilni. Nitko nije znao kako da odgovori na te čudne fraze. Ali onda — odjednom sve slušateljstvo pred jadnim čarobnjakom riječi ustane i počne hodati.

Savršen dokaz.

Prema propovijedi
biskupa Škvorca

priredio
P. Bulat

HRABROST ZA RADOST

Čovjek mora biti svjestan da je kao čovjek uvijek nešto više nego samo zbroj vanjskih, tako protivnih okolnosti.

PRAVO NA RADOST

Čovjek je biće koje je radosno stvoreno. Ponikao je iz same Božje radosti. Stoga je svojom nutrinom toliko usmjeren prema radosti da se tek onda može potpuno razviti kad je veseo.

IGROM DO RADOSTI

»Pjevajte Gospodinu pjesmu novu i u zboru pobožnika hvalu njegovu! Neka u kolu hvale ime njegovo, bubnjem i citarom neka ga slave! Aleluja«

RADOST
RADOST
RADOST

DUŽNOST RADOSTI

Kao ljudi imamo dužnost da budemo veseli, jer smo tek po radosti podnosivi drugima. Posebno pak imamo mi kršćani zadaću da budemo veseli. Ono je najbolji štit kršćanstva. Neveseo kršćanin je protuslovlje u sebi i dovodi kršćanstvo do bankrota.

MOGUĆNOST ZA RADOST

Važno je primijetiti svagdašnje mogućnosti radosti. One su kao pojedine sunčane zrake koje tek zajedno stvaraju dan i ljeto.

POZIV NA VJEČNU RADOST

Kršćanin je kao slika Božja i kao Njegovo dijete pozvan po Kristu i u Kristu na neizrecivo veliku radost: »Ono što oko nije vidjelo, što uho nije čulo, na što ljudsko srce nije pomislilo: to je Bog pripravio onima koji ga ljube.«

»Već se prilično dugo kolebam da li da vam pišem. Kao što vidite, ipak sam smogla hrabrosti za to. Problem je u ovome: moja najbolja prijateljica, veoma lijepa djevojka od 22 godine, koja studira jezike, želi poći u samostan. Budući da sam i sama vjernica, oduševila sam se za to, jer je ona veoma lijepa i plemenita duša. No kad je nadopunila da će u jedan kontemplativan red, zgrozila sam se, a zgrozili su se i njezini roditelji, inače divni katolici. Ta koje li vrijednosti od tih sestara? Uopće ne shvaćam kakav li je to život u samo četiri zida. Bilo bi bolje da bude redovnica u svijetu, pa da učini nešto »konkretno« za ljude. Ovako . . .?

Nećete vjerovati, ali ona kaže da je veoma sretna što ju je Bog odabrao baš na takav put. I što da učinim? Znam satima plakati zbog te njezine ludosti. Kako da joj otvorim oči?

Zato vas molim odgovorite mi što prije! Recite da li nešto tako okrutno i skrajnje besmisleno može biti volja Onoga koji nas toliko ljubi?«

Žalosna Zvjezdana

»Vjernica« si, veliš. I njeni roditelji su »divni katolici«. Najprije si se »oduševila«, jer ti lebdi pred očima redovnica u svijetu koja izvodi nešto »konkretno« za ljude. A kad je »nadopunila« svoj izvještaj i ti shvatila da namjerava u zatvoreni samostan, »zgrozila« si se kao i njeni roditelji. Sad satima plačeš »zbog te njezine ludosti«, kako se izražavaš. Želiš joj »otvoriti oči«, pa bi htjela da ti u tome pomognem, jer ne možeš shvatiti da »nešto tako okrutno«, čak »skrajnje besmisleno može biti volja Onoga koji nas toliko ljubi«. Kome će trebati »otvoriti oči« — njoj ili tebi?

Nabrojila si sve njezine kvalitete: najbolja je prijateljica, veoma je lijepa, mlada je, inteligentna, duboka i plemenita duša, i, naravno, ne možeš pojmiti da bi dobri Bog takvo biće mogao pozvati u zatvoreni samostan. U tvojim se riječima skriva i dvojba da li je život u zatvorenim samostanima uopće po volji Božjoj. Ti kažeš: »Uopće ne shvaćam kakav li je to život u samo četiri zida?« Kasnije takav život nazivaš »okrutnim« i »besmislenim«, a njenu želju da se posveti »takvom putu« proglašavaš »ludošću«. Jesi li u pravu ti i njezini roditelji ili je u pravu ona, suvremeno kontemplativno redovništvo i sama Crkva, koja i nakon Drugog vatikanskog sabora blagoslivlje takav život? Dapače, Crkva smatra takav život posebnim darom neba. Tko je u pravu?

Nije li ljubav najviša životna vrednota? Nije li ljubav počelo svega plemenitog djelovanja. Ta je riječ »ljubav« mnogoznačna, ali ovdje mislim na onaj sadržaj koji je

Nije li besmisleno danas ući u zatvoreni samostan?

PIŠE: IVAN FUČEK

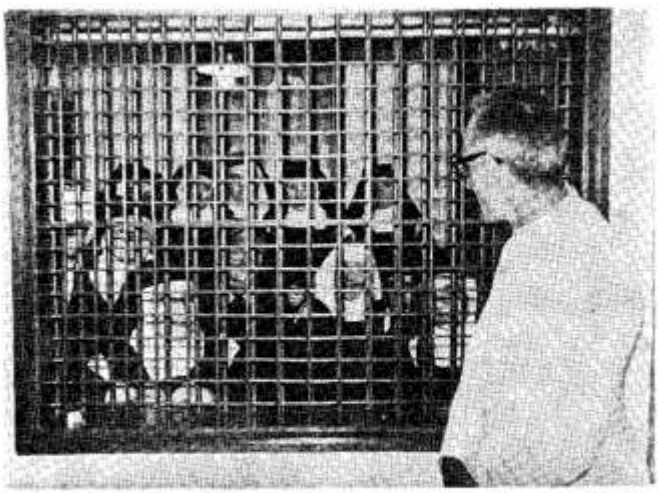

OTAC ANTE GABRIĆ ZAHVALJUJE KARMELIĆANKAMA U JURŠIĆIMA NA NJIHOVOJ DUHOVNOJ POMOĆI. ON JE DUBOKO UVJEREN DA SU NJIHOVE MOLITVE I ŽRTVE ISTO TAKO VAŽNE ZA BENGALIJU KAO I NJEGOV RAD.

toj riječi dao sv. Pavao: »Ljubav je velikodušna, dobrostiva . . ., ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se . . ., ne traži svoje . . . sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi« (1 Kor 13, 1—7). Bez te ljubavi život nam je prazan, ne koristi ništa. Sve ostalo veliko u životu, čak i »premještati brda«, razdijeliti »sav imutak«, predati se na smrt »ništa ne bi koristilo« (1 Kor 13, 1—3). Ljubav, dakle, jest motor svakog života — laika, kao i redovnika i svećenika — ili se uopće ne može govoriti o »životu«. Život će proći, svijet će proći, ali ljubav neće nikada proći jer je ona »navjeća« vrijednost zemlje i neba (1 Kor 13, 8—13).

Po ljubavi čovjek beskrajno nadrasta sama sebe. Više smo ljudi što smo manje zatvoreni u se, što smo više raspoloživi za druge, što smo otvoreniji prema Bogu i braći ljudima (J. Ratzinger). Krist je u ljubavi potpuno nadrastao sebe i tako je uistinu našao sama sebe. Kad se zatvaramo u se, gubimo sebe, kad se otvaramo ovako shvaćenoj ljubavi, nalazimo sebe, ostvarujemo se kao ljudi. Bit ćemo suđeni po ljubavi, jer je ljubav to što vrijedi. Čitav svijet, sva njegova evolucija, sva povijest sa svim što se u njoj odigrava u službi su ljubavi. To je dar Osobne, trojedine Ljubavi koja nas sve poziva na udioništvovanje njegove vječne Ljubavi. Ovaj svijet je samo »prolaz«, »most«, »kušnja«, »trkalište«. Izgrađujući svijet, čovjek treba da izgradi sebe, da se prokuša, pročisti, da sazrije za poziv na vječnu gozbu Ljubavi, na život Ljubavi koji nema više sjena, niti svršetka.

U službi ljubavi je svijet i Crkva, bračni stalež i redovnički stalež. I u tom smislu je redovnički život namjerno tako strukturiran da od jednog ljudskog — od Boga pozvanog — bića ukloni po mogućnosti sve zapreke i pruži mu sva pomagala kako bi uzmoglo što korjenitije živjeti evanđelje i s Božjom pomoću dospjeti do što savršenije ljubavi; što očišćenije od svakog neurednog prianjanja uz svjetovno. Redovnički poziv se ostvaruje kroz određenu strukturu dotičnog reda. U bitnom određenju svi su redovi jednaki: svi su pozvani na »savršenu ljubav«: »Budite dakle savršeni kako je savršen vaš nebeski Otac« (Mt 5, 48). Razlika među redovima sa strane same objektivne strukture mnogostruke su: apostolski redovi, kontemplativni redovi, svjetovni instituti, pobožni pokreti — svi imaju svoje. Ali ovdje valja naglasiti da ta izvanjska raznolikost uopće nije bitna. I drugo, da su u tom bitnom pozivu na savršenu ljubav pozvani ne samo ljudi po samostanima nego i svi laici bez iznimke u svim, ne znam kako profanim staležima. O tome govori sabor u konstituciji o Crkvi br. 38—42. Okolnosti u kojima valja provoditi život po ljubavi mogu biti veoma teške.

Zamisli djevojku koja silom prilika mora uzeti namještenje u nekom ozloglašenom ugostiteljskom poduzeću s obavezom na noćni rad. I drugu djevojku istih godina, koja na Božji poziv stupa u zatvoreni samostan da živi iza rešetki. Mi vjerujemo da se ona prva može i u lokalu posvetiti, pa da ih ima koje su postigle čak savršeniju ljubav prema Bogu i bližnjemu od pokoje redovnice, a možda i od mnogih od nijh. Ali će ipak redovnički stalež kao takav, zbog svoje posebne strukture i zbog toga što u njemu vladaju posebno povoljni uvjeti za ostvarenje potpunije i radikalnije ljubavi prema Bogu, Crkvi i narodu, ostati uvijek mjesto gdje se ta ljubav »intimnije« ili »potpunije« i živi, kako se izražava sam sabor (LG 44).

I sada dolazimo na ono odlučujuće u biranju nekog životnog puta. Ne biram si prvenstveno ja sam. Ne bira tvoja prijateljica ono što joj se svidjelo. Bog bira za nas i poziva nas. Naše je da to otkrijemo, pa pošto smo otkrili što Bog od nas hoće da to bez izmicanja vlastitim izborom potvrdimo i prihvatimo spremno, radosno i velikodušno. To znači dati se na život Ljubavi koja poziva. Motivacija s kojom netko stupa, recimo, u Karmel ili u brak, jest ono odlučujuće za smisaonost i vrijednost njegova koraka. A ta je motivacija: ne što ja, nego što Bog za mene hoće; On mi je to u ljubavi spremio. Ja trebam da u ljubavi prihvatim i ljubav živim. Izvanjska strogost, određene vježbe, dnevni red dobivaju svoje pravo značenje i vrijednost od ove unutrašnje jezgre. Bogu nije važno vanjsko djelo, uspjesi, pljesak ljudi, nego ljubav, tj. srce i duh što mu ga poklanjamo. Jer je tvoja prijateljica birala po tom pravilu, razumijem da je bila »veoma sretna« što je na Božji poziv izabrala »najbolji dio, koji se od nje neće uzeti«, a Crkvi dala ono najveće i najsvetije, što jedno djevojačko biće može dati — svoje srce.

UREDUJE: M. STARČEVIĆ

Savjest

...Ti si moj učitelj, koji diže prst i opominje.
...Ti si moja slika u ogledalu, koja meni sučelice stoji.
...Ti si moja budilica, koja me budi iz tvrda sna.
...Ti si stijenj-upaljač, koji svoje iskre baca sve do moga srca.
...Ti si brzo kucanje sata.
...Ti si znatiželjno dijete.
...Ti si moj sugovornik.
...Ti si blaženi ljetni lahor na livadi.

K. A.

Gvozdanovići

Čovjek mora znati u životu svašta podnijeti. Stisnuti zube i izdržati. Samo tako moći će se i održati.

Takav je bio naš narod kroz vjekove. Veliki Patnik i Mučenik! Trpio, patio, izdržao i — održao se!

Bilo je divnih, potresnih primjera. Što god mi danas mislili o pojedinostima, zbilo se i ovo s našim junačkim Žumberčanima:

Juraj Gvozdanović (Šišmanov), kapetan Gvozdanskog, bijaše (1574-1578) jedan od četiri kapetana utvrđenog grada Gvozdanskog, u blizini rijeke Gline. Turci su opsjeli grad i žestoko na nj navaljivali, a branitelji su se branili kao lavovi. I kad su Turci napokon provalili u grad, u noći između 12. i 13. siječnja 1578., nisu u njemu našli živa nijednog jedincatog branitelja. Sva četiri kapetana i svi vojnici (njih 300) pomrli su od gladi, žeđe i rana ...

Tako su činili naši stari! A mi danas? I mi moramo znati podnijeti. I zapostavljanje, i porugu, i prezir, i smijeh. Mislimo na naše divne majke-mučenice. Neka nam takvih Bog dade što više i bit ćemo spašeni ...

Glas

Tko ti kaže, čovječe,
Što je dobro, što je zlo?
Tko ti kori djelo, čin,
Ako nije čestit, fin?
— GLAS U TVOJOJ DUŠI!

Tko je to, o čovječe,
Tko ti pravi kaže put?
Mudro te opominje
i pametno savjetuje?
— GLAS U TVOJOJ DUŠI!

On od tebe, čovječe,
Čini prava čovjeka.
To je tajna, to je dar —
Budi sretan da je tu —
— GLAS U TVOJOJ DUŠI!

Budi vjeran, čovječe,
Radi što ti govori,
A sve drugo pregori,
Slijedi dušom radosnom:
— GLAS U SVOJOJ DUŠI!

M. K.

Ljudi?

Sveučilišna profesorica Jevgenija Ginzburg, koju smo već spomenuli u Glasniku, opisuje ovu zgodicu iz svoga strašnog prognaničkog života:

»Potkraj proljeća, kraj ulaza u jedan prostor za šetnju zatvorenika, nikao je u pukotini, između asfaltnih ploča, kržljav cvjetić. Julija ga je prva opazila i pokazala mi pogledom. Načas sam usporila hod da bih uživala u neviđenom čudu.

To je trajalo samo sekundu, ali Wurm (stražar), koji nas je pratio, zamijetio je to, sve shvatio i cvjetić surovo zgazio čizmom. Nije se time zadovoljio nego se sagnuo, podigao smrskano, uništeno stabalce, smrvio ga među prstima i zavitlao u stranu.

Za čitave šetnje gušila sam se u suzama; nisam se mogla svladati.«

— Je li to čovjek? Zar ima i takvih ljudi? Zašto ima onih koji stvaraju takve »ljude«, ulijevajući im u dušu neprestane laži, mržnju, osvetu, nečovječnost? Zašto zgaziti čovjeka u čovjeku? Zašto srce smrviti?

Tko prvi?

Za vrijeme rata bombardiran je grad Nantes (Francuska). Kad je prošla uzbuna, razletješe se ekipe za spasavanje po gradu. Odstranjuju ruševine, iskapaju mrtve i ranjene. Najednom opaze među ruševinama ruku u crnu rukavu. Malo odgrnuše i opaziše: žena, časna sestra.

Dosta je dugo trajalo, dok su je izvukli iz unakrst srušenih greda i ruševina. A ona, jedva što je došla malo k sebi i mogla govoriti, prozbori:

— Ostavite mene! Idite spasavajte one tamo, njima je gore!

Tko je prvi? Ja ili on? Tko ima prednost?

Eto, ona je tako mislila. I tako učinila. Ta dobra časna sestra. Ta vjerna učenica Isusova.

Poslušao

Pričao mi prijatelj!

— Vozio sam se s bratom. Bilo je ugodno, lijepo smo razgovarali, a nismo se već dugo vidjeli. Kad gle tamo, pokraj ceste ... Hm! ... Ne, on nije ništa vidio. Nije htio da vidi. I projurili smo ...

Nakon malo vremena najednom okrenu auto i poče voziti natrag. Do mjesta — nesreće! Da, nesreće. Trebalo je brzo intervenirati i pomoći.

To smo i učinili. I — sretno stigli kući. Tek, nešto malo smo zakasnili, ali to nije važno.

Jedno je bilo kod toga važno: savjest je proradila. On ju je pokušao u prvi mah ušutkati. Ali ona je kucala, i dalje zvonila. Tad ju je poslušao, i dobro je učinio!

— Kako bih se osjećao, priznao je poslije, kad bih došao kući sa svješću da sam mogao pomoći, a — nisam! A možda je čovjek bio i u velikoj nevolji ... I, kako bi meni bilo da sam ja bio na njegovu mjestu, a on na mojemu!

Na sreću, on je poslušao glas savjesti. Ako i ne baš odmah, ali poslušao je. I uživao je zatim u pohvali savjesti.

glasnikova priča

Piše: Tonči Trstenjak

Don Mate i Isus

Reče mi don Mate da su moje priče koji put tako tužne da se on od srca nad njima rasplače.

— Pa i plakanje je utjeha, napisah u prošloj priči.

— Ma jest da je utjeha, reče mi oklijevajući don Mate, ali, zaboga, ima i veselih priča na ovom svijetu.

— Nije da nema, rekoh, ali što ja tu mogu? Život prečesto pokazuje onu svoju tužniju stranu.

— Ja ću ti ispričati jednu radosnu priču.

— Samo ako je istina, don Mate.

— Sve su priče istinite ako su dobro napisane. Ovu koju ću ti sada ispričati najistinitija je koju si ikada čuo.

— Slušam, rekoh namještajući se u udobnom naslonjaču ispred radnog stola don Matine kancelarije.

Ustao je i pošao do police prepune spisa i neuredno poslaganih knjiga. Prešao je znalački rukom preko nekoliko svežanja sa spisima i izvukao onaj sa žutim koricama.

— Evo ga, reče okrenuvši se prema meni. Tu je unutra sve crno na bijelom. Zapravo, i nije sve počelo tako veselo kako je završilo.

Pošao je prema prozoru i zagledao se u lijepo kameno pročelje svoje župne crkve. Smiješak mu se prelio licem naboranim teretom godina, i pokazujući očima tamo preko na svoju crkvu reče:

— A bio je to jad od crkve. Curilo u nju kao kroz rešeto. Poslije svake bure sva bi se napunila sitna pijeska. Ali pomoći nije bilo. Novaca nikada dovoljno za popravak one grdosije od krova. Nije tada još bilo svijeta koji bi mogao smoći tolik novac da bi se crkva dostojno i temeljito prekrila. Popravljali smo nije da nismo. Ali, staro odijelo je uvijek staro.

Onda se okrenuo i pošao prema stolu na kojem je ležala mapa sa žutim koricama, u koju je bila brižljivo zavezana priča.

— I onda stigao stric iz Amerike i dao novaca da se crkva u kojoj je nekada bio kršten, temeljito popravi, rekoh naslućujući kraj. Takve se priče jeftino prodaju, don Mate.

— A jok, reče odrješito don Mate sjedajući za stol i odvezujući žuti svezak s ispisanim papirima. Nije don Mate nikad imao te sreće. A jok! Počelo je to sasvim drukčije.

— Kako drukčije? — rekoh, nestrpljiv od njegova dugog uvoda.

— Tako, eto, rekao bih ... nikako. Eto, baš nekako nikako.

— Počelo je nekako nikako?

— Ehe, baš nekako nikako. Pripeka onaj Božji sunac ka' da će spržiti sve živo. Sve šta ima malo pameti u glavi potražilo duboku hladovinu. Samo su se furešti muvali ovuda ovom pijacom dok sam išao zvoniti podnevni pozdrav. Nigdje domaćeg lica osim tete Mare, tamo eno na onom prozoru, kojoj ništa ne može izbjeći što god se zbi-

va u ovom našem malom mistu.

Odzvonio ja podne i krenuo da se po starom običaju poklonim Isusu u svetohraništu. Kad, tek što pokušah pokleknuti na jedno koljeno, primijetim da među klupama nađoše lijepe hladovine neka dva kosmata tipa, Bože mi oprosti. Ma nije to prvi put pa mi zato odmah krv zavrije u već i onako zagrijanoj glavi. Uspravim se odmah i da ću krenuti kako bih ih izgrdio i otjerao sa svetog mjesta kad odjednom čuh neki glas:

— Opet se nagliš, don Mate. A koliko si se već puta morao kajati zbog svoje naglosti?

— I baš ste čuli glas, don Mate? upitam u nevjerici.

— Baš glas. Evo baš ovako kao sad tebe. Baš tako.

— I što je dalje bilo?

Zastanem ja tako malo, ogledavajući se, odakle bi taj glas mogao doći?

— Ja sam, ja, don Mate. Isus, reče mi. Evo sam čitav dan sâm u tvom jadu od crkve i osim tebe i pokojeg turiste, ne računajući gluhu teta Lucu, nitko me ne posjeti cijeli ovaj dugi dan. Pa, evo, uđoše ova dvojica mladića da se malo odmore od vrućeg dana i od duga puta. Jest da su kosmati i pomalo neuredni, ali ako im je trebalo malo i hladovine, neka im. Barem da nečemu posluži taj tvoj jad od crkve, kad mi tvojih župljana nema cijeli dan u posjet.

— Ali, Isuse, rekoh, zar u crkvi da se traži hladovina? Zar na svetom mjestu da se spava?

— Eh, moj, don Mate, slabo si mi ti čitao Evanđelje. Slaba ti pamet. Lako tebi. A ja, kad sam hodao po Galileji i Judeji po velikoj vrućini, ja znam šta je to pronaći hladovine. A osim toga, kako možeš tvrditi da su ovi mladići zli?

— Ali, Gospodine, zar ne vidiš kako su kosmati i zamazani? Zar ti to nije dovoljno?

— Opet on, tvrdoglavi don Mate s usijanom glavom i kratkom pameću. Zar izgled čini čovjeka, don Mate? Ja sam Bog koji vidim srce i bubrege, a ti si u svojoj krivoj revnosti odmah spreman na srdžbu i krive osude. A zaboravljaš da sam ja toliko puta rekao da ćete u posljednji dan biti suđeni onako kako sudite druge. Eh, moj don Mate, slabo ćeš proći.

— Ali, Gospodine, što da radim? Zar da ih pustim tako spavati jer se to tebi sviđa? A ti dobro znaš da moram u podne zatvoriti crkvu. Eno, don Mirku nedavno ukrali svetog Lovru iz šesnaestog stoljeća dok je objedovao. Znaš kakav je danas svijet. Nikom se ne može više vjerovati. Pa onda ti furešti...

— Dosta, dosta, reče mi glas. Ti dobro znaš što trebaš činiti. Ili si već toliko postao zaboravljiv da si zaboravio kako sam ja rekao: Bio sam gladan i dadoste mi jesti, bio sam žedan i dadoste mi piti ...

— ... bio sam stranac i primiste me, bio sam gol i obukoste me, bio sam bolestan i u tamnici i pohodiste me, nastavih sam.

— Bravo, don Mate, reče mi onaj glas. A ja sam mislio da u Mate kratka pamet i da će morati na teološki kurs koji je organizirao biskup, a don Mate se ispričao da ne može od velika posla, dok kod kuće dangubi.

— Isuse!

— Što Isuse?! Ti dobro znaš što sam htio i vidim da dobro znaš što ti je činiti.

— U redu, Isuse! Ali ti znaš gluhu teta Lucu. Eno spremila je ručak za sebe i mene. Što mi je činiti? Tko će njoj išta dokazati? Reći će: Naivna li don Mate, dovodi mi furešte na ručak! Pa da su bar čemu, nego neka kosmata stvorenja. Bog mi oprostio zle misli.

— Don Mate, reče mi ozbiljno onaj glas, tko je tebi važniji? Da li mišljenje gluhe tete Luce ili moje? Zini, golube moj.

— Tvoje, Gospodine, tvoje mi je važnije.

— Eh, kad je tako, na posao, moj zamjeniče. I znaj da ja nikad nikome nisam ostao dužan za dobro što je učinio drugome.

Tu don Mate ponovo zastane, zagleda se kroz prozor prema kamenoj fasadi svoje župne crkve i duboko uzdahne:

— Hja, i tako je to počelo.

U slijedećem broju:

»UKRADENI PRŠUT TETE LUCE«

Za misionarska zvanja

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Misionarsko je zvanje u užem smislu riječi karizma, koju Duh Sveti dijeli odabranima, pozvanima, za opće dobro Crkve. U doba nestašice misionara, kakvo je naše, apostoli molitve molit će da Duh Sveti tu tako potrebnu karizmu udjeli mnogima. Molitva za zvanja u Crkvi je sredstvo koje je sam Krist preporučio, a njezina se uspješnost pokazala već bezbroj puta. Sam Bog u svojoj, nama nedokučivoj mudrosti hoće da molimo i vapimo za zvanja. Na taj se način i u srcima samih molitelja sve više razvija ona toliko potrebna i od Crkve hvaljena apostolska i misijska svijest.

Ustrajnom i poniznom molitvom za zvanja svi možemo aktivno sudjelovati da se njihov broj poveća. Naša misijska nakana nas u ovom mjesecu kad slavimo najveće tajne našega spasenja — muku, smrt i uskrsnuće Kristovo — poziva na tu dragocjenu suradnju. Uz molitvu za zvanja dodajemo i djela pokore, samozataje, strpljivo podnošenje svakidašnjih križeva pa će naša molitva biti još plodonosnija.

Budimo nadalje promicatelji apostolskih zvanja i čitavim svojim vladanjem i držanjem u životu. Neka mladi koji nas susreću vide u nama vjerodostojne svjedoke ljubavi, radosti u Duhu Svetom, pa će se i oni osjećati potaknutima da i sami više cijene kršćanske ideale, u koje spada i briga za vječnu sudbinu i spasenje čovjeka.

Našu molitvu za misionarska zvanja neka potkrijepi i ovaj zov iz Angole. Nadbiskup Luande monsignor Mauka izjavio je u svojoj poruci za prošlu Misijsku nedjelju da Crkva u Angoli, ako se želi oporaviti od posljedica građanskog rata, treba više misionara i pojačanu misijsku pomoć. Za vrijeme građanskog rata broj je misionara opao za 45 posto. Zbog toga su morale biti napuštene mnoge misijske postaje i socijalne ustanove. Na desetke zgrada bilo je oštećeno i opljačkano. »Unatoč tome, nastavio je nadbiskup, mi smo u svim godinama gerilskog rata, koji je u Angoli počeo g. 1961., imali odličnih misionarskih ličnosti, koje narod neće nikad zaboraviti. G. 1961. bila su ubijena dva misionara kapucina, a u borbama od g. 1975—1976. izgubili su život dva angolska biskupijska svećenika, dva misionara Duha Svetoga, jedan trapist i jedan angolski sjemeništarac. Mnogi svećenici i redovnice, inozemni i angolski, radije su ostajali na udaljenim i opasnostima izloženim postajama, nego da svoje stado ostave na cjedilu.

Iz svih dijelova Angole dolaze molbe da im se natrag vrate misionari. Pripadnici župe Krista Kralja u Luandi npr. sami su se molbom obratili vlastima da bi se prognani misionari smjeli opet u zemlju vratiti. Od proglašenja nezavisnosti zemlje vratio se 61 misionar, a pridošlo ih je i 5 novih . . .« To ni izdaleka ne odgovara tamošnjim potrebama.

U Zairu državne vlasti opet vraćaju Crkvi i privatnim organizacijama škole oduzete prije dvije godine. Time se daleko povećava potreba za novim misionarskim silama. Ako molimo da se one umnože, onda ne molimo za neku nestvarnu, izmišljenu potrebu, već za nešto u tolikim misijskim zemljama danas tako krvavo potrebno. Pred misijskom Crkvom stoje posve jasni i određeni zadaci. Ostvarit će ih samo onda ako bude imala dovoljan broj misionara. Apostoli molitve, dakle, na molitvu za nova misionarska zvanja!

Josip Antolović

Sedmi domaći biskup

Brat Ilija Dilber poslao nam je u zadnje vrijeme nekoliko pisama. Od svega materijala izabrali smo pismo od 5. siječnja ove godine, u kojem donosi neke podatke o crkvenoj hijerarhiji u Zambiji.

SRETAN USKRS ŽELIM VAM U IME BRATA ILIJE ISTO VAM ŽELI SESTRA EMICA SA SVOJIM MINISTRANTIMA

Ovih dana imenovan je novi biskup za biskupiju Solwezi. Zove se Abdon Potani. Taj novoimenovani biskup rođen je 1919. godine. Po narodnosti je domaći sin, Zambijac. Za svećenika je zaređen 1949. godine. Godinama je vršio razne odgovorne službe u biskupiji Chipata, a upravljao je i nekim misijskim postajama. Godine 1967. stupio je u red franjevaca konventualaca. Tri godine kasnije imenovan je administratorom prefekture Solwezi. A ovih dana imenovan je biskupom biskupije Solwezi.

Tako sada od devet biskupija, koliko ih je u Zambiji, sedam njih ima za biskupe domaće sinove. To su: biskupija Solwezi, Livingstone, Ndola, Mansa, Chipata, te nadbiskupije Lusaka i Kasama. U biskupijama Mbala i Monze još su ostali biskupi misionari.

U zadnje vrijeme porastao je broj domaćih bogoslova. U centralnom sjemeništu Mpima ima ih za cijelu Zambiju 67. Redovnička zvanja također rastu, ali polako. Ipak za ženske redovničke družbe ima lijep broj zvanja. Biskup Manse, Jakov Spaita, i nadbiskup Lusake, Emanuel Millingo, osnovali su redovničke kongregacije domaćih sestara. Tako se nastoji Crkva što više približiti domaćem stanovništvu, njihovim običajima i kulturi. Sestre nadbiskupa Millinga odijevaju se slično kao domaće bolje odjevene žene.

I u liturgiju unosi se dosta domaćih elemenata. Koji put neki pođu i malo predaleko. Istina, ima i onih koji ne odobravaju sve te novosti. Ali baš oni pomažu da se ostane u zdravoj sredini.

Eto, takvoj Crkvi u Zambiji mi želimo pomoći da se izgradi i učvrsti na zambijskom tlu. Toj Crkvi želimo poklonlti još jednu crkvu, koju želimo posvetiti Mariji, Pomoćnici kršćana. Želimo preko tih vidljivih spomenika naše vjere povezati našu hrvatsku Crkvu sa zambijskom Crkvom. Gdje ćemo tu crkvu podići uz vašu duhovnu i materijalnu pomoć, to ćemo vam naknadno javiti, čim dobijemo službeni odgovor lusačkog nadbiskupa. Međutim, preporučujem vam u molitve i cijelu zambijsku Crkvu i ovaj naš pothvat, koji bi imao biti spomenik naše vjere prigodom proslave 1300. godišnjice početka pokrštenja Hrvata i tisućugodišnjice prve poznate Gospine crkve na našem tlu.

Želim svim prijateljima i dobročiniteljima sretan i blagoslovljen Uskrs!

Ilija Dilber

Prvi pohod selu Goramari

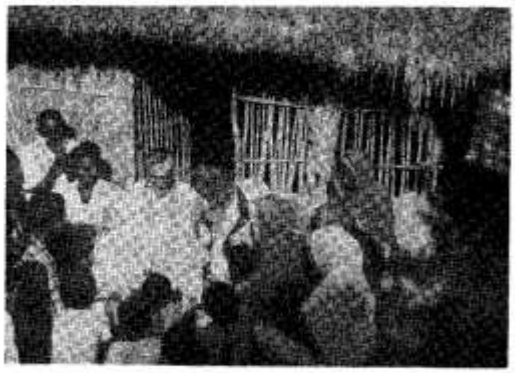

SLUŽIM SVETU MISU PRED JEDNOM KOLIBOM. SVI SJEDIMO PREMA INDIJSKOM OBIČAJU

Maria Polli, 6. 2. 1977.

U selu sam Goramari. To je jedno od naših novih sela. Daleko je od misijske postaje. Treba prijeći dvije rijeke, a potrebno je šest sati hoda. No bilo je vrijedno ovamo doći.

Već sam četvrti dan na putu. Jutro je bilo zbilja hladno na rijeci Gangesu. I tu zahladi u ovo doba godine. Nekoliko dana temperatura se spustila i na 10 stupnjeva Celsijusa, što je za nas veoma hladno.

Kad se naša ladica približila selu Goramariju, ljudi su već čekali na obali. Bila je oseka. Na nasip smo se uspeli kroz duboko blato. Tu nas je dočekala i seoska glazba s bubnjevima i s malim gongom. Dakako, bilo je i vijenaca, jer bez njih nema slave u Bengaliji.

Ljudi su se dotakli svećeničkih nogu, prema lijepom indijskom običaju. Uz blagoslov i pjesmu uputili smo se prema selu.

Tu je katehistica Bibijana i još je jedan katehist. Rade tu već nekoliko mjeseci. Prije su radili u selu Balir Khalu. No pred dva mjeseca došli su k nama predstavnici sela Goramarija i izrazili su želju da bi i oni htjeli nešto čuti o Isusu. Višnupodo je darovao zemljište za kapelicu. Sad su oni htjeli da se to zemljište danas blagoslovi, jer bi željeli da odmah počnu graditi malu kapelicu.

Na livadi su pripravili mali oltar. Okolo su sve rogožine, Sjeli smo svi. Oko nas dječice kao pljeve. To je njihov Božji dar. Svi su bili radosni. No ne znam tko je bio radosniji: da li oni ili ja, a da o Isusu i ne govorim.

Odlučili su da će crkvicu brzo podići. Žele i školu popraviti. Ima tu mala škola, ali ne radi baš dobro. Stoga smo i to uredili! Neka će djeca odavle poći u našu školu u Bošonti. Na našoj novoj misijskoj postaji Maria Polli još nemamo škole, pa naša djeca i djevojke idu ili u Bošonti ili u Morapal

Ljudi me pitaju o svetoj vjeri. Za njih su dakako, mnoge stvari posve nove. Osobito me se dojmila njihova iskrenost. Stari Horipodo tako lijepo gleda i pita me: »Oče, zašto ja moram promijeniti svoju vjeru?« Ja sam mu odgovorio: »Horipodo, ne treba vjeru mijenjati, vjera je jedna!« I on mi reče: »Vidite, oče, ja od svoje mladosti Boga ljubim onako kako ga ja poznam. Vršim njegove zapovijedi. Eto, sad sam čuo o Isusu. Vidio sam vaš život, život sestara, pa mi izgleda da mi je sada Bog bliži. Moram li ja promijeniti svoju vjeru?«

Zbilja divota! Sjetio sam se onoga mladića koji je došao k Isusu i rekao: »Učitelju, sve sam zapovijedi vršio od svoje mladosti!« I Isus, pogledavši ga, zavolio ga je. Kad sam gledao Horipoda, došla mi je misao: da je tu bio Isus, On bi sigurno i Horipoda uzljubio. I ja sam ga odmah zavolio i rekao sam mu: »Horipode, Bog se ne mijenja. Onaj Bog kojega ti ljubiš i štuješ od svoga djetinjstva, to je taj Bog, to je Isus. I on ti daje sreću i priliku da ga sada nalaziš u punini. Sad ćeš ga primiti, sad će on doći u tvoje srce. Isus je utjelovljeni Bog.«

I Horipodo je bio sretan i reče: »Baš mi je drago! To je velik problem u našem selu, kad netko kaže: »Moraš promijeniti vjeru!« Mi kao da gubimo sve što smo do sada imali. A ima nešto dobra i među nama!«

Imao je pravo. Na ono dobro što ga oni već imaju dodaj Isusovu milost . . .

Ovi novi vjernici nam mnogo toga kažu. Mnogo toga možemo i mi od njih naučiti.

Još smo dugo razgovarali, a na koncu smo se pomolili i zapjevali jednu pjesmu u čast Isusu Kristu, koju je ispjevao jedan od njihovih pjesnika: »Kriste Bože, ja tebe slavim . . .«

Tako je, eto, završio moj prvi pohod selu Goramariju.

Na kraju želim svim prijateljima i dobročiniteljima sretan Uskrs!

o. Ante Gabrić

SRETAN USKRS

SVOJIM
PRIJATELJIMA
I
DOBROČINITELJIMA
ŽELE

. . . SESTRA IVANA SA SVOJIM SIROTANIMA

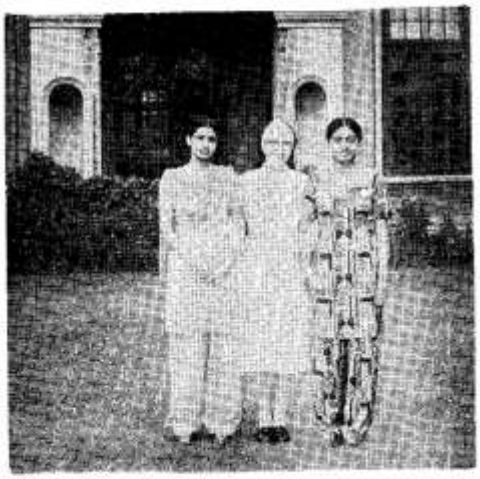

. . . SESTRA STEFICA SA SVOJIM UČENICAMA

. . . SESTRA SOFIJA I NJEZINE UČENICE

. . . SESTRA SILVINA I NJEZINI SIROMASI

. . . SESTRA MONIKA SA SVOJIM SURADNICAMA

Svečanost u Kolyanpuru

Naš bengalski misionar otac Stjepan Polgar poslao nam je početkom prošle godine opis svečanosti blagoslova nove crkvice u Diamond Harbouru. Ove godine, u pismu od 7. siječnja, javlja nam opet nešto slično. Piše o svečanosti u misiji Kolyanpur, koja je donedavna pripadala misiji Morapai. Ovdje donosimo glavne dijelove tog opisa.

Pišem vam o blagoslovu crkve svetog Stjepana mučenika. Svečanost je održana 12. prosinca 1976., na treću adventsku nedjelju.

Prije nekih 20 godina na tom istom mjestu bila je podignuta crkva svetog Stjepana, no kasnije ju je župnik smanjio za više od jedne trećine. Kad je za morapajskog župnika došao otac Ante Gabrić, on je tu crkvicu proširio na taj način što joj je naprijed dogradio jednu dvoranu, koja je služila i kao škola i kao crkva. Kad je za župnikovanja oca Gabrića dlobom morapajske župe na dva dijela, došlo do osnivanja nove misijske postaje Kolyanpur, trebalo je misliti na bolje rješenje da ta misijska postaja dobije veću crkvu. To pitanje počeo je rješavati otac Stanko Poderžaj, kojemu je bila povjerena na upravu ta nova postaja. Dao je izraditi nove planove, prikupljao je novac za crkvu i kad je prikupio nešto sredstava, dao se na posao. Srušio je staru crkvicu i dvoranu i započeo gradnjom velike crkve. Nažalost, nije mogao taj svoj pothvat i dovršiti: Gospodin ga je 23. travnja 1976. pozvao k sebi.

Drugi su započetu crkvu dovršili, i tako je mogla biti blagoslovljena pred prošli Božić. Uz samu crkvu nalazi se i novi župni dvor, koji je otac Poderžaj veoma lijepo uredio, uveo u nj struju, postavio pumpe za vodu, a oko kuće posadio je mnogo voćaka, osobito banana. Uredio je i lijep vrt za povrće.

Na svečanosti blagoslova te crkve skupilo se prilično mnogo svećenika, a došao je i sam kardinal nadbiskup kalkutski Lovro Picachi, te njegov tajnik, a bili smo prisutni otac Gabrić i ja kao negdašnji župnici tog područja.

Kad smo zajedno s nadbiskupom na početku obreda blagoslova, svečano ušli u crkvu imali smo dojam da smo ušli u neku katedralu. Crkva ima mnogo velikih prozora. Glavni oltar smješten je u malu apsidu, go-

NOVA CRKVA U KOLYANPURU

KALKUTSKI NADBISKUP POLAZI BLAGOSLOVITI NOVU CRKVU

NADBISKUP BLAGOSLIVLJE NOVU CRKVU

tovo usred crkve. Uz taj oltar stajala je na postolju slika pokojnog oca Poderžaja. Bila je pokrivena. Nadbiskup je pristupio k slici, zapalio pred njom svijeću i onda otkrio samu sliku, dok je jedna časna sestra na nju stavila vijenac.

Kad je obred blagoslova crkve bio gotov, započela je sveta misa, koju su s nadbiskupom koncelebrirali svi prisutni svećenici. Pod tom misom nadbiskup je zaredio jednog bogoslova za đakona i jednog đakona za svećenika. Obojica su rodom iz južne Indije, iz Kerale.

I blagoslov crkve i ređenje pratilo je mnoštvo vjernika. Crkva, iako je velika, bila je puna.

Sad, eto, narod ovdje ima lijepu crkvu, samostan časnih sestara i dispanzer. Prije 20 godina su na mjestu gdje se nalazi crkva sve unaokolo bila samo rižina polja. Blizu nije bilo nijedne kuće. A danas je to selo s nekoliko arteških zdenaca, s mnogo lijepih zidanica kuća, s asfaltiranom cestom i strujom. Naše muke i napori nisu bili uzaludni. Ima nade da će u toj župi biti i novih duhovnih zvanja, a ostaloj mladeži otvaraju se mnogo veće mogućnosti da pođe na daljnje školovanje. Tako ćemo s vremenom dobiti sve veći broj katoličke inteligencije. Sve će to pridonijeti da Crkva u ovome kraju dođe do mnogo većeg ugleda i da se sve više bude s njom moralo računati u javnom životu.

ČASNA SESTRA STAVLJA VIJENAC NA SLIKU POKOJNOG OCA STANKA PODERŽAJA

APSIDA CRKVE S GLAVNIM OLTAROM

NADBISKUP U DRUŠTVU MLADOMISNIKA I NJEGOVE RODBINE

Prije su kršćani živjeli u malim zabačenim selima, pa su im i crkvice bile prezrene blatarice. Danas se već i sami neprijatelji kršćanstva moraju diviti i našim lijepim građevinama i kulturnim ljudima katolicima. Mi smo postali »znak«. Sad i mi možemo reći svoju riječ. I ona se poštiva, ne može se preko nje prijeći.

Baš zbog svega toga mi misionari zahvaljujemo svima onima u domovini koji su nam pomogli da izgradimo Kristovu Crkvu u Bengaliji.

BANGLA KRISTER HOUK! — NEKA BENGALIJA POSTANE KRISTOVA!

o. Stjepan Polgar, DI

Apostolat molitve u svijetu

ŠVICARSKA. Nacionalni tajnik AM, prilično osamljen, čini što može, a smatra svojom glavnom dužnošću da pomaže vjernicima protiv sve veće poplave sekularizacije i njezinih loših učinaka. Vjernici, na žalost, nisu bili pripremljeni na taj napadaj sekularizacije — posvemašnjeg posvjetovnjačenja. Dobro Shvaćen AM, koji je po svojoj biti za najšire slojeve, svojim duhovnim programom mogao bi postati jaka brana protiv suvremene sekularizacije. Bit je te sekularizacije i udaljavanja od vjere u tome što ne mari za duhovne vrednote ili čak ih svjesno zabacuje.

FRANCUSKA. To je zemlja u kojoj se rodio Apostolat molitve, ali je danas tamo gotovo na izdisaju. Nije ipak ni ondje sve propalo. U Toulouseu još uvijek izlazi skromni mjesečnik »Source de Vie« (Vrelo života) u 12.000 primjeraka. Međutim, »Euharistijski pokret mladih« (to je ogranak AM) živo napreduje. Taj pokret broji 80.000 mladih i biskupi stavljaju u nj veliku nadu. U tome pokretu radi 1.500 svjetovnjaka kao aktivisti.

Sve to govori da je Apostolat molitve uvijek živ. Živi i djeluje u teškim okolnostima, ali danas, u doba krize vjere i crkvenoga života, ima šanse da učini mnogo dobra.

Josip Antolović

nove knjige

OBRANA MOGA VJEROVANJA, napisao o. dr. Božo Vuco. Treba samo znati da je to već treće izdanje ove vrlo uspjele i suvremene knjige, koja bi trebala biti u rukama svih onih kojima je stalo do naše vjere. Str. 203, Cijena 40 d. Narudžbe: Božidar Vuco, 58300 Makarska, Put žrtava fašizma 1.

S ISUSOM NA GOLGOTU, priredio J. Gusić. To je drugo izdanje zbirke Križnih puteva. Veoma prikladan priručnik za svete korizmene dane. Cijena 40 d, a naručuje se na adresu: S. Dilber, 41001 Zagreb pp. 699, Palmotićeva 31.

TAMNA NOĆ, napisao Sv. Ivan od Križa. Ovo djelo velikog sveca, mistika, reformatora i crkvenog naučitelja posebno preporučujemo onima koji žele provoditi dublji duhovni život. Cijena 80 d., tvrdi uvez 100 d. Narudžbe prima: Samostan sv. Klare, Končareva 20 — 58000 Split.

Svibanj je posebno posvećen Gospi. I mnogi kršćani, stariji i mladi, željet će ga doista provesti u društvu s Gospom. U tome svima može veoma mnogo pomoći knjiga Jurja Gusića **»S GOSPOM K VRHUNCIMA«,** koja nam na poseban način nastoji približiti Gospu u našem svagdašnjem životu i radu. O toj knjizi napisane su veoma lijepa priznanja i u domovini i izvan nje. No najbolje će biti da se o tome uvjerite sami. Knjiga se naručuje na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31. Cijena joj je 40 dinara.

IZNAD OMEĐENIH KRUGOVA peta zbirka prof. Augusta Đarmatija prigodom njegove 70. obljetnice života izdalo Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda. Đamartijevi stihovi čitaju se i pamte, shvaćaju, osjećaju i prihvaćaju te još dugo ostaju i zvone u ušima i srcima čitatelja. Zato svima ljubiteljima dobrih pjesama preporučamo ovu uspjelu zbirku.

MARULIĆ — izišao je prvi broj ove Hrvatske književne revije. Narudžbe: Hkd Sv. Ćirila i Metoda, Tomislavov trg 21 — 41000 Zagreb.

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

18. do 22. travnja, vodi o. Vinko Mioč
9. do 13. svibnja, vodi o. Vinko Mioč
20. do 24. lipnja, vodi o. Franjo Cerar

Svaki tečaj počinje u ponedjeljak u 19 s., a svršava, prema dogovoru, u četvrtak uvečer ili petak ujutro. Lijepo molimo da se svatko unaprijed najavi na adresu:

ISUSOVCI
Rakovčeva 12
51410 OPATIJA

zahvalnice

ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU
ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU

...sv. Anti, bl. Leopoldu i m. Klaudiji za primljene milosti. — N. N., Pančevo
...i bl. Leopoldu za uslišanje u velikoj nevolji i u nesreći moga sina. — Lucija, Osijek
...i svetim zaštitnicima što mi je sin nakon dugog vremena dobio zaposlenje. — F. Bl., Vinkovci
...Porođenju Isusovu, Gospi od brze pomoći i sv. Nikoli Taveliću na uslišanoj molitvi. — N. N., Dobrinj
...Duhu Svetome, Gospi od brze pomoći i dušama u čistilištu, što su mi zacijelile rane na nogama. — Terezija Kos, Cernik,
...za udjeljene milosti. — Jakica B.
...Majci Božjoj i svima svetima za sreću i zdravlje moje obitelji i za jednu veliku milost. — Zorica Štingl, Selišće
...i sv. Antunu na pomoći kod polaganja ispita. — L. M., Međimurje
...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje od potresa mozga. — Kata Ružičić, Zagrađe
...Majci Božjoj Dragotinskoj i sv. Antunu za pomoć i utjehu u cijelome životu. Kata Karalić, Perkovci
...i Gospi od brze pomoći za primljene milosti uz preporuku za sretan porod kćerke. — Mama Marica, St. Petrovo Selo
...sv. Judi Tadeju i bl. Leopoldu za primljene milosti. — M. M., Nuštar
...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i bl. Leopoldu za sretno uspjelu operaciju kao i za sve primljene milosti. — Anica Šarić, Nuštar
...Sv. Antunu i svima svetima za sve primljene milosti. — Marija Babić
...Gospi Lurdskoj i svima svetima što su mi bili u pomoći pri teškoj operaciji. — Ankica Šimenić, Podr. Podgajci
...i sv. Antunu za pomoć u nevolji. — U. A., N. S.
...sv. Anti, bl. Leopoldu i svim svecima što su mi sačuvali od očite smrti sina, nevjestu i unuka. — Nike Brbora i Baldo, Ston
...sv. Josipu, sv. Antunu i svim zagovornicima što su mi pomogli u mojim teškim trenutcima osamljenosti. — Redoviti pretplatnik iz Murtera
...i sv. Nikoli Taveliću za bratovo ozdravljenje. — D. V. Trijebanj
...na svim milostima a napose na ozdravljenju majke i brata. — M. G., Lovinac
...Za primljene milosti i za zdravlje. — Obitelj Stjepana Mustač, Krap. Toplice
...i Gospi od brze pomoći za primljene milosti uz preporuku za moga unuka. — Jelka Gregur, Vaška
...za primljene milosti. — Đeni i Vice Paškov, Split
...sv. Judi Tadeju, sv. Antunu i sv. Nikoli Taveliću za više primljenih milosti. — A. B., Kloštar Ivanić
...i bl. Leopoldu za sklad u obitelji i za uspjeh nećakove operacije. — Slavka Iverović, Popovača
...za uslišanje, molitve za uspješno položene ispite. — M. G., Putkovec, Đurmanec
...sv. Antunu i ostalim zaštitnicima na ozdravljenju moga nećaka od teške i beznadne bolesti. — Mare Slade, Mali Ston
...i sv. maloj Tereziji uz preporuku za pomoć u teškim kušnjama. — N. N.
...i Gospi Trsatskoj za sretnu operaciju. — Ana Pančić, Lokve
...i sv. Josipu što je spasio svoju crkvu. — Marija Dimić
...Gospi od brze pomoći i dušama u čistilištu na beskrajnoj dobroti. — Đ. S., Varaždin
...za primljene milosti. — J. Smodlaka, Split
...Gospi od brze pomoći i sv. Ani za primljene milosti. — B. A., Belišće
...sv. Ivanu Krstitelju, sv. Mateju i sv. Antunu za zdravlje svojih sinova. — Majka Vinkovci
...za mnoge milosti a napose za sretnu operaciju jednoga unuka i za zaposlenje drugoga. — M. B., Kaštel Sućurac
...bl. Leopoldu i dušama u čistilištu za primljene milosti. — Josipa Šimatović, Mrkopalj
...za veliku pomoć meni i mojoj djeci. — Josipa Vranješević, Vrbica
...i našem Kardinalu na primljenoj milosti. — E. B., Bošnjaci
...Petru Barbariću za isprošene milosti našemu sinu Petru. — Roditelji, Šiškovci
...sv. Josipu i sv. Antunu na svim milostima a napose za sretan porod kćeri i za muževo ozdravljenje. — Čitateljica iz Sunje
...sv. Roku i sv. Nikoli Taveliću na uspjeloj operaciji moje kćeri. — B. R., Ramić
...Presv. Trojstvu i svima zaštitnicima za primljene milosti. — C. I., Mrkopalj
...za ozdravljenje od bolesti uha. — N. F., Osijek

PREPORUČUJEM SE I NADALJE
NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz bibliju

UREDUJE: PERO BULAT

REALNOST USKRSA

DOKUMENT

Evo najstarijeg teksta što ga iznosi svjedočanstvo dvanaestorice apostola prve Crkve o Uskrsnuću. Dokument je trijezan i suh do kostiju, ali solidan poput kamenog bloka bačena u temelj zgrade. Riječi su jednostavne i ritmičke:

»Predao sam vam najprije ono što sam i primio: da je Krist, suglasno s Pismima, umro za naše grijehe, da je pokopan, da je treći dan, suglasno s Pismima, uskrsnuo, da se ukazao Kefi, potom dvanaestorici. Zatim se ukazao braći kojih je bilo zajedno više od pet stotina, od kojih većina još i sada živi, a neki su već pomrli. Potom se ukazao Jakovu, pa onda svim apostolima. A na posljetku u kazao se i meni kao nedonoščetu.«

PROTOKOL

Ova točna izjava, zbijena i precizna i stroga poput protokolarne potvrde, a sadržana u 15. poglavlju Prve Poslanice sv. Pavla Korićanima, pisane godine 55—56. poslije Krista, izričito se poziva na Apostolovo propovijedanje u gradu godine 50. do 52. poslije Krista.

Svi su učenjaci složni da se nalazimo pred najstarijim dokumentom, strogim, zajamčenim od kolegijalnog auktoriteta, u kojem svaka riječ i ma svoju povijest i precizno značenje s obzirom bilo na odnos prema pripovijedanim činjenicama, bilo na okolnosti ambijenta i kulture koje izazvaše njegovu formulaciju.

Uistinu, koje bi značenje moglo imati spominjanje »pet stotina braće« s određivanjem »od kojih neki i sada žive«, kad se ovi ne bi mogli pitati kao neposredni svjedoci?

ZAJEDNICA

Smijemo spontano predmnijevati da je to svjedočanstvo preuzeto i prepisano iz starijeg dokumenta, koji je već bio u upotrebi u prvim kršćanskim zajednicama.

Apostol izjavljuje da ga predaje doslovno kao što ga je i primio. Treba imati na pameti da njegova terminologija ovisi o tehnici rabinskih škola, iz kojih je sv. Pavao izašao.

Budući da se u njima podučavalo u direktnom dodiru između učitelja i učenika, od kojih je prvi »predavao«, a drugi »primao«, Apostol se i za kršćanskog naviještanja osjećao obaveznim da preda »najprije« ono što je primio od vjerske zajednice u koju je unišao nakon obraćenja. Bila je to zajednica kojoj su predsjedavala dvanaestorica, neosporive glave prve kršćanske generacije. Zbog toga neki učenjaci, držeći se nadasve semitske podloge u pogledu izražavanja, smatraju da mogu označiti podrijetlo tog prvog svjedočanstva o Uskrsnuću u jeruzalemskoj majci Crkvi i da mogu utvrditi datum njezina sastavljanja prije obraćenja sv. Pavla, to jest prije 35. godine vulgarne ere, to jest tri ili četiri godine poslije Kristove smrti.

ANTIOHIJA?

Drugi učenjaci traže početke formule u antiohijskoj zajednici u kojoj je sveti Pavao formiran i proveo prve misionarske pokuse, što bi nas natrag vratilo u godine 40—43. poslije Krista.

Teško je birati između jedne i druge hipoteze, ali nije moguće zaobići starinu formule, koju je već sv. Pavao naučio i predao kao tra-

dicionalni dokument, obdaren obvezatnim auktoritetom, godine 50. poslije Krista, to jest manje od 20 godina iza Gospodinove smrti.

SVJEDOCI

Na temelju povijesnog iskustva stupiše apostoli na put propovijedanja, navještivanja i svjedočenja za ono što vidješe i što je Bog učinio po ljudima.

Prva propovijed Petrova na Duhove izjutra, pedeset dana iza Uskrsa, usredotočena je na ovu temu: »Onog Isusa koga ste ubili, Bog je uskrisio, i svi to svjedočimo.« Iza nekoliko dana eto druge Petrove propovijedi prigodom ozdravljenja u ime Isusovo prosjaka — bogalja: »Odrekoste se Sveca Pravednika i zatražili ste da bude pomilovan ubojica; ubiste Začetnika života. Ali ga je Bog uskrisio od mrtvih, čega smo mi svjedoci.«

Te riječi postadoše vrlo brzo opasne i sudbonosne za onoga koji bi ih izgovorio: prijetnje, bičevanje, zatvaranje Petra i Ivana, kamenovanje Stjepana, *rubljenje glave* Jakovu... sažalno podsmjehivanje Pavlu na areopagu u Ateni, koga sofisti otpraviše kao luđaka jedva što je počeo govoriti o Božjem posredovanju u povijesti: »Čim čuše »uskrsnuće mrtvih«, neki se nasmijaše, dok drugi rekoše: O tom ćemo te poslušati drugi put.«

SVE DO SMRTI

Svjestan je sv. Pavao da je Kristovo Uskrsnuće ono u što ulaže čitav svoj život; temelj na kojem počiva zgrada vjere. Tako su mislili i ostali apostoli. Pošto preniješe ono što su vidjeli svojim očima i čega su se doticali svojim *rukama*, vlastito svjedočanstvo zapečatiše svojom krvlju.

Zbog toga su ih na početku nazivali ocima vjere i stupovima Crkve. »Mislim«, primjećuje Origen, »da je najjasniji i najočitiji dokaz vlastiti život učenika Isusovih, koji se posvetiše životu punom pogibelji za vlastiti život. Prema tome, da su izmislili Isusovo Uskrsnuće, ne bi ga propovijedali tolikom snagom, oduševljavajući time ne samo ljude da preziru *smrt*, nego su u prvom redu *oni* radi toga umirali.«

NA USKRSNO JUTRO GROB JE ISUSOV OSTAO PRAZAN (GORE)

DE PREDIS: PETAR I IVAN TRČE PREMA ISUSOVU GROBU

Svjedočanstvo znači na grčkom jeziku **martyrion.** Od toga nastade naša riječ mučenik. Mučenici su svjedoci Kristova Uskrsnuća. Dajući svoj život radi Kristova Uskrsnuća, nadali su se i vlastitom uskrsnuću.

Alternativa »mit ili stvarnost«, primijenjena Kristovu Uskrsnuću, vraća se neprekidno u povijesti. Pa i u naše vrijeme iskrsava obnovljenom snagom. Alternativa se poistovjećuje s još radikalnijom: vjera ili nevjera, nada ili očaj, perspektiva života ili sudbina smrti na horizontu čovječanstva.

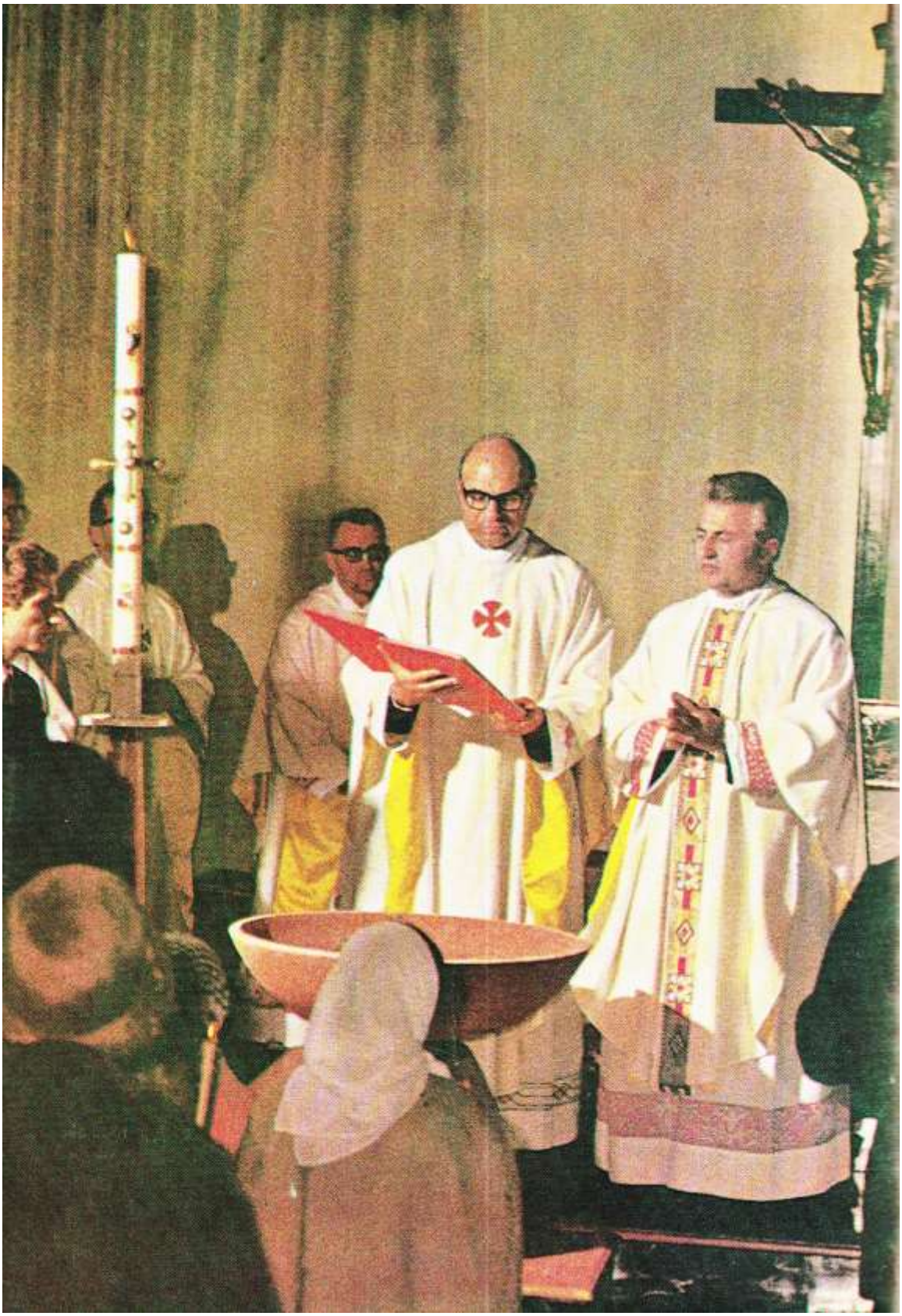

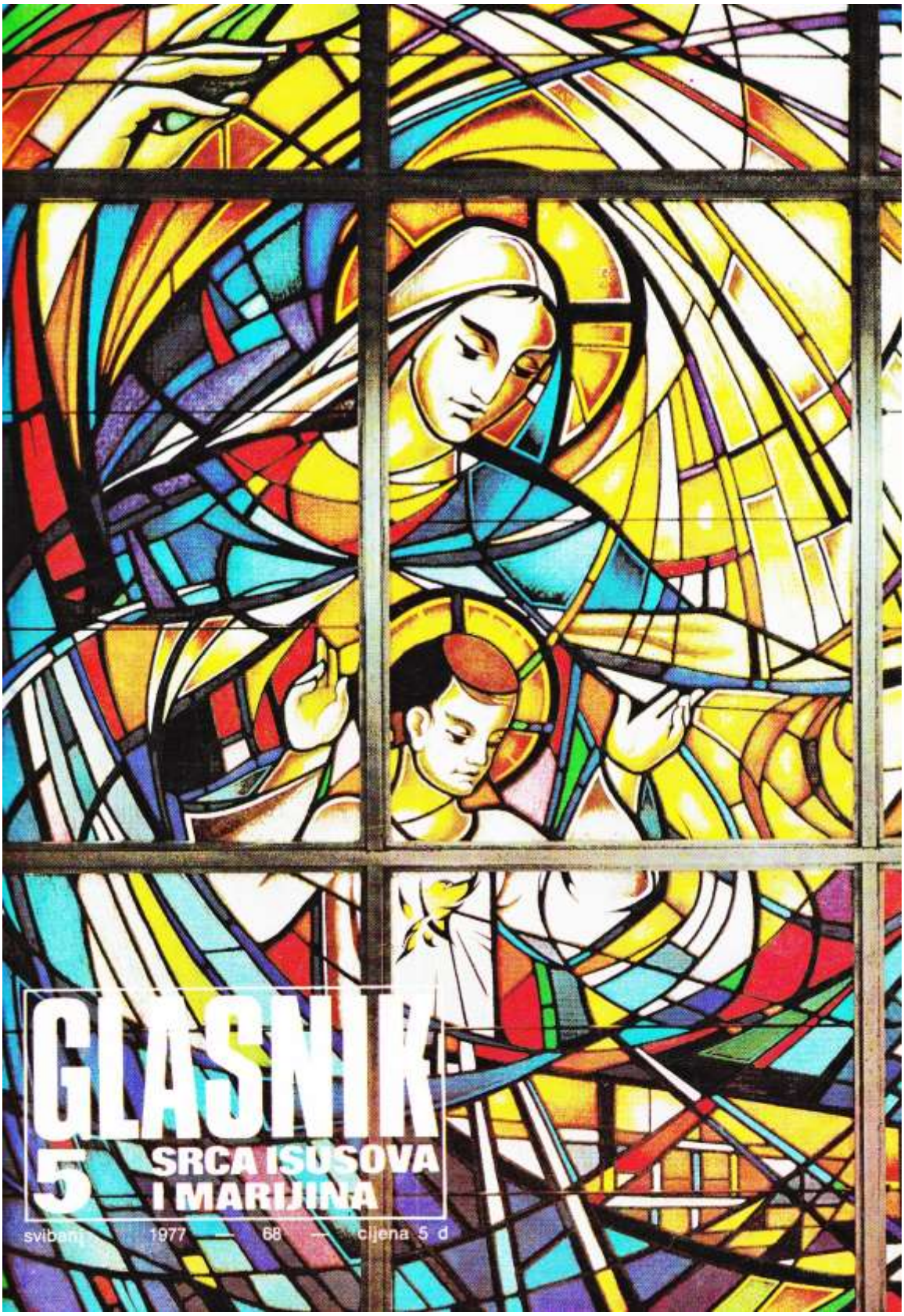

GLASNIK

5 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

svibanj 1977 — 68 — cijena 5 d

Naslovna strana: M. Gajšak — ZAŠTITNICA BUDUĆIH MISIONARA (Zagreb, Malo Sjemenište D. I.)

Na zadnjoj strani omota: S BEATIFIKACIJE BL. LEOPOLDA U RIMU 2. svibnja 1976. (Snimio: M. Gabrić)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. — Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Likovnografička oprema: Ivo Vrtarić. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Zaštitnica Misionara

Na naslovnoj stranici ovoga broja GLASNIKA nalazi se slika s prozora Malog sjemeništa Družbe Isusove u Zagrebu. Izradio ju je Marijan Gajšak isusovac, a prikazuje Gospu s malim Isusom kao zaštitnicu mladih koji se spremaju za buduće misionare.

Kad ne bismo bili sposobni širiti Evanđelje među drugim narodima, osim u našem hrvatskom onda bi spominjanje trinaest stoljeća postojanja kršćanstva u Hrvata i veza naših pradjedova sa Svetom Stolicom izazvalo tužan osjećaj za starim dobrim vremenima, kad je evanđeoska Riječ živjela u srcima Hrvata.

Ovakvo Malo sjemenište, koje živi i djeluje pod zaštitom Gospe Kraljice, gdje se spremaju budući misionari Zambije i Indije, pokazuje da Evanđelje nije kod nas mrtvo slovo u muzejskoj vitrini.

Svijet tradicije otaca Gabrića, Vizjaka, Mesarića i braće Šmita, Fostača i Ilije Dilbera slijede i oni mladi koji su ove godine dobili konačni blagoslov od svojih poglavara da krenu u sunčanu Afriku, a zvanje im je sačuvala Majka i Kraljica Crkve na Fratrovcu. Tko želi dobiti opširnije informacije o životu i radu mladih budućih misionara Družbe Isusove, neka se javi Uredništvu GLASNIKA ili direktno na »Upravu sjemništa A. Bea« 41000 Zagreb, Fratrovac 38.

P. B.

uredníkova riječ

Osvanuo nam je opet mjesec svibanj, koji u cjelokupnom zbivanju godišnjih dobi ima središnje mjesto zbog svoje neusporedive ljepote i svježine.

Sumorni su krajevi koji nisu okićeni svibanjskim cvijećem i prožeti njegovim miomirisom.

Što je svibanj za prirodu, to je štovanje Marije u pobožnosti našega katoličkog srca. I zato je trebao samo jedan potez razuma da se spoji ono što je srce povezalo: Mariju i svibanj, te da Ona postane svibanjska kraljica.

Ovaj svibanjski broj GLASNIKA karakterizira pjesma Mariji.

Vladimir Nazor, pjesnik orijaške snage, znao je postati kao priprosto dijete, kad se sjetio Marije, te joj u bolima izricao svoje jade i od nje se nadao pomoći kao u pjesmi »Zavjet«.

Nešto simpatično, toplo, priprosto i potpunoma »naše« struji iz maloga sela Zvonimirovca, koje je stavilo svoje pouzdanje u Gospu: sagradili joj crkvicu, uzeli za čuvaricu svojih domova i cijele pokrajine.

Opis hodočašća Marijinih štovatelja u rodno mjesto našega novoga blaženika Bogdana — Leopolda povezuje ono što je već tradicija, zauzimanjem isusovca oca Edomira Cike, s onim što će se odvijati početkom svibnja ove godine pri proslavi prve godišnjice beatifikacije oca Leopolda i 50-godišnjice beatifikacije blažene Ozane Kotorke.

Ovom broju povećali smo broj stranica da i time izrazimo svoje veselje i sreću što se nalazimo u mjesecu Svibanjske Kraljice.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68 SVIBANJ 1977. BR. 5

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — 148
BUDI VOLJA TVOJA, J. Z. — — 150
PA, POČNIMO!, L. Bešlić — — 151
ALI STVARNI ISUS IZ NAZARETA, T. Ivančić — — — — 152
BRANITELJ PRAVA NA BRAČNU LJUBAV, N. S. Novak — — 154
BANOŠTOR, L. Ulman — — 156
PRED ORONULIM HRAMOM, Dr Đ. Marić — — — — — 157
PREKO MARIJINIH SVETIŠTA, Hodočasnik — — — — — 158
PRIMJER KOJI NADAHNJUJE, B. V. — — — — — — 160
GOSPINO SELO ZVONIMIROVAC, Rajner — — — — 161
MOLITI? — — — — — 161
OZANA KOTORKA — PUTOKAZ JEDINSTVU, J. Mlinarić — — 162
ZAVJET, V. Nazor — — — 165
LJUBAV NA DRUGI NAČIN?, I. Fuček — — — — — — 166
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — 168
UKRADENI PRŠUT TETE LUCE, T. Trstenjak — — — — — 170
KRIVULJA NIETZSCHEOVA ŽIVOTA, M. Škvorc — — — — 172
GOSPA I ISLAM J. Antolović — 174
SUSRET U MARIA POLLIJU, A. Gabrić — — — — — — 175
TRI SVADBENA DARA, S. Mužić 176
LJUBAV JE DOMIŠLJATA, Z. Miketinac — — — — — — 177
CRKVU ĆEMO GRADITI U CHIBOMBO, I. Dilber — — — 178
SPREMAM SE U POHODE DOMOVINI, M. Okrugić — — — 179
NOVE KNJIGE — — — — 180
ZAHVALNICE — — — — 181
BRAK U PALESTINI, P. Bulat — 182

hvala na pismu

ISUSOVCI

Što su skladno složena
Ova braća rođena!
Lica vedra, nasmijana,
Srca srećom razdragana:
Jozo sjedi, Pero svira
Melodije nježne dira.
Jer pedeset prođe ljeta
Kako Jozo iz tog svijeta
Pođe Krista slijediti
I Bogu se predati.
Za jubilej bratu Jozi,
Dobri Bože, Ti pomozi!
I dalje ga čuvaj, prati,
I vjernost mu nebom plati!

■

ZAŠTO?

»Dragi Pater! Pošto ste sigurno susretali i primali žene na savjetovanje koje su počinile pobačaj, interesira me: da li se one kaju ili hladno odnose? Da li su svjesne da su počinile ubojstvo nerođenoga svoga djeteta? Da li znaju da je to grijeh? Zašto to ipak čine?«

Svaka žena je vrlo uzbuđena prije pobačaja i zna da čini veliko zlo, prema tome i grijeh ... ukoliko je došla u doticaj s poučenim osobama, koje su joj dale u ruke koju brošuricu ili pokazale kakve slike. Zašto to čine? Jer je premalo »aktivistkinja« i »aktivista« u našim redovima protiv pobačaja. Sve nam je često važnije, nego goli životi ...

■

VEČENAJ

»Varate se, velečasni, što mislite da mi se ne sviđa Raspelo moga zemljaka. To je nešto divno. Kako je g. Večenaj krasno rastumačio svaki detalj! Dokazuje da nije »naivac« u shvaćanju Svetoga pisma. Bolje prodire u nj od pojedinih teologa. Baš mu hvala za to bogatstvo duha, koje nam je dao na ogled. To su naši Podravci! Ili jesu, ili nisu! — Bormeš mi nismo kajgod — kaj Vi mislite?«

Podravka

Vrlo mi je drago da Vam se sviđa Večenaj, koji je danas, vjerojatno, jedan od desetorice najvećih svjetskih umjetnika. To potvrđuje i jedan natječaj u sklopu UNESC-a, u kojem sudjeluje 200 najpoznatijih svjetskih umjetnika, ali samo desetoricu od njih će prikazati EUROVIZIJA. Među njima je, uz Picassa i naš Večenaj.

SEBIČNOST

»Danas je 400 milijuna ljudi na rubu iscrpljenosti. Jean Mauer, predsjednik Nacionalnog vijeća SAD za problematiku gladi, apelirao je na ljudsku svijest i odgovornost bogatih zemalja, pozivajući ih da se suoče s dimenzijama gladi u svijetu. Kad se svega toga sjetim, pitam se čemu da tjeramo luksuz? Treba skromno živjeti! Kad drugi nemaju ni ono najjednostavnije, mi moramo s njima biti povezani. Druga je pjesma ako netko nema zbog lijenosti, pijanstva, kartanja, a drugo ako mu odnesu poplave, vremenske nepogode, bolest, nesreće itd. Čujem žene gdje kažu: — Ne znam kakve bi kolače napravila! moji ne vole takve i takve. A zašto ne bismo sirotinju pomogli mi kao kršćani?«

Baka

Jedna od najgorih današnjih mana je naša sebičnost. Dobro ste rekli dalje u pismu, bako, da neki »kod nas i previše trče, da nemaju vremena ni za crkvu, ni za molitvu kao da će 500 godina živjeti«. A sve sebi trpaju i svojoj najbližoj rodbini. Biti kršćanin znači biti solidaran osobito s bijednima i gladnima. Kako najbolje to činiti? Pomažući misije i misionare.

■

JEDNOSTAVNO

»A znate da ti, naime, »napredni« ljudi do vašeg pisanja ne drže ništa, već mi priprosti ljudi. Pišite vi nama o Isusu, o Njegovoj muci i životu, ljubavi i dobroti. Učite nas njegov nauk, ali onako kao i On što je učio na jednostavan način, tako da vas može svatko razumjeti: napredni i priprosti, ljudi dobre volje koji hoće vas čuti«.

Ilija B.

Imaš Ti, Ilija, pravo: GLASNIK je list i časopis za onaj naš vjerni puk koji nam redovito dolazi u crkvu, koji izdržava naše župne terete i obveze i koji želi i u svojim obiteljima stvarati male crkve. Ali GLASNIK ipak treba da živi u našem vremenu, da prati naše prilike i kršćanska dostignuća, koja su drukčija nego prije pedeset godina.

■

PAPERJE

»Imam 24 godine i mučim se teškim problemom: gubim vjeru. Imao sam vjeru, koja mi je pomogla u teškim časovima. Možda s godinama čovjek malo više razmišlja i postaje materijalista? Ne znam. Ali što sam zreliji, vidim mnoge stvari drukčije. Prije spavanja navečer, doduše molim.

Molim da ne moram više trpjeti, da me mimoiđu boli, nesreće, razočaranja ...«

Ivo, student

Ima neke poezije u religioznosti, koja s vremenom nestaje. Ali to je poezija oblika, ne sadržaja. Jer, ako ćemo pravo, na Boga se ne može misliti bez neke poezije. Ono što vrijedi za sve i zauvijek vrhunac je umjetnosti i vrhunac poezije. To je Bog, najsavršenije Biće. Kod vas nestaje vjerskog »paperja«. Uzmite češće Evanđelje i idite ravno osobi Isusa Krista. S Njim razgovarajte na osnovi pročitanoga teksta.

OBLIZALO

»Što se mene tiče, kad primim u ruke GLASNIK, pročitam ga nadušak od Davida do Večenaja. Tokom mjeseca čitam pomno pojedine članke. Uživancija mi je kada, došavši u koju kuću, naiđem i vidim u rukama naš GLASNIK. A, čitaju ga, vjerujte mi, i stari i mladi. Mali David je velika atrakcija. Ne bombončić, nego oblizalo. Djeca ga uzimaju za »likovni«. Sve u svemu mislim da ste blizu savršenstva, što se odnosi na uređivanje GLASNIKA. Stoga Vam svima hvala, hvala!«

Časna sestra

Hvala i Vama na srdačnim i lijepim riječima. Ako i nije sve tako savršeno, lijepo se čuje i čita. Svakako, nastojat ćemo da i ubuduće zadovoljimo one stotine pretplatnika koji preko Vas dobivaju GLASNIK. Da pružimo još više »oblizala« ne samo djeci, nego i starijima ...

nakana apostolata molitve

»DA POJEDINCI I SKUPINE UČE OD DJEVICE MARIJE KAKO ĆE SVAKODNEVNO UPOZNATI VOLJU BOŽJU.«

Budi volja Tvoja

Gospodine, Tvoja se volja ostvaruje gdje god se ti nalaziš. U svijetu koji je pred našim očima sve je puno tvoje volje i događaja kojima ti ravnaš.

U tvom nevidljivom svijetu, koji je od nas sakriven, silna vojska tvojih slugu i sve tajanstvene sile ostvaruju tvoju volju.

Ne treba nam moliti. Ona se vrši.

Ali kod nas ljudi ona se ostvaruje samo onda ako joj mi damo prostora. Dokle naše ruke sežu, dokle nam misli lete, dokle naša volja dopire, postoji opasnost da se tvoja volja ne vrši ...

Gospodine, strah me je da se tvoja volja vrši, iako za to molim. Jer u njoj ima prostora za sve: i za bolest i za nevolju i patnju i za mučnu smrt.

Moja sudbina dolazi od tvoje volje, a ti znaš kako se ja malo s njom slažem. I moje biće dolazi od tebe i moja zadaća, kojoj često ne razumijem smisla.

Pomozi mi da prihvatim tvoju volju.

Preinači moju volju prema svojoj.

Ili, još bolje: oduzmi mi moju volju i daj mi drugu, koja će biti slična tvojoj. Daj mi da mognem moliti: Budi volja tvoja, i da se mognem veseliti kad se ona ostvari i protiv mojih želja.

Jer gdje je smisao mog života ako ne u tvojoj volji?

Daj, molim te, da se tvoja volja vrši. Ne samo na meni nego i na zemlji. I ne samo općenito u svijetu nego i u meni i po meni.

Gospodine, ja želim da se tvoja volja vrši.

Htio bih i svoj život dati da je mi ljudi uzljubimo.

Uzmi moje srce kao oruđe svoje volje. Budi volja tvoja!

J. Z.

naša obitelj moli

TKO MOLI, NEKA USTRAJE; TKO NE MOLI, NEKA ODMAH, BEZ ODGAĐANJA I OKLIJEVANJA ZAPOČNE! USPJET ĆE!

Pa, počnimo!

KLEČEĆI NA »PONJAVCU« LAKŠE SE MOLI U CRKVI, A KOD KUĆE KOD ZAJEDNIČKE MOLITVE SJEDIMO...

Pročitavši članak u Vašem i našem GLASNIKU »Počnimo braćo«, odlučih se prvi put u svome životu da napišem nešto za štampu. Pa, neka Bog blagoslovi!

Ja sam, naime, u svojem domu uveo jutarnju i večernju molitvu onda kad sam postao glava obitelji. Ali sam jedno vrijeme bio prekinuo, i to svojom krivnjom. Pa, pošto opet zajednički molimo, a smatrajući to kršćanskom obnovom svoje obitelji, odlučih se pisati Vam.

Kad sam ponovno uveo zajedničku molitvu u svoju obitelj — a bilo je to prije godinu dana — napomenuo sam svojoj obitelji da je negdje rečeno i napisano: Gdje se dvojica mole, Isus je treći među njima! Molili smo bez određenog vremena, ali kad smo nabavili televizor, osjetio sam potrebu da odredimo vrijeme.

Jedne večeri predložio sam svojoj obitelji — dvoje odrasle djece i žena — da sami odrede sat i minutu kad će početi molitva; ali da dobro promisle, jer ću ga se ja strogo pridržavati. Odrediše u 19 sati.

Onda me upitaše što će biti ako se u to vrijeme zadesi kod nas netko kome nije stalo do naše molitve? Rekao sam: neka moli, šuti ili izađe, ali pardona nema. Od tada sve ide kako smo odlučili.

Bilo je pokušaja, kad im se nešto dopadne na televiziji da se odstupi od ugovorenog vremena, ali, pošto sam bio kategoričan pri prvom pokušaju, ostalo je sve kako smo rekli.

Nisu naši stari uprazno govorili da treba raditi kao da ćeš sto godina živjeti a Bogu se moliti kao da ćeš sutra umrijeti. Svaka im čast! Tako su i činili. Molili su njih po dvadesetero, tridesetero po pola sata. A mi? Za sve imamo vremena, a za molitvu nemamo.

Moja obiteljska molitva ne traje više od pet minuta, a ja se poslije toga povlačim u samoću pred sliku »Posljednje večere«, pred kojom gori vječno svjetlo i koja je okićena cvijećem kao mali oltarić (za to imam poseban razlog!) i tu molim Gospinu krunicu. Poslije činim deset minuta razmatranje, a sada, uz korizmu, obavljam svaki dan Križni put. Oko 21 sat posvetim deset minuta čitanju Starog ili Novog zavjeta.

Ovo sve smatram sastavnim dijelom svoje molitve. Dakle, kratku zajedničku molitvu nadoknađujem svojom osobnom. Obiteljska je pokratka da bi bila od srca i sabrana za ostale članove obitelji.

Eto, tko moli, neka ustraje, tko ne moli, neka odmah, bez oklijevanja započne! Uspjet će! Bog svojih ne napušta. Počnimo braćo!

Luka Bešlić

Živio Luka! Uredništvo očekuje još ovakvih konkretnih svjedočanstava kako čitatelji GLASNIKA u svojim domovima zajednički Boga mole! Vaše iskustvo neka bude pomoć i poticaj drugima!

na izvorima kršćanstva

PIŠE: TOMISLAV IVANČIĆ

Ali stvarni Isus iz Nazareta

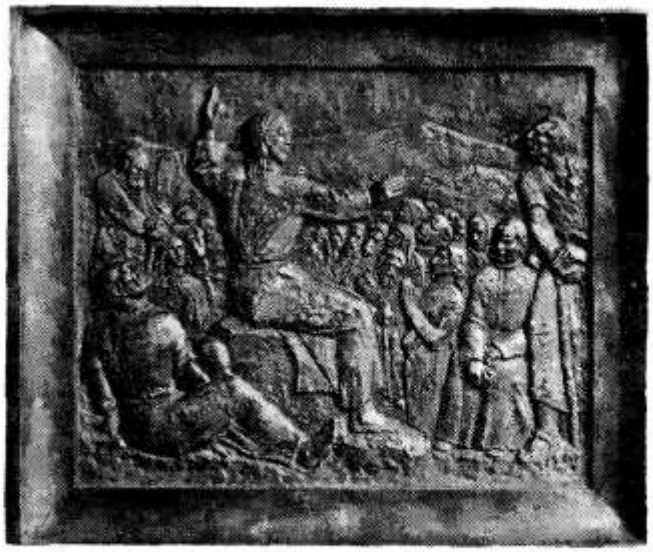

ŠIBENIK: DETALJ BRONCANIH VRATNICA GLAVNOG PORTALA KATEDRALE. »PROPOVIJED NA GORI«. (RAD KIPARA GRGE ANTUNCA)

Sve češće čuje se krilatica: Krista prihvaćam, ali Crkvu ne!

I veliki oslobodiitelj Indije Gandhi slično je optužio kršćanstvo: »Mi cijenimo Krista, ali ne vas kršćane! Bez vas, kršćani, mi bismo već postali kršćani.«

Život kršćana ne odrazuje uvijek Krista. Više smo skloni naravnim religioznim običajima, nego tvrdoći evanđeoskog zahtjeva. I ne samo to! Postoji i niz Crkava i kršćanskih zajednica između sebe razdijeljenih, od kojih svaka svojata isključivo pravo na Kristovu istinu. Među samim pak katolicima jedni su praktični kršćani i zastranjuju time što tvrde da su jedini nosioci izvornog Krista. Drugi nisu praktični kršćani, ali smatraju da su bar pošteniji kršćani. Jedni nikad ne čitaju Evanđelje i uvjereni su da poznaju Isusa. Drugi čitaju svaki dan i ističu svoje pravo da imaju izvornu riječ o Isusu. Koji od njih imaju pravo? Gdje je izvorni Isus Krist, koga bi nekršćani htjeli prihvatiti, a kršćani smatraju da ga posjeduju?

Jedni i drugi su prisiljeni poći od stvarnog Isusa. Njega pak posjeduju Evanđelja.

Od kuda nam sigurnost da Evanđelja doista imaju stvarnog Isusa Krista? Isus nije ništa napisao. Tek nakon njegove smrti napisana su Evanđelja. Slažu li se ona s našim današnjim Evanđeljima i prenose li ona stvarnog, povijesnog Isusa iz Nazareta?

U OKRŠAJU POVIJESNIH DOKUMENATA

U usporedbi s djelima osnivača velikih istočnih religija spisi o Isusu imaju daleko veću povijesnu sigurnost. Djela Bude napisana su tek 500 godina nakon njegove smrti. Lao-Ce je više godina čekao da bude priznat piscem svojih djela, dok su Konfucijeva djela, i to prilično nesigurno, napisana tek 400-700 godina nakon njegove smrti. Pa ipak nitko ne sumnja u povijesnu opstojnost tih ljudi.

Prva tri Evanđelja, tzv. sinoptička, napisana su, međutim, već tridesetak godina nakon Isusove smrti.

Osim toga, sačuvani rukopisi Evanđelja nadilaze brojem rukopise najvećih klasičnih pisaca. Homer je sačuvan u 110 rukopisa. Od Vergilija i Sofokla posjedujemo 100 rukopisa, od Platona 11, od Tacita samo jedan. Nitko, međutim, ne sumnja da su oni pisci tih djela.

Evanđelja su pak samo na grčkom, u jeziku u kom su originalno napisana, sačuvana u 4000 rukopisa, a u prijevodima na druge jezike još u 9000 rukopisa.

Zatim, po starosti evanđeoski rukopisi su daleko nad-

mašili sve druge. Najstariji Homerov rukopis pisan je tek 2000 godina nakon prvog Homerovog epa. Vergilijevi rukopisi pojavili su se tek 400 godina nakon piščeve smrti. Platonovi rukopisi mladi su za 1200 godina od svog pisca, Sofoklovi preko 1000 godina, dok rukopis Julija Cezara imamo tek 900 godina nakon njegove smrti

Evanđeoske rukopise na originalnom grčkom jeziku imamo već 250 godina nakon smrti evanđelista. No ima **odlomaka** iz Evanđelja sačuvanih iz mnogo ranijeg doba. Tako posjedujemo odlomak Ivanova Evanđelja pronađen u Egiptu pisan na papirusu svega 15 godina nakon Ivanove smrti. Taj odlomak se savršeno slaže s istim tekstom u današnjem Ivanovu evanđelju. To onda znači da su čak već u Egiptu, desetak godina nakon njegove smrti, poznavali Ivanovo evanđelje.

Utoliko veću sigurnost pružaju nam ovi brojni rukopisi za izvornost pisaca evanđelja, kao i sadržaja, ukoliko oni potječu iz najrazličitijih dijelova Rimskog carstva. U kratkom vremenu raširili su se, a opet svi bez izuzetka nose imena istih četiriju evanđelista i u bitnom sadržaju se savršeno slažu.

Izvornost pisca i sadržaja Evanđelja svjedoče nam i pisci prvih stoljeća. Tu su Evanđelja doista privilegirana, ako ih usporedimo s djelima klasične historiografije.

Herodot je npr. spomenut prvi put tek 100 godina poslije svoje smrti, i to od Aristotela, i drugi put 400 godina poslije, od Cicerona. Tukidida spominje Ciceron prvi put 300 godina nakon njegove smrti. Tacitovi »Anali« spominju se prvi puta 200 godina nakon što su napisani.

Evanđelja se pak i njihovi pisci spominju već desetak godina nakon Ivanova Evanđelja i 40 godina nakon pisanja drugih Evanđelja.

Naime, Papija, biskup Hijerapolija, pišući 110. godine o evanđelistima, posebno spominje Mateja i Marka. On, dakle, spada u generaciju koja dodiruje apostolsku. Također i Irenej, biskup Lyona, učenik sv. Polikarpa, a koji je opet bio učenik sv. Ivana apostola, oko 170. godine piše o Marku da je bio tumač sv. Petra, o Mateju da je napisao Evanđelje kad su Petar i Pavao bili u Rimu, te da je Luka bio Pavlov pratilac. Oko 200. godine piše i Klement iz Aleksandrije o četiri Evanđelja i posebno spominje četvoricu pisaca. Tertulijan 207. godine naglašava jednaku važnost svih četiriju Evanđelja i kaže da su Matej i Ivan bili apostoli, a Luka i Marko učenici apostola.

Kraj tolikog mnoštva podataka nužno se nameće pitanje: otkuda to da se neki ipak usude nijekati izvornost Evanđelja i povijesnost Isusa Krista? Očito je da ih na takvo iskrivljavanje činjenica ne tjera ljubav prema povijesnoj istini ...

TKO SU PISCI EVANĐELJA

Pisci četiriju Evanđelja danas su nam već dobro poznati. O njima saznajemo iz djela crkvenih otaca i iz izvanevanđeoskih spisa Novoga Zavjeta.

Za **Mateja,** znamo da je bio carinik, neka vrsta bankovnog činovnika i Isusov apostol. Napisao je Evanđelje za svoje sunarodnjake Židove najprije na aramejskom, a onda je ono prevedeno na grčki i nešto je prošireno.

Ivan je bio Isusov »ljubljeni učenik«, napisao je na molbu Crkava u Maloj Aziji svoje Evanđelje.

Marko je bio poznat u jeruzalemskoj zajednici, jer se prva Crkva okupljala u njegovoj kući. Bio je Petrov pratilac, i prema njegovim propovijedima napisao je Evanđelje u Rimu za tamošnje kršćane.

Luka je bio rodom iz Antiohije, po zvanju liječnik, Pavlov pratilac na njegovim putovanjima. Evanđelje je napisao u Grčkoj za vjernike iz helenizma, pošto je sve temeljito ispitao o Isusu. Kritička ispitivanja dokazala su i vrijeme kad su pisana Evanđelja. Markovo je nastalo oko 65., Lukino oko 67., a Matejevo 70. godine poslije Krista.

Promatrajući Evanđelja samo izvana, možemo reći da su ona izvanredno pouzdani dokumenti o Isusu i njegovu djelu. Svakako najsigurniji dokumenti iz stare povijesti ...

U nedjelju 1. svibnja na svečani način proslavit će se prva godišnjica proglašenja blaženim našega Bogdana — Leopolda Mandića. Proslavu će u zajednici s biskupima hrvatskog jezičnog područja predvoditi uzoriti kardinal dr Franjo Šeper. GLASNIK će o njoj opširnije govoriti. U ovom broju iznijet ćemo stav našega Blaženika prema obiteljskim problemima.

BRANITELJ PRAVA NA BRAČNU LJUBAV

Uz druge bitne poruke blaženoga Leopolda ne bi se smjele zaboraviti i neke njegove riječi, katkad snažne i teške, koje je izgovorio u raznim prigodama, osobito kad se radilo o tome da zaštiti pravo na bračnu ljubav i na život nerođenih.

U tim slučajevima njegova riječ je postajala kao električna energija visokog napona koja sažiže; kao grom koji u trenu sve uništava. Nikad se u tim slučajevima nije bojao riskirati i svoju stečenu popularnost.

PRIJE BRAKA

Znao je cijeniti i veličinu ljubavi, iako je kao redovnik položio zavjet čistoće, odrekavši se bračne ljubavi. Imao je blaženi Leopold jasnu ideju i najsadržajniju predodžbu o ljubavi ...

Kad se radilo o ljubavi dvaju bića čiji su se životi srelI na istom kolosijeku i koja ih je trebala jednom sjediniti u životnu zajednicu, onda je tu ljubav cijenio i poštivao kao nešto što je sam Bog usadio u ljudska bića, dokle god je ta ljubav bila u granicama dozvoljenoga po katoličkom moralu.

Na primjer, jednom mladiću koji se zaručio, pišući mu iz Padove 14. travnja 1937. ovako govori o ljubavi:

»Muči te jedna teška pomisao. Spremaš se za brak i to te zabrinjava. Ta tvoja zabrinutost mene naprotiv ohrabruje. Ti, naime, pokazuješ da želiš pravo procijeniti težinu zadatka i ozbiljnost koraka koji kaniš učiniti. Sa ženidbom započinje novi život, dakle novo prosuđivanje i novi postupci u ophođenju. Pa ipak, budi miran. Prihvati taj novi stav života kao odgovor svoga života u vremenu. Neka na dnu svih tvojih osjećaja bude istina i pravda pa će Božja providnost voditi sve tvoje korake i pothvate ...«

Jednoj pak majci, koja ga je pitala može li dopustiti svojoj 17-godišnjoj kćeri da se uda za mladića kojega je upoznala samo preko novin-

skog oglasa, onaj sitni fra-ić, tako zgrčen da je izgle-ao još manji nego je uistinu o, odjednom plane: Gospo-o meso (tijelo) djece se ne aje na rasprodaju!

U BRAKU

Evo kako blaženi Leopold zamišlja i ocrtava kršćansku obitelj u pismu liječniku profesoru Enrico Rubatelliju:

»Čovjek nije rođen da živi sam. On ima pravo na obitelj, tj. da stupi u bračni život kršćanskom ženidbom sa svrhom da rodi djecu, da ih othrani i odgoji. Izuzetak čine samo oni koji se Bogu posvetiše odrekavši se bračne ljubavi »radi Kraljevstva Božjega«. Obitelj je izvor života, prva škola u kojoj se uči misliti, prvo svetište u kome se uči moliti. Zato se moramo boriti, ponajprije mi svećenici i liječnici, protiv svega što može razoriti obitelj, ali u isto vrijeme moramo i pos-

ZASTOR NA SLICI BLAŽENOGA LEOPOLDA-BOGDANA SKINUT JE ONIM ČASOM, KADA JE PAPA PAVAO VI. IZREKAO RIJEČI BEATIFIKACIJE.

pješivati sve što može pojačati njezino jedinstvo, sigurnost i plodnost.«

Iz takvog stava prema obitelji proizlazila je njegova strogost u vezi s grijehom protiv bračne ljubavi i bračne vjernosti ...

Kad je govorio o nevjernim muževima i općenito o bračnoj nevjernosti, otac Leopold je uvijek htio biti jasan pa je rekao: Najveća je izdaja na svijetu kad je netko nevjeran bračnoj ljubavi ili izdajica privrženosti onome koga je slobodno odabrao da mu daruje svoje osjećaje!

PITANJE ŽIVOTA

Blaženi Leopold znao je često reći s najvećom ozbiljnošću: Sačuvaj Bože, da se uništi ili razori nečija bračna ljubav!

Ali još je bio strožl i cijelom se dušom suprotstavljao svojim NE kad se radilo o tome da netko prekine trudnoću ili uništi život nerođenog djeteta pod majčinim srcem. Pravi je atentat na život kad netko spriječi da dijete ugleda svjetlo sunca, i to kad još nije u stanju da se brani.

Ispovjednik koga su smatrali dobrim, milosrdnim, punim razumijevanja, nije mogao biti nego beskompromisan kad se radilo o tako teškoj stvari kao što je odlučivanje o životu ili o smrti. Spriječiti život ili ga uništiti, da ne ugleda svjetlo dana, za Leopolda je bio grijeh koji nije mogao nikako podnijeti, imajući u svijesti Božju zapovijed: »Ne ubij!«

Jednoj ženi, koja se razbolila od teške upale bubrega, liječnici su preporučili da prekine trudnoću. Iznijevši taj svoj problem pred oca Leopolda, ovaj zauze više nego jasan i odlučan stav: Ne! Gospodin Bog ne odobrava takvo što! Imajte vjeru! Sve će dobro završiti. Vjeru imajte! — I doista je najsretnije završilo!

Blaženi Leopold je imao svoj način shvaćanja i toga se nije mogao odreći: »Sveto je i nepovredivo pravo na rođenje i na život i zato ne samo da je grijeh nego je i prokletstvo koje zaslužuje svaku osudu kad se netko suprotstavlja životu. Nijedan liječnički savjet, higijenski, zdravstveni, socijalni, moralni ili ekonomski razlog ne može se opravdati uništenjem života.«

STAV SVECA

Za tako odlučan stav neopozive riječi nisu dozvoljavale nikakvo izvlačenje ili prekrojavanje. Imajući u vidu mentalitet i reagiranje čovjeka našega vremena, Leopoldove riječi postajale su nezgodne, teške i gotovo neshvatljive. Ali je tako! Pravi sveci imaju smjelosti progovoriti istinu, makar ona boljela i bila teška. Imali su hrabrosti da ostanu vjerni nauci Krista i Crkve. Uostalom, i sv. Ivan Krstitelj je odlučno progovorio: »Nije ti dozvoljeno!«, makar mu je zbog toga bila odrubljena glava.

Kad sveci ne bi imali takve i tolike odvažnosti i hrabrosti, Crkva ih ne bi nikada stavljala za uzor kršćanima koji to žele i ostati. Takvim svojim držanjem blaženi je Leopold samo potvrdio svoju svetost.

Nikola Stanko Novak, kapucin

UGROŽENE CRKVE

Banoštor

Vozimo podnožjem pitomih fruškogorskih bregova niz Dunav od Iloka prema Srijem. Kamenici. Sunce se odražava u širokoj rijeci, a ada se na bačkoj obali plavi. Nekad smo u djetinjstvu niz Dunav putovali bijelom lađom do Čerevića. I uvijek je znak kraja bila jedna crkva na brežuljku, obrasla bršljanom — **Banoštor.**

Naročita, romantična, impresivna. Neki zgodan masivni zvonik privlačio bi dječju maštu... A pod kožu se zauvijek zavukla njegova povijest. I dok je poneki put sirena proparala zrak — a ritam zuja brodskog motora činio pratnju, ta je povijest postala nezaboravna slika:

Ime mu je Ban monoštor — banov manastir. Na tom je mjestu ban Bjeloš polovinom 12. stoljeća podigao benediktinski samostan i nadario ga posjedima. Benediktinci su sagradili crkvu s moćnim zvonikom. Na njemu su posve mali romanski prozori kao puškarnice na stražarskoj kuli. A zvonik je i služio za obranu. Sad ima, doduše, novi dodatak na vrhu — ali tu je! Isti benediktinski zvonik stoji i danas! U Monoštoru je neko vrijeme bilo i sijelo biskupa za Srijem.

Godine 1242. bila je ljuta zima. Pucalo drvo, inje se bijelilo, sve od ade uz Dunav do zadnje krošnje u šumi na brdu. Debeli led zarobio Dunav.

Jednoga jutra preneraziše se redovnici. Kao crna bujica, tiho, bez glasa — tisuće brzih vižlastih konja, a na njima spodobe niska rasta divljeg, fanatičnog izgleda — kacige im se ljeskaju, strijele im napete — **Tatari!**

A s ove strane Dunava nadali su se da će tu napast Evrope onemogućiti baš studen. Čulo se da već dvije godine haraju Poljskom i Mađarskom. Naši su vitezovi iz Hrvatske išli u pomoć kralju Beli, ali su ih Tatari pobijedili.

Sad navali Batukan, spali samostan i crkvu Banoštor, poubija i satre sve živo u tom kraju i nastavi u brzom galopu na zapad. Pridružile im se i druge čete preko Dunava i Drave, napadnu i razore benediktinski samostan i crkvu u Nuštru, crkvicu u današnjim Vinkovcima (još joj se vide temelji), crkvu u Čazmi, katedralu u Zagrebu i pojuriše prema Splitu u potjeri za kraljem Belom — uništavajući sve.

Za njima su ostala popaljena naselja, pokolj. Ljude su nabijali na kolje, sadirali kožu sa živog tijela, spaljivali žive žene, djecu, starce. A Šenoa opisa:

»Pukla su paklu vrata:
S istoka digo se antikrist Tatar
Zapada hrlo se hvata.
Tisuće konja, tisuće šaka
Kugu i zator nosi nam svaka!«

... ali nosi i svoj kraj: Hrvati su porazili Tatarina na Grobničkom polju.

A Banoštor? Evo slike današnjeg stanja. Trpi novu navalu: **napuštenost.** Prepustili smo crkvu propadanju. Bila je ona samostanska, pa biskupska crkva, pa župna, u posljednje vrijeme filijala uz Čerević i Kamenicu, a danas?

Zavirite u otvor gdje su nekoć bila vrata: nastanili se ovdje golubovi, vrapci, korov raste iz poda, rog za rogom krovišta propada. U blizini nema vjernika, pa taj svjedok naše kulturne baštine iz dana u dan nestaje.

Lojzika

Pred oronulim hramom

(Posjet Banoštoru i njegovoj crkvi)

Vozeći se Fruškom gorom,
opojeni bojom šuma,
stadosmo pred Banoštorom
izdrmani s lošeg druma.

Tu ispod jesenjih gora,
a iznad voda Dunava,
na izgled ko zdanje dvora
na platformi crkva spava.

Krasno li je izgrađena:
lijep rozeton vrh portala.
Ali tužna, zapuštena,
kraj zvonika sva upala ...

Nekad biskup sa katpolom
slao otud molbe Bogu.
A sad čovjek s tupim bolom
jedva pruža u nju nogu.

Nekad tamjan sa pjesmama
otuda se k nebu vili ...
Sad oronula i sama
čovjeku se jadna smili.

Oko nje svud buja žbunje
ne dajuć pristup ni onim,
što se penju k njoj kroz trnje ...
— Zato ja sad iz nje zvonim!

Valjda će se naći duša,
što će njoj se smilovati,
pa dok u njoj takvoj sada
pijuk ptica uho sluša —
stari njen joj izgled dati
(tom bar se čovjek nada).

Dr D. Marić, 1975.

Preko Marijinih svetišta do rodne kuće blaženoga Leopolda

NAJPOZNATIJE SVETIŠTE GOSPINO U ISTOČNOJ BOSNI »MAJKA BOŽJA OD OLOVA« IMA VRLO LIJEPU I NOVO SAGRAĐENU CRKVU

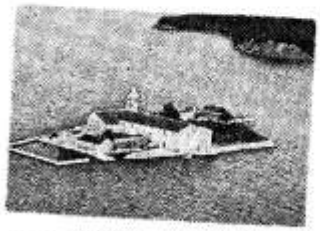

OTOK GOSPE OD MILOSTI U TIVATSKOM ZALJEVU, ODAKLE ISUSOVCI UPRAVLJAJU S DVIJE MALENE ŽUPE.

Hodočašće Marijinih štovatelja u rodno mjesto našega novog blaženika oca Leopolda održava se redovito dva puta godišnje pod vodstvom O. Edomira Cike, isusovca. Opisujemo ono hodočašće koje je obavljeno od 6. do 16. rujna 1976.

Sastanak i polazak ispred Bazilike Srca Isusova u Zagrebu 6. rujna ujutro.

Prva postaja na putovanju bila je crkva Majke Božje Snježne u samostanu pavlina u KAMENSKOM kraj Karlovca. Zatim smo krenuli put Rijeke i posjetili Gospinu crkvu na TRSATU. Dalje se vozimo jadranskom magistralom i dolazimo u starodrevni NIN. Ondje smo pohodili župnu crkvu s čudotvornim Gospinim kipom Gospe od Zečeva.

Nedaleko Makarske posjetili smo svetište Gospe Ludske u VEPRICU. Tu smo prisustvovali večernjim pobožnostima s upaljenim svijećama poput onih koje se obavljaju svake večeri u Lurdu.

Hodočašće je nastavljeno pohodom Gospinu svetištu u SINJU. Zatim smo prisustvovali proslavi Male Gospe u jubilarnoj crkvi u Solinu, gdje je istodobno bilo i otvorenje Marijanskog kongresa.

Slijedi putovanje do Boke Kotorske, koja je također puna svetišta. U **Herceg-Novom** vidjeli smo rodnu kuću blaženoga Leopolda Mandića; zatim smo se odvezli do crkvice Gospe od **Škrpjela,** sagrađene na umjetnom otočiću, a posjetili smo i crkvu sv. Stasija u **Dobroti.** U **Kotoru** smo bili u kolegijalnoj crkvi sv. Marije, gdje se čuva tijelo blažene Ozane Kotorske. Bili smo i u franjevačkoj crkvi sv. Klare, kao i u katedrali, gdje se čuvaju relikvije sv. Tripuna.

Pošli smo i u **Budvu,** u čijoj se župnoj crkvi nalazi čudotvorna slika Bogorodice. **U Mulu** se čuva tijelo blaženoga Gracije, a u **Prčnju** smo se divili najvećoj crkvi u Boki. To je veličanstvena mala bazilika rođenja Marijina, a na OTOKU GOSPE OD MILOSTI prisustvovali smo Fatimskoj proslavi.

Vraćajući se preko **Dubrovnika,** posjetili smo svetište Gospe od Milosrđa, a zatim krenuli kroz Hercegovinu i Bosnu.

U Hrasnu smo pozdravili Gospu Lurdsku, isto tako u **Stupu** kod Sarajeva crkvu Gospe pomoćnice. Bili smo i u najvećem svetištu Bosne u **Olovu,** gdje je u čast Gospe sagrađena nova crkva.

Na kraju smo posjetili i najveće hrvatsko svetište Gospino u **MARIJA BISTRICI.** I jedanaestodnevno hodočašće završilo je zahvalnicom u zagrebačkoj katedrali.

DOJMOVI SU NEZABORAVNI

Na mene kao hodočasnika učinio je dubok utisak posjet Sinju 8. rujna, gdje smo najprije razgledali obnovljenu krasnu crkvu u čast Gospe Sinjske. Otac gvardijan prikazao nam je povijest štova

nja Gospe i njezinu višekratnu pomoć, osobito u borbi protiv Turaka. Pregledali smo i samostan franjevaca, kao i muzej koji posjeduje izvanredne eksponate.

Prema Solinu smo se vraćali Kliškim klancem i tada smo se podsjetili hrabrog Petra Kružića, koji je branio Klis od napadaja Turaka.

Kad smo stigli u Solin, estrada na kojoj je bio oltar već je bila okružena mnoštvom naroda. Sakupljeni oko naše male zastave sa slikom Gospe od milosti, pridružili smo se ostalima u molitvi Gospine krunice. Bio sam duboko uzbuđen riječima našeg zagrebačkog nadbiskupa, koji je predvodio koncelebraciju. Govorio nam je o značenju i važnosti tla na kojem se nalazimo, kao i o ulozi Solina kroz povijest. Molio je Nebesku majku da oživi Crkvu i u domovini sakupi sve što je rasuto, kako bi izrasla svijetla budućnost.

Kršćanstvo u našem narodu, kao i njegovo učvršćivanje i širenje kroz prvo stoljeće odvijalo se iz tri žarišta: iz Gospinih tvrđava u Solinu, Sinju i u Klisu.

NEUMORNI OTAC CIKO

Naš duhovni vođa želio nam je pokazati što više sakralnih objekata i dragocjenosti, crkvenog posuđa i ruha, kao i umjetničkih djela koja čuvaju samostani. Svugdje smo dobro došli, prijazno dočekani, i sve nam se iscrpno razjašnjavalo.

Cijelo putovanje kretalo se tragom naših povijesnih i crkvenih spomenika. Posebno su bili zanimljivi samostani koji su sagrađeni na osami, kao npr. VISOVAC kod Roškog slapa. To je pravo mjesto za molitvu i razmatranje, a tu je i novicijat, gdje se budući franjevci odgajaju u ljubavi prema Bogu i narodu, s kojim će dijeliti radost i tugu.

Kad bi ustanovio da smo svi u autobusu, naš bi nas duhovni vodič svakodnevno upozoravao da započinje dnevni program, i to kratkim trostrukim signalnim napjevom »Čuj nas, Majko, nado naša!« Nakon toga smo se pomolili za našeg vozača i njegovu obitelj, kao i za sve vozače koje smo susretali da sretno stignu do svojih odredišta. Posebno smo se sjetili svih onih kojima je potrebna pomoć u molitvi. Molili smo i za nastradale u avionu kraj Zagreba, čim smo doznali za tu nesreću. Molili smo i za one nesretne, teško pogođene potresom u Furlandiji, kao i za dosad umrle, odnosno bolesne hodočasnike iz ranijih hodočašća.

TO SU BILI DIVNI DANI

O našem zdravlju vodila je brigu jedna liječnica, dok je gospođa Margita nastojala svakoga nečim razveseliti. Imali smo odličnoga vozača Peru, koji je savjesno vozio, a nakon posla svugdje je bio s nama, kao pravi hodočasnik.

Zastavicu je vrlo lijepo naslikala časna sestra Marijeta: na bijeloj svilenoj pozadini prikazan je lik Majke Božje, na plavoj pozadini Gospin otok kod Tivta s crkvom i samostanom.

To su bili divni dani; prošli smo jedan dio naše lijepe domovine i pohodili niz svetišta u čast naše Gospe. Uz molitvu i pjesmu bili smo na putu jedna obitelj s određenim ciljem. Postigli smo ga zahvalivši patru Ciki, koji nas je brižno i očinski vodio na tom odlično organiziranom hodočašću. Nadamo se da će nam Majka Božja dati velike milosti.

Hodočasnik

GRUPA ZAGREBAČKIH HODOČASNIKA ZAUSTAVILA SE I U »HRVATSKOM LURDU« U VEPRICU POKRAJ MAKARSKE.

Primjer koji nadahnjuje

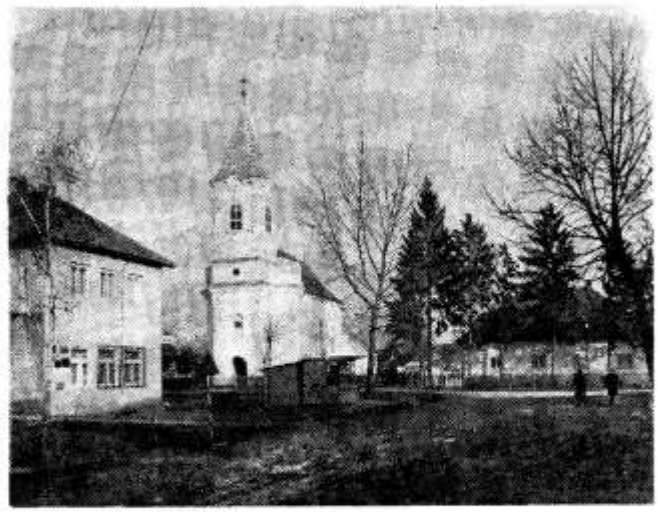

PRIZNANJE ŽUPLJANIMA ŽUPE CRNAC U SLAVONIJI KOJI DADOSE ZA SVOJU ŽUPNU CRKVU I ŽUPNI STAN VELIKE ŽRTVE DA IH DOSTOJNO OBNOVE

Odavno se opažala potreba da se temeljito obnovi župna crkva u Crncu, selu između Orahovice i Donjeg Miholjca. Isto to vrijedi i za župni stan, koji je s malim i trulim prozorima, išaran vlagom, izgledao sve prije nego župni stan. Što nismo učinili prije, a i to ima svojih razloga, odlučili smo izvršiti početkom prošle godine.

Mnogima su naši planovi izgledali — da ne kažem megalomanski i smiješni i za naše prilike neizvedivi. No stara poslovica lijepo veli: »Kad se složna srca slože, i olovo plivat može!« Tako i mi Crnčani! Najprije smo izvršili velike radove na obijanju bolesne žbuke i trule cigle. Iza toga smo oko cijele crkve izveli zračnu izolaciju (vrlo težak i složen posao). U mjesecu svibnju i lipnju izvršili smo renoviranje cijelog župnog stana s novim prozorima i žbukom, tako da je to sada posve druga zgrada, koja može podnijeti i kritiku modernog čovjeka i njegova ukusa. Kroz cijeli kolovoz, rujan i listopad, te još polovinom studenoga, radilo se na župnoj crkvi. Sad je to zaista sasvim nešto drugo nego što je bilo prije.

Sve te poslove na jednom i na drugom objektu izveo je pošteno i dobro zidarski majstor Antun Hačić sa svojim ljudima.

Često puta čitamo crtice u našim katoličkim novinama: napravljena je kapelica, podignut je ili renoviran toranj, obnovljen župni stan, sazidana vjeronaučna dvorana i slično. No ovo što uradiše vjernici sela Crnac, zaista zaslužuje da se kaže: »Kapa dolje, čast i poštenje!« Zašto? Evo zašto!

Na tim poslovima su se našli svi, i stari i mladi, i žene, pa čak i djeca. Nije bilo problema s prijevozom materijala, s pomoćnom radnom snagom, ni za hranu zidara. Sve su to obavljala i davala dobra srca mještana, pošteno i zajednički. Što se pak tiče materijalnih sredstava (novca), više od 96% njih odazvalo se svojim doprinosom! Istini za volju, još smo dužni, ali to nije nikakvo čudo kad se vidi što smo uradili. Imamo u planu još neke važne stvari (urediti župnu ogradu, nutrinu crkve — bar ono što je oštetilo blago) i onda bi se moglo odati konačno priznanje za tako učinjeno djelo.

Danas, kad vidimo nemar mnogih kršćana, ova činjenica zaista nadahnjuje i hrabri. Ovom prilikom, odajući puno priznanje mještanima koji pomogoše i dadoše za svoju župnu crkvu i župni stan, ne mogu a da ne istaknem svoj cijeli crkveni odbor, koji se zalagao za tu plemenitu stvar kao za svoju vlastitu.

B. V.
župnik crnački

Gospino selo Zvonimirovac

Strah i nada obuzimaju nam srce u mislima što nam se silom nameću: možemo li u ovaj čas i mi nešto učiniti da ne popustimo lavini koja nas je zahvatila, da naših sela ne nestane, da ne budu izbrisana s lica zemlje ta sela, izrasla iz velikih žrtava *naših otaca?*

Selo Zvonimirovac u Podravini stavilo je svoje pouzdanje u Gospu. Sagradili su Joj u svom selu crkvicu i uzeli za zaštitnicu Majku čuvaricu njihovih domova i cijela njihova kraja.

Sigurno je da ih Gospa neće napustiti i da njihova ljubav prema Mariji neće ostati bez nagrade. Ona je majka živih, a ne mrtvih, i zato Zvonimirovac živi u nadi, jer gdje se časti Marija, nema straha od smrti.

Jedan je naš veliki suvremenik napisao: »Mi smo, doduše, grešnici, ali još nije umrla Mati Božja!« I još je napisao da su od svih naslova pod kojima častimo Mariju Njoj najdraži: »Majka pokajnika«, »Majka milosrđa«.

I mi smo, kao i svi narodi, njezina djeca. I Majka milosrđa čeka svoje sinove i kćeri u svim svojim svetištima: od velike katedrale trsatske bazilike pa do malog Marijinog svetišta u Zvonimirovcu. Tko dođe k njoj, neće se prevariti, kako se nisu prevarili ni naši oci kroz tisućljeće otkad smo ušli u zajednicu Božje Crkve.

Rajner

U HRVATSKOJ IMA PREKO 70 SVETIŠTA MAJKE BOŽJE; A MALIH CRKVICA KOJIMA JE OKIĆENA NAŠA DOMOVINA, KAO OVA U ZVONIMIROVCU, TKO BI TO ZNAO?

Moliti?

Za 1977. godinu središnjica Apostolata molitve u Rimu tiskala je nakane preporučene od Svetog Oca za svaki mjesec sa slikom koja je napravljena na prozoru Malog sjemeništa Družbe Isusove u Zagrebu na Fratrovcu? Sliku je izradio o. Marijan Gajšak, a prikazuje Gospu s malim Isusom. Isus ima na grudima naslikano srce.

I nakane Apostolata molitve na hrvatskom jeziku tiskane su također na sličici koja prikazuje oltarnu sliku u kapeli Kraljice apostola, isto na Fratrovcu u Zagrebu? Sliku je prošle godine naslikao naš poznati akademski slikar Bruno Bulić, a prikazuje Gospu s apostolima u molitvi u očekivanju Duha Svetoga.

Werner von Braun, njemački konstruktor raketa V—1; V—2, koji živi u SAD i radi na konstrukciji raketa za svemirske letjelice, izjavio je: »Moje osobno shvaćanje i uvjerenje dolazi do spoznaje da je današnjem čovječanstvu više nego ikada prije u povijesti potrebna snaga molitve«?

Glasoviti učenjak, isusovac Theilard de Chardin jednom je zgodom rekao: »Najveća opasnost zbog koje bi čovječanstvo moglo upasti u stravu nije možda neka vanjska katastrofa, već gubitak životne radosti. Bez te životne radosti, bez plamena duše, bez one uskipjele volje za životom nema ni snažnog religioznog života, već samo pospanost i osrednjost« — ?

OZANA KOTORKA PUTOKAZ JEDINSTVU

U Kotoru će se 30. travnja ove godine održati proslava 50-godišnjice otkako je OZANA KOTORKA proglašena blaženom. Ne bi smjelo to ostati nezapaženo i široj našoj javnosti, jer je ta blaženica putokaz crkvenom jedinstvu.

Redovito se misli da je blažena Ozana ekumenska svetica zato što potječe iz kraja gdje katolici i pravoslavci žive pomiješano i zbog toga što su joj roditelji, prema pisanju nekih pisaca, bili pravoslavci.

Po našem mišljenju ona je ekumenska svetica zbog dubljih razloga. Ti se razlozi mogu razabrati iz njezina naoko vrlo jednostavnog života. Ako bismo u nekoliko crta htjeli prikazati njezin život pastirice, služavke i »zazidane« (kako pišu stari pisci) redovnice, morali bismo kazati da je tražila Krista, i to onoga na križ raspetoga.

Sve počinje već u djetinjstvu, o čemu nam govori legenda. Još kao djetetu, dok je pasla svoje stado ovaca, ukazao joj se Krist, najprije u liku djeteta, a kasnije kao Muž boli, raspet na križu. Kako joj je majka pričala o slici raspetoga Krista u Kotoru, u Ozani se rađa želja da i ona pođe u Kotor kako bi što bolje upoznala Krista.

Dobivši privolu svoje majke, odlazi u Kotor i postaje služavka u vlastelinskoj obitelji Bučić. Vjerna je u svojoj službi, a u slobodno vrijeme po gradskim crkvama prisustvuje svetim Misama, sudjeluje u pobožnostima i sluša propovijedi. Tako je živjela do 1513. godine, kad je čula korizmene propovijedi o uhićenom i bičevanom Kristu. Tada odlučuje da svoj daljnji život provede zatvorena, zazidana uz koju gradsku crkvu. U 21. godini života, uz privolu kotorskog biskupa, 25. siječnja 1515. nastanila se uz crkvicu sv. Bartolomeja, gdje je istovremeno primila odijelo trećeg dominikanskog Reda. Tu boravi sedam godina, a kad je potres razrušio tu crkvicu, onda seli u drugu isposnicu kraj crkve sv. Pavla.

U tim isposnicama proživjela je 50 godina, sve do svoje smrti 27. travnja 1565., nastojeći da što dublje prodre i proživi otajstva spasenja. Ne napuštajući svoju ćeliju, ona se sjedinjuje s Kristom u žrtvi svete Mise i klanja mu se u bliskom svetohraništu. Ne razmišlja samo o velikoj žrtvi ljubavi, nego i sama nastoji sudjelovati u Kristovoj muci, trapeći se, posteći i bičujući se, pače i spavajući na ljestvama od pet prečaka da je i to sjeća na pet rana Isusovih. Sjedinjujući se s raspetim Kristom, Ozana se sjedinila s čitavim Kristom u Njegovu životu, smrti, uskrsnuća i životu Crkve. Crkva je Kristovo djelo — sveti Oci su govorili da je Crkva rođena iz probodena boka Kristova — zato i promatranje Krista koji je toliko pretrpio za Crkvu pokazuje kako nema te žrtve koju ne bismo morali podnijeti za Krista i za njegovu Crkvu. Krist se čitav predao za to i traži čitava čovjeka. Tu n e m a polovičnosti! Krist je svjedočio za Istinu, makar ga je to svjedočanstvo stajalo života, on je ustrajao u ljubavi prema Ocu i ljudima sve do smrti na križu.

Ozanin život je privlačio. Nije doista u Kotoru ona jedina izabrala takav život, ali je najpoznatija i njezin je život ostavio najviše traga. Oko nje se sabrala četa Bogu povećenih djevica u samostanu sestara dominikanki, koje su pod njezinim vodstvom težile za napretkom u duhovnom životu.

Plodovi njezina života pokazali su se i na drugim stranama. Njezin primjer, njezina samozataja, njezino milosrđe prema bijednima i potrebnima rječitije su i snažnije govorili nego riječi propovjednika. Ona bijaše najveća dobročiniteljica Kotora. Od svoje siromaštine koju je primala od sugrađana ili zasluživala svojim rukama (bila je vješta veziljal) dijelila je siromasima grada. Na poseban način bila je pomoć i utjeha unutarnjim i vanjskim nevoljama sugrađana. U svađama i sukobima koji su nastajali u obiteljima i među građanima, posebno među pučanima i vlastelom, posredovala je savjetom, a još više molitvom. Na sličan način bila je snaga i pomoć svoga grada u opasnostima od turskog zavojevača, koji je upravo u njezino doba najviše navaljivao na Kotor, ali u nj nije nikada ušao.

Isus joj bio uzor i ljubavl Odlučno je težila za tim da mu postane što sličnija. S istom odlučnošću treba težiti za Kristom i na ekumenskom području. Tražeći ne sebe, nego Krista, pa makar radi toga morali ostaviti i ono što nam je drago, kao što je Ozana ostavila svoj rodni kraj. Treba napustiti umišljenost da smo ne znam što — jer ako smo i sačuvali pravovjernost, zbog toga moramo biti zahvalni Bogu, ta »milošću Božjom jesmo što jesmo«. Isto tako u nastojanju oko ekumenizma nema mjesta isticanju svađa i nerazumijevanju ni prošlih ni sadašnjih vremena. Te žalosne činjenice mogu nam biti samo opomena da slične pogreške ne činimo. Grijesi i razdor među kršćanima najveća su sablazan i zapreka širenju Kristova Evanđelja. Put k jedinstvu jest da svi nastojimo upoznati istinu i ljubav Božju u čitavoj njenoj poruci i da prema njoj živimo.

Blažena Ozana je na tom putu svijetao putokaz. Svjedoči to glas Crkve koja ju je počastila čašću oltara, svjedoči to i glas njezinih štovatelja među katolicima i pravoslavcima. I kad se, dao Bog što prije, i na djelu osjete plodovi nastojanja oko jedinstva kršćana, uspjeh neće biti slava ni Rima ni Carigrada, ni ove ili one Crkve, nego slava Kristova, za koga svi govorimo: ne nama, nego imenu svom daj slavu. U Kristu i po Kristu svi ljudi nalaze spasenje u jednoj, svetoj, sveopćoj i apostolskoj Crkvi, kako se na istoku i zapadu svečano ispovijeda. Toj Crkvi — ako ne uvijek i vidljivo, a ono svakako duhom — pripadaju svi koji su u milosti Božjoj i koji čistim srcem Boga traže.

Dao Bog da se unutrašnja milost pokaže i u vanjskom jedinstvu, da se tako ispuni Kristova molitva: »Oče sveti, kao što Ti u meni i ja u Tebi, tako neka i oni u nama budu jedno da svijet vjeruje da si me Ti poslao«.

o. Josip Mlinarić
dominikanac

CITATI

»Nitko ne može čitati Evanđelja a da se ne uvjeri da se u njima govori o živoj stvarnosti. Ne možemo ne priznati činjenicu da je Isus živio i da su njegove riječi čudesno divne.«

Albert Einstein

»Svaka manipulacija s Kristom, svako ideologiziranje, svako mitiziranje razbija se na povijesti. Krist kraljevstva bio je stvarni čovjek.«

Hans Küng

»Evropska kultura se ne može shvatiti ako se ne shvati Krist, povijesna osoba, koji je živio prije dvadeset vijekova za carevanja Augusta i Tiberija. On je za svakog čovjeka postao nezaobilazan.«

F. M. Dostojevski

»Obilje podataka nas kategorički uvjerava da je Isus Krist bio pravi čovjek i određena povijesna osoba.«

I. G. Pančovski

»Pitanje Isusa Krista zanima sve, ljude kulture kao i čovjeka ulice. U dodiru s njegovom osobom, s njegovim Evanđeljem, osjećamo da je uz njega vezana sudbina svih nas.«

D. Grasso

Vladimir Nazor Mariji

Pjesnik orijaške snage znao je postati kao priprosto dijete kad se sjetio Marije te joj je u bolima izricao svoje jade i od nje se nadao pomoći kao u ovoj pjesmi:

ZAVJET

O Prečista, ne daj te mi u bol kane
Otrov, pa da sram me bude jada svojih!
Što najčišćim sokom svoje duše dojih,
Ne daj da mi kad u glib zemski pane!

Nikada se patnje i vaja ne bojih;
Al da gnjilež uđe u krv moje rane,
Bilo bi mi ko da cv'jet mog bića sa'ne . . .
Zvijezdo jutarnja, bdij svrh rana mojih!

Od zlata kolutić don'ijet ću tvom čedu,
Da se vrati, vrati, kad ga prstom takne,
Il' kad Isus mali u njega samo hakne.

Smijat će se Božić, a po čelu bl'jedu
Zraka će ti sjajna poput munje proći:
A ja ću već znati da će milost doći.

Pjesnik se u svojim unutarnjim patnjama boji da mu se bol ne ognoji i otruje njegov život. Utječe se Mariji te obećaje da će njezinu čedu, malom Isusu, donijeti igračku, kojoj će se on radovati. A kad se ona tome nasmiješi, pjesnik će znati da je uslišan. Milost će doći.

Josip Badalić

Ljubav na „drugi način"?

Pročitala sam vaš odgovor Zvjezdani, pod naslovom »Nije li besmisleno danas ući u zatvoreni samostan«? Nisam zadovoljna. Redovnički ste život previše stavili pod nazivnik ljubavi i time ste ga prenaglasili. Htjeli ste reći da je to život ljubavi na drugi način? A ipak mi nije jasno kakva je zapravo razlika između našeg svjetovnog zvanja i redovničkog? Vi ste iznijeli neke vidike, ali ja bih željela da to bude očevidnije. Ispada kao da je redovnički život daleko iznad svjetovnog.

Drugo što me ne zadovoljava: niste opravdali čemu uopće kontemplativni život u Katoličkoj Crkvi? Nisu li to ljudi izmislili, pa su to onda proglasili kao »Božju volju«? Danas zaista nije lako uočiti potrebu kontemplativaca, koji ništa aktivno ne rade. Kako oni djeluju na progresu svijeta? U čemu je zapravo njihova prava aktivnost, osim njihovog osobnog egoističkog »posvećenja«?

Hvala na odgovoru!

Marijana

KONTEMPLATIVNI REDOVI SU NAJIZVRSNIJI RADNICI NA »PROGRESU SVIJETA« JER GA ODUHOVLJUJU. TO JE NAJVEĆE ČOVJEKOLJUBLJE KOJE SE NA ZEMLJI SUSREĆE...

Veliš da sam redovnički život previše stavio pod nazivnik »ljubavi«, pa da sam ga time »prenaglasio«. Nije ti jasan taj »život ljubavi«, ali ne na isti način kako se to provodi u braku, nego »na drugi način«? Iz mog odgovora je bjelodano da u Crkvi postoje dva staleža ili dva načina života: »svjetovni« i život evanđeoskih »savjeta«, koji mi konkretno označavamo kao život u čistoći, siromaštvu i poslušnosti. I u bračnom staležu i u staležu savjeta treba ostvarivati načela kršćanske savršenosti. Znači, treba živjeti »po ljubavi«, »iz ljubavi«, »za ljubav«. Radi se, dakle, o dva različita načina ostvarivanja kršćanske ljubavi. Time je redovnički život zaista »ljubav na drugi način« negoli u svjetovnom staležu. Zasad da naglasim jednu razliku: u bračnom staležu se živi ljubav i na tjelesnom planu kao nešto bitno, dok se u redovničkom životu, s obzirom na taj tjelesni vid ljubavi, provodi slobodno izabran i dragovoljan doživotan post »radi kraljevstva Božjega«. U tom je odreknuće, ali i nova plodnost »na drugi način«. Želim to još bolje objasniti.

Jedan način »ljubavi«, dakle, žive svjetovni ljudi u braku. Oni slijede Krista kroz brak, kroz svoje profesije, službe, zaposlenja i dužnosti. Oni ne žive svoju ljubav u kršćanskom smislu, niti slijede Krista ako to ne ostvaruju u vjeri i u nadi, ako se ne hrijepe na izvorištu sakramenata, napose Euharistije i Pomirenja, ako ne nastoje ostvarivati ciljeve zajednice kojoj pripadaju: zajednice obitelji, uže ili šire zajednice društva i Crkve. Naša braća su u svjetovnim zvanjima okrenuta prema svijetu, rade i žive za izgradnju svijeta. Bojim se da ćeš odmah shvatiti da je to »manje vrijedno«. Nipošto! Druga božanska Osoba — Isus Krist — utjelovljenjem, smrću i uskrsnućem rekao je ovom svijetu svoje definitivno DA. Svijet nije proklet ni odbačen, nego spašen i prihvaćen, u Krista ugrađen, okristovljen. Ljudi u svjetovnim zvanjima zajedno s Kristom ostvaruju vrednote svijeta. Te su vrednote dobre i svete jer ih je isti Gospodin Isus Krist prihvatio i definitivno potvrdio. Time je kršćanin pozvan da radi na

izgradnji i na razvoju svijeta »poput kvasca« u tijestu, poput »duše u tijelu«, poput »unutrašnjeg i sržnog« u ovom izvanjskom i materijalnom (usp. AA 2; GS 34).

Drugi način »ljubavi« žive ljudi u staležu savjeta. Oni slijede Krista na »nov način«. Taj novi način, koji postoji od Kristova vremena, sastoji se u ostvarivanju neposredne ljubavi Božje prema čovjeku. Što želim reći? Evo u svjetovnim zvanjima se Božja ljubav prema svijetu doživljava na »materiji ovoga svijeta«. Time je »vrhunaravnost« iste ljubavi kao prikrivena velom materije i brige za materijalno. Stalež savjeta tu ljubav »jasnije« i »više« objavljuje. I upravo zbog toga mora postojati u Crkvi neko »simboličko« stanje, koje se odriče tih svjetovnih vrednota. Tim se odricanjem posvjedočuje da iste svjetovne vrednote po sebi nisu kadre iznuditi »vrhunaravno zajedništvo« između Boga i čovjeka. Takvo »simboličko stanje« jest upravo stalež »savjeta« ili redovnički život, koji živi ljubav u dragovoljnoj, čistoći, siromaštvu i poslušnosti.

Kao što su sakramenti, napose Euharistija, bogoštovno-vidljivi znakovi ljubavnog sjedinjenja Boga i čovjeka — a koje je sjedinjenje već ostvareno po Isusu Kristu, te će se na neopoziv način pojaviti o Njegovu ponovnom dolasku — tako je i stalež »savjeta« moralno vidljiv znak tog nazočnog sjedinjenja u ljubavi između Boga i čovjeka. Isto će se sjedinjenje savršeno očitovati u budućem životu. Prema tome se stalež savjeta ili redovnički život ima shvatiti ovako: on ima zadatak u Crkvi i u svijetu da simbolički — kao u znaku — proživljava već sada, a za budući život predoznačuje savršenstvo spasenog čovjeka, ili savršenstvo spasenja u Isusu Kristu. Druga tumačenja nisu dostatna.

Postoje, prema tome, dva puta nasljedovanja Krista, dva načina proživljavanja ljubavi, dva staleža. Jedan se način ostvaruje kroz svjetovna zvanja, drugi kroz stalež savjeta. Ali važno je ovdje naglasiti da jedan stalež uvjetuje drugi. Kako »uvjetuje«? — pitaš. Evo! Svjetovnim se staležom potvrđuju vrednote ovoga svijeta; taj stalež prihvaća svijet i sve što je na njemu vrijedno, zato što ga je Bog u Isusu Kristu prihvatio i neposredno mu se u potpunosti i definitivnosti predao. Ali upravo pod tim vidikom »predanja Boga svijetu« svjetovni stalež zahtijeva stalež savjeta. Zašto? Zato što stalež savjeta to »neposredno predanje Boga ljudima« simbolički, kao u znaku proživljava i predoznačuje. Ali vrijedi i obratno: time što stalež savjeta simbolički kao u znaku proživljava i predoznačuje vrhunaravnu ljubav Božju prema svijetu, zahtijeva se postojanje svjetovnog staleža, kome je zadatak da potvrdi i ostvari svjetovne vrednote, a koje je Bog svojim predanjem u Isusu, nosiocu Spasenja, definitivno prihvatio i potvrdio.

Oba su, dakle, staleža potrebna Crkvi. Oba su usmjerena prema »kršćanskom savršenstvu«, oba ostvaruju poziv na »potpunu ljubav«, ali zaista nije im isti način.

Nadalje, pitaš me »čemu u Crkvi kontemplativci«? Nisu li ih »ljudi« izmislili?, pa taj oblik života proglasili onda »Božjom voljom«? Ništa »aktivno« ne rade, nego se brinu oko »egoističkog posvećenja« ... Moj odgovor je kratak: iz samog smisla ljudskog rada proizlazi da u Crkvi moraju postojati i kontemplativni redovi, jer su oni »simbol« ili »znak« pravog smisla ljudskog rada. Naš rad, naime, ima dva lika: nevidljivi ili unutrašnji, ovaj vidljivi ili izvanjski, tj. rad ukoliko je u sebi čašćenje Boga i ukoliko je radi čovjeka. Opasnost je da rad vršimo samo »radi čovjeka«. Zbog toga treba simbolički djelotvorno proživljavati što je zapravo rad u najdubljem svojem smislu, tj. služenje Bogu i odavanje časti Bogu. Upravo taj unutrašnji vid rada — više negoli ostali redovnici — ostvaruju kontemplativci, sestre zatvorene iza rešetki, kojima ti (i mnogi kršćani) ne vidiš više vrijednosti u Crkvi. Oni, dakle, izvršavaju rad »druge vrste«. Nije važno kakav je to rad izvana: rad u kuhinji, spremanje soba, molitva po sedam sati na dan ... Svakako, to je stvaralačko i slobodno oblikovanje svijeta iznutra u najvišem smislu riječi, u predoznačivanju vječnosti, za koju smo svi određeni i prema kojoj svi — htjeli ili ne htjeli — idemo. Jasno ti je da se ta »aktivnost« ne može mjeriti statistikama, nego se proživljava u vjeri i u nadi. Jasno ti je također iz rečenoga da je to najizvrsniji rad na »progresu svijeta«, to je »oduhovljenje svijeta«. Jasno ti je da je takav život sve drugo samo ne »egoistički način posvećenja«. To je, izgleda nam, najveći altruizam, koji se na globusu susreće: »ljubav na drugi način« za čovjeka i za svijet, ali bez ikakvih utjeha izvanjskih vidljivih uspjeha.

UREĐUJE: M. STARČEVIĆ

Budućnost

Kakva će biti? To je naše veliko i tjeskobno pitanje. A jasno je: bit će onakva, kakva bude naša mladež. Ona će nam donijeti preporod i život ili smrt i propast!

Na Rijeci su se kroz čitavu Korizmu održavale misije u svim župama. Svaki tjedan petkom i subotom popodne i nedjeljom čitav dan. U župi Sv. Križa, koju vode oo. Isusovci, dolazili su misionari iz Zagreba, svaki tjedan drugi, obično s jednim mladim bračnim parom. — Naši mladi su uvijek imali po nekoliko posebnih konferencija i razgovora s misionarom i bračnim parom. Dvorana je bila uvijek puna. Razgovor je bio otvoren, slobodan, prijateljski. Mladi su stavljali pitanja, koja njih zanimanju, iz vjere, morala, duhovnog života. Stavljali su svoje primjedbe. Mnogo su toga čuli i naučili. Posebno ih je impresioniralo otvoreno svjedočenje bračnih parova. — Na njima se nakon toga opaža zadovoljstvo i radost što su čuli, ali i odlučna volja da idu Kristovim putem u život, u sretan život.

Nadamo se da to neće biti uzalud. Da će i to biti jedan velik prilog njihovoj, i našoj, sretnoj budućnosti.

Merz

Velikan, nažalost poznat još premalom krugu, i našega naroda i velikoga katoličkog svijeta. U malo godina ispunio je mnogo vremena. (Rođen 16. XII. 1896., a umro 10. svibnja 1928.)

S kim si, onakav si! Merz je mnogo drugovao s Bogom — živio je s Bogom i u Bogu. Zar je stoga čudo da je toliko primio, usvojio i odražavao od Božje dobrote, miline, ljubavi, jačine i svetosti?

»Trebao bih se dulje moliti — piše — da ne izgubim ovu mističnu vezu s Njim, da ga osjetim u svakoj misli, kod svakog pogleda, kod svakog posla.«

Nije imao ništa od razmaženog mekušca, plutana (iako je to lako mogao postati).

»Ovaj mi porodični život kod kuće ne godi. Tiranija je to strašna. Ustaje se — protiprirodno kasno, jede vječno, a živi svakim danom jednako, kao stroj. A kad sam sam, pa makar i gladan, osjećam barem da nešto svladavam, osjećam kako se borim i dolazim sve bliže Savršenstvu . . . Pri duši mi je još i sada strašno: onaj makinalni život, jesti, spavati, i bez cilja i misli lutati . . .«

Tajna

Premda je mladima danas dostupan duhovni život koj ne traži gotovo nikakva napora, oni su često nezadovoljni. Mnogi traže izlaz iz te situacije.

Neki se nadaju da će pronaći čarobnu formulu, neki kamen »mudrosti«, koji će izbrisati sve probleme. Takvu čaroliju ja ne znam, ali mogu vam otkriti jednu tajnu kako da dođete do uspjeha.

To je zapravo priča »T'ai Chia«, jednog kineskog mudraca!

»Sakupiše se na jednom mjestu najstariji ljudi provincije. Počevši od onih koji navršiše sedamdesetu. A nadoše se i mnogi koji su prevalili i 90., pa i više godina. Pokušali su odrediti tajnu njihova duga sretna života.

Jedan po jedan iznosili su svoje sisteme vježbanja, ljekovite trave, dijetu, specijalne načine života. No nikako se nisu složili što bi bilo najvažnije. Ipak na kraju zaključiše da postoji jedan zajednički element, koji se nalazi u svakom od njihovih životnih puteva, a to je:

Oznojiti se svaki dan — radeći!

Ivica Košak

Ličnost

Mladi Merz želi biti izgrađena ličnost, kako ga je učio njegov profesor i vođa dr Ljubomir Marković. On to ne samo želi nego i ozbiljno nastoji takav postati.

Od svoje duše želi stvoriti »remek-djelo«. On ide, penje se junački na vrhunce savršenosti.

No na tom se putu isprječio grijeh. A »grijeh je najveće i jedino zlo, valja ga najviše mrziti i proti njemu se boriti.« On tu borbu prihvaća. Bez kolebanja, bez kompromisa.

Nije to lako. Ali »život mora biti i žrtva . . . silno teška borba, koja traži pregaranja, da mnogo lijepog (čovjek) i ne pogleda . . .«

On osjeća svoju slabost, osjeća da je i on od krvi i mesa, osjeća kako i njega vuče pličina, osrednjost, pa i zlo.

»Morao bih davati dobar primjer, ali vidim da sam kršćanin samo na jeziku, ali ne na djelu. Kršćanstvo mi nije zašlo u krv . . .«

»Malo sam stupio u život i već sam se iznevjerio svojim načelima. Egoist, površan, netočan . . . Najgore mi je to da sam tzv. prosječni čovjek . . . prožet pličinom svoje okoline. Nema skoro ništa što bi me uzdizalo iznad nje i pokazalo mi da sam individualitet, duševno neovisan od sredine . . .«

»Moliti valja dragog Boga da nam dade velikih ljudi!« — »Naš Mahniću, moli se da iz našega pokreta nikne što više snažnih ličnosti . . .«

Mladost

Divno je rascvjetano proljeće. Slika života, mladosti.

Papa Ivan XXIII. kliče prigodom otvorenja II. vatikanskog sabora katoličkoj mladeži: »Vi ste proljeće Crkve, vi ste nada Crkve!«

Jedan naš odlični svećenik — župnik piše, pun ljubavi, Mladima svoje župe: »Jao, ako mraz ofuri proljeće! Kako je to žalostan izgled! Kako će slaba biti godina!

Ako se mladež izopači — piše on dalje — ako i nju sprži mraz moralne zloće, to je još neizrecivo žalosnije i bolnije. To nam istom pravu crnu budućnost navješćuje.

Što znači moralni pad, pustiti uzde svojim tjelesnim pohotama? To znači:

— izgubiti mir i duševnu ravnotežu.

— znači izgubiti mnogo vremena i škoditi staleškim dužnostima.

Često se u takvu životu obistinjuje riječ one stare popijevke: »Za jedan časak radosti hiljadu dana žalosti!« A često i mnogo više, i čitav život, pa i čitavu vječnost . . .

Ideal

Svatko mora tražiti pravi ideal života, upoznati ga i slijediti ga. Najveći ideal za koji se isplati živjeti nisu nikakove ideje, nego osoba — Isusa Krista.

On daje sigurnost, mir, život duše, a za tim, po naravi, teži svaki čovjek, jer je od Boga preodređen za Dobro.

Tek tu čovjek nalazi svoje ispunjenje, potpuno ostvarenje svog bića. No tu su užici, materijalna bogatstva, želja za slavom . . . To nisu pravi ideali, jer su njihove vrijednosti prolazne, a pravi ideal ne može danas biti ideal, a sutra ne. Ideali su vječni. U pravom idealu postoje trajno zadovoljstvo i sreća. Življenje ideala donosi radost.

Zato je uistinu veličanstven Isusov poziv meni da Ga slijedim, s Njim živim i unosim Njegov Duh svijet. Stoga se želim svim srcem izgraditi za Nj i svoj narod koji treba Kristovih junaka.

Vlado Košić, sjemeništarac
»Ostvarenja« travnja 1977.

glasnikova priča

PIŠE: TONČI TRSTENJAK

DON MATE I ISUS

Ukradeni pršut tete Luce (II)

U don Matinu kancelariju odjednom je ušla teta Luce noseći na pladnju bakrenu džezvu iz koje se pušila mirisava turska kava. Napunila je dvije porculanske šalice i izišla mrmljajući nešta o ručku.

— U posljednje vrijeme je sasvim izgubila sluh, reče don Mate. Ni prije baš nije obilovala njime. Međutim, mora se priznati da je dobra kuharica i razborita gazdarica.

Hm, onaj put sam joj ukrao cijeli jedan pršut. Kad je bila posveta obnovljene crkve, rekao sam pred cijelim mistom da je onaj njen ukradeni pršut u svoj obnovi odigrao bitnu ulogu. I tko zna, da nije bilo tog nesretnog pršuta, zbog kojeg, u povjerenju rečeno, samo da mi vlasi nisu padale s glave, ne bi možda bilo više ni ove predivne fasade na našem trgu ni naše crkve.

A sve je, kako ti već rekoh, počelo onog vrelog podneva kad su mi se u crkvu zavukla dva kosmata tipa da u njenoj hladovini opruže svoje kosti.

— I na kraju, don Mate, kako je konačno završilo s ta, kako vi kažete, dva kosmata tipa? upitam nestrpljivo.

— A jok, nipošto nije završilo! Tek sada je pravo počelo, usklikne don Mate.

Srknuo je gutljaj mirisave turske kave i ne skidajući pogleda s predivne kamene fasade obnovljene crkve na drugoj strani trga, reče kao da se prisjeća nečeg dalekog i važnog:

— Tek što presta moj razgovor s Isusom, okrenem se ja smišljajući u sebi kako da probudim dva kosmata stvorenja što su blaženo hrkala među crkvenim klupama. Odjednom nasta prasak pa zatim tresak, a oblak dima i prašine zavije i mene i oltar i ona dva pospanca što poskočiše kao dvije preplašene životinje. Stajao sam kao onijemio od straha. Tek pošto se slegla prašina, shvatih da se od stropa odvalio velik dio maltera i ukrasa, vjerojatno od velike vrućine, i pao baš tamo gdje sam ja običavao svako podne klečati pred svetohraništem. I da nije bilo svega onoga što je bilo, Bog dragi zna kako bi bilo.

— Kaznija Bog grišnog don Matu, rekla bi teta Mara što cijeli dan promatra zbivanja na našem trgu.

— Pravda je Božja uvik dostižna, ponovilo bi cijelo misto i ne bi ih savjest nimalo zapekla što su oni svojom škrtošću i nemarom za svoju crkvu skrivili smrt jednog Božjeg svećenika, žestio se don Mate i dalje, ne skidajući pogleda s kamene fasade što se blistala na podnevnom suncu.

— Počinje biti zanimljivo, rekoh, srkajući iz porculanske šalice kavu što je pripremi teta Luce.

— Ha, rekoh ti da tek sada počinje ono pravo, živne don Mate. Čim momci shvatiše šta se desilo, zamole me da im dam lopatu i sve što treba da očiste crkvu. Govorili su njemački i tek sada mi ponovo sine u glavi da su furešti. U sakristiji pronađosmo alat i dva kosmata plećata tipa dadoše se svojski na čišćenje crkve.

Gledao sam prema svetohraništu, ali Isus je šutio. Bilo mi je i samom jasno da mi ti momci zapravo spasiše život. Što sam drugo mogao nego, čim staviše crkvu u red, pozvati ih na ručak? Teta Luce nije ništa mrmljala. Bili su joj, doduše, malo neprilična ta dva nepoznata kosmata furešta, ali ona bi uvijek govorila: »Gdje ima jela za dvojicu, ima još za dvojicu.« Sama je narodila osmero sinova, svima dala kruh u ruke, spakovala kovčege i poslala u svijet. Zato

bi ona u svakom strancu gledala svoju djecu. Danas su njezini sinovi već muževi s obiteljima. A bilo je teško dok ih je rađala i odgajala u onim ratnim godinama. Bog je blagoslivao i nikad nije manjkalo kruha u kući. A dok je kruha, nije glada. I zato kad bi danas upitao kojeg od njenih osam sinova: »Ded reci, Frane, kada ti je bilo najljepše u životu?« Odgovorio bi ti bez razmišljanja: »Iha, šta uopće pitaš? Zna se, kad sam bio klinac.«

Takva je teta Luce. Danas imamo, nažalost, malo takovih žena. Puno se napatila u životu, ali volila je život. Nije zbog sebe, nego, kako reče: »Znaj, sinko, ako želiš da ti život bude ispunjen i sretan, ne živi za sebe, nego za druge.« To je uvijek bila filozofija koja joj je davala krila u dugom životu. A kako joj se sinovi ko rakova djeca razlđoše po bijelom svijetu, ona si ne priušti odmora, nego već godinama brine se za mene kao da sam joj sin. A da ti pravo kažem, uz svoju nepraktičnost loše bih svršio da mi nije teta Luca u kući i da me ne drži u redu.

Nego, da ti kažem što je dalje bilo. Bilo je prava milina gledati kako momci junački isprazniše tanjure. Shvatio sam i ja i teta Luce da su bili zaista gladni. Zato se odvažih pa ih kod kave poslije ručka upitah tko su i kakvo ih dobro donese u naše malo misto? Rekoše da su iz Njemačke, da su nedavno maturirali i da su zatim pošli autostopom na našu obalu. Divili se našim gradićima i našim ljepotama. Ispričaše mi kako im je sada ponestalo novaca i da se vraćaju kući. U našem mistu ih je nekako oko podne iskrcao neki kamionist pa uđoše u crkvu da se malo ohlade i odmore. Rekoše još da vjerojatno ne bi danas imali što za pojesti da nije pao onaj strop u našoj crkvi i da ih ja zato nisam pozvao na ručak.

Kad su ustali da podu dalje, odjednom čujem šapat koji je dolazio odnekud iza mojih leđa . . .

— Isus? upitam podrugljivo don Matu.

— A tko bi drugi? Reče: »Don Mate, zar ćeš ih pustiti bez i jednog komadića kruha? Šta misliš da i drugdje na svijetu postoji sličan jad od crkve pa da se opet sruši kakav strop pred njihovim nosom i da zarade čisteći crkvu kakav jadan obrok? Zar se ti ne sjećaš kako sam ja rekao: Što ste učinili jednome od moje najmanje braće, meni ste učinili.«

Ogledam se, nije bilo nikoga. Samo su momci pakovali svoju putne torbe, a teta Luce se muvala oko tanjura u kuhinji. Pade mi tog časa na pamet da u smočnici visi jedan predivan pršut što ga teta Luce čuvala za crkveni god. Pomislim u sebi: Eh, Isuse, nećeš ti starog popa don Matu učiti evanđeosko milosrđe. Ima i u meni nečeg kršćanskog.

Skoknem do smočnice, skinem pršut, zgrabim komad kruha i sve to zamotam u novine i uguram momcima u torbu. Zatim na ulici izvadih sav novac što sam ga imao u novčaniku i gurnuh jednom od mladića u džep. Branili su se, ali su primili. Lijepo se oprostimo i oni odoše svojim putevima u svoju domovinu.

Teta Luce mi dugo nije mogla oprostiti krađu onog pršuta. Ubrzo se o tome pročulo i u našem mistu jer teta Luce bi uvijek galamila kad bi što pričala, zbog svoje gluhoće. Misto se podjelilo: jedni su se snebivali naivnosti don Mate, a drugi su tvrdili da ja nisam poklonio pršut, nego ga ona dva kosmata tipa ukraše. Nije prošlo dugo, a u mistu se stalo pričati kako su onih dana mnoge kuće bile okradene, što je vjerojatno djelo one dvojice kosmatih furešta. Šutio sam, jer da sam išta i rekao, misto mi ne bi vjerovalo.

Prošle su godine i malo pomalo svi su zaboravili na ona dva kosmata mladića i na nestali pršut tete Luce. Morile su me teške brige: kako spasiti crkvu od rušenja. Novaca nikad nije bilo dovoljno, a stanje je postajalo sve ozbiljnije. Zato sam i ja s vremenom zaboravio na taj događaj što ti ga sada ispričah.

Onda jednog sunčanog dana sličnog onom stigne poštar Ive i donese mi pismo iz Njemačke. Pozovem ga na čašicu vina, kako je kod nas red i običaj i dok se on hladio i krijepio, ja otvorim pismo i stanem čitati. Bit će da sam zaista jadno izgledao. Poštar Ive me pograbi i zajedno s tetom Lucom smjesti u krevet. Trebali su proći sati dok sam ponovo došao k sebi. Mistom se pronio glas da je don Mate dobio iz Njemačke tako strašno pismo da ga je skoro kap udarila. Ali nitko nije znao što je u pismu pisalo. Teta Mare je žalila što ne zna njemački jer pismo je ležalo na mom stolu i nitko ga nije znao pročitati pa je tajna ostala u meni.

U slijedećem broju: ISUS NE OSTAJE DUŽAN

Krivulja Nietzscheova života

Sigurno vam je poznata povijest mnogih pobuna. Već ona prva, koju opisuje kao krvavu revoluciju sveti Ivan u svom Otkrivenju, kad je Lucifer pledirao na božansko prijestolje, a zatim bio poput munje bačen u bezdan muka.

No, ja ne bih želio danas govoriti posebice o katastrofalnim bunama, koje su uvijek svršavale porazom, potpunim debaklom. Želio bih da danas pregledamo u tančine životnu tragediju modernoga Lucifera — Prometeja — Adama — Zloga Vinogradara — Wilhelma Fridricha Nietzschea (Ničea).

U PODZEMNOM SVIJETU

Nietzsche studira grčke klasike. Gledajte ga samo! Na temelju toga studija piše 1872. godine u Bazelu svoje prvo značajno djelo. Prve crte svoje demonske savjesti — »Rođenje tragedije i duha glazbe«.

U tom djelu napetim stilom suprotstavlja boga Dioniza, boga radosti i užitka, Apolonu, bogu razuma i svjetla. Ali to je tek vanjska slika. Nešto se potresnije skriva u tim simbolima!

Nietzsche je ušao u podzemni svijet čovjekovih nagona. A to je prvi čin tragedije svake bune protiv Boga. U taj Acheront nad kojim je zaviknuo poput Junone u Enejidi — »Acheronta movebo — pokrenut ću Aheront« Pokrenut ću taj svijet tamnih poriva. Nietzsche je odlučio da pusti sve nagonske vjetrove iz Eolove spilje čovjekove, a nije pravo ni slutio da je među njima pustio i i tri najgroznija uragana, koji ništre čovjeka u čovjeku. To su — kratos, daimon i thanatos: sila, demon, osobito demon sumnje i užitka, te — smrt.

Nietzsche je potkraj prvog čina svoje životne drame potpuno u vlasti instinkata. Zabacuje razum, prezire nebo, gazi milost. Strastveni nagon bijesno se propinje za srećom i veličinom bez ičije vanjske pomoći; vulkan bujica i napon strasti tako ovladaše njegovom nutarnjošću da je postao sličniji vrelom krateru nego razumnu čovjeku.

I Nietzsche se počinje zaklinjati zakletvom vjernosti svome životinjstvu i propovijedati svima, da ostanu vjerni zemlji.

A moral? Čudoredni zakonik? Savjest?

»Što sam spoznao da je čudorednost znak propadanja (simptom dekadence) piše tada, to je novost, nešto nečuveno u povijesti spoznaje.

Priznajem, jer je do tada grijeh bio grijeh. Ali sad se razbijaju stare tablice s Božjim zakonom. Okreću se naopako sve dotadašnje vrednote čovjekove«. I tom groznom spoznajom da nema morala, da se čovjek ne smije obazirati ni na kakav zakon, svršava prvi čin Nietzscheova života.

SCENARIJ DRUGOG ČINA

Prekrasan je: snježne visine i savršena nebeska vedrina u švicarskim Alpama. Dubok i zanosni mir Gornjeg Engaddina. Ovamo se — u najtiši kraj svijeta — popeo 1883. godine iz sunčane Italije W. F. Nietzsche.

Sad mu je 39 godina. U sebi nosi ne samo dinamo svih snaga, nego i novu spoznaju da čovjek nema moralnih obveza. Ali ... ali nad horizontom još uvijek plamsa nekakav čudan znak. Diže se jedan zagonetan lik.

Oh, Nietzsche, prepoznaje ga. To je On! Bog! Stari njegov neprijatelj. To je On, Bog, koji mu prijeti svojom ljubavlju.

Ne! Ne! Ne treba nam te ljubavi! Ne treba nam Njegova milosrđa!

I taj Božji zakon morala, ljubavi i milosrđa za Nietzschea je prijetnja, izazov. Nietzsche je prihvatio borbu. On će se ogledati s Onim koga naziva starim krvnikom. U djelu »Tako je govorio Zaratustra« opisao je sama sebe. U liku iranskog religioznog učitelja iznosi svoje blasfemije i bez promišljanja baca uvrede i udarce nebu u lice.

Zaratustra-Nietzsche susreće starca pustinjaka. Taj pus-

tinjak predstavlja čovječanstvo koje vjeruje.

— Zar je moguće, razmišlja Nietzsche, da taj starac u svojoj šumi nije ništa čuo o tome da Bog, najveća zapreka mojoj slobodi, najveća smetnja mojoj veličini, mora umrijeti? A bogovi su umrli od smijeha. Da, Bog je, razumije se, umro. I svi su bogovi umrli?

To se dogodilo kad je jedan Bog izrekao riječi: »Samo je jedan Bog, ne smiješ imati drugih bogova uz mene!« — I svi su se bogovi tada nasmijali ... Tako je govorio Zaratustra.

— Bog mora biti mrtav! — urla Nietzsche. I sad je došao čas da Lucifer okupira prijestolje, da Prometej uzme nebeski oganj, da Adam slasno zagrize u sudbonosni plod sveopće spoznaje, da vinogradari preotmu vinograd baštiniku, koga su ubili. Trijumfalan proglas da je Bog mrtav — mora se izlijepiti na svim uglovima, ispisati na svim zidovima, tako da ga i slijepi mogu čitati. Bog je mrtav! Kad bi Bog bio živ, zar bih ja izdržao da ne budem bog? I zato piše Nietzsche: moj Zaratustra, najpobožniji od svih bezbožnika, sprema boga u vječni grob.

Ali Lucifer nije bio zadovoljan da skine Boga. Treba da postane Božji nasljednik. Nietzsche je proglasio taj svršetak svoje borbe protiv Boga u groznoj i potresnoj poruci ljudima:

— Evo, ja vas učim kako ćete postati **nadljudi.** Nadčovjek je smisao zemlje ... Zaklinjem vas, braćo i sestre, ostajte vjerni zemlji i ne vjerujte onima koji vam govore o nadzemaljskim nadama. Trovatelji su oni. Preziru život. Zaklinjem vas, braćo moja, ostanite vjerni zemlji i ne vjerujte u drugo nebo, nego samo ovo na zemlji ... Nekoć je grijeh protiv Boga bio najveći grijeh, ali Bog je umro. Tako su umrli i svi grešnici ... Evo, učim vas kako ćete postati nadljudi. To je ono more u kome će se utopiti vaša velika sramota. Gdje je ona munja koja bi vas oblizala svojim jezikom? Gdje je ono ludilo koje bi vam se moralo uštrcavati? Evo, ja vas učim da budete nadljudi. On je ta munja, on je to ludilo!

TREĆI ČIN: U LUDNICI!

Vani je snježni 28. prosinca 1888. Za stolom sjedi Nietzsche i piše pismo prijatelju Petru Castu: »Pjevaj mi novu pjesmu. Svijet je preobražen i sva se nebesa vesele. Dioniz Razapeti.«

Šest dana kasnije. Zima je — početak siječnja 1889. U Torinu smo. Što je to? Neki luđak se dere i penje u jedno potkrovlje. Sjeda za stol, hvata nervozno i grčevito pero, piše pismo Brandesu u Dansku i potpisuje se riječju »Raspeti«.

Oh, zar nije više Dioniz, bog užitka i smijeha?

Zatim laktovima počinje udarati po glasoviru i luđački vikati i pjevati. Neko vrijeme kasnije: nalazi se u ludnici i gleda slijepo i prazno u zid. Ništa ne primjećuje oko sebe, ništa ne misli u sebi. Otvorenim očima ne vidi — ništa. Najednom skoči. Sleti stepenicama u dvorište i počne grliti i ljubiti staru kobilu upregnutu u kola. Na kljusetu se iživiljavala njegova nadčovječnost.

Teško ga je prepoznati. Kako ćete prepoznati Lucifera, prvog nosioca nebeskog svjetla na dnu ponora — u vječno učorenoj tami? Kako ćete prepoznati Prometeja, prikovana na pećini Kavkaza, dok mu jastreb kljuje jetra? I Adama, prognanika, omotana u smokvino lišće s besciljnim pogledom? I vinogradare, kojima je gospodar dao poodsjeći buntovničke glave?

Kako da prepoznate Netzschea u toj sobici Torina, kasnije u jednom azilu, zatim na rukama rođene majke, pobožne i dobre starice, koja će svoje dijete, luđaka, njegovati osam godina, sve do svoje smrti. Posljednje tri godine brine se za njega, luđaka, njegova sestra Elizabeta u Weimaru.

To je, eto, posljednji čin pobune protiv Boga! Živa riječ Kristova: »Tko udari božansku stijenu, razbit će se, a na koga se ona surva, smrvit će ga« — strahovitom se istinitošću i preciznošću ostvarila u Nietzscheovu životu.

Od nadčovjeka do luđaka! To je bila prokleta i nesretna krivulja njegova života. On, koji je mrzljičavom mržnjom progonio Boga kao sablast, umro je progonjen nečuvenim sablastima i priviđenjima.

O Bože, da je bar u tim najodlučnijim trenucima mogao opetovati stihove svoga čarobnjaka: »Ne! Natrag se vrati sa svim svojim čunjevima! Vrati se posljednjem od svih samotnika. Svi potoci mojih suza struje prema Tebi. I posljednji plamen moga srca prema Tebi se žuri. O vrati se, moj nepoznati Bože! Moja boli! Moja posljednja sreće!«

Prema propovijedi biskupa Mije Škvorca priredio P. Bulat

GOSPA I ISLAM

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Iz jedne od povijesnih činjenica da je islam u sjevernoj Africi tako reći zbrisao s lica zemlje nekoć vrlo živo i bujno kršćanstvo, ne bismo smjeli izvući zaključak da je time uništio i svaki spomen na Isusa i Mariju. Stvarnost je baš obratna, jer je u islamu za Isusa i Mariju sačuvano vrlo časno mjesto. Istini za volju moramo ipak reći i to da se ono što o njima piše u »Koranu« znatno razlikuje od onoga što piše u Evanđeljima, a više sliči onome što se nalazi u raznim legendama i apokrifima. Unatoč tome vjerni muslimani poštuju Isusa i Mariju i, što se nje tiče, ne dopuštaju ni najmanju sumnju o njezinoj čistoći i vjernosti Bogu. Tako, na primjer, kažu da je Isus kao dijete govorio na rukama svoje Majke te ju je proglašavao nevinom od svake zlobne optužbe. Njima je na sablazan ako netko ne bi vjerovao u Marijinu potpunu čistoću.

Sveci i mariolozi misle da presveta Djevica ne može ostati ravnodušna prema časti što joj iskazuju muslimani i da ih ona na taj način malo-pomalo sprema da prihvate svu objavljenu istinu i o njoj i još više o Isusu, Božjem Sinu. Da pobožnost prema blaženoj Djevici može biti činilac zbližavanja vjernika dviju jednobožačkih vjera: kršćanstva i islama, dokazuju nam prilike u Egiptu, gdje se vjernici obiju vjera u raznim zgodama zajednički okupljaju na molitvu i hodočašća njoj u čast. Prije njezinih velikih blagdana i jedni i drugi postom se pripravljaju na njih.

Za vrijeme I. hrvatskog mariološkog kongresa prošle godine u Splitu čuli smo od jednog predavača, stručnjaka za islam, da i naši muslimani u Bosni, osobito žene, iskazuju počast blaženoj Djevici Mariji. Sličnih pojava ima više-manje posvuda po muslimanskom svijetu. Vjernici muslimani dolaze i u kršćanska marijanska svetišta te ondje zazivaju Mariju, sudjeluju na njezine blagdane u procesijama i uvjereni su da po njezinu zagovoru zadobivaju razne milosti i uslišanja. U znak zahvalnosti ili preporuke pale joj svijeće, daju milostinju i razne zavjetne darove, a ženskoj djeci nadijevaju njezino ime.

U ovogodišnjoj svibanjskoj misijskoj nakani molimo presvetu Djevicu da ona sama bude misionarka među mnogobrojnim islamskim svijetom. A njezino misionarenje ne može biti drugo nego da im pokaže svoga Sina, zbog kojega postoji i koji je temelj svih njezinih duhovnih povlastica i odlika.

Marija je prvim godinama Isusova života u Egiptu posvetila one zemlje u kojima su muslimani danas u većini. U jednoj maloj prigradskoj crkvi u Kairu čuva se još i danas skromna spilja, za koju stara predaja tvrdi da je bila kuća svete Obitelji. Tu neugledna spilju već stoljećima s velikom pobožnošću posjećuju i časte kršćani svih obreda: grčkog, koptskog, armenskog i melkitskog, ali isto tako i brojni muslimani. Na tim je povijesnim mjestima Marija izvršila svoj misionarski pohod, koji možemo promatrati kao znak njezine misije. A ona je u isto vrijeme i ponizna i veličanstvena. Ona ništa drugo ne čini već kao Kristoforka sa sobom nosi Isusa, Sina svoga, nudeći ga kao spasitelja svakom čovjeku. To je ona učinila već pastirima, mudracima, Šimunu i Ani, a mi je kroz ovaj mjesec molimo da to danas čini braći muslimanima, kojih na svijetu ima oko pola milijarde. Kad bi svi oni prihvatili puninu Isusove poruke, kakva bi to preobrazba nastala u ovom našem svijetu! A da li je to utopija, nešto nestvarno i neostvarivo? — Nije! Jer kod Boga nije nijedna stvar nemoguća.

Josip Antolović

Susret u Maria Polliju

15. veljače običan je dan u kalendaru, no za Maria Polli bio je to sretan i velik dan. U naše selo došli su: generalni vikar kalkutske nadbiskupije, 14 svećenika, Majka Terezija i devet sestara. Tolikog Božjeg dara Maria Polli nikad prije nije vidio!

Bili smo uistinu sretni. Imali smo dekanski sastanak 24. parganasa, distrikta. Majka Terezija došla je iznenada. Tog dana bio je blagoslovljen temeljni kamen njezinoga novog samostana u Barulpuru — kojih 40 kilometara odavde — na zemljištu što sam ga nabavio dok sam bio župnik u Morapaju.

Dječica su opkolila i svećenike i Majku Tereziju. Po lijepom bengalskom običaju — kao pozdrav — dotiču se nogu da se blagoslove s »paer dhulo«, prašinom s učiteljevih nogu.

Glavna tema sastanka bila je: »Evangelizacija — naša životna dužnost, naša životna sreća«. Za sastanak izabrana je ova naša nova misijska postaja jer se baš ovdje mnoga nova sela javljaju za svetu vjeru. Pa smo, eto, o tome govorili, onako — od srca k srcu. Rekao sam im nekoliko lijepih riječi o velikoj revnosti naših dobrih sestara Majke Terezije, o njihovu divnom »živom evanđelju« ljubavi i služenja bolesnicima i najbjednijima i o revnosti naše nove braće i sestara, koji jedni drugima najavljuju Radosnu vijest. Govorio sam im o mom dragom Upenu, glavaru sela Balirkhal (baš sada je teško bolestan, pa vam ga preporučujem u molitve!), i o njegovoj pouci i poruci: »Ja Isusa vidim, ja Ga ljubim i ja Ga hoću dati drugima!«

Razgovarali smo onda o našoj dužnosti, revnosti, o živoj vjeri u to da nas je Isus pozvao za taj veliki posao i da će nam On dati potrebnu snagu i ustrajnost, da će On biti uz nas i u radosti i u žalosti, u uspjehu i neuspjehu, sve do — Kalvarije. I da nam je taj Njegov križ nada života, naša najljepša plaća.

Riječi Majke Terezije bile su uistinu majčinske. Mnogo puta mi je to rekla da se i ona i njezine sestre mole za svećenike i da bi darovala i stotinu života za posvećenje svećenika. Bile su to riječi o križu, žrtvi — kao najlakšem i najsigurnijem putu u našem apostolatu, u evangelizaciji. Ta On je taj put izabrao, i uspio, i još uvijek uspijeva, šireći ruke s križa, okupljajući još uvijek milijune, dajući im snagu da žrtvuju sve za Njega.

Također je došao i naš dobri nestor, otac Lawrence Rodrigues. Ide on prema devedesetoj, no još se ne da. On je i u ovim predjelima bio pionir. Onda je bila samo jedna župa: Morapai. Morao je putovati dan i noć da bi stigao do ovih udaljenih sela. Pomladio se kad je vidio tu novu misijsku postaju: samostan, bolnicu, sirotište, crkvu, postaju, škole ... »Bog je velik i milosrdan! Samo da se mi potpuno žrtvujemo za neumrle duše, zavladat će Njegovo Srce čitavim svijetom!« — blagoslovio nas je s ponosom i radošću.

Valjalo se opraštati. Oni će natrag u grad Kalkutu i na svoje misijske postaje, a ja ću pred večer na podulje putovanje u naša sela istočnog dijela župe.

Bilo je i suzica u sestarskim očima. Majka Terezija odlazi. Bila je tu tek nekoliko sati. Zaposlena je, leti čitavim svijetom. Baš se, evo, vratila s Filipina i Papue, gdje je otvorila dva nova samostana.

Sretan i presretan bio nam je taj dan, dan 15. veljače. Hvala Ti, Isuse! Učini nas svećenicima po svome Srcu da bismo i mi mogli učiniti braću i sestre živim hramovima Tvoga Srca!

o. Ante Gabrić

DOBRO NAM DOŠLI, OČE!

Tri svadbena dara

Uvjereni, da će to prijatelje misija zanimati, donosimo ovdje opis svadbenih običaja u kraju gdje živi i radi sestra Silvina Mužić. Ona ih je opisala u svome pismu od 20. siječnja ove godine.

Adibasi su najsretniji i najveseliji ljudi na svijetu. Tako govore o našim urođenicima bogati brahmini. Govore da Adibasi uza sve svoje veliko siromaštvo i razne poteškoće što ih snalaze znaju sebi načiniti nebo na zemlji. Oni su zadovoljni svojom sudbinom. Kad je Adibas gladan, uzme bilo kakvu kutiju pa počne po njoj bubnjati i uz to počne plesati i pjevati kao da mu cijeli svijet pripada ...

Kod nas je sada doba ženidbi. I ti naši kršćani Adibasi baš u takvim zgodama pokazuju koliko je kršćanstvo prodrlo u njihova srca i duše. To nam otkriva i tajnu zašto su ti ljudi tako veseli u svim prilikama i neprilikama života.

Za vrijeme dok se slave svatovi ljudi i nas pozivaju u goste. Kad god možemo, pođemo da im pokažemo da smo jedno s njima.

Ovdje je običaj da za tu zgodu naprave u dvorištu neke vrste sjenicu od granja, lijepo je nakite, a u sredinu stave stol za mladence. Nakon toga mladence donesu na njihovo mjesto. Slijedi molitva za blagoslov i sreću mladenaca u njihovu novom životu. Poslije toga donose se mladencima darovi. Najprije to čine roditelji mladenke. Obično joj dadu posudu za kuhinju i kovčeg.

Kod ove svadbe, kojoj sam ovaj put prisustvovala, otac je donio kćeri nešto više, tako da je sve nas iznenadio: donio je metlu! Svi smo se začudili što on time želi reći. Kad se približio kćeri, rekao joj je: »Drago moje dijete, vidiš li ovu metlu? Nisam je donio da te njom istjeram iz kuće, nego ti je poklanjam da te ona uvijek sjeća što te je tvoja majka učila od tvoje mladosti. Učila te da ti kuća i dvorište uvijek budu čisti i uredni.«

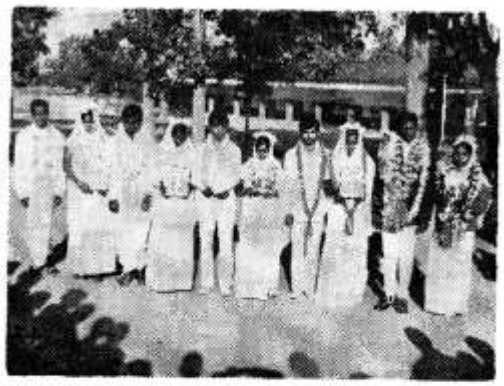

SKUPINA NAŠIH MLADENACA

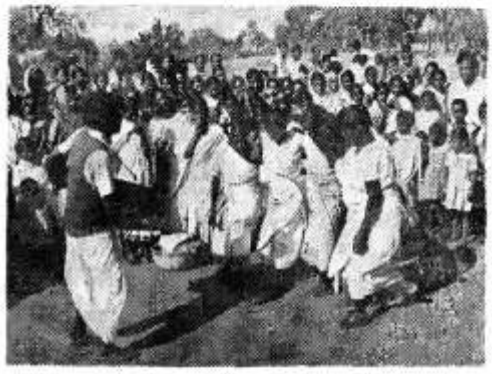

NEMA SVEČANOSTI BEZ PLESA MLADIH

Nakon toga izvadio je ispod košulje veliko ogledalo i rekao: »Draga kćeri, dajem ti ovo ogledalo da te ono podsjeti kako je naš život prolazan. Dok se u ogledalo gledaš, tu si prisutan, ali čim ga od sebe odmakneš ili se ti od njega odmakneš, nestaje te u njemu. I naš život je takav. Danas jesmo, a sutra će od nas ovdje ostati samo prah.«

Na kraju je izvadio veliko raspelo i rekao: »Pogledaj: tko je ovo? Naš Bog, koji je trpio i umro za nas! Doći će teški dani u tvome životu. Neće uvijek sjati sunce. Kad ti se bude pričinilo da više ne možeš trpjeti, uzmi ovo raspelo u ruke i razmišljaj koliko je Isus za nas trpio. To će ti dati snage da opet budeš sretna i vesela!«

Nije li to divna pouka koju nam pruža jedan obični indijski seljak i ne isplati li se u nju malo zamisliti? Meni je mnogo rekla ...

s. Silvina Mužić

Ljubav je domišljata

Sestra Zdenka Miketinac djeluje u gradu Darjeelingu, na obroncima Himalaje. Tu sestre loretnike imaju škole za žensku mladež, i to ne samo katoličku, nego svih vjera. Iako tu nema brojnih obraćenja na kršćanstvo, sestre ipak uspijevaju svojim djelovanjem mnogima približiti lik Isusa Krista. Nešto o tome piše u svome pismu i naša misionarka. Pismo je pisano 14. veljače ove godine.

Misijski kutić u »Glasniku« uvijek me privlači da ga prvog pročitam. No on me potiče da i ja nešto pošaljem o našem radu ovdje u Darjeelingu. Da vam pravo kažem malo je teško pisati o našem misionarskom radu u školi, jer sada i nemamo među učenicima obraćenja. Ipak se trudimo da dademo djeci i mladeži Isusa kad god se u predavanjima pruži za to prilika. Na taj način sijemo sjeme Božje riječi, a Bog će dati da to sjeme donese ploda.

Prije više godina jedna se naša hindu učenica susrela s jednim gospodinom iz Škotske, koji je oženio jednu hindu ženu, Nepalku. Tom zgodom joj se tužio i iznio joj razne svoje probleme koji ga muče. Djevojka mu je počela govoriti o Bogu. Na kraju ga zamolila da pohodi jednog Isusovca. Čovjek ju je poslušao. Rezultat je bio taj da se obratio na katoličku vjeru ne samo on nego

S. ZDENKA U SAMOSTANSKOM VRTU

i njegova žena, a dali su krstiti i svoga sinčića. Danas je taj dječačić Isusovac i veoma uspješno djeluje ovdje u Darjeelingu.

Imamo i nekoliko naših sestara koje su se kao učenice naše škole obratile na katoličku vjeru.

A kako radimo danas s djecom i mladeži u našoj školi? Evo vam jedna crtica od prošlog Božića!

Tijekom školske godine nastojala sam davati Isusa djeci u školi, govoreći o Njemu kad mi se pružila prilika. Ali indirektno nastojala sam ih upućivati da žive prema kršćanskim načelima.

Školsku godinu smo završili lijepim programom. Davale smo nekoliko igrokaza o Isusovu rođenju, a uz to smo naše učenice naučile mnogo božićnih pjesama. Pjevale su zajedno i naše katoličke djevojčice i hindu i muslimanske djevojčice. Božićno drvce bilo je lijepo okićeno. Bilo je pripravljeno i malih darova za njih. Ipak je najljepše bilo kad je svaka mala učenica donijela svoj mali dar za siromahe. Djeca su bila toliko očarana tom svečanošću da mi je bilo teško poći na počinak.

Kad su naše učenice otišle svojim kućama, počele smo se mi redovnice spremati za Božić duhovnim vježbama. Preko godine imale smo bazar, pa smo tako sakupile nešto novaca. Za taj smo novac sada nabavile živežnih namirnica za siromahe. Obišle su mnoge siromašne obitelji da vidimo što bi im trebalo. U tom svom obilasku siromaha vidjele smo uistinu mnogo velike bijede. Teško mi je bilo gledati da ta naša braća tako očajno, bijedno žive. Kad smo im donijele svoje darove, njihova je zahvala bila dirljiva. I teško mi je reći da li smo bile sretnije mi ili oni. To mi je bio uistinu najljepši Božić.

Ove godine nastojat ćemo da za te karitativne akcije zainteresiramo naše starije učenice da tako nastavimo započeto djelo.

U rujnu smo proslavile 50. obljetnicu naše nepalske škole. Bila je svečana koncelebrirana sveta misa. Nakon toga djeca su posebnim programom prikazala povijest škole.

Eto, iznijela sam vam nekoliko crtica iz moga života i rada ovdje u misijama. A sve prijatelje misija molim da se nas misionarki sjete u svojim molitvama i žrtvama, kako bismo još mnogo mogle učiniti za Boga i duše u tim krajevima.

s. Zdenka Miketinac

Crkvu ćemo graditi u Chibombu

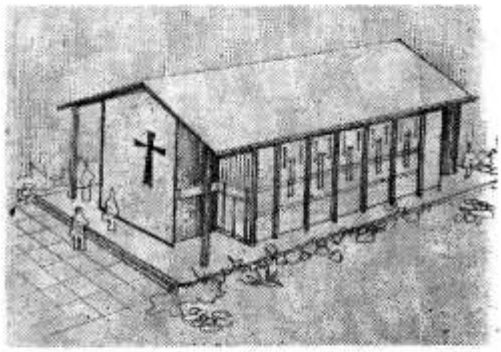

MAKETA NOVE CRKVE

Iz Zambije nam je konačno javio brat Ilija Dilber gdje je nadbiskup Lusake odlučio da se gradi Gospina crkva. U svom pismu od 20. veljače ove godine piše o tome malo opširnije. Ujedno smo dobili i sliku makete te nove crkve.

Dragi prijatelji, već prije sam vam javio da kanimo graditi Gospinu crkvu u kotaru Mumbwe, u mjestu Kapyanga. No na želju našega lusačkog nadbiskupa to neće biti Kapyanga, nego mjesto Chibombo. Nadbiskup sigurno zna najbolje gdje mu je crkva potrebnija, pa smo pristali na tu promjenu mjesta gradnje.

Mjesto Chibombo nalazi se sjeverno od Lusake, između Lusake i grada Kabwe. Od Lusake je udaljeno 98 km, a od Kabwe 56 km. Na prostoru od grada Lusake do grada Kabwe nema nijedne katoličke crkve. Mjesto Chibombo je po našem shvaćanju malo veće selo, dok je po afričkom shvaćanju gradić. Stanovnici toga kraja pripadaju plemenu Lende, a središte im je baš mjesto Chibombo. Tu se nalazi i općina. Stanovnici toga kraja pripadaju raznim kršćanskim konfesijama, a ima i prilično mnogo pogana. Nijedna od tih konfesija nema ni svoje crkve ni drugog centra gdje bi se vjernici skupljali. Stoga je razumljiva bila radost tamošnjih katolika kad su saznali da će se u njihovu mjestu graditi crkva.

Kad sam saznao za nadbiskupovu odluku, pošao sam u Chibmbo s generalnim vikarom nadbiskupije, monsinjorom Johnom Kalale, kojemu je posebno povjeren teritorij oko grada Kabwe. Kako je upravo bila nedjelja, na svetu misu u jednoj školskoj prostoriji skupilo se prilično mnogo tamošnjih vjernika. Za vrijeme propovijedi iznio je vikar pred njih nadbiskupovu odluku da tu sagradimo crkvu u čast Gospinu. Poslije svete mise imali smo s prisutnim vjernicima prvi radni sastanak da se dogovorimo o njihovoj suradnji pri gradnji crkve. Kako su na misi bili i neki općinski službenici, oni su nam odmah pokazali i mjesto koje je određeno za gradnju crkve. No još će nam naknadno poslati i pismeno odobrenje za zemljište i za gradnju crkve.

Crkva Marije pomoćnice kršćana bit će 24 metra duga i 12 metara široka. U sklopu crkve bit će kod ulaza dvije prostorije, svaka 4 x 4 metra veličine, od kojih će jedna služiti za sakristiju, a druga kao stan za svećenika.

Zahvaljujući vašoj velikodušnosti, mogao sam već započeti nabavom potrebnog materijala za gradnju. Crkva će biti građena od betonskih blokova, dok će joj krovna konstrukcija biti od željeza. Bit će pokrivena azbestnim pločama. Na pročelju će imati dvoja vrata, dok će se jedna vrata nalaziti sa strane. Imat će 12 prozora, koji će se moći otvarati, a drugih 12 nalazit će se nešto više i neće se otvarati. Osim toga bit će tu i 24 ukrasna prozora.

S gradnjom ćemo početi odmah čim prestanu kiše. O tome kako gradnja napreduje nastojat ću vas redovito obavješćivati. A vas molim da i nadalje s nama surađujete kako bismo i to djelo sretno priveli kraju na slavu Božju i na čast Gospinu.

Ilija Dilber

Spremam se u pohode domovini

Naša zambijska misionarka Monika Okrugić javila se pismom od 23. siječnja ove godine. To je, izgleda, njezino posljednje pismo prije pohoda domovini.

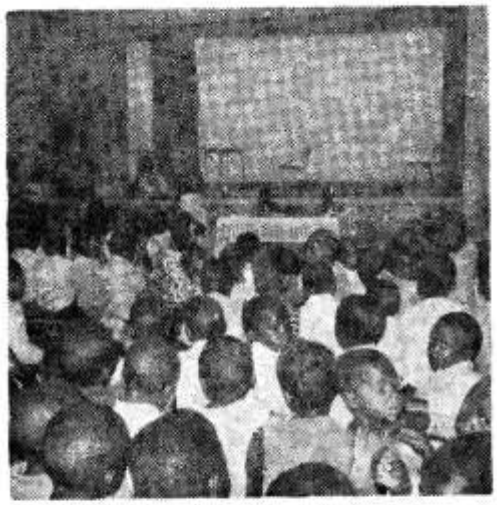

NAŠA DJECICA NA POUCI

Dragi prijatelji misija, namjeravala sam se javiti za Božić, ali mi to nikako nije bilo moguće. Pred sam Božić bilo je u našoj župi posla preko glave, a uz to, kako sam već prije pisala, naš biskup osniva novu redovničku družbu domaćih sestara, pa je i tu bilo posla. K tome nam je došlo i to da smo se baš u to vrijeme morale seliti u drugu kuću. No prije same selidbe tu je kuću trebalo temeljito urediti. Trebalo je okrečiti sve prostorije, jer su zidovi bili obojani najrazličitijim bojama, te su izgledali kao cirkuska kola. U toj kući bio je i vodovod, ali sve su cijevi bile iskidane, pa je i tu trebalo mnogo popravaka. Sad smo se u toj novoj nastambi nekako sredili, ali vode nemamo. Srećom sada je kišno doba, pa nam se nakupi voda s krova. Ali kad dođe sušno doba, ne znam kako ćemo.

U našoj župi imali smo pouku djece za prvu svetu pričest. Bilo je oko stotinu dječice. No bilo je i plača. Neka djeca nisu imala krsnog lista, pa se nije moglo ustanoviti jesu krštena i tako moraju čekati drugu zgodu za prvu pričest.

Ovaj put nismo imali pouke za katekumene, jer nas je opet jedan svećenik ostavio. Iznenada je obolio, pa je otišao na liječenje u Evropu, a na njegovo mjesto nije još nitko došao.

Preko časnog brata Ilije Dilbera primila sam nešto darova za našeg bogoslova Konstantina Alojzija Kapy. On se poslije božićnih blagdana vratio opet u bogosloviju u Mpimu. Ja sam baš u to vrijeme bila u duhovnim vježbama, pa se nisam s njime mogla susresti. No u njegovo ime zahvaljujem svim dobročiniteljima koji su poslali makar i najmanji dar, otkidajući možda od svoga siromaštva da bi pomogli onome koji je još potrebniji. Ja ću se moliti za sve te dobročinitelje da ih Gospodin stostruko nagradi.

Prvog svibnja krećem u pohod domovini. Pohodit ću najprije svoje drage roditelje u Moroviću. Tu ću ostati oko mjesec dana. Početkom lipnja odlazim u Kanadu na proslavu 25. obljetnice našeg Instituta Oblatkinja Bezgrješne. Proslava će biti 2. srpnja. Nakon te proslave vratit ću se, ako Bog da, u kolovozu opet u domovinu, i tu ću ostati još nekoliko tjedana, pa ćemo se onda vidjeti. Odatle krećem u Zambiju, da nastavim svoj apostolski posao.

Sve vas srdačno pozdravlja
u Isusu i Mariji odana vam

Monika Okrugić

nove knjige

DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI? — cijena 40 dinara

RODITELJI — VELIKI GRADITELJI — cijena 80 dinara

MAJKE ODBAČENIH — život i rad Majke Terezije i njezine Družbe — cijena 100 dinara

BOŽJI PUTEVI — Duhovne vježbe — cijena 60 dinara

ŽIVOTNI PUT JEDNOG MISIONARA, drugi dio — cijena 60 dinara

NAŠA OBITELJ MOLI — molitveni priručnik za večernju molitvu u obitelji — cijena 20 dinara.

Sve se naručuje na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699 Palmotićeva 31.

●

»BRAT FRANJO« — list za promicanje evanđeoskog života među vjernicima kakav je provodio sv. Franjo; posebno je namijenjen članovima Franjevačke zajednice u svijetu (Trećeg reda). List izlazi zasad četiri puta godišnje na 44-48 stranica, formata 15/20, s naslovnom stranicom i poleđinom u boji.

Pojedini primjerak stoji 6 d, godišnja pretplata 24 d. Izdaje provincija sv. Jeronima u Zadru. Narudžbe i pretplata na adresu: O. Anastazije Pavelin, Placa 2, 50001 Dubrovnik, pp 53, tel. (050) 26-345.

Uredništvo GLASNIKA najsrdačnije pozdravlja novi časopis i preporučuje ga svim svojim čitateljima!

GOSPA DANAŠNJICI, napisao »Viator«. Svibanjske refleksije. 31 razmišljanje o Mariji i o najaktuelnijim pitanjima današnjice u svjetlu koncilskih dokumenata. Tekstovi priređeni za svibanjska čitanja i nagovore. Stranica 180. Cijena 45 d. Narudžbe: Salezijanski vjesnik, Zagreb, Vlaška 36/I.

●

TUĐE SUZE, napisao Josip Pašić. Ovo nije knjiga običnih priča. Nastala je iz dugogodišnjeg pastoralnog iskustva njezina pisca, župnika. Riječ je o živim sudbinama ljudi s kojima živimo i snosimo odgovornosti za njihove živote. Str. 220 maloga formata. Cijena 50 d. Naručuje se kod Kršćanske sadašnjosti.

●

UTOPIJA IVANA XXIII, Giancarlo Zizola, prijevod s talijanskoga. Osoba Pape Ivana XXIII. jest prijelomna osoba u novijoj povijesti Crkve, zanimljiva vjerniku i nevjerniku. Ova će knjiga rječito pokazati gdje su se začeli, kako sazrijevali i ostvarivali njegovi obnoviteljski pothvati. Ova knjiga je prilika za mnoge različite prosudbe i nadahnuća. Ima 389 str. teksta i 117 slika na finom papiru. Cijena 150 d. Izdala Kršćanska sadašnjost.

S DUHOVNIM VELIKANIMA. Pod geslom »Crkva i danas treba svetaca« naš poznati duhovni pisac Isusovac Josip Antolović izdaje ovu seriju svetaca. Do sada su izašle četiri knjige istog džepnog formata, i gotovo istog opsega: od mjeseca siječnja do travnja uključivo. Za svaki dan u mjesecu obrađen je svetac toga dana koji se slavi u crkvenoj godini. Narudžbe prima: J. Antolović, Fratrovac 38, 41000 Zagreb.

●

»JELENA« — »Jubilejska obnova ima se nastaviti kroz slijedeću godinu i produžiti u budućnost: proširiti do svake župe, do svake obitelji, do svake savjesti . . .« — Tako nam je svima poručio Zagrebački Nadbiskup 22. XI 1976. u ime svih biskupa hrvatskog jezičnog područja. — U tu svrhu odlično možemo poslužiti — a mnogima je već i poslužio — i spjev »JELENA« od o. Antuna Bauera. Pun je krasnih zanosnih misli čuvstva, odličan za čitanje i recitiranje. Neki su župnici naručili na stotine komada. Izvodio se čak u Novom Zelandu.

Narudžbe: S. Dilber Palmotićeva 33. — 41001 ZAGREB pp 699. — Stoji 5 d. Do 100 komada 10% popusta, a preko 100 komada 15% popusta.

STARIJI OSNOVCI

Za dječake viših razreda osmogodišnjih škola priređuju se duhovne vježbe od 21. do 23. lipnja u Sjemeništu »Augustin Bea«. U Sjemenište valja doći već 20. lipnja. Za sve informacije izvolite se obratiti na adresu: Sjemenište »Augustin Bea«, Fratrovac 38, 41000 Zagreb.

---

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...i Gospi Lurdskoj za sretno uspjelu operaciju uha moga muža. — Ivanka Š., Onzain (Francuska)

...Gospi Lurdskoj, sv. Antunu i sv. Valentinu za ozdravljenje od teške bolesti. — Obitelj Luški, D. Gračanica

...za sva primljena dobročinstva kroz život — A. P., Lippstadt, Njemačka

...i Gospi od brze pomoći na neočekivanom ozdravljenju iza prometne nesreće. Mome sinu bio je ozlijeđen veliki mozak, a liječnici su davali 2 posto nade u ozdravljenje. Obratili smo se Gospi od brze pomoći i bolesnik se počeo oporavljati. Liječničke kontrole sada pokazuju da je posve dobro, a liječnici kažu da je to poseban fenomen. — Zahvalna majka Štefica Ružela, Derventa

...i bl. Leopoldu za uslišane molitve i pomoć u bolesti. — Anica Kovačević, Ivanovci

...sv. Josipu, sv. Antunu i dušama u čistilištu za uspjeh djece u školi i na radnom mjestu. — Obitelj F., Dalmacija

...sv. Antunu i svima svetima za primljene milosti a napose za muževo ozdravljenje. — F. J., Vela Luka

...sv. Josipu, bl. Leopoldu i svetim zaštitnicima uz preporuku za zdravlje i za pomoć u nevoljama. — Marija Puškarić, Witten Anen

...i sv. Josipu za pomoć u rješavanju teških stambenih neprilika. — N. E., Zagreb

...i m. Klaudiji za postignuti uspjeh. — N. N., Zagreb

...za više milosti prigodom 25. godišnjice smrti s. Klaudije. — S. Anastazija, Zagreb

...i. s. Klaudiji za izvanredan uspjeh u radu — N. N., Međimurje

...i. m. Klaudiji za stalnu pomoć u svemu. — V. M., Zagreb

...Malom Isusu i sv. Josipu za primljene milosti. — Ana Radičević, Divoševci

...i sv. Antunu za zdravlje. — Kata Vidaković, Divoševci

...Presv. Trojstvu, Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu za uspjeh teške operacije i za sve milosti kroz 67 godina. — M. B., Adžamovci

...sv. Nikoli Taveliću, bl. Leopoldu i svim zaštitnicima za mnoge milosti kroz moje 74 godine. — Vjekoslava Noveselac, kraj Varaždina

...na uslišanoj molbi. — Z. Š.

...sv. Josipu, sv. Antunu i sv. Tereziji na mnogim milostima. — N. N., Šljivoševci

...i Maloj Gospi na pomoći u teškoj bolesti. — Pero Torjanac, Torjanci

...sv. Josipu, sv. Antunu i sv. Tereziji na primljenim milostima. — V. M., Zagreb

...za primljene milosti — Evica Cabadaj, Josipovac

...i svim mojim zaštitnicima, što su mi spasili sina i još šest drugih mornara iz pučine morske u Oceanu. I koliko puta moje srce kucne dok budem živa, toliko puta im čast i hvala! — Marija C., otok Ugljan

...Sv. Antunu, sv. Maloj Tereziji i bl. Leopoldu za pomoć i ozdravljenje. — N. N., Subotica

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Leopoldu za sretan porod i za druge milosti. — E. C., Goričan

...na primljenim milostima. — Katarina Lekić i Anica Čulić, Vareš

...i sv. Anti za pomoć i za uslišane molitve. Jerkan Đaković, Novo Selo

...sv. Josipu i bl. Leopoldu za primljene milosti. — Josipa Vrbanek, Karlovac

...Gospi Remetskoj i sv. Josipu, što su mi pomogli u teškoj stambenoj situaciji. — V. P., Zagreb

...bl. Leopoldu i dušama u čistilištu na primljenim milostima. — N. N., Vrbovec

...i Gospi od brze pomoći za uslišenja u mnogim potrebama. — Kata Juzbašić, Bošnjaci

...sv. Josipu i sv. Antunu na velikoj udijeljenoj milosti. — Anka Š., Bebrina

...na primljenoj milosti. — Zora Knešaurek, Zagreb

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu za uspjeh djece u školi. — Zahvalna majka, Sl. Brod

...i Gospi od brze pomoći za nađene stvari i za mnoge druge milosti. — C. M., Golobrdci

...bl. Maksimilijanu i bl. Leopoldu za sretan porod moje sestre i za ozdravljenje jedne bolesnice

...i sv. Josipu na primljenoj milosti. — Marija Schwarz, Linz (Austrija)

...Majci Božjoj Bistričkoj, Kardinalu i ostalim zaštitnicima za primljene milosti. — Zahvalna majka, Črnkovci

...za zdravlje i za druge primljene milosti. — Š. L., Subotica

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

razmišljajmo uz bibliju

UREĐUJE: PERO BULAT

Brak u Palestini prije Isusa

»Dok su druge knjige kratkog vijeka, dotle se Sv. Pismo sve više traži i tiska. Prevedeno je na preko 1.150 jezika i narječja kojima govori 90% čovječanstva. Ono je najčitanija knjiga danas na svijetu. I to nakon 2.300 godina od postanka! Ljudsko srce, um i iskustvo plebiscitom izabraše Sv. Pismo za svoga vođu!«

Lj. Rupčić

U Isusovoj epohi mnogo se raspravljalo o braku, o bračnoj rastavi, o poligamiji. Monogamija, to jest brak koji se sastoji od jednog muža i od jedne žene, predstavljao je visoki moralni ideal, koji su stvarno svi prihvaćali.

Pobožni Židovi sklapaju brak vrlo mladi. Prema rabinima za mladića je prikladna dob 18 godina, dok se djevojke često udaju s 12 ili 13 godina.

RODITELJI

Odluka pripada po pravu roditeljima, osobito ocu. Jedina je granica zdrav rabinski razum, koji preporučuje da se po mogućnosti ne udaje odviše mlada djevojka za odviše starog muškarca. Kadikad se pita također budući muž pri biranju djevojke, uvijek prema rabinskom nacrtu, dok nikom ne pada na pamet da bi se posavjetovao s djevojkom.

Općenito govoreći, roditelji se protive da im se sinovi žene s djevojkom »nižeg staleža, dok neki rabini preporučuju da se upravo to čini: da se »sade za stepenicu niže pri biranju žene radi veće sigurnosti da se njome vlada«.

Zakon propisuje: »Ne ženi se ženom strankinjom, koja bi mogla biti idolopoklonica i onda djecu navesti na istu stazu.« Zabranjena je ženidba između srodnika. Kršenje te norme kažnjava se smrću.

ZARUKE

Kad se izabrala zaručnica, započinje razdoblje spremanja za brak, a traje godinu dana. Za tog su spremanja dužnosti i obveze između zaručnika i zaručnice gotovo iste kao i za braka. Prema tome, nevjerna zaručnica kažnjava se kamenovanjem kao i žena koja za vrijeme braka počini preljub.

Zaručnik poklanja budućoj ženi dar, »mattan«, koji joj ostaje i u slučaju udovištva. Zaručničin otac može dati svojoj kćeri miraz, što se, općenito govoreći, smatra sramotom za zaručnika. Naprotiv, zaručnik treba da daruje oca zaručnice novcem ili prirodnim proizvodima. Taj se dar naziva »mohar«, a određuje se prema zajedničkom dogovoru.

OBITELJ PROLAZI KROZ SAMARIJU. OVDJE JOŠ VLADA STARINSKI OBIČAJ: MUŠKARAC JAŠI, ŽENSKADIJA IDE PJEŠKE.

U PALESTINI ŽENA JE BILA STVORENA ZA RAĐANJE I RAD, ISUS JE PROMIJENIO OVO SHVAĆANJE O ŽENI

To je ugovor koji se potvrđuje na koncu svakog židovskog mjeseca, jer se pun mjesec smatra hamajlijom.

IDE JESEN ...

Brakovi se sklapaju općenito u jesen, kad je žetva unesena u kuću, kad su vinogradi obrani, kad ima u kući više novaca.

Uoči velikog dana polazi zaručnik sa svojim prijateljima u kuću zaručnice, koja ostavlja svoju obitelj u nosiljci, prekrivena lica, uz pjevanje društva. Nastavlja se večernja zabava, iz koje je isključena zaručnica. Ostaje u sobi s prijateljicama.

Sutradan je svečani ručak, u kojem učestvuju muškarci i žene, ali odijeljeno. Svečanost se može nastaviti čitav tjedan. Međutim, bračni par se povlači iza prve večeri.

STRANKINJE

Već je Stari zakon branio ženidbu Židova sa ženama strankinjama. Zabrana ne potječe iz rasnih nego iz religioznih motiva.

Za povratka iz Babilona (5. stoljeće prije Krista) problem se prikazuje u dramatičnim dimenzijama jer se u pokorenoj Palestini mnogi preostali Židovi poženiše upravo strankinjama.

Dvojica velikih »reformatora«, Nehemija i Ezdra, poslani od babilonskoga kralja s dvije karavane Židova u domovinu, počeše se za svog političkog i religioznog rada baviti također i mješovitim ženidbama.

Nehemija je vidio da su mješoviti brakovi velika pogibelj za židovsku civilizaciju. Mnoga djeca nisu znala govoriti jezikom svojih otaca. I tako se započe živa borba protiv mješovitih brakova zbog kojih se često ostavljala vjera s tradicijama. Oduzeta je čast velikom svećeniku Eliashibu, koji se oženio strankinjom i — još gore — s neprijateljicom, budući da je bila kćer upravitelja Samarije, zakletog neprijatelja Židova.

EZDRA

Još je dublje zašao u stvar svećenik Ezdra, religiozni obnovitelj, promicatelj »novog proglašavanja« Zakona. Jednog jesenskog dana, vjerojatno koncem 428. godine prije Krista, okupi za kiše stanovnike Jeruzalema pred hramom i naredi:

— Odijelite se od poganskog naroda, koji se nalazi u zemlji, i od žena strankinja!

Židovi su odobravali njegove riječi, ali svakako uz primjedbu da se pitanje ne može riješiti odmah ovoj kišovitog dana. Imenovana je komisija da popiše mješovite brakove i da sredi pojedine slučajeve, jedan za drugim. U Ezdrinoj knjizi nalazi se duga lista muškaraca, među kojima je bilo i nekoliko svećenika, koji se poženiše stankinjama. Trebalo je nekoliko mjeseci da se taj posao dokrajči.

U BIBLIJI ČITAMO ČESTO RIJEČI »UKRAŠENA KAO ZARUČNICA ZA SVOGA MUŽA«. SVE ŠTO JE ISTOK IMAO NAJLJEPŠE, STAVLJAO JE NA DJEVOJKU PRIJE VJENČANJA.

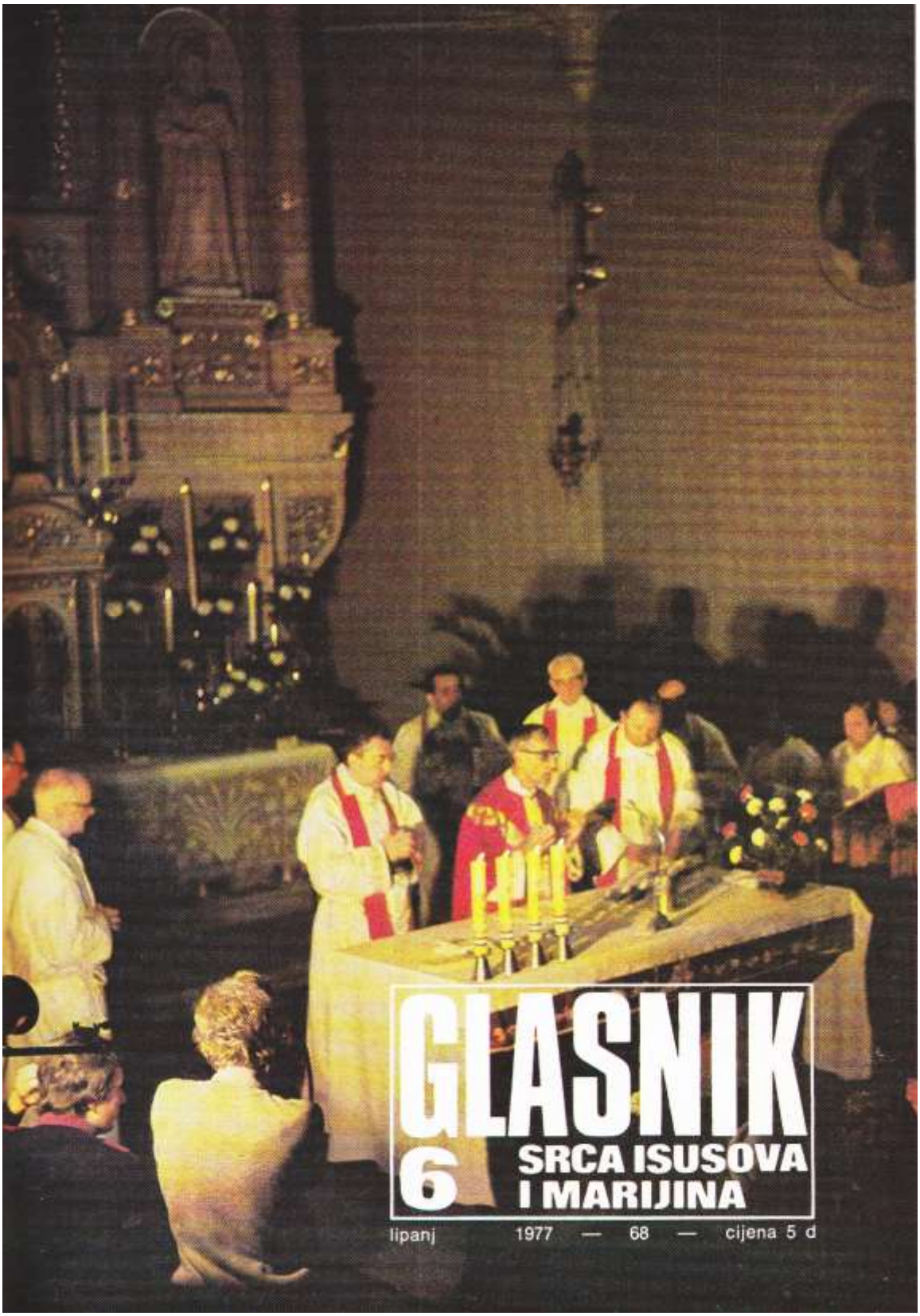

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

6

lipanj 1977 — 68 — cijena 5 d

Naslovna strana: KONCELEBRACIJA S O. ANTOM GABRIĆEM U SVETIŠTU SRCA ISUSOVA U ZAGREBU
(Snimio: I. Knafeljc)

Na zadnjoj strani omota:
Maumejean 1932. — MOZAIK NA SVETOHRANIŠTU (Paray-le Monial, Kapela Bl. Klaudija)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. — Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Mostobran Misionara

Hrvatsko narodno svetište Srca Isusova u Zagrebu bilo je, u 75 godina svoga opstanka, polazna postaja, mostobran mnogih naših misionara i misionarki koji su odavle krenuli u daleke zemlje zapaljeni ognjem Kristova Srca.

»U pet sati navečer dne 16. listopada ove godine bili su vjernici u Svetištu Srca Isusova u Zagrebu svjedoci dirljivog oproštaja mladoga misionara Isusovca Antuna Gabrića, rodom iz Metokvića, prilikom njegova odlaska u daleku Indiju, da tamo u pokrajini Bengaliji, zajedno sa svojom redovničkom subraćom, uloži sve sile u radu oko spasavanja pogana.

Propovijed poletnog misionara ganula je cijelu crkvu do suza. Govorio je kako ga u misije nitko ne tjera, već da ide od svoje volje. Odzivlje se pozivu presvetog Srca Isusova, koji je prolio svoju krv božansku i za pogane u Indiji. Zbog toga poziva božanskog učitelja, on drage volje, iako teška srca, ostavlja milu domovinu. Ostavlja dragu rodbinu, ostavlja mile roditelje.

— Možda više nikad neću vidjeti majčina lica, lica koje mi je iza Boga najdraže na ovom svijetu, govorio je misionar. Ovaj rastanak stajao me je mnogo suza. Međutim, ja to sve žrtvujem za Isusa, koji je za nas sve žrtvovao.«

Tim čvrstim riječima opisao je — i sada živi u dobru zdravlju — nekadašnji urednik Glasnika otac Filip Mašić 1938. godine oprošaj mladoga magistra Ante Gabrića od domovine. Šteta što nemamo fotografije iz onoga vremena pa donosimo oproštaj Patra Ante prošle marijanske godine iz istoga Svetišta. Dao Bog da što više misionara iz iste bazilike krenu stopama svojih slavnih predšasnika!

P. B.

uredníkova riječ

Ovaj, povećani, broj GLASNIKA u znaku je zadnjih dana i onoga što će se dogoditi u mjesecu lipnju.

Blaženi naš Bogdan L. Mandić sretno se »vratio« u svoju domovinu. Otišao je u tuđinu na »privremeni rad«, a nakon sto godina njegova je uspomena snažno obnovljena prigodom proslave godišnjice beatifikacije u Hercegnovom skupa s pedesetom godišnjicom beatifikacije blažene Ozane Kotorke.

Htjeli bismo u ovom broju GLASNIKA istaći: nevjerojatno kako naš narod voli svećenike. To se najbolje vidi prigodom smrti dobrih i mladih Božjih službenika. Zagreb je to očitovao prigodom smrti prerano preminulog dragog Oca Edomira Cike, koga je uz suze i duboko ganuće ispratilo veliko mnoštvo Zagrepčana na čelu s našim Metropolitom.

I ubavo i zeleno Međimurje izgubilo je isto vrloga i revnoga Božjeg službenika. U župi Goričan iznenada je preminuo patnik Božji dragi Augustin (Gušta) Horvat. Fotografija i kratki prikaz neka budu izraz zahvalnosti GLASNIKA, a ujedno i svima nama preporuka da nastavimo hodati linijom što su je oni zacrtali: odlučna vjernost svetoj vjeri i velika ljubav prema Kristovu Srcu.

U ovom broju GLASNIKA kraće se obaziremo na proslavu 75-godišnjice Svetišta Srca Isusova u Zagrebu. Bit će još govora tokom godine o našoj Bazilici u GLASNIKU. Ali u njoj se podržava štovanje onoga Srca koje nadahnjuje sve revne svećenike i koje je izvor svetosti i blaženoga Bogdana i drugih svetaca.

Pobožnost Srcu Isusovu je danas, svojom neuglednošću i neposrednom jednostavnošću, vrlo vjerna slika onoga Evanđelja koje ne mogu shvatiti »umni i učeni«, a vrlo dobro ga razumiju ponizni i jednostavni.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68 LIPANJ 1977. BR. 6

S A D R Ž A J :

HVALA NA PISMU — — — 188
SADAŠNJA PORUKA SRCA ISUSOVA — — — — — 190
KAKO SE UČIM MOLITI, M. G. 191
PRAVI LIK ISUSOV, T. Ivančić 192
IMA LI BOG SRCE? F. L. — — 194
JAL KOVAČ BITI, JAL NE MRČIT GAĆA, B. Karačić — — — 196
CRKVA SRCA ISUSOVA U ZAGREBU, P. Bulat — — — — 198
NEKA ŽIVI MEĐIMURJE ZELENO! P. B. — — — — — 200
PJESMA NAD GROBOM, P. Bulat 201
MOŽE LI »DOBRA NAMJERA« POSVETITI »ZLO SREDSTVO«?, I. Fuček — — — — — 202
GLE DANAS DANA! P. Bulat — 204
TJEDAN ZAHVALE I NAKNADE 207
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — 208
ISUS NE OSTAJE DUŽAN, T. Trstenjak — — — — — 210
DVIJE MASKE OČAJA, P. Bulat 212
MJESNA CRKVA I MISIJE, J. Antolović — — — — — 214
ZAPOČELI SMO GRADNJU, I. Dilber — — — — — — 215
KRIŽ NA SE — VOLAN PREDA SE!, M. Okrugić — — — — 216
POHOD NAJNOVIJIM SELIMA, A. Gabrić — — — — — 218
NOVE KNJIGE — — — — 220
ZAHVALNICE — — — — 221
PRAVA DIMENZIJA BRAKA, P. Bulat — — — — — — 222

hvala na pismu

MAMA

Ta topla riječ: mama,
to je najveća latica
na mirisnom cvijetu,
najdraža žena
na cijelom svijetu.
Ta topla riječ: mama
vrijedi za mene
pregršti zlata.

Spes

KAO MRTVA

»Zove se A. K., ima 63 godine, muža i dvije odrasle kćeri. Bolesna je od svoje 22. godine, dakle punih 41 godinu. Prošla je već mnogo doktora i bolnica i u Osijeku i u Zagrebu. Liječnici kažu da je na njoj jedino koža zdrava, a drugo je sve bolesno. Operirana pet puta: žuč, želudac, slijepo crijevo, vrat... A srce već mnogo puta potpunoma otkaže. Posve se ukoči, ne diše, kao mrtva. Ja sam je jednom u crkvi prihvatila kad je pala. Bilo je to prošle godine u ožujku, uoči prvog petka. Svi smo rekli: Gotova je! Kad ujutro na prvi petak, evo nje na svetoj Misi. Bio je prisutan i liječnik, pa kad se pojavila sama u ambulanti, gotovo nije vjerovao. Rekao je: Gle, naša majka i opet oživila...«

Jelica K.

Naša čitateljica Jelica zamolila nas je da to uvrstimo u GLASNIK u rubrici »Hvala na pismu.« Naime, na taj se način želi zahvaliti Srcu Isusovu naša patnica Anica na velikoj pomoći koju joj Isus udjeljuje da može snositi svoje bolesti.

SELJACI

»... Opet vam pišem u vezi s onim što nazivate odgovorno očinstvo. Meni to nije ništa novo, jer smo mi ratne i poratne žene i majke na to naučile, kad su u pretkoncilsko vrijeme ispovjednici bili mnogo stroži nego danas, kad smo u tim teškim godinama bile više gladne nego site i sebi od usta otkidale da nam djeca ne gladuju, a oblačile se u konoplju (lan). Sad imamo svoje kuće, gospodarske zgrade i nešta mašinerije, jer to seljaku treba da sebi olakša svoj patnički život. Neki kažu da imamo četiri mjeseca godišnjeg odmora da ne radimo, samo kobasice jedemo. Mi sučemo rukave do lakata. Po njihovu mišljenju naša stoka se sama nahrani, klade u šumi same padnu u dvorište, kukuruz se sami izrune. Zemljoradnika je malo tko vidio na moru. Kad se drugi u njemu kupaju, on se kupa u znoju, a za šetnju po inozemstvu bez velike nužde on nema ni para ni vremena da ide...«

Baka

Hvala Vam, bako, na ovom listu. Malo je podugačak, no nisam ga htio previše skraćivati zbog toga što pokazuje da nosite u duši ono što i mnogi drugi osjećaju i o čemu razmišljaju.

SRCE ZA DANAŠNJA VREMENA

»Prošle sam godine imao čast davati duhovne vježbe u Londonskoj dijecezi (Ontario) Tražio sam od svećenika, neposredno zaređenih, pa prema tome od najmlađih, da pripreme program za Svetu uru.

Ograničio sam svoje potlcaje na uključivanje Litanija Srca Isusova, molitve koja kao litanije općenito uzete, počinje u ovo vrijeme izlaziti iz mode u nekim zajednicama. Bilo je ganutljivo slušati

poslije Svete ure komentar tih mladih i uistinu divnih svećenika koji se odnosi naročito na litanije:

— Čudno je — reče jedan – kako ova molitva sjedinjuje i polstovjećuje sa Srcem Isusovim sve najveće današnje brige naših srdaca!

Sve je tu: — Srce Isusovo, žarko ognjište ljubavi ... puno ljubavi i dobrote... strpljivo i mnogoga milosrđa ... satrveno zbog opačina naših ... izvore svake utjehe ... Srce Isusovo, mire i pomirenje naše ... žrtvo za grijehe ... spasenje onima koji se u te ufaju.«

Kardinal Wright,
perfekt Kongregacije za kler,
u knjizi »Srce Isusovo i suvemeni apostolat«

■

ZVONAR

»Ja primam GLASNIK još od svoje mladosti i rado uvik čitam. To najbolje voljim čitat iznad svega. Ja to razdiljim odmah našem narodu kad dobijem. Ja sam zvonar. Sada već 34 godine kako služim našoj crkvi Male Gospe. Moj sin je opet kantor i svi uvik idemo u crkvu na Misu. Dođe nam iz Baranjskog Petrovog Sela župnik svake nedilje, a križni put držimo sami svakog petka. I svibanjske pobožnosti držimo i u listopadu držimo večernicu. Ja moljim krunicu i litaniju i onda moj sin piva antifonu i još dvi pisme, a moja sna opet izmoli pozdravljenje i »budi faljen I slavljen Isus u Presvetom oltarskom sakramentu; o Marijo bez grija začeta, moli za nas koji se tebi utičemo.« I tako završimo.«

Sačuvali smo izvorni izgovor naše Baranje koji se zrcali iz ovih Perinih riječi. On je dvostruki Torjanac: jedno zato što mu je tako prezime, a drugo zato što je iz Torjanaca. Hvala i Vama za sve, a Srce Isusovo neka Vam nagradi obitelj najvećim darom — svojim mirom i slogom.

■

ŽUPNIK

»Najprije Vam od srca hvala na onako lijepo uređivanom GLASNIKU. To je ono pravo što naše kršćanske obitelji trebaju: jasna načela, suvremene poticajne primjere, uzvišenost I ljepota naše vjere ... Članci su vam tolko vrijedni da ih mnogi izrezuju I čuvaju... Sreća je za svakoga od nas svećenika u pastvi da u GLASNIKU ne pišete »svašta«. Hvala Bogu, da od stranica Vašega GLASNIKA ne treba streplti. Ove smo godine (nedavno) dobili i nove pretplatnike. Unaprijed nam šaljite 51 primjerak. Ovime Vas ujedno molim da nam pošaljete i račune pretplate za cijelu godinu. Želimo sve odjednom platiti. Želimo Vam mnogo sreće i nove uspjehe u tako plemenitom poslu. Ostanite, kao i uvijek, ponos naše Crkve!«

Župnik

Želimo u GLASNIKU dati dobru i krepku duhovnu hranu najviše onima koji svoje obitelji žele sačuvati po Gospi i Isusu. Hvala Vam, gospodine župniče na priznanju. Ono će za nas biti poticaj da tako nastavimo i u budućnosti.

nakana apostolata molitve

»DA BI USRED VARAVIH NADA NAŠEGA VREMENA ISUS KRIST, BLAGA I PONIZNA SRCA, BIO SPOZNAT JEDINIM PRAVIM OSLOBODITELJEM.«

Sadašnja poruka Srca Isusova

Tokom zadnjih triju stoljeća pobožnost Srcu Isusovu doživjela je razne promjene i sudbine, sumnju i naklonost, ocrnjivanje i oduševljenje, svestrano širenje i ogorčeno neprijateljstvo, prodornu slavu u prošlom stoljeću, današnje bolno napuštanje.

Imala je i ima svojih uvjerenih pristaša: isusovce, kao što su blaženi Klaudije de la Colombière, Croiset, Galiffet; knezove kao engleska ekskraljica Marija Beatrice d'Este, poljski kralj Augustin, španjolski kralj Filip V., francuska kraljica Marija Leczinska; biskupe, kao poljske, koji su 1765. dobili svetkovinu Srca Isusova; svece, kao Grignon de Monfort i Alfons de Liguori.

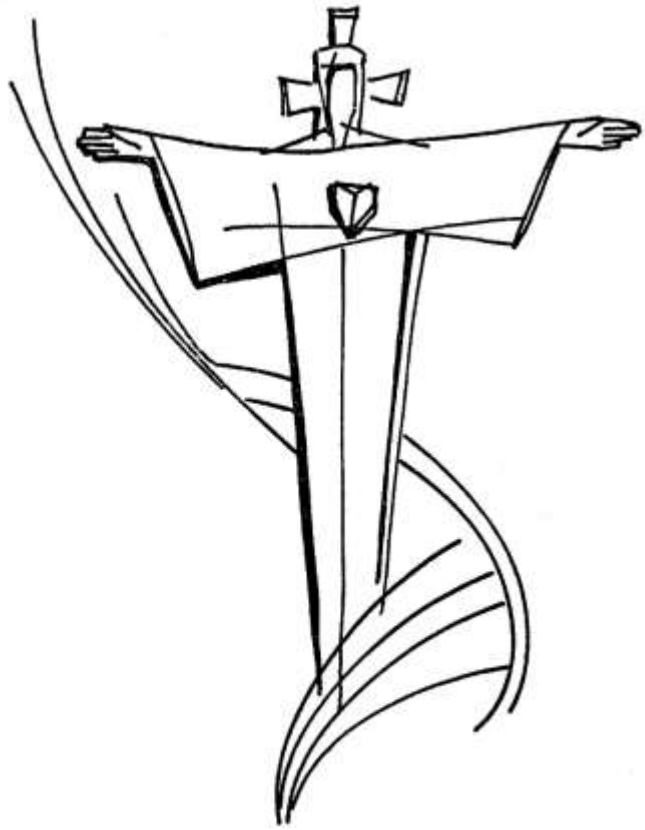

S protivničke strane: protivnici i opadači — kardinali kao Lambertini, budući Benedikt XIV., koji je s punim pravom bio protivnikom sumnjiva predočivanja predmeta ovoga kulta; janzenisti — zbog teoloških motiva, a osobito iz osobnih pobuda. Protivnici su također bili i revolucionari, jer su Vandejci u Francuskoj stavili na prsa značke Srca Isusova ...

Danas ima ta pobožnost svoje vjernike koji se bore za održavanje crkvenog kulta u Crkvi, ali i svoje neprijatelje, koji bi htjeli da je se konačno oslobode, kao da se radi o pretjerivanju, o sujevjerju ili, još jednostavnije, o zastarjelom i ukinutom vjerovanju.

Ljudi ovoga vremena smatraju da su »loše ljubljeni«, kako veli François Mauriac. I zbog toga se, više nego zbog ekonomskih i političkih teškoća, bune jer ih to boli.

»Današnji problem — kaže Einstein — nije problem atomske energije, nego problem ljudskog srca«.

I, evo, tim ljudima premorena srca, jer nisu ljubljeni, još premornijeg što ne mogu ljubiti, nudi se neizmjerna Ljubav, utjelovljena u Spasiteljevu Srcu. Neka promatraju to probodeno Srce i neka tada ponavljaju s apostolom: »Ljubio me je i predao se za me.« Raskajani Verlaine primijenio je te riječi na se na ovaj način: »O Bože moj, ljubio si me i ljubavlju ranio!«

J. L.

naša obitelj moli

Kako se učim moliti...

Iznosimo vjerno svjedočanstvo jednoga obraćenika koji živi među nama, u Zagrebu, koji prima svetu pričest — o njegovoj osobnoj molitvi. Vidjet ćemo kako se on probija da od nikakva kontakta s Bogom dolazi do vjerne molitve, osobito Gospi, zavoljevši napose Anđeo Gospodnji.

Svojedobno sam iznio nekoliko misli i sjećanja o počecima svoje molitve. Kako sam učio moliti i kako još uvijek učim?

Često molim: »Isuse, nauči me moliti.« Učit ću, dakle, dok budem živ na ovom svijetu. Svi znamo da je dobra molitva, molitva našega srca pravome Srcu, tj. Srcu našega Gospodina.

Učeći se moliti, nisam sam. Imam zaista savršenu nastavnicu: našu Majku. Ona sigurno poznaje sve tajne molitve. Ta zar bismo inače često uzdisali: »sveta Marijo... MOLI za nas grešnike«?

Jedna od zaista predragocjenih dnevnih molitva jest molitva »Anđeo Gospodnji«. Vrlo, vrlo kratka, ali za nas sadržajna. Danas ljudima, a pogotovo meni obraćeniku, teško je postići kontinuitet (»neprestanost«) molitve. Mnogo toga nas odvlači od nas samih, kad bismo se uspavali ugasnuo bi brzo i najjači naš plamen vjere. Da bismo postigli neophodan kontakt s Bogom, moramo bar jedanput dnevno na čas zastati i predati se Bogu i sebi. Bar na čas. To Bog sigurno cijeni. Zar je teško u podne preko Gospe razgovarati s Ocem. Na dvije-tri minute...

Kad sam počeo ulaziti u život molitve, vjeroučitelj me je najprije naučio »Anđeo Gospodnji«. Kako smo imali razgovore navečer, kad bi zvono zazvonilo, digli bismo se i molili Gospin pozdrav. Danas molim, koliko mi je god moguće, ujutro čim se probudim, u podne, u sedam navečer te prije nego zaspim. Ukupno ni 10 minuta naprama 1440 ili 1020 minuta, koliko je čovjek budan.

Mogu reći, da mi je upravo ta molitva pomogla da susreti s Isusom budu stalni i prisni. Često, vrlo često nakon te molitve ostane još koja riječ, molitvica, koji zaziv i slično. Često me ponuka da i preko dana ispitam savjest, da razmislim o postupku prema bližnjemu. No dešava se da i zaboravim bilo u podne, bilo navečer. Tada kažem: »Bože, oprosti, eto bar sam se sjetio!« To se dešava osobito u podne, kad radim, ili navečer, kad imam goste pa na sebe zaboravim.

M. G., obraćenik

Uredništvo očekuje još ovakvih konkretnih svjedočanstava kako čitatelji Glasnika sami ili u svojim domovima zajednički mole Boga! Vaše iskustvo neka bude pomoć i poticaj drugima!

na izvorima kršćanstva

PIŠE: TOMISLAV IVANCIĆ

Šibenik: Detalj brončanih vratnica glavnog portala Katedrale Isus ozdravlja nijema i slijepa (rad Grge Antunca)

PRAVI LIK ISUSOV

Jednom zgodom Isus je izrekao pomalo neobičnu i gotovo zbunjujuću stvarnost: »Ovo je život vječni: spoznati tebe, jedinoga pravoga Boga, i onoga koga si poslao, Isusa Krista.« (Iv 17, 3) Tko, dakle, upozna Boga i Isusa, taj ima život vječni. Ali, kako upoznati Isusa? Iz pričanja bake? Od slušanja majke? Idući na vjeronauk? Slušajući propovijed? Čitajući knjige? Vlastitim razmišljanjem? Možda i tako. Sve će te, međutim, slike o Isusu i Bogu biti krive ako ne budu korigirane, ispravljene, na jedino pravoj slici Boga — onoj koja je u evanđeljima.

Nastaje, međutim, novo pitanje: odakle mi sigurnost da Evanđelja donose pravi lik Isusov. Pisci Evanđelja samo su ljudi. Svoja Evanđelja pisali su tek tridesetak godina nakon Isusa. Oni Isusa gledaju kroz vjeru prvih kršćana. Oni, konačno, ne pišu životopis Isusa Krista, nego propovijed prve Crkve o Isusu Kristu, o njegovim djelima i riječima. Svi su o njemu pričali i prepričavali događaje i tko zna, nije li po uzoru »pokvarenog telefona« sve to do nas došlo dobrano iskrivljeno.

Nije. Evo zašto!

POD DVOSTRUKOM KONTROLOM

Kad bi evanđelisti iznijeli bilo što netočno o Isusu, naišli bi na dva otpora: Isusove prijatelje i Isusove neprijatelje. Dok pišu Evanđelje, oko njih živi još mnoštvo ljudi koji su Isusa slušali i gledali. Isusovi neprijatelji još žive. Njima je teška istina o Isusu pa apostolima zabranjuju da propovijedaju događaje o njemu. Pogotovo ne bi dopuštali da se nešto još izmišljeno dodaje. Njihovi bi suvremenici također osporavali pisanje netočnosti. Nigdje, međutim, dosad nije pronađeno nijedno slovo niti slučaj da bi se nešto takvo dogodilo.

S druge strane, oni pišu svoja djela pod kontrolom apostola. Sami su aktivni članovi Crkve. Crkva je pak njihove spise izabrala za svoje službene spise. Zar bi to mogla načiniti kad bi Evanđelja sadržavala laži o Isusu? Crkvu vode apostoli i zato bi se svaka netočnost mogla odmah otkriti, jer su apostoli dobro pamtili Isusove riječi i djela.

Pisci Evanđelja su vjernici. Njihovi životi stoje i padaju s istinom Evanđelja. Oni su čak za tu istinu bili progonjeni i mučeni. Ne bi to dopustili kad bi se lakovjerno odnosili prema toj istini. Oni su je zato ljubomorno ispitivali i pisali. O tome svjedoče uvodne riječi Luki-na Evanđelja.

Pisci Evanđelja, kao i prva Crkva, smatraju Isusa Bogom. Njegove riječi imaju za njih apsolutnu vrijednost. One su božanske. Svako nemarno ponašanje prema toj riječi povlači za sobom teške posljedice. Oni su joj morali biti vjerni.

DRUGE ZNANOSTI SVJEDOČE ZA EVANĐELJA

Istinitost sadržaja Evanđelja možemo utvrditi također ako taj sadržaj usporedimo s povijesnim dokumentima iz onog vremena. Dolazimo, naime, time do zaključka da se podaci Evanđelja slažu s podacima koje donose ostali dokumenti o onom vremenu.

Evanđelja su izvorno pisana grčkim jezikom. Čitajući, međutim, ta djela, dolazimo do zaključka da su ona pisana ne grčkim, nego hebrejskim mentalitetom. U njima, je, naime, prisutan židovski, a ne grčki svijet. Tako su izrazi izvedeni iz židovskog načina izražavanja, slike su i simboli uzeti iz palestinskog ambijenta, pojedine riječi su čak ostavljene neprevedene. To svjedoči da su pisci htjeli neke Isusove izraze ostaviti u originalu. Takvi su neprevedeni izrazi na primjer abba, boanerges, Kefa i dr.

Arheološka iskapanja donijela su na vidjelo da su u ono vrijeme postojala imena kao Miriam, Marta, Elizabeta, Saloma, Josip, Lazar, pa također i to da su postojala imena gradova kao Kafarnaum, Naim, Cezareja, Magdala i dr. Jednako i ostala mjesta koja navode evanđelja, kao jeruzalemski hram, grob, kalvarijski put, litostratos, rimske ceste.

Povijesni dokumenti svjedoče da su u ono vrijeme živjele političke ličnosti koje navode Evanđelje. Tako Tacit i Josip Flavije opisuju vladanje Heroda i njegovih sinova, upravljanje Poncija Pilata, spominju Kajfu, te stranke farizeja, saduceja, zatim pismoznance, carinike i dr. Folklorni elementi koje navode Evanđelja posve se slažu s rezultatima etnologije. Jezik, odijevanje, nazivi, zanimanja, običaji, hrana, blagdani, hodočašća, sve je to onako kako je postojalo prije razorenja Jeruzalema, dakle prije 70. godine. Usporedimo li Evanđelje s Pavlovim poslanicama, vidjet ćemo da su Evanđelja zadržala arhaizam. Pavlove poslanice, naime, već oko 50. godine opisuju razvijenu organizaciju Crkve, imaju određenu teologiju, odražavaju drukčiji mentalitet. Evanđelja, međutim, iako pisana nakon poslanica, opisuju stanje prije toga, kao da svega toga nema, dakle stanje prije 50. godine. Očit je to znak izvornosti.

Mogli bismo također sadržaj Evanđelja usporediti sa sadržajem Pavlovih poslanica. One su pisane neovisno o Evanđeljima jer su pisane desetak godina prije njih. U njima pak nalazimo glavne podatke o Isusu, o njegovoj nauci i djelima, a oni su istovjetni s onima iz Evanđelja. Čak sam Petar potvrđuje ispravnost Pavlovih poslanica (usp. 2 Petar 3, 15).

Tako su lingvistika, arheologija i povijesna znanost pomogle da se istina Evanđelja pokaže u punom svjetlu. Što te znanosti više napreduju, znanstvena se povijesna sigurnost Evanđelja to više otkriva. Želi li se, dakle, osporavati istina kršćanstva, mora se poći samo s neznanstvenih pozicija. Istina je uvijek tvrde glave. I jednostavna. Zato je i jednostavnost evanđeoskih izvještaja samo dokaz više instinitosti sadržaja. Pisci su odviše jednostavni a da bi znali bilo kako inteligentno izvrnuti istinu koju su čuli i u kojoj žive.

Evanđelja su, dakle, sigurni dokumenti na koje se možemo osloniti u potrazi za pravim likom Isusa iz Nazareta.

»Neka ovih dvadeset stoljeća kršćanstva bude zauvijek izbrisani iz povijesti, ako je to kršćanstvo laž.«

E. Psichari

* * *

»Nakon prepuno autentičnih i sigurnih rezultata istraživanja Biblije sve se snažnije nameće jedna jedina istina: Biblija ipak ima pravo.«

W. Keller

* * *

»Kod Isusova ljudskog života od njegova začeća i rođenja pa sve do njegove smrti i uskrsnuća radi se o pravoj povijesti, tj. o događajima koji imaju prostorno-vremensko obilježje i stoga se mogu datirati i lokalizirati.«

F. Holböck

* * *

»Isus Krist je povijesna veličina, koja ima općesvjetsko značenje. Isus iz Nazareta živio je u Palestini između 7. prije Krista i 30. poslije Krista. Njegov povijesni nastup izazvao je djelovanje koje je temeljito izmijenilo svijet ne samo religiozno nego i društveno.«

W. Kasper

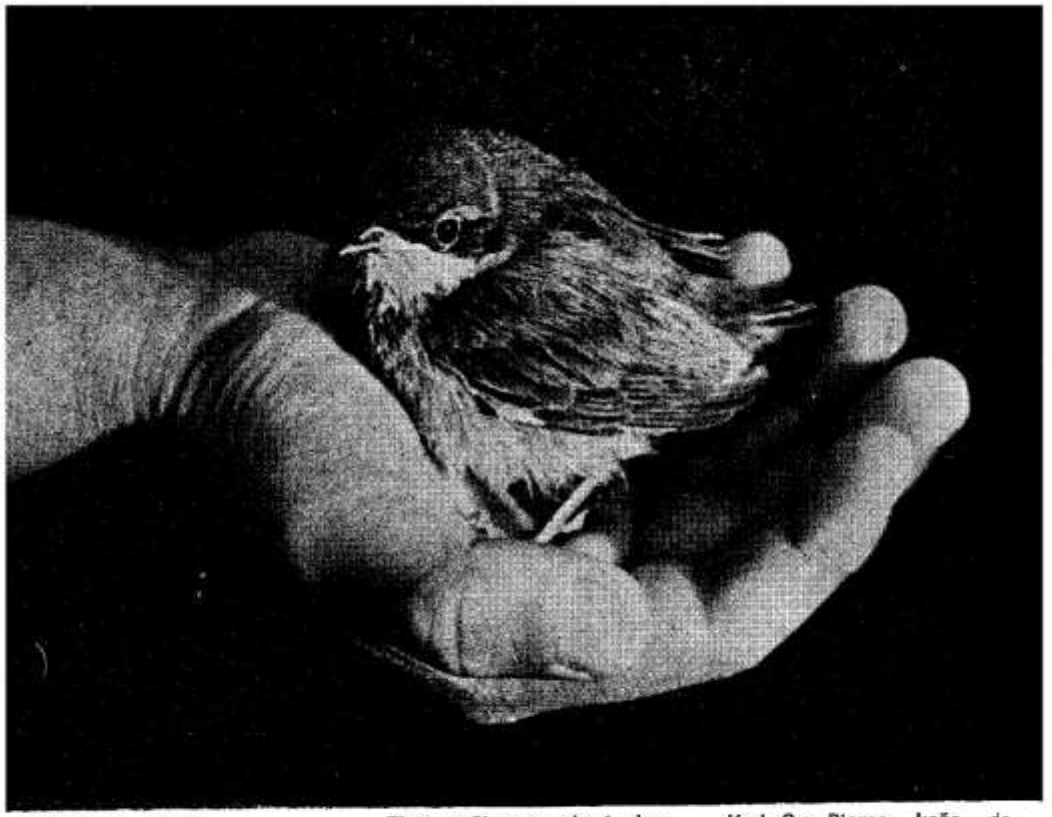

IMA LI BOG SRCE?

Zbog raširenog zla i zbog patnja u svijetu ima ljudi koji misle da Bog nema srca.

Ali treba otvoreno reći ako zlo postoji u svijetu, to je zbog toga što je čovjekovo srce »naklono zlu« još od početka svijeta.

Međutim, Bog ima srce.

Čitamo u St. Zavjetu: »Radovat ću se čineći im dobro, čvrsto ću ih zasaditi u ovoj zemlji, svim srcem svojim, svom dušom svojom« (Jr 32, 41).

U 86. psalmu kralj David opisuje Božje srce ovim prekrasnim riječima: »Ti si, Gospodine, dobar i rado praštaš, pun si ljubavi prema svima koji Te zazivaju... Jer tvoje ljubavi prema meni ima u izobilju... Bože nježnosti i milosrđa... pun ljubavi i vjernosti.«

Kad Sv. Pismo kaže da Bog ima srce, to ne znači da ima ljudsko srce, jer je Bog čisti duh. Govoreći o Božjem Srcu, nadahnuti pisac služi se samo općenito poznatim simbolom da bi prikazao ovu istinu: »Bog je živa osoba s razumom i voljom. Neizmjerno je milosrdan, pun samilosti, vlada se prema nama očinski, strpljiv je.« Sv. Ivan progovara nam: »Bog je ljubav.« Drugim riječima: Bog je samo Srce!

ISUS IMA SRCE

Zbog ljubavi prema grešnom čovječanstvu i da bi nas spasio, Božji Sin postade čovjekom u krilu Djevice Marije. Uzeo je ljudsko srce da

nas može ljubiti savršenom ljudskom ljubavlju. »Sin nas je Božji ljubio ljudskim srcem«, uči Drugi vatikanski sabor. Ali njegovo je srce također Božansko Srce, jer je Božje Srce. »Ljubio sam te vječnom ljubavlju« (Jr 31, 3).

Isus je pokazao ljubav svoga Srca riječima i djelima dobrote, samilosti, praštanja, milosrđa. Izvana je pokazivao pokrete svoga Srca: radost, žalost, srdžbu, tugu, patnju, strah. Prikazuje svoje Srce kao školu blagosti i poniznosti. »Učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srca« (Mt 11, 28).

Isus žali veliko mnoštvo svijeta, koje je pošlo za njim u pustinju: »Žao mi je naroda« (Mt 15, 32).

OTVORENO SRCE

Isus je htio da mu iza njegove smrti vojnik probode Srce sulicom. Njegova je nakana: Neka njegovo Srce ostane otvoreno (rana na mrtvu tijelu nikad ne zacjeljuje!). »Misli njegova Srca ostaju uvijek« (Ps 33).

Sveti Augustin naziva otvoreno Srce Isusovo »vrata nebeska«.

Njegovo je Srce znak dobrodošlice: »Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni!« ... »U mom Srcu naći ćete počinak, mir, srčanost«. Sveti Ivan svjedoči kako je iz probodenog Srca potekla krv i voda. Krv označuje Euharistiju, a voda krštenje, dva temeljna sakramenta Crkve. Zato je mogao napisati Pavao VI: »Crkva je rođena iz probodenog Srca Otkupiteljeva. Ona se tamo hrani.«

SRCE ZA NAŠE VRIJEME

»Da se spasi svijet bez plamena, potrebno je plameno Srce«, kaže Billy Graham.

Potrebno je srce koje gori da može raspaliti oganj u srcima onih koji postadoše hladni, plašljivi, malodušni, beznadni, mrzitelji, ogorčeni, grješnici.

Današnja mladež traži vjerno srce. Traži srce koje shvaća, srce uistinu prijateljsko. Tako je Isusovo Srce. Zar On ne govori mladima ovako:

— Moje se Srce obraća k tebi, mladeži! Jedini vas ja shvaćam s vašim problemima, s vašim tjeskobama, s vašim strahom, s vašim nadama, pače i s vašim gorčinama, jer ih je i moje Srce iskusilo. Vaši grijesi? Razumijem vašu slaboću i govorim vam onako kao što sam govorio ženi preljubnici: »Idi i ne griješi više!« (I 8, 11).

DA SE NE ZABORAVI

Kako se lako zaboravlja da Isus ima Srce! Štujemo fotografije onih koje ljubimo, osim ako ih zaboravimo.

Zar nije logično da izlažemo i štujemo sliku Onoga koji nas toliko ljubi — Isusa, koji nas nikad ne zaboravlja?

Sigurno se mora sviđati našem najboljem prijatelju kad vidi svoju sliku sa svojim Srcem, simbolom svoje ljubavi, na počasnom mjestu u našoj kući, školi, uredu, svećeničkom stanu, u samostanu, u bolnici, pače u zatvoreničkoj ćeliji.

Isus je obećao: »Gdje god se bude izlagala i štovala slika moga Srca, tamo ću dijeliti milosti posvećenja i spasenja. Dijelit ću svaku vrstu blagoslova. Obraćat ću najokorjelija srca.«

SPASENJE OVOJ KUĆI

»Jahve stoluje dovijeka, utvrdi svoje prijestolje.«

Tako pjeva kralj David. Isus je na svom prijestolju u nebu. Introniziran, ustoličen je na našim oltarima, u našim tabernakulima. No ima li prijestolje u tvom srcu? U tvojoj kući? U tvom poslu?

Isus je detroniziran, zbačen s prijestolja u mnogim srcima, u mnogim kućama, u javnom socijalnom, ekonomskom životu i u politici.

U duhu zahvalnosti za dar njegova Srca i u naknadu za svoju vlastitu hladnoću i za grijehe čovječanstva, napose za svetogrđa i pobačaje, zašto ne zovete Isusa da dođe i zauzme vaše srce, u kojem želi biti gospodar i prijatelj?!

Isto bi mu tako bilo drago da vidi u vašoj kući prijestolje slike svoga Srca; gdje god radite i živite da se posvetite Srcu koje ljubi.

Tada bi se ispunile riječi što ih je Isus upravio grešniku Zakeju: »Danas je došlo spasenje ovoj kući« (Lk 19, 9)

F. L.

Jal' kovač biti, jal' ne mrčit gaća

Bila je mrtva jesen. Okišilo se, magle su sjedale na susjednim planinama. Duvao je jaki južnjak, ugonio je kapi kiše gdje god je našao kakovu malu šupljinu. Pred sumrak dođe Jure na sijelo u Stankovu kuću. Poveo se razgovor o svemu i svačemu, a najviše je Jure pričao kako je u Njemačkoj, iz koje je neki dan došao. Zaplaka dijete u kolijevci, Janja skoči da ga podoji.

— Kako mu je ime? — pita Jure. Eto, nisam ni znao da se rodilo...

— Zora — reče Stanko, šesto pa, hvala Bogu. Ako koje još Bog dadne, neka bude njegova volja.

— Oprosti, ja zaboravio da ti čestitam. E, sretno vam bilo, Stanko, Janjo.

— Hvala lipa — odgovoriše njih oboje. Neće li Bog dati da i tebi ubrzo čestitamo? — reče Janja, smijući se i ustade s kolijevke.

— Da vam pravo kažem, ja se zaustavio na ono dvoje i meni dosta. Ne mogu ni s njima na kraj. Čudim se vama dvoma, što tolik teret tovarite na se? Šta će vam tolika dica? Glupost...

Stanko rastegnu: Ima ona stara poslovica »Jal'kovač biti, jal'ne mrčit gaća.« I ja i ti odlučili smo postati roditelji, kad smo se oženili. To je Bog tako ostavio. Meni je glavno ispuniti svoju roditeljsku dužnost. Treba se odužiti Bogu i svom hrvatskom narodu. Da zašto je dragi Bog ženidbu ustanovio? Nije vala samo za to da provodimo nekakve luksuze i ćeife...

— Ama je tako i nije tako! Pogledaj šta drugi svit radi! Danas ti je, dragi moj, moda: jedno, dvoje i jedva troje. Bio si, brate, u svitu ko i ja. Vidio si šta rade kulturni ljudi po Evropi. Oni su pametniji i u svakom pogledu napredniji od nas. U nas nekakav blesav adet. Narodi dice što više možeš, onda glavom o zid od puste muke i brige. Onako, kad ih je malo, čovik miran, lako izdržavati, lako ga hraniti, školati i odgojiti. Vako, kad ih je čitavo krdo, što onda? — vatreno Jure brani svoj stav.

— Najbolje je po Božjem redu, moj Jure — umiješa se i Janja. Meni bi bilo puno, puno lakše da ih ne rađam, ali kad je Bog tako odredio, valja mu se pokoravati. Ja sam se zato udala da budem žena i majka i tako izvršim svoju dužnost. Ako bi tako bilo ko što ti kažeš, ja bih bila samo polumajka, živila bih po svom ćeifu, a ne po volji Božjoj. Sigurna sam u svojoj duši da tako ne valja i da bih grišila...

Jure poče lamati rukama: Mani ti svoje mudrovanje. Ko ima pravo da se miša u moj lični život? Jedno, dvoje, troje, to je moja lična stvar i ničija druga. Lako je pratrima galamiti: Rađajte dicu! Da ih oni rađaju, ja bih te pita, bili bilo ko što oni galame?

— Bolan Jure, i sama t pamet kaže da nije tako k što ti govoriš. Bog je usta novio ženidbu odmah na po četku svita i reka prvim lju dima da rastu i množe se tako napune zemlju. Bog je to ustanovio da muž i žena žive u ljubavi i tako im olakša ovaj jadni život na zemlji. Ne samo to, nego Bog traži da ta ljubav bude plodna. Ko će napučiti zemlju a ko ne mi roditelji? Božja je to zapovid, moj komše, i ničija druga, nema s tim igre! — Ustade Stanko i nastavi lamatajući rukama: — Evo, bolan, promisli samo od auta. Pitam te kakva bi bila ta tvornica koja bi godišnje proizvela samo dva tri auta, misto tisuće i tisuće. ovo: Zamisli jednu tvornicu kako je to bilo pridviđeno? Unda bi i derektor i inžijur i svi radnici otišli u bajbuk. A šta smo mi drugo nego Božija tvornica? Bog priko nas stvara nove ljude. Mi smo tim od samog Boga odlikovani, pomažemo mu stvarati nove svitove. Što ima lipše i plemenitije i bolje nego nekom darovati život? Više vridi samo jedan čovik nego sve mrtve stvari na svitu. Mi smo dužni, dužni rađati dicu, džaba ti je drugačije govoriti.

Jure otpuhnu i nastavi: Lipe su te tvoje litanije, ali samo za budale ko što si i ti. Meni je glavno da ja ovo malo života što lipše i ugodnije proživim, a ti sviraj kome hoćeš i kako hoćeš. Ta nisi ti pokusa pamet svega svita, pa meni krojiš gaće na jednu nogavicu. Dipli, ti, kume, komu hoćeš, a meni nećeš, je si li razumio? Šta me-

ne briga za nekakav drugi svit? Kaži mi, ko se odonud vratio? Glavno je danas povećati standard života, pa vidiš da se na cilom svitu na tom radi. Moj gospodine, pogledaj Švabu ili kojeg drugog inozemca. On priko godine zaradi, pa na lito ženu, jedno ili dvoje dice pod ruku i na praznike, sad u Jugoslaviju na more, sad u Italiju ili koju drugu zemlju, i to čovik sa sela, radnik ko i mi. Kad si ti sa ženom i dicom otiša na more? Još ti tu prid nosom. Neš nikad ni otići s takom pameti.

Janja se opet umiješa: — Komšo, deder poslušaj i mene. Šta ti radiš od krave koja neće da se teli? Smakneš je, da šta? Krivo ti i za što nema teleta; ili metneš desetero jaja pod kokoš, a izleže se samo dvoje ili troje pilića? Krivo ti unda što se više nije izleglo. Kad je nami ljudima krivo što sve ne ide po redu, kako neće Bogu? Moj komšo, slabo ti poznaješ vironauk i ono što si zna zaboravio si. Tebi su marke ispile pamet. Ja sam ti dužna to reći, a ti radi šta te volja.

Stanko opet stade uvjeravati: Ti si tako odabrao sam, pa sam se i ubio. Ja te ne mogu prisiliti da ti moje držiš. Ne triba meni ni tvoje more, ni tvoj standard, meni je veselje u kući; kad ih vidim, ja u tome, uživam. Znam zašto radim, zašto živim. Ja sam sretan i presretan, mogu Bogu i ljudima pogledati u oči. Onomadna išao ja autobusom u Sarajevo. Na jednoj postaji uniđe jedna žena u autobus i vodi malu djevojčicu. Kad je sjela, pita je kondukter kuda ide. Ona kaže da ide u Slavoniju k svojoj rodbini. Jedan je čovjek upita zašto putuje s tako nejakim djetetom na tako dalek put? Ona njemu odgovara da ima desetero djece i da je povela ovo najmlađe da ga rodbina vidi. On joj reče glasno: Ti si luda, ženska glavo, rađaš samo prosjake! — Jedan drugi gospodin zapita opet njega: — A koliko ti imaš dice? On kaže samo jedno. Gospodin se izdere na njega: Ti si lud, ti rađaš sirotinju! Kad ti umre i to jedno, onda će se u tvojoj kući kotiti vučice, a vidi nje! Njezine su škole, tvornice, crkva, nebo. Njezina će dica svukud doticati ...

Jure skoro ljutito: Ja sam svoje već reka i ostajem pri svom, više ih ima, koji misle ko ja, nego ko vas dvoje. Pun svit vakih ko i ja, pa ako đava njih odnese, neka nosi i mene.

Stanko polako i uvjerljivo: To je rđavo mišljenje. Kad bi svako mislio i radio ko ti, brzo bi svita nestalo. Ti i taki kopate grob svom hrvatskom narodu. Onomadne sam bio u Solinu na proslavi. Slušа sam propovid našeg kardinala Šepera. On je naglasio da će bila kuga uništiti i iskoreniti hrvatski narod. Zatim je govorio o jednom strašnom zlu koje se uvuklo u hrvatski narod, to je pobačaj. On je rekao da je prošlih godina u Hrvatskoj bilo samo l e g a l n i h pobačaja 42.000, a nelegalnih i tajnih sigurno triput više. Eto do čega se došlo. Nemoj rađati, a i ono što se začne, ubij. Ima li većeg zla od toga? To ne rade ni vuci, ni međedi, niti ikakva zvirka na svitu i ti to uporno braniš i odobravaš. Prešlo je to svaku miru i čovičiji, kamo li kršćanski obraz. Kažemo da smo Hrvati, kažemo da smo kršćani, a držimo nož u ruci i koljemo svoju vlastitu dicu ... Naša časna sestra Terezija radi u Indiji više godina kao misionarka. Nju zovu anđeo s neba, jer se brine za siromašnu dicu. Nalazi ih na buništu, traži pomoć od svakoga, da bi tu siromašnu i gladnu dicu priranila i odgojila. Kad je ove godine bila proslava u Solinu, nije mogla doći, ali je preko Radio-Vatikana uputila poruku hrvatskim majkama:

— Hrvatske majke, klečim na koljenima i molim se za vas i preklinjem vas, nemojte krvariti svojih ruku i svoga srca!

Velika je to poruka! Vidiš kako čovik i ne vidi kad podivlja. Zamisli: roditelj ubija svoje dite i još kaže da to nije zlo. E, pa šta je onda zlo? Ja sam sebi osigurao starost. Imat će me ko pod stare dane uzdržavati. Kad umrem, imat će me ko pokopat, platiti mise, moliti se Bogu za me. Šta ćeš ti, samo se bojim, bit će kasno ...

— Teško je rađati, to mi majke najbolje znamo, ali kad ga rodimo, onda ko će opisati naše veselje? Ne bih sada dala ovu malu Zoru za sav svit. Tako bi i ti isto volio da si ih kojom srećom rađao. Bože, ti moju dicu blagoslovi i okreni na pravi put. Ja ti, komšo, ništa drugo ne umim reći ...

Bilo se izvedrilo, zvijezde su treperile, a mjesec upravo povirio iznad mokrih oblaka. Jure je koracao svojoj kući i odbijao dimove od cigarete, duboko zamišljen.

Blago Karačić

Crkva Srca Isusova u Zagrebu

Orgulje u Narodnom svetištu Srca Isusova u Zagrebu nedavno su temeljito obnovljene tako da su danas jedne od najboljih u Hrvatskoj.

»Stijeg Hrvata, srce Krista, tu nam rudi sreća spas, tu sloboda zlatna blista, tu se ori bratski glas«.

Na desetoj stranici GLASNIKA SRCA ISUSOVA od 1902. godine, to jest prije 75 godina — izašla je skromna bilješka pod naslovom »Crkva Srca Isusova u Zagrebu«:

»Bijelí Zagreb, tako je ondje pisalo, imat će doskora, ako Bog da, crkvu Presvetog Srca Isusova. Bit će po veličini druga crkva u gradu, a upravljat će njome Družba Isusova, koja si uz nju gradi samostan. Dne 10. listopada sam je preuzvišeni gospodin nadbiskup dr Juraj Posilović, uz svečanu asistenciju i mnoge goste posvetio temeljni kamen«.

VESELJE I ODUŠEVLJENJE

Vijest da se u Zagrebu gradi velika crkva na čast Presvetom Srcu probudila je širom Hrvatske veliko veselje, kako nam to svjedoče mnogi listovi i dopisi što su ovomu uredništvu odsvud došli.

Nijesu manjkali ni darovi poslani s raznih strana, bilo za veliki oltar Presv. Srcu, bilo za veliko zvono, ili uopće za ponutricu crkve. Istina, ti su darovi većinom bili maleni, jer ponajviše dolažahu od siromašnih ljudi, ali bez sumnje su bili mili Kristovu Srcu, kao što su mu bila mila i ona dva dinara što ih je dala siromašna udova u evanđelju.

Neke su gospođe prigodom duhovnih vježbi u Zagrebu išle od kuće do kuće, te sakupile znatnu svotu novaca za veliki oltar. U kolovozu već iste 1902. godine opet se javlja GLASNIK:

»Svim dakle dobročiniteljima, pa i drugim prijateljima, neka bude na znanje, da je sad crkva Presv. Srca dograđena sve do vrha zvonika. Dne 17. svibnja ove godine prečasni gospodin Ivan Pliverić, kanonik zagrebački, tiho je u nadbiskupskoj kapelici blagoslovio oba križa; malo dana iza toga podignuti su na zvonike. U jabuku sjevernog tornja metnut je šematizam zagrebačke nadbi-

skupije, a u jabuku južnog tornja šematizam ove redodržave Družbe Isusove s poveljom.«

ZAŠTO SRCU ISUSOVU?

Sjećajući se tih događaja čovjeku se nameće misao: A kako je došlo do toga da se ova crkva sagradila i posvetila upravo na čast Srcu Isusovu?

O tome vam nemam mnogo pripovijedati. Kad je valjalo početi gradnju ove crkve, onda se nije dugo raspravljalo o tom komu na čast da se posveti. Svi su odmah bili u tom složni da se posveti Srcu Isusovu. To je bila želja otaca Družbe Isusove, to je bila želja preuzvišenog gospodina nadbiskupa Posilovića i jednoglasan zahtjev svih koji su trebali odrediti naslov crkvi. A narod širom Hrvatske s radošću je primio tu vijest.

Pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu bila je, istina, početkom prošlog stoljeća gotovo nepoznata u ovoj nadbiskupiji. Tek godine 1826., možda prigodom jubileja raspisanog od Pape Leona XII., prva, mala, čedna, knjižica o toj pobožnosti izašla je u Osijeku, a slijedeće godine i u Zagrebu.

Pedesetih godina prošlog stoljeća misionari isusovci uvodili su tu pobožnost među narod, a zadnjih godina prošloga stoljeća stala se upravo na čudesan način širiti. Postala je najmilijom pobožnošću hrvatskog naroda. Tako se, na primjer, u to doba, samo u zagrebačkoj nadbiskupiji podiglo Srcu Isusovu na čast jedanaest što javnih što privatnih kapelica.

All crkve Srca Isusova nije bilo. Ova je crkva prva podignuta Srcu Isusovu u zagrebačkoj nadbiskupiji. Nju s radošću prikazaše Isusu Kristu zagrebački nadbiskup, oci isusovci i sav hrvatski narod.

Jest, sav naš narod, jer je ta crkva pravo hrvatsko narodno svetište Srca Isusova.

NARODNO SVETIŠTE

Narodno je svetište Srcu Isusovu, jer stoji u glavnom gradu, kao u srcu hrvatskog naroda. Tu, u našoj prijestolnici, Isus Krist je sebi odabrao prekrasno svoje prijestolje i malo će koji Hrvat katolik — došavši u Zagreb — propustiti a da ne krene k toj crkvi, da se tu ne pomoli.

Narodno je svetište jer je podignuto darovima svega našega naroda. Tek što se pronijela vijest da se tu gradi crkva na čast Srcu Isusovu, a njegovi štovatelji, željni da prinesu štogod za njezinu gradnju i njezin ures, poslaše darove iz svih krajeva svijeta: ne samo iz uže Hrvatske, iz Slavonije, Dalmacije, Istre, nego i iz Njemačke, Madžarske, dapače i iz Amerike.

A ganutljivo je, a što mora ganuti i samo Božje Srce da blagoslovi ovaj narod, to što su to bili velikim dijelom darovi radnika, seljaka, zanatlija, siromašnih žena, udovica, djevojaka; darovi što ih otkinuše od ustiju, od krvavo zasluženih novaca. I tako je ta crkva zaista dar prikazan Srcu Isusovu od čitavog hrvatskog naroda. Svatko ima na nju neko pravo, njegovo je to svetište, naše narodno svetište Srca Isusova.

Da spomenem još jedan razlog zašto je to narodno svetište. Ova je, naime, crkva na neki način za čitav naš narod središte štovanja Kristove ljubavi. Jer GLASNIK SRCA ISUSOVA, koji već 68 godina širi pobožnost Srcu Isusovu, izlazi u rezidenciji Družbe Isusove, kojoj pripada ta crkva. Tu ima svoje uredništvo. Sa svih strana svijeta, gdje god ima Hrvata katolika, amo dolaze listovi, puni zahvalnosti Srcu Isusovu. Otvorite i najnoviji broj GLASNIKA, pa ćete vidjeti kako brojne zahvalnice i danas potvrđuju da Božje Srce izvršava svoja obećanja dana onima koji ga štuju.

Pače, ovo je svetište postalo pravo prošteništa Srca Isusova za čitav hrvatski narod, osobito za grad Zagreb. Svjedoci smo onoga što se u njemu doživljava svakoga prvoga petka. Očito je za to dokaz i to što se i danas podijeli u toj crkvi godišnje blizu 200.000 svetih pričesti.

DOĐITE, LJUDI, DOĐITE!

Daj Bože, da ta crkva i nadalje ostane pravim svetištem Srca Isusova, svetištem Hrvata! Bila ta crkva i ubuduće svim našim crkvama na izgled i brojem posjetitelja i njihovom pobožnošću! Cvala ovdje osobito pobožnost Kristovoj ljubavi! Ispunila se ovdje dan za danom želja Isusova, koja je zlatnim slovima zapisana: »Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti.«

Našli i ubuduće u toj crkvi žalosni utjehu, malodušni hrabrost srca, nevoljnici pomoć, napastovani snagu, grešnici milosrđe, pravednici ustrajnost!

Pero Bulat

Neka živi Međimurje zeleno!

Fotografija koju vidite veoma je zanimljiva i karakteristična za život međimurskih obitelji. U Sredini se nalazi Franciska Hrastić, 90-godišnja starica, a okružena je s 11 djece, 29 unuka i 34 praunuka. I nisu još svi na slici! Njezina kćerka imala je 16 djece, a ostala je udovica s 14 njih živih. Danas svi dobro stoje i imaju svoje mjesto u životu. Brat naše »stare mamice« Franciske bio je svećenik, ujak joj bio biskup (dr Premuš), imala je bratića svećenika, jedan joj je sin svećenik, kao i nećak. Tri su joj unuke po kćerki časne sestre, a jedna unuka po sinu također se predala Bogu u redovničkom staležu.

Našao sam je svježu, vedru i zadovoljnu. Upitao sam je: Mamice, kaj delate cijeli dan?

— Uvijek mi je kratak! Dok se pomolim za svoje, dan brzo prođe. Tri krunice, jednu zlatnu krunicu, križni put, litanije, i tak se zabavl...

P. B.

Franciska Hrastić u krugu brojnog podmlatka pred župnom crkvom u Dekanovcu, gdje njezin Nac upravlja župom.

Na samo Markovo ove godine mnogi bi se slučajni namjernik jako iznenadio da je poslije tri sata poslije podne prolazio pokraj mirogojskih arkada.

Ne samo zbog izvanredno velikoga sprovoda, kakav se ne vidi ni kod najslužbenijih ličnosti, niti zbog samoga Nadbiskupa koji je vodio posljednji ispraćaj. Najveće iznenađenje ne bi bili ni dugi, lijepi i sadržajni govori.

Nego na kraju ona srdačna, vesela, snažna pjesma koja je odjeknula Mirogojem. Pjesma veselja, slavlja, radosti, pobjede i zadovoljstva. Nad grobom se zapjevala himna KRALJICE NEBA RADUJ SE, ALELUJA...

Zar da se čovjek tome uvelike ne čudi? Zar da to ne iznenađuje?

A ipak, sve je to za one koji poznavahu O. Edomira bilo vrlo logično, dostojno, mudro i naravno. Ne samo mnoštvo i Nadbiskup, govori i suze, nego baš na kraju ona pjesma oslobođenja, života i Uskrsa.

O. Edomir Ciko rodio se u Subotici, gdje su njegovi roditelji službovali, 1925. godine, a umro je u Zagrebu 21. travnja 1977. kao isusovac, poznati organizator hodočašća i župnik mnogih župa diljem domovine.

Velika i snažna ličnost koja je gorjela toplinom i čovjekoljubivošću koja se daje, prisnošću koja se ne pretvara u slabost, finoćom koja je puna bila energične odlučnosti, pažnjom koja se očitavala u toplim riječima i upravo karizmatičkom željom da nešto učini, bilo kako maleno, što bi drugoga razveselilo. Tu svoju plemenitost i dobrotu upio je u kru-

Pjesma nad grobom o. Edomira Cike

Otac Edomir kao mladi novak 1944. g. (lijevo)

gu svoje obitelji koja je podrijetlom iz Boke Kotorske, a svjesno izradio kroz duge godine redovničkog i svećeničkoga života.

O. Edomir učinio je nekoliko velikih žrtava u svojoj teškoj bolesti. Razmjerno je mlad umro, u naponu svećeničkih godina. Umro je ne doživješi ovogodišnje slavlje svoga zemljaka blaženoga Bogdana Mandića. Umro je ne dočekavši ni proslavu 50 godišnjice beatifikacije Ozane Kotorke.

Ali, čini mi se, da mu je nemala žrtva bila i to što on, čovjek zaljubljen u svoju Boku, nije u njoj našao svoga zadnjega počivališta. Poput tisuća Bokelja osjetio je na kraju da ipak nije potpuno kod kuće. Mogli bismo ga usporediti s velikim Chopinom, koji je svoje tijelo ostavio Francuskoj, ali svoje srce je darovao Poljskoj. Da bi mogao napisati posljednju želju, sigurno bi ona glasila: — Tijelo predajem bijelom Zagrebu, a srce predajem rodnoj grudi da ondje na malom otočiću, zajedno sa svojim predima, čeka dan uskrsnuća!

Pero Bulat

Nad otvorenim grobom oprašta se O. Jozo Antolović, (gore)

Sestra Antica, s Edinim nećacima, uz lijes u mrtvačnici na Mirogoju oprašta se od dragoga pokojnika (dole)

Ne čudim se što te slučaj zbunjuje. Tim više jer su oboje kršćani. Ustvari se susrećeš s »moralom namjere« ili s »moralom bez normi« kojim se oni u praksi vode a da si nisu ni svjesni toga. U čemu je takav moral, govorim malo niže. Oni se žele voditi »dobrom svrhom«. Ta život je rastavljene kolegice tužan, prazan i besmislen. Treba je »utješiti«, pružiti joj mogućnosti da dobije vlastito dijete jer si ga toliko želi. Svrha je — uzevši je za sebe — »dobra« i »humana«: »utješiti napuštenu ženu«, »izbaviti je od očaja«.

Ali kakvo se sredstvo za to misli upotrijebiti? Ona je »rastavljena« a on je »oženjen«. O njem kažeš da »ne vodi računa o preljubu prema svojoj ženi a niti o tome da će imati vanbračno dijete.« Oboje su vezani prema bračnom drugu obvezom pravednosti ako već ne ljubavi. Kolegice i kolege koji s njima simpatiziraju reći će: »Što ima na tome zla ako su se oni dogovorili i ako oni zaista jedno drugome žele dobro? Nije li važnije njihovo subjektivno uvjerenje, dok oni smatraju da čine dobru stvar, negoli gledati na zapovijed o preljubu? Muž je s njom i onako raskinuo a kolega je spreman da učini što ona od njega traži. Istina, žena kolege — kad bi čula — podigla bi revoluciju. Ali zar nije mudro da žena o tome ništa ne zna?« Tako ljudi, pa i kršćani, neriječko stvari sasvim krivo postavljaju i krše osnovne vrednote vodeći se subjektivnim netočnim uvjerenjima.

Zbunjuje me slijedeći slučaj. Moja kolegica na radnom mjestu nedavno se rastavila od muža. Uvijek je željela dijete ali je muž bio protivan. Sada napuštena i osamljena moli jednog oženjenog kolegu s radnog mjesta da joj pokloni dijete i tako ukloni tugu i besmisao njena života. Ona ne misli kolegu otimati njegovoj zakonitoj ženi, niti raskidati njihov brak, samo želi od njega dijete. Dotični kolega misli da bi tako utješiti ožalošćenu i donijeti joj radost bio s njegove strane veoma humani čin. Ne vodi brige o preljubu prema svojoj ženi a niti o tome da će imati vanbračno dijete. Utješiti napuštenu oni smatraju da je moralniji čin negoli pazit na nekakve norme o preljubu. Usput rečeno, oboje su kršćani i idu u crkvu.

Mi smo na radnom mjestu međusobno raspravljali o njihovoj namjeri i nismo se složili. Izgleda da su simpatije uz njih. Što vi kažete?

B. Z.

Može li ‚dobra namjera' posvetiti ‚zlo sredstvo'?

PIŠE: IVAN FUČEK

I on i ona i njihovi simpatizeri na radnom mjestu »namjeru« ili »nakanu« postavljaju iznad vrijednosti »objektivnog djela«. »Utješiti ožalošćenu« postavlja se iznad »ne čini preljuba«, pa tako ljubav prema čovjeku, kažu, treba da stupi ispred zakona. Međutim, ako se u razlučivanju moralnog dobra vodimo samo subjektivnim uvjerenjem, onda više ne možemo naći zajednički govor o onome što je »moralno dobro« a što »moralno zlo«. Sve bi moglo biti i dobro i zlo: ubojstvo, silovanje, pre-

ljub . . . Tu je objektivno djelo obezvrijeđeno do neznatnosti, a subjektivno uvjerenje pojedinca uzdignuto do najviše mjere. Takva etika uzdiže načelo: »svrha posvećuje sredstvo«. Važan je motiv, a ono što se pred čovjekom pojavljuje u prostoru i vremenu ne vrijedi ništa, tvrdi ta etika.

Crkva se od svojih početaka borila protiv sličnih tendencija i to na temelju svog vjerskog osvjedočenja po kojemu čovjekovo tijelo prihvaćeno po Kristovu Utjelovljenju nije samo »predmet« koji Bog treba spasiti nego »oruđe« samog djela spasenja. To temeljno osvjedočenje, koje nalazi i svoj odraz u sakramentima, kršćanski moral ne smije napustiti, a još ga manje smije izvrnuti. Zbog toga će uvijek kršćanska etika polagati važnost i na objektivni vid moralnog djela. Zato »moral namjere« ne može biti izlaz za kršćansku etiku nego prije bespuće na kome ona i suviše brzo može zalutati.

Tako shvaćena etika nije ni u suglasnosti s Radosnom viješću o čudorednom životu koji propovijeda Isus. Gospodin, doduše, zahtijeva »dobru namjeru«, ali istovremeno potiče da se namjera pretvori u »dobro djelo«. Važnost moralnog djela u okviru Radosne vijesti temelji se na tome što Isus gleda čovjeka kao Božjeg suradnika koji svojim djelovanjem suoblikuje Božje kraljevstvo. »Moral namjere« zbog toga protuslovi i kršćanskoj teologiji stvaranja, jer ta teologija vrednuje čovjeka pod vidikom njegova sudjelovanja u Božjim djelima.

Nadalje, ako je samo »nakana« mjerodavna za moralnu vrijednost nekoga djela, tada ne postoji više ništa što bi uvijek bilo zlo, i prema tome što bi uvijek bilo nedozvoljeno; nego bi isto djelo bilo zlo ili dobro isključivo prema »subjektivnoj nakani« pojedinca. A to je suprotno kršćanskoj postavci da »dobra namjera« nikada ne može posvetiti »zlo sredstvo«. Naprotiv, samo bi namjera bila ta koja posvećuje sva sredstva, bila ona dobra ili zla. Tvrdnja da se unutar kršćanskog čudoređa izvjesna djela moraju smatrati nedopuštenim odgovara svjedočenju koje se provlači kroz čitavu povijest kršćanskog morala. Opseg onoga što se mora smatrati »u sebi zlim« i obrazloženje zašto neka djela imaju takav negativan predznak mogu varirati prema pojedinim razdobljima. Ali praksa koja se živi pokazuje da se kršćansko čudorede ne može uskladiti s izrekom da načelno može biti sve dopušteno uz uvjet da je »nakana dobra«.

Stanovište tvog kolege i kolegice dosljedno dovodi i do »morala bez normi«. Mišljenje da je čovjek sam bez ikakvih postavljenih mjerila sposoban vršiti ćudoredna djela protivi se stvarnosti. Već samo za to da može nešto izvesti, čovjek treba neke norme. Na području čudorednog djelovanja to su stavke obvezatnog reda. S psihološkog gledišta one imaju zadatak odterećenja i omogućuju djelovanje koje je u skladu sa situacijom. Idemo li tako daleko da se zakon i norme načelno uklone iz našeg ćudorednog života, brzo ćemo doći do nesposobnosti ćudorednog djelovanja uopće. Takav »moral bez normi« ili samo po »namjeri« ubrzo će se pretvoriti u čistu subjektivnost, relativnost i u »etiku samovolje«.

Osim toga, »spoznaja moralnog dobra« vezana je uz zajednicu a nije individualna stvar. Proces spoznavanja moralnog dobra ili zla temelji se na međusobnoj zavisnosti. To načelno vrijedi za svaku spoznaju, pa prema tome i za područje spoznavanja vjere, kamo spadaju i pitanja ispravnog ćudorednog ponašanja. Tako vjernik ono što je ćudoredno spoznaje u zajednici Crkve i s Crkvom, ne sam. To načelo vrijedi kao temeljna postavka za sva područja našeg kršćanskog vjerovanja i života. I stoga »moral namjere« dovodi do precjenjivanja pojedinca. A to opet neminovno dovodi do nestanka crkvene povezanosti u kojoj kršteník po svom biću kao kršteník stoji.

U načinu postupka tvog kolege i kolegice čovjek (čak kršćanin) želi biti posve neovisan i od Boga i od Crkve, od svakog zakona i pravila, od objektivih vrijednosti. On sam sebi želi biti prvo i zadnje mjerilo svih svojih djela, i to on kao pojedinac prema svojim subjektivnim uvidajima. A to se iz temelja protivi kršćanskoj nauci o ćudoređu.

Gle danas dana - sliči

Katedrala u Kotoru bila je premalena za sve koji su htjeli prisustvovati ekumenskom susretu.

Riječ imama Idrisa efendije Demirovića odlikovala se dubinom, snažnom i jakom vjerom u Boga i besmrtnost duše.

Čitavoj vjerskoj javnosti naše zemlje — i katoličkoj i pravoslavnoj i muslimanskoj 30. travnja i 1. svibnja otkriše se dva cvijeta iz svetačkog vijenca bisera Jadrana, drage nam Boke Kotorske — blaženi Bogdan L. Mandić i blažena Ozana Kotorka.

I blaženi Bogdan i blažena Ozana proveli su svoj život »zazidani«. Jedan u skromnoj sobici uvijek opsejdane ispovijedaonice, a blažena Ozana zidom ljubavi uz euharistijskog Spasitelja.

Oboje su skromno i nezapaženo ostavili svoj rodni kraj misleći samo na to kako će nepoznati slijediti svoga Učitelja.

A sada nam se oboje vratiše! U najvećem sjaju i triumfu.

»Tri Frana«, predstavnici naše Crkve predvode svečanost u Hercegnovom.

otkriće!

Pred katedralom u Kotoru naši i padovski kapucini pozdravljaju se s kardinalom Franjom Šeperom.

Desetak tisuća hodočasnika u hotelima, stotine osobnih automobila i autobusa, čitavi katolički episkopat, predstavnici vjerskog života kao i službenih ličnosti od vlasti — izašlo je da im izraze dobrodošlicu u njihovoj domovini i njihovom rodnom kraju.

Jedan Kardinal, misleći na njih, rekao je: »Te su svetačke ličnosti biserna kruna kotorske biskupije. Te su se svetačke ličnosti razvile u sredini u kojoj je s jedne strane bio zdrav obiteljski život, a s druge strane jaka kršćanska tradicija.«

Veliku želju života i blažene Ozane i blaženoga Bogdana L. Mandića o crkvenom jedinstvu kršćana neobično iskreno i snažno je formulirao sam pravoslavni metropolita crnogorsko-primorski

Najbliža rodbina blaženoga Bogdana — nećakinja s mužem i unuka Blaženikove sestre.

I zapaljene svijeće pokazuju kako se narod uzda u zagovor blaženoga Bogdana.

SNIMCI: MIRO JURIĆ

Prinositelji darova na prikazanje bili su obučeni u živopisne narodne nošnje.

Blažena Ozana Kotorka još jednom je »progovorila« za vrijeme ekumenskoga susreta u katedrali sv. Tripuna preko kardinala Šepera.

g. Danilo: »Sve ovo što sam nabrojio odiše bratskom ljubavlju i željom za trajne i iskrene odnose... Neka bi tako i ubuduće bilo, i bit će, ako mi... budemo nastojali da i onima usljanim glavama koje u razlici vjeroispovijesti gledaju bauka, ulijejemo u glavu... da smo svi mi djeca Božja.«

Put blaženoga Bogdana i Ozane svima nam se nametnuo — kako reče predsjednik Starješinstva Islamske zajednice u Crnoj Gori Imam Idris efendija Demirović — »kao nužnost. Ljudska duša, vjerojatno, nijetko je kada u povijesti bila toliko ugrožena od ljudskih strasti i nagona kao što je danas. One su je maltene potpuno zagušile. Ali, ipak se čuje njen vapaj. Iako je prigušen, dobro se čuje i dopire do ušiju mnogih ljudi koji osjećaju potrebu da mu se odazovu. Taj vapaj je glas onog Božanskog u čovjeku i dopire i doprijet će, bez sumnje, do svakog srca u kojem tinja iskra koja se nikada ne može potpuno ugasiti.«

Veselimo se svi oživljujući uspomene na dvoje naših velikih sunarodnjaka i otkrivajući ih našoj javnosti.

Ali jedno je sigurno! Ne bismo im se dovoljno odužili, ako ne bismo istodobno vrlo snažno povukli zajedničku osnovu na njihovom putu prema svetosti. A to je konkretna ljubav prema bližnjemu. Jer gdje nema ljubavi, nema ni vjerovanja. A još manje ni proslave svetaca...

Pero Bulat

Ispovjedaonica blaženoga Leopolda u župnoj crkvi u Hercegnovom.

Prijateljski susret dvojice hodočasnika koji su iz daleka došli — skupa s tisućama — na proslavu beatifikacije blaženoga Bogdana.

TJEDAN ZAHVALE I NAKNADE

prigodom

75. GODIŠNJICE HRVATSKOG SVETIŠTA SRCA ISUSOVA u Zagrebu

Nedjelja	12. VI. 19 s.: koncelebracija i nagovor biskupa o. Mije Škvorca: OSOBA ISUSA KRISTA
Ponedjeljak	13. VI. 19 s.: koncelebracija i nagovor dra S. Kožula: VJERA U KRISTA KAO VRELO ISTINE
Utorak	14. VI. 19 s.: koncelebracija i nagovor franjevca o. Silvestra Aračića: ISUS KAO NOSILAC ČOVJEKOLJUBLJA
Srijeda	15. VI. 19 s.: koncelebracija i nagovor franjevca konv. N. Roščića: U KRISTU ŽIVIMO PO CRKVI
Četvrtak	16. VI. 19 s.: koncelebracija i nagovor preč. Đ. Pukeca: ISUS JE NAŠ MIR I NAŠE POMIRENJE
Petak	17. VI. BLAGDAN SRCA ISUSOVA, izložen Presveti Sakramenat na klanjanje. Prilika za ispovijed i pričest kroz čitav dan. U 17 s. Misa. U 19 s. koncelebracija i nagovor zagrebačkog nadbiskupa Msgra F. Kuharića: ZNAČENJE SVETIŠTA SRCA ISUSOVA U NAŠEM NARODU U OVOM ČASU
Subota	18. VI. Blagdan Srca Marijina. U 19 s. koncelebracija i nagovor subotičkog biskupa Msgra M. Zvekanovića: MAJKA JE BOŽJA DA SVE DOBIJE, MAJKA LJUDI DA SVE DAJE
Nedjelja	19. VI. VANJSKA PROSLAVA BLAGDANA. Ispovijedanje i pričešćivanje cijeli dan. Mise svakog punog sata. U 10,30 s koncelebracija i nagovor riječkog metropolite i nadbiskupa Msgra J. Pavlišića: SADAŠNJA PORUKA KRISTOVA SRCA U 19 sati: Sveta Misa i propovijed upravitelja Apostolata molitve o. J. Antolovića: H. N. SVETIŠTE SRCA ISUSOVA U BUDUĆNOSTI. Tebe Boga hvalimo!

HRVATSKO NARODNO SVETIŠTE SRCA ISUSOVA U ZAGREBU OČEKUJE SVAKOG DANA, A OSOBITO U TO VRIJEME, HODOČASNIKE IZ ZAGREBA I OKOLICE.

glasnikova priča

PIŠE: TONČI TRSTENJAK

DON MATE ISUS

Isus ne ostaje dužan (III)

Don Mate ponovo srkne gutljaj već ohlađene kave i sa značajnim smiješkom na ustima otvori svezak sa spisima na čijem je vrhu bila bijela kuverta.

— Evo, reče, to je to »strašno« pismo od kojeg me skoro kap udarila. Što da ti pričam; evo ti pa čitaj. Poslije ćeš mi reći bi li ti ostao mrtav-hladan nakon tog pisma?

Uzeh pruženu kuvertu iz drhtave ruke don Mate. Naslov je bio napisan pisaćim strojem, a na markama iz Savezne Republike Njemačke bio je žig Kölna. U pismu je bila pozivnica i bijeli papir, na kojem su bile napisane slijedeće riječi:

Poštovani gospodine župniče!

Dugo sam se raspitivao o Vama i nedavno mi jedan Vaš kolega svećenik, koji ovdje radi s radnicima iz Vaše domovine, reče da ste još uvijek na svom starom mjestu. To me je obradovalo i zato sam odmah odlučio da Vam pišem. Vi se sigurno pitate: »Tko li je taj Njemac koji mi piše? Zašto baš meni?«

Da bih odgovorio na ta pitanja, podsjetit ću Vas najprije na onaj vrući ljetni dan prije šest godina kad se dio stropa Vaše crkve srušio skoro na glave dvojice mladića iz Njemačke što su se odmarali u klupama. Vi ste tada oba ona mladića ugostili ručkom i otpremili ih strpavši im u torbu izvrstan pršut, a u džepove lijepu svotu novca, kako rekoste: »Da se nađe u nevolji.«

Bili smo maturanti, dakle obojica na raskršću života. Trebalo je izabrati put. Moram biti iskren i reći da su obojici vjerske vrednote bile nepoznate i sasvim daleke. Onda se desilo sve ono u Vašoj crkvi. Mi smo vidjeli da ste Vi zapravo skrivajući se od svoje kuharice utrpali u naše torbe onaj pršut i da ste od svoje sirotinje dali nama svotu novca, koja zaista nije bila malena. A tko smo bili mi za Vas? — Dva nepoznata stranca, zarasla u bradu, sumnjive prošlosti i još sumnjivije budućnosti. Ali Vi se niste dali savladati utiscima, nego ste posvjedočili svoju kršćansku ljubav prema nama.

Velečasni gospodine! Vaše je svjedočanstvo ljubavi urodilo plodom. Poslije onog događaja i susreta s Vama naš je život krenuo do tada neslućenim putovima. Vama, i samo Vama, velečasni gospodine, imam i ja zahvaliti milost koja mi je udijeljena.

Na blagdan apostola Petra i Pavla bit ću zaređen za svećenika. Kako ste Vi bili taj koji je posadio klicu zvanja u moje srce, pozivam Vas, velečasni gospodine, da mi učinite tu radost da Vas taj dan mogu vidjeti na oltaru s mojim biskupom i sa mnom. Nadam se da Vam neće biti teško da dođete i da budete dragi gost kod mene i mojih roditelja. Vi ste posadili, Vi treba da dođete i da vidite plodove koji su nikli.

Čuo sam također od Vašeg kolege ovdje da još

uvijek nemate sredstava da obnovite svoju crkvu. I ja i moj kolega, koji je sada liječnik, odlučili smo da Vam pomognemo i da tako vratimo ono što ste Vi dali nama: ne samo novac i pršut, nego i smisao života i milost vjere.

S radošću u srcu Vas očekuje i šalje mnogo srdačnih pozdrava u Isusu Kristu Vam odani

Bruno K., đakon

N. B. Lijepo Vas pozdravlja i raduje se susretu s Vama također

dr. Franz M.

Bez riječi sam pružio pismo don Mati. Pomislio sam u sebi: »Taj Isus zaista nikom ne ostaje dužan! Gledaj samo kako je obilno naplatio onaj ukradeni pršut tete Luce i ono sirotinjskog novca don Matina. Čudni su putovi Gospodnji!«

— Onda, upita don Mate, što sad misliš?

— Može li se tu što misliti, don Mate? To mi zvuči poput nevjerojatne priče.

— I jest nevjerojatna, reče don Mate. Ali ovo pismo i ova crkva što se bijeli na našem trgu uvijek me ponovo podsjećaju da se ne smije propustiti nijedna prilika u životu koja nas potiče na neko dobro djelo. Da ja tada nisam poslušao Isusa, koji je bio zapravo glas moje savjesti i poziv na vršenje Evanđelja, naša bi se crkva već davno srušila od nevolje, a svijet bi ostao siromašniji za dva izvrsna čovjeka. Eto, sad ti je jasno zašto me uhvatila nesvjestica kad sam pročitao ovo pismo.

— I onda, don Mate, otišli ste u Njemačku?

— Dakako da sam otišao. Išao sam da u devizama naplatim kamate za svoj novac i za pršut tete Luce. I mogu ti reći da se zaista isplatilo otići.

Već na stanici dočekao me Bruno sa svojim roditeljima i dr. Franz sa svojom zaručnicom. Ređenje i Mlada misa održali su se u rodnom mjestu velečasnog Brune. Trebalo je vidjeti radost Brune i Franza te njihovih roditelja i čitavog mjesta. Ipak sam najradosniji bio ja. Suze su mi tekle za vrijeme čitave mise. Žao mi je samo što nije bilo i tete Luce tamo. Čak je i biskup u prigodnoj propovijedi spominjao njezin pršut. No ona i ovako to ne bi čula, sirota, jer je oglušila.

U zahvalnom govoru poslije ređenja mladomisnik Bruno pozvao je sve svoje prijatelje i rodbinu da umjesto njega nadare mene kako bi se popravila naša crkva. Ne samo da sam dobio prilično veliku svotu za moje ondašnje pojmove, nego je grupa prijatelja i rođaka velečasnog Brune odlučila osnovati odbor za obnovu naše crkve.

Ostao sam tamo još jednu nedjelju zbog posebnog razloga. Doktor Franz se vjenčao. Poslije vjenčanja mladi je par najavio svim prisutnima da odlaze kao dobrovoljci jedne misijske organizacije na rad u Afriku.

Kad sam se pun dojmova i darova vratio u svoje Malo misto, svima sam ispričao što sam doživio. Najavio sam obnovu naše crkve i pozvao sve svoje župljane da se ne daju pretећi u darežljivosti od Nijemaca. Sutradan dođoše k meni desetorica muževa iz našeg Mista i obavijeste me da su oni odlučili također osnovati odbor za obnovu naše crkve. Reče Stipe, potpredsjednik mjesne zajednice:

— Don Mate, nije lijepo od nas da nam se sruši crkva koju su sagradili naši stari. Buduće generacije bi uvijek pokazivale na nas da smo mi to skrivili svojim nemarom. Zato neka se popravlja. A ja dajem od svog odmah u fond milijun dinara.

— Reče to i baci na stol hrpu crvenih novčanica. Dakako da ni drugi nisu htjeli biti gori od Stipe. Uskoro je naša crkva postala pravo gradilište. Stajalo je zaista mnogo, ali bilo je uvijek dovoljno novca.

Konačno, lanjske godine pozvali smo biskupa na posvetu naše obnovljene crkve. Došla je i delegacija iz Njemačke. Bio je tu i velečasni Bruno, koji je donio jedan poseban smotak. Nakon posvete i nakon svečane mise zahvalnice on je uzeo taj smotak i pošao prema mikrofonu. Zamolio me da pođem s njime i da mu prevodim govor na hrvatski. Zahvalio se za milost svećeničkog zvanja što ga je dobio u ovoj crkvi. Zatim je onaj smotak predao meni s riječima, da mi vraća jedan stari dug.

Otvorio sam smotak pred svima. Što mislite da je bilo unutra?

— ?

— Lijepi veliki pršut. Teta Luce je sjedila u klupi ispred nas i vidjevši pršut, do ušiju se zacrvenila. Pošao sam do nje i predao joj ga objasnivši svima da je za tako lijepi kraj zapravo najzaslužniji onaj njen ukradeni pršut. Sada, kad smo obnovili crkvu, vraćamo joj ga nazad.

Dvije maske očaja

Čovjek je izgubio vjeru, postao je odviše nizak i neozbiljan, te ne može shvatiti svoje nesreće, i stao se smijati! — Eto vam Voltairea.

Čovjek je izgubio vjeru, ali ga nešto steglo i zaplakao je usred sumnje! — Eto vam Du Bois Peymenda.

Francuz Voltaire i berlinski fiziolog Du Bois Reymond, heroji sumnje, dvije maske očaja.

No nama je razumljiviji i ljudskiji očaj koji iz srca ističe suze, od onoga paklenoga koji se cereka.

GRČ SUMNJE

Zašto se Voltaire smije? Zašto Du Bois Reymond zamišljeni suzi? Kakav to grč rasteže usta Voltaireova i steže usta Du Boisa Reymonda? To je grč sumnje!

To je strašno i potresno nutarnje stanje, život nad ponorom nepoznatoga. Njihanje nad propašću, kojoj ne znaš ili nećeš znati imena. Sumnja, to duhovno opiranje istini i nepovjerenje u nju, kod Voltairea, to traženje i teško snalaženje u duši Du Boisa Reymonda, uvijek je nutarnja muka. Samo, kod jednoga pređe u jedak i cinični hihot, predznak osude nad samim sobom, kod drugoga pak postaje velika bol, koja dovodi do spasenja.

Kako je Voltaire sumnjao? Kako je taj promašeni genij postao zaštitnikom svih nesretnih sumnjača? Kako? Nepoštenjem i neozbiljnošću.

Njegov cijeli život je isprekidani lanac nepoštenja i neozbiljnosti. Pratite ga u zatvor, kamo ga baca regent radi uvrede; pratite ga opet u englesko progonstvo, ili u Njemačku, gdje će gostovati kod Fridriha II. ... Čitajte zatim njegova djela, poviješna, gdje bi morala carevati istina; tragedije, gdje biste morali osjećati ozbiljnost sudbine i smrti; čitajte epove, pripovijetke, satire, pisma. Čitajte spise, koje on naziva filozofskim ...

Ne, ne čitajte ništa od svega toga! Ne čitajte, jer je to sve prepuno teških poruga i okrutnih napadaja. Demonski smijeh nad svim svetinjama. Satanizam pred čovjekovom dušom. Smijeh koji zavidi. Zavist koja napada.

Jasno, kad je imao đavla u svom tijelu, kako reče Sainte-Beuve. Kad je u njegove ruke đavao stavio svu svoju moć — prema riječima de Maistrea.

KAMELEON

Zaštitnik mu je, piše sam Voltaire, sv. Toma Blizanac, koji je uporno uvijek išao za tim da sve ispita svojim rukama.

Zato je besmisleno definirati Boga, anđele, čovjeka. Jer nitko ne može znati čemu ovaj svijet i zašto mogu pokretom ruke skinuti šešir s glave.

U priči o dobrom brahmanu iznio je svoje skeptičke, sumnjičave misli: Studirao sam 40 godina i vidim da su sve te godine izgubljene, govori Voltaire na brahmanova usta. A najvećem i najblagoslovenijom čovjekovom avanturom smatra život prema pitanju Montagneovu: Što ja znam?

— Ukoliko čovjek nešto mjeri, računa, važe, slika — hajde! Sve je drugo, veli, opsjena i himera!

Takav pogled na svijet i čovjeka podao je njegovu licu onu strašnu sliku poruge. Smijao se otvoreno nebesima i ljudskim patnjama. S prezirom je gledao na maljene i nevoljnike. Varao je susjede i dobročinitelje. Krvavo se svađao s Fridrikom, od koga je živio.

Živo je preporučivao svima laž kao pravo sredstvo propagande. I sam se njome obilno služio. Izrugivao se duši. Nitko, rekao je, ne bi besmrtnu dušu pripisivao buhi. Zašto da je pripiše slonu, ili majmunu, ili svome sluzi?

Izrugivao se Bogu, koji je na drugom mjestu možda potreban za običan puk, ali ne za otmjene ljude.

Zašto nam je čudno kad i taj strašni prevrtljivac priznaje da bi Boga trebalo izmisliti ako ne bi postojao,

a da vjeru u Boga mora pozdraviti čitav svijet, ako je spriječila samo deset ubijstva i deset kleveta.

Ipak mi je neugodno i ne volim ostati kraj toga prevrtljivca. Podsjeća na životinje koje mijenjaju boju, dlaku, oblike... prema nuždi, prema prilikama. Voltaire je uništio i slupao ono što je čovjeku najviše ljudsko: stalnost, nepokolebivost uvjerenja koje traži svjedočanstvo križa, svjedočanstvo krvi, a zauzvrat daje istinu, mir i sreću. On je sumnjao u sve — udarao na istinu i ljubav. Zato je i bio nesretan.

NEMA PRAVIH SKEPTIKA

No Pascal je zgodno napomenuo da sama narav pobija skeptike (sumnjače u sve) — i kao sigurnu činjenicu ustvrdio kako pravih i potpunih skeptika nikad nije ni bilo.

Život u takvoj atmosferi, ozračuju čiste sumnje, gdje nestaje svake vjere i svakog povjerenja, postaje nemoguć. Zamislite da više ne smijete vjerovati svojim prijateljima, svojim dobročiniteljima. Ne bi li to bio grozan život?

Ne, nema potpunih i dosljednih skeptika! Ali ima ljudi, koje je sumnja navela na izdaju. Neki su radi nje izdali svoje vjersko, a drugi — na sreću — svoje bezvjersko uvjerenje. Izdaju vjerskog osvjedočenja pročitali smo kod Voltairea. Izdaju bezvjerskog pročitat ćemo kod Du Boisa Reymonda.

ZAGONETKE SVIJETA

Du Bois Reymond, glasoviti njemački fizilolog i profesor u Berlinu, izgubio je zbog sumnji najprije vjeru. Ali time je upao u zamišljenost, time je došao u blizinu očaja.

S gubitkom vjere nije — blago njemu! — nestalo sumnje. Ona je i nadalje svrdlala i kopala, nije mu dala mira. Godine 1872. izrekao je svoj glasoviti »Ignoramus et ignorabimus — neke stvari ne znamo, niti ćemo ih ikada znati«.

Time je dao prvu pljusku svom prijašnjem materijalističkom shvaćanju da materijalistička znanost rješava sva pitanja života i ljudske sudbine.

Osam godina kasnije održao je svoj govor o sedam zagonetki svijeta. Tri su, reče, rješive: izvor života, svrhovitost organizma te obrazovanje uma i jezika. Nu četiri su, veli, valjda zauvijek nerješive: bit sile i stvari, izvor gibanja, postanak svijeta i svijesti u čovjeku te slobodna volja.

SVETA SUMNJA

O, ta sveta sumnja Du Boisa Reymonda! Kako je teška u prvom stadiju očaja. Kako je utješna u izbavljenju. Nadam se da takvu sumnju Bog nagrađuje. Sumnjajte, nevjernici, sumjate svi vi deterministi i monisti; sumnjajte u svoje pozicije, svoje razloge; sumnjajte slobodno u svoje jadne odgovore na najstrašnija pitanja vlastite pameti usred zavodljive karijere!

Zato treba moliti nebesa da ljude zahvati ne voltaireovska, nego Du Reymondova sumnja!

Da sretni Bog, neki silni udarac, neka ozbiljna tragika, ako je potrebno, uzdrma njihovo uspavano srce.

Sumnjam — dakle postojim, rekao je sveti Augustin. Neki ljudi kao da ne postoje, jer ne sumnjaju da je njihova egzistencija bijedna i neljudska, kad u njoj nema razmišljanja, ni napora, ni ljubavi, ni suza.

Mi smo protiv Lessingove molitve da uvijek tražimo istinu i odgovor, a da ih nikada ne dobijemo. Protiv Ibsenova aksiona: Moja je služba, veli, da pitam, a da ne rješavam.

Mi želimo da čovjek pita, da pita i da dobije odgovor. Da pita što je s najvažnijim stvarima života i određenja, da dobije veliki odgovor istine na ta pitanja. Zato oni koji prema Strindbergovim riječima vjeruju u sve što je krivo, rade protiv ljudske naravi, kad neće da doznaju što je istinito i pravo.

Ili ciničke sumnje, ili kršćanstvo, kaže Du Bois Reymond. Ili Voltaire ili Isus Krist! Ako se ta dilema nekome i ne nametne u životu, jer je odviše ugušen kojekakvim parfemima i injekcijama materijalističkoga morfija, ona će se javiti kad bol izruje život i živce, kad nikakvi kombinirani prašci ne uklanjaju životne muke, kad visimo nad ponorom, bezdanom, smrću...

Onda, onda čovjek s Goetheom vapije za svjetlom! Htio bi iz tamnih krajeva sumnje u krajeve jasnog svjetla.

Što ćete! Kad u tom trenutku — kao što reče apostata Lammenais na nekom pogrebu svome prijatelju Rosinu — kad u tom trenutku to s nama ne svršava nego tek počinje.

Priredio Pero Bulat

Mjesna crkva i misije

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Crkva je jedan organizam — Kristovo otajstveno tijelo, jedna cjelina, ali koja se sastoji od raznih dijelova što sačinjavaju mjesnu crkvu, bilo na razini biskupije, bilo na razini župe. Kako za Crkvu u cjelini vrijedi istina: »Čitava je Crkva misionarska«, iz te istine posve logično proizlazi da i svi njezini dijelovi, dakle, mjesne crkve moraju biti dionice toga istoga misionarskoga dinamizma, sile koja tjera na neprestanu misijsku aktivnost.

Opća se Crkva utjelovljuje u mjesnoj, koju sačinjava konkretna skupina ljudi, obdarena svojim jezikom, kulturnom baštinom, vlastitim pogledima. To će se utjelovljenje ostvarivati i u konkretnoj misijskoj djelatnosti pojedinih mjesnih crkava, a dakako da će nositi sebi vlastite oznake.

Mjesna će se crkva, dakako, u prvom redu u svojoj misijskoj aktivnosti obraćati onima koji su joj blizu, ali koji ne žive po Evanđelju. Na njih će nastojati djelovati svjedočanstvom svoga života u Kristu. No ne smije se ipak zatvoriti samo u svoje okvire. Ona mora nužno iz njih izići te pomagati i onima daleko da i oni dođu do Krista. Bez toga ne bi bila misionarska crkva u strogom smislu i nedostajalo bi joj nešto što Crkvi kao takvoj ne smije nedostajati, a to je misionarski duh, koji se nužno mora očitovati u konkretnim djelima, u misijskoj aktivnosti.

Načinu kako to valja ostvarivati posvećen je cijeli 36. broj Dekreta koji ovdje donosimo u cjelini, u želji da ga kroz ovaj mjesec Srca Isusova napose članovi Apostolata molitve čitaju, o njemu razmišljaju i prema njemu apostolski djeluju. Apostol molitve u prvom redu pozvan da se obnovi u pravom misijskom duhu.

»Kao udovima živućeg Krista, komu su krstom, potvrdom i euharistijom pritjelovljeni i upriličeni, svim je vjernicima dužnost da surađuju na rastu i širenju njegova Tijela, da ga što prije privedu do punine.

Stoga neka svi sinovi Crkve imaju živu svijest svoje odgovornosti prema svijetu; neka gaje u sebi pravi katolički duh i neka ulažu svoje sile u djelo evangelizacije. No neka svi znaju da je njihova prva i najpreča dužnost glede širenja vjere to da duboko žive kršćanski život. Njihova, naime, revnost u Božjoj službi i ljubav prema drugima donijet će novo duhovno oživljavanje cijeloj Crkvi, koja će se očitovati kao znak podignut za narode, kao svjetlo svijeta i sol zemlje. To će svjedočanstvo lakše postići svoj učinak ako bude zajedničko s ostalim kršćanskim zajednicama, prema normama Dekreta o ekumenizmu.

Iz toga obnovljenog duha vjernici će rado prikazivati Bogu molitve i djela pokore da svojom milošću oplodi djelovanje misionara; rađat će se misijska zvanja i pritjecati prinosi koji su misijama potrebni.

Da bi vjernici svi skupa i svaki pojedini dobro znali današnje stanje Crkve u svijetu i čuli glas vapijućeg mnoštva: »Pomozi nam«, neka im se pružaju takve misijske vijesti, upotrijebivši također moderna sredstva društvenog komuniciranja, da osjete misijski rad kao svoj vlastiti pa da tako otvore srce silnim i dubokim ljudskim potrebama i uzmognu im pomoći.

Potrebno je također usklađivati vijesti i surađivati s narodnim i međunarodnim organima.« (Dekret o misijskoj djelatnosti Crkve).

Josip Antolović

U pismu od 11. travnja ove godine javlja nam brat Ilija Dilber u nekoliko redaka radosnu vijest da je započeo graditi novu crkvu u čast Majke Božje.

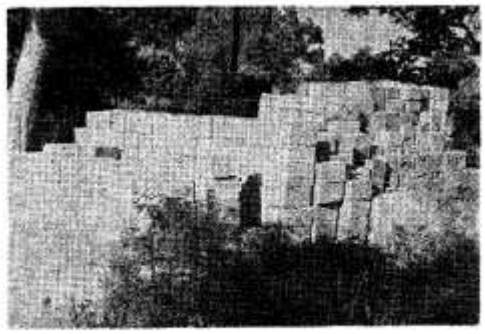

Mjesecima sam nabavljao građevni materijal za našu novu crkvu. Na slici se vide betonski blokovi.

Započeli smo gradnju

S radošću u srcu i pun optimizma javljam vam, dragi prijatelji i suradnici, da smo započeli graditi novu crkvu u mjestu Čibombo.

Na Veliki petak, 8. travnja, imao sam dugi sastanak i konačni dogovor sa skupinom istaknutih vjernika mjesta Čibombo. Danas na uskrsni ponedjeljak, počeli smo kopati temelje nove crkve Blažene Djevice Marije. Osim graditelja i radnika pomažu nam pri tom poslu i vjernici i katekumeni toga mjesta. Na gradilištu vlada veselo raspoloženje.

Mjesecima prije toga ja sam nabavljao građevni materijal za tu crkvu, a sad sve to kamionima prebacujemo na gradilište. Mjesna vlast darovala nam je samo gradilište. Sami smo mogli izabrati gdje ćemo graditi crkvu. Crkva će se nalaziti u središtu mjesta Čibombo, uz glavnu cestu, do male mjesne ambulante.

Sad očekujemo od svih naših prijatelja i dobročinitelja da nas pomažu ne samo materijalno nego i molitvom i žrtvama kako bismo taj spomenik naše ljubavi prema Gospi i znak naše zahvalnosti Gospodinu Bogu i Gospi za tisućtristotu godišnjicu početka pokrštenja našega naroda i tisućgodišnjicu prve poznate Gospine crkve u Hrvata uspješno izveli do kraja.

Ilija Dilber

Utovarujemo alat, potreban pri gradnji. Sve to treba kamionima prebaciti u Čibombo.

Sa svojim pomoćnicima utovarujemo na kamion betonske blokove da ih prevezemo na gradilište u Čibombo.

Križ na se – volan preda se!

Ovako izgledaju putovi u Zambiji u kišno doba.

U prošlom broju Glasnika napisali smo u uvodu pisma naše misionarke Monike Okrugić: *»To je, izgleda, njezino posljednje pismo prije pohoda domovini.«* Međutim, nije tako. Ona je poslala 26. ožujka pismo, u kojemu nam malo potanje opisuje jedan dio svoga rada — obilaženje staraca i bolesnika.

Ove retke pišem vam povodom članka u trećem broju Glasnika »Volim svoj auto«. Neću ponavljati što je u tom članku napisano, što Mladen sve ima ili kako uživa u svome autu. Želim napisati što auto znači za misionara, ovdje konkretno za mene na mome misijskom poslu ovdje u Zambiji.

Meni je auto veoma koristan, ali nipošto ne mogu reći da mi služi za odmor ili za uživanje. Ovdje u Mansi nalazimo se samo dvije iz moga instituta: Kanađanka Fiurete i ja. Ona radi u biskupskom uredu kao računovođa, a ja radim u župi, o čemu sam već pisala.

Nas dvije imamo auto i prilično nam dobro služi. Prije smo stanovale blizu crkve, pa nam auto nije trebao za prijevoz do posla. No kako je biskup osnovao novu redovničku družbu domaćih časnih sestara, dali su nama drugu, manju kuću, koja se nalazi blizu misijske škole, gimnazije, udaljenu od crkve oko tri kilometra. Tako nam auto svaki dan treba i za crkvu i za odlazak na posao i povratak kući. Da vam ne opisujem sve do u sitnice, ukratko kažem — put je veoma loš.

Osim svoga posla u samoj župi svake srijede nosim svetu pričest starcima i bolesnicima. Na tom svom obilasku imam svega jedan kilometar asfaltiranu cestu, onda me put vodi kroz neku dolinu oko pola kilometra. Ako dva dana nije padala kiša, još nekako prođem taj dio puta. Taj dio puta, naime, pun je blata i vode. Razumije se da tu ne mogu brzo voziti auto, jer će mi se inače brzo napuniti vodom. A vozim li polako, onda je opasnost da zaglavim u blatu. No ako je dva tjedna padala kiša, onda nema ni govora da bih ovuda mogla proći kolima. A da gazim bosa kroz to blato, za to ja još nisam toliko izvježbana kao otac Gabrić...

Iza te dolinice nalazi se mala uzvišica, gdje nekoliko stotina metara dalje stanuje baka Agata. Ona nema nikoga svoga, ali tu ima dosta koliba, pa joj susjede skuhaju hranu i pomognu što joj treba.

Od bake Agate nastavljamo put nekoliko kilometara dalje do paralizirane Tereze. Ako slučajno stignem do nje poslije devet sati ujutro, nađem je samu pred kolibom, gdje leži na nekoj staroj vreći na suncu. Koliba joj je, naime, sva vlažna i puna nečistoće.

Kad pričestim Terezu, uputim se do kolibe u kojoj se sakupi oko 25 do 30 staraca. Tu imamo neke vrste malog molitvenog sastanaka. Na kraju svima podijelim Svetu pričest. Poslije toga svi zajedno zahvalimo Gospodinu za tu veliku milost. Odatle krećem dalje.

Između Terezine kolibe i kolibe gdje se skupi ta veća skupina staraca nalazi se velika jama, preko koje auto ne može proći. Onda u nju ljudi nabacaju granja pa nekako mogu prijeći. Tri kilometra dalje nalazi se koliba stare Veronike. Ona je tu osamljena

i prepuštena na milost i nemilost drugih ljudi. Začudilo me da je oko njezine kolibe sve čisto. Upitala sam je kako to da joj je sve tako čisto. Odgovorila mi je da joj dođu djeca pa joj sve lijepo očiste.

Kad ja pohodim te starce, za minutu se oko mene nađe do pedesetak djece. Tada im čujem kako između sebe govore: »Ako znaš moliti, sestra će te pustiti u kolibu.« I započne između njih pravo takmičenje tko će glasnije moliti.

Spomenuti bolesnici i starci nalaze se uz glavni put. Nakon toga moram skrenuti s puta u šikaru. Tu je trava visoka i do četiri metra. Na početku tog novog dijela svoga obilaska počnem moliti: »Gospodine, Ti znaš da ja ne idem ovamo zbog zabave, pa daj mi pomozi da sretno stignem i do ovih preostalih jadnika!«

Tu neki kilometar i po nema nikakva puta, pa mi se auto u travi veoma lako zaguši. Onda izlazim van da ga nekako oslobodim. Moram izvlačiti travu. Nekada mi u tome pomognu djeca, a nekad se dogodi da od mene bježe kao zec pred psom. Tad se moram smijati sama sebi, pa pomislim: »A kako bi naša bijela djeca bježala kad bi odnekud iznenada pred njih banuo neki crnac.«

Auto se zaguši, ako je prije toga padala kiša pa je trava mokra; no ako je nekoliko dana bilo bez kiše, onda nema toga problema.

Na tom dijelu moga puta najprije obiđem staru Magdalenu. Ona naglo slabi i brzo će u nebo. Kad svršim kod Magdalene, put me vodi do starca Petera i Tereze. Ti starci nisu nikad imali djece, pa se moraju sami međusobno pomagati koliko mogu. Tereza se jedva miče. Peter obrađuje nešto vrta kraj kolibe pa se tako nekako prehranjuju.

Na jezeru Mixory koje se nalazi na zapadu Zambije.

Između starice Magdalene i tih staraca ima tek neka staza. Ja idem tom stazom, koja vodi između krumpira i kukuruza, sve kroz neke vrtove. Pazim koliko više mogu da tim ljudima ne nanesem štetu u tim vrtovima. Tako se, eto, probijam do tih jadnika.

Odatle krećem opet nekoliko kilometara i izbijam na takozvanu glavnu cestu, i vraćam se u župu.

Ne idem, doduše, pješke, ali se ipak umorim. Ovdje je sunce veoma jako, pa u osam sati ujutro zna biti tako vruće da to teško podnosimo.

Prije dva tjedna vraćala sam se iz Lusake. Tu imamo lijepu cestu, ali kroz Zair — na povratku moramo prijeći dva puta zambijsko-zairsku granicu, pa onda zairsko-zambijsku, dok stignemo na zambijski teritorij gdje ja djelujem — 65 km puta više je nego strašno. Ja sam morala voziti, ali opet kažem, da to nije ni najmanje uživanje. Nebrojeno moštvo rupa nalazi se na tom putu, a sam put je napravljen tako da se spušta na obje strane. Po sredini je nemoguće voziti, a pođem li sa strane, opasnost je da odem s puta u grabu ili da će se auto posve zaglaviti u blatu.

Na tim našim misijskim putovanjima auto se brzo ošteti, a popravci su veoma skupi. No ne preostaje mi ništa drugo nego križ na se i volan preda se. Nigdje se tako skrušeno ne molim kao na tim lošim putovima. Uvijek kažem Gospodinu: »Gospodine, Ti si jedini koji znaš da li ću sretno stići na drugu stranu. Kako god bilo, neka bude Tvoja volja! I smiluj mi se ako mi se dogodi nesreća. Samo nemoj dopustiti da u tome nekoga povrijedim!«

I, hvala Bogu, još mi se nije dogodila nikakva nesreća, osim što mi je pukla guma. No mi to uopće i ne smatramo problemom, nego nečim posve normalnim.

Kako vidite, auto ovdje u misijama nije nikakav luksus, a dobročinitelji, kad pomažu misionare, neka budu sigurni da ni jedan dinar nije potrošen uludo.

Monika Okrugić

Ovo siroče prvi put se našlo pred fotografskim aparatom.

Početkom ožujka ove godine poslao nam je otac Gabrić za Glasnik dva člančića, od kojih smo jedan objavili u prošlom broju, a drugi objavljujemo sada. Sve te svoje članke, u kojima opisuje pohode raznim selima, on piše pod naslovom »U potrazi za dušama«. Mi, međutim, nastojimo tim prilozima dati naslov koji će pobliže označiti sadržaj svakog od tih članaka.

Pohod najnovijim selima

Ovaj put počeo sam s Jelekhalijem. Romeš i dječica čekali su me uz rijeku Ganges s bubnjevima i zvonom »gong«. Uz tu buku uputismo se prema selu. Već su počeli graditi crkvicu. Ali, ali . . . dječica su slabo prošla na ispitu! Naučila su nešto pjesama, ali katekizma vrlo malo. Odmah smo uredili da će naš vrijedni katehista Korno i njegova žena Rina preuzeti pouku, a pomagat će im i Romeš. Sve vaija pripraviti kroz korizmu.

U bolnicu smo poslali malog Palana. Sama kost i koža. Na povratku kući rekla mi je sestra Mohini da smo ga baš na vrijeme poslali, jer da bi dijete inače za koji dan umrlo. Hvala Palanovu Anđelu Čuvaru, koji ga je baš pred nas doveo . . .

Kad smo stigli u Tuškhali, bila je kasna noć. Najprije smo izmolili krunicu, a onda smo nešto založili. Rina je pripravila rižu, dal i nešto prženih krumpira. Malo, no sve je bilo tečno.

U blizini su hindusi imali svoju »molitvenu noć«, zazivajući ime Božje »Hori, Hori . . .« To je zavjetna pjesma. Ni za čas ne smije prestati ni pjesma ni bubnjanje.

U kući su bila bolesna djeca i po Božjoj dobroti ozdravila su, pa je u zahvalu za to ovo noć molitve, no i hranjenja siromaha. Tko god došao, dobro je došao.

Mirna, tiha noć — zimska noć uz rijeku Ganges. Iako prilično umoran, ne osjećam taj umor. Srce, misli lete gore — k Njemu, a i k vama. Svi ste mi tako blizu.

Čamac je spreman da me preveze na drugu obalu Gangesa.

Simpson i Šadhu čekali su nas s druge strane rijeke. S njima ćemo u Duchnekhali, jedno od naših najnovijih sela. Iako mlad, Šadhu je glavar sela. Ima mali dućan: sitne potrepštine što trebaju u selu. Čitav dućan vrijedan je kojih 100 dinara.

Njegov otac darovao je lijepo zemljište uz nasip za kapelicu. Uz gradnju kapelice popravit ćemo i neke kolibe.

Preko rijeke prešli smo u Dadpur, i to po prvi put. Tu su dva brata: Šudhir i Lolit, dva dragulja. Slažu se da je milota. A i svog starog oca poštuju kao svetinju. Bilo je baš podne, pa smo zajedno sjeli na hasuru i uzeli rižu. To je prvi put da s njima jede svećenik. Nečuveno, neviđeno! I srca su nam odmah blizu.

Kuća je puna dječice. Škola je dosta daleko, no Šudhir poučava koliko može. Siromaštvo, no sreća i radost odsijeva posvuda. U dva brata njih 17, no oni uvijek još pozovu kojeg da »podijele što im je dobri Bog dao«. I ono se »čudo davanja« uvijek ponavlja: uvijek je dosta za sve ...

Došao je i seoski bramin (hindu — svećenik) Dinеš. Uistinu je to fin čovjek. Baš je negdje blagoslovio ženidbu u obitelji koja pripada nižoj »kasti«. Zbog toga su mnogi njegovi protiv njega. No on samo odgovara: »I oni su ljudi kao i mi. Bog nas je stvorio sve jednake. Ja imam dva oka, imaju ih i oni. Sunce je jutros i njih ogrijalo, neka ih grije i moja ljubav!« — Krasno! I reče im: »Ako hoćete biti Isusovi učenici, ljubite Ga kao svoga Učitelja, kao svoga Boga!« — A ja sam molio: »Isuse dragi, uzvrati Dinešu obiljem milosti! Daj da bi i on jednoć mogao ljubiti Tebe kao svoga Učitelja i svoga Boga. I on, i toliki milijuni, koji za Tobom čeznu, no koji Te još potpuno ne poznaju. Dođi kraljevstvo Tvoje, kraljevstvo Tvoje ljubavi!«

Otišli smo onda da obiđemo bolesnike sela, uredili smo mjesto za kapelicu, dogovorili se za popravak koliba siromaha. Oni su već počeli s tim poslom. Siromah siromaha najbolje razumije.

Naša župska zajednica u Marla Polliju pridonijet će svoj obol. Odredili smo da ćemo ove godine podići stotinu koliba po raznim selima. Svatko surađuje, svatko pomaže. To nas povezuje jedne s drugima:

O. Ante Gabrić

Braco Šunirmol i seka Onima — huncut i huncutkinja.

Majka s darovima i s »darom« svojim malim Direnom ide u crkvu.

Nove kolibe podižemo jednu za drugom. Do kišnog doba izgradit ćemo 100 takvih koliba.

nove knjige

VJERA KRŠANSKOG ZNANSTVENIKA, Dr Paul Chauchard, prijevod s francuskog. Knjiga ima 154 str., a dobiva se kod »Kršćanske sadašnosti«. Neophodna svima onima koji rade s mladeži, korisna svima koji žive u današnjem vremenu.

O LJUBAVI I SREĆI, Theillard de Chardin. Spisi u toj knjižici objavljeni spadaju u niz njegovih ranijih, intimnijih, ali ne zato i manje zanimljivih radova. Knjiga se može dobiti kod »Kršćanske sadašnjosti«.

POVIJEST KRŠĆANSKE LITERATURE, napisao Tomislav Šagi — Bunić. U toj knjizi možemo dobiti na svom materinjem jeziku početne i provjerene informacije iz velikog područja patrističkog vremena. Knjiga ima 512 str., a može se dobiti kod »Kršćanske sadašnjosti.«

S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ TRAVANJ, napisao J. Antolović. Ovaj marljivi i solidni pisac duhovne literature pružio nam je u ovom svesku zaista odličan materijal da upoznamo one koje smatramo svojim duhovnim prijateljima. Knjiga ima 349 str. Narudžbe: S. Dilber, Zagreb, Palmotićeva 31.

RAZMIŠLJANJA O ISUSU I S ISUSOM, napisao J. Antolović. Tko želi dobiti građu za čitanje i meditiranje, pa i za propovijedanje prigodom prvog petka, u toj knjižici će naći dobroga pomoćnika kako bi upoznao dublje Isusov misterij, posebno Njegove ljubavi. Knjižica ima 180 stranica, a naručuje se također kod S. Dilber, Zagreb, Palmotićeva 31.

ZDRAVO MILOSTI PUNA, napisao Msgr Ivan Vlašić. Pedeset cvjetića, napisanih *u čast Blaženoj Djevici*, čine vrlo lijep poklon svakome tko želi propovijedati i razmatrati o Gospi. Knjiga se može nabaviti kod Uprave *Veritasa 41000, Zagreb, P.* Miškina 31. Cijena 35 d. Na istoj adresi mogu se nabaviti i prije izašle knjige od istoga pisca:

ULJE ZA SVJETILJKU, 25 d, **CRTICE I USPOREDBE,** cijena 30 d, **IZ MOJE TORBE,** cijena 35 d, **RAJSKA DJEVO KRALJICE HRVATA,** cijena 35 d.

SISAK, sakralno-turistički vodič. Knjiga ima lijepu kolor-fotografiju, *i u tekstu oko* 16 slikovnih priloga. Cijena joj je 40 d, a naručuje se Župni ured — Sisak.

DAROVI SRCA, *pjesma* Dinka Bilić-Tusuna. Možemo imati povjerenje u poetsku riječ našega Dinka, i svatko tko ljubi dobre i vrijedne stihove, *treba da je nabavi.* Zbirku je izdalo HKD Sv. Ćirila i Metoda, Zagreb 1977.,

IZABRANE PJESME Mirka Validžića. *Ako želimo popularizirati poeziju,* upozorimo na Validžićeve pjesme, posebno na IZABRANE PJESME, naše znance i prijatelje, jer je život bez pjesme prazan i štur. Narudžbe: HKD Sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21. Cijena 60 d.

U Međimurju je prerano umro Augustin Horvat, župnik iz Goričana. Neviđeni sprovod pokazao je kako je našem kršćanskom svijetu drag lik dobroga i požrtvovnog svećenika, mučenika i patnika u Božjem vinogradu.

ŽIVI PLAMEN LJUBAVI, u izdanju biblioteke asketsko-mističnih djela Simposion, cijena 60 d. Još se mogu dobiti u izdanju iste Biblioteke i druga značajna djela velikog crkvenog naučitelja i mistika: TAMNA NOĆ, cijena 80 i 100 d, kao i djelo BOG JE LJUBAV, cijena 85 d, i PORUKA, cijena 70 d. Narudžbe: Samostan sv. Klare, *58000 Split, Končareva 29*

OBNOVLJENI ŽIVOT. Najnoviji broj sadržava niz vrlo dobrih i suvremenih članaka iz pera naših hrvatskih intelektualaca ili prijevoda suvremenih mislilaca. OŽ izlazi šest puta godišnje. Cijena pojedinom broju 20 d. Godišnja pretplata 120 dinara, za inozemstvo 210 d.

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...i bl. Leopoldu na mnogim milostima. — Nj. I., Čapljina

...sv. Josipu i svima svetima za uslišene molitve. — M. V., Obrovnica

...Gospi Žalosnoj, svima svetima i Petru Barbariću na pomoći u bolesti i u teškim nevoljama. — M. M., Mrkopalj

...sv. Josipu i sv. Antunu za primljene milosti. — I. C., Zagreb

...i sv. Anti za sretan porod, i operaciju unuke, te što sam prohodala. — Jelka Burilo, Osijek

...i sv. Antunu za primljene milosti. — M. C., Ugljan

...sv. Josipu i bl. Leopoldu što sam sretno prošao na operaciji. — Bogumil Čeh, Pleternica

...svima svecima i bl. Leopoldu za pomoć mužu u bolesti. — Rozika Kuleš, Lučko

...Presv. Trojstvu i bl. Leopoldu na primljenim milostima. — Anica K., Bapska

...i sv. Antunu na pomoći. — Obitelj Balija, Zagreb

...i m. Klaudiji za primljene milosti. — N. N., Varaždin

...za položene ispite. — Helena Vrebac, Doboj

...sv. Josipu, bl. Leopoldu i svima svetima na dobroti. — Viktorija Trajković, Leskovac

...za ozdravljenje unuka od otrovane paprike. — Jula Glavaš, Višnjevac

...bl. Leopoldu i Kardinalu za ozdravljenje. — Dragica Požin, Križevci

...i svetim zaštitnicima za primljene milosti u životu. — S. V., Štefanje

...sv. Valentinu i sv. Vidu što su mi očuvali očinji vid i za druge milosti. — Manda Pokupac, Ilov. Klokočevac

...Gosp od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Antunu za sretno ozdravljenje i za polaganje ispita moje kćeri. — S. K., Trnjanski Kuti

...što moj sin nije izgubio pouzdanje u dragoga Boga i što je sretno svršio svoj studij. — B. J. iz V.

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i bl. Leopoldu za uspjelu operaciju kao i za sve primljene milosti. — Zahvalna Margareta, Đakovo

...i sv. Tereziji od maloga Isusa za sve primljene milosti. — Katica Zoer, Ston

...Gospi od brze pomoći i sv. Valentinu za primljenu milost. — Katica Perić, Gorjani

...i Duhu Svetome za uslišane molbe. — Čitateljica Glasnika B., Delnice

...Gospi Lurdskoj, sv. Josipu i sv. Antunu za uslišane molitve. — M. Balić. Podr. Podgajci

...za primljene milosti. — Lucija Bračko, Zagreb

...za mamino ozdravljenje i za primljene milosti. — Ana Lekić

...i sv. Antunu za zdravlje i za uslišanu molitvu. — Kata Križanac, Selci

...sv. Josipu i svim mojim dragim zaštitnicima na položenom diplomskom spitu moje unuke Josipe. — Margareta Knežević, Kakanj.

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

BIBLIJA ZA SLIJEPE

Naš KARITAS u Zagrebu svima slijepima koji znaju čitati pismo za slijepe može tokom ove godine omogućiti da besplatno dobiju skraćenu Bibliju, pisanu pismom za slijepe. Već su je mnogi naručili i dobili. Biblija je napisana za Hrvatsko jezično područje. Molimo sve naše prijatelje i čitaoce neka pronađu slijepe osobe koje znaju čitati to pismo i neka za njih naruče tu skraćenu Bibliju. Biblija se naručuje na adresu:

KARITAS
Kaptol 31
41000 Zagreb

razmišljajmo uz bibliju

UREĐUJE: PERO BULAT

Prava dimenzija braka

Sv. Pismo valja upotrebljavati bez tendencioznosti i osobnih pogleda, jer je ono dar Božji zajednici, a ne privatno vlasništvo. Karizmu tumačenja Sv. Pisma ima prije svega crkveno učiteljstvo, ali i pojedinci vjernici. Prava karizma očituje se u međusobnom poštivanju i prihvaćanju.

CELIBAT

U vrijeme Staroga zavjeta celibat se malo cijenio, jer se smatrao oprečnim specifičnom pozivu izabranog naroda, određenog da raste i da se množi, kao što je Bog naredio već Adamu i Evi. Osim toga, Bog je naknadno obećao Abrahamu bezbrojno potomstvo.

I tako se svaki Židov, množeći vlastito potomstvo, smatrao sudionikom i pomoćnikom božanskog nacrta. Napokon je želju za povećanjem obitelji gajila također nada da bi se među vlastitim potomcima mogao nalaziti tako često obećavani Mesija.

Naravno da je bilo i nekih iznimaka. Ovamo spada prorok Jeremija. Međutim, njegov je primjer jedincat, motiviran više proročkim nego asketskim ili moralnim razlozima, jer su narod i Jeruzalem bili blizu svršetka pa im prema Jeremiji nisu trebala djeca.

Na isti način odricao se braka kasnije velik broj Esena, redovnika na Mrtvom moru, jer su bili uvjereni da je dobro odijeliti se od svijeta, kojeg će ionako brzo nestati.

SVEĆENICI

Svećenici Starog zavjeta nisu bili obvezani na celibat. Naprotiv, svećeništvo pretpostavlja brak, jer od oca prelazi na sina, jer je pridržano pravo Aronovim potomcima.

Međutim su se suzdržavali od bračnih odnošaja za sedmice služenja u hramu, kao što su to uostalom, činili Mojsije i Aron za izvjesnih razdoblja boravka na Sinaju nakon Božjeg ukazanja. Celibat je u Izraelu uvijek bio vrlo rijedak slučaj. Židovi mu se otvoreno protivljahu.

KRŠĆANSTVO

Da li Isus, govoreći farizejima, priznaje ženidbu Božjom institucijom? Kršćansko shvaćanje daje braku pravu dimenziju. Ono što je teško čovjeku, postaje lakše uz pomoć Božju. Sjedinjenje dvaju ljudskih bića za života znak je Božje ljubavi prema ljudima. Nije brak »oprečan naravi«. Pa, bolje joj odgovara u smislu dublje ljubavi, ljubavi otvorenije prema drugima, ljubavi koja uključuje sve ljude i sva stvorenja.

Tako se ženidbena institucija, živo osporavana u naše vrijeme kao nešto što nije »potrebno«, opravdava svojim duhovnim temeljima. Isus je to htio. Već dvadeset vjekova osigurava taj preokret bračnu trajnost.

VJERNOST

Sigurno je da su još prije Isusa neki nadahnuti auktori prikazivali u dalekoj prošlosti vjeran par kao savršen par. Međutim, povijest je nastavljala poricati njihove riječi.

Sami izraelski kraljevi David i Salomon bili su sa svojim haremima vrlo daleko od sličnog ideala. U Deuteronomiju, koji potječe iz doba kraljeva, opaža se popuštanje.

U Isusovo vrijeme izvjesni rabini ovlašćuju muškarca da promijeni ženu, ako nađe ljepšu. Isus, naprotiv, traži vraćanje čistoći božanske osnove s obzirom na čovjeka, navodeći riječi Postanka: »Bog je stvorio čovjeka, stvorio muško i žensko, to jest muškarca i ženu.«

JEDINSTVO A NE PODVRGAVANJE, TO JE IDEAL KRŠĆANSKOGA BRAKA!

Stvoritelj je htio seksualno čovječanstvo. Jedinstvo para nije nešto sporedno. Temeljno je sjedinjenje dvlju osoba u samo jednom tijelu, to jest u samom jednom biću, u samo jednom životu.

Jedinstvo, a ne podvrgavanje. Ne radi se o odricanju vlastite osobnosti, nego o radu za slobodu drugoga. Taj je uvjet potreban da se par gleda kao uzajamni razvoj, uzajamna realizacija.

RASTAVA?

Da li je kršćanska bračna nerazrješivost apsolutna?

Za razliku od sv. Marka i Luke, izgleda kao da Matej dopušta slučaj kad se žena može napustiti. Slučaj je to »porneje«. Grčka je to riječ, kojoj nije poznato točno značenje. Prema nekima slična je krivom braku, konkubinatu. Prema drugima sliči »ilegalnom sjedinjenju« iz rodbinskih razloga ili radi kojeg dogovornog poroka. Treći hoće da riječ znači isto što i preljub, općenito gledan.

Zbog te nesigurnosti različite su crkvene tradicije. Katolička se Crkva opredijelila za apsolutnu nerazrješivost braka, koja se temelji na slobodnom pristajanju. Nerazrješivost također u slučaju nevjere bračnih drugova! Naprotiv, pravoslavna i protestantska Crkva pristaju uz novi religiozni brak one bračne strane koja postade žrtvom nevjere druge strane.

SREDSTVO

Što su to »eunusi« o kojima govori Isus?

To su u prvom redu oni koji su po svojoj naravi neplodni, od rođenja. Zatim oni koje je društvo osudilo na nesvojevoljnu čistoću, koja se katkad teško podnosi. Napokon spominje Isus »eunuhe radi kraljevstva nebeskoga«, to jest one koji od svoje volje izabraše celibat, a svrha mu je raspoloživost za službu Božju. Napokon je celibat svjedočanstvo za svijest uskrsnuća »kad neće biti muškaraca i žena«.

Isus želi reći da celibat nema vrijednosti po samom sebi, nema apsolutne vrijednosti, nego je više pomoćno sredstvo da se nađe put koji vodi u Kraljevstvo sebi i drugima. Sredstvo koje Isus predlaže i koje učenici smatraju tegotnim, ali vrijednim.

U VRIJEME STAROG ZAVJETA CELIBAT SE MALO CIJENIO JER SE SMATRAO OPREČNIM POSEBNOM POZIVU IZABRANOG NARODA ODREĐENOG DA RASTE. ALI U CRKVI KATOLIČKOJ ON IMA NENADOKNADIVU CIJENU, JER JE UVJET PRODUHOVLJENJA SVIJETA.

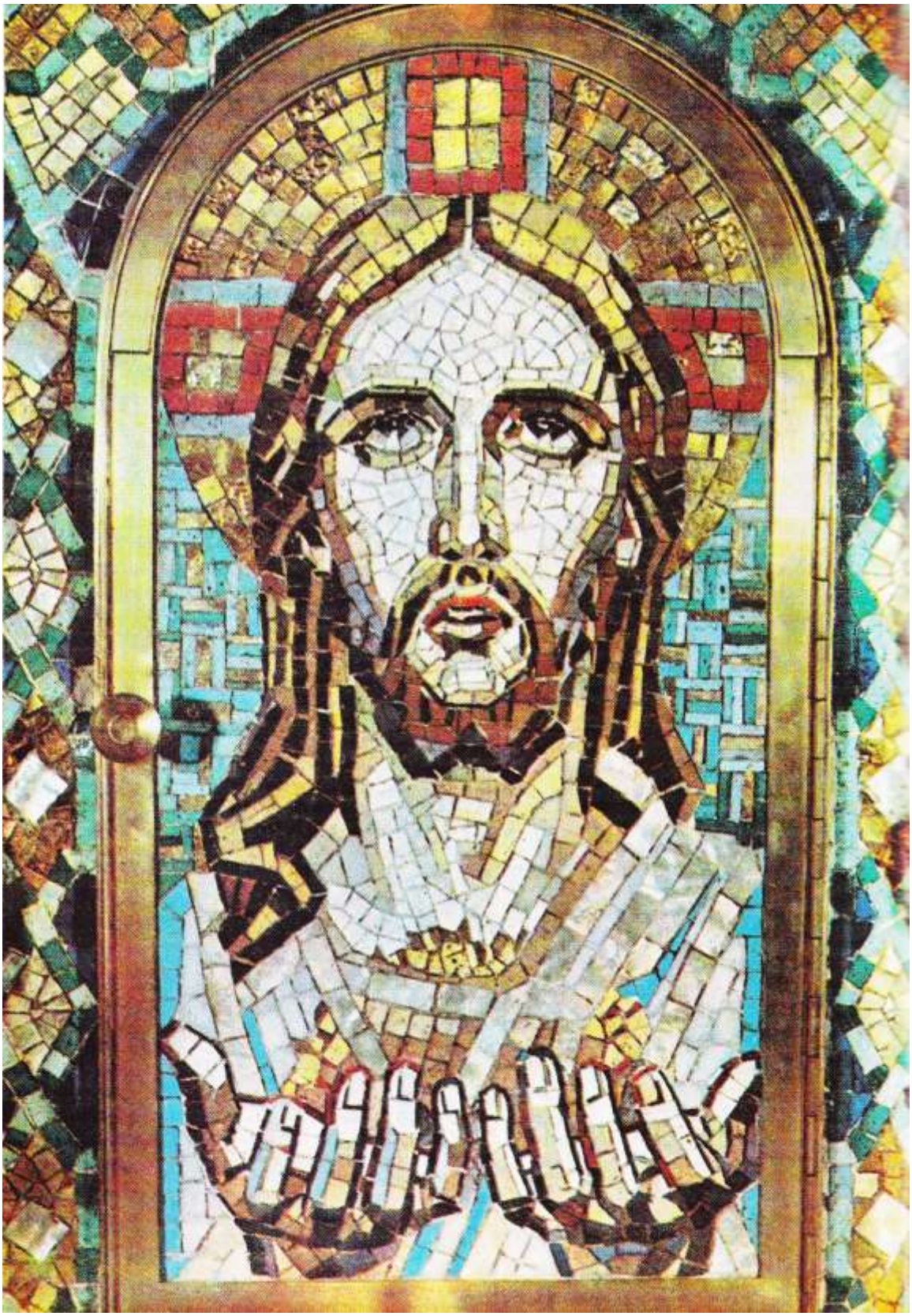

GLASNIK

7 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

srpanj 1977 — 68 — cijena 5 d

Naslovna strana: DJEVOJKE IZ BOROVICE (kraj Vareša) U SLIKOVITOJ NARODNOJ NOŠNJI (Snimio: R. Karaman)

Na zadnjoj strani omota: SLAVONSKE SMOTRE U VINKOVCIMA VJERNI SU ODRAZ NAŠEGA NARODA (Snimio: I. Majstorović)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafelj, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. – Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Prid dicom Boga moliti

Mlade djevojke iz Borovice skupile se na »Požeblju« pred crkvom nakon mladomisničkoga slavlja svoga sumještana oca Zorislava. Razumije se, u narodnoj nošnji.

Svojim držanjem izgledaju kao da nekome prkose.

A snaga koja izbija iz njih svjedoči da su sposobne ići svojim putem.

Njihove majke nisu imale struju u kućama. Ruho i rubina vezla se i tkala »uz sviću« ili sjaj ognjišta. Kamo god su krenule, trebalo je prtiti preko dolina i planina, jer nije bilo cesta.

Danas je u Borovici i auto, i frižider, i televizija. Spremaju se Borovičani udariti asfalt sve do crkve, koja se diže tisuću metara nad morem. I neka! I dobro da je tako! Neka čovjek što više zagospodari nad surovom prirodom i u ovim divnim planinskim predjelima središnje Bosne.

Samo, kad vidimo te djevojke čvrste, snažne, jake, zdrave i kao od planine otkresane, kako stoje u prkos svojom nošnjom, zar ne da nam navire iz srca i jedna molitva i želja:

— Dao Bog da ono što imaju najvrednije, a to je njihova katolička, kršćanska duša, znaju sačuvati i u budućnosti. Da, jednako kao što su njihove majke njih učile »uz sviću« Boga moliti, i one svojoj djeci sklapaju ruke, pa i uz televizor »prid dicom Boga mole« za svoje muževe i očeve, koji se muče u rudnicima Vareša ili negdje u dalekom i tuđem svijetu . . .

uredníkova riječ

Kažemo da je svako duhovno zvanje direktan zahvat Nadsvijeta u svijet, duha u materiju, Boga u čovjeka.

U Lenjingradu je prošle godine zatražilo primitak u sjemenište 250 mladih ljudi. Dopušteno je primiti samo 45. Stoga se događa da muževi, pa također i žene, posvećuju svoj život Gospodinu zavjetom čistoće, siromaštva i poslušnosti ostajući u svijetu. To su pravi redovnici, premda vanjštinom žive slični svim ostalim drugim ljudima.

Broj takvih Bogu posvećenih i darovanih osoba penje se posljednjih godina na desetke tisuća. Eto čuda Duha Svetoga!

Intelektualci su dali signal pokretu za približavanje Crkvi. Jedan svećenik krstio je u jednoj godini 13 članova Akademije. U ovim zadnjim godinama krstio je 15.000 odraslih. Izjavio je te stvari javno propovijedajući u jednoj moskovskoj crkvi.

U ovom broju Glasnika sigurno ćete uočiti da dajemo mnogo informacija o svećeničkom i redovničkom staležu. Cijela rubrika »Hvala na pismu« ispunjena je pitanjima i odgovorima onih koji se zanimaju kako se živi u sjemeništima i kako se može doći u sjemenište. Otvorite li rubriku »Mlada generacija«, pred vama će se pokazati četvorica mladih isusovaca koji su ove godine ostvarili san svoje mladosti. Njihove kratke i jezgrovite izjave pokazuju da im je život pun smisla i sadržaja. Pa i mučenička svećenička krv koja je prolivena u posljednje vrijeme po svemu svijetu također na određeni način poziva mlade duše na predanje Kristu.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68 SRPANJ 1977. BR. 6

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — 228
POKVARENOM VREMENU U PRKOS, F. Franić — — — — 230
ZA 1890 DANA!, B. V. — — 231
MORA DA JE EVANĐELJE ISTINA, T. Ivančić — — — — 232
JOŽEKOVA NAJVEĆA ŽELJA, T. Trstenjak — — — — — 234
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — 236
UPOZNAJMO ZNAKOVE VREMENA, P. Arrupe — — — — 238
MUČENIK SOCIJALNE NEPRAVDE — — — — — — 239
MOJ DOM, L. Gjurić — — — 242
SVI PUTOVI VODE U HRASNO, M. Puljić — — — — — 243
TERET ODGOVORNOSTI, J. Antolović — — — — — 244
USKRS JE BIO TEŽAK, A. Gabrić 245
POPRAVLJAMO NAŠU BOLNICU, S. I. Stakor — — — — 247
PODIŽEMO VEĆ ZIDOVE, I. Dilber — — — — — — 248
BRIGE SESTRE ANKE, S. A. Luketić — — — — — — 249
NAJBISTRIJE MORE — NAJŽIVLJA VJERA, J. Visković — — 250
PETROV JUBILEJ, M. Marković 251
NOVE KNJIGE — — — — 252
ZAHVALNICE — — — — 253
VODA: PETROLEJ STARIH, P. Bulat — — — — — — 254

hvala na pismu

■

TAJNA

Daliborka šapće
sličnoj sebi seki:
»Meni kažu neki,
dva će moja strica
ožarena lica
svećeništvo steći,
Mladu Misu reći.

A nas dvije male
moramo čestitat.

A kako to izvest,
mame ćemo pitat.«

Seka malo misli
i odmah joj kaže:
»Pa to je bar lako,
ja već znadem kako.

Ja ću ih poljubit,
zaželit im sreću,
i još k tome dodat
da ih nikad, nikad
zaboravit neću!«

SJEMENIŠTE

»Sada polazim I. razred srednje škole. U ovim našim srednjim školama može se nakon druge godine mijenjati škola. Odgovorite mi na pitanje: Da li vi primate (u sjemenište) one učenike koji dolaze nakon dvije godine odmah u treći razred ili opet moraju u prvi razred, ako žele u vašu školu? Kad bi kod vas bio takav sistem školovanja, kao što je kod nas, možda bih nakon drugog razreda i ja došao k vama.«

V. H.

Sistem školovanja u sjemeništu je kao i na srednjim školama u SR Hrvatskoj. Prema tome, učenici iz srednjih škola, nakon drugog razreda, kod nas se upisuju izravno u treći razred i ne moraju se ponovo upisivati u prvi razred. U toku trećeg razreda polažu dopunski ispit iz grčkog ili latinskog jezika, budući da naša srednja škola ima klasično usmjerenje. Dakako da ujedno savjetujemo mladićima da se zbog tih predmeta radije odmah upišu kod nas u prvi razred ili kao V. H. u drugi razred, ako već misle doći u sjemenište.

NJEMAČKA

»Živim u Njemačkoj, 15 mi je godina i svršio sam školu u Njemačkoj. Htio bih u sjemenište u domovini. Da li je to moguće i kakve uvjete moram ispuniti?«

Ivica, München

Tvoji su roditelji sigurno privremeno zaposleni u SR Njemačkoj, pa si ondje s njima boravio. Ti se možeš upisati u sjemenište nakon svršenog 8. r. tamošnje »Hauptschule« ili nakon svršenog 4. razreda tamošnje gimnazije (koja ima 9 razreda). Takvi učenici u sjemeništu u toku prvog razreda polažu dopunski ispit iz hrvatskog jezika. Dosad je sve išlo uspješno pa nema razloga sumnjati, da će tako biti i ubuduće.

■

ŠALATA

»Ovog ljeta završit ću 8. razred osmoljetke i želio bih nastaviti svoje školovanje u Sjemeništu na Šalati u Zagrebu. Razgovarao sam sa svojim roditeljima i župnikom, pa me zanimaju uvjeti upisa. Znam da ima još takvih dječaka, koji se zanimaju za te uvjete, pa ih zato iznesite u GLASNIKU. Hvala.«

Tomislav

Kad se netko želi upisati u sjemenište, onda se redovito traži ovih pet dokumenata:

1. **krsni list**
2. **izvadak »izvod« iz Matice rođenih**
3. **svjedodžba o uspješno završenom 8. razredu**
4. **preporuka g. župnika**
5. **vlastoručna molba upućena rektoru Dječačkog sjemeništa u Zagrebu.**

Uvjeti stanovanja, uzdržavanja i školovanja u Sjemeništu još su ovi: u toku deset mjeseci školske godine plaća se za uzdržavanje stanovita svota, koja će za učenike iz Zagrebačke nadbiskupije slijedeće jeseni najvjerojatnije iznositi 800 dinara mjesečno. Očito je da je to jeftino i da to nije onaj iznos koji je stvarno potreban. Razlika se nadoknađuje iz pomoći što je daju pojedine župe, kao i iz vlastite sjemenišne ekonomije. Početkom školske godine svaki učenik također uplaćuje određenu svotu (koja nije velika) u ime troškova režije. Svatko donosi sa sobom potrebnu odjeću i posteljinu. Također se ovdje nastoje pod povoljnim uvjetima nabaviti potrebne školske knjige i ostali pribor. Zdravstveni pregled pojedini kandidati ne moraju izvršiti kod kuće, jer će u Sjemeništu svi imati takav sistematski pregled.

■

BRIGA

»Otac sam obitelji koja ima četvero djece. Najstariji mi ide u 7. razred osmoljetke. Veoma je sklon ministriranju i već mi je nekoliko puta spomenuo da bi htio u sjemenište. Ne živim u Zagrebu, pa ne znam kako se u sjemeništu živi. Ali nekako me zabrinjava sve ono što kroz našu katoličku štampu čitam, pa mislim da mi se sin ne bi razočarao . . .«

Janko I., Varaždin

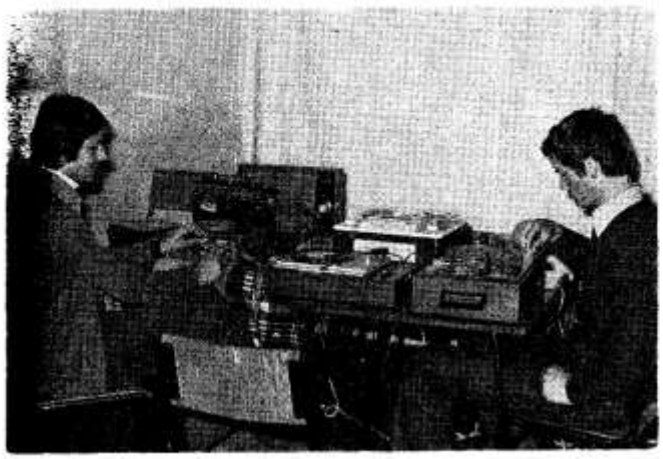

Sve što se zbiva u općoj Crkvi, odražava se i na sjemeništima. To su nedavno osjetili duhovnici sjemeništa kad su se sreli na savjetovanju u Zadru. Bez obzira na sve promjene koje su se zbile u sjemeništu u posljednjih desetak godina, najbolji znak duhovnog proljeća u našim sjemeništima jest obnova duha molitve i svježe povezanosti s Kristom i uspostavljanje zajedništva koje se zasniva na živoj, probudenoj vjeri. Taj duh omogućuje da marljivije i temeljitije uče u školi, kao i da se, ne samo otvorenije, nego i uspješnije susreću s vrednotama suvremenog svijeta i sa svim ljudima dobre volje. Želite li, dragi Janko, dobar i siguran odgoj svome djetetu koje teži prema svećeništvu, slobodno ga i s povjerenjem pošaljite u sjemenište!

nakana apostolata molitve

»DA BI MLADI KRŠĆANI POSTALI NEUMORNI I DJELOTVORNI APOSTOLI MLADIH CIJELOGA SVIJETA.«

Pokvarenom vremenu u prkos

Kroz dugu i mučnu povijest priroda je stvorila čovjeka — radnika. Svi se divimo tehničkom napretku što ga je čovjek postigao svojim radom. On sve više vlada zemljom, morem i svemirom pomoću suvremene tehnike, koju je stvorio svojim umom i ustrajnom voljom.

Jedno, samo jedno, priroda nije uspjela postići: nikada nije stvorila dobrog i moralnog čovjeka! Sama priroda neće toga nikad ni postići, ni umnim ni fizičkim silama.

To nam pokazuje iskustvo života.

Što više tehnika, umjetnost i nauka napreduju, to manje ima dobrih i moralnih ljudi. Sebičnost, mržnja, pokvarenost sve više osvajaju današnjeg čovjeka.

U razvitku ljudskog roda potrebna je još jedna karika, ako se čovjek želi održati na ovoj zemlji, ako hoće izbjeći sukobe koji mu prijete uništenjem. Potrebno je stvoriti moralnog čovjeka. Potrebna nam je dobrota.

Mladi su pozvani!

Pozvani su da traže nove putove. Putove koji će nas dovesti do toga uzvišenoga cilja života. Današnja mladež kida s prošlošću smjelo i traži nove putove. Starijima su oni često nerazumljivi.

Uvjereni smo da će pokus koji je poduzeo današnji čovjek u potrazi za istinom i dobrotom svršiti s Kristom. Jer Krist ima snagu koju nitko drugi nema. To je idealna sila, jača od mržnje; to je istinska ljubav, jača od zloče.

Vjerujemo da će ta Kristova snaga privući današnju mladež mnogo jače i neposrednije nego što je privukla starije.

Vjerujemo da su upravo mladi pozvani da povedu modernog čovjeka ne samo putem tehničkog i kulturnog napretka nego u prvom redu putem čudorednog napretka po Kristu. Današnja će mladež ponovo naći Krista i dati ga drugima.

Za to nam treba odvažnih mladića i djevojaka.

»Pokvarenom vremenu u prkos« — tako je govorio neki mladić naših dana kad je ulazio u bogosloviju.

»Dali smo našoj zemlji suputnika«, rekao je neki suvremeni ruski književnik, »ali tko će dati suputnika našem srcu?«

Suputnik naših srdaca je Krist. Pomolimo se da oni mladići i djevojke, koji su upoznali Krista, Njega donesu i svojoj braći i sestrama koji žive u istim burama i olujama mladosti.

F. Franić

DALI SMO NAŠOJ ZEMLJI SUPUTNIKA, ALI TKO ĆE DATI SUPUTNIKA NAŠEM SRCU?

MNOGO ŽRTAVA, RADA I ODRICANJA SU SVI OVI PRIDONIJELI DA SE ZA 1890 DANA PODIGLA I UREDILA LIJEPA I VELIKA CRKVA U VELIKOM RASTOVCU.

Za 1890 dana!

Kad putnik putuje autobusom iz Slavonske Orahovice preko Crnca u Donji Miholjac, vidjet će s desne strane ceste kako se u daljini bijeli nova crkvica s tornjem. Što je to? I tko je to napravio?

To je područna crkva župe Crnac u selu Veliki Rastovac. Odavno se osjećala potreba da se u ovoj župi, koja je prilično nezgodno smještena, napravi novi bogoštovani objekt bliže tim udaljenim selima. Naime, Crnac je udaljen od drugih sela župe osam, devet i deset kilometara.

Uz kapelicu, što su je podigli vrijedni i dobri mještani Starog Petrovog Polja (dakako, uz pomoć ostalih sela) još 1953. godine, odlučili smo izgraditi crkvu u koju bi mogli stati brojni vjernici, da se zaštite od kiše, snijega i vremenskih nepogoda.

NOVOSAGRAĐENA CRKVA U VELIKOM RASTOVCU

Nakon podosta poteškoća (ljudi se nisu složili o mjestu crkve) pristupilo se gradnji crkve na današnjem mjestu. Da je kome bilo vidjeti zanos tih ljudi i žena na dan 13. rujna 1971.! Od 13. IX. do 30. listopada iste godine (1971.) crkva je bila pod krovom! Jedino je bio ostao neizgrađen toranj. Na dan 31. X. obavio je posvetu kamena temeljca dr Mijo Škvorc, biskup.

O toj veličanstvenoj svečanosti, kao i o širini srca i duše dobrih Rastovčana, javio sam se katoličkoj javnosti preko »Glasa koncila« jednom crticom: »Rastovčani se ne šale . . .«

U to vrijeme bila je obavljena samo jedna četvrtina posla. Otada pa nadalje treballi su se još više i jače testirati Rastovčani. Ali oni su zaista položili ispit. Danas je to crkva izvana i iznutra potpuno završena! U njoj se nalaze nove lijepe klupe i uređen kor! Oltar je okrenut prema narodu.

Nemoguće mi je ovdje nabrojiti najbolje i najpoduzetnije ljude, jer bih se ogriješio o druge. A sve točno navesti nemoguće je jer bismo morali nabrojiti bar nekoliko desetina imena. Ujedno bi bilo nepravedno reći i napisati da je ovu crkvu sagradio sam Veliki Rastovac. Gradnji su pridonijeli u prvom redu Novo Petrovo Polje, Staro Petrovo Polje, Mali Rastovac, Predrijevo i Breštanovci. Svi su oni u granicama svojih mogućnosti ili puninom svoje dobre volje pomogli.

Žrtve, rad i odricanje kroz punih 1890 dana ili pet godina i dva mjeseca, zahtijevaju da se te činjenice napišu i prezentiraju našoj katoličkoj javnosti. Jer kad se sve to pročita, onda se vidi da nas još ima . . .

Božo Vukoja
župnik crnački

PIŠE: T. IVANČIĆ

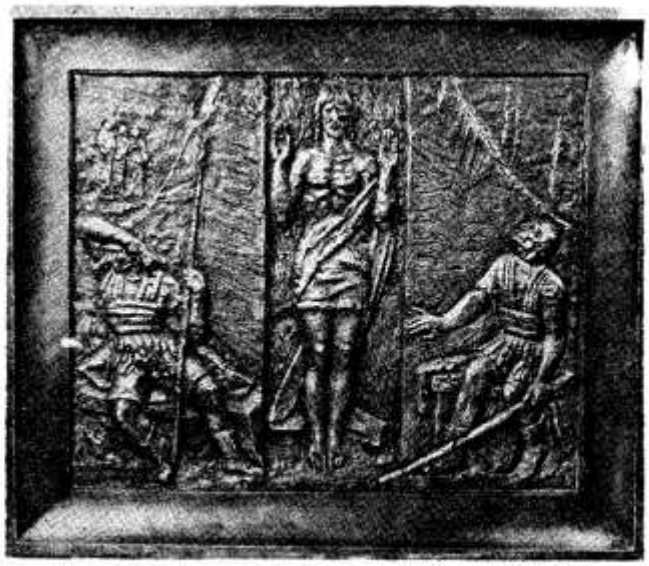

SIBENIK: DETALJ BRONČANIH VRATNICA GLAVNOG PORTALA KATEDRALE: »USKRSNUĆE ISUSOVO« (RAD GRGE ANTUNCA)

Mora da je Evanđelje istina

Potpuno povjerovati Evanđelju moguće je tek nakon temeljitog uvjerenja u njegovu vjerodostojnost. Dokle god čovjeka razdiru sumnje, povjerenja nema. I najmanja sjenka razumne sumnje u istinitost Evanđelja stvara teren na kojem ne može niknuti životvorna vjera.

Ne mislimo ovdje na neku apsolutnu sigurnost, i to fizičkog reda. Čovjek je, jednostavno takav da nikad ne može biti bez sjenke sumnje i nepovjerenja. I u najvećoj sigurnosti krije se nešto nesigurnosti. Čovjek je nedorečen i nedoreciv u sebi. Pogotovo postoji određena nesigurnost kad se radi o povijesnim istinama. To su, naime, činjenice koje su se dogodile u prošlosti i do kojih mi fizički ne možemo dostići. O njima znamo tek preko drugih, preko pismenih ili usmenih svjedočanstava. Te su istine izvan nas i zato pokraj najtemeljitijeg istraživanja mogu ostaviti bar mali prostor nepovjerenja.

Kad se radi o Evanđelju, onda smo svjesni da ne možemo imati apsolutnu i fizičku sigurnost u njegovu vjerodostojnost jer je i to povijesni dokumenat. Pa ipak povijesnost Evanđelja nije ista kao što je povijesnost drugih povijesnih dokumenata. Evanđelje, naime, jesu činjenice koje se nisu samo dogodile nego koje se i danas događaju. Onaj, naime, koji vjeruje Isusu Kristu. Čini djela koja je činio sam On. Tako istinitost evanđeoskog sadržaja iz prošlosti prelazi u sadašnjost. Baš u tom sadašnjem događanju Evanđelja evanđeoski spisi dobivaju vjerodostojnost veću od bilo kakvog povijesnog dokumenta. Pogledajmo tu »povijesnu sadašnjost« Evanđelja!

EVANĐELJE NIJE PRIVATNA KNJIGA

Evanđelja, i uopće Novi zavjet, jest temeljni izvor života Crkve. S istinom te knjige Crkva stoji i pada. Sadržaj te knjige najprije je živio dvadesetak godina u usmenoj predaji, a onda je zapisan u obliku kako je nama predan. Taj sadržaj stvorio je Crkvu. Crkva ga je onda zapisala i čuva ga već dvadeset stoljeća kao svoj najneotuđiviji temelj. Evanđelje, dakle, nije privatna knjiga. Ono nije ni bilo kakva nevažna knjiga. Koliko god se to činilo apologetski rečeno i stoga odbojno, priznati je ipak da su za tu istinu umirale bezbrojne tisuće kršćana svih dobi i u raznim krajevima, od onih jednostavnih pa do najučenijih. Priznat ćemo da nitko ne daje život jeftino. Da bi se on riskirao, potrebna je velika doza si-

gurnosti u istinu onoga za što se gine. S druge strane imamo golemu literaturu prvih stoljeća kršćanstva koju su o istini Evanđelja pisali najinteligentniji ljudi onih stoljeća na kršćanskom istoku i Zapadu. To su pisci koje nazivamo crkvenim ocima. Gotovo isključivo bili su to ljudi, koji su živjeli istinu Evanđelja, ali i ljudi koji su bili blizu vremenu povijesnog Isusa Krista da su mogli lakše nego mi danas ispitati povijesnu istinu onoga što vjeruju. Istina Evanđelja stvorila je ujedno kroz stoljeća čitave biblioteke knjiga koje su se temeljile na Evanđeljima. To je tzv. teologija koju su stvarali u ova dva tisućljeća vrhunski inteligentni ljudi kršćanskog svijeta. Nemoguće je Crkvi i danas osporiti da među svojim teolozima ima zaista visoko kvalificiranih stručnjaka na svim područjima pa i na području humanističkih znanosti. Na knjižarsko tržište izlaze i danas kod nas i u svijetu hrpe stručne literature o Evanđelju.

Zapadni svijet živi na temeljima u kojima je ugrađen sadržaj Novog zavjeta. Visoka kultura, vrhunska civilizacija, neosporan napredak društvenih sloboda, razvoj znanosti i umjetnosti, sve je to moglo nastati zato jer je bilo vođeno snagom i istinom Evanđelja. Sklop svega što nazivamo kršćanstvom i kršćanskim svijetom, a to znači danas preko 1 milijardu živućih pripadnika, jest obol istinitosti Evanđelja.

Važno je naglasiti da su ozbiljne sumnje u povijesnu istinu evanđeoskih spisa nastale tek 1800 godina poslije Krista. Pojedini, osobito protestantski teolozi i povjesničari, stavili su u sumnju činjenice Novog zavjeta. Djelovalo je to šokantno. Prva reakcija kršćana je bila da se apologetski postave protiv tih napada. No pozitivna strana tih sumnji bila je da se počela svestrano, još temeljitije nego dosad, istraživati istina Evanđelja. Arheologija je donijela rezultate iskapanja. Svako mjesto koje spominje Evanđelje istraženo je i konačno znanstveno dokazano da Biblija ima pravo. Istraženi su svi pisani povijesni dokumenti i još više utvrđena sigurnost kojom se može povjerovati Evanđeljima. Analiziran je svaki spis i svaka rečenica evanđeoskih spisa tako da danas imamo znanstvenu sigurnost o onome o čemu govori Evanđelje.

Evanđeoske spise mogu čitati svi, ateisti, religiozni i kršćani. Nije to neka tajnovita knjiga. Svi je mogu kritički čitati i proučiti njezinu vrijednost. Osporavanje Evanđelja u suvremenom ateizmu izvire većinom ne iz toga što bi ga netko pročitao i proučio, nego iz toga što ga nije poznavao i ne poznaje.

Mnogi učenjaci na području znanosti, a koji pripadaju vrhovima, danas su uvjereni kršćani. Zapravo je istina da čovjek, što je učeniji, inteligentniji i poštenији, to više i uvjerljivije živi od Evanđelja.

Ono što se ne da do kraja izreći o evanđeoskim spisima, pa makar se o njima pisale bezbrojne doktorske disertacije, proučavalo se na najvišim akademskim razinama, ispitali su im se »srce i bubrezi«, to o njima izriče život. Povijest Crkve poznaje bezbroj ljudi, svetaca, koji su činili čudesa snagom evanđeoske istine. To se događa i danas. Crkva proglašava svecem samo onoga čija se svetost dokaže čudesima. Danas ima živih kršćana koji čine ista čudesa, ozdravljuju bolesne, uskrisivaju umrle, čudesno mijenjaju ljude od patoloških u zdrave, od zlih u dobre, od tjeskobnih u radosne. Evanđelja danas nadahnjuju ljude i daju im snagu da se radikalno založe za bolji svijet. Mnoštvo muževa i žena ostavljaju danas roditelje, obitelj, kuću i slobodu i stupaju u zajednice koje žive radikalno po evanđeoskoj istini.

Prema tome, povjerenje u sadržaj Evanđelja i svih novozavjetnih spisa postaje u kontekstu Crkve, svijeta i životne sudbine svakog čovjeka, još sigurnije. Iza Evanđelja, naime, stoji Crkva s milijardama svojih članova kroz svoju dvadesetstoljetnu povijest. Iza njega stoji čudesna snaga mnoštva i pojedinaca, koju su dobivali iz njega. Iza njega stoji niz učenjaka i istraživatelja Svetog Pisma. Sve to pridonosi, iako izvana, sigurnosti kojom možemo pristupiti čitanju evanđeoskih spisa. Bez predrasuda i straha! Nemoguće je, živeći po Evanđelju, promašiti smisao života. Ali potrebno je zato početi čitati Sveto Pismo, posebno Novi zavjet i to svaki dan. Barem petnaestak minuta. Ali baš svaki dan!

glasnikova priča

PIŠE: TONČI TRSTENJAK

Jožekova najveća želja

Tko bi mogao znati po koj put je već Jožek u svojo mašti vrtio svoj najdraži film osluškujući tiho rominjanje kišice i udišući zrak što je vonjao benzinskim parama Negdje u daljini tutnjio je poput odrona lavine u plan nama onih davnih večeri po zlaćenih mjesečinom živo milijunskog grada. Jedina stvar koja mu se svidjela kad je došao u Argentinu bile su upravo one nezaboravne ve čeri kad bi mjesečina pozla tila vrhunce planina koji su se mogli sred noći razabirati premda su udaljeni nekoliko desetina kilometara.

Još i sad mu u ušima zuji tiho disanje pozaspale braće i sestara u polumračnoj sobi čije su drvene roženice bile išarane nevjerojatno mašto vitim duborezima. One noći jedva da je sklopio svoje ne mirne oči. Ustao je s prvom zrakom sunca i iskrao se iz sobe u želji da još jednom prođe onim poput daske rav nim poljima na čijim su se rubovima zelenjeli šumarci od jelse i topole. Japa nisu spavali. Sjedili su na panju sred dvorišta s dugim čibu kom u ustima, gledajući neo dređeno nekamo prema nož nim prstima. Nisu ni podigli pogled kad ih je pozdravio s »Dobro jutro.«

— Bože, koliko je već go dina prošlo od tada? Zar je to uopće važno? Već je dav no prestao brojiti godine. Če mu?

Ah, da, onog jutra gazio je s nekom tugom u nemirnom srcu bos po rosnoj livadi Gornjeg polja, plašeći napir litane crvenkaste fazane. Ju tarnji ga je povjetarac milo vao po razbarušenoj kosi kao da je slutio njegov odlazak, kao da je žalio njegovu sud binu. Popeo se na stari vrbu

što joj Mura razgoli kvrgavo korijenje i promatrao maglič često plavetnilo Legradskih gora, tamo na madžarskoj strani.

Jutarnji pozdrav oglasio se jednomjernim ljuljanjem s crkvenog tornja i podsjetio ga da je vrijeme da se spremi za put. Trčao je natrag preko izoranih njiva i spoticao se o duboke brazde. Zvono je mrmorilo kao opomena iskusna starca i unosilo mu još veći nemir u razrovano srce. Japa su mu još sinoć rekli da ostane, da se predomisli, da nije lako u stranom svijetu, da ima dovoljno kruha i na rodnoj grudi, ali on je ustrajao pri svome. Sanjario je već dugo o stranim zemljama i o njihovu bogatstvu. Gledao je sebe kako se vraća bogat u lakiranim cipelama i kao snijeg bijeloj košulji. Odlučio je da ide, da otputuje u potragu za boljim životom.

Stajali su njih sedmorica mladića iz sela pred velikim oltarom župne crkve, ispunjeni nemirom mladog života i nedohvaćenih nada u nesigurnim očima. Župnik je čitao misu za njihov sretan put, a kantor je prebirao molove po orguljama, od kojih su njihova mlada srca postajala sve mekša poput podatne međimurske zemlje natopljene jesenjim kišama.

Na željezničkoj stanici nastala je gužva i metež, koji se ponavljao uvijek kada bi dečki odlazili. Jožekovi su plakali kao kad su pokapali od sušice umrlu stariju sestru na onom u drač zaraslom groblju, na kojem su bili pokopani stari japa i stariji japin starijapa. A on nije išao da umre u Argentini. Čemu samo tolike suze? Vratit će se on opet na ove rosne livade i mirisati tu suzama i znojem natopljenu međimursku zemlju koja je othranila i njega i sve Mravekove poslije i prije njega!

Zazviždala je crna parna lokomotiva, zaškripili su vagoni, zaplesali kotači od čelika svoj beskrajni neumorni ples i ponijeli Mravekovog Jožeka u privlačni bijeli svijet. Mama su stajali na peronu s licem tužnim poput Bogorodice od Sedam žalosti na oltaru župne crkve. Oko njih čopor zaplakane dječice. Japa nisu htjeli ni doći na stanicu. Nagnuo se do pasa preko prozora i viknuo što ga grlo nosilo:

— Bum se vrnul, mama! Najte se plakati. Bum se vrnuuul!

Bog bi znao jesu li ga mama čuli od onog šiktanja pare iz lokomotive i vike na stanici. A tako bi želio da su ga čuli!

Onda su krovovi kuća postajali sve udaljeniji, zaokruženi krošnjama divljih kestenova, oraha i trešanja. Njih sedmorica nagnuti na prozorima s licima obješenim poput grana tužne vrbe s obale Mure upijali su posljednje utiske rodnog zavičaja. Još je jedino visoki crkveni toranj dizao rastuženo svoj vitki vrat, pozdravljajući mladost koja je rasla u njegovoj sjeni, a kojoj neće više nikad zvoniti njegova zvona. Tko bi znao kolikima je već on odmahnuo posljednji pozdrav?

Putovanja jedva da se sjeća. Prošlo je kao u magli. Vlakovi, brodovi, vlakovi. Onda su se on i Pišta Štefinin iskrcali na nekoj pustoj stanici u planinama Argentine zajedno s cijelim kontingentom mladih radnika. Svuda naokolo dolinom su se prostirale sive natrule barake među kojima se vrzla bezbrojna musava dječurlija. Nigdje nije bilo drveta, tek trnoviti grmovi tužna izgleda bili su jedino osvježenje i zamjena za zelenilo plodne međimurske ravnice, na koje je bilo priviknuto njegovo oko. Jedino što mu se sviđalo bile su večeri s nasmiješenim mjesecom, velikim poput zdjele za žgance. Bog bi znao, zašto mu se uvijek toliko sviđao mjesec? Možda ga je podsjećao na ljetne večeri u rodnom selu na obali Mure, kad je s momcima pjevao po zaspalim ulicama? Zanimljivo, otkada je otišao, nije više nikad zapjevao. A imao je tako dobar glas! Da li bi se sada mogao sjetiti koje pjesme? Teško da bi. Ipak, jedne se sjeća ... ah da. Kako ono ide?

Međimurje malo
kak si v lepem cvetu
međimurski dečki
po širokem svetu.
Dej bi se meknole
te Legradske gore
kaj bi si ja videl
malo Međimorje.

— Segnor Hosé, segnor Hosé!

Netko ga je dozivao. Naljutio se na to dozivanje koje mu je prekinulo njegov najdraži film. Zašutio je neraspoložen na tog uljeza što već nekoliko dana leži uz njega u bolničkoj sobi broj 39. Zasmeta ga uvijek u najljepšim trenucima.

— Bravo, bravo, segnor Hosé! Imate tako lijep glas, reče mu onaj na španjolskom jeziku. Hoćete li mi reći zašto je ta pjesma tako tužna?

Ništa nije odgovorio. Tužna, pomisli? A kakva bi mogla biti nego tužna?

(Nastavlja se)

Svi mi u Sjemeništu već dobro znamo da se kod nas redovito dva put godišnje održavaju »susreti dječaka« na duhovnim vježbama.

Jedan je ljetni, a drugi zimski. Ovaj zimski obično je za osmoškolce. Ove godine priključilo se i nekoliko srednjoškolaca, a nikad ne izostanu i oni mlađi, koji se priključe starijima zbog rodbinskih ili kojih drugih razloga.

Susret se održava u dječačkom stilu. Spavaonice su preuređene u »šatore« za pojedine male zajednice. TV — dvorana bila je ovog puta glavno »logorsko dvorište«. Dječaci su bili podijeljeni u 7 malih zajednica. Svaku od njih preuzeo je jedan sjemeništarac — »šerif«.

Zajednice se neprestano natječu u raznim disciplinama. Samo je jedna disciplina u kojoj nema natjecanja — zajednička molitva u maloj zajednici. Ali ona je već sama po sebi toliko lijepa i uzbudljiva da bi svako natjecanje samo smetalo.

Zamislite, kad se u istoj maloj zajednici nađu dječaci iz različitih krajeva, koji pomalo otkrivaju kako ih ista vjera nekako neobično duboko povezuje. To je novo iskustvo koje se isplati doživjeti.

I.Knapeix

Rodio sam se u Luču u Baranji 16. svibnja 1949. od roditelja koji su u Baranju došli iz Međimurja. Poslije svršene osmoljetke otišao sam u sjemenište u Zagreb, a zatim 1966. godine u novicijat Družbe Isusove. Imam brata Josipa, također mladomisnika. On je svršio bogosloviju u Đakovu, pa ćemo zajedno pristupiti Božjem žrtveniku 17. srpnja u Luču.

— Kako gledaš na svoju budućnost?

— Bio sam nekoliko puta s našim misionarima na pučkim misijama i osjetio sam da je to polje rada koje meni najviše odgovara. Veseli me rad s ljudima, sa svim slojevima, no posebno s onima koje su drugi napustili i zanemarili. S takvim sam se već dosad susretao i osjetio sam da je moje poslanje da se posebno njima posvetim. Nadam se da će mi misionarski život pružiti mogućnosti da uvijek ostanem među svojim narodom, da ga još više upoznam i zavolim. Iz običnoga sam naroda i ponikao, njemu se želim posvetiti i predati.

S. Kuzmić

Rodio sam se 2. svibnja 1949. u jednom selu pokraj Dervente. Poslije svršene osmoljetke otišao u Malo sjemenište na Šalati. Ondje sam ostao dvije godine. Treći i četvrti razred liceja svršio sam u Đakovu, gdje sam sretno i započeo bogosloviju. No tada sam se odlučio da stupim u Družbu Isusovu, u koju sam stupio 15. kolovoza 1970. Mladu Misu odslužit ću u Slavonskom Brodu u nedjelju 24. srpnja.

— Što bi želio postići u životu?

— Radio sam više puta u Njemačkoj kao običan radnik i upoznao sve strane teškog, mučnog radničkog života i pečalbe. Dobio sam dojam da mnogi svećenici danas još uvijek prolaze nezainteresirano pokraj života i shvaćanja radnika, osobito onih koji se bave fizičkim radom. Svećenici još uvijek idu svojim putem, a radnici svojim, premda su im se staze veoma približile. Htio bih se sasvim posvetiti radnom čovjeku i živjeti kao što žive naši ljudi, koji svaki dan idu na mučan posao kako bi zaradili najpotrebnije za svoju obitelj i svoj život.

A. Lozuk

Rodio sam se u Borovici pokraj Vareša 23. lipnja 1944. Poslije četiri razreda, svršena u rodnom selu, došao sam u Zagreb, gdje sam svršio cijelu osmoljetku, gimnaziju, filozofiju i teologiju. Završio sam svoj studij u Frankfurtu u Njemačkoj. Mladu Misu imat ću u Zagrebu 26. lipnja.

— Kakav bi želio biti u životu?

— Dok sam studirao u Frankfurtu, često sam išao na tako zvani marketing. Primijetio sam da se oko mene vrzu različiti novovjerci i sektari. Zanimalo me zašto se zaustavljaju baš na meni i žele me »verbovati« za svoje redove. Dobio sam odgovor koji me je iznenadio: Vidimo na vašem licu da ste otvoren i da vam se može bez straha pristupiti... O tome sam malo razmišljao i stvorio odluku da budem takav u životu i vladanju da mi svatko, tko me sretne, može slobodno pristupiti bez straha da će krivo biti shvaćen.

P. Nikolić

Rodio sam se u Ivanovcima pokraj Valpova 27. XI. 1947. Nisam svršio do kraja srednju ekonomsku, nego samo tri razreda, jer sam se odlučio stupiti u novicijat Družbe Isusove. To sam učinio 14. kolovoza 1965. godine. Poslije novicijata studirao sam filozofiju, obavio tečaj prakse za odgojitelja i napokon sretno svršio teologiju na Jordanovcu u Zagrebu. Još me čekaju dvije godine specijaliziranog studija u inozemstvu.

— Što bi želio ostvariti u životu?

— Po mogućnosti dublje proučiti društvene znanosti da mogu stručnije govoriti i pomagati ljudima u njihovim dnevnim životnim mukama, koliko budem samo više znao. Posebno sam zavolio život i rad naše časne Braće u Družbi. Oni nisu svećenici, ali su se posve predali Bogu na službu kao isusovci te u raznim zanatima i umijećima uvelike pomažu cjelokupnom radu naše Hrvatske provincije da može raditi na slavu Božju u našem narodu.

J. Jelenić

»... proveo sam kod vas svoje najljepše dane. Nisam vjerovao svojim prijateljima, koji su bili prije mene, kad su mi pričali da je to tako lijepo, dok se nisam uvjerio.

Prije sam razmišljao kako bi bilo lijepo doći bilo kad u sjemenište. Napokon, kad sam se vratio kući, odlučio sam se da vam dođem ove godine kao učenik I. razreda.

Svećenici, koji su držali predavanja, veoma su lijepo govorili o katoličkoj vjeri. Što se tiče »šerifa«, ja sam dobio jednog od najboljih. Zvao se M. V. To je dječak koji se s nama znao pošaliti i poigrati, a kad je došao u crkvu na svetu Misu, onda je bio miran kao anđeo. Na godinu bih najradije ja također htio biti »šerif«, samo ako budem mogao. Ja sam sa svojim »šerifom« i prijateljima iz mog »šatora« osvojio drugo mjesto u nogometu. To je zbilja bilo lijepo.

Volim nogomet i bio sam najbolji u svojoj ekipi. Postigao sam deset golova na svim utakmicama, i moj »šerif« me javno pohvalio. Navijam za Dinamo. Na predzadnjoj utakmici ozlijedio sam nogu i dospio do časne sestre u ambulantu. No već nakon dva tjedna noga mi je zacijelila.

Osmoškolac

Upoznajmo znakove vremena

ISUSOVAČKI VRHOVNI POGLAVAR O. PEDRO ARRUPE DOSTA PUTUJE PO SVIJETU DA BOLJE UPOZNA NAČIN ŽIVOTA I RADA SVOJIH SINOVA. VIDIMO GA U KRUGU PLESAČA U SREDIŠNJOJ AFRICI.

U zadnje vrijeme pet je isusovaca poginulo mučeničkom smrću. Tom prigodom je general Družbe Isusove upravio list svim članovima Družbe, koji će biti koristan i svim čitateljima GLASNIKA.

Nedavno ubojstvo O. Rutilia Gradea u Republici El Salvador u centralnoj Americi izgleda mi jasnim znakom Gospodinovim. O. Grade je peta žrtva, koju Bog zadnjih mjeseci izabra među nama. Druge su žrtve: o. Joao Bosco Burnier, ubijen u Brazilu 11. listopada 1976., i oci Martin Thomas, Christopher. Shepher-Smith i brat John Conway, umrli 6. veljače u Rodeziji.

Gospodin govori Družbi tom prolivenom krvlju kao po krvi Abelovoj i krvlju Kristovom na križu.

Zajedništvo u dubokoj žalosti što su nam oduzeta draga braća, velika je sreća i neosporiv dokaz da nam preko tih pokojnika Isus Krist upravlja poruku Družbi. Kakvu poruku? Nastojimo je otkriti!

Tko su žrtve što ih je Bog izabrao? Ova petorica ljudi nisu imali izvanrednih darova, provodili su skroman život, više-manje cijenjen, stanovali su po malim selima, predajući se potpuno svagdašnjem služenju siromaha i patnika. Družbini su sinovi koji nisu nikad učestvovali u velikim nacionalnim raspravama, o kojima nisu pisale novine na prvim stranicama ili u drugim sredstvima za priopćavanje. Njihov stil života bio je jednostavan, strog, evanđeoski, život koji se iz dana u dan predavao služenju »malenima«.

Zašto je Gospodin upravo njih preodabrao? Mislim upravo radi njihova evanđeoskog života, života očito apostolskog, u kojem slika pravoga »druga Isusovanije nikad bila zamračena.

Neosporivo su kročili linijom akcije koju je zacrtala 32. Generalna kongregacija to jest linijom služenja vjeri i promicanja pravednosti. Izgleda da nam Gospodin još jednom očituje što mu je napose drago, da nam pokazuje vrednote i način svjedočenja koje napose cijeni.

Prema tome, izgleda da nam Gospodin želi pokazati kakva se vrsta mučeništva nalazi danas u svijetu. Pa čini se, da nam Crkva vjeruje, jer nije ni čas oklijevala da njihovu smrt proglasi mučeništvom.

Pedro Arrupe
General D. I.

Mučenik socijalne nepravde

Mato Grosso, pogranična zona između Amazonkina bazena i država južnog Brazila — domovina Indijanaca, gladnih zemlje, proživljava uzbudljive časove, koji se crvene zbog prolivene krvi. Pala je nova žrtva prikazavši svoj život za Indijance. To je o. Joao Bosco Burnier, isusovac.

Događaji su se razvijali ovako: početkom listopada prošle godine jedan je seljak ubio policajca, jer je ovaj zlorabio svoju vlast. Budući da policija nije mogla doći do seljaka, stavi ruku na njegovu sestru i neku drugu ženu. Prva je bila prisiljena da čitav dan kleči na čepovima od boce raskrijenih ruku, boli su je iglom ispod nokata i po grudima. Drugu je oskvrnulo nekoliko vojnika, koji spališe također zasijano polje i kuću s rižom u spremištu.

Patnje tih žena potakoše o. Joaa Boska Burniera i dom Pedra Casaldaliga da pođu na policijsku stanicu. Uzalud su pokušali doći do mirnog dijaloga s obzirom na žene. Policija se zaprijeti smrću Dom Pedru, ako išta objavi o događaju, dok o. Burniera jedan vojnik udari drškom revolvera po licu, a zatim ispali metak s desne strane, koji dođe do mozga.

Dok je bio pri svijesti i primao liječničku pomoć u ambulanti, O. Bosco je prikazao svoj život i patnje za narod i za Indijance. Primivši sveto ulje sa živom vjerom i predanjem, rekao je: »Dom Pedro, ispunili smo svoju zadaću.«

Napadaj je izvršen 11. listopada u 7 sati navečer, a preminuo je sutradan poslije podne u 5 sati, na blagdan Marijina Ukazanja, Zaštitnice Brazila.

ODJEK

Taj zločin izazvao je najsnažniji odjek u nacionalnom i svjetskom novinstvu. Idućeg dana donio je »Osservatore Romano« na prvoj stranici izvještaj o smrti o. Bosca kao o vrlo bolnom događaju nad kojim se zgraža svaka savjest.

O. Pedro Arrupe, general isusovaca, veliča kreposti O. Burniera: »Poznavao sam ga osobno. Bio je uzoran redovnik, čovjek vrlo pobožan, potpuno predan svome pastoralnom radu među Indijancima. Jedino njegovo nastojanje kao svećenika i isusovca sastojalo se u radu oko blagostanja naroda i obrane njegovih ljudskih prava.«

14. listopada preneseno je mrtvo tijelo o. Burniera u sjedište misije Anchieta. Uoči pokopa narod je čitavu

MUČENIK O. JOAO BOSCO BURNIER, ISUSOVAC, (SJEDI ZA STOLOM) U RAZGOVORU SA SVJETOVNIM SVEĆENIKOM O. JOSE CONT.

»OVDJE JE BIO UBIJEN OD VOJNIKA 11/10/76 P. JOAO B. BRANEĆI SLOBODU«

noć bdio uz pokojnikov lijes. Isto tako bio je velik broj učenika na svetoj Misi, koja je odslužena prije pokopa.

Za Mise pročitana je poruka: »Neposredan uzrok smrti misionareve pripisuje se policijskom vojniku. Ipak ne možemo biti tako naivni da ga smatramo izoliranim uzrokom. Pravi uzroci imaju svoje korijenje u sistemu preziranja ljudske osobe, koje se služi mučenjem radi tlačenja Indijanaca, poljodjelaca, radnika: svih koji su s njima solidarni.«

Poruka završava riječima: »Pred žrtvom našeg brata Joza Bosca odlučujemo da ćemo nastaviti izgrađivanje novog svijeta, koji se zasniva na pravdi i ljubavi.«

MUČENIKOVA LIČNOST

Roden je 1917. Otac mu je bio inženjer i direktor željezničkog društva, brat mu je bio profesor matematike, imao je dva druga brata, koji su svećenici, dva su mu bratučeda generali, a ujak svjetski poznati specijalist za oči.

Bio je čovjek molitve i dubokog razmišljanja. Volio je mnogo čitati dokumente koji su se odnosili na misije i na Indijance. Na vlastitu želju poslan je u misiju Anchieta, da se posveti kultiviranju tamošnjega naroda.

Možda je poniznost bila njegova glavna krepost. Izabran je da formulira šest misijskih principa koji se sada upotrebljavaju po čitavom Brazilu u urođeničkom pastoralu. »Jednostavnost, uglađenost, uslužnost karakteriziraju njegovu bogatu ličnost čovjeka, kršćanina, svećenika i redovnika. Razmatrajući o njegovu životu trajne predanosti, shvaćamo da je njegovo junačko mučeništvo bilo samo posljedica života za druge. Tako se mučeništvo ne improvizira (do njega se ne dolazi slučajno).«

Tako završava jedan misijski izvještaj.

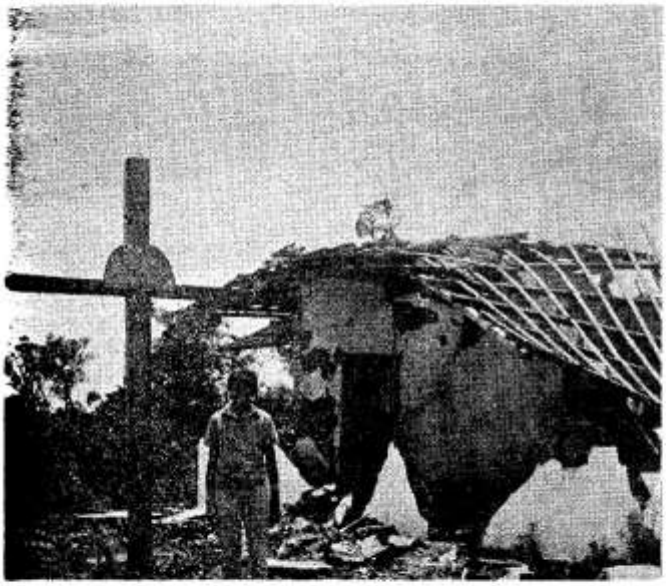

POLICIJSKA KASARNA JE BILA OPUSTOŠENA OD RAZBJEŠNJELOGA NARODA POSLIJE UBOJSTVA MUĆENIKA.

KRVAVA MUĆENIKOVA KOŠULJA POZIV JE ZA PRAVDOM I SLOBODOM

Moj dom

ĆIKA LUKA GJURIĆ IZ GARČINA, KOJI JE NAPISAO OVU PJESMU, MEĐU »SVOJIMA«: RODITELJI, BRAĆA I SESTRE...

Kada me netko upita,
Iz kojeg si kraja, prijatelju?
Sa ponosom svakom ću reći
Pokrajinu svoju voljenu.

To je jedan dio domovine,
Hrvatske — zemlje naše,
A to je rodna Slavonija,
Gdje život meni daše.

U jednoj kući sela moga,
Gdje mi se rodio otac moj
Tamo je moja draga majka
U ljubavi započela život svoj.

A plod ljubavi majke mile,
I oca brižnog dobrog mog.
Devet života ugledalo je sunce
I zvjezdanog neba svod.

Od tih svih devet života,
Jedno je k sebi uzeo Bog.
A osam je života ostalo,
Na pragu doma svog.

U našem domu voljenom,
Poštujuć oca i majku,
Mladost smo proveli svoju
I domovinu voljenu svoju.

A mi smo Hrvatskoj domovini
Osam novih domova dali.
Gdje u miru, slozi i ljubavi,
Raduju se nanovo životi mladi.

Zato sad moj otac dobri
I majka voljena mila,
S veseljem na unučad gledaju,
I kažu: »Žetva je dobra bila«.

GJURIĆ LUKA, GARČIN

SLAVONSKA NARODNA NOŠNJA SJAJI SE NA OVOJ LIJEPOJ I VEDROJ MLADEŽI IZ NIJEMACA POKRAJ VINKOVACA (GORE)

NA CRKVENIM SVEČANOSTIMA NAJBOLJE SE POKAŽE NAŠA NARODNA, I POBOŽNA I VEDRA, DUŠA. (DOLJE)

Svi putovi vode u Hrasno

ZAGREBAČKI NADBISKUP I HRVATSKI METROPOLITA NA GRADINI, HRASNO, U DRUŠTVU SVEĆENIKA HERCEGOVACA, GDJE SE DANAS NALAZI KIP MAJKE MIRA.

Nedjelja 8. svibnja bila je događaj za istočnu Hercegovinu. Taj dan pokazao je koliko ima vjere u ovom narodu. Taj dan bio je poziv starima i mladima da pođu na hodočašće u Hrasno, središnju župu Trebinjske biskupije, neka bude što više svjedoka da je Bog živ u ovom narodu i neka se vidi da je Marija zaista Majka ovom narodu.

Veliki prošlogodišnji jubileji, proslavljeni u Solinu, odjeknuli su hercegovačkim, hrašnjanskim brdima i stvorili nešto konkretno. Župnik Don Stjepan Batinović, popularnije Dumo, odlučio je da sa svojim narodom od dobrovoljnih priloga podigne Mariji monumentalni kip. Kip treba da bude postavljen na Gradini, na oštroj uzvisini iznad župske crkve, odakle puca vidik na čitavu župu i na velik dio Hercegovine. Neka bude spomen 1000-godišnjice marijanske pobožnosti u Hrvatskom narodu. Marija nek se zove MAJKA MIRA!

Zašto baš tako? Da se vrati mir u naša srca; da se vrati mir u naše obitelji; da bude mir među narodima, među vjeroispovjestima, među nevjestama i svekrvama; da bude mir među redovima u samoj Crkvi!

I Dumo je odredio da se kip postavi ondje gdje se puškaralo. Neka bude raširenih ruku da povezuje nebo i zemlju, Istok i Zapad. Neka se vidi između hrašnjanskih brdina kao Veliki Znak.

Te župnikove ideje slile su se kroz prste prof. Ante Starčevića iz Zagreba u broncu. Dok je kipar ostvarivao Dumine zamisli, na kamenitoj Gradini sijevale su iskre ispod čekića i krampova žilavih Hrašnjana, koji su uporno odolijevali tvrdim liticama i pravili put za Nju do vrha.

8. svibnja, kad se već kamen sakrije u zelenilo hrastova i zelenike; kad vrijesak i kadulja procvjetaju; kad se sadi duhan — bilo je oglašeno preko plakata da će se blagosloviti sav trud koji je učinjen za nepunu godinu dana.

I čudo se toga dana dogodilo. Narod je hrlio odasvud, ne samo iz istočne Hercegovine, nego i iz obližnjeg Dubrovnika, iz Bosne i iz daleke Slavonije. Došlo ih je preko 5000, među njima i četiri biskupa: Msgr Čule, pomoćni biskup Žanić, te dubrovački biskup Pernek i pomoćni splitski biskup Gugić. Svećenika je bilo oko četrdesetak, a redovnice se obično teško mogu izbrojiti.

Svi su došli da budu svjedoci otkrivanja i blagoslova lika Majke Mira, da prime blagoslov za sve darove, dobrovoljne nadnice, priloge, trpljenja i žrtve. Svi su putovi vodili u Hrasno. Pjesme hodočasnika, propovijedi, ispovijedi, pričesti, molitva — bili su trenuci od kojih se satkao taj dan.

U ovim će se krajevima dugo spominjati ovo slavlje. Hercegovac ovog kraja na svom terenu nije vidio nikad tolik skup Božjeg naroda, toliko molitve.

Sve se svršilo posvetnom molitvom Mariji Velikoga Zavjeta. Pjesme, kola, užine, susreti, sve je bila velika zahvala za taj dan što ga je darovao Bog preko Marije, Majke Mira. Isti dan proslavljena je i 60-godišnjica fatimskih događaja, u kojima se Gospa očitovala kao posrednica mira, a u Hrasnu se njezin fatimski kip štuje već 20 godina.

U novom tisućljeću evo nasta novo svetište u našem narodu, a to je Majka Mira u Hrasnu u Hercegovini. Svaki 8. svibnja bit će prilika da Hercegovina pokaže čitavom našem narodu da li je dorasla da u novom tisućljeću korača s Majkom Mira.

Mato Puljić

UREĐUJE: JURAJ GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Predmet naše molitve ovaj mjesec, izražen misijskom nakanom Apostolata molitve, ima pred očima ono što kaže 21. broj Dekreta o misijskoj djelatnosti Crkve.

Navodimo ono najvažnije iz tog broja: »Crkva nije pravo utemeljena, ne živi punim životom niti je savršeni znak Krista među ljudima ako s hijerarhijom ne postoji i ne djeluje laikat u pravom smislu. Bez djelatne prisutnosti laika Evanđelje se ne može duboko utisnuti u duh, život i rad nekog naroda. Zato treba već pri utemeljenju Crkve skrajnje paziti na to da se podigne zreo kršćanski laikat.«

Riječ je, dakle, o odgajanju, izgrađivanju zreloga kršćanskoga laikata. To će pak biti onaj laikat koji je sposoban za suradnju s duhovnim pastirima i koji je prikladan da na se preuzme odgovornost za razne apostolske i socijalne pothvate Crkve.

Međutim »glavni njihov zadatak — bili oni muževi ili žene — jest svjedočiti, što moraju vršiti životom i riječju u obitelji, u svom društvenom krugu i na području svoga zvanja. U njima treba da se očituje novi čovjek koji je po Bogu stvoren u istinskoj pravednosti i svetosti. A tu novost života treba da očituju u socijalnoj i kulturnoj sredini svoje domovine, prema predajama vlastitog naroda. Oni moraju tu kulturu poznavati, pročišćavati je i čuvati, razvijati je prema suvremenim uvjetima i, konačno, usavršavati je u Kristu, da Kristova vjera i život Crkve više ne budu tuđi zajednici u kojoj žive, nego da je otpočnu prožimati i preobražavati. Sa svojim sugrađanima neka se svežu iskrenom ljubavlju, da se u njihovu ophođenju očituje nova veza jedinstva i opće solidarnosti koja se crpi iz Kristova misterija. Kristovu vjeru neka šire i među one s kojima su vezani životom i zvanjem. Ta se obveza nameće to jače što premnogi ljudi mogu jedino po laicima, koji su im blizu, čuti Evanđelje i upoznati Krista. Laici neka dapače budu pripravni, gdje to može biti, da u neposrednoj suradnji s hijerarhijom ispunjaju posebnu misiju naviještanja Evanđelja i saopćavanja kršćanske nauke, kako bi Crkvi koja se rađa davali više životne snage« (Misijski dekret, broj 21).

Pravim misijskim žarom bio je prožet časni Božji sluga, obraćenik sa židovstva, Franz Libermann (1804-1852.), osnivač jedne misijske Družbe. Taj sveti svećenik dao je vrlo dragocjenih savjeta za apostolski rad u misijama. Spominjemo samo jedan njegov savjet, koji jednako vrijedi za sve apostolske radnike, bilo svećenike bilo laike. Poslušajmo ga!

»Ako budete znali koja je među apostolskim vrlinama vrijednost strpljivosti, upotrijebit ćete sve sile svoje duše da je postignete. Ako se sada budete znali ustrpjeti, budite sigurni u uspjeh, i to trajan i postojan«.

Doista, vrlo pametan savjet za svakog apostolskog radnika! Dobro je o njemu razmišljati i praktično ga usvojiti te u život provoditi. Franz Libermann je ostavio iza sebe brojne spise, u kojima se očituje duboka duhovnost i misionarska hrabrost, a puni su i pravih proročkih vidika. Dobro je upoznati misli proroka u Crkvi. One mogu i nama danas u misijskome radu biti trajno nadahnuće. Apostoli molitve osobito će se rado hraniti takvim mislima. Neka ova misijska nakana za svakoga od nas bude poticaj na žarku molitvu i prikazanje, ali i prilika za vlastitu duhovnu i apostolsku izgradnju.

Josip Antolović

Otac Ante javio se već nekoliko puta nakon Uskrsa. Iz njegovih posljednjih pisama razabiremo da je veoma umoran, iscrpljen. O tome nam piše i sestra Silvina, kojoj je u jednom pismu priznao da bi morao poći malo na odmor. No hoće li to i učiniti, ne znamo. Ovdje, medutim, donosimo pismo što ga je pisao 14. travnja, na bengalsku Novu godinu.

Danas se posvuda čuju bubnjevi i glazba. Prvi je dan mjeseca Boišakha, »Poela Boišakh«, bengalska Nova godina. To je po bengalskom računu 1384. godina.

Ovogodišnji Uskrs uistinu je bio težak, ali baš zato i tako krasan i sretan. Po prvi put imali smo obrede u našoj crkvi. Na Veliki četvrtak bilo je dirljivo pranje nogu dvanaestorici staraca. Plakali su. Tu oni peru noge svećeniku, kad im dođe u kuću, a sada on, eto, pere njima noge. Danas su mi došli da zauzvrat oni meni u crkvi operu noge.

Tih dana došli su u Maria Polli katekumeni iz udaljenih sela. Obredi Velike subote, noćna uskrsna misa i rana misa bili su u Maria Polliju. Nakon toga uputio sam se u selo Dos Nomber i stigao sam onamo oko 10 sati. Tu su se nizale ispovijedi, pa misa i pohod bolesnicima. Sve je svršilo oko jedan sat popodne. Vani gori, a gori i u meni: groznica, glavobolja i umor. Po onoj vatri krenuo sam u selo Piprekhali, naše najveće selo Stigao sam tamo oko četiri sata. Odmah sam sjeo u ispovjedaonicu. Čitavo selo sredilo je svoje račune s Isusom. U šest sati popodne bila je misa, pjesme, pa pohod bolesnicima i blagoslov koliba Staniša, Luisa i Potoma. Nad selo se iznenada sručila tropska oluja. Grom je udario blizu Nikoline kolibe. Prestrašili su se, pa sam ih otišao blagosloviti.

Jedva sam se držao na nogama. Uistinu sam bio na kraju sila. Staniš je donio riže i nešto prženog povrća. Malo, no tečno ... I onda se Ante pomolio Bogu i — zaspao prije negoli se ispružio na hasuri ...

Zahvaljujem svim dobročiniteljima na molitvama i pomoći. Prigodom svetih uskrsnih blagdana posebno sam vas se sjetio kod oltara.

Pozdravlja vas i preporučuje se u vaše molitve.

vaš o. Ante Gabrić

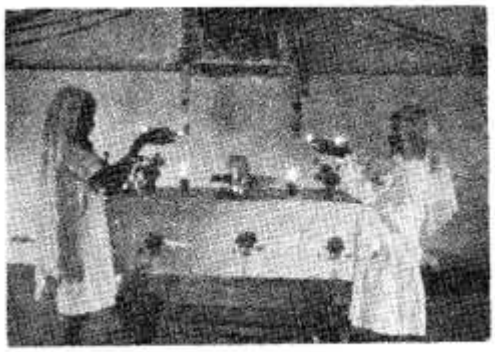

PRVOPRIČESNICE PRINOSE NA OLTAR CVIJEĆE, SVIJEĆE I SVOJA SRCA

MALA KAMINI NOSI U CRKVU RIŽU I KOKONATOV ORAH

MAJKA TEREZIJA NAKON KRATKOG POHODA NAŠOJ ŽUPI OPRAŠTA SE OD NAŠIH MALIŠANA I SVOJIH SESTARA

MLADA UDOVICA KOJU SMO PRIMILI U NAŠU BOLNICU S NJEZINO TROJE DJECE. NAJMLAĐE DRŽI U NARUČJU.

Popravljamo našu bolnicu

Matigara, 12. 4. 1977.

Kako sam već prije pisala, zgrade naše bolnice većinom su izgrađene tako da su zidovi podignuti od blata, a krov je napravljen od bambusovih kolaca i pokriven rižinom slamom. Cijela zgrada iznutra je poduprta bambusovim kolcima. No kako taj materijal nije baš trajan, trebalo nam je sve zgrade iz temelja popraviti. Na krovu je slama istrunula, a isto tako istrunuli su i potporni stupovi.

Na te popravke natjerale su nas neprilike koje su nam se dogodile za vrijeme ovdašnjih oluja.

Jedne noći puhao je jak vjetar i srušio je krov na kući u kojoj su se nalazili tuberkulozni bolesnici. U kući je bilo svega sedam bolesnika. Svi su bili taj čas u krevetima i krov se srećom spustio nad njih, ali tako da nije nikoga povrijedio. Kad smo mi došli da im pomognemo, doviknuli su nam: »Neće dalje pasti! Ostavite nas na miru do jutra!« I ostavili smo ih na miru.

Osam dana nakon toga oko devet i po sati navečer zapuhao je opet jak vjetar i srušio je krov na kući gdje su stanovale udovice. Taj čas bilo je u kući 17 tih žena. Srećom se ni njima nije ništa dogodilo. Sretno su se izvukle ispod ruševina i počele su vikati od radosti što im se ništa nije dogodilo. No u isto vrijeme obuzela ih je žalost kad su gledale svoju kuću u ruševinama.

Nakon svega toga nije bilo druge nego da se dademo na posao i popravimo iz temelja sve naše bolničke zgrade. Nabavili smo debele i jake nove bambusove stupove za potpornje i za krovište kuća. Najprije smo podigli kuću udovicama, zatim redom druge kuće. Tako smo obnovili iz temelja deset zgrada. Nadamo se da ih sada vjetar i oluja neće tako lako moći srušiti. Još moramo popraviti malu bolnicu za gubavce. Za njih ćemo podići još dvije nove kućice.

Prije nekog vremena došla je k nama jedna mlada žena s dvoje svoje djece, koju je vodila za ruku, dok je treće nosila u naručju. Muž joj je umro prije nekih mjesec dana, pa je ona ostala bijedna udovica bez ikakve pomoći i zaštite. I sva je briga za djecu sada pala na nju. No i ona sama je bolesna. Već prije nam je dolazila u bolnicu. Čini se da boluje od tuberkuloze. Mi smo je primili zajedno s ono dvoje starije djece i sve smo poduzeli da je izliječimo. Nakon tri mjeseca osjetila je da joj je bolje. U međuvremenu rodila je to treće dijete, koje je sada nosila u naručju i kojem je oko mjesec dana.

Sad smo dvoje starije djece uzeli u našu malu školu, dok je to najmlađe ostalo s majkom. No ona mi je već dva puta rekla: »Uzmite i ovo najmanje k sebi! Ta kamo ću ja s njim? Što ću mu dati jesti i kako ću ga odgajati?«

Preuzeli smo brigu i za nju i za to dijete. Tako sad sve četvero i hranimo i odijevamo, a nastojat ćemo im podići i kućicu da bi se bar koliko-toliko osjetili sigurnijima u životu.

Ovdje u Indiji nije lako udovicama. Stoga im mi posvećujemo mnogo brige da im olakšamo život. Preko te naše brige i ljubavi najlakše će Isus doprijeti do njihovih srdaca i duša.

S. Ivana Stakor

Hrabri Dakin

Sestra Silvina napisala je za vrijeme svog boravka u domovini prošle godine za Glasnik ovu crticu, koju sada tek ovdje objavljujemo.

Svake srijede održava se sajam u Subdegi. Tog dana mnoštvo ljudi ide onamo da ili nešto proda ili pak da nešto kupi. Žene nose velike košare na glavi i nejako dijete privezano na leđima, da ne padne.

Tako je došla i neka majka sa svojim djetetom od dvije godine. Čim je stigla na tržnicu, skinula je s glave svoj teret, a dijete je položila kraj zdenca, te pošla tražiti zgodno mjesto gdje bi izložila svoju robu za prodaju. Kad je dijete opazilo da mu nema blizu majke, popelo se stepenicama do ruba zdenca koji je jako dubok i širok. I odjednom pade u taj zdenac! Kad je majka to vidjela, skočila je za djetetom u zdenac. Ali kako je bila veoma umorna, nije imala snage da pliva u zdencu. Mnoštvo ljudi se skupilo oko zdenca, ali nitko ne pruža pomoć ni majci ni djetetu. U taj čas naišao je naš Dakin i upitao prisutne što se dogodilo. Čim je čuo što se dogodilo, odmah je skočio u zdenac, pograbio majku koja je držala dijete u naručju i pomogao joj da se prihvati za željeznu motku, što se nalazila u zdencu, uzeo dijete i uzverao se van iz zdenca. Čim je i majka izašla iz zdenca, on joj je predao dijete i otišao kao da se ništa posebno nije dogodilo. Svi su se čudili toj nesebičnosti. On nije pitao tko je ta žena, niti je čekao da mu se zahvali za to junačko djelo. A budući da pripada najnižoj kasti, sigurno nije želio da itko sazna tko je on.

Dakin je naš vrtlar već preko 15 godina. Veoma je dobar i marljiv. Još nije pokršten, ali ima uistinu kršćansko srce. No tko ga ne bi poznavao, možda bi ga se i uplašio. Ima, naime, dugačku kosu, koju rijetko češlja, pa izgleda kao neki divljak. No, eto, kako bi se čovjek u njemu prevario! Neka mu dobri Bog naplati to njegovo dobro djelo. Po kasti pripada dalki khariima, najnižoj kasti.

S. Silvina Mužić

SESTRA SILVINA U SAMOSTANSKOM VRTU RADI SA SVOJIM POMOĆNICIMA

SESTRA SILVINA KUPUJE RIŽU ZA SAMOSTAN I ZA SIROMAHE KOJI U SAMOSTANU TRAŽE POMOĆ

SKUPINA SIROTA ZA KOJE SE BRINE SESTRA SILVINA S OSTALIM SVOJIM SESTRAMA

BRAT ILIJA SA SVOJIM POMOĆNIKOM PROUČAVA PLAN NOVE CRKVE

Dragi prijatelji, na uskrsni ponedjeljak, 11. travnja, započeli smo s gradnjom Gospine crkve u mjestu Čibombo. Sve druge gradnje i razne poslove obustavio sam, pa tako svi moji majstori i radnici rade na izgradnji te crkve.

Gradnja veoma lijepo napreduje, zahvaljujući tome što sam već prije nabavio glavninu građevnog materijala. No ne mislim time reći da nema baš nikakvih poteškoća. Ipak osjećamo upravo opipljivo da je Božji i Gospin blagoslov već od početka nad tim našim djelom.

Najmio sam tri prevoznika da dovoze potreban materijal na gradilište. Dva kamiona dovoze iz Lusake građevni materijal, a jedan kamion dovozi iz grada Kabwe drobljeni kamen, pijesak i ostalo. Velika skupina majstora i radnika marljivo radi. Rade dobro jer ih dobro plaćam. K tome, od vremena na vrijeme kupim im kruha, mlijeka ili nešto slično. U ovo doba godine ovdje su noći pomalo hladne, a moji majstori spavaju u kolibicama koje sam za njih podigao kao privremeno sklonište. Zato sam im kupio i pokrivače.

Što je dosad učinjeno? Vjernici iz Čibomba pripremili su gradilište, očistivši ga i izravnavši ga. Općinske vlasti, koje su nam ustupile gradilište besplatno, dopustile su nam da na njihov vodovod napravimo vodovodni priključak za gradnju crkve, a kasnije i za samu crkvu. Temelje za crkvu iskopali su moji radnici. Betoniranje temelja već smo svršili i na tim temeljima već su počeli rasti zidovi crkve. Sada između tih zidova nasipavamo šljunak i nabijamo ga. Slijedeći tjedan izradivat ćemo betonsku podlogu za pod crkve. Nakon toga nastavit ćemo podizati zidove betonskim blokovima.

Kako vidite, posao lijepo napreduje. Nadamo se da će tako biti i ubuduće jer smo uvjereni da će nas u tome pomagati vaše molitve i žrtve.

I ovom prilikom zahvaljujem se svim dobročiniteljima koji su nam do sada pomogli svojim prinosima, molitvama i žrtvama. Veoma rado zahvalio bih se osobno svakome pojedinom dobročinitelju, ali nikako ne mogu na to stići. Stoga se, eto, zahvaljujem svima preko našeg Glasnika. Neka vas sve blagoslovi i nagradi dobri Bog i nebeska Majka Marija!

Ilija Dilber

BRAT ILIJA SA SKUPINOM GRADITELJA NOVE CRKVE U MJESTU ČIBOMBO

Brige sestre Anke

ČETIRI SLIJEPE STARICE ZA KOJE SE BRINE SESTRA ANKA

Već jednom smo objavili dio dnevnika sestre Anke Luketić o njezinu radu i njezinim brigama. Ovaj put donosimo opet jedan dio iz tog dnevnika.

14. ožujka 1976. — Danas smo pokopali staru Honorinu. Ona nema baš nikoga svoga tko bi za njom prolio i jednu suzu. Najjeftiniji lijes stoji 20 dolara. Mi smo joj ga nabavili od darova dobročinitelja. Uvjerena sam da će se ona za njih moliti gore u nebu.

15. ožujka 1976. — Danas sam za naše starce nabavila jednu vreću od 20 kg dagaa. To su sitne ribice, peti dio jedne sardine. Te ribice love rešetom, pa ih onda suše na suncu. Vreća tih ribica stoji me 44 dolara.

Danas smo dale posla jednom mladiću koji je bio nezaposlen. Sjekao je palmine grane koje će našim staricama služiti za loženje vatre. Istina, dobio je posla samo za jedan dan, ali od zarade moći će si nabaviti malo sapuna da si opere rublje i kupi nešto hrane.

Inače nam svaki dan dolaze razni siromasi tražiti pomoć, jer ovdje nema državne socijalne pomoći, pa su siromasi prepušteni sami sebi i drugima na milost i nemilost.

16. ožujka 1976. — Posjetila me desetgodišnja djevojčica Julijana. Kaže da ju je tata poslao da mu dadem molitvenik, ako ga imam. A onda doda: »Danas nismo još ništa jeli.« Od gladi su joj oči crvene. Pitam je, kako to. A ona mi reče: »Nemamo baš ništa u kući. Mama je otišla da nekome pomogne žeti rižu, pa će za to i ona nešto dobiti. No onda treba tu rižu najprije dva dana sušiti. Kad bi ti meni dala samo deset kuta (zairski novac) da kupim brašna od manioka za ugali (žgance)!«

No to se samo ne može jesti, pa sam joj dodala i malo ribica. Da ste vidjeli kako su joj se zasjale oči od sreće! Ali mi reče: »Nemamo ni soli . . .« I to sam joj dala.

Julijanin otac je neizlječivo bolestan. Leži pred kolibom koja za kišnog vremena curi na sve strane. Julijana ima još jednu sestricu, ali one još ne mogu privređivati. Stoga se majka mora brinuti za cijelu obitelj. Ona odlazi u šumu, 12 km daleko. Ondje obično nabere drva, odnese ih da ih proda na trgu, pa cijela obitelj mora čekati dok se ne vrati s tako teško zarađenim novcem i onda im spremi jedini obrok u danu, a to bude oko 4 sata popodne.

Otac bi se želio liječiti, ali nema za to sredstava. A drugi ljudi ne mogu mu pomoći, kad i sami osjećaju slične brige i podnose sličnu neimaštinu. Mi im pomažemo koliko možemo. Dajemo im odjeću i hrane kad i sami dođemo do sredstava da sve to nabavimo.

Možda će mi tko reći da ništa ne pišem o našem misionarskom radu. Radimo mi i na tom području. Ali, što ćemo, često puta vrijedi kod nas ona: »Preko trbuha do srca!«

Toliko za ovaj put. Nadam se da nas nećete zaboraviti u našim potrebama duhovnim i materijalnim. Unaprijed hvala!

S. Anka Luketić

Najbistrije more – najživlja vjera

Walter Jarolim iz Beča sa suprugom šest je godina uzastopce posjećivao Brela u Dalmaciji.

— Lutajući više godina svijetom, veli on, uspio sam konačno naći zadovoljstvo u vašem kraju — u Brelima kao nigdje drugdje. Privukla me je ova priroda, kao i cijeli ambijent, koji se rijetko susreće kao ovdje. Tu su velike, lijepe šume mirisne borovine, a o moru da i ne govorim. Osim toga, u Brelima vlada vječni mir, tišina. Ovdje čovjek nalazi spokojstvo.

— Što mislite o mještanima?

— Divni su to ljudi, odgovara. Takvu ljubaznost i gostoprimstvo nisam nigdje susreo . . .

* *

Na početku »buma« turizma u našem Makarskom primorju našao se liječnik Austrijanac i njegova žena, međunarodni pravnik, za vrijeme tijelovske procesije sa Svetootajstvom u podbiokovskom mjestu Bastu. Promatrajući pobožne ljude kako odavaju poklonstvo Bogu pod prilikama kruha, bili su neobično ganuti.

Poslije Mise čekao je sa župnikom doktor dugo svoju ženu da izađe iz crkve. Kada se konačno pojavila, upita je zašto je toliko dugo ostala u crkvi.

— Znaš, vidjela sam one žene i majke kako se bacaju na koljena pred oltarom Djevice i Majke. Gledala sam onu njihovu zanosnu pobožnost, žarku molitvu i pouzdanje kojim se oni obraćaju Majci sviju nas. Tim sam bila osvojena, preniјeli su svoju žarku vjeru i pouzdanje i na mene, pa sam se ja bacila na koljena da zamolim veliku milost od blažene Gospe da nam ispros dijete za kojim toliko čeznemo . . . Sad se osjećam nekako preporođena!

Tada će suprug župniku:

— Evo vidite, velečasni promatrali smo po Zapadu parade s veličanstvenim procesijama na Božji dan (Tijelovo), tako na primjer u Beču, ali ove žive vjere kod ljudi za vrijeme procesije nisam nigdje vidio kao u ovome malome mjestu, kod vaših ljudi.

— Mi takve ljubavi i pouzdanja prema Mariji kao kod ovih žena nemamo — nadoda supruga. Doktor je opet nastavio:

— Ljetovali smo u raznim ljetovalištima Evrope. Tako smo specijalno obišli španjolsku obalu, ali moram priznati, bistrijeg mora nema na svijetu od ovoga ovdje vašega, ni gostoljubljivijih ljudi od ovih vaših.

— A ni srdačnije pobožnosti od pobožnosti vaših ljudi, osobito žena ne vidjeh — zaključi žena.

U posljednje vrijeme sve više, iz komercijalnih razloga, na našoj obali prevladavaju kupališni rezervati, pa se čak uređuju i posebni hoteli za tako zvane naturiste.

Potpuna nagost u početku toga novog turizma bila je toliko odbojna našim ljudima i ženama da su se tih naturista klonuli. Nitko nije ni pomišljao da ih poslužuje. A danas se i žene nude da rade u takvim ambijentima golotinje. Ne, neće proniјeti slavu našem narodu takvi golišavci! Dok mi postajemo njihovi robovi za novac, ogo-

ljujemo svoju dušu i prihvaćamo zlo koje nas je ionako zahvatilo da nas nestaje tako naglo kao naroda. Obistinjuju se riječi »od zla roda ni poroda«.

Dok čuvamo naše šume od požara, a naše najbistrije more od zagađivanja, potrebno je da se vratimo na našu iskonsku narodnu čestitost da nas požari, paleži poroka potpuno duhovno ne unište i da nam kaljuže, prijavštine, nećudoređa potpuno ne zagade sav život i osobni, i obiteljski, i društveni.

Vratimo se u našem ćudorednom životu — osobnom i onome u ophodnji s drugima, našoj poslovičnoj čestitosti, da time osvojimo inozemne (i domaće) turiste, da nam mogu kao prijatelji i neplaćeni ambasadori širiti glas: — da nemamo samo najbistrije more na svijetu, nego i najgostoljubivije ljude što su ih sreli, od kojih je daleko svaki prljavi lov za novcem. Neka o nama stvore pojam na temelju činjenica i iskustava da je ovo narod pun žive vjere, najiskrenije pobožnosti i dubokog osjećaja za čast i moral, osobni i narodni!

Josip Visković

»BISTRIJEGA MORA NEMA NA SVIJETU OD OVOGA VAŠEGA, NI GOSTOLJUBLJIVIJIH LJUDI OD OVIH VAŠIH...«

Petrov jubilej

80-godišnjica smrti Petra Barbarića proslavljena je u dubrovačkom Malom sjemeništu, i to na opće zadovoljstvo. Centralni događaj bila je večernja koncelebrirana sv. Misa poglavara sjemeništa u crkvi sv. Ignacija. Prisustvovali su joj brojni vjernici zajedno sa sjemeništarcima. Propovijedao je naš prefekt O. Janko Rogina. Istakao je jednu od Barbarićevih kreposti: vjeru.

Nakon ljepe propovijedi svi smo ostali duboko zamišljeni uspoređujući sebe s tim velikanom.

Navečer smo u sjemeništu mi đaci imali mali svetopisamski skup: na temelju svetoga teksta razgovaralo se o Petru Barbariću. Uz to smo doznali neke vrijedne informacije u vezi s Petrovim životom i štovanjem, osobito današnjim štovanjem.

Pokušajmo ga nasljedovati!

Marijan Marković

nove knjige

ROSA I DIM, napisao gradišćanski pisac Augustin Blazović. Izdalo Hrvatsko štamparsko društvo, Trajštof 1977. (Austrija). Tko želi upoznati ne samo kako diše naš Gradišćanski Hrvat, nego i narodnu dušu našega čovjeka u Domovini, u Blazovićevim pjesmama imat će divnu priliku. To je naše pjesništvo u potpunom smislu riječi. Svidjet će se svakome koji ljubi svoj narod i svoju grudu.

NOVI ŽIVOT U DUHU, preveo s talijanskog Don Božidar Medvid. Ova knjižica namijenjena je za polaznike seminara Karizmatičke obnove. Narudžbe: Don Božo Medvid, 58465 Jelsa.

FRANJO MEĐU HRVATIMA, zbornik radova franjevačkih zajednica prigodom 750. obljetnice smrti sv. Franje Asiškoga, Zagreb 1976. str. 366 + 1 višebojna tabla, preko 70 fotografija. Cijena: broširano 100 dinara, tvrdi uvez sa zlatotiskom i ovitkom 200 d. Narudžbe: Marko Babić, 41 Zagreb, Vrbaničeva 35, ili: Hrvatin Jurišić, 58230 Sinj, Jonića 1.

SPOMEN KNJIGA — GODINA VELIKOG ZAVJETA — HRVATSKI KRŠĆANSKI JUBILEJI. Ova bogata ilustrirana knjiga opisuje tok priprema, duh zajedništva, povijesnu različitost i zajednička slavlja jubileja Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata i Tisućobljetnicu prvog hratskog Gospina svetišta kraljice Jelene u Solinu. Cijena 250 d. Narudžbe: CRKVA U SVIJETU, Zrinsko-frankopanska 14. 58000 Split.

KNJIGE O SRCU ISUSOVU

SRCE ISUSOVO I SUVREMENI APOSTOLAT. Zbornik predavanja održanih u Paray le Monialu. Cijena 80 d, 300 str.

BISKUPI SVJEDOČE ZA KRISTOVO SRCE, riječ naših biskupa o Kristovu Srcu izrečena u H. N. Svetištu u Zagrebu. Cijena 25 d.

SRCE ISUSOVO U SUVREMENOM SVIJETU od J. Ladamea. Nepristrana istina o Kristovu Srcu. Cijena 40 d.

GOSPODINOVI SU PUTOVI IZNAD NAŠIH PUTOVA, životopis sv. Marije M. Alacoque, napisao J. Antolović. Cijena 50 d.

LIPANJSKA RAZMIŠLJANJA, napisao J. Antolović. Propovijedi o Srcu Isusovu. Cijena 30 d.

OSOBNA POSVETA SRCU ISUSOVU od F. Alcaniza. Cijena 5 d. Narudžbe: S. Dilber, Zagreb, Palmotićeva 31.

SLIJEPI MIŠE

Slijepac od rođenja Miše BUTIGAN, iz župe Gradac u Hercegovini, koji ima majku staru 79 godina i ženu od 64 godine, te žive osamljeni u pustinji među brdima i daleko 3 km od ostalog naroda.

U nevolji i u strahu od bolesti i nemoći u samoći, sagradili su, uz pomoć dobrih duša, jednu kućicu bliže sela da ne bi umrli u samoći. Do sada su kuću ozidali i pokrili. Još treba nabaviti materijal, da se ožbuka i pribavi najpotrebnije te mogu useliti i živjeti kao ostali svijet.

Premda su nevoljni i stari, svake nedjelje dođu svih troje i svetoj Misi. Posebno je ganutljivo gledati kako slijepi Miše tapka sa štapom, kroz brda i krš do župne crkve.

Mole se dobri ljudi da pomognu toj obitelji. Priloge mogu slati na adresu: Miše Butigan, Zagore 79415 HUTOVO, Hercegovina.

Don Đuro Kulaš, župnik

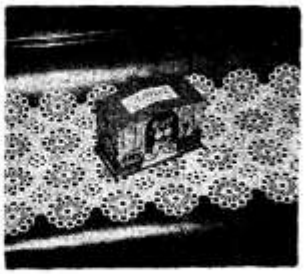

TKO ĆE VIŠE?!

U Bačkom Monoštoru obavijeno je sabiranje za siromahe i misije. Djeca su imala svoje kutijice skupljačke, a stariji veliku »škrabicu« za svoje milodare. Vladalo je natjecanje — tko će više dati i pružiti?!

Međutim, premda stariji »gospodare« kućnim budžetom, a djeci ostaju tek »ulomci«, ipak srce je pobjedilo. Djeca su više skupila za misije. Jedna djevojka je sama dala svoju prvu plaću za naše misionare, u prvom redu za našega dobroga Antu.

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...i sv. Tereziji od maloga Isusa na primljenim milostima u životu i na položenom vozačkom ispitu. Anđela (»uz prilog«)

...sv. Nikoli Taveliću, bl. Leopoldu i m. Klaudiji što su mi bili u pomoći pri teškoj operaciji. — Kata Martinović, Djedina Rijeka

...za primljene milosti. — J. Smodlaka

...za uslišenje. — F. B.

...Gospi Lurdskoj i Sinjskoj te sv. Nikoli Taveliću za ozdravljenje od teške bolesti i za uslišane molitve. — Kata Dolenec, Hlebine

...Majci Božjoj Solinskoj i bl. Leopoldu za sretno uspjelu operaciju i na svim primljenim milostima. — Terezija M., M. Bukovec

...Duhu Svetome, sv. Jospu i sv. Anti za primljene milosti i za vidljivu pomoć djeci, unučadi i meni. — Zahvalna mama i baka

...Gospi od brze pomoći i bl. Lepoldu za pomoć u teškoći. — Z. V. O.

...za primljene milosti. — A. P. M. V.

...sv. Josipu, Petru Barbariću te Ivanu Merzu za mnoge primljene milosti. M. L., Našice

...i sv. Roku za ozdravljenje. — Jure Kovačić, Vratno

...i bl. Leopoldu za sretnu operaciju. — Klara Peić, Subotica

...bl. Leopoldu i o. Piju za ozdravljenje moga djeteta. Z. P., Alilovci

U mnogo navrata, kad sam se u svojim potrebama molila presv. Srcu Isusovu i Gospi od brze pomoći, bila sam uslišana. Osjećam potrebu i dužnost da se za ta uslišenja, u ovom Glasniku kojeg redovito uzimam i čitam, zahvalim. Neka im je slava, čast i moj iskreni hvala. — Marica Verkalović, Zoljani

...za milost ozdravljenje Ljubice i Maje. — A. S., Sisak

...na svim primljenim milostima uz preporuku za dobru i sretnu budućnost moje djece. — Otac

...sv. Ani i sv. Anđelu čuvaru za sretan porod. — V. R., Varaždin

...sv. Antunu, sv. Nikoli Taveliću i bl. Leopoldu što mi je unuk nakon duljeg čekanja dobio posao. — Terezija M., Sl. Požega

...za primljene milosti uz preporuku. — Ljubica Jakić, Ocrija

...i Gospi od brze pomoći za uslišanu molbu. — Anica Bruić, Đakovo

...sv. Josipu, sv. Judi Tadeju i ostalim zaštitnicima na mnogim milostima — Vlatka Janeš, Gerovo

...sv. Josipu, bl. Leopoldu i ostalim zaštitnicima za uslišene molitve. — Baka Iva, Zagreb

...i sv. Antunu za primljene milosti. — D. I., Orlovac

...za ozdravljenje. — Z. Š., Sisak

...i bl. Leopoldu na pomoći u polaganju ispita. — Studentica

...i Gospi od brze pomoći za sretno položeni vozački ispit. — Eva Matijević, Zoljani

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i m. Klaudiji za sretan i lagan porod — A. V., Dobanovci

...i Gospi od brze pomoći za primljenu milost. — Ruža V., Siće

...Gospi od brze pomoći i sv. Magdaleni uz preporuku za ozdravljenje moje mame. — Ankica Vinarić, Stružani

...i Gospi od brze pomoći na sretnoj operaciji moje kćeri. — Slavica Šestić, Lužani

...i Gospi od brze pomoći što mi je pomogla u mojim potrebama. — Čitateljica iz Sl. Broda

...presv. Trojstvu i ostalim zaštitnicima što su pomogli mojoj unuci pri polaganju ispita i što je odmah dobila namještenje. — Marija B., Piškorevci

...sv. Judi Tadeju, bl. Leopoldu i ostalim zaštitnicima za primljene milosti u teškoj bolesti. — Lena Orlandini, Pučišća

...i Mariji Pomoćnici na mnogim milostima. — Barica Lipić, Zagreb

...i Gospi Žalosnoj što mi je kći sretno operirana i što je muž dobio zaposlenje. — Anka Mišir, Ivanska

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Antunu na primljenim milostima. — Alojzija Premužaj. Petrijanec

...za sve primljene milosti. — J. V., Čačinci

...za sve primljene milosti. — Po nakani pokojne majke.

...i I. Merzu za sve milosti uz preporuku za sve članove obitelji. — S. Kazimira Živičnjak. Bos. Aleksandrovac

...i bl. Leopoldu što sam sretno prošla u nesreći. — Biserka Romić

...i Gospi od brze pomoći za unukino zaposlenje. — Drago Kuharić, Kunišinci

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

UREĐUJE: PERO BULAT

Voda - petrolej starih

Veliki obredni utjecaj vode u velikim religijama, uključivši ovdje i kršćanstvo, tumači se njezinom osobitom važnošću u ekonomskom životu starih naroda.

Važnost je to koja se može dobro usporediti s važnošću petroleja u našoj današnjoj tehnološkoj civilizaciji.

Gotovo svi povjesničari slažu se u mišljenju da se voda nalazi na počecima same civilizacije. Dovoljno je pomisliti na razvoj navodnjavanja u suhim zemljama kao što su Egipat, Kina, Mezopotamija. Poslovi te vrste tražili su strogo usklađivanje sila i prema tome bili su snažan razlog za centraliziranu vlast. Tražile se organizirane i, prema tome, civilizirane države.

NAVODNJAVANJE

Započeše stanovnici u Mezopotamiji, zemlji između Tigrisa i Eufrata u 5. tisućljeću prije Krista, provodeći kanale i nasipe.

Dvije tisuće godina kasnije naučiše Egipćani kako da odviše suhe površine doline Nila navodnjavaju, a odviše močvarne isušavaju.

U pogledu navodnjavanja Kina napreduje to više što se jače utvrđuje centralna vlast. Godine 246. prije Krista iskopan je kanal dug 150 km, da se vode jedne rijeke uprave u drugom smjeru. U istom razdoblju, za cara Čina, čitava pokrajina Seciuan natopljena je drugim snažnim kanalom. Iz tog se kanala šire 22.000 kanala i kanalčića.

VODOVODI

Međutim, voda je korisna ne samo za navodnjavanje, već se ona i pije. Njome se i pere. U iskorištavanju vode u te svrhe Rimljani su bili pravi majstori. Prvi rimski vodovod potječe iz godine 312. prije Krista. Samo snagom pada, bez druge snage, voda se razlijevala u velike cisterne, iz kojih se crpila.

Kasniji carevi Klaudije i Neron stvaraju nove i veće vodovode. Tako je, koncem prvog vijeka poslije Krista, dotjecalo u Rim svaki dan milijun kubika vode, to jest po jedan metar za svakog stanovnika.

SVETE RIJEKE

Od prvih biblijskih vremena Jordan se smatrao svetom rijekom. Ilija mu dijeli vode bacivši na nj svoj ogrtač. Isto je učinio i prorok Elizej, nasljednik Ilijin.

VODAMA RIJEKE GANGESA PRIPISUJU HINDUSI SNAGU OČIŠĆENJA OSOBITO U GRADU BENARESU.

Naaman, zapovjednik sirijske vojske, kao gubavac, u njemu se oprao sedam puta i »njegovo tijelo postalo je sjajno kao koža malog djeteta«.

Druge rijeke imale su posvećenu oznaku u vjerskom značaju različitih naroda tokom vremena sve do naših dana.

N I L

Za stare Egipćane Nil je bio »otac Egipta«. Smatrali su ga božanstvom. Zamjenji-

vali su ga s Ozirisom, bogom plodne vode, kojega je ubio brat Seth, a to je neplodni i opaki bog. Oziris je ipak oživio brigom svoje žene Izide.

Ta zgoda je simbol neprestane borbe između rijeke i pustinje. Smrt i život Ozirisa slični su opadanju Nila i njegovu ponovnom porastu vodostaja, koji puni i oplođuje polja. Egipat je uistinu živio od Nila, on je zapravo »dar Nila«.

EUFRAT I TIGRIS

Rijeke Eufrat i Tigris daju život Mezopotamiji (ime znači točno »zemlja među rijekama«) jer one donose vode sa snježnih planina Armenije.

Prema pripovijedanju knjige Postanka raj zemaljski se nalazio u tom bogatom kraju. Tri tisuće godina prije Isusa, kako pripovijeda jedna legenda, kralj Sargon — kasniji osnivač babilonskog carstva — bio je ostavljen kao dijete u vodama Eufrata u jednoj košarici, kao Mojsije.

U vrijeme kralja Hamurabija, koji je državi dao jedinstvo (oko 1700 godina prije Krista), rijeka je uz vatru prvotno božanstvo. Oni koji su bili optuženi kao čarobnjaci bacani su u te rijeke, koje su gutale krivce, a žive vraćale one koji su bili nedužni. Prigodom najveće vjerske babilonske svetkovine — Akitù — veliki svećenik je prao hram vodom iz obaju rijeka.

VODA JE NAJVEĆI BLAGOSLOV ZA NARODE KOJI ŽIVE U PUSTINJSKIM KRAJEVIMA.

GANGES

Ganges, koji proistječe iz sedam izvora na obroncima Himalaje, sveta je rijeka za 350 milijuna hinduista. Tokom njegova tijeka nalaze se velika hodočasnička središta, među kojima je prvi Benares.

Vodama rijeke Gangesa pripisuju snagu ozdravljenja i duhovno čišćenje. Svaki jernik treba da ide kao hodočasnik u Benares najmanje jedan puta u životu, mora se napiti vode iz Gangesa i okupati se u istom danu na pet »ghata«. To su velika stepeništa koja silaze u rijeku. Na njima se spaljuju udovice i lešine da im se pepeo baci u istu rijeku.

Tko umre na obali svete rijeke, siguran je za svoj spas. Ako netko zaista ne može ići na hodočašće, može se očistiti u najbližoj rijeci snagom duha rijeke Gangesa. Ali samo je lijeva obala velike rijeke sveta, dok je desna prokleta i tko ondje umre, život će na drugom svijetu slabije.

droqerija i
parfumerija

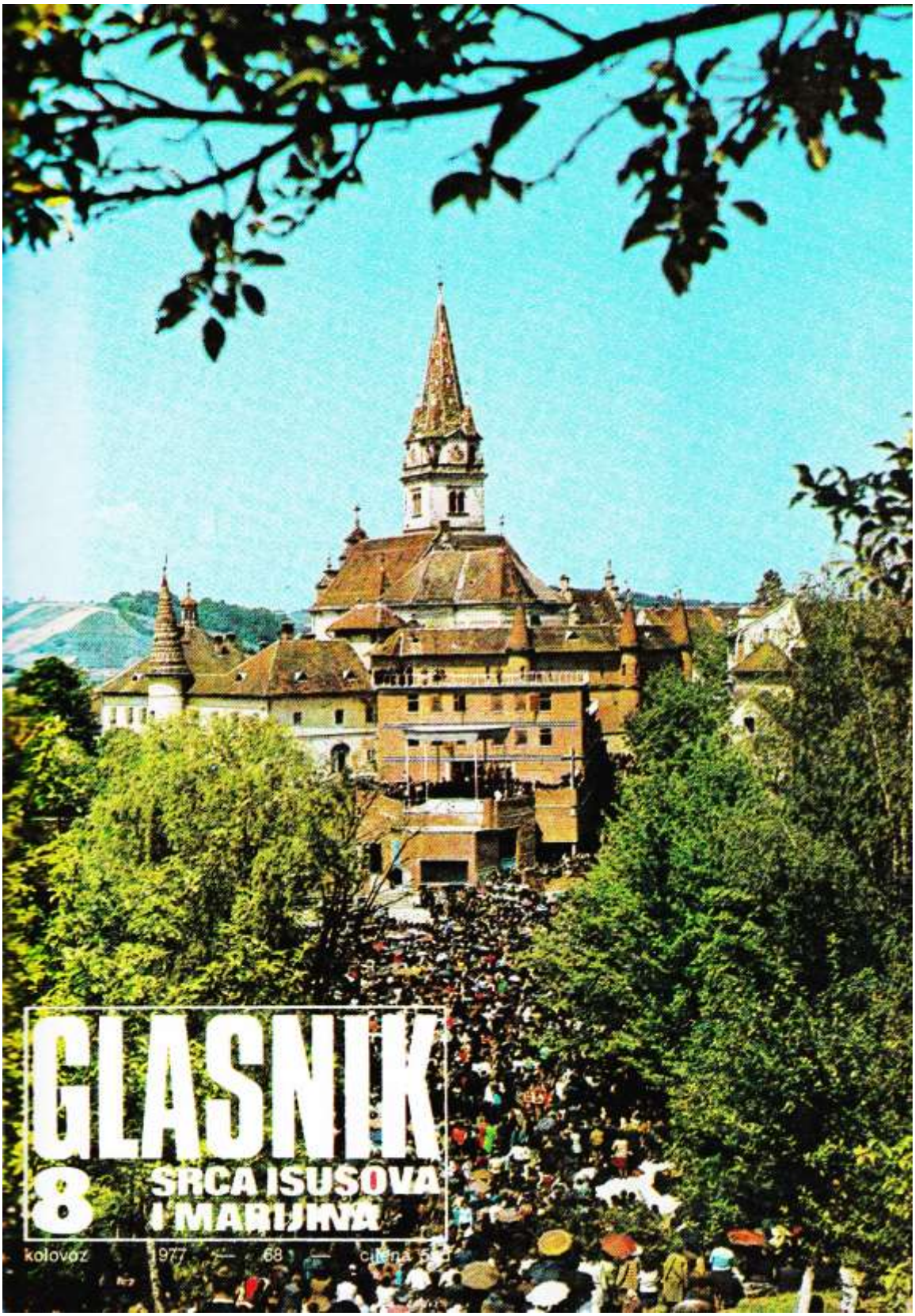
GLASNIK
8
SRCA ISUSOVA
I MARIJINA
kolovoz 1977 68 cijena 5

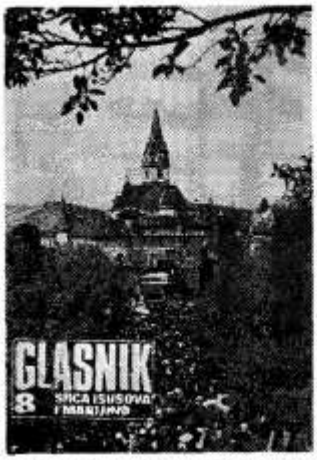

Naslovna strana: HODOČASNICI U MARIJI BISTRICI (Snimio: M. Jurić)

Na zadnjoj strani omota: GOSPIN OLTAR U VINKOVCIMA NA NEDJELJU ZAHVALNICE (Snimio: I. Knafeljc)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. — Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Čekam te u raju

Marija Bistrica, i sva Gospina prošteništa, nešto nam određeno dovikuju baš u mjesecu kolovozu, u kojem se slavi blagdan Velike Gospe.

Čitamo u životopisu svetoga Ivana Boska da je naročito volio svoju majku Margaretu. Ona je i njega nježno ljubila, ali ozbiljno i strogo odgajala. U njegovoj muževnoj dobi umrije mu majka, i već su bile prošle četiri godine, a njemu još nije mogla zacijeliti u srcu bolna rana što ju je zadao njezin odlazak.

Taj sveti muž iskreno pripovijeda kako je nekog dana bio napose žalostan pa je otišao u svetište Majke Božje. Dok je molio, ukaza mu se njegova majka Margareta. Od nje je doznao da se, sva sretna, nalazi u raju. Tada je sin zamoli da mu dade bar jedan mali dokaz sreće što je ona uživa u raju.

Majka mu se pokaza sva blažena i sjajna, okružena četom prekrasnih blaženika. I tada začuje neku divnu glazbu, ali takav sklad može samo nebo izvesti. Don Bosko, sav zanesen, nije više znao što će reći svojoj majci i kako joj zahvaliti. Dok su u njegovoj duši još odzvanjali zadnji akordi te nebeske simfonije, okrenu se majka k njemu, govoreći:

— Sinko, čekam te u raju, jer nas dvoje moramo uvijek biti zajedno!

To je Gospina poruka i svim pravim hodočasnicima i njenim štovateljima!

uredníkova riječ

Dok u Zagrebu slavimo 75-godišnjicu Hrvatskog Svetišta Srca Isusova, u Osijeku je sagrađeno slično svetište za Slavoniju.

Jedan je san postao stvarnost. Izgledalo je više iluzija nego mogućnost. Mnogi su sumnjali u njegovo ostvarenje; kad je izraslo gotovo preko noći u lijepo, moderno zdanje, kad ga je đakovački biskup Msgr Ćiril Kos posvetio, tek onda je i zadnji nevjerni Toma digao ruke i uskliknuo:

— Srce Isusovo i danas ispunja svoja obećanja! Blagoslivlje čudesno pothvate koji se izvršuju Njemu na slavu!

Nije li to simbolika? Jest! Ali ne samo simbolika: to je prst Božje Providnosti kojim smjerom treba upraviti naše djelovanje.

Uredništvo GLASNIKA veselo pozdravlja sve one koji su sudjelovali pri otvaranju divnog centra Srca Isusova u Osijeku. U prvom redu zahvaljuje i čestita neumornom ocu Aleksandru Barbaliću kao glavnom pokretaču, izvođaču i ostvaritelju davnoga sna i želje mnogih Slavonaca da i Slavonija dobije svoje svetište Srca Isusova. Sin Hrvatskog Primorja, po poslušnosti poslan u Osijek, ostavio je u Slavoniji najvredniji spomenik.

Čujemo da je i u mnogim drugim mjestima svečano proslavljen blagdan Isusova Srca. Iza vala hladnoga mraza, koji nas je ofurio, ponovo se diže poštivanje Kristove ljubavi, koja je sudbinski povezana s našim narodom i kojoj smo svi mi toliko puta pjevali:

»U Tebi nam je radost sva,
U Tebi nam je nada sva!
U Tebi žića kras,
U Tebi vječni spas!«

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68. KOLOVOZ 1977. BR. 8

S A D R Ž A J :

HVALA NA PISMU — — — 260
PRIMJER I APOSTOLSKA REVNOST Dr. F. Kuharić — — — 262
GLASNICI SRCA ISUSOVA DOŽIVLJUJU NOVE USPJEHE, T. T. 263
PRAVO RAZUMJETI EVANĐELJE, T. Ivančić — — — — — 264
JOŽEKOVA NAJVEĆA ŽELJA (2), T. Trstenjak — — — — — 266
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — 268
NEKA PLOVI OVA LAĐA, P. Bulat — — — — — — 270
NOVO SVETIŠTE SRCA ISUSOVA U OSIJEKU, A. Barbalić — 272
PLOD ZAJEDNIČKOG RADA, A. Barbalić — — — — — 273
U MISLIMA NA RODNI KRAJ, L. Gjurić — — — — — 274
HRVATSKA ŽALOST, S. Vuković 275
CRKVA U KINI, J. Antolović — 276
NOVI PLANOVI OCA ANTE, J. Gusić — — — — — — 277
GRADNJA CRKVE LIJEPO NAPREDUJE, I. Dilber — — — 280
NOVOSTI IZ GAIBIRE, S. Mužić 281
IMAO JE DOSTA STAŽA, B. Karačić — — — — — — 282
MUČENICA, J. Antolović — — 283
NOVE KNJIGE — — — — 284
ZAHVALNICE — — — — 285
METODE TUMAČENJA BIBLIJE, P. Bulat — — — — — — 286

hvala na pismu

FARKAŠIĆ

»Danas se grade moderne crkve gdje je moguće i troši se silan novac. Stoje i ovakve, jadno zapuštene, i crkve i župne kuće, koje vape za pomoći dobrih duša. Htio bih upozoriti na crkvu Pohođenja Blažene Djevice Marije u Farkašiću, i župnu kuću uz nju, koje stoje na važnom povijesnom i vjerskom području. Crkva se spominje još 1687., a sagrađena je 1884.«

Ante

Poznajem taj cijeli kraj vrlo dobro. Imam dojam da ste zaboravljeni na toj mrtvoj straži naše katoličke vjere. Znam da sami, svojim silama, ne možete puno učiniti, i pozivam one kojima je zajedničko dobro na srcu da vam pomognu. Javite se na župni ured St. Farkašić, pošta 44271 Žažina.

SRCE ISUSOVO

»... Druga stvar — proslava blagdana Srca Isusova i želja zacrtana na duhovnoj obnovi u veljači ove godine. Na tome uporno radimo, i evo, slijedeće nedjelje (a to je dan našega župskoga klečanja) obavit ćemo posvetu ŽUPE Presvetom Srcu Isusovu. Slavlje će voditi otac Miljenko Belić iz Đakova. I niz obitelji obavit će obiteljsku posvetu. Molitva — večernja obiteljska, glasna, pred slikom Presvetoga Srca — zauzela je svoga maha. Ima obitelji vjernih Presvetom Srcu, ima ih koji sve svoje nade stavljaju u ranu Presvetoga Srca, ima ih koji u obitelji glasno mole, ustrajno mole i s pouzdanjem mole ...«

Župnik

Ove riječi koje ste napisali, veličasni, iz svoje župe Brođanci uvelike razveseljuju sve štovatelje Isusa Krista. One su poziv svima da krenu istim putem.

HODOČAŠĆE

»... Početkom srpnja kanimo izvršiti i jedan zavjet u vidu hodočašća. Cilj hodočašća bio bi — Trsat, Gospino svetište. Razgledali bismo Rijeku, Opatiju, pošli do Sušaka, pa preko Postojne i Ljubljane u naš bijeli Zagreb. U nedjelju 10. srpnja oko 14-15 sati bili bismo u bazilici Srca Isusova, gdje bismo htjeli imati svetu Misu. U Zagrebu bismo se zadržali do 18 ili 19 sati, a onda natrag u našu dragu Slavoniju. Smijem li vas, u ime svojih vjernika, zamoliti dvije stvari:

1. Možemo li imati svetu Misu u Svetištu tamo negdje između 15 i 18 sati?

2. Možda previše tražimo — jednostavan topao obrok za 50-ak osoba (toliko nas putuje u jednom autobusu)?«

Župnik iz Slavonije

Dobro nam došli i u slast vam bio jednostavan topao obrok!

MINISTRANTI BROĐANACA U NAJSVEČANIJIM PRIGODAMA NE NOSE MINISTRANTSKA ODIJELA NEGO NARODNU NOSNJU

SUSRETI

»Čujem i čitam u našoj katoličkoj štampi da se redovito održavaju susreti dječaka koji bi se htjeli bolje upoznati u Dječačkom sjemeništu u Zagrebu. Još nisam dovoljno velik za stalni boravak u sjemeništu, no ipak bih ga htio već sada upoznati. Imate li u planu i ove godine takve susrete?«

Pero, šestoškolac

Jest, svake se godine održavaju takvi susreti u našim sjemeništima. Obično u mjesecu siječnju, a zatim i u lipnju nakon svršene škole. Ovogodišnji zimski susret u Zagrebu bio je nešto kraći nego obični, ali je dobro poslužio svojoj svrsi, zahvaljujući izvrsnom predavaču, dobroj organizaciji, požrtvovnim »šerifima« i nadasve sudjelovanju dječaka, koje je bilo za svaku pohvalu. Tome su pridonijele i lijepe nagrade, tako da je gotovo svaki sudionik ponio poneku vrijednu knjigu svojoj kući, koja će mu biti dobar prijatelj na njegovu još mladom i nesigurnom upućivanju u život. Koliko smo informirani, u lipnju, nakon svršetka školske godine održani su takvi susreti i na Šalati i na Fratrovcu u Zagrebu.

ZAHVALA

»Zahvaljujem vlč. g. Jurju Fratroviću, župniku u Dapcima kod Čazme, što se sjetio crkve sv. Marte u Šišincu i poslao nam 2000 novih dinara. Vrlo mi je drago što nije zaboravio gdje je i u kakvim prilikama službovao i kakve su ovdje prilike. Može biti uzor ostalima koji su također bili ovdje, osjetili teškoće i potrebe . . .«

Ante

MOLITVA

»Kad sam čitala 76. stranicu GLASNIKA I razumjela kako nas lijepo opominjete i pitate da li u kući uopćeno molimo, prestala sam čitati i odmah sam svojoj curici, koja ide u peti razred, rekla: Uzmi olovku i list papira i javit ćemo kako se mi molimo. Dragi svećenici i redovnici, mene je moja majka odgojila kao pravo kršćansko dijete, tako i ja svoju djecu želim pomoću Božjom i pomoću svakodnevne molitve . . . Ovu curicu sam prvu naučila uopćeno se moliti. Tako isto i ovog dječaka. Njega nisam ja morala učiti, on je naučio moliti od svoje sestre. A ova najmanja curica već znade Sveta Marijo i Kako bijaše kao i molitvice kad pođe spavati . . . Ja vas, dragi župnici i redovnici, molim da se molite Bogu i ja ću se moliti da ovako ostane u mom srcu i u srcu moje djece i moga muža. Da ustraje molitva u svim hrvatskim obiteljima, a po njoj mir i sklad.«

A. G.

Poslušala si, Ago, i napisala od srca kako se u Tvojoj kući Bog zajedno slavi. Tako se Tvoj dom pretvara u malu crkvu. A Bog stanuje u crkvama gdje se dvojica ili trojica skupe i zajedno Njega slave u ovo doba psovke i pogrđivanja svega što je sveto. Ne boj se za djecu i za muža: Srce Isusovo je obećalo da će blagosloviti kuće gdje se izloži i štuje slika Njegova Srca. A po GLASNIKU je ta slika često u Tvojoj kući.

nakana apostolata molitve

DA BI SVAKA KRŠĆANSKA ZAJEDNICA BILA SVIJETAO PRIMJER ŽIVOTA CRKVE I APOSTOLSKE REVNOSTI

Primjer i apostolska revnost

Crkva je božansko-ljudski organizam. Za veliki povijesni put, sve dok On ne dođe, Isus ju je opskrbio svetim tajnama Žrtve i sakramenata. Opskrbio ju je i Petrom i apostolskim zborom s Petrom na čelu da po njima vodi Crkvu kroz sve povijesne tjeskobe i napasti, kroz sve prijetnje koje joj prijete iz ljudskih slabosti i paklenih zasjeda.

Ako je Isus tako htio, a Crkva vjeruje da je tako htio, onda je sigurno htio u svim sinovima i kćerima Crkve ukorijeniti svijest o tome i utemeljenu poslušnost na tome u stvarima discipline koja čuva Crkvu.

Duh Sveti nije duh anarhije, samovolje, prkosa ni pobune. Duh Sveti je Duh zajedništva u miru, jedinstvu i istini, radosti i ljubavi. »Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan.«

Prema tome, svako trovanje duhova protiv religiozne i zakonite poslušnosti Papi i biskupima u Crkvi Božjoj ne može imati svoje nadahnuće u Duhu Svetom. To je dim Zloga.

Najdublje su boli Crkve koje dolaze iz vlastitih sinova. Papa Pavao VI. upravlja Crkvom već punih četrnaest godina. On najbolje zna kakve su tjeskobe prolazile njegovom dušom. Nema sumnje da je često proživljavao agonijske časove. Uzrok tih muka sigurno je opća situacija u svijetu, ali najbolniji uzrok bilo je — očito — sve ono mutno, mračno, zlo što se u samoj Crkvi dizalo protiv jedinstva, svetosti i poslanja Crkve ...

Postoji taktika prešućivanja i urota šutnje kao jedan od načina kako se suprotstavlja istini. To je hereza šutnje. Zar to nije bila agonija za Papu?

Oholost i požuda postale su moći ovoga svijeta. Te sile ne dopuštaju da im netko ospori pravo da vladaju čovjekom.

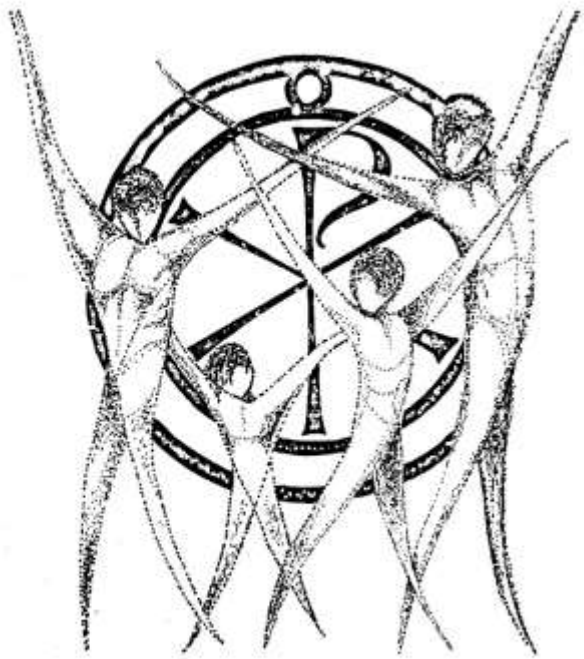

Papa je pozvan da istupi i pred tu silu svijeta i da kaže s Ivanom Krstiteljem: »Nije ti dopušteno ...« Advokati sotone usplahirili su se kad je Papa, vjeran vjeri Crkve, upozorio na mračni dim Zloga koji djeluje u povijesti. Neki odlučno ustvrdiše da ne postoji onaj kojega sam Gospodin nazva ocem laži i ubojicom od početka; drugi se superiorno nasmiješiše. Kao da je duboka mržnja istine, Boga i čovjeka protumačiva samim zlom ljudskog srca, bez tih buntovnih duhova mržnje ...

Odnos prema Papi, prokušani je test kako se vjerni, i svaki član Crkve, odnosi prema istini, prema Riječi Božjoj.

Dr Franjo Kuharić
nadbiskup

Glasnici Srca Isusova doživljavaju nove uspjehe

Bilten Generalne kurije Družbe Isusove u Rimu u svom broju od 11. svibnja ove godine javlja da Glasnici Srca Isusova u svijetu doživljuju u posljednje vrijeme vidne uspjehe. U svijetu izlazi 36 Glasnika Srca Isusova, od toga u Africi 3, u objema Amerikama 10, u Aziji i Oceaniji 11, i u Evropi 12.

Nedavno su isusovci u Portugalu ponovno počeli izdavati Glasnik Srca Isusova u novom obliku i s velikim uspjehom. Najveći uspjeh i tiražu u svijetu ima Glasnik Srca Isusova što ga izdaju irski isusovci u Dublinu. Njihov je Glasnik u siječnju ove godine izišao u nakladi od 198.000 primjeraka, a najnoviji broj izići će u 210.000 primjeraka i time potući sve rekorde. Glasnik u Irskoj počeo je izlaziti još 1888. godine.

Španjolski Glasnik Srca Isusova započeo je izlaziti 1866., a danas ima nakladu od 75.000 primjeraka.

Najstariji je Glasnik u Italiji: počeo je s izlaženjem već 1864., ali danas se nalazi u velikoj krizi i izlazi tek u 20.000 primjeraka (na 55 milijuna Talijana!).

S obzirom na broj katolika u našoj zemlji naš hrvatski Glasnik Srca Isusova i Marijina stoji relativno dobro s nakladom od 32.500 primjeraka (u lipnju su tiskane 33.000). On nije ni tako mlad, dapače spada među starije Glasnike. Osnovan je u Sarajevu već 1892. godine, a prvi mu je urednik bio dijecezanski svećenik Franjo Venduha. Ali već 1894. njegovo su uređivanje preuzeli hrvatski isusovci, te ga oni i danas vode i uređuju. Naš Glasnik Srca

DETALJ IZ NOVOSAGRAĐENE CRKVE SRCA ISUSOVA U OSIJEKU

Isusova i Marijina, zbog nekih prekida, nalazi se u 68. godini svoga izlaženja. Svakako, po svojoj ljepoti i skladnoj opremi spada među najljepše na svijetu.

U Americi prvo mjesto zauzima Glasnik što ga uređuju isusovci u Brazilu. Osnovan je 1895. i izlazi u 40.000 primjeraka. Glasnik u San Salvadoru izlazi u 23.500 primjeraka. U Kanadi je Glasnik počeo izlaziti već 1891. i sada ima nakladu od 19.000 primjeraka.

U Australiji Glasnik izlazi već od 1887. godine i sada se tiska u 25.000 primjeraka. U Indiji se Glasnik Srca Isusova, koji je izlazio na engleskom, spojio sa salezijanskim časopisom »Madona«. Međutim, u Indiji Glasnik, kao glasilo Apostolata molitve izlazi i na slijedećim jezicima: malayalam, konkani, telugu, hindi, gurajati, tamul i kanarda.

T. T.

PIŠE: T. IVANČIĆ

ŠIBENIK: DETALJ BRONČANIH VRATA GLAVNOG PORTALA KATEDRALE: TRAGEDIJA NA KALVARIJI (RAD GRGE ANTUNCA)

Stvarne poteškoće

Postoje objektivni razlozi zbog kojih novozavjetne spise i posebno Evanđelja zaista nije sasvim lako razumjeti. To je jezik i stil pisan prije dvije tisuće godina i stoga u mnogo čemu stran suvremenom mentalitetu. Čitamo li Evanđelja, zapazit ćemo da su Isusove riječi pune paradoksalnosti. One su, naime, tako postavljene da se čini kao da isključuju jedna drugu. Tako npr.: tko ne izgubi svoj život, taj će ga zaista izgubiti. U Evanđeljima se govori o neobičnim i često misterioznim stvarima i događajima ili o takvim sadržajima do kojih čovjek nema izravnog iskustvenog pristupa. Nisu to samo čudesa, nego i neobičnost Isusovih riječi i obećanja. Tako, na primjer, ako se na nama ne ispunjavaju njegova obećanja, u nama se rađa pitanje jesmo li pravilno shvatili vjeru koju Isus traži za ispunjenje njegovih obećanja. Ako doživljavamo neuslišane molitve, onda nas stalno muče pitanja ima li netko tko nas može naučiti kako da razumijemo inače kategoričke Isusove riječi o nemogućnosti postojanja neuslišane molitve.

Evanđeoski tekstovi dani su škrtim riječima, bez nekih širih tumačenja i opisa. Posebno se to može vidjeti u Markovu Evanđelju. Osim toga, ti tekstovi nisu poredani nekim logičkim redom, bilo kronološkim, bilo geografskim. Čini se kao da su pisci s raznih strana skupili materijale, ne trudeći se mnogo da ih nekom unutrašnjom logikom slože u čvrstu cjelinu. Zato je teško govoriti o evanđeoskim piscima kao o pravim autorima tekstova.

RAZLIKE MENTALITETA

Pa ipak, s druge strane zapažamo da su pojedini pisci imali neku svoju zamisao pri pisanju Evanđelja. Tako se zna da je evanđelist Luka poredao evanđeoske događaje tako da ih smjesti u Isusovo putovanje iz Galileje prema Jeruzalemu i odavde na Kalvariju prema uskrsnuću, uzašašću, te silasku Duha Svetoga da bi u tom trenutku započeo pisanje svoga novog spisa Djela apostolskih. Takva Lukina zamisao bila je toliko važna da je malo pazio na prostorno-vremenski smještaj pojedinih događaja iz Isusova života. Tako se moglo dogoditi da se neki događaj odigrao u Judeji, a on ga stavio kao da se dogodio u Galileji. Matej opet ima svoju zamisao i druge vjernike kojima piše Evanđelje pa su stoga kod njega Isusove riječi važnije od događaja. Ivanovo Evanđelje je opet neobično stilski i sadržajno.

Kako odijeliti piščevu zamisao od stvarnosti događaja? Kako konačno znati što je zaista događaj, a što samo tumačenje događaja? I na koncu, da li je moguće prepoznati koje su izvorne Isusove riječi, a koje su samo tumačenje tih riječi?

Mentalitet suvremenog čovjeka je kritičan. Od pisaca povijesti zahtijeva takav mentalitet da podatke daje što točnije s obzirom na vrijeme ili mjesto događaja. U Evanđeljima, međutim, ne nailazimo na brigu za takvu točnost. Čitajući, dakle, iz suvremenog mentaliteta stare evanđeoske spise, uvijek smo u opasnosti da im učinimo nasilje, tumačeći ih mentalitetom u kojem živimo. Ne samo to, nego i ondašnji svjetonazor, slike života, interesi, shvaćanja i način spoznaje, sve je to bilo drukčije nego sada. Kako znati da smo istinu, obučenu u ondašnje jezično i kulturno odijelo, ispravno razumjeli danas? Nas konačno ne zanima samo to kakav je bio Isus, nego kako ga susresti danas i ovdje, kako ga shvatiti što želi reći za horizont suvremenog čovjeka i društva.

Promatrajući sve to zajedno, čini nam se kao da se nalazimo u šumi, iz koje jedva da postoji izlaz. Nikakvo čudo ako bismo pri čitanju Evanđelja brzo izgubili volju za daljnje čitanje ili pak prešli na samovoljno tumačenje. Jedno i drugo je stranputica bez izlaza.

ISUS ILI RADOSNA VIJEST?

Ako je tako s događajima i riječima Isusa Krista u Evanđeljima, što je onda s likom Isusa Krista? Da li je čitajući Evanđelje moguće bar Isusovu osobu dobiti jasnu i neiskrivljenu?

Već sam naslov **Evanđelje —Radosna vijest** — u hrvatskom prijevodu — želi reći da se tu ne radi o životopisu Isusa Krista. Pisci Evanđelja žele govoriti o Radosnoj vijesti Isusa Krista, odnosno o njemu kao Radosnoj vijesti. Njih, dakle, više zanima novost i spasiteljska stvarnost, koja je s Isusom provalila u naš svijet nego sam Isusov život.

Nastaje pitanje kako iz tog navještaja Radosne vijesti izlučiti samu osobu Isusa Krista? Drugim riječima, kako iz te propovijedi prve Crkve dobiti Isusovu povijest? Ili, još drukčije, kako iz Krista vjere dobiti Isusa povijesti?

Iz svega ovoga vidimo da nije toliko u pitanju Evanđelje i njegova stvarnost, nego mi kao čitatelji tog Evanđelja. Evanđelje je, naime, kako smo to mogli vidjeti iz dosadašnjih članaka, neiskrivljeno došlo do nas. Ono u sebi sadržava čudesnu, božansku, nadzemaljsku snagu da nas preobrazi, otkupi i potpuno oslobodi za neuništiv život. Sad smo u pitanju mi, hoćemo li to blago znati prihvatiti. No kako doći do tog pravog prihvaćanja Evanđelja?

Neke kršćanske zajednice smatraju da je za pravilno razumijevanje Evanđelja dovoljno samo Sv. Pismo. Ono, kažu, najbolje tumači samo sebe. No činjenica je da su se oni međusobno našli na sasvim suprotnim tumačenjima. Drugi smatraju da je za ispravno shvaćanje Evanđelja dovoljno prosvjetljenje Duha Svetoga. Zaboravili su da je Duh dan čovjeku i da mu čovječji razum može spriječiti njegov nadahnuti govor. Drugi opet smatraju da je dovoljno znanstveno proučavanje Sv. Pisma. No oni su, secirajući Evanđelje, došli do sasvim prizemljenih zaključaka i našli se u opasnosti da izgube vjeru, a Evanđelju da oduzmu životnu snagu. Očito da sve to nije dosta za nalaženje pravog puta čitajući Evanđelje. A pravo tumačenje ipak mora postojati! O tome ćemo svakako progovoriti u sljedećem broju.

glasnikova priča

PIŠE: TONČI TRSTENJAK

Jožekova najveća želja (2)

Sedmorica mladića ostavili su svoje Međimurje još prije Rata i obreli se u Južnoj Americi. Pratimo sudbinu našega Jožeka koji leži u argentinskoj bolnici i u snu pjeva »Međimurje malo, kak si v lepom cvetu«.

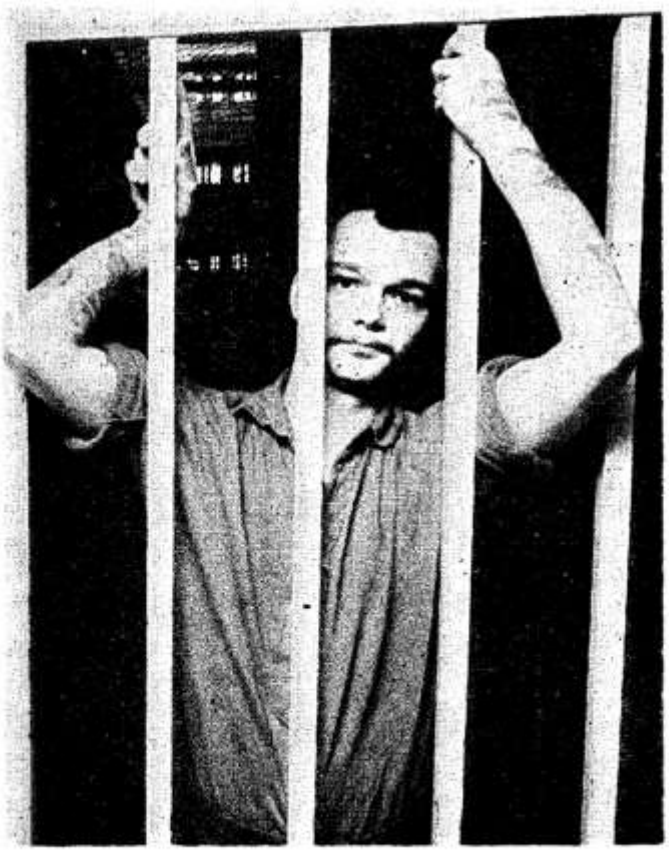

— Oprostite, segnor Hosé, što sam vas prekinuo. Pjevajte vi samo dalje. Imate zaista lijep glas.

— Ne, neću više pjevati, reče slomljenim glasom.

— Zašto, segnor Hosé?

— Ne znam dalje. Zaboravio sam. Ove sam se sjetio sasvim slučajno. Rekli ste da je bila tužna? Tako se pjeva u mom zavičaju. Pjeva se o rastancima, o neostvarenim ljubavima, o ratovima i vojnicima na dalekim frontovima. Kod nas su rastanci vrlo česti. Mi smo lutalice, koje možete naći na svim meridijanima naše kugle. Ima neko prokletstvo u nama, koje nas tjera s rodnog ognjišta u lutanja za izgubljenom srećom. Pričali ste mi neki dan o Indijancima što već stoljećima lutaju od obale do obale ovog prostranog kontinenta u potrazi za obećanom domovinom. Nigdje da se smire. Oni, eto, traže svoju domovinu jer je nemaju. Ne odustaju od traženja ni pred najvećim zaprekama jer ih nosi čvrsta nada i vjera da njihova domovina negdje postoji i da će je kad-tad pronaći.

Mi smo slični, ali drukčiji. Mi imamo svoju domovinu. Ljepša je od svih koje sam ikada vidio. Istina, ne može se pohvaliti bogatstvom ali, gospodine, zar je bogatstvo isto što i sreća? Vidite, nama to nije jasno. Mi odlazimo iz svoje domovine, iz svog Međimurja i već stoljećima lutamo kao oni Indijanci, ne tražeći domovinu, nego tragajući za bogatstvom. Istina vam je to, gospodine. Nažalost je istina. Učili su nas kako je drugdje bolje nego kod kuće, lagali su nam kako se drugdje ne umire u siromaštvu, kako se drugdje

živi u obilju i sreći. I još nam lažu. A mi smo naivni i vjerujemo. Odlazimo noseći sa sobom prokletstvo ljubavi prema svom Međimurju, osjećajući čitav život miris masne međimurske zemlje u svojim nozdrvama.

Mi smo, gospodine, nezahvalna djeca, nezadovoljna s onim što nam pruža ljubav majke i domovine. Uvijek mislimo da smo u nečem prikraćeni i uvijek ponovo pakujemo svoje prnje i drndamo se po svim bjelosvjetskim cestama i željeznicama. U našem srcu je prokletstvo ljubavi, a u srcima onih lutajućih Indijanaca je radost nade. Zato su naše majke tužne, naše žene tužne, naša braća tužna, naše pjesme nafilane molovima koji paraju srce.

— Segnor Hosé, prekine ga pitanje na španjolskom jeziku, je li vaša majka još živa?

Nije odgovorio. Podigao je svoju jedinu ruku i sa šakom bez i jednog prsta obrisao znoj s čela. Osluhnuo je. Kiša je prestala, a čulo se samo isprekidano disanje bolesnika na susjednom krevetu. Bilo je tako tiho. U zraku je lebdjelo pitanje, na koje jedva da je znao odgovor.

— Ne znam, reče nakon dulje stanke. Kako da znam? Koliko sam zapravo godina već ovdje, gospodine?

— Trideset, segnor Hosé. Na vašem krevetu piše da ste u kliniku došli 1938.

— Trideset, ponovi kao u čudu. Mnogo.

— Mnogo, segnor Hosé.

— Čuo sam da je u Evropi bio rat.

— Da, segnor Hosé. Bio je strašan rat i mnogo mrtvih.

— I moje je selo u Evropi. Nikad nisam primio pisma od kuće. Ništa ne znam o njima.

— Jeste li vi pisali njima, segnor Hosé?

— Ne, gospodine. Ono se desilo sa mnom odmah nekoliko dana nakon dolaska. Ostao sam bez ruku i očiju. Kako sam mogao takav pisati?

— Zašto niste diktirali nekome?

— Kome, gospodine? Ovdje nitko ne zna moj jezik. U tih trideset godina nisam susreo nikoga tko bi znao moj jezik. A i bolje da misle da sam nestao, da sam mrtav. Patili bi da znaju što je sa mnom. Mrtvi se lakše zaboravljaju. Živi su uvijek opomena. Mrtve brišemo iz sjećanja kao školski zadatak s razredne ploče.

— Niste zaboravili svoj jezik, segnor Hosé. Čuo sam vas kako razgovarate u snu na svom jeziku. S kime to razgovarate?

— Razgovaram? Da, ponekad razgovaram u snu. Budan bih možda teško sricao riječi. Ponekad pokušavam i onda me stid kad primijetim da ide teško.

— Kako se zove vaš jezik, segnor Hosé?

— Hrvatski.

— Već trideset godina niste razgovarali hrvatskim jezikom?

— Ne nisam. Već trideset godina.

— Tužno, segnor Hosé. Da vas netko posjeti tko zna hrvatski, bi li vam bilo drago?

— Tko bi mene posjetio? Nitko ne zna za Jožeka niti koga briga za njega. Nikad se nitko nije ni zanimao za mene. Čemu? Istina, najveća mi je želja da se još jednom samo u životu mogu popričati na hrvatskom jeziku. Ali sam znam da su to puke tlapnje, gospodine. Bog me kaznio za moju preuzetnost. I opravdano me kaznio!

— Zašto bi vas Bog kaznio, segnor Hosé? Bog nikoga ne kažnjava.

— Imate pravo. Nije Bog kriv, nego ja sam. Puno sam o tome razmišljao. Zaključio sam da je moje prokletstvo opravdano. Otišao sam u bijeli svijet u potrazi za onim što mi ne pripada. Trebao sam ostati na svojoj sirotinji i biti zadovoljan. To bi bila moja sreća. Nesreća uvijek dođe kad čovjek posegne za onim što mu ne pripada.

Želio bih da umrem, da jednostavno nestanem. Sam se ne mogu ubiti. Odrezali su mi obje noge a od ruku imam samo ovaj komad s kojim ne mogu ništa napraviti. Kako da si oduzmem život? Samo sam na teret gospodina doktora i njegove klinike.

— Nemojte tako, segnor Hosé. Doktor nipošto ne misli tako. On kaže da ste vi njegov blagoslov. On mi to uvijek iskreno kaže. Vi ste već trideset godina zaštitni znak njegove dobrote i poštenja, segnor Hosé.

— Ne želim biti ničiji zaštitni znak. Želio bih smrt, ali ona nikako da dođe. Želio bih ipak prije da mi netko dođe i da mogu prije smrti još jednom čuti nešto o mojoj domovini, o mom narodu, o mom Međimurju.

Susjed na bolesničkom krevetu je šutio. Jožek je stao sređivati svoje izgubljene misli postiđen pomalo što govori o svojim najintimnijim neostvarenim željama. Što nekoga zanimaju njegove boli, njegovi osjećaji, želje...

(Nastavlja se)

nova generacija

UREĐUJE: M. STARČEVIĆ

Ma ča vas briga, barba!

Grupa mladića i djevojaka od 15 do 19 godina odlazi iz Malog Lošinja na Rab. Jedan mladi radnik ih prima 18 u svoju barku, u koju se inače smije ukrcati samo 9 osoba. Ljudi ih gledaju, mašu glavom i odvraćaju ih, ali uzalud. Jedan opominje:

— A kade greš, mladiću, al ne vidiš, da je neverano, a vas je puno?

A mladi vlasnik barke mu odgovara: — Ma ča vas briga, barba!?

Veselo zaploviše, stisnuti jedno uz drugo. Ali nakon sat vožnje počelo se naoblačivati more se uznemirilo, zrak zahladio. More se zapjenilo valovi su preko tri metra visoki. Sve je postalo sivocrno Vlasnik — kormilar je počeo kormilom »šarati«, izgubio je prisutnost duha.

Grmi, sijeva, gromovi udaraju, sve tutnji i šumi. Svi su mokri, uzalud izbacuju vodu iz barke.

— Počeli smo plakati, priča jedna preživjela — dozivali smo očeve, majke, pomoć ... Naišao je veli val i prekrio ih sasvim. Zatim drugi i — barke je nestalo ispod njih, ostali su u moru.

I sad počima očajna borba na život i smrt. Vjetar, jauci, grcanje, plač i dozivanje. Vapaji majkama, koje nikad više neće ćuti ni vidjeti svoje djece.

Glava do glave, a onda ih sve manje, nestaje pod vodom. Pola sata nakon potapljanja Mirjana Keko pita Tučno Marijana (spašen): — Zar ćemo ovdje završiti, Marjane moj?! Majku zove, malaksava i — nema je više ...

Malo prije spašavanja — priča Marica M. — još sam kraj sebe čula glas Nikole P.: — Ne mogu, ne mogu, ne mogu ... Rekla sam mu: — Drži se još malo!!! Još je jednom rekao: — Ne mogu i — nisam ga više čula ...

I kada je škola 3. svibnja opet započela, na klupama II. razreda Ekonomske škole u Malom Lošinju ležalo je 16 buketa bijelog cvijeća ...

Ma ča vas briga, barba!

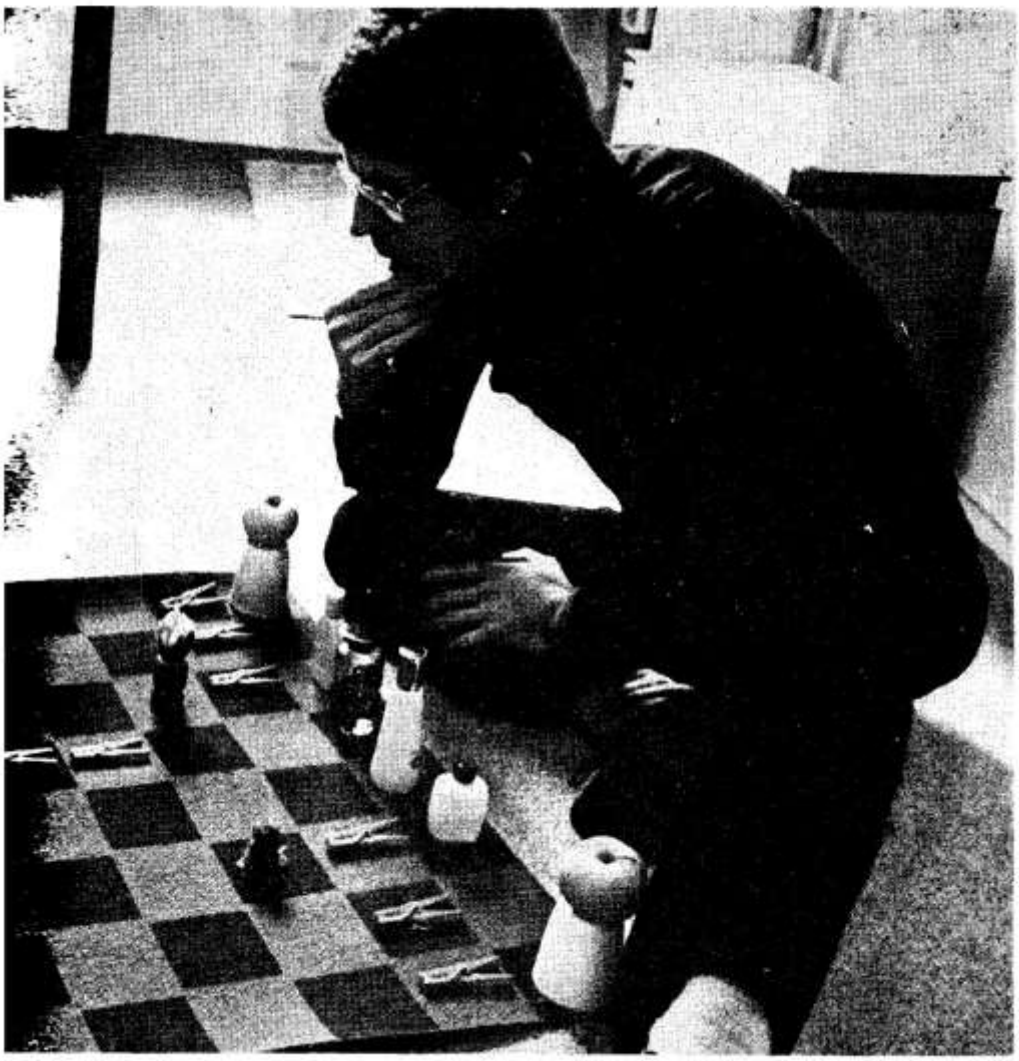

Prigodom proslave 75-godišnjice Hrvatskog narodnog svetišta Srca Isusova u Zagrebu podijeljeno je 12.000 svetih pričesti. Iznosimo samo glavne misli vrsnih propovjednika, koje su Zagrepčani dolazili slušati počevši od biskupa Škvorca, dra Roščića,, preč. Pukeca, Hrvatskog Metropolite, subotičkog biskupa Msgra M. Zvekanovića i metropolite iz Rijeke Msgra J. Pavlišića.

Neka plovi ova lađa u budućnost!

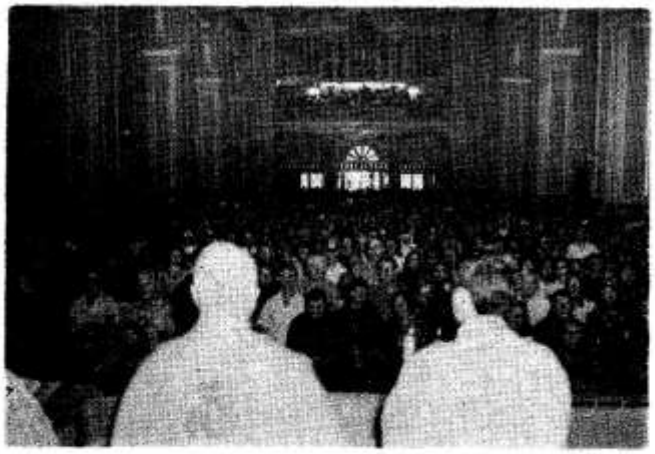

METROPOLITA IZ RIJEKE MSGR. J. PAVLIŠIĆ DRŽI ZAKLJUCNU PROPOVIJED U BAZILICI SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

Kroz tri četvrt stoljeća, od 1902., stoji ova crkva u središtu, u srcu našega glavnoga grada Zagreba.

Među kućama našega Zagreba, gdje su se odvijale i gdje se još i danas odvijaju tolike obiteljske i osobne drame, ovdje je postavljena kuća najsvetije osobe, Bogočovjeka Isusa Krista, da se ovdje odvijaju, s Njime i uz Njega, bogočovječje i naše ljudske drame.

Ovo je svetište u našem Zagrebu toliko toga doživjelo da bi se morala ispisati velika povijest. No ona najintimnija, a najdublja i najproživljenija, neće nikad biti ispisana. Svaki je vjernik već jedna takva povijest, a tu su prošle generacije.

Jedno je svakako sigurno: ako bi čovjek zapitao što znači ta kuća među kućama, morao bi reći da je ovdje, na neki način usred Zagreba i Nazaret, i Betlehem, i Sihar, i Jeruzalem, a nadasve da je ovdje Golgota, da je u ovoj crkvi Kalvarija.

To je mjesto gdje se na poseban način otvorilo duboko vrelo Isusove beskrajne simpatije prema nama i njegove ljubavi prema svima, kako bi mogao učiniti ono što mu je Otac dao da učini — spasiti našu sudbinu i pobožanstveniti čitavi ljudski rod.

Ali uz ovu crkvu prođoše mnogi ljudi koje ne samo da Isus, veliki stanovnik ove bazilike, nije zanimao, nego su proklinjali i samoga Isusa i sam hram u kojem On stanuje. Proklinjali su dotle da su smislili kako neće gledati ravno na Zrinjevac, naš središnji park, pa su ulicu pomakli gore na sjever. Da, proklinjali su ovu crkvu i one koji u toj crkvi rade, i htjeli su ih nekoliko puta istjerati, a osobito ono tridesetih godina ovog stoljeća, kad je dr Gavrančić predložio da se čitava Družba Isusova iseli na otok Vis.

No, hvala Bogu, naša Bazilika nije ostala samo trn u oku neprijatelja, niti po strani od ravnodušnih ljudi. Ona i njezin Stanovnik, Prvonazočnik, Isus, došli su u veliko zajedništvo s hrvatskim Božjim narodom. On je kroz ovih 75 godina opjevao i ispjevao čudesan ep zahvalnosti te progovarao, pa i danas progovara, našim ljudskim sudbinama.

Ovamo su dolazile žene i majke, nalik na one žene koje su plakale kad je Isus išao na križ i kojima je On rekao da smo MI vredniji suza nego što ih je On potreban. Mi moramo plakati nad izdajom svoje duše, nad propašću svojih nada, lomom svojih ideala, pustoši svoga života. A naš Isus, gledajući sve to, kaže: »Ako od ovoga zelenoga drva ovako nešto rade, od suha, koje je spremno za vječni oganj, što će biti?«

I mladi su dolazili ovamo, kao što su mladi bili i pod križem na Golgoti. U ovu crkvu zalazile su rijeke naših mladih, koji su se zvali naši dragi orlovi, domagojci, članovi Marijinih kongregacija, studentska naša mladež. Dolazili su ovamo ne u pustoš, ne u prazninu. Osjetili su da je tu pobjednik ništavila, da je ovdje život mjesto smrti, da je ovdje podignuta vječnost mjesto vremena, da je ovdje zagarantirana budućnost mjesto razlomljene prošlosti.

Nije badava 160.000 hrvatskih mladića i djevojaka godine 1900., još dvije godine prije postanka ove crkve, napisalo svoja imena u Spomenicu. Nju su predali, s duhovnim cvijećem u zlatnom srcu, u tom čudesnom simbolu njihovih srdaca, Papi Leonu XIII. I ta je njihova velikodušna zavjetna gesta znak želje za sretniju budućnost hrvatskog naroda. Srce Kristovo nije zaboravilo onih 200.000 naših mladih, koji su 1910. godine zavjerili svoja srca i poslali svoj barjak u ovo Svetište da tu ostane kao znak svim generacijama koje nadolaze i koje moraju biti još poštenije od njih. Nažalost, mi zaboravljamo da je ovdje načinjen jedan veliki zavjet, koji još i danas živi u plemenitosti našega naroda te još i danas osigurava i garantira naše buduće dane.

Ako nam se čini da stojimo nad vjerskim ruševinama voljenoga Grada, ako nam se kada čini da je opustošena i oplijenjena kćer sionska, nemojmo sumnjati: jača je istina od neistine, svjetlije je svjetlo od tame, veća je ljubav od mržnje, veće je Božje Srce od naših misli. Samo otvorimo svoja srca i molimo:

— Neka stoji ova Bazilika! Neka sinovi sv. Ignacija, koji ovdje riječju, i pisanom i usmenom, koji ovdje životom već 75 godina svjedoče istinu, neka oni djeluju i dalje u ovoj Bazilici. Neka plovi ova lađa u budućnost, neka vodi sinove voljenoga grada i našega naroda u pravoj istini prema sretnoj vječnosti . . .!

I STUDENTI KOJI SE SKUPLJAJU OKO SVETISTA SRCA ISUSOVA IDU SVAKE GODINE NA HODOČAŠĆE U M. BISTRICU

Đakovački biskup Msgr Ćiril Kos bio je sav radostan što je u centru grada Osijeka otvorio 19. lipnja još jedan suvremen crkveni prostor — novo svetište Srca Isusova! U prigodnoj homiliji istaknuo je značajnu ulogu što su je isusovci imali u Hrvatskoj, a posebno u Osijeku od 1933. godine.

NOVO SVETIŠTE SRCA ISUSOVA U OSIJEKU

VJERNICI GRADA OSIJEKA DOBILI SU SVOJE PRAVO SVETIŠTE SRCA ISUSOVA O KOJEM SU »SANJALI« PUNO GODINA

Isusovci nisu u Osijeku od jučer. U Tvrđi diže se lijepa crkva sv. Mihajla, sada župa, koja govori o prisutnosti isusovaca u prošlim vremenima.

Osječani su s velikim interesom i ljubavlju pratili gradnju novog svetišta te prema svojim mogućnostima i pomagali. Posveta toga hrama pokazala je kakav je interes u Osijeku za to svetište. Jedan je župnik rekao:

— Ovo je svetište dar Osijeku! Kult Srca Isusova širit će se iz ovog mjesta ne samo po gradu, nego se nadamo da će se njegov utjecaj osjetiti i po cijeloj biskupiji i Slavoniji!

BOŽJA LJUBAV JE KAO GORUĆI GRM KOJI SE NIKADA NE TRNE. (VITRAJ U NOVOJ CRKVI. NASLIKAO A. BARBALIĆ)

Sad su stvoreni uvjeti za pastoralno djelovanje. Ova rezidencija nije župa, ali ima međužupski značaj, jer se tu, već godinama, pored djece i srednjoškolaca, skupljaju studenti i intelektualci. Takvu rezidenciju prihvaćaju osječki župnici, redovnici i vjernici. Ona nadopunja svojim specijaliziranim apostolatom redovitu pastvu požrtvovnih župnika, koji se ne mogu zbog svojih poslova baviti i takvim radom.

U takvoj atmosferi nadamo se da će rezidencija, s pomoću Božjom, moći razvijati svoj apostolat. Presveto Srce, u čiju je čast podignuto novo svetište, neka blagoslovi ovo djelo, da bude na slavu Božju i spasenje duša u Osijeku.

Aleksandar Barbalić

PLOD ZAJEDNIČKOG RADA

Ulaz u Rezidenciju Družbe Isusove u Osijeku nisu više samo stepenice. One prelaze u lijep atrij, gdje će se vjernici moći okupljati i razgovarati prije nego uđu u svetište.

U atriju pokraj ulaza u svetište stoji na mramornom podnožju na zidu kip sv. Ignacija, koji svakome kazuje da se nalazi u isusovačkoj kući. Uz atrij nalazi se lijepa dvorana za predavanja.

Kad se otvore troja vrata, ta dva prostora — atrij i dvorana — uključuju se u crkveni prostor.

Samo svetište široko je 11 metara, a dugo 19. Kad se uključe spomenute prostorije, ono se produljuje na 25 metara. Ispod svetišta nalazi se prostrana dvorana, koja će služiti za pastoralni rad Otaca. Još nije gotova, jer nema financijskih sredstava, pa bismo bili zahvalni ako bi nam plemeniti vjernici pomogli da je dovršimo.

O. A. BARBALIĆ JE NAJZASLUŽNIJI ŠTO SLAVONIJA DOBILA NOVO SVETIŠTE SRCA ISUSOVA

POGLED NA GLAVNI OLTAR, VITRAJ, AMBON, SAKRISTIJU I GOSPIN LIK

ĐAKOVAČKI BISKUP MSGR ĆIRIL KOS POSVETIO JE NOVO SVETIŠTE

Cijelu gradnju uspješno je projektirao inž. Mihajlo Biglbauer, a na interijeru su, uz inž. Zdenka Pauka, surađivali oci isusovačke provincije. Zahvaljujemo se na pomoći i savjetu koje su pružili i drugi stručnjaci — inžinjeri i umjetnici. Ovo novo svetište zaista je plod smišljenog i zajedničkog rada.

Aleksandar Barbalić

U mislima na rodni kraj

GJURIĆ LUKA, GARČIN

Kad se sjetim svoje rodne kuće,
Suza padne na lice mi vruće.
Tvrda ruka tare ju sa lica,
Što ja moram radit kod tuđinca.

Što ostavih svoje rodno selo,
Starog oca što me odhranio!
Milu majku koja me dojila!
Vjernu Ljubu što mi djecu hrani.

Dragu kćerku veselu Katicu!
Dragog sina nestašnoga Đuru!
Milog malog dobroga Tunjicu!
Jedva nosi u školu torbicu!

Još ostavih u svom rodnom kraju,
Četri sestre koje brata vole,
Mole Boga za me u tuđini,
Da se vratim svojoj domovini.

Ostavih tri brata rođena.
Kad nas je otac odhranio,
Onda nas je pjesmu naučio,
Da pjevamo, da se veselimo.

I tu pjesmu ja zapjevam često,
Po starini glasi vam ovako:
U mog oca četri sina ima,
Joza, Luka, baj Mata i Đuka.

Od te braće Luka jesam ja,
Što ostavi rodnu si domaju.
I po tuđem poče lutat kraju,
Dok mi bolji dani ne zasjaju.

A kad tuga pritisne mi grudi,
Onda pismo pišem dragoj Ljubi.
»Ljubo moja vjerna meni budi,
Nemoj da te netko drugi ljubi . . .!«

Ja ću tebi isto vjeran biti,
Našem domu ja ću se vratiti!
Pokraj ovih teških napasti,
Ja ću svoju vjernost sačuvati.«

Ove riječi što sam napisao,
Iz svog sam srca izvadio.
Mnogo srca ovakvih imade,
Skupa sa mnom što žive od nade!

Nada naša u Bogu je samo,
Zato vjerni u vjeri budimo!
Molimo se Kristu i Mariji,
Da nas sretno vrate domovini!

Da nam sela pusta ne ostanu,
Da ožive stara nam ognjišta!
Da procvjeta mladost i veselje,
To su moga tužnog srca želje!

Hrvatska žalost

Već postaje i dosadno razgovarati i govoriti nekome o stvarnoj potrebi vršenja Božjega zakona danom u raju zemaljskom: »Rastite i množite se ...« Ipak savjest, ako je još donekle kršćanska, ne može biti mirna kad je riječ o tome pitanju da li je potrebno imati više djece ili samo jedno, dvoje ili nijedno! Često se i sami prijateljski jezici naoštre pa dođe do »gustoga«.

U nekim je roditeljima savjest otvrdnula, ili još nije došlo vrijeme koje će donijeti breme posljedica nevršenja bračnih dužnosti. Kad ne mogu opravdati svoje uvjerenje da je slobodno ograničiti porod na minimum, onda se služe cinizmom, ruganjem; taj se cinizam znade pretvoriti i u sadizam, ako ne i u satanizam nad onima koji brane ljudska i Božja prava da i »neplanirana« djeca osjete ljepotu i ovoga i Vječnoga života, kako reče Pavao VI.

U jednom našem primorskom mjestu svećenik je pohodio bolesnu baku. Baka je kršćanka, trećoretkinja sv. Franje. Želi imati i unučadi s potajnom željom da bi bar jedna unuka ili unuče bilo slično njoj. No, mladi niti čuti da bi još trebalo djece. I vele:

— Jedno ili najviše dvoje, a kakva su danas djeca — najbolje niti jedno.

Baka upozorava i dokazuje da su najsretnije one obitelji gdje su djeca i televizor i radio i gdje se može gledati domaće kazalište bez ulaznice. Imenom spominje sretne obitelji. No sve je uzalud. Mladi su sasvim mislima daleko, kad je riječ o »višku djece«. Oni — vele — ne vjeruju ni u šta nego u život!

Svećenik je otišao pozdravivši sve i zaželio sretan Božić i Novu godinu, i mnogo sreće mladima u njihovu samo jednom djetetu ...

Do desetak dana dolazi Božić. Baka moli mlade da čestitaju svećeniku. Ne u svoje ime (sačuvaj Bože) nego u ime bake. Poslije Nove godine svećenik dobije čestitku od »bake« napisanu nevjestinom rukom. Veličina čestitke: 15 x 21 cm! Slika: djevojčica (!) hrani mačku ... I još otvoreni cinizam, poslana je 30. XII., a ne za Božić. Ako već mora čestitati, onda neka svećenik zna s kime ima posla!!!

Svećenik je opazio namjere i uokvirio čestitku objesivši je na zid župnog stana i napisao ispod »čestitke«: Hrvatska žalost — mjesto bracu, hrani macu!!!

Špiro Vuković

Pilula neprirodna i nehumana

Glasoviti ginekolog dr Kistner, koji je godine 1955. imao znatan udio u konstrukciji zloglasne pilule protiv začeća, izjasnio se u predavanju na »Svjetskom kongresu za proučavanje plodnosti i sterilnosti« protiv pilule, i uopće protiv svih umjetnih načina za sprečavanje začeća.

Kongresu, koji je zasjedao u Miami Beachu, prisustvovalo je preko 3.000 liječnika sa svih strana svijeta.

Predavač je ustvrdio da pilula, kao i druga umjetna sredstva protiv začeća, vodi sterilnosti, pogoduje spolnim bolestima, napose gonorei (kapavcu), od koje bolesti ima u Americi više bolesnih nego od nahlade. Opasnost je također i od oboljenja od raka.

Dr Kistner nadalje tvrdi da upotreba pilule i ostalih umjetnih sredstava protiv začeća omogućuje neprirodno forsiranje, koje fizički i psihički iscrpljuje i tako omogućuje prekršaje bračne vjernosti.

L' Osservatore Romano, 16-17. V. 1977. str. 2

misije

UREĐUJE: JURAJ GUSIĆ

Crkva u Kini

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Počeci evangeliziranja Kine sežu u srednji vijek. I veliki apostol Indije i Japana sv. Franjo Ksaverski pokušao je prodrijeti u Kinu da bi ondje navliještao Evanđelje. No što nije on mogao, učinili su uz mnoge žrtve drugi. I tako je napokon nakon mnogih nastojanja došlo do uvođenja redovite crkvene hijerarhije u toj najvećoj i najbrojnijoj zemlji na svijetu. Bilo je to po svršetku II. svjetskog rata g. 1946., kad je Papa Pijo XII. u Kini osnovao 98 nadbiskupija i biskupija, razdijelivši ih u 20 crkvenih pokrajina. Vjernika je Kineza, doduše, bilo samo tri milijuna i 660.000 pripravnika na krštenje.

Međutim, samo tri godine kasnije nastade velik zastoj koji traje već gotovo tri desetljeća. Unatoč teškim prilikama može se reći da Crkva u Kini i danas živi, ali u katakombama, gotovo nepoznata u javnom životu.

Mi u našoj misijskoj nakani molimo da Crkva u Kini izađe iz katakomba i nastavi svoju spasiteljsku misiju. Na ljudsku gledajući i govoreći, za to ima malo nade, no što je ljudima nemoguće, nije i Bogu. Kad mislimo na to da Kina danas broji 800 milijuna duša, onda nas kao kršćane i apostole mora obuzeti želja da bi i njima što prije zasjalo svjetlo Kristova Evanđelja.

O sadašnjem stanju Crkve u Kini u vanjski svijet dolazi veoma malo vijesti. Časopis »Christ au Monde« u trećem broju 1976. uspio je ipak doći do nekih dragocjenih podataka, koji nas ispunjaju nadom. Radi se o kineskim kršćanima, koji i u današnjim, za njih vrlo teškim prilikama čine ne samo ono što mogu već i više, tako da i nama mogu služiti kao primjer »Oni su revni, ispunjeni ljubavlju i radošću. Jedni druge stvarno ljube pa su tako u svojoj vjeri vjerodostojni ...«

I baš ta ljubav potiče i mnoge nevjernike da počinju malo-pomalo pokazivati zanimanje za njihovu vjeru. Radost što zrači iz njihovih lica ne ostavlja ravnodušnima one što ih susreću, jer oni se zanimaju za uzrok te radosti. A kršćani im odgovaraju: »Mi smo radosni jer vjerujemo u Isusa. On daje radost i mir. Ako budete vjerovali u njega, postat ćete dionici istoga iskustva.«

Čini se da kršćani u Kini ne idu za izravnim obraćenjem drugih, ali žive tako da u nevjernicima bude želju za Isusom. Utješna je činjenica da baš među mladima polako raste pokret za Isusom. Oni dobro znaju da zbog tih i takvih tendencija mogu imati neugodnosti, no ipak se ne plaše, već se i dalje zanimaju za Isusa, želeći ga što bolje upoznati. Sve su to provjerene činjenice, koje govore da i za Crkvu u Kini postoji stvarna nada. A mi se ovaj mjesec molimo da ta nada iz dana u dan postane veća i stvarnija.

Josip Antolović

Ovaj put donosimo naš razgovor s ocem Gabrićem o njegovim novim planovima za ono vrijeme kad se vrati u Indiju. Razgovor smo vodili za njegova boravka u domovini prošle godine. Iz njega smo već donijeli neke odlomke, a sad bismo željeli objaviti još jedan dio tog razgovora.

Novi planovi oca Ante

Oče Ante, koji su vaši planovi za budućnost?

Kad se vratim natrag onamo u Bengaliju, započet ću gradnju nove misijske postaje. Zemljište je već kupljeno i registrirano na nadbiskupovo ime. Nalazi se nekih 30 km prema istoku od Maria Pollija, prema Bangladešu, prema džunglama. Sad ima tamo samo oko stotinu katolika, ali ima mnogo okolnih sela. To mjesto ima budućnost jer onamo dolaze razne motorne lađe koje voze Gangesom. Selo se zove Čoto Molakhali, što znači »Malo selo Mola«. Ima i selo Boro Molakhali ili »Veliko selo Mola«, no ono je uistinu manje od onoga koje se zove »malo«. U tom selu nalazi se velik trg gdje se održava sajam, pa čitav kraj dolazi onamo.

Ja sam uz sam taj trg dobio 15 biga zemlje (oko 8 jutara). Nije to bio jedan komad zemljišta, ali je sve uredio moj prijatelj tamošnji narodni poslanik. On je to zemljište registrirao dok sam ja bio u Australiji, a sada, dok sam ja ovdje, on poravnava teren. Sve priređuje da što prije možemo započeti gradnju.

Zanimljivo je bilo ovo: trgovci su digli cijenu zemljištu. Prodavali su jednu bigu po 4.000 dinara, zatim su digli cijenu na 8.000 dinara. Tu su htjeli podići dućane za budućnost. Onda je poslanik rekao: »Neće biti ni osam ni četiri tisuće, nego tri tisuće, i sve ocu Gabriću.« Sve! Nitko drugi nije mogao kupiti.

To će, eto, biti mjesto gdje ćemo graditi za sestre Majke Terezije i za nas.

Što mislite s Maria Polli?

Predat ćemo tu postaju dijecezanskim, biskupijskim svećenicima. To je prema našem geslu: »Sve na veću slavu Božju«. Mi smo podigli Bošonti. Sve je dala Družba Isusova. Isto tako podigli smo i Maria Polli. Od biskupije nisam dobio ni novčića. Mi smo podigli i sve župe u 24. parganasu. Tu biskupija nije ništa sagradila. U nekim župama još su isusovci, dok su na drugim već dijecezanski svećenici, a u nekima od njih bude sad dijecezanski svećenik, sad isusovac.

MALI BIDHUT POZIVA SVE PRIJATELJE U MARIA POLLI

Kako će se zvati ta nova postaja?

Vi ste predložili da bi bilo zgodno kad bismo na spomen 1300. obljetnice pokrštenja Hrvata i tisućgodišnjice Jelenine crkve posvetili tu postaju Gospi. Ja sam na to mislio, a drago mi je da i vi tamo mislite. Uvjeren sam da će svi biti sretni i zadovoljni da to bude postaja svete Jelene i kraljice Jelene. Već sam doblo na dar i kip kraljice Jelene.

DJECACI I DJEVOJCICE ŠTO SMO IH POSLALI U ŠKOLU U BOSONTI

NAŠI PRVOPRICESNICI U SELU FULBARI

KAPELICA I ŠKOLA U SELU DHAKNAMARI

Mislim da će to ljudima biti drago. Svi su se molili. Svi znaju zašto sam došao ovamo na solinsko slavlje. Uistinu je dostojno i pravedno! To nije nikakva politika, nego povezivanje. To je ljubav prema Bogu i zahvala za sve milosti. Ja sam u Gosabi sagradio crkvu na spomen 1300. obljetnice početka pokrštavanja Hrvata i posvetio sam je Bezgrješnom Srcu Marijinu. Crkva je veoma lijepa. U to vrijeme umrla mi je majka, pa sam oltar podigao na njezin spomen. Pisao sam već o tome kako sam za tu crkvu dobio cement iz Solina, a dobio sam i novo zvono.

Kad sam počeo graditi tu crkvu, nisam mogao dobiti cementa. Otišao sam tadašnjem predsjedniku vlade u Kalkuti, koji je bio moj veliki prijatelj. On mi reče da je upravo sada došao parobrod iz inostranstva i dao mi je dozvolu da dobijem nešto od tog cementa. Kad smo nosili vreće, opazim da na njima piše »Solinska tvornica cementa«. To je uistinu bilo divno!

Kad ne budete više mogli raditi, namjeravate li se vratiti u domovinu da tu u miru proživite svoju starost i da napokon otpočinete u rodnoj grudi?

Ja sam ondje proživio svoj vijek pa ću u miru proživjeti tamo i zadnje dane. Ne znam koliko će ih biti. Mislim da je za nas svećenike najljepše: radi i u radu počini tamo gdje ti Isus dade zadnju minutu. Svejedno je hoće li to biti pod kojom palmom, ili u kakvom kanalu, ili gdje drugdje. Već sam rekao ocu provincijalu: »Molim vas, ne vozite me u Kalkutu umrijeti! Uvijek, kad čovjek oboli, hajde u Kalkutu u bolnicu, i umreš u bolnici u Kalkuti. Dajte meni umrijeti u miru u selu.« Ujedno sam molio da me ne stavljaju u nikakav lijes. Kako moji vjernici svoje mrtve lijepo stave na bambus ...

Ove godine umro je u Khariju jedan naš pater. Imao je 82 godine. Pred smrt su mu poglavari poslali ambulantna kola u Khari da ga prevezu u Kalkutu. No on je rekao: »Recite ocu provincijalu da me ostavi ovdje!« I kola su otišla bez njega natrag u Kalkutu. On je umro u Khariju i tamo smo ga pokopali.

Bilo je krasno na njegovu sprovodu. Došlo je 16 svećenika. Pokopan je na seoskom groblju. Tako nešto i ja sebi želim ...

Na kraju još jedno pitanje. Koji su razlozi da Majka Terezija nije mogla doći u Solin?

Ona je i te kako željela doći da vidi što bi se moglo učiniti da njezine sestre dođu u našu domovinu. Ali, eto, iznenada je došla zapreka — poziv iz Kalkute. Inače, ona je veoma zaposlena. Ima nekih 70 samostana u Indiji, a onda još samostane širom svijeta. Danas njezina Družba Misionarki Ljubavi broji oko 1300 sestara, a kako je Družba mlada — tek joj je 25 godina od osnutka prošlo — osjeća se da još nema dosta sestara koje bi mogle preuzeti na sebe poglavarsku službu. I tu je velik problem Majke Terezije. Stoga ona mora stalno obilaziti svoje kuće. Ne znam kako to sve može izdržati.

Imate li vi stalan kontakt s njom i kakav je njezin utjecaj na vas i vas na nju?

Dok je ona bila još loretinka, ja sam češće davao duhovne vježbe njezinim učenicima, jer je tek nekoliko nas otaca znalo bengalski. Meni se inače dopao njezin duh. Kad je započela taj svoj novi apostolat, u tome joj je mnogo pomagao naš otac Henry, koji je bio u Kalkuti. On joj je pomagao sastaviti i pravila. Ja sam u to vrijeme bio na misijskoj postaji. Ali kad god sam došao u Kalkutu, uvijek sam je pohađao. Dolazio sam k njoj i onda kad su ona i njezine prve pomoćnice bile u potkrovlju Gomesove kuće. U to vrijeme nitko nije htio onamo jer su nju smatrali luđakinjom. Kako je teško bilo gore stanovati! U to vrijeme pomagao sam joj koliko sam više mogao. Tamo sam im čitao i svetu misu.

I sad, kad god idem u Kalkutu, uvijek se navratim k njoj. Najprije razgovaramo malo hrvatski, a onda nastavimo engleski. Njezinim sestrama dajem duhovne vježbe kad god to mogu. Baš me za to molila i sada prije moga odlaska u domovinu, ali, eto, morao sam na put ...

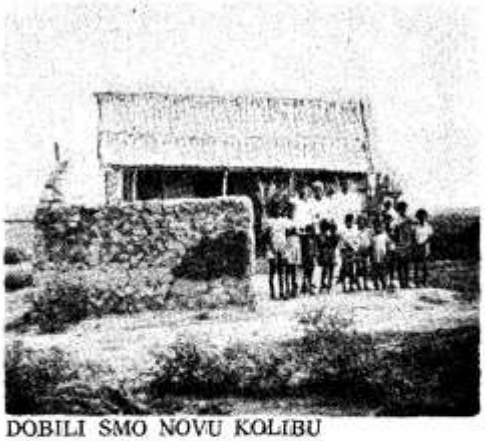

DOBILI SMO NOVU KOLIBU

MAJKA TEREZIJA POHODILA JE NAŠE SIROTIŠTE U MARIA POLLIJU

OLUJA JE SRUŠILA KOLIBU OVOJ I MNOGIM DRUGIM OBITELJIMA

Gradnja crkve lijepo napreduje

Prošli put nam je brat Ilija Dilber javio da su počeli podizati zidove nove Gospine crkve. U pismu od 6. lipnja piše već i o datumu blagoslova i otvorenja crkve.

U proteklih nekoliko tjedana imao sam ozbiljnih poteškoća pri nabavljanju građevnog materijala za crkvu. No hvala Bogu i Gospi i vašim molitvama, poteškoće su prebrođene, a gradnja crkve lijepo napreduje. U zidove su već postavljeni okviri prozora i vrata. Prošli tjedan postavili smo i drugi red prozorskih okvira. Već sad sam u zidove postavio električne vodove da kasnije ne moram zbog njih kopati zidove. Ovih dana salili smo betonski prsten, obruč, u zidove crkve. U taj betonski obruč stavili smo željeznu armaturu. Iz Lusake je ovamo u Chibombo dopremljena i željezna konstrukcija za krov. Za tjedan dana bit će postavljen i treći red prozorskih okvira za uske ukrasne prozore.

Možda vam izgleda čudno da tako brzo napredujemo u gradnji crkve. Nemojte misliti da ta gradnja nije solidna. Crkvu gradimo veoma dobrim materijalom. Gradim je najboljim materijalom što ga ovdje imamo. A gradimo onakvu crkvu kakve se ovdje u Africi grade. Ne žalim ni troška ni truda, samo da nam djelo bude uistinu što trajnije. Da to mogu tako izvoditi, moram poslije Boga i Gospe zahvaliti vama, koji nas pomažete i duhovno i materijalno. Ovdje se dive vašoj suradnji i razni misionari i naši vjernici.

Ako nam posao bude ovako lijepo napredovao kao dosad, imali bismo blagoslov i otvorenje za godišnjicu solinskih slavlja, tj. ili za Malu Gospu ili u nedjelju poslije Male Gospe, tj. 11. rujna. No o tome ću vam još naknadno javiti.

Neka vas dragi Bog i nebeska Majka blagoslove za sve ono što ste dosad učinili za ovo djelo!

Ilija Dilber

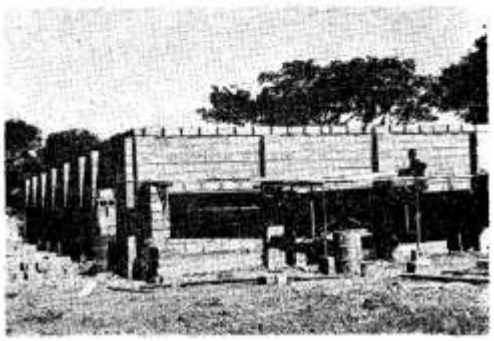

DIŽU SE ZIDOVI GOSPINE CRKVE

STAVLJAMO PROZORSKE OKVIRE U ZIDOVE

MALIŠ JE NAHVATAO MNOGO KRILATIH MRAVI, PA IH NUDI NA PRODAJU

Novosti iz Gaibire

Sestra Silvina Mužić javila se dva puta: 24. travnja i 12. svibnja 1977. Iz tih pisama uzimamo najzanimljivija mjesta.

Uskrsne blagdane proslavili smo veoma lijepo. Tijekom cijelog Velikog tjedna bilo je mnogo vjernika u crkvi. Dolazili su na križni put i na druge pobožnosti. Na sam Uskrs bilo je tu ređenje jednog svećenika iz naše župe. Bilo je prisutno oko tisuću ljudi. Poslije ređenja svi smo imali zajedničku večeru. Za nas ovdje bila je to velika radost što smo dobili novog svećenika. Osobito nam je to ređenje unijelo u srca utjehu nakon događaja koji se dogodio prije nekoliko tjedana. Jedan svećenik misionar i jedan brat pomoćnik misionar napustili su svoj Red. Gotovo svake godine po jedan ili dva misionara napuste svoje zvanje. Nema više onog pravog duha požrtvovnosti. Žalosno je to da odlaze oni domaći svećenici koji su bili poslani u inozemstvo na studije. Nisu to više oni skromni ljudi kakvi su bili kad su polazili na studije. Treba se puno moliti za dobre i revne svećenike.

Ja sam inače dobro. Posla ima dovoljno na sve strane. Počeli smo po selima kopati bunare. Jedan će biti gotov danas, 24. travnja, a drugi za kojih tjedan dana. Oko našeg vrta počeli smo graditi zid, i tako poslu nikad kraja ...

Kako nam vrijeme brzo leti — piše u pismu od 12. svibnja — eto nas već u svibnju. To je već godina dana otkako sam se spremila na put u domovinu.

U čast Gospi imali smo ovdje lijepu procesiju. Tom zgodom pripovijedao nam je velečasni Josip Karketta događaj koji se zbio prošle godine blizu misijske postaje Kalungi. Tamo živi jedna plemenita kršćanska majka, koja je svu svoju djecu nastojala odgojiti kršćanski. Napose im je preporučivala da svaki dan mole svetu krunicu. To isto govori i svojim unucima.

Jednog dana starica je otišla u šumu po drva. Tu ju je napao neki Arka, čovjek koji reže ljudske glave. On je srušio staricu na zemlju i izvadio nož pripravljajući se da joj odsiječe glavu. Siromašna žena je u toj nevolji zavapila: »Majko Marijo, spasi me!« I gle čuda! Iznenada je odnekud dotrčala krava i rogovima bacila tog napadača na zemlju. Starica se odmah snašla, brzo je ustala i počela bježati što je više mogla, vikala je u pomoć i plakala. Uspjela je domoći se prvog sela. Tu je ispripovjedila što joj se dogodilo i pred svima zahvaljivala na očitoj pomoći Gospinoj.

(Pismo je nastavila 28. svibnja). Danas nam je došao biskup iz Rourkele Rafael Chinatti da nam blagoslovi novu misijsku postaju u Kiralegi. Za župnika u toj novoj župi imenovan je jedan od mojih duhovnih sinova, o. Patrik Dungdung. Imat će na brizi 12 sela i preko šest stotina tisuća nekrštenih duša za koje će se morati brinuti. Preporučujem vam ga u svete molitve, da bude dobar pastir svome stadu.

Na kraju zahvaljujem od srca svim dobročiniteljima na ljubavi. Neka vam Gospodin sve to obilno naplati i ovdje i u vječnosti!

POČELI SMO KOPATI ZDENAC

VLČ. KERKETTA SLAVI 25. GODIŠNJICU REĐENJA

Imao je dosta staža

Andrija je bio pomalo čudan čovjek. Bio je kao akumulator nabijen dobrom kao i zlom. Čovjek plav, povisok, lijepo građen, osrednjih godina. To su mu bile tjelesne odlike. Duševna je strana bila drukčija. Pomoć sirotinji i uopće bratu čovjeku: nije lako nikome dao nada se. Nasavjetovati, okrenuti mlađariju na bolje, uputiti, dokazati, okrenuti na pravi put, bio je pravi majstor. Jezik uglađen, rječnik tečan, prava ga divota slušati. Kad je umro jedan mlad čovjek u selu, siromah s troje nejake djece, Andrija je dao najvišu pripomoć mladoj udovici. Za putnika i siromaha u njega je bilo uvijek mjesta. U njegovoj se kući redovito molilo. Išao je svake nedjelje s čeljadi u crkvu. Djeca su morala ići na vjeronauk. Nastane li kakva svada ili bitka u selu, opet je Andrija prvi, koji trne vatru, pomiruje, izmiruje.

Takva mu je bila polovina duše, druga polovina, Bože, sačuvaj. Brzo plane kao zakresana šibica i tada ne ostaje ništa ni na nebu ni na zemlji.

Bilo je proljeće, ljudi redom izišli orati na polje. Zemlja se zacrnjivala, ljudi se dozivali, čekali i gonili volove, da paraju svježe brazde. Andrijini se volovi poplašili, poletjeli, polomili jarmove i plug. On zabilio u nebesa, izmišlja, dere se, psuje, sve po redu kao da je čitao litanije. Od pusta straha ne može se više slušati, pa ljudi navalili bježati niz polje. Kad se napsovao i umirio, onda bi opet klekao na uzoranu zemlju, raširio ruke i mollo na sav glas pet očenaša i tukao se u prsa uz riječi: »Ne čuj, Bože, šta pas laje«.

Ljudi bi se opet povratili, pomogli upregnuti volove, i ono što je slomljeno izmjenjivali i popravljali. Na ispovijedi bi sve iskreno kazivao, žalio i bio se u prsi. Na pitanje zašto tako Boga vrijeđa, on bi odgovorio: — Oče, imam taku nekakvu gadnu i pasiju huju — Poslije ispovjedi neko bi se vrijeme dobro čuvao, dok opet ne bi planuo, pa gore nego prije. Ljudi se pomalo naviknu na sve. Andrija je za njih bio razlomak, pola ga dobra i predobra, druga opet pola, da Bog sačuva. Izbjegavali lošu stranu, dobrom se služili.

Došli misionari u njegovu župu. Andrija uvijek u crkvi. Sve je propovijedi slušao. Kad je bila staleška ispovijed i Andrija klekao. Kao i uvijek kazivao je sve redom, iskreno po spisku.

Nakon Misija prošlo dugo vremena, gotovo godinu dana nitko više nije čuo da je Andrija što opsovao. Ljudi se čudili i pitali:

— Šta bi Andriji, ko mu jezik izmijeni i poklepa, pa sad nekakva svečina?

Ljudi bili na sijelu kod Mile u selu. Mile je poznat kao pametan, načitan i pobožan čovjek. Veća grupa starijih ozbiljnijih ljudi skupila se da skrati dugu zimsku noć i da što dobro i pametno čuje. Došao i Andrija na pretres. Mile je prvi počeo:

— Andrija, zdravlja ti, ne budi ti muka, nešto bih te pita?

— Slobodno, Mile, u mene nema dlake na jeziku!

— Daj, živ i zdrav bio, reci ti nami, kako se ti psovke okani?

— A, kako, ne znam ni ja kako? Najposlije vako: Kleka ja prid onog misionara, što no malo prosid. Sve mu ja iskonta po redu i Božijem zakonu, kad on će meni:

— Koliko ima godina da psuješ?

— Oče, ima pojače od dvadeset!

On kaže: — Pa imaš, bolan, dosta staža!

To me, brte, posiklo po temelju. I sad mi zvoni u ušima. Ljudi rade pošteno i muče se da dobiju staž i zasluženu penziju, a ja zarađujem staž kod đavla, da mi on plaća penziju ... E, nećeš, beli, pa makar i pokasno bilo ... Ne bi me sad ni topom natjerao da opsujem ...

fra Blago Karačić

Mučenica

Biskup Catarzi iz Uvire u Zairu, kako javlja misijska agencija Fides, nedavno je izdao pastirsko pismo o postupku za proglašenje blaženom sestre Klementine. Postupak su službeno otvorili biskupi gornjeg Zaira u ožujku 1971.

Sestra Klementina rodila se 29. studenoga 1939., a krštena je god. 1945. Ušla je u Družbu sestara svete Obitelji te postala učiteljica i katehistica. Kad se godine 1964. proširila po zemlji takozvana Mulela-buna. 29. studenoga, baš na rođendan sestre Klementine, stadoše pred njezinim samostanom dva teretna automobila. Naoružani pobunjenici zapovjediše sestrama da uđu u automobile i odvezoše ih. Za vrijeme te neugodne vožnje sestara bila je Klementina zabrinuta više za susestre nego za samu sebe. Kad su stigli u mjesto Isiro, vođa pobunjenika, zapovjednik Olombe, reče sestri Klementini: »Večeras ćeš biti moja žena.« Ona je odvratila da će radije umrijeti nego prekršiti svoje redovničke zavjete. Zapovjednik Olombe dade je izbiti, zatim zapovjedi dvojici vojnika da je kopljima usmrte, a sam joj samokresom dade takozvani samilosni pucanj. Sestra je umrla s molitvom na ustima za svoje mučitelje. Bilo je to 1. prosinca 1964.

Krist još i danas na svim stranama svijeta ima duša koje su za njega spremne poći i u smrt. Mučeništvo nije bilo povlastica samo prvim kršćanskih vremena. Bilo ga je u svim stoljećima, pa i u našem dvadesetom. Štoviše, ovo je stoljeće pružilo toliko mučeničkog junaštva da će se ono i te kako pamtiti.

O kako se onda pred hrabrim i neustrašivim svjedocima vjere sićušni naoružani silnici, kojima je sva snaga u brutalnosti i nasilju! Pogotovo kad se njime još hvale i razbacuju. Povijest je s njima vrlo stroga, jer o njima izriče njaoštriji sud. Njihova uspomena u kasnijim pokoljenjima budi gnušanje i prezir. No to nije najvažniji sud o njima. Ono konačno reći će vječna pravda koju mi kršćani zovemo Bog. On će na svome neopozivome sudu raskrinkati svaku nepravdu te osloboditi pogaženu istinu i pravdu. Slušajući, čitajući o nepravdama, doživljavajući ih na svojoj koži kršćani ne smiju upasti u malodušnost, a još manje u očaj. Oni neka znaju da ima Bog, koji sve vidi i koji sve zna i koji će izreći o svim događajima, procesima, nepravdama nasiljima, lažima, klevetama konačan pravedni i objektivni sud.

I dok se divimo mučenicima našega stoljeća, a možda ih i sažaljevamo, dobro je da mislimo i na vječnu pravdu, koja se zove Bog. A poruka je sestre Klementine: treba li da sami podnesemo nepravdu, budimo opet hrabri i ne dajmo se ni od koga i ni od čega slomiti, vjerujući da ima Bog, pravedni Bog, koji će sve izravnati.

Josip Antolović, DI

nove knjige

NOVI ŽIVOT U DUHU

Upravo je izašla nova knjižica, pod gornjim naslovom, koja će ti pomoći da nađeš svoj put u inicijaciji za život u Duhu, i da nađeš jedan dublji život u Bogu.

Molitva je jednostavno biti s Bogom. Naša molitva može poprimiti različite oblike: slaviti Boga i klanjati mu se zbog Njega samoga; zahvaljivati mu zbog onoga što je učinio za nas; tražiti da učini nešto za nas i za druge; slušati ga kada nam govori.

Koji put moliti znači jednostavno stajati mirno pred Njim, šutjeti u Njegovoj prisutnosti.

Molitva će u tebi rasti. U početku, ako je to za tebe nova stvar, rast će biti spor. Ali prema mjeri po kojoj budeš sve potpunije spoznavao Boga i doživljavao njegovu ljubav, rast će i tvoja želja za molitvom.

Pošto budeš »krštен u Duhu«, bit ćeš sposoban da se još spontanije moliš. Bog hoće da moliš jer te ljubi i želi da ti budeš s Njime. Bog ti želi dati dar molitve.

»Riječi života« ovih stranica pomoći će ti da moliš. To su riječi koje je Bog izrekao u Sv. Pismu. Sada ih on hoće tebi reći. Tu je po jedna rečenica za svaki dan kroz ovih sedam tjedana inicijacije.

Odabrane su tako da ti pomognu da što dublje razmotriš temu koja ti se podavala prethodnog tjedna. Razmatraj te rečenice svakog dana u vrijeme koje si odredio za molitvu — i Gospodin će ti kroz njih govoriti!

Prava mudrost i pravo shvaćanje darovi su Božji. Bog sam te hoće poučavati. Kad čitaš Sv. Pismo i misliš što ti ono govori, traži od Gospodina da te pouči; tad ćeš primiti duhovno razumijevanje . . .

Bog nije netko koji živi daleko, na mjestu kamo ti ne bi mogao nikad stići. On nije neki nebeski stražar koji misli kako će te kazniti za zlo koje činiš. On je otac koji te ljubi. On ti kaže: »Ljubavlju vječnom ljubim te, zato ti sačuvah milost.«

Knjižicu je izdao župni ured, 58465 JELSA na o. Hvaru. Cijena 20 dinara.

OBITELJSKA LJETNA ŠKOLA

Obiteljski Institut u Zagrebu i ovog ljeta organizira ljetnu školu od 24. do 28. kolovoza.

Smještaj sudionika bit će, kao i do sada, u isusovačkom Malom sjemeništu na Fratrovcu 38. Za vrijeme predavanja osigurano je čuvanje djece.

Osnovna tema: KAMO IDE OBITELJ — OBITELJ BUDUĆNOSTI. Za sve informacije i prijave: Jure Bosančić, 41001 Zagreb, pp 699, Palmotićeva 33 (Tel. 041-32-469).

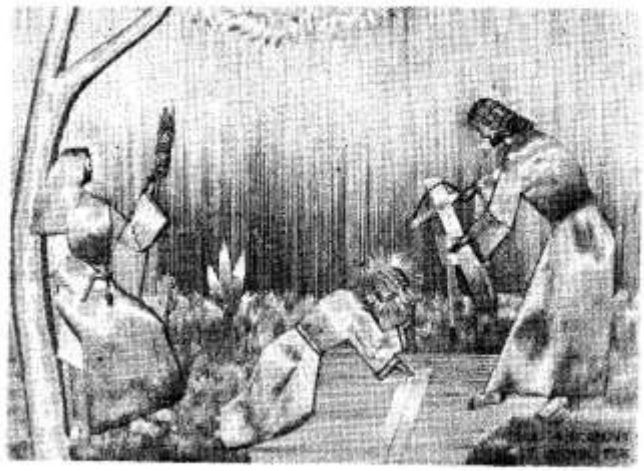

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...Gospi od brze pomoći, sv. Antunu i sv. Valentinu za kćerkino ozdravljenje. — Matija Talas, Preslatinci

...i Gospi od brze pomoći što su mi pomogli u velikim potrebama. — Eva Očevičić, Privlaka

...za postignutu milost. — Snježana Vrebac, Doboj

...što mi je muž prestao psovati. — Stalna čitateljica, Novi Marof

...sv. Ani i sv. Fabijanu i Sebastijanu na ozdravljenju od astme. — Marija Novoselec, Bjelovar

...Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu za sretnu operaciju. — M. B., N. Gradiška

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i bl. Leopoldu za primljene milosti. — M. A., Dragozetići

...i sv. Tereziji na primljenim milostima. — Klara ud. Milić, Slano

...sv. Nikoli Taveliću, bl. Leopoldu i Ivanu Merzu za primljenu milost. — Anka ud. Gregov, Preko

...Gospi od brze pomoći, sv. Nikoli Taveliću i bl. Leopoldu za sretan ispit moga sina. — M. K. K.

...sv. Stanislavu, Petru Barbariću i Kardinalu za velike milosti u raznim nevoljama. — Marija Ban, Varaždin

...za uslišane molbe u nevolji i potrebi. — Ana Nebesni, Kakanj

...za sve milosti što sam ih primila kroz svojih 75 godina života. — Marica V., Zagreb

...za sve primljene milosti. — Anka Vuković, Amerika

...i sv. Antunu za zdravlje moje majke. — Zdravka L., Varaždin

...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu za primljene milosti. — Dobrila Carić ud. Josipa, Svirče

...bl. Leopoldu i p. Ginu Barresiju za mnoge milosti i dobra što sam ih po njihovu zagovoru primila. — Zahvalna N. S. I.

...sv. Obitelji, sv. Antunu i bl. Leopoldu za milost obraćenja jedne osobe. — Zahvalna R. G. D., Jastrebarsko

...i Petru Barbariću za zdravlje. — Matilda Ilovac, Subotica

...za sve milosti a napose za moga unuka što je ostao na životu u velikoj pogibelji. — Zahvalna baka, Međimurje

...sv. Antunu i sv. Alojziju na svim primljenim milostima. — Zahvalna majka, Rovinj

...sv. Antunu i sv. Maloj Tereziji za mnoge milosti što sam ih u životu primila. — N. N., Ont. Canada

...za sve milosti primljene njihovom dobrotom. — S. Z., Zagreb

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Ani što mi je unuka položila ispit. — Ana Orešković

...za primljene milosti. — Č. K., Jastrebarsko

...za primljene milosti. — Dragica V.

...Gospi Lurdskoj, sv. Josipu i sv. Antunu za zdravlje obitelji i za mnoge druge milosti. — N. N.

...Majci Božjoj Bistričkoj i Kardinalu na uspješnoj operaciji. — P. B., Jalžabet

...za primljene milosti. — Vera A., Zagreb

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U OPATIJI

29. VIII do 2. IX o. Antun Weisgerber
19. do 23. IX o. Franjo Pšeničnjak
3. do 7. X o. Slavko Pavin
24. do 28. X o. Slavko Pavin
14. do 18. XI o. Slavko Pavin
12. do 16. XII o. Slavko Pavin

Svaki tečaj počinje ponedjeljkom u 19 sati, a svršava, po dogovoru, četvrtak uvečer ili petak ujutro.

Lijepo molimo da se svatko unaprijed najavi na adresu:

ISUSOVCI
Rakovčeva 12
54410 OPATIJA
Telefon: (051) 712-830

---

razmišljajmo uz bibliju

UREDUJE: PERO BULAT

Metode tumačenja

Dok čitamo Bibliju — suvremene rasprave i današnja problematika i duševno stanje današnjega vremena mogu nam pomoći da otkrijemo pravi smisao Sv. Pisma i njegovu poruku za danas. Treba prihvatiti suvremene metode tumačenja. No kako nijedna metoda nije savršena, ne valja biti rob ni jednoj od njih. Zato se traži određena jednostavnost i poniznost.

SVEČANOSTI

Poput siromaha, staraca i djece Isus je volio svečanosti. Prva njegova javna objava zbila se u Kani Galilejskoj prigodom svečanosti zbog vjenčanja.

Motivi tog postupka jednostavni su: za svečanosti padaju granice među ljudima, oni postaju braća, postaju jednaki u radosti.

Svečanost je uspomena na nešto što je prošlo, ona je također i predosjećaj ljepote, dobrote koja se očekuje. Židovi su mislili da će se Mesija pojaviti prigodom kakve svečanosti. Neprestano su živjeli u toj nadi. Zato su se i listom digli na Cvjetnicu pozdraviti Isusa kao Mesiju.

TRGOVCI

— Da li se točno znade kad je Krist istjerao trgovce iz hrama?

— Matej, Marko i Luka skupili su na koncu svojih pripovijedanja, dakle malo prije muke, sve što se zbilo u Jeruzalemu, pa, prema tome, i tjeranje trgovaca iz hrama. Nije posve sigurno da li je to povijesno ispravno. Matej, Luka i Marko brinu se osobito za vjersko značenje događaja, misleći malo na njihov vremenski slijed. Vjerojatno je do te epizode došlo prije zadnjeg putovanja, jer kad se Isus nalazio u Galileji, dođoše u sukob njegovi protivnici s oduševljenim narodom. Međutim, gotovo je sigurno da je do tog neprijateljstva došlo nakon toga »škandala u hramu«, koji je javno mnijenje razdi-

jelilo na dvoje. Prema tome, gonjenje iz hrama moralo se ostvariti mnogo mjeseci prije muke, kao što upravo veli sveti Ivan evanđelista.

KRALJ

— Što znači naziv »kralj«, što ga je narod upotrebljavao za Isusa za vrijeme njegova života u Palestini?

— Kod nas se ideja kralja združuje s idejom države, to jest ustanove zakona kojima se narod mora pokoravati. Kod Židova je ime kralja imalo značenje koje su zapadnjaci posve zaboravili: kralj je sačinjavao tijelo sa svojim narodom, služio je narodu, a katkada je bio i u njegovoj vlasti. Sjetimo se čudne babilonske tradicije: kralj se svake godine za jedan dan odricao vlasti zapovijedanja. Narod ga je smio pogrđivati, pa i ubiti.

SLAGANJE

— Od četvorice evanđelista trojica (Matej, Marko i Luka) govore o jednom jedinom Isusovu putu u Jeruzalem, dok ih sveti Ivan navodi pet. Tko ima pravo?

— Vjerojatno je Ivan najbliži povijesnoj istini. Ostali su se evanđelisti zanimali za zadnje, a ujedno i najvažnije događaje.

ISTINA?

— Prema tome, evađelisti ne iznose čitavu istinu ?

— Pomislimo da u školi učitelj pripovijeda jedan događaj s ulice: autobus 21 prošao je kraj ugla između ulice D. G. Njegov je vozač prije pola sata popio pola litra vina. Put je sklizak. S protivne strane dolazi kamion, na kojem lijevi brisač ne radi. Brzina kamiona je 60 km na sat. Uz kamion je biciklist sa zelenim koferom. Šofer na kamionu kasno opazi autobus i zakoči. Kamion se nagne nalijevo i udari biciklistu, koji pade pod prvi lijevi kotač autobusa.

RITUALNO PRANJE JEDAN JE OD VAŽNIJIH OBIČAJA ISTOČNJAČKOGA GOSTOLJUBLJA

I sada uzmimo da učenici treba da ovaj događaj pismeno ispripovjede. Vjerojatno je da će u pripovijedanju biti raznolikosti. Neki će — poput evanđeliste Marka — navesti mnogo pojedinosti. Pače i beskorisno! Drugi će — poput Luke — govoriti napose o žrtvi koja je stradala. Treći će se zaustaviti kod pravih ili vjerojatnih uzroka (čovjeka koji je pio ili kod pokvarenog brisača) naglašavajući poštivanje propisa jer oni osiguravaju ulični promet. Taj bi pisao po Matejevu načinu. Četvrti bi utvrdio samo bitne činjenice, pošto bi pošao onamo da svojim očima vidi ono što pripovijeda. Tako je pisao evanđelista Ivan.

Prema tome, normalno je da evanđelisti doslovno nisu u skladu. Pošteno govore o prošlim događajima, ali svaki na svoj način uz svjedočanstva iz različitih izvora...

I tako možemo danas promatrati ličnost i djelovanje Isusovo s četiri razna vidna kuta. Osim toga, svako je Evanđelje bilo određeno za različite slušatelje. Matej se obraća najviše Židovima obraćenicima, Luka Grcima i Rimljanima... Marko piše Petrovim učenicima. I to treba imati na umu. Radi ispravnog shvaćanja treba usporediti i prijevode četiriju Evanđelja. Tamo gdje se razlikuju, treba tražiti razlog i u osobnosti pojedinih evanđelista, ili u publici kojoj je Evanđelje namijenjeno.

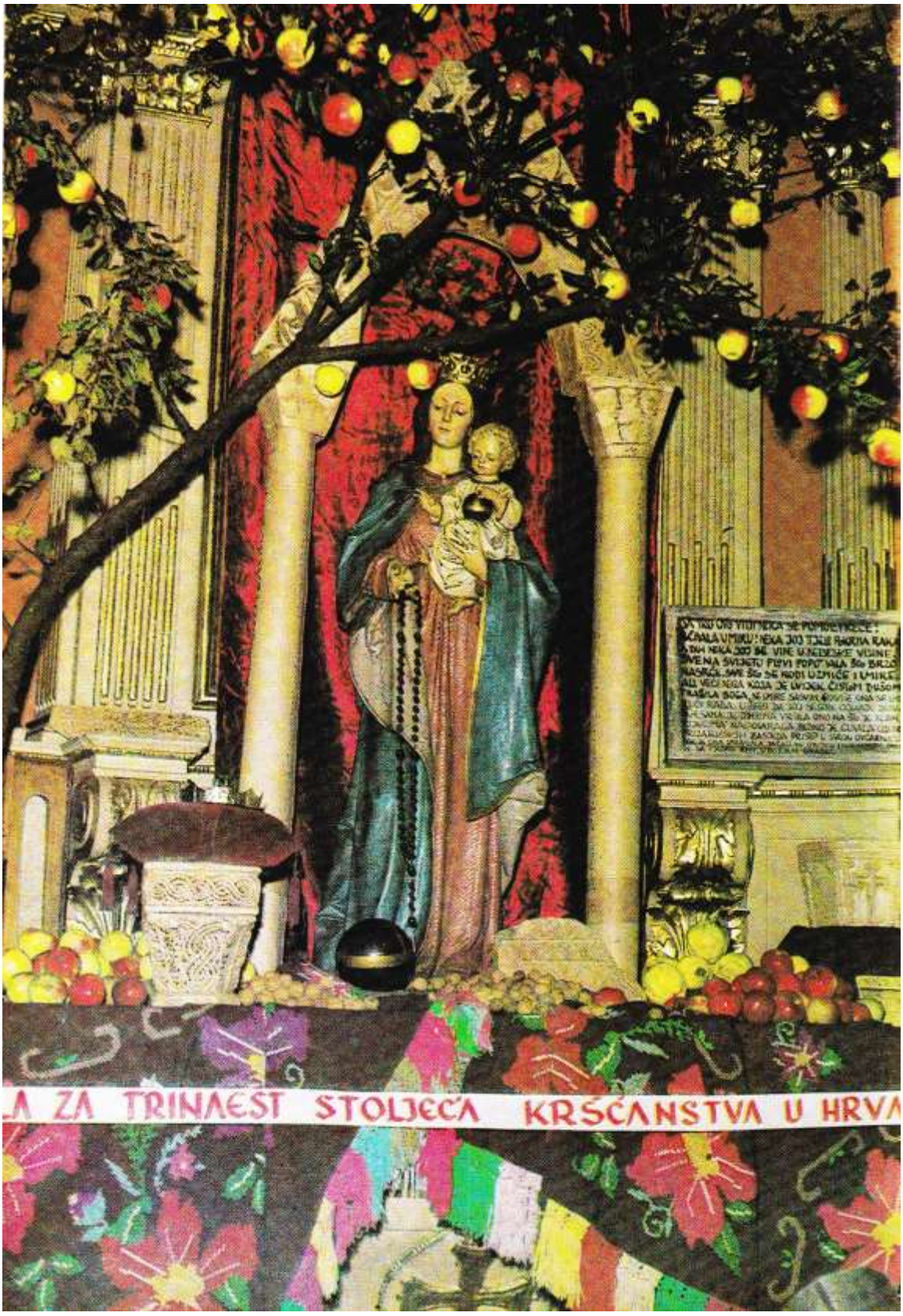
ZA TRINAEST STOLJECA KRŠĆANSTVA U HRV

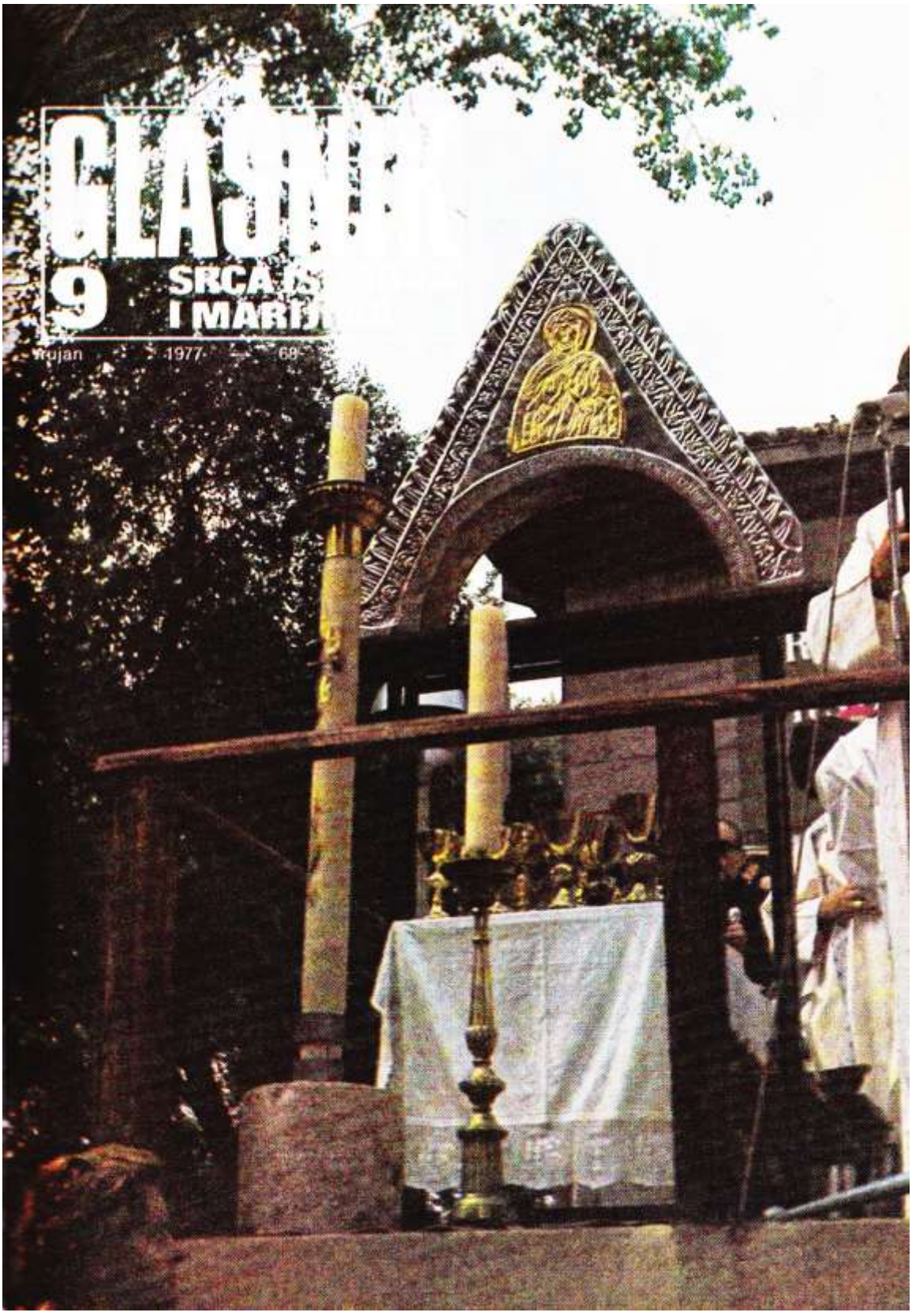
CLAS
9
SRCA
I MARI
Rujan
1977
69

Naslovna strana:
LIK GOSPE OD VELIKOG ZAVJETA U SOLINU 1976.
(Snimio: M. JURIĆ)

NA zadnjoj strani omota:

SVEĆENICI I NAROD SA SVOJIM BISKUPIMA KOD MARIJANSKE PROSLAVE U SOLINU
(Snimio: M. JURIĆ)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. – Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Godišnjica velikoga Zavjeta

Navršava se u ovom mjesecu rujnu. Svi bismo željeli da po sjećanju na te događaje dođe do onoga što Hrvatski metropolita ističe u »Spomen-knjizi Velikoga Zavjeta«:

»Neka ona ... bude poticaj da se milosni događaj godine Velikoga zavjeta produlji u našoj Crkvi i u našem narodu.

Poruka nije dovršena. Sadržaji nisu iscrpljeni. Duša nam još nije sasvim izliječena. Prijetnja smrti nije uklonjena.

Treba nam vratiti hrabrost za život!

Molitva hvale i ljubavi mora zamijeniti hule i proklinjanje!

Podijeljenost i sukobi moraju ustupiti mjesto zajedništvu koje nije ničim ranjeno, a koje je istom nadom učvršćeno!

Djeci treba stvoriti u obiteljima svijetao prostor ljubavi da bi rasla u dobroti!

Mladima treba svom smionošću navijestiti da je Isus Put, Istina i Život! (Iv 14,6).

Treba zaštititi dostojanstvo žene od svih obešćašćenja!

Majkama treba vratiti njihovo dostojanstvo! Očeve treba pozivati na hrabrost da velikodušno i trijezno žive za život svoje djece!

Bolesnima, tjeskobnima, patnicima, osamljenima treba objaviti ljubav, pažnju, pomoć!«

uredníkova riječ

I vanjska oprema ovoga broja GLASNIKA i njegov glavni sadržaj prenose nas mislima na događaje koji su se zbili prije godinu dana u Solinu na Gospinu Otoku.

Bili su to dani za budućnost, ali koja se gradi na prošlosti.

Jest, živimo za budućnost. I zato pišemo mladima; zato upućujemo riječi okrepe našim obiteljima; zato se zaustavljamo na produbljivanju Isusa Krista; zato poniremo u sadržaj Biblije i pišemo o našim biskupima.

Ali nismo pali s neba danas ili jučer. Ukorijenjeni smo u ovo sveto tlo naše domovine već tisuću i trista godina. I zato je ovaj broj GLASNIKA pun i sitnih i većih priloga, iz kojih odsijeva naša povijest.

Jer, upravo je nevjerojatno, kako se danas zanemaruje ta ista povijesna slava i kako je silno neznanje na tom području. Ona dva pitanja, koja su postavljena u rubrici »Hvala na pismu«, nisu ishitrena, nego su stvarnost.

— Znamo kako su Hrvati uvijek bili vjerni Svetom Ocu Papi ... Molim vas odgovorite mi, kad su Hrvati prvi put došli u kontakt sa Sv. Stolicom u Rimu? Ima li o tom vidljivih tragova i danas?

Ovo pitanje jednog gimnazijalca još toliko ne iznenađuje. Ali svi bismo se trebali zamisliti nad pitanjem što ga stavlja mladić »u čiju kuću ulazi redovito GLASNIK«:

— Kako se zvao prvi hrvatski kralj i kad je bio okrunjen kraljevskom krunom???

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68. RUJAN 1977. BR. 9

S A D R Ž A J:

NOVI BOSANSKI METROPOLITA 292

HAJDETE DA SE BOGU MOLIMO!, I. Matanović — — — 293

HVALA NA PISMU — — — 294

SIGURNO SVJETLO EVANĐELJA, T. Ivančić — — — — — 296

TATA, ODGAJAJ ME MALO!, P. Kervaš — — — — — — 298

SOLINSKA MILOST, F. Franić — 300

VUKANOVIĆI ŽIVE ZA BUDUĆNOST, P. Bulat — — — — 304

KAKAV ODNOS RODITELJA I DJECE BOG ŽELI?, I. Fuček — 308

ZAČ SAM HRVAT?, A. Blazović 309

NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — — 310

JOŽEKOVA NAJVEĆA ŽELJA, T. Trstenjak — — — — — 312

DJELIMA LJUBAVI PROMICATI VJERU, J. Antolović — — — 314

NAŠA POSVETA SRCU ISUSOVU, A. Gabrić — — — — 315

POHODILA SAM SOLWEZI, E. Verlić — — — — — — 316

VAPAJ IZ SOLWEZIJA, P. Jelinić 318

DOVRŠAVAMO GRADNJU CRKVE, I. Dilber — — — — — 319

NOVE KNJIGE — — — — 320

ZAHVALNICE — — — — 321

ULJUDBA RIJEČI U ISUSOVO VRIJEME, P. Bulat — — — 322

nakana apostolata molitve

»S BISKUPIMA OKUPLJENIM NA SINODI MOLIMO DA IH DUH SVETI RASVIJETLI DOK TRAŽE NAJBOLJI NAČIN POUČAVANJA VJERE, USKLAĐEN S POTREBAMA NAŠEGA VREMENA.«

Novi Vrhbosanski metropolita

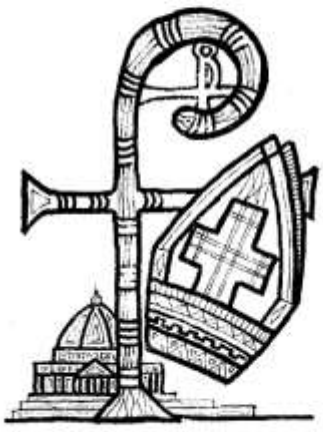

Sarajevo je dobilo svoga novoga metropolitu u osobi dra Marka Jozinovića, dosadašnjeg kanonika i profesora na bogosloviji.

Sarajevska metropolija najbrojnija je svećeničkim zvanjima u cijeloj našoj zemlji i zato o njoj uvelike ovisi naša zajednička sudbina.

Sarajevska metropolija obiluje obiteljima u kojima se rađaju djeca i zato je prevažna za cjelokupni životni ritam u našoj domovini.

Sarajevska metropolija diči se obiteljima u kojima se Bog zajednički moli i ujutro i navečer, i zato uvelike utječe na količinu milosti koje će Nebo na nas izliti.

Sarajevska metropolija bremenita je teškim nutarnjim i vanjskim problemima, koji je potresaju i zato nam je svima drago da će je upravljati čovjek koji će znati nastupiti TRIJEZNO, PRAVEDNO I POBOŽNO.

Uprava GLASNIKA, čestitajući novom Metropoliti na položaju, križu i vlasti, poziva svoje čitatelje da se nikad ne zaborave moliti za Vrhbosansku metropoliju i njezinoga Nadbiskupa.

naša obitelj moli

Hajdete, da se Bogu molimo!

Nedavno sam posjetio svoj zavičaj, svoje staro rodno gnijezdo, gdje smo nas šestero, uz majčinu ljubav, bili odgojeni.

Dok sam se nalazio u selu, pozvaše me jedne večeri u svoju obitelj Kneževići. Rado se odazvah. Znao sam da je to plemenita obitelj i jedna od najpoštenijih i najboljih u župi.

Uz razgovor vrijeme brzo prođe i oglasi se zvono: ono koje uvijek veselo i svečano navješćuje večernji pozdrav Gospi.

Čujem izvana glas domaćine, koji je namirivao blago, kako zove članove obitelji:

— Vlado, Mato, Maro, Ivo, Joso, Ilija, Branko, snao ...! Hajdete da se Bogu pomolimo!

Kako to krasno zvuči u ušima, kad čovjek čuje kako i danas ima netko te se može na čas zaustaviti u ovoj svojoj svakidašnjici i sa svojom obitelji zajednički se Bogu preporučiti i zahvaliti! To je divota čuti! Sav znatiželjan pitam:

— Mato, da li je to uvijek tako? Ili samo večeras?

— Tako je otkako sam ja ovdje komandant i dokle god budem, a nadam se da će i moja djeca nastaviti iza mene. Molitva je obvezatna. I to baš zajednička, jer se tu zajedno nakon naporna posla porazgovorimo i zahvalimo svome Bogu na primljenim milostima ...

Dok smo se razgovarali, već su se svi skupili u kući. U međuvremenu sam saznao da ta molitva traje u Adventu oko pola sata, u Korizmi oko 45 minuta, a kroz godinu oko petnaest minuta.

Otac Mijo predvodi molitvu. Muški, ozbiljno, pred svom čeljadi. Tu mora biti Božji blagoslov. Dokle god budemo imali tako divnih obitelji, koje se ne boje života i koje se nisu bojale dati i svojoj djeci život, koje zajednički mole blagoslov — ne, nećemo propasti, neće nas nestati! Djeda Mato nije se bojao roditi desetero djece; njegov sin Mijo nije se bojao dvanaestero njih imati, od kojih mu je živih šestero. Evo, i Mijin sin Vlado se oženio. I on se ne plaši života. Svi žive u jednoj kući i svi se lijepo slažu.

Posebno me se dojmila njihova krunica ...

Oni je mole na svoj vrlo lijep način. Svaki član obitelji predmoli po jedno otajstvo. A prije moljenja samih Zdravomarija svatko kaže svoju nakanu, napravi zapravo malo razmatranje za predstojeće otajstvo. Zar to nije krasna škola za mladež? Zar neće i ono malo dijete rado moljti kad vidi da i njegov tata i mama mole? Ništa manje nisu vrijedni ni ovi momci što će na kraju molitve poljubiti u ruku djeda, oca i majku.

To su sinovi današnjice! Nosioci naše budućnosti! Takvih mi trebamo!

Ilija Matanović

hvala na pismu

■

ANTUNOVO U JAKŠIĆU

»I ove sam godine bio na Antunovo u Jakšiću. Crkveni je god toga dana i veliko slavlje. Svijeta nagrne i iz okolnih župa, a svećenici dođu na ispomoć. Mladi iz Jakšića ni ovaj put nisu bili nezapaženi. Budući da se posebno brinu za misije, to više što i mještanina od prije godinu dana imaju u misijama, oni su svetu Misu platili za imendan našeg velikog misionara o. Antu Gabrića. Kako lijepa gesta, plemenitost! Odricali se sladoleda, slatkiša i skupljali za sv. Misu ocu misionaru. Djeca vole o. Antu. Tom zgodom zapjevaše njegovu pjesmu »Otac Ante misionar« — za koju su riječi napisala sama djeca, a dotjerala je njihova vrijedna časna sestra katehistica Agata.«

Dragan

Posebno Ti zahvaljujemo, Dragane, na tom kratkom i lijepom dopisu. Samo, nas ovdje u uredništvu zanimaju riječi te himne oca Gabrića«. Možda bi i drugima dobro došle . . .

■

TOMISLAV

»Kako se zvao prvi hrvatski kralj i kad je bio okrunjen kraljevskom krunom?« — upitao me je nedavno jedan mladić u čiju kuću — znam sigurno — ulazi GLASNIK. Mislim da biste u GLASNIKU trebali iznositi našu povijest i naše veze s Kristovom Crkvom«.

Anto

Pa zar ima kod nas onih koji ne znaju da su naši djedovi više stotina godina prije ostalih Slavena vidjeli kraljevskim vijencem ovjenčana svoga vladara slavnog Tomislava? Dogodilo se to prije tisuću i pedeset godina, tamo na Duvanjskom polju, gdje su podigli divnu spomen-crkvu. O slavnom krunjenju prvog našeg kralja lijepo pjeva pjesma:

»U polje me divno zanijela misao,
gdje večernji ruji se žar
i grimizom protkan i zlatom nakićen
Domaje digao se oltar.
Po polju se prostrlo čadorje bijelo,
to kralja je novoga stan.
Tu Tomislav donio mir.
Tu blagoslov je primio i klicanje puka,
tu kraljevski slavio pir.«

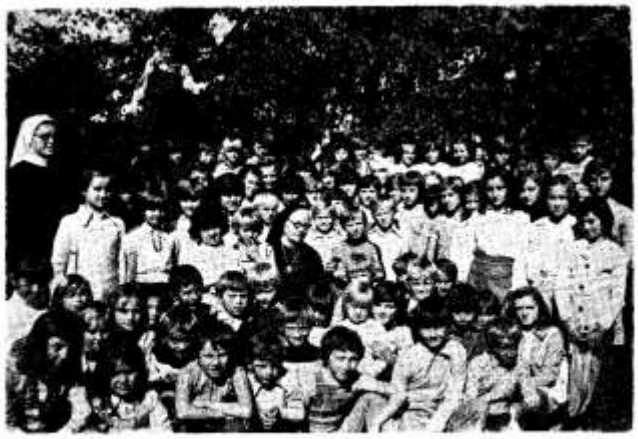

IVAN X.

Tomislav je zamolio i dobio kraljevsko dostojanstvo i krunu od Pape Ivana X., koji je vladao od 914. do 928. i spada među najveće muževe na stolici sv. Petra. Tom zgodom upravlja Papa svečanu poslanicu, što počinje riječima: »LJUBLJENOM SINU TOMISLAVU, KRALJU HRVATA.«

Svakako su stari Hrvati najvećim sjajem uzveličali krunidbu svoga vladara. Papin je poslanik za svečane svete Mise primio ispovijest vjere i zakletvu novoga kralja: da će svojim narodom upravljati pravedno, očinski i u duhu sv. Evanđelja; da će poštivati i braniti svoju majku — Rimsku Crkvu — i duhovne osobe te biti vjeran sin nasljednicima sv. Petra. Nato je knezu, koji je klečao, pristupio Papin poslanik, pomazao ga svetim uljem kao znakom božanske milosti, što mu je potrebna za obavljanje uzvišene službe; postavio mu je na glavu krunu kao znak vrhovne vlasti, predao mu mač i žezlo. Mač ga je opominjao da ima svetu dužnost braniti krepost od nasilnika, dok mu je žezlo kazivalo kako mora nada sve gojiti kršćansku pravdu prema svima, a naročito štititi slabe, sirote i progonjene.

LANIŠTE

»Moj rodni kraj među planinama,
moj rodni kraj bogat rudama!
Male kućice davno građene,
bujni pašnjaci — bašče zelene!
Vrijedni rudari rudu kopaju,
njihova djeca ih željno čekaju«!.

Anto Nikolić s Laništa u Borovici pokraj Vareša

RIZNICA

»Slobodan sam predložiti da se u GLASNIKU otvori rubrika koja bi se temeljila na mislima 21. poglavlja Biskupske poslanice »Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata«. Rubrika bi se mogla zvati »Iz riznice pučke pobožnosti«, a ne bi trebala biti

veća od jednog stupca. Možda bi to mogao biti podnaslov šire rubrike »Trinaest stoljeća hrvatske molitve«, koju ste na neki način započeli objavljivanjem stihova Vladimira Nazora. U prilogu vam šaljem svoju suradnju i tekstove da bih ilustrirao svoj prijedlog. Smatram da bi za ostvarenje ovoga mi članovi Apostolata molitve i na takav način dali svoj prilog Velikom zavjetu jubilarne godine«.

Antin

Pozdravljamo takve misli i namjere! Pružamo u GLASNIKU mjesta svima onima koji nešto zrelo i ozbiljno napišu o molitvi, a osobito o zajedničkoj molitvi. Kažem: »zrelo i ozbiljno«, a to znači tako da ne odiše samo dobrom voljom nego i dobrim sadržajem i dotjeranim oblikom.

na izvorima kršćanstva

PIŠE: T. IVANČIĆ

ŠIBENIK: DETALJ BRONČANIH VRATNICA GLAVNOG PORTALA KATEDRALE: DAVID PJEVA PRED ZAVJETNIM KOVČEGOM. (RAD GRGE ANTUNCA)

Sigurno svjetlo Evanđelja

Čovjek je raspet između vremenitosti i vječnosti. Živi na zemlji, a težnje i cilj mu se nalaze izvan nje.

Taj cilj ne može postići bez svog Začetnika. Do Boga, međutim, ne može doći bez Isusa Krista. Isus Krist je, dakle, sudbinski važan za stanovnika zemlje. Njega navješćuje Crkva. No prije nego će Ga navijestiti drugima, mora Ga sama imati. Njega pak ima opisanog u Evanđeljima i u drugim spisima Novoga Zavjeta. Za odgovorno navještanje Isusa Krista ona mora biti sigurna da je pravilno shvatila Sv. pismo i da ga cjelovito navješta.

Crkve — to su oni koji slijede Isusa Krista. To je zajednica Isusovih vjernika. Nisu zato samo biskupi i svećenici pozvani da navještaju, nego svaki član Crkve.

Zato je jasno da svaki vjernik mora znati shvaćati i tumačiti Sv. pismo. Kako, međutim, sigurno doći do tog ispravnog tumačenja i shvaćanja?

PRIPRAVA JE NUŽNA

Neku početnu pripravu kršćanin dobiva i time što je pohađao vjeronauk i tu čuo prve vijesti o Isusu Kristu. Neposredno pak, ali još uvijek početna priprava za čitanje bit će u tome da se pročitaju uvodna tumačenja koja postoje u svakom izdanju Sv. pisma.

No nužno je zatim posegnuti za nekom knjigom koja o tome opširnije govori. Postoje, naime, stručnjaci, tzv. egzegete, koji su znanstveno istraživali Evanđelje i čitavo Sv. pismo pa su stoga sposobni da dadnu sva razrješenja koja su dostupna takvom proučavanju. Čitajući njihova djela, čitatelj Novog zavjeta lakše će ući u svijet, u mentalitet i u duh evanđeoskog svijeta.

Stručnjaci su temeljitim proučavanjem ustanovili sigurne tekstove. Oni su također ustanovili književnu cjelovitost pojedinih Evanđelja. Istraživanjem Evanđelja proučili su sve oblike, kao i rod spisa te ujedno ustanovili u kojem su ambijentu nastali. Poznavanjem, naime, situacija u kojima su nastajali pojedini tekstovi Evanđelja, vrlo je lako shvatiti ne samo doslovni smisao nego i duh Isusovih riječi. (Kod nas postoji takav uvod od Harringtona, Uvod u Novi Zavjet. Spomen ispunjenja. 1975.)

Drugi preduvjet za ispravno shvaćanje Evanđelja jest pročitati cijelu Bibliju ili bar čitav Novi zavjet. Svi su spisi Novog zavjeta jeka Evanđelja. Djela apostolska, na primjer, pokazuju kako su se ostvarivala Isusova obećanja.

Iz tog ostvarenja razumijemo smisao Isusovih riječi u Evanđeljima. Osim toga, apostolske poslanice tumače i proširuju smisao Evanđelja.

Ti spisi također pokazuju na koji se način Isusove riječi mogu i treba da se primijene na konkretna pitanja i situacije Crkve i svijeta. Jednako je važno cjelovito pročitati i Evanđelja. Čitati ih ujedno ne samo kao mudre riječi ili duhovne bisere, nego kao temeljnu informaciju o Isusu Kristu i čovjekovu spasu.

Prave odgovore na pojedina nerazumljiva pitanja možemo potražiti u onima koji su bili najbliži Isusovu i apostolskom vremenu. To su crkveni oci. U njima je, naime, još snažno živjela usmena predaja, koja je upotpunjavala novozavjetne spise. Oni su ujedno svjedoci življenja prvotnog kršćanstva, koje ostaje kriterij za vjeru Crkve do kraja svijeta.

BEZ UNUTRAŠNJEG SVJETLA NEĆE IĆI

Evanđelje nije samo ljudska riječ, nego Božja riječ, izrečena ljudskim jezikom. Nemoguće ju je zato ispravno shvatiti bez milosti Duha Svetoga. A da bismo imali svjetlo Božjeg Duha, potrebno je dopustiti tom Duhu da nas zahvati i pouči.

To se pak događa po molitvi. No ne samo po recitaciji molitava nego po takvoj molitvi koja je iskreni razgovor s Bogom i koja izlazi iz centra čovjekove egzistencije. Takva molitva sigurno preporađa srce. Duh Sveti, naime, ima tada otvoren pristup u razum i srce čovjeku, a sam čovjek je sposoban da čuje i prihvaća nadahnuća toga Duha. Tako isti Duh, koji je nadahnjivao pisanje Evanđelja, daje čitatelju i pravo razumijevanje.

Pa ipak, razumjeti Evanđelje bez sadašnjeg konteksta nije moguće. Taj kontekst su događaji i ambijent u kojem živimo.

Čitajući znakove svakog povijesnog trenutka, možemo shvatiti što Evanđelje sada i ovdje govori. Ono, naime, nije samo informacija, nego mnogo više: događanje spasa i zahtjev za takvo događanje. Tko god ide otvorenim očima kroz život, taj će lakše razumjeti Evanđelje. Tu postoji zapravo međuovisnost. Događaje oko sebe razumjet ćemo lakše čitanjem Svetog Pisma. Sveto pismo ćemo pak bolje razumjeti čitajući znakove vremena. U svakom slučaju, potrebno je biti pismen. No potrebno je i ne biti gluh na glas Duha koji daje smisao i znakovima i u povijesti, kao i riječima Svetog pisma.

JEDINSTVENI I SVEOBUHVATNI KRITERIJ

Iz svega navedenog proizlazilo bi da se ipak previše traži za razumijevanje Evanđelja. Tko bi mogao **sve** dobro proučiti i na sve pripaziti pa tek onda pristupiti čitanju Svetog pisma?

Zato moramo ovdje upozoriti na dvije važne stvari.

Prvo: Evanđelje uopće nije tako nerazumljivo da bi se moglo shvatiti samo s temeljitom pripravom. Naprotiv! Ono je u svojem daleko najvećem dijelu shvatljivo i onima najmanje poučenima.

Drugo: postoji u Crkvi služba čija je zadaća da sama, svestrano poučava druge. To je učiteljstvo Crkve. To su Papa i biskupi, a onda i svi svećenici. To je crkveno učiteljstvo temeljito obaviješteno o svim znanstvenim rezultatima u proučavanju Svetog pisma. Ono samo dobro poznaje Sveto pismo, a ujedno se daje informirati i onime što su naučavali crkveni oci. To crkveno učiteljstvo također proučava znakove vremena. Ono ujedno ima svjetlo Duha Svetoga, ne samo snagom svoje molitve nego i snagom svoje službe. U pojedinim slučajevima ono je čak apsolutno nezabludivo.

No i njihova je (Pape, biskupa, svećenika) osnovna služba da mole. Oni su, dakle, već time više otvoreni nadahnuću Duha.

Drugim riječima, onda kad smo nesposobni da sami proučimo Sveto pismo i da usvojimo svu potrebnu pripravu, tad nam je dosta da doznamo što kaže učiteljstvo Crkve. A to nam nije teško doznati, jer su nam svećenici upravo zato poslani.

Tako slušajući samu Crkvu, jer učiteljstvo je glas čitave Crkve, dolazimo do najsigurnijih tumačenja i najispravnijeg shvaćanja Svetog pisma. Kad bi, naime, i Crkva u tom bitno griješila, onda ona ne bi bila Isusova Crkva, jer se u njoj tad ne bi ispunjala Isusova obećanja. A ona su u njoj i na njoj ispunjena.

Tako smo, eto, sigurni da je moguće uvijek ispravno shvatiti Evanđelje i da je, po njemu živeći, moguće sa svom sigurnošću stići do cilja. A cilj nam je Isus, koji je Put, Istina i Život.

Napisao sam pravilo da se otac ne smije smetati dok radi. To pravilo vrijedi uvijek bez ograničenja i neopozivo, osim u nekim iznimkama, kojih ima otprilike milijun.

Tata, odgajaj me malo!

Otvoriše se staklena vrata i gospodin sin se zaustavi usred njih. Krivac. Postao je svjestan težine prestupka, pa se ne može pokrenuti ... Kažiprst s ružičastim noktom pritisnuo je na donju usnicu, kao da razmišlja gdje da počne, a duge trepavice spustile su se kao pod teretom grijeha. Konačno se odluči, duboko uzdahne i posve tiho, a opet toliko glasno da nadvlada čavrljanje pisaćeg stroja, počne:

— Tata ...

Nestrpljivo sam uzdahnuo i podigao oči, ali to nije ništa promijenilo na stvari. Okrenem se potomku, koji tamo plaho stoji na vratima, kao utjelovljena slaba savjest, i zna da će biti zlo, ali ne može natrag.

— Koliko put ti moram ponoviti — počnem uzdignutim glasom i već nekako rutinski. No, odmah me prekine.

— Ali ovaj put se radi o važnoj stvari!

— Zaista

— Časna riječ da se radi o važnoj stvari! (Časna riječ tako velikog dečka je važna stvar.)

Unatoč tome hladno se zatvorim u sebe, kao čovjek koji se u stvari ne zanima za odgovor: — No, o čemu se radi? Brzo!

Sin oprezno trepne, skupi hrabrost, zatvori vrata i približi se pisaćem stolu. Podigne crne, sjajne oči i nestrpljivo će:

— Tata, odgajaj me malo!

Od časa kad je molio da mu napišem sasvim kratku slikovnicu, ali s notama, nije došao s takvom nečuvenom željom. Ugasio sam stolnu svjetiljku, opet je zapalio, a da nisam bio svjestan toga. Koliko se sjećam, na to sam mu odgovorio nešto potpuno nejasno:

— Što zapravo time misliš? Ili: Kako da te razumijem?

Mali je slegnuo ramenima. — Tako, malo me odgajaj! U knjizi piše da roditelji odgajaju djecu. Je l' tako?

— Pa, da, da!

— A jesi li ti jedan od roditelja?

— Jesam! — potvrdio sam odlučno i pogledao ga u oči.

— Pa, da! — zahvalno se nasmiješio. — Ja sam dijete. 'Oćeš me odgajati?

Stvar je počela dolaziti na visoku razinu. Počeo sam se pogađati. — Pogledaj, položio sam mu pažljivo ruku na rame, kako vidiš, imam sada važnog posla.

Pri tom sam ponovo zapalio svjetiljku. Pomalo razdraženo rekao je:

— Svi roditelji odgajaju svoju djecu. I Davora s drugog kata odgajaju. I te kako. Samo ti mene nikad ne odgajaš.

To je sigurno slušao od matere, pomislio sam nehotice i rekao: Kako možeš govoriti tako besmislene stvari? Zar se ne brinem za tebe od rođenja? Da, od tvog rođenja požrtvovno se brinem za tvoj odgoj.

— Ma — zamislio se — ne sjećam se.

Ustao sam i odlučno zakoračio sobom. Nekad sam položio nekakav ispit iz pedagogije. O čemu, ne sjećam se više. Oštro sam pogledao sina, a on je rekao:

— Pa, vidiš, sada ne radiš! Mogao bi me koji trenutak zbilja odgajati. Bar kratki trenutak. Malo me odgajaj, a onda ćeš opet raditi!

Budući da nisam bio pripravan na odgovor, mislio je da sam suglasan, sjeo je na rub kauča, lijepo prekrižio ruke i čekao. Pri tom je malo mahao nogama, obučenim u bijele hlačice. Na koljenima su bile zamazane. Očito je bio veoma znatiželjan što ću početi s njime. Odgoj je sebi vjerojatno predstavio kao grozno zanimljivu stvar.

— Čini mi se da zvoni telefon, rekao sam.

Okrenuo je ošišanu glavu. No telefon nije zvonio.

— U tvojim godinama, počeo sam učeno i nekako predbacujući, dolazi sedamdeset pet posto odgojnog utjecaja od majke.

Nije razumio potpuno, no ipak je pametno primijetio: Mama je u službi.

U KNJIZI PIŠE DA RODITELJI ODGAJAJU DJECU ...

VEĆ ZNAM ZAŠTO ME NEĆEŠ ODGAJATI ...

UOČLJIV ODSJEV MUŠKE SOLIDARNOSTI ...

Kad god se radilo o važnoj stvari, mama je uvijek bila u službi. Položaj je postao beznadan. Počeo sam se uvjeravati da je beznadnost samo u tome, jer nema nade da bi se opet mogao prihvatiti posla.

— Znaš što? — iznenada je živo upitao.

Učinilo mi se da je u daljini zasjela iskrica nade: možda se sjetio na igru s kockicama i možda će ići za mene zidati »pedagošku školu«, ili će se ipak iskupiti da može ići Davoru i gađati lukom i strijelom. Ali on je nastavio:

— Znaš što? Već znam zašto me nećeš odgajati ...

Pristao bih na bilo koje pametno prijateljsko objašnjenje. Ali on je tvrdo nastavio:

— Zato jer uopće ne znaš odgajati.

»I to je materino maslo«, prošlo mi je kroz mozak. Razdražljivo sam rekao:

— Dosta, to je ludost!

— Ne znaš, udarao je nogom. Pri tom se morao napeti da dosegne parket.

— Čekaj! — gubio sam strpljenje, najprije da znaš, položio sam ispit iz pedagogije; potom, čitao sam Makarenka i uopće kulturan sam čovjek. I treće, imam skoro šestgodišnju praksu.

Ne tvrdim da se nisam kod tih riječi pomalo crvenio, ali to je bilo beznačajno ... Sinovo se lice polagano razvedrilo. — Dobro, smiješeći se, pristao je ... Popeo se na kauč i udobno se smjestio, sklopio ruke i rekao:

— No, onda počni!

— Što?

— Odgajati.

— Slušaj, rekao sam strogo i zakašljao se. Odgajati, to nije tako kao kad bi nekom oprao uši. To traje mnogo godina.

— Danas bismo mogli početi, zar ne?

— Vrag te odnio, rekao sam, razumij jednaput da sam već davno to počeo. Zar ti, na primjer, namjerno ne razvijam zanimanje za tehniku? Napravio sam ti traktor i žičaru.

— K vragu, napravio! — rekao je značajno i prikimnuo. Nato se nasmijao. — Ti se rado igraš strojevima ... A što to znači »k vragu«? — upitao je sin otvoreno i sa zanimanjem.

— To ne spada ovamo, iskipio sam u svojoj srdžbi, i zapamti da odraslima ne smiješ upadati u riječ, pa ni svojim roditeljima ne. Što sam to htio reći ...?

U stvari nisam htio reći ništa. Neprimjetno sam pogledao na sat da se žena možda ne vraća s posla. Napeo sam uši, da se možda ne čuje kvaka ili ne škripi ključ u vratima. No i dalje je svuda naokolo vladala najveća tišina ...

On je trenutak razmišljao. A zatim se polako okliznuo s fotelje i krenuo k vratima.

— Kuda? Kuda sad? Zaustavio sam ga.

— Imam hitan posao, rekao je s mrkim licem. Gledao je na stranu i odmah se počeo žuriti. — Odgajat ćemo se na proljeće ... I više ga nije bilo!

Trenutak kasnije vratila se žena. Kao da sam bio prekinut u hitnom poslu, naglasio sam: Tvojeg sam sina malo odgajao.

— Da, primijetila sam, rekla je. Kad sam ušla u njegovu sobu, uzviknuo je: Mama, uskoro će te vrag odnijeti!

Petar Kervaš

Solinska milost

Sjećajući se još jednom svega onoga što smo prigodom 1300-godišnjice kršćanstva kod Hrvata doživjeli u solinskom svetištu Majke Božje Gospe od Otoka, sve tamo od otvorenja Godine velikog zavjeta 8. rujna 1975., a posebno od Uskrsa 1976., kad su započela hodočašća iz svih krajeva u kojima obitavaju Hrvati katolici, pa do ponoćke na Božić iste godine, kad sam zajedno s vjernim Solinjanima, uglavnom mladim svijetom, stavio točku na naša jubilarna hodočašća, razmišljam što bi u svemu tome moglo biti najvažnije.

Pošto su svršila hodočašća i s njima proslave, čini mi se, u ovom času, da bi glavna solinska milost za naš narod mogla biti produbljena svijest da svi mi Hrvati katolici, sa sjevera i juga, sa zapada i istoka, da pripadamo jednoj Crkvi, koju bismo mogli možda nazvati HRVATSKA KATOLIČKA CRKVA.

CRKVA

Najprije se moram osvrnuti na imenicu, jer je ona u tom pojmu najvažnija, tj. CRKVA.

Mi Hrvati katolici pripadamo Crkvi, zajednici koja vjeruje, koja se nada, koja ljubi. Toj zajednici je Krist darovao Duha Svetoga, koji je oživljuje i iznutra ujedinjuje u apostolskoj nauci, u bratskoj zajednici i lomljenju kruha.

MLADIĆ KOJI JE PRVI PUT DOŠAO NA GOSPIN OTOK UPITA: — GDJE JE JELENINA CRKVA? — POD ZEMLJOM! — NEKA JE ONA POD ZEMLJOM, ALI MI SMO ŽIVI!

HVALE KAMENU SMRVLJENOM . . .

Ta zajednica vjernika jest Božji narod, utjelovljen u Krista po krštenju i sjedinjen s Bogom Ocem, s Bogom Sinom i Bogom Duhom Svetim, tako da s Trojedinim Bogom sudjelujemo u životu i slavi, da On koji je tvorac svega bude napokon »sve u svemu«, ostvarujući ujedno i »svoju slavu i naše blaženstvo . . .«

Bl. Dj. Marija je slika Crkve kao djevica i majka. Zato smo s pravom najveći događaj naše povijesti, tj. naš povijesni susret s Kristom u krštenju slavili u prvom hrvatskom marijanskom svetištu, koje je prije 1000 godina na Gospinu otoku u Solinu sagradila pobožna kraljica Jelena . . .

KATOLIČKA

Međutim, koliko god se naš duh u Solinu zanosio u duhovnim sferama kraljevstva Božjega i osjećao duhovno jedinstvo s Bogom, Kristom i sa svima ljudima, bilo na zemlji, bilo na nebu

— jedinstvo u ljubavi, jedinstvo u nadi i jedinstvo, bar s onima izabranima, u jednoj vjeri, nismo se mogli rasplinuti u čistu duhovnost, jer smo sastavljeni ne samo od duše nego i od tijela, koje nas trajno vuče i podsjeća na zemlju.

Pa kao što duša na ovoj zemlji ne može postojati bez tijela, tako ni bilo koja misao i pokret ne mogu postojati na ovoj zemlji bez vidljive organizacije. Čiste spiritualnosti na zemlji nema.

Tome se zakonu podložio i Sin Božji Isus Krist. I on je uzeo čovječje tijelo, u svemu nama sličan, osim u grijehu.

Stoga je svojoj Crkvi, tom nevidljivom kraljevstvu Božjem na zemlji, dao vidljivu organizaciju, da ona ne bude samo nevidljivi Božji život, nego da taj Božji život, koji se ne vidi, bude nošen u vidljivoj društvenoj organizaciji, a to je CRKVA KATOLIČKA...

Kad su, dakle, naši pređi po svetom krštenju stupili u Katoličku Crkvu, stupili su u internacionalnu vjersku organizaciju, koja jednako pripada svim narodima.

HRVATSKA

Ipak smo u početku rekli da smo u Solinu doživjeli milost u Crkvi, u kojoj je bio uključen i pridjev HRVATSKA katolička Crkva.

Mi smo se na dan našeg Velikog zavjeta našli na izvorima svoje vjere na obalama hrvatske rijeke Jadra, toga našeg Jordana, iz kojega je potekla prva voda po prvim hrvatskim čelima.

Tu se sakupio čitav naš hrvatski vjernički narod, da obnovi svoj Veliki zavjet. Na taj smo način pred svijetom izašli iz anonimnosti i predstavili se pred raznim inozemnim crkvenim poglavarima i gostima kao partikularna Crkva, koja ima svoj povijesni početak, svoju, iako vrlo tešku i raskidanu, ali vlastitu povijest; ima svoju sadašnjost sa svojom vlastitom problematikom, koju joj nitko ne može rješavati do ona sama sebi pod vodstvom Pape i svojih hrvatskih biskupa koji su s Papom u vjernom hijerarhijskom zajedništvu.

Dr F. Franić
metropolita

IZ TEMELJA CRKVE JELENINE OD OTOKA GOSPE NAZIVANE — ŽIVA CRKVA RASTE ...

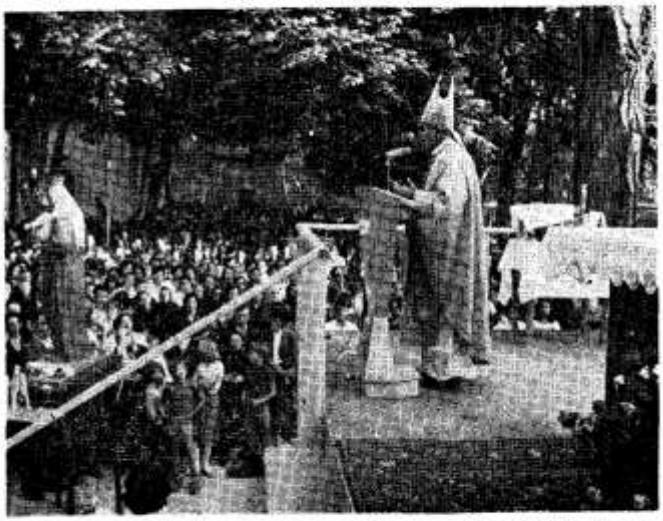

PROĐOSE VELIKI DANI SOLINSKI ... ALI OSTADOSE U NAMA NEIZBRISIVO. UTKASE SE U SRCA I U TKIVO ...

KRSTIONICA

Jedan od naših najstarijih povijesnih spomenika jest krstionica kneza Višeslava. Misli se da je izrađena koncem osmoga ili početkom devetoga stoljeća.

Naši su pređi gradili svoje krstionice odmah od početka pokrštavanja, ali nam se starije nisu sačuvale. Duga su stoljeća prošla, ratovi i nemiri pustošili su našu zemlju; mnoge su uspomene stare u crnu zemlju i zaborav utonule; ni tvrdi kamen nije mogao uvijek izdržati udarce, koji su potresali našom sudbinom.

Višeslavova krstionica sve je to izdržala. Stoga nam je to značajnija, to draža. Simbol je naše vjere, kršćanstva i kulture.

Evo što na nju naši pradjedovi, prije gotovo 12 stoljeća, upisaše:

»Ovo vrelo prima nemoćne, da ih prosvijetli.

Ovdje se čiste duše od zločina, koji poprimiše od prvog roditelja, da postanu kršćani, spasonosno ispovijedajući vječno Trojstvo.

Ovo djelo krasno napravi svećenik Ivan u vrijeme kneza Višeslava, iz pobožnosti i na čast svetoga Ivana Krstitelja, da zagovara njega i njegove štićenike.«

KRŠTENJE

Kada su Hrvati primili sveti krst?

Uspomena na vjerovanje Hrvata prije pokrštenja sačuvala se u nekim običajima, kao i u imenima zemljopisnih oblika. Nekoliko brda u Hrvatskoj nose ime vrhovnog boga starih Hrvata — Perunа, na pr. kod Splita, u Istri . . .

Godine 680., otprilike 50 godina nakon što su Hrvati zauzeli ove krajeve, Papa Agaton, u poslanici s koncila Zapadne Evrope spominje među kršćanskim narodima i Slavene. Tko su bili ti Slaveni? To su mogli biti jedino Hrvati, kad znamo da su ostali slavenski narodi mnogo kasnije kršteni.

Porfirogenet piše da je car Heraklije (610-641.), nakon što su se Hrvati snašli u novoj domovini, po svojim poslanicima doveo iz Rima Hrvatima vjerovjesnike i »učinivši« među njima nadbiskupa, biskupa, svećenike i đakone, dade pokrstiti Hrvate, a vladao je tada Hrvatima Porga (Rački ga zove Borka ili Borko).

Kad su Hrvati doselili, njima je vladao Porgin otac. Dakle, Porga je odrastao, a možda je i rođen u novoj domovini. Znači, druga generacija doseljenih Hrvata dolazi u prisniji dodir s kršćanstvom.

Porga je bio prvi hrvatski kršteni vladar.

D. Bakić

KONKORDAT-UGOVOR

Među najstarije sporazume Sv. Stolice sa samostalnim državama treba ubrojiti ugovor što ga sklopiše, poslije svoga krštenja, stari Hrvati sa sv. Petrom. O njemu izvješćuje istočno-rimski ili bizantski car Konstantin Porfirogenet (910-959.), koji je živio u doba našega kralja Tomislava i dobrano ga preživio. On piše:

»... Hrvati poslije svog krštenja sastaviše vlastoručni ugovor i tvrdom se i nepokolebivom vjerom zakleše sv. Petru da neće nikad provaljivati u tuđe zemlje i ondje ratovati, već da će radije živjeti u miru sa svima koji budu htjeli.

A od Pape su zato dobili molitvu da će se za Hrvate boriti i na pomoć im biti Bog, kad god drugi narodi provale i zarate na hrvatsko zemljište, a Petar, Kristov učenik, da će ih obdariti pobjedom.«

Drugim riječima, Hrvati su se tada obvezali da iz poštovanja i ljubavi prema sv. Petru neće napadati svojih mirnih susjeda, a Papa im je zato obećao duhovnu i moralnu pomoć Sv. Stolice.

Ugovor je bio pisan, te su mu obvezatnu vrijednost dali predstavnici Hrvata svojim potpisima i zakletvama, a Papa »molitvom«, tj. po svoj prilici sv. Misom, što ju je sam služio za Hrvate.

Sve se to zbivalo, kako se razabire iz careva pripovijedanja, na grobu sv. Petra u Rimu. Tako su Hrvati postali posebnim štićenicima sv. Petra i njegovih nasljednika.

Stjepan K. Sakač

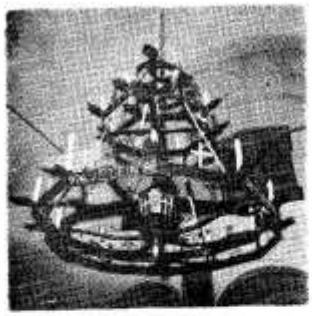

SLAVKO

Slavko je mlad muž. Otac tri djeteta. Stradao je u prometnoj nesreći i sada se kreće samo u bolesničkim kolicima. Noge su mu otkazale poslušnost.

Kovač je po zanatu.

I to prvoklasni.

Kad se župnik svete Marte u Šišincu odlučivao napraviti novi luster, došao je na ideju da zajednički sa Slavkom izrade našu povijest izraženu na lusteru. I to samo iz materijala koga kovači upotrebljavaju.

Tako je nastao, malo po malo, ovaj veliki i lijepi luster u kojem je zbita i naša povijest ali i naša sadašnjost.

Ako bolje pogledate, vidjet ćete i Višeslavovu krstionicu i spomen lik Majke Velikoga zavjeta i simbole kralja Tomislava, kneza Branimira, svetoga Nikole Tavelića sve do Petra Barbarića. Sve je to utkano ne tankim nitima naših umjetnica narodne nošnje, niti originalnim kistom naših »naivnih« umjetnika, nego tvrdom rukom dragoga, plemenitoga i robroga Slavka kojemu se željezo pokorava.

Pero Bulat

ZRINJSKI

Moje najdragše gospe, hižne tovarušice, za sada udove, gospe Annae Catharinae grofinae Zrinske!

Moje drago srce! Nemoj se žalostiti svrhu ovoga pisma niti burkati. Polag Božjeg dokončanja sutra o deseti uri budu mene glavu sekli i tulikajše naukupe tvojemu bratcu.

Danas smo jedan od drugoga srčeno prošćenje uzeli. Zato jemljem ja sada po ovom listu i od tebe jedan vekovečni valete (zbogom), tebe proseći ako sam te u čemu zbantuval, ali ti se času zameril (koje ja dobro znam) i oprosti mi.

Budi Bog hvaljen, ja sam k smrti dobro pripravan, niti se plašim, ja se ufam u Boga vsemogućega, koji me je na ovom svitu ponizil, da se tulikajše mene hoće smilovati, i ja ga budem molil i prosil (komu sutra dojti ufam se), da se mi naukupe pred njegovim svetim tronušem u diki vekivečne sastanemo.

Veće ništar ne znam ti pisati, niti za sina, niti za draga dokončanja našeg siromaštva, ja sam vse na voliu Božju ostavil«.

(Oproštajno pismo Petra Zrinskoga)

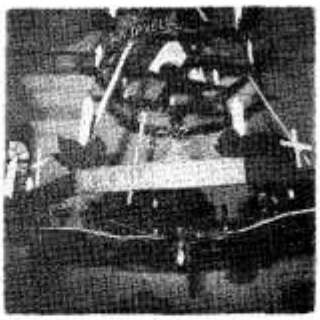

AGATON

Porfirogenet ne kaže točno kad je sklopljen konkordat između Hrvata i Sv. Stolice, niti spominje imena Pape s kojim su Hrvati ugovarali.

No iz sačuvanih spisa i grobnog natpisa Pape sv. Agatona (678-681.), te iz nekih drugih vijesti o Hrvatima VII. vijeka dade se izvesti da je baš taj isti Papa Agaton (Dobroslav) predobio Hrvate za razboriti mir i za savez sa Sv. Stolicom.

Petra, kojega je Sin Božji učinio stijenom i temeljem svoje Crkve, odabraše i stari Hrvati za svoga posebnog zaštitnika i učiniše ga također temeljnom stijenom svoje narodne države.

A to je i kasnije ostao, kako se može zaključiti iz pisama i srdačnih veza Sv. Stolice s knezovima Domagojem, Branimirom i s kraljevima Tomislavom, Petrom Krešimirom i Dimitrijem Zvonimirom.

Posljednji hrvatski vladar narodne krvi, Petar, poginuo je, doduše, u Petrovoj gori, ali stara hrvatska narodna privrženost sv. Petru i njegovim nasljednicima preživjela je narodnu dinastiju i živi još i danas.

Stjepan K. Sakač

Župa je to u Bosni. Ima 832 vjernika, a nalazi se dobrih šest sati hoda od Kraljeve Sutjeske, oko osam stotina metara nad morem. Osnovana je 1925. godine. Sada njom upravlja vlč. g. Jozo Šušak.

Vukanovići žive za budućnost

CRKVA JE IZGLEDALA KAO VELIKI SJENIK U RASPADANJU ...

Još i danas sjećaju se djedovi u Vukanovićima kako su im stari pripovijedali da su njihovi pređi prije 170 godina iz okolice Kaknja otišli u planinu »među vukove«, samo da ne moraju mijenjati svoju vjeru.

ZBOG VJERE OTIŠLI SU U PLANINU I OKUPLJALI SE OKO OVOGA TORNJA ...

Prošlost je ljudima i ženama u Vukanovićima bila samo čemer i jad. I zato se na nju puno ne osvrću. Žive za budućnost. A kako znaju da im je sveta vjera bila klčma njihova opstanka, s njom neraskidljivo računaju i za buduće dane.

GRADNJA CRKVE

Treba samo pogledati na slici kako je izgledala stara crkva te shvatiti zašto je župnik Mićo Perić mislio na novu crkvu i župni stan. Vlč. Hrvoje Gašo je počeo, a Vlado Borić završio župni stan. G. Ivica Bošnjak podigao je narod da je, većinom najprimitivnijim sredstvima sagradio cestu dugačku četiri kilometra, rezervoar za vodu i vodovod u selu.

Novi župnik J. Šušak nije dugo razmišljao. Uzdao se u Boga i u narod. I 25. kolovoza 1974. srušena je stara crk-

va. Počeli su je rušiti u 9 sati prije podne, a već u četiri sata poslije podne sav je teren bio očišćen. Najmoderniji »teymberjack« (neka vrsta buldožera) jednostavno je čeličnom žicom odvukao čitavu crkvu. I kolo se odvilo na očišćenu prostoru ...

U 9 sati prije podne 28. kolovoza 1974. s molitvom započeše kopati temelje. Doskora kreće u planinu 50 konja po kreč, koji je već bio pripravljen u posebnim »krečanama«.

24 KILOMETRA ZA 12 CIGALA

Prva cigla stigla je 7. listopada. Ali nije dovezena do gradilišta, da se ne bi oštetila, nego samo do »Rasadnika«, 4 km daleko od sela. Žene, djeca, starci i starice — cijela župa se digla da donese tu ciglu u selo. Najviše na rukama.

Budući da je pojedinac mogao najviše nositi četiri cigle — a valjalo je prijeći četiri kilometra teškoga puta — trebalo je tri puta dolaziti do »Rasadnika« i uzimati po četiri cigle. Znači, za 12 cigala prevalilo se 24 km!

Što je izgledalo nemoguće, to je već istoga dana napravljeno: 8.500 finih, fasadnih cigala je do 9 sati navečer bilo na gradilištu. Bio je to strahovito naporan dan, ali unatoč oznojenu licu svi su bili veseli što su dobili prvorazrednu i sačuvanu ciglu za svoju dragu crkvu.

Sam je župnik 8. listopada ugradio prvu ciglu u zgradu, a 22. kolovoza 1975. završeni su svi zidarski i tesarski radovi na crkvi. Sada je to jedna od uspjelijih novih crkava sarajevske nadbiskupije. Duga je 21, a široka 15,5 metara. Kad je 12. srpnja 1977. došao krizmati 89 mladića i djevojaka, biskup dr T. Jablanović rekao je zadivljen:

— Ja sam mislio da je to mala crkvica; a iznenađen sam zbog njezine i veličine i ljepote!

SVI NA NEDJELJNOJ MISI

Dok se kroz godinu i po dana gradila crkva, svi su župljani dolazili na Misu, koja se služila pod vedrim nebom. Ali za vrijeme Mise nijedanput nije padala kiša. Ljudi su išli i dolazili do crkve kroz snijeg, kroz kišu, neki i sat i po daleko: no čim

MOLITVOM SE ZAPOČELO ...

CRKVA U VUKANOVICIMA JE UISTINU DJELO NARODA: OD MALE DJECE DO STARACA I STARICA SVE JE SUDJELOVALO ...

bi Misa započela, kiša bi prestajala.

Svake se nedjelje sada služe dvije svete Mise. Utorkom je zavjetna pjevana Misa sv. Anti, a petkom na čast Srca Isusova za obitelji župe.

Na večer, već u mrak, na svršetku radova, redovito se služi sveta Misa, na koju dolazi i do 200 osoba. Koji put ih bude kao i nedjeljom. Najljepše je gledati onu najmanju djecu, koja se šepire po crkvi pod brižnim okom svojih majki, prije nego pođu na spavanje.

Vjeronauk pohađa 140 djece, a 111 mladića i djevojaka polažu ispit iz gradiva koje su prolazili na svom posebnom vjeronauku.

Sveti je Anto glavni zaštitnik župe. Uvečer pred blagdan je procesija sa svijećama i s kipom Sveca, koji nose šest mladića u narodnoj nošnji, svi ispovijeđeni i pričešćeni. Svi nose svijeće

MISICAMA NASTAVLJALO ...

i mole krunicu sv. Ante. Na blagdan sv. Ante jako je posjećena bolesnička Misa, a popne se toga dana u Vukanoviće iz — Sutjeske, Borovice, Kaknja, Jelaška i Zavidovića i do 5000 vjernika.

Pero Bulat

NOVA CRKVA — SAN DJEDOVA — OSTVARILA SADAŠNJA GENERACIJA! EVALA !!!

Dr AUGUSTIN BLAZOVIĆ

Zač sam

Pitam se mnogo puti: zač?
Zač moramo biti ja Hrvat?
Zač mi je zipku sudbina
na granicu postavila?
I zač sam morao sisati
duh tuđe sridnje škole
i zač moram danas biti
rob Bečke metropole?
Francuzi, Nimci, Englezi,
narodi jeste veliki.
Zač ne pripadam k vam?
Zač moram biti Hrvat
na rubu Mađarske
uz nimški ocean.
Da sam Francuz, Nimac, Englez
mogao bih pjevati
kroz kraje, gaje daleke
možda za tisuć ljet.
Ovako pjevam grlom slabašnim
malomu roju muklo za danas.
A sutra ča će bit?
Za sutra nam prorokuje
smrt, grob, nazlobni svit . . .
Vindar, oj vindar ljubim te,
ljubim te nad sve, narode,
moj bijedni, tužni narode!
Ah, kako te ne bih ljubio?!
Ljubim te strastveno
kot majku rođenu,

Hrvat?

KRUNIDBA KRALJA TOMISLAVA 925. G.

kot oca, sestre i braću.
Ljubim vas sve,
jeste li živi još ili na pokoju.
Ljubim, o ljubim grudu domaću.
Ljubim te jezik prosti, nespretni.
Nisi mi intrumenat fin,
ni vragoljasti stroj-mašin.
Jesi kot tupa kosa, grbav srp,
kot grubne vile, stari plug.
Vindar, oj vindar ti velim:
Na svitu si mi najslađi
kot slasni prosti kruh
ili u pepelu pečen paljuk.
Ljubim te zanosom!
Ljubim te, ah, moj narode!
Ljubim te strahom podmuklim!
Ljubim te svakim kucajem
svog nemirnoga srca,
do zadnjeg daha duha svog,
ljubim te živ, ljubim mrtav.
Ljubim te, oj, narode moj,
ljubim te u svoj tvojoj bijedi,
u krutoj, tužnoj atmosferi.
ljubim te još i onda strahom,
Ljubim u tebi dicu i starce,
ljubim divojke i momske snažne,
muže i žene, oce i majke!
Ljubim te srca svoga cijelim žarom,
kad se sramuješ majke, roda
i bižiš od jezika svoga.
Htio bih vam kriknuti:
»Pfuj! Zli izdajnik!«
— Oho! Ne tako, dragi moj! — velim sebi.
Nisu li rod i braća svi tebi
i tijela tvoga kotrigi,
srca tvojega kusići?
A gdo bi mogao svoje tijelo,
kotrige svoje mrziti?
Da! još i onda ste moji,
kad pogovorite.
Ljubim vas! — Moji ste!
A ja sam vaš
od zipke do groba,
u tuđem svitu i doma.
Da, vaš sam, vaš,
živ i mrtav!

(Pred Božićem 1972.)

PIŠE: IVAN FUČEK

Posve sam nesamostalna. Kao dijete živjela sam u domu do četvrte, u vrtiću do početka osnovne, a kasnije godinama u »dnevnom boravku« u školi. Roditelji su mi davali potrebno, ali me nisu voljeli.

Uvijek su mi mnogo toga branili. Nisu mi vjerovali. Teta me je dočekivala pred školskim vratima. Nikad nisam smjela u društvo, čak ni na vjeronauk, da se ne bih pokvarila. Roditelji se inače stalno svađaju.

Danas više nemam ni u koga povjerenja. Moje su kolegice samoodgovorne djevojke, a ja sam sa 19 godina još sasvim nezrela. Bojim se pomisliti da bih sutra mogla postati žena i majka. Za to nisam odgojena.

Unatoč svemu htjela bih u sebi naći zahvalnost prema roditeljima, koji su mi postali stranci, no nalazim gorčinu. Zašto naš odnos nije pravilan?

Nela

Kakav odnos roditelja i djece Bog hoće?

Od početka života bila si udaljena od roditelja: »u domu do četvrte«, »u vrtiću do početka osnovne«, »godinama u dnevnom boravku«. U najvažnijim razdobljima života: do pete, do puberteta, u mladenaštvu bila si lišena roditeljske ljubavi. Sama kažeš da te nisu »voljeli«. Nemoj se čuditi što si »nesamostalna«, što nemaš »povjerenja u ljude«, što si i s 19 godina »još sasvim nezrela«. Odrasla si bez ljubavi. A to je bilo fatalno. Posljedice su takvog odgoja mnogostruke i teško ih je sve sagledati.

Roditelji su ti ipak davali »potrebno«. Radi se o novčanim izdacima, koje su bili uvijek dužni učiniti za tvoje zdravlje, hranu, smještaj, odjeću, knjige i sl., prema svojim mogućnostima, tj. kako odgovara njihovu društvenom položaju i, s druge strane, tvojim opravdanim interesima i željama. No ne uključuje li to »potrebno« u sebi nešto mnogo više? Nije li roditeljima zadaća dalje »predati« ljudski život? A taj se ne sastoji samo u rađanju ili u biološkom »prenošenju«, nego još odgovornije u emotivnom i intelektualnom pravilnom razvoju mladog bića. Dijete valja osposobiti i postaviti ga na noge da ono samo preuzme osobnu odgovornost pred Bogom i društvom. Bez ljubavi, koja u sebi uključuje mnogostruke roditeljske dužnosti, neće se dogoditi pravilno uklapanje djeteta u građanske i vjerske zadatke. Pravilnog odgoja nema bez ljubavi.

Mnogo toga su ti »branili«, nisu ti »vjerovali«, te navodiš primjer tete koja te je dočekivala pred školskim vratima, nisi smjela »u društvo« pa ni na vjeronauk — »da se ne bi pokvarila«. Bili su, dakle, prema tebi nepovjerljivi. Držali su te zatvorenom s motivom da te očuvaju od pokvarenosti. Ovdje sam prisiljen navesti slučaj koji je komentirala njemačka TV i tisak (1977). U dvosobnom stanu u Donzdorfu kod Bayreutha mati je držala zatvorene dvije kćerke (od 12 i 19 godina). Nisu smjele ni na ulicu ni u školu. Ljudi su šutke preko toga prelazili. U kući su živjeli još majčini roditelji i sestra. Ali djevojke su bivale sve osamljenije, bez ikakve spreme za život. Ne samo da je njemačka javnost taj slučaj osudila kao nemoralan nego je usput upozorila i na jedan od društvenih razloga zašto danas tolika djeca bježe od kuće. Mada je ta pojava iznimna i bolesna (riješiti odgoj kućnim zatvorom), ipak upućuje na pojavu da mnogi roditelji danas nemaju prave ljubavi prema svojoj djeci, pa prema tome, ni razumijevanja za pravilan odgoj.

Nema sumnje, odgoj je nepravilan da djeca ne osjete dužne granice; ne smije im se sve dopustiti. Ali isto tako ne smije se zaboraviti da roditeljski autoritet, prije svega, ima poslužiti pravilnom osobnom razvitku dje-

teta. Ne smije kočiti razvitak! Ljubav prema djetetu je temelj normalnog rasta osobe. Ta je ljubav produžetak one ljubavi kojom roditelji sami sebe ljube. I upravo ta ljubav kojom se oni vole jest nešto najveće što mogu pokloniti svome djetetu. Osoba se odgaja kroz iskustvo. Susreće li dijete svojim iskustvom pravu ljubav između oca i majke, ono uči kako valja ljubiti. Govori li iskustvo djeteta o suprotnome, kao u tvome slučaju, kad kažeš »da se roditelji stalno svađaju«, ono se privikava na obrambeno ponašanje, gubi povjerenje u ljude, postaje nesigurno, nesamostalno, nedoraslo. Naši roditelji ponekad ne shvaćaju od kolike je važnosti za pravilan odgoj njihove djece da se najprije oni sami pravo vole, pa da hrabrim odricanjem otklone sve što se protivi istoj ljubavi!

S bolju priznaješ da si pred kolegicama »sasvim nezrela«. Roditeljski autoritet je od tebe zahtijevao, on ti je zabranjivao. Ali taj se autoritet ne sastoji prvenstveno u podvrgavanju zapovijedima i zabranama, nego mnogo više u upućivanju djeteta prema njegovoj vlastitoj samostalnosti. Roditelji bi trebali ulagati puno brige na mjeru odgovornosti koju su u danom trenutku razvoja njihova djeca sposobna na se preuzeti. S time se u vezi i kakvoća poslušnosti prema roditeljima mijenja razmjerno prema sazrijevanju djeteta. Poslušnost vodi prema samostalnosti a osobitost je poslušnosti djeteta prema roditeljima baš u tome što ona upućuje roditeljski autoritet u posve određenom pravcu: ne da se dijete tim autoritetom zakoči i deformira, nego da se razvije u zrelu samostalnu i odgovornu ličnost. Time je roditeljski autoritet prvi činilac u samorazvoju i rastu djetetove osobe.

Jasno je, u toj tako osjetljivoj točki od roditelja se traži odreknuće od sebičnog zadržavanja djeteta za sebe, razboritost od pretjeranog osiguranja djeteta pred opasnostima, mudro postepeno uvođenje u život (drukčiji će biti postupak s kćerkom od 12 godina, a drukčiji s onom od 19 godina), u svemu vedrina duha u neograničenom povjerenju. U tom dopuštanju djeteta da preuzima na se odgovornosti roditelji moraju očekivati da će dijete pogriješiti. Ali oni će mu biti spremni oprostiti i dalje mu pružiti svaku potrebnu potporu i pomoć. Prvi koraci su uvijek i smioni i rizični; roditelji se moraju smireno i vedro suočiti s tim problemom.

Pravi odgoj sastoji se u posredovanju onih vrijednosti koje su se usidrile kao svojina u osobi roditelja. Nemaju li roditelji tih vrijednosti a zahtijevaju ih od djeteta, možemo govoriti još samo o patvorenom, himbenom, dvoličnom odgoju. Ipak roditelji ne smiju djetetu silom nametati odgojiteljske vrijednosti, nego će u njemu spontano pobuđivati želju da dijete samo u sebi te vrijednosti otkrije i ostvari. Na taj način se roditeljski autoritet jednakomjerno brine za zaštitu djeteta, za njegov samorazvitak i uvođenje u vlastiti život sve dok dijete ne postane izgrađen odgovoran čovjek. Sačuvaju li pri tome roditelji nada sve važnu ravnotežu između stavljanja granica i uvođenja u samostalnost, tada u visokom stupnju ostvaruju nesebičnu ljubav i postaju »sustvaratelji« s Bogom. Oni tada s Bogom zajedno stvaraju novo čovječanstvo. Kroz to sve i oni se sami dalje odgajaju (jer se treba odgajati čitav život!) i sukladno rastu u ostvarivanju svojih osoba.

Ti si, nažalost, kao i tisuće drugih bila prikraćena. Ako si dosad izgubila povjerenje u ljude, ne gubi ga u sebe ni u Boga, a prema ljudima nastoj ga natrag steći! Pred tobom je život. Mnogo se toga može ispraviti i nadoknaditi. Pođi hrabro, velikodušno, kršćanski! Daj roditeljima ono što ti je od njih uzmanjkalo!

UREĐUJE: M. STARČEVIĆ

U kočiji

Matura je gotova. Abiturijenti se razilaze kućama. Jedan je konviktorac u Travniku naručio kočiju, da se odveze sa svojim stvarima na kolodvor.

Uto eto oca Predragovića, isusovca. Pope se i sjede do đaka da ga otprati. Onako otvoren, srdačan, nasmijan, putem će abiturijentu:

— A što sada? Kamo i što? Slušaj, ti nisi sjemeništarac, nemaš nikakovih obveza, ali gledaj: nisu li dobri svećenici ipak najveća potreba našeg naroda? Oni, koji su najbolji prijatelji i najkorisniji pomoćnici narodu, a tako ih je malo. Razmisli malo o tome ...

Dovezoše se do željezničke stanice. Opraštaju se. A o. Predragović dovikuje onim svojim širokim smijehom:

— Zbogom! Sretno! No doći ću po mladomisnički blagoslov!

Prošlo je otada prilično mnogo godina. O. Predragović je u Splitu. Jednog se dana ukrca na brod, osvanu na jednom otoku i pokuca na vrata župnog stana. Vrata se otvaraju, a bivši župnikov profesor širi ruke, pada na koljena i svojim širokim smijehom govori:

— Došao sam po mladomisnički blagoslov!

Bravo, sine!

Jedan je mladić izjavio svojim roditeljima, kratko i jasno:

— Nemojte misliti da ću ja zato biti kršćanin što ste vi katolici! Ako ja vjerujem, onda je to zato što sam se ja na to odlučio ...

— Bravo, sine! odgovorio je otac. To smo od tebe i očekivali i sad smo mirni i zadovoljni. Takav nam uvijek ostani! Bit ćeš sretan ti, a bit ćemo sretni i mi.

Kod nas često možemo čuti riječi: »Vjerovali su moji roditelji, moji djedovi i pradjedovi, pa ću vjerovati i ja!«

Ili, kako reče samosvjesno jedan dječačić: Vjerovali su moji djedovi, vjerovali su moji roditelji, vjerujem ja, a vjerovat će i moji sinovi, unuci i praunuci ...!

Lijepo je to i drago nam je to čuti. No, ipak — ne samo zato, jer su naši stari vjerovali, nego jer smo mi uvjereni da su oni imali pravo što su vjerovali, jer su bili u istini!

Dijete

Vozio sam se brodom našim plavim Jadranom u smjeru Visa.. Na brodu se nalazio mladi pomorski časnik sa ženom, a s njima dijete, mala djevojčica. Netko joj dobaci veliku gumenu loptu, balun, a ona je prihvati ručicama pa je opet odbaci i tako se to nastavilo. Djevojčica, sva razdragana, smije se, baca loptu i veseli se.

A tu blizu stoje naslonjene dvije djevojke i gledaju, upravo gutaju očima radosno dijete. Gledaju — pomislio sam — baš kao mačak na slaninu ... Sigurno su mislile na ono dijete, koje će biti njihovo, njihova radost i sreća i u duhu mu se već radovale.

To je naravno. Od Boga. Božji dar.

A kad bi neki nečovjek uzeo to dijete i pred njihovim ga očima ubio, iskasapio? Kad bi to učinio s tvojim djetetom, koje sad u duhu gledaš ...?

Vidio sam takvo dijete, samo još sasvim maleno, ali pravo ljudsko djetešce: u utrobi majke izrezano i u bocu stavljeno.

Djevojko! Zakuni se pred Nebom i Zemljom da toga nikad nećeš učiniti, pa ma trebalo ne znam što podnijeti ...!

Bolje

Bolje spriječiti nego liječiti! Ne samo kad je u pitanju bolest.

Bolje spriječiti ljutinu — nego je smirivati.

Bolje spriječiti uvredu — nego se ispričavati.

Bolje spriječiti psovku — nego se izjedati.

Bolje spriječiti svađu — nego se miriti.

Bolje spriječiti opijanje — nego se otrežnjivati.

Bolje spriječiti strast — nego se zbog nje stidjeti.

Bolje spriječiti bračnu nevjernost — nego je oplakivati.

Bolje spriječiti krađu — nego vraćati.

Bolje spriječiti štetu — nego je nadoknađivati.

Bolje spriječiti nepromišljena obećanja — nego ih povlačiti.

Bolje spriječiti zanemarenost u poslu — nego požurivati.

Bolje spriječiti da ne rasparaš odjeću — nego je krpati.

BOLJE JE SPRIJEČITI ZLO — NEGO GA POPRAVLJATI.

M. Stanić

Kad bi...

Kad bi molitva bila ugodna kao ljubavni razgovor — što bi ljudi molili!

Kad bi Misa bila ugodna kao izvrstan film — što bi ljudi pohađali Misu!

Kad bi pričest bila ugodna kao drago jelo — što bi se ljudi pričešćivali!

Kad bi ispovijed bila ugodna kao zimi topla, a ljeti svježa kupelj — što bi se ljudi ispovijedali!

Kad bi čitanje duhovnih knjiga bilo ugodno kao čitanje romana — što bi ih ljudi čitali!

Kad bi razmišljanje bilo ugodno kao sanjarenje — što bi ljudi razmišljali!

Kad bi ispitivanje savjesti bilo ugodno kao misli o uspjesima — što bi ljudi ispitivali savjest!

Kad bi svi doživljaji duhovnog života bili ugodni kao drugi ugodni doživljaji (znadu oni nekada biti i ugodniji) — što bi ih ljudi doživljavali!

A koliku bi onda vrijednost imali svi ti doživljaji kad se od njih ne bi tražio nikakav napor?

Marko Stanić

Jer i drugi...

Rupert Maier bio je seljačko dijete. U selo došao cirkus. U nj hrlila osobito mladež i djeca. Divno! Bajoslovno! Drugovi pričali malom Rupertu što su sve u cirkusu vidjeli — stotinu čuda! Malom Rupertu porasle zazubice, pa odleti ocu:

— Tata, daj mi novaca!

— Što će ti?

— Da idem u cirkus.

— Što ćeš tamo?

— Pa i drugi idu.

— Nema ništa! Odlazi!

I dječak pokunjen ode ... Drugi dan djeca sva raspaljena samo o cirkusu pripovijedaju. A malom Rupertu hoće oči da iskoče iz glave. I opet pođe k ocu. I opet ista pitanja, i na ista pitanja — isti odgovori ...

Mališan je žalostan, ali stvar se odvijala dalje. Što sve drugovi pričaju! Čak da su vidjeli kako konji plešu! Rupert i treći put dolazi ocu s istom molbom:

— Pa što ćeš u cirkusu? zapita oštro otac.

— Da vidim kako konji plešu, zaplašeno će sin.

— A tako! E, to je već nešto drugo. Onda, evo ti, idi, pa vidi kako konji plešu, pa ćeš i nama pričati. Ali ne da ideš zato, što »i drugi ide«.

Otac mu je dao novaca za cirkus, a poslije mu je i kupio jednoga maloga konja. Rupert Maier je postao velik čovjek, čvrst značaj, isusovac, borac za ljudska i vjerska prava za vrijeme nacizma u Njemačkoj.

glasnikova priča

PIŠE: TONČI TRSTENJAK

Sedmorica međimurskih mladića ostavili su svoje Međimurje još prije Rata i obreli se u Južnoj Americi. Pratimo sudbinu našega Jožeka koji leži u argentinskoj bolnici.

Jožekova najveća želja (3)

One večeri dok je odlazio u rudnik na noćnu smjenu, mjesečina je opet pozlatila vrhunce planina. Sjeća se kako je koracao s odlučnošću da ustraje na ovom mjestu dok ne postigne nešto.

— Koje je doba dana, upita oprezno osluškujući hoće li mu itko odgovoriti?

— Noć, segnor Hosé, odgovori pospani glas na španjolskom.

— Ima li mjesečine, gospodine?

— Ima, segnor, vani je krasna mjesečina. Pada na vaš ležaj.

— Zadnje što sam vidio u životu bilo je nasmiješeno mjesečevo lice nad Andama, reče kao za sebe.

Nitko mu nije odgovorio. Slušao je smireno i duboko disanje susjeda.

— Mjesečina na mom krevetu, pomisli sam za sebe. I onda je bilo tako. Ušli smo u jamu da postavimo mine. Štefinin Đura, Bog mu grijehe oprostio, upravo mi je pričao kako će polovicu prve plaće poslati svojoj Margiti. Onda je došlo ono, kraj. Bljesnulo je, tresnulo, zatutnjalo, zagrmilo. Osjetio sam užasnu bol po cijelom tijelu i nestao, gubeći svijest. Imao sam tako neugodan osjećaj da mi se i sada naježi koža kad se toga sjetim.

Sjeća se da se probudio priklještен u zavoje. Žuljalo me negdje pod ledima, ali nije se mogao pomaknuti. Ništa nije vidio. Pokušao je otvoriti oči i s užasom je ustanovio da ih više nema. Jednostavno ih nije bilo. Onesvijestio se od te spoznaje. Ni nogu nije bilo, ni ruku, osim ove tu napola zacijeljele.

Drugi put kad je došao k sebi od užasne spoznaje da je ostao bogalj neka mekana ruka mu je opipala čelo. Čuo je razgovor na španjolskom, koji još nije razumijevao. Tako je započela njegova Kalvarija. Tješila ga pomisao da će trajati kratko. Želio je sebi smrt kao oslobođenje. Ali ona ga već trideset godina zaobilazi. I smrt ga je zaboravila.

— To ti je i trebalo, Jožek, ponavljao je sam sebi. Kaj ti nisu japa govorili još dan prije ludog odlaska: »Ostani doma, Jožek. Bu kruha i za te kak ga ima za se nas.« Ali nisam poslušao. Htio sam kruha nad pogaču.

Susjed u sobi je zaraznom mirnoćom disao, uspavljujući i njega. Utonuo je u san umoran od razmišljanja. Usnuo je majku na željezničkoj stanici u rodnom selu.

Pošao je prema izlaznim vratima vagona, ali je odjednom nastala takva gužva i navala naroda u vagon da se više nije mogao ni pomaknuti.

Vikao je da ga puste da izađe, ali ga nitko nije slušao. Svi su vikali i njegov se glas izgubio u općem žagoru. Vlak se odjednom počeo pokretati, a on je uložio i posljednji atom snage da se izvuče iz neugodnog zagrljaja mnoštva i da iskoči makar kroz prozor. Bilo je kasno. Ispred prozora vagona sve su brže odmicale kuće rodnog mjesta i drveće stabala uz prugu.

— Ubit ću se, pustite me da skočim, da se ubijem, vikao je iz sveg grla.

Probudio se sav u znoju. Netko ga je držao za ruku. Povukao je u ruku i zavikao što je mogao jače, ne razlikujući san od jave:

— Pustite me! Zašto me ne pustite da se ubijem? Zašto mi je opet pobjegao vlak? Što će sada reći moja mama?

— Segnor Hosé, reče smireni glas na španjolskom, što se to s vama događa? Sanjali ste ružan san?

— Ima li još mjesečine na mom krevetu? — upita pošto je došao k sebi.

— Nema više, segnor Hosé. Mjesec se sakrio iza napuklih oblaka. Što ste to sanjali, segnor? Vikali ste nešto na hrvatskom jeziku. Ništa vas nisam razumio. Nikada nisam čuo taj čudan jezik.

— Čudan? I jeste čudan, pomisli Jožek, kad ga nitko na svijetu ne razumije. Jeste li čuli za Hrvatsku, gospodine, reče naglas.

— Nikada, segnor Hosé, nažalost, nikada nisam čuo za tu vašu Hrvatsku.

— Nitko nije čuo za Hrvatsku. Još nikoga nisam sreo koji bi bio ikad čuo za Hrvatsku. Zar je nestala moja domovina, propao moj narod? Zar su se svi raselili, izdali, pomrli? Zar je netko drugi u tom prekrasnom predjelu naše kugle? Zašto nitko ništa ne zna o Hrvatskoj? Kako može jednostavno nestati narod s tisuću godina povijesti, gospodine? Zar je to moguće?

— Žao mi je, segnor Hosé. Učinit ću nešto za vas. Danas odlazim iz bolnice i želio bih učiniti nešto za vas

— Svi su to govorili, prošapće Jožek. Nitko se nije vratio da mi kaže nešto o Hrvatskoj. Umrijet ću, a da nikada neću saznati kamo je nestao moj narod.

Brzi je vlak klizio dolinom rijeke Po i sve se više približavao Padovi. Veliki je nasmiješeni mjesec izvirio nad krošnjama vrba zagledajući se u mutnim vodama Poa. Na putu za Zagreb bili smo sami u kupeu, dvije časne sestre i ja.

— Sjećam se nekog našeg čovjeka iz Međimurja, reče sestra Vjekoslava.

Godinama sam radila u Argentini. Jednog dana donese mi jedna sestra neke novine i pokaže mi članak u kojem se opisivala sudbina čovjeka iz Hrvatske kojeg već trideset godina nije nitko posjetio u bolnici. Novinar, koji je neko vrijeme ležao s tim našim jadnikom u istoj sobi, poziva preko tog članka nekoga iz Hrvatske da posjeti bolesnika koji je nastradao u rudarskoj nesreći još 1938. Čim sam dobila slobodan dan, sjela sam u vlak i otišla u Buenos Aires s nakanom da ga posjetim. Svi su se začudili kad sam u klinici zatražila posjet za gospodina Hosea, kako su ga oni zvali. Gledali su me kao malo čudo. Rekli su mi da Jožek u zadnje vrijeme pati na srce i da budem jako obzirna prema njemu.

Moram vam priznati da sam se zgrozila kad sam u ležaju ugledala lice kao izorano noževima. Umjesto očiju dvije duboke duplje. Nije imao ni noge ni jedne ruke. Od druge ruke samo je ostala šaka bez prstiju.

Spavao je. Sjela sam kraj njegova ležaja i prihvatila ga za taj ostatak od ruke. Probudio se i krenuo glavu prema meni.

— Dobar dan, segnor Hosé, rekoh nesigurna glasa na španjolskom jeziku.

— Tko ste vi? — upita me nakon kraće stanke.

— Časna sestra Vjekoslava. Došla sam vas posjetiti.

— Mene posjetiti, upita začuđeno? Tko vam je govorio o meni?

— Čitala sam u novinama o vama. Novinar koji je s vama ležao u sobi pisao je o vama.

— Rekli ste da se zovete Vjekoslava? — upita.

— Da, gospodine Josipe, rekoh na hrvatskom.

Trgnuo se kao da ga je netko podbo iglom. Podigao je glavu s ležaja i upiljio u mene svoje dvije očne duplje. Ne znam što mi je bilo. Bio je to i za mene strašan momenat. Uhvatila sam ga objema rukama za glavu i poljubila. Očne šupljine napunile su se bistrim suzama koje su se potocima slijevale niz brazde njegova lica.

— Josipe, donijela sam ti pozdrav iz Hrvatske, rekoh čim sam se malo sabrala.

— Iz Hr-va-tske, sricao je slog po slog. Onda se stao smijati kao malo dijete. Hrvatska još živi, moja Hrvatska, reče kao preporođen. Pričajte mi o njoj sve što znate, sestro Vjekoslava. Zovite me Jožek. Tako su me svi zvali u mom selu. Već trideset godina nitko me nije zvao mojim imenom. Trideset godina nisam već čuo o mojoj Hrvatskoj. Pričajte mi, sestro!

— Govorio je kao da slaže teške cigle. Slušao je napeto i upadao pitanjima. Dok sam bila u Argentini, posjetila sam ga nekoliko puta. U bolnici su mi rekli da se preporodio poslije mog posjeta. Po čitave je dane pjevušio nepoznate melodije.

Bog zna, živi li još Mravekov Jožek iz Međimurja? Ako je umro, umro je sretan jer mu se ispunila najveća želja.

Djelima ljubavi promicati vjeru

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Božja spasiteljska ljubav grli sve ljude, bez obzira na sve one razlike po kojima se obično jedni od drugih dijele. Ona obuhvaća cijeloga čovjeka: i dušu i tijelo. Traži ga da bi mu pružila spasenje, oslobođenje od jarma grijeha, od neznanja, sebičnosti, slabosti i dala mu puninu života, koja je Bog sâm. Božja ljubav želi da sve ljude preoblikuje u nova stvorenja, da ih sabere u jedan Božji narod te izgradi kao u neki svoj hram. Ona je urođena u čovječanstvo po Kristu, koji svoj život i spasiteljsku ulogu nastavlja po Crkvi. A na taj način i sama kršćanska ljubav, o kojoj je riječ u našoj misijskoj nakani, nije ništa drugo nego izlijevanje Božje spasiteljske ljubavi u ljudske zajednice i u ljudsku povijest. Ona je i najveća zapovijed, jer izriče svetu i neopozivu volju Božju prema svim ljudima, a u isto vrijeme i svjedočenje, jer se u njoj Božja spasiteljska ljubav očituje kao djelotvorno prisutna i aktivna u Crkvi.

Gdje god kršćani daju svjedočanstvo ljubavi, što im je velika i neprestana dužnost, ondje ljude malo-pomalo uvlače u djelokrug same božanske ljubavi. Ako se pak oni sami otvore toj ljubavi, doći će i do spasenja. Ljubav je, dakle, ono što izgrađuje Božje kraljevstvo na zemlji, osvajajući mu nove članove. To je genijalno uočio i razradio već sv. Augustin u svom velebnom djelu »O Božjoj državi«. Zbog toga bi svaki pravi kršćanin morao također postati svjestan svoje velike dužnosti svjedočenja baš po ljubavi, djelima ljubavi, životom iskrene nepatvorene ljubavi. Ljubav je najbolji i najuvjerljiviji način prenošenja kršćanske poruke.

Kršćansko svjedočenje ljubavlju pretpostavlja kao osnovno ovo: osobno uvjerenje, koje od svoje strane zahtijeva i dobro odgojenu savjest. Kako, naime, može pružati svjedočanstvo onaj koji ne poznaje dovoljno Isusa Krista ili onaj koji ne živi od njegove riječi i milosti? Svjedočenje nije samo neko vanjsko, više iz običaja ispovijedanje i priznavanje vjere. Ono nije neka vjerska navika. Ono je dar jasnog nadahnuća, što dolazi iz dna duše, koja je puna Boga. Ono je čin zrelosti i hrabrosti, na koju kršćanin mora uvijek biti spreman. Ono je ostvarenje savjeta svetog Petra, koji u svojoj prvoj poslanici piše kršćanima: »Štujte u svojim srcima Krista kao Gospodina, uvijek spremni na odgovor svakomu tko vam zatraži razlog nade koja je u vama« (3,15).

Koja je, dakle, svrha svjedočenja? Čemu ono ima težiti u praksi? — **Buđenju vjere.** Svjedok je svojevrstan agent vjere. O tome nam u svojim dokumentima vrlo jasno govori i posljednji Sabor. Svjedočenje služi istini koju je Krist ostavio svijetu. Ono prenosi tu baštinu spasenja. Kršćanin je prema riječima Pavla VI. po svojoj biti svjedok. Njegovo je zvanje svjedočenje. On je svjedok onoga što uči Crkva, onoga što mu je sam Duh Sveti dao da prihvati i na neki način duhovno iskusi. Kad bi svi kršćani ozbiljno, odgovorno i aktivno shvaćali dužnost svjedočenja, uvjeren sam da bismo danas manje proživljavali krizu vjere, a više njezin rast i procvat.

Josip Antolović

Naša posveta Srcu Isusovu

Otac Gabrić pomno prati sva zbivanja u domovini, pa se tako sjetio i jubileja bazilike Srca Isusova u Zagrebu. U znak tog jubileja proslavio je sa svojim vjernicima u Maria Polliju ovogodišnji blagdan Srca Isusova.

Dišu amar hridoer rađa,
rađa Hoe bašo, re!
Isusu, Kralju mog srca,
Kraljem budi srca Ti!

Ujutro nakon svete mise na blagdan Srca Isusova uputila se procesija s krasno iskićenom slikom Srca Isusova uz veselu i radosnu pjesmu. U crkvi smo imali posvetu Srcu Isusovu, no željeli smo da se svaka kuća, svaki put, svako polje i svako srce posveti Isusu.

Tropska oluja što je bješnjela po noći kao da nas je htjela preplašiti. Putovi su bili upravo strašni, dijelovi polja već su poplavljeni. Svi su zasukali hlače, a ja i talar, pa hajde junački naprijed! Najprije u »Šišu bhovon«, sestarsko sirotište, da tu blagoslovimo i sestre, koje se brinu za te najdraže Isusu, i te male bijednike — da ih blagoslovimo i da mi primimo njihov blagoslov. I onda od kolibe do kolibe, počevši s Ronođitom, Pavlom, Onukulom, Šudhirom ...

Na verandama koliba nalaze se mali oltari i na njima cvijeće, svijeće i mirisni sandal-štapići, sve lijepo pripravljeno.

Blato je sklisko, a i sunce je pripalilo kao da stojiš kraj užarene peći. No čovjek na sve to zaboravi kad vidi onu sreću i radost u svakoj kući. Isus dolazi i blagoslivlje. Dolazi da ostane, koje li utjehe!

Bolesni Šudarson prikazuje sklopljenim rukama Isusu svoje boli, zadnje dane svoga života. Boluje od raka. Polako vene. Svi smo se zajedno za njega molili. Pobrinuli smo se da dobije i nešto bolje hrane i slatkiša. To će mu redovito donositi seoski mladići. Njeguju ga i paze i dobre sestre Majke Terezije.

U Šubaševoj kući leži bolesno troje djećice. No kad su čuli pjevanje i molitvu pred kolibom, svi su izašli da Isusu dadu »nomoškar-pozdrav«. Tu se nalazi pet kuća. Sliku smo stavili u dvorište i svi smo poklekli oko nje, a Isus među nama raširenim rukama zove, grli ...

Naš najstariji župljanin, Okhoy (108 godina), priredio je nekoliko hasura da svi možemo sjesti i malo se odmoriti. Podne se već bliži, a sunce sve jače peče. Baš kad smo došli pred njegovu kolibu, sa slamnatog krova skliznula se jedna velika otrovnica, zmija »bora«. A sinoć smo na putu pred našom kućom ubili veliku naočarku. Hvala Bogu, nikome se ništa nije dogodilo!

Poran, prijašnji protestantski katehist, koji je lani stupio u Katoličku Crkvu, baš se vratio iz bolnice. Još je slab. Uredili su lijep oltar. Njegova mala Šanti (Mira) ide u četvrti razred u sestarskoj školi u Bošontiju i vrlo dobro uči. Sad je na praznicima.

Preko poplavljenih polja krenuli smo prema zadnjem dijelu sela. To su nove kolibe, podignute lani za naše najsiromašnije. Voda nam je i do koljena. Pijavica ima toliko kao da su se sve slegle baš na ovo malo polje. I to velike, duge pijavice. Djeca ih se ne boje. A ako se koja i objesi, oni je začas stresu.

Baš kad smo blagoslivljali zadnju kolibu, Nikole i Sabine, nadvili su se crni oblaci nad selom. Za nekoliko minuta počelo je pljuštiti kao iz kabla. No, hvala Bogu, sve su kolibe bile blagoslovljene! Predvečer se opet razvedrilo, pa smo taj sretni dan lijepo završili blagoslovom i posvetom Srcu Isusovu u sestarskoj kapelici. Misli su nam bile u bazilici Srca Isusova u Palmotićevoj gdje se slavila 75. godišnjica tog svetišta.

Pohodila sam Solwezi

U svom pismu od 14. lipnja 1977. piše sestra Emica Verlić o svom pohodu vlč. Petru Jeliniću, koji djeluje kao misionar u biskupiji Solwezi. Iz tog pisma vadimo najzanimljivije dijelove, koji će nam otkriti kako živi taj naš misionar.

Osmog lipnja zaputila sam se u svojoj »Koroli« u Solwezi da vidim područje u kojem djeluje naš misionar vlč. Petar Jelinić. Od Litete do Solwezija nije daleko — samo 600 kilometara tamo i 600 kilometara natrag. Put ide preko Kabwe, Kampiri Mponshi, Ndole, Kitwe, Chingola i napokon dolazi Solwezi.

Krenula sam na put ujutro u četiri sata, a na cilj sam stigla u tri sata popodne. Na putu sam morala stati tri puta po jedan sat da mi se stroj mog auta ohladi.

Za taj dugi put spremila sam potrebnu hranu. Ispekla sam mesa i složila ga u lonac od kojih 2 i po litre. Zatim sam uzela kolača, paradajza i paprike, termosicu kave, šest kuhanih jaja i bocu vode. Na tom putu jela sam samo jedanput i gotovo svu hranu dovezla sam u Solwezi. Mislila sam sve to tamo staviti u frižider, pa ću imati još i za natrag. No kad sam stigla u Solwezi, izvadila sam iz auta svu prtljagu. Biskupova kuharica, međutim, veselo uhvati lonac s mesom i sva sretna reče: »Baš lijepo! Sad ću bar nešto spakovati vlč. Jeliniću za put. On ide na četiri dana na put u »buš«, 300 km daleko.«

I tako, eto, ode i meso i paradajz i paprika! Sad su došli na red i kolači. Reče mi kuharica: »Vlč. Hanz ima danas rođendan, pa me molio da mu ispečem kolača, a ja nemam brašna . . .« I tako odoše kolači vlč. Hanzu. Još je ostala kava. Nju smo zajednički popili. Na kraju mi je od sve moje zalihe ostala samo voda. Nešto me stislo u srcu dok sam gledala u kakvoj neimaštini ti ljudi ovdje žive. Kuharica kuha za njih deset osoba: četiri svećenika, biskupa, jednog brata, jednog mehaničara i tri sjemeništarca.

Biskup nije bio kod kuće — i on je otišao u »buš«, u sela, dijeliti svetu potvrdu. Vratit će se za šest dana. Za taj daleki put kuharica mu je spremila kruh i bocu vode. To će mu biti hrana za sve to vrijeme.

AUTO JE SPREMAN ZA PUTOVANJE U SOLWEZI

MOJI MALI PRIJATELJI GLEDAJU KAMO TO ODLAZIM

Vlč. Stanislav također je otišao na teren i za put je isto tako dobio nešto kruha i bocu vode. A naš vlč. Jelinić imao je sreću da sam ja došla, pa je, eto, dobio mesa, paprike i paradajza.

Kad kod nas u domovini ide biskup krizmati po selima, i svećenici i narod priprave najizabranija jela i pila, a ovdje ljudi gledaju svojim upalim očima što će im »Bambo« dati, hoće li dobiti od njega koji zalogaj.

Ona tri sjemeništarca došla su iz Angole. Biskup ih je odredio da pomažu u kuhinji.

Dok sam bila tamo, imale smo za večeru nekakve ribice. Svakome je dopala jedna ribica i nešto riže i salate. Sjemeništarci nisu jeli s nama. Pitala sam kuharicu ima li riba i za dečke. Odgovorila mi je: »Ne, oni ne smiju dobiti mesa!« »Pa jesi li im dala bar kruha?« »Ne, ni to im ne smijem dati!« Dobile smo i nekoliko naranđži, pa sam rekla kuharici: »Daj dečkima bar koju naranđžu!« »Ne, ni voće ne smiju dobiti!« »Pa što onda dobiju za jelo?« »Ono što ostane od ručka za svećenike!« A sa stola od svećeničkog ručka ne ostaje ništa, vraćaju se prazne zdjele, jer i za svećenike jedva je dosta ono što se donosi na stol.

Vjerujte, prisjelo mi je i ono malo što sam pojela. Kuharica mi reče da i nju to veoma boli, pa nekad potajno uzme nešto hrane i dade dečkima. Ti dečki imaju oko 15 godina, pa bi pojeli vuka, a dobivaju samo bijednu »nšimu«, žgance za ručak, a za večeru išta ili ništa. Kad bi naši sjemeništarci i bogoslovi znali u kojim uvjetima žive njihovi kolege ovdje, zahvaljivali bi dragom Bogu za blagodati koje uživaju.

Sutradan sam otišla u mjesto da kupim nešto živežnih namirnica za njih. No našla sam samo krumpira, nešto kupusa, margarina i mlijeko u prahu. Prešla sam sve trgovine i tržnicu, ali nigdje ništa nisam mogla dobiti. Za dečke sam kupila jedan kruh, margarina i šest naranđži, i sve sam to njima u ruke dala. S tim su »blagom« odmah pobjegli u svoju sobu i za koji čas eto ih opet van. Svaki je imao u ruci komad kruha namazan margarinom. Od sreće su im blistale oči kao da su dobili komadić neba. Govore portugalski, pa su mi ponavljali: »Sister gracia, gracia!«

Kad sam sve to vidjela, odustala sam da trošim novac za popravak svojih zubi. Radije ću kupiti mali hladionik i u njega spremati živežne namirnice, pa kad netko naiđe iz Solwezija, poslat ću im. Ipak je zdravlje i život naše braće važniji nego moji zubi ...

Emica Verlić

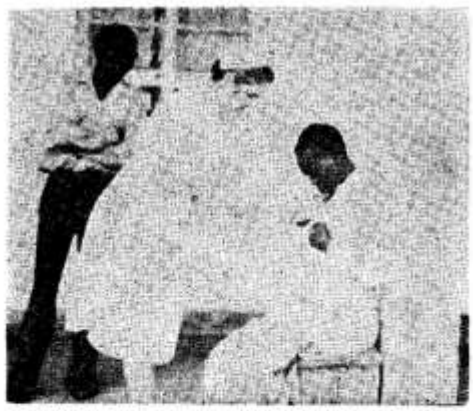

OVOJ ŽENI GUBA JE IZJELA PRSTE NA RUKAMA I STOPALA NA NOGAMA, ALI ONA UZA SVE TO PLETE VESTU OD VUNE

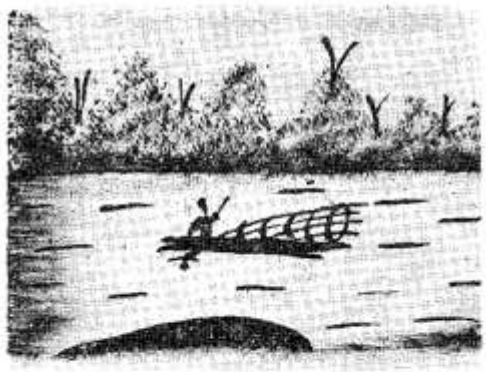

Mali koncil je pokrenuo akciju za okupljanje »suradnika Majke Terezije«. No da bolje upoznate tko je Majka Terezija i koje je njezino djelo, nabavite knjigu »MAJKE ODBAČENIH«, koja opisuje njezin rad i rad njezine Družbe Misionarki Ljubavi. Knjiga je bogato ilustrirana. Cijena joj je 100 dinara, a naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Upravo izlazi iz tiska treći dio knjige »ŽIVOTNI PUT JEDNOG MISIONARA« Taj dio obuhvaća pisma, članke, duhovne misli i razne izjave našeg misionara oca ANTE GABRIĆA u razdoblju od početka 1972. do konca listopada 1976. Knjiga će biti ilustrirana sa 115 slika u tekstu, a naslovna stranica biti će u boji. Cijenu još ne možemo javiti, ali smatramo da će se kretati oko 150 dinara. Narudžbe prima Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Vapaj iz Solwezija

SV. MISU IMAMO NA OTVORENOM JER JOŠ NEMAMO CRKVICE

Uz pismo naše misionarke Emice Verlić evo i pisma što ga je napisao iz Solwezija naš misionar vlč. Petar Jelinić. Tako ćemo dobiti potpuniju sliku o toj misiji i njezinim potrebama. Pismo je datirano 18. svibnja 1977.

Dragi prijatelji misija! Ima nepunih sedam mjeseci kako djelujem kao misionar u zambijskoj biskupiji Solwezi. U misije sam otišao odmah nakon svoje Mlade mise, koju sam proslavio u Vinkovcima. Posebno sam zahvalan za tu veliku milost misionarskog poziva Presvetom Srcu Isusovu. Onim žarom kojim sam često molio za pomoć Božansko Srce Isusovo pod svodovima bazilike u Palmotićevoj ulici, tim istim žarom sada nastojim djelovati i ovdje u misijama za spas duša. Nastojim potaknuti svoje vjernike da štuju Božansko Srce. U župi imam već bratovštinu Srca Isusova. Zanimljivo je da su u većini mladići članovi te bratovštine. Obavljamo i pobožnost prvih petaka. Našim ljudima ta je pobožnost posebno draga.

Naša biskupija je najmlađa u Zambiji, a ujedno i najsiromašnija. Cijela ova provincija oskudijeva i u najpotrebnijim stvarima. Sve što imamo ovdje izgrađeno je darovima dobročinitelja iz Evrope.

Ja sam se već prilično snašao na tom području i u toj neimaštini. Vidio sam mnogo toga što bi svakako trebalo učiniti, ali nema za to sredstava. Uz naše osobne materijalne potrebe najpotrebnija bi nam bila crkvica. Došla mi je misao da bi tu crkvicu podigli štovatelji Srca Isusova u čast Srcu Isusovu na spomen 75. obljetnice bazilike Srca Isusova u Zagrebu. To bi bio još jedan spomen na naš narod u ovom dijelu svijeta, gdje je započeo misionariti naš sunarodnjak Monsinjor Rupert Hilarić.

Na mnogim mjestima u toj svojoj misiji moram služiti svetu misu na otvorenom, jer nemamo nikakve kapelice. To ide još kako-tako dok je sušno doba, ali kad počne kišno doba, onda to nije moguće.

Znam da ste pomogli svojom velikodušnošću izgraditi ovdje u Zambiji crkvu Kristu Kralju u mjestu Mumbwi i drugu u čast Gospe pomoćnice kršćana u mjestu Čibombo. No uvjeren sam da se time vaša velikodušnost nije zasitila kad se radi o tome da podignemo još crkvicu u čast Božanskog Srca Isusova. Gospodin je rekao: »Kakvom mjerom mjerite, onakvom će se i vama odmjeriti!« Neka, dakle, naša mjera za Božju stvar bude nabijena i natresena, pa će nam Gospodin isto tako i vratiti i ovdje i u vječnosti.

Svima dobročiniteljima već unaprijed zahvaljujem!

Petar Jelinić

Dovršavamo gradnju crkve

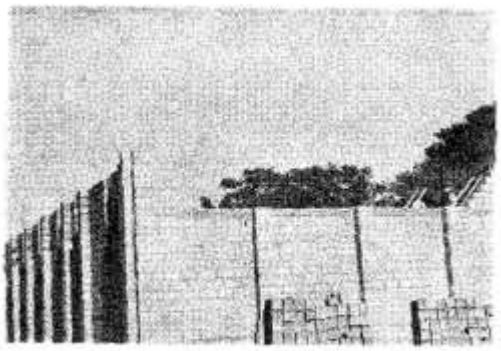

OVAKVO JE BILO STANJE NA GRADNJI CRKVE 18. LIPNJA 1977.

Iz Zambije nam javlja časni brat Ilija Dilber kako stoji s gradnjom crkve u Čibombeu. U pismu od 5. srpnja ove godine piše:

Danas sam imao sastanak i dogovor sa župnim vijećem u Čibombeu. Bio je prisutan i domaći sin svećenik John Kalale, devet muževa i tri žene. Govorili smo o pripremama za svečanost otvaranja i blagoslova nove crkve. Sastanak smo održali uz gradilište crkve, pod jednim stablom, a trajao je tri sata.

Kako sam već pisao, mjesto Čibombo je centar plemena Lenđe. Iz tog plemena potječe i prvi domaći svećenik u lusačkoj nadbiskupiji, Stjepan Luinsha. On je nekih 12 godina nastojao da se u tom središtu podigne crkva, ali nije dočekao tog radosnog dana. Umro je prije pet godina. Uvjereni smo da nam je on mnogo pomogao svojim zagovorom kod Boga, jer je bio svećenik sveta života.

Kad smo danas prije sastanka pregledali gradilište, svi su prisutni bili radosni i ponosni što će konačno dobiti svoju crkvu. Veoma su zahvalni dobročiniteljima u našoj domovini na tome što su im omogućili da dobiju tako lijepu crkvu. Obećali su da će se moliti za vas.

Zidovi crkve su već dovršeni i sad ih žbukamo. Postavljamo i krovnu konstrukciju, pa će ovaj tjedan crkva biti pokrivena. Ostaje još samo bojanje, zatim postavljanje oltara, svetohraništa, pa stepenica pred crkvom te uređivanje prostora oko crkve. Sve to ide brzo jer imam na raspolaganju veliku skupinu radnika.

STANJE GRADNJE CRKVE U ČIBOMBO 27. LIPNJA 1977.

Budući da gradnja crkve lijepo napreduje, mislio sam da bi svečanost otvanja i blagoslova crkve bila na Veliku Gospu. No teš ko da će to moći biti. Nismo mogli na vrijeme dobiti neki materijal, pa ćemo po svoj prilici blagoslov i otvorenje morati odgoditi do Male Gospe. Tako bismo to naše slavlje imali upravo na godišnjicu solinskih slavlja u domovini, kad je i nikla ideja o gradnji te Gospine crkve kao trajnog spomenika tih naših jubileja i kao znak zahvalnosti Bogu i Gospi za milost svetog krštenja i za sve milosti koje smo kao narod i kao pojedinci primili preko Gospe tijekom svoje povijesti.

Preporučujem vam svima u molitve da bismo crkvu mogli svršiti do Male Gospe. Ujedno svima zahvaljujemo i vjernici, i njihov svećenik, i ja na svoj dosadašnjoj suradnji. Neka vas dragi Bog i nebeska Majka blagoslove!

Ilija Dilber

nove knjige

SJEĆANJA NA SOLIN 1976. U lirsko ruho zaodjenuo Marko Stanić. Odjek velikih dana. Žubori, Jadro, žubori ... Nad temeljima crkve Jelenine ... Plamen nad Jelene grobom ... Hvale kamenu smrvljenom ... Vapaj Gospi od Otoka. Za godišnjicu velikih dana. Ilustrirana knjižica. Narudžbe prima Uprava lista »MARIJA« — 58000 Split, Gaje Bulata 3.

KRIK JEDNOG SVEĆENIKA, napisao J. L. Bonhomme. Knjiga devetnaesta Knjižnice za duhovni život »Vrelo života«. Pisac posvećuje ovu knjigu »svima onima koje pomažu svećenicima i surađuju u njihovu apostolskom poslanju.«

MARULIĆ, Hrvatska književna revija za mjesec lipanj obiluje lijepim i suvremenim prilozima u pjesmi i prozi. Narudžbe HKD Sv. Ćirila i Metoda, 41000 Zagreb, Tomislavov trg 21.

ODJECI SRCA I UMA. Zbornik, priredio Stanko Belaj, salezijanac. Naslovna strana u četiri boje, 313 strana, ima 150 članaka i pjesmica. Namijenjena je mladeži. Prikladan dar prigodom sv. krizme, imendana, rođendana, Božića, Uskrsa. Cijena 80 d. Narudžbe: Stanko Belaj, 41000 Zagreb, Omiška 10.

Jelena

— »Jubilejska obnova ima se nastaviti kroz slijedeću godinu i produžiti u budućnost: proširiti do svake župe, do svake obitelji, do svake savjesti ...« — Tako nam je svima poručio Zagrebački Nadbiskup 22. XI 1976. u ime svih biskupa hrvatskog jezičnog područja. — U tu svrhu odlično možemo poslužiti — a mnogima je već i poslužio — i spjev »JELENA« od o. Antuna Bauera. Pun je krasnih zanosnih misli čuvstva, odličan za čitanje i recitiranje. Neki su župnici naručili na stotine komada. Izvodio se čak u Novom Zelandu.

Narudžbe: S. Dilber Palmotićeva 33. — 41001 ZAGREB pp 699. — Stoji 5 d. Do 100 komada 10% popusta, a preko 100 komada 15% popusta.

SVI ĐACI NA VJERONAUKU!

— Zar iz iste škole ili razreda?

— Ne!

— Onda iz istog sela?

— Ne! Nego iz iste obitelji!

— Pa zar ih je toliko? Hvala Bogu da ih ima, i neka ih je ...!

Na ovoj zajedničkoj slici nalazi se obitelj iz sela Grgurevića, župa Odvorci. Otac je Mijo Čeliković, a majka Kata. Imaju 10 djece. Najstariji je Ivan, rođen 1963. godine i ide u VIII. razred, a najmlađa je Bernardica, rođena 1977. godine. Krstio ju je sam đakovački biskup Msgr Ćiril Kos.

Ova obitelj živi redovitim vjerskim životom, svi đaci — njih šestero — redovito dolaze na vjeronauk. Ivan je član ministrantskoga zbora. Njihova je adresa: Grgurevići 22; 55252 SIBINJ.

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...Duhu Svetome, Gospi od brze pomoći i sv. Anti za primljene milosti. — obitelj Zečić

...Gospi Lurdskoj, sv. Riti i bl. Leopoldu što mi je sin Duško sretno operiran baš na blagdan presv. Srca Isusova. — Vinka Katunarić-Luksić, Zagreb

...sv. Antunu i bl. Leopoldu za sve milosti a osobito što je unuk dobio zaposlenje. — Zahvalna baka, Novigrad

...Gospi od brze pomoći, sv. Tereziji od Djeteta Isusa i Anđelu čuvaru za zdravlje obitelji, za uspjeh djece u školi i za mnoge druge milosti uz preporuku. — Damir i Marica Vučković, Oriovac

...i Gospi od brze pomoći za sretno položeni ispit. — Student

...i Mariji Divici od Loreta i sv. Josipu što sam ostao živ iza operacije. — Ante Skorin, Primošten

...na mnogim milostima u mojim teškim danima. — Tera ud. Metić, Oskorušno

...sv. Anti i sv. Tereziji za sretan porod moje kćerke. — M. Barišić, Dubrovnik

...i Majci Božjoj Bistričkoj za nađenu izgubljenu stvar. — Ana Rajh, Sesvete

...Gospi u svetištu Monte Chiari nazvanoj »Rosa Mystica« na ozdravljenju tete Zorke Malinarić od tumora. — Helena Bratković

...i sv. Antunu na primljenim milostima. — Č. A., Molve

...na primljenim milostima. — Ante Tomičić, Rijeka

...i Gospi od brze pomoći za zdravlje i za kuću. — Manda Hrvatić, Zagrađe

...i sv. Josipu za sretan porod unuke. — C. D., Veliškovci

...i sv. Antunu na velikoj milosti. — Srednjoškolka Ana iz Osijeka

...i m. Klaudiji za pomoć djetetu u studiju. — Majka

...i m. Klaudiji što mi se brat oporavio iza teške bolesti. — N. N., Zagreb

...sv. Valentinu i bl. Leopoldu na svim primljenim milostima a napose na zdravlju. — Obitelj Budišćak, Domagović

...i sv. Anti za ozdravljenje od teške bolesti i za povratak u domovinu. — Margareta Novak, Chicago (USA)

...Gospi od brze pomoći i ostalim svecima na mnogim milostima a napose za unuku Zdenku što je spašena iz životne pogibelji. — Zlata Abramović, Pos. Podgajci

...sv. Josipu i sv. Ivanu Krstitelju za uslišane molbe. — P. Š., Mrkopalj

...za uslišane molitve. — N. N., Pančevo

...za primljene milosti. — Ceca Đurkić, Veliškovci

...i sv. Ani za mnoge uslišane molitve, za tuge i nevolje kroz mojih 70 godina života a napose za sretan porod unuke. — M. B., Domagović

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i bl. Leopoldu za uslišane molitve i za sretno položeni ispit. — Pava Borković, Domagović

...sv. Tereziji od maloga Isusa, sv. Bernardici i bl. Leopoldu za primljene milosti, a posebno za mamino ozdravljenje. — N. N., Komletinci

...i sv. Antunu za primljene milosti. — Jana Kos, Zrinski Topolovac

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

Želite li osvježiti svoje štovanje i svoju ljubav prema Gospi, nabavite knjigu Jurja Gusića »S GOSPOM K VRHUNCIMA«. U njoj će i svećenici i redovnici i ostali vjernici naći obilje građe za razmatranje i za duhovno čitanje. Cijena je knjizi 40 dinara, a naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Tko od roditelja ne traži savjeta kako da što bolje odgoji svoju djecu?! Takvu pomoć naći ćete u knjizi Jurja Gusića »RODITELJI — VELIKI GRADITELJI«. Knjiga je pisana jednostavnim stilom, da je mogu razumjeti i roditelji na selu, a opet tako da će je s koristi čitati i iz nje crpsti mnoge nove spoznaje i oni naobraženiji. Cijena je knjizi 80 dinara. Narudžbe prima: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

---

razmišljajmo uz bibliju

UREĐUJE: PERO BULAT

Uljudba riječi u Isusovo vrijeme

Dok čitamo Bibliju — trebamo poštivati duševno stanje i namjeru pisca svetoga teksta. Ako je naše tumačenje u skladu s cijelom porukom određenog pisca, ono je ispravno. Inače može biti vrlo subjektivno i neistinito ...

ARAMEJSKI

— Kojim je jezikom govorio Isus?

Nema sumnje da je poznavao stari židovski i grčki jezik. No propovijedao je aramejski; jezikom poznatijim narodu u Palestini.

Aramejci su bili nomadsko pleme, koje se oko 13. stoljeća prije Isusa nastanilo u »Plodnom polumjesecu«, to jest na području zamišljene krivulje upravo u obliku polumjeseca, s bujnom poljoprivredom, a obuhvaćalo je Mezotopotamiju, Siriju i Egipat.

Tu se stvoriše kraljevstva kratkog vijeka, jer ih osvojiše veće države. Njihovim se jezikom međutim i dalje govorilo u Perziji, Egiptu, u Maloj Aziji i Afganistanu. Razumije se, i u Palestini.

Vrlo malo ljudi bi ondje razumjelo Isusa da je govorio izvornim židovskim jezikom. Po sinagogama prevodili se biblijski obrasci na aramejski jezik. U tom se jeziku također i propovijedalo i poučavalo.

RIJEČ JE SVE

Prenesimo se u mašti u koje galilejsko selo u Isusovo vrijeme! Tamo se govori aramejski. Nema novina. Malo je knjiga i rukopisa. Skupi su.

Sve se odvija, sve živi na riječi koja se govori.

Eno, blizu sinagoge čuju se dječji glasovi, koji pjevajući neumorno ponavljaju učiteljeve riječi. Malo dalje dva domaćina sklapaju ženidbeni ugovor u ime svoje djece. Nema uz njih ljudi Zakona ili bilježnika, već, prema običaju, nekoliko ljudi iz njihova sela. Ništa se ne piše. Ugovor je usmen. Svjedoci bilježe riječi u svojem pamćenju. U slučaju spora s obzirom na obvezu ne iznose se dokumenti; dosta je riječ svjedoka.

NOVOSTI

U selo stižu vijesti iz svijeta. Sve usmeno.

Šimun ben Jonata iz Betsaide javlja svom bratiću Šemaji da Rim pojačava svoje posade oko Jeruzalema. Šemaja je vidio rimsku četu, kako ide iz Sirije prema Judeji.

Iz Jeruzalema stiže Eleazar, koji pripovijeda o reakcijama među narodom prigodom zadnjeg bezbožnog čina Heroda Antipe. Nekoliko sati kasnije bit će te vijesti poznate po svim okolnim selima. To je kronika dnevnih događaja ...

VEČER

Naprotiv, večer je posvećena povijesti. Evo se blizu sinagoge okupilo društvo oko vještog pripovjedača Hanana. Pripovijeda nešto što je čuo od starijih ljudi. Govori o epizodama izraelske povijesti, o avanturama izraelskih junaka. Navodi mudre izreke, priče i zagonetke.

Sve to upija pamćenje njegovih slušatelja, koji će opet i sami postati pripovjedači. Sve su to karike predaje koja se nastavlja. Poučavanje,

uobičajeno, narodno pripovijedanje ... čitav zajednički život ovisi o usmenoj uljudbi, o riječi koja se govori ...

PAMĆENJE

U tom tipu uljudbe (kulture), kao što je bilo općenito u starinskom svijetu, temelj svega je pamćenje. Nema dana kada Židovče, već prema svojoj dobi, ne bi naučilo napamet koji redak ili pače koje poglavlje iz Zakona. A da se razvije pamćenje, ne smatra se dovoljnim jednostavno ponavljanje, nego se u tom pogledu izrađuje prava tehnika, koja raspoređuje u pameti riječi i ideje olakšavajući neposredno povezano sjećanje.

Tako, kad se uči abeceda, daje se svakom slovu ili skupini slova moralno značenje. Ili se združuju slova prema brojnoj važnosti koju svako ima. Stvaraju se ključevi za uredno pamćenje.

Zatim dolaze recitacije u obliku pjevanja psalama. Odlomci Sv. Pisma uče se pjevajući, a pri tom se mnogo pazi na točnost glazbene pratnje. Glazba pribavlja ugodnost učenju, a osobito se ritmom i melodijom pomaže pamćenje tekstova.

I tako dječak skuplja spoznaje i ideje koje mu ostaju za čitav život. U glavi nosi pravu biblioteku. Tko polazi na više nauke, već se privikao urednom raspoređivanju svoga znanja. Zakon se uči čestim ponavljanjem, pitanjima i odgovorima. Uče se načela koja olakšavaju pamćenje i ujedno potiču na razmišljanje. Ponavljanja se provode tako dugo dok se ne stekne sigurnost da je učenik stvar razumio i zapamtio.

NAJMANJA BIBLIJA NA SVIJETU SADRŽI TEKST SVETIH EVANĐELJA.

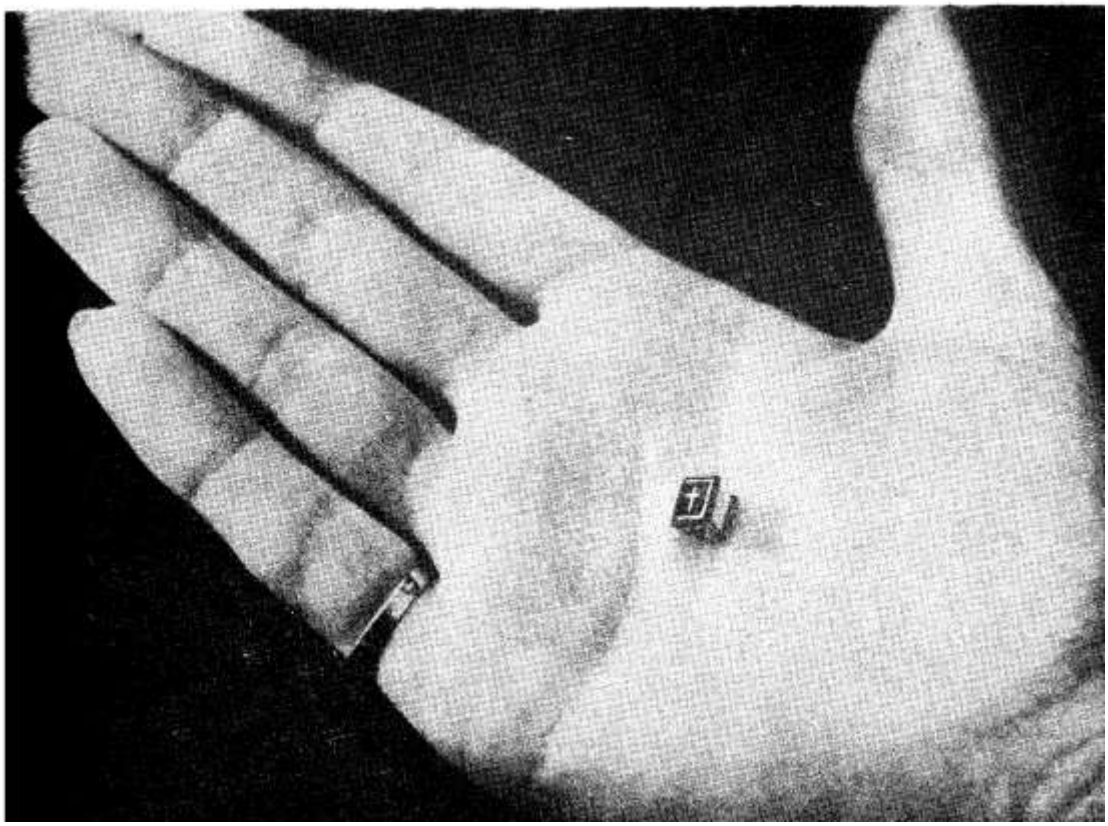

GLASNIK 10 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

listopad 1977 — 68 — cijena 5 d

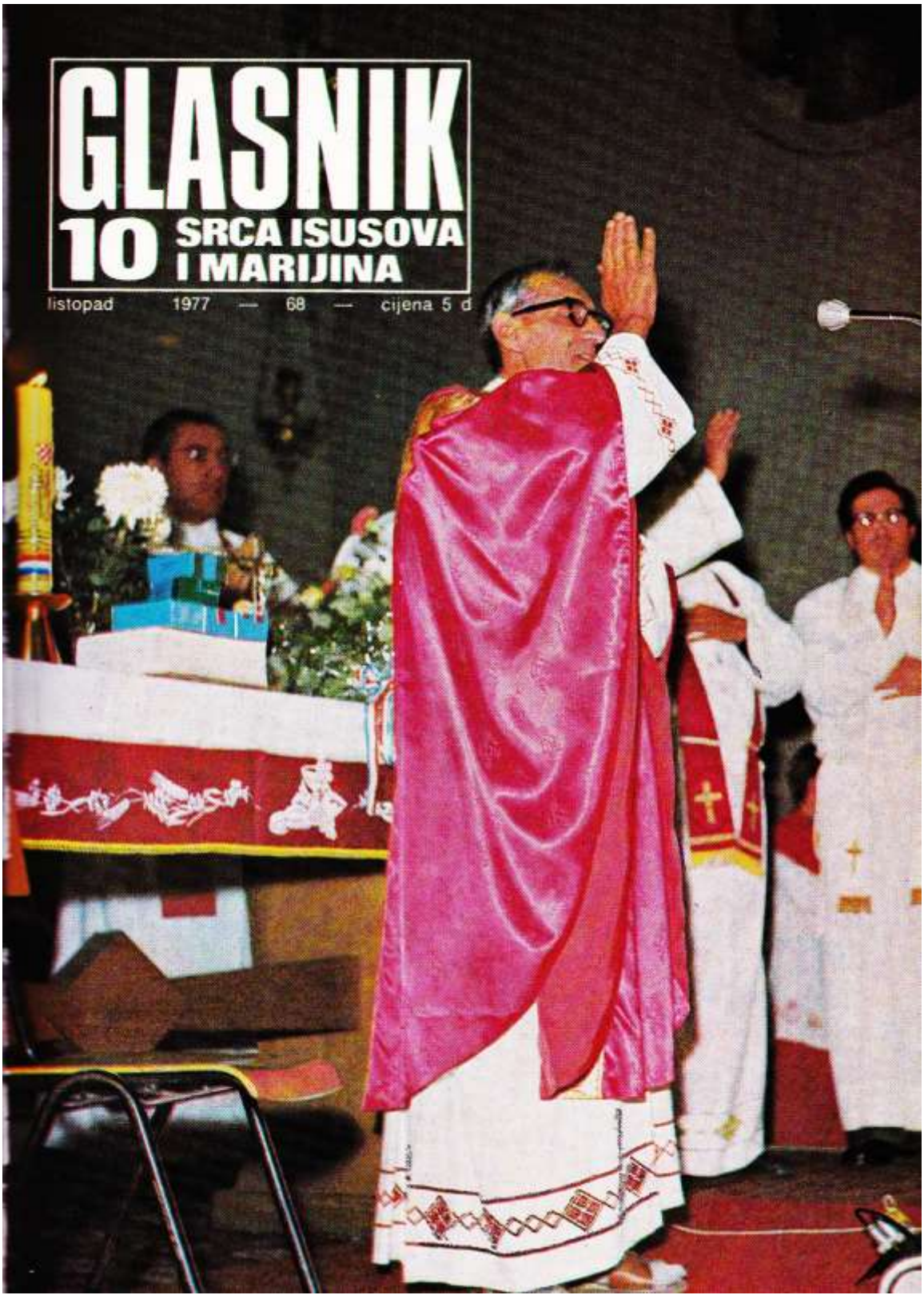

Naslovna strana:
OPROŠTAJNI BLAGOSLOV O. ANTE GABRIĆA 28. LISTOPADA 1976.
(Snimio: I. KNAFELJC)

Na zadnjoj strani:
SESTRA SILVINA MUŽIĆ VEĆ PREKO 40 GODINA DJELUJE U INDIJI.
(Snimio: I. KNAFELJC)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. – Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

„Nosit ću Vas u svome srcu!“

»Ovo je treći oproštaj u ovom dragom našem svetištu Presvetog Srca Isusova. Oproštaj — mislim da je to kriva riječ. Za ljubav nema oproštaja. Ona se nikad ne rastaje. Ljubav je vječna. Ona nas združuje.

Istina, ja odlazim natrag u Indiju. Ali, draga braćo i sestre, a siguran sam da vi niti mene ni druge misionare nećete zaboraviti.

Dok sam pohađao župe po domovini, vidio sam da ste i mene i druge misionare držali u srcu, u molitvi i žrtvi i da ćete nas uvijek držati.

Iskreno vam kažem, ne znam kako bih vam se zahvalio za toliku dobrotu, za toliku ljubav i velikodušnost. I našim dragim ocima biskupima, i dragoj braći svećenicima po župama, tim Božjim junacima, bogoslovima po bogoslovijama, našoj mladeži, sjemeništarcima po sjemeništima, našim dragim časnim sestrama, vjernicima, našoj katoličkoj štampi, ma svima. Toliko ste učinili za nas, toliko nas volite i ljubite.

Posebna, dakako, zahvalnost ide dragim našim starcima i staricama, bolesnicima i bolesnicama ...

Ja se ne mogu rastati od vas, ne mogu se rastati od drage domovine Hrvatske, ni od dragoga mi Zagreba, ni od Solina, ni od mog dragog Metkovića. S vama sam, jer znam da ste i vi sa mnom, jer znam da je Isus s nama.«

(Iz oproštajne propovijedi o. Ante Gabrića u bazilici Srca Isusova u Zagrebu 28. listopada 1976.)

uredníkova riječ

Šezdeset godišnjicu Fatimskog događaja ne možemo ubrajati među one obljetnice koje se slave samo zato jer vlada moda jubileja.

Fatima nosi sa sobom poruku života i smrti.

Prije svega jer sadrži veliko upozorenje Neba Zemlji da ova ne smije nastaviti putem grijeha i opačine, i jer pokazuje sredstva — pokoru i molitvu! — koja mogu zaustaviti katastrofu.

Uvijek nosim u sebi osjećaj, strah, slutnju da se Gospine opomene u prvom redu odnose na nas koji toliko toga danas slavimo, i koji se dičimo tisućljetnom tradicijom a koji gledamo previše na svoje partikularne interese.

Zato GLASNIK nije htio, ni smio, prešutjeti 60 godišnjicu Fatime.

On nas želi sve skupa upozoriti, ovim brojem, da se utječemo Gospi moleći posebno krunicu i čineći ono što se zove zadovoljština i naknada Njezinom prečistom Srcu — kako bi nas spasila od propasti.

U ovom broju GLASNIKA, uz naše stalne rubrike, iznosimo dosta misijskoga i misionarskoga materijala. Crkva želi da se u našem vjerskom životu naglasi 50 godina otkako se po čitavom svijetu slavi tako zvani »Misijski dan.«

»Krštenje malog Josipa«, »Ambulanta? Vrtić? Odmaralište?« i naročito »Baka Šanta govori za naš Glasnik« — uvode nas u divan i topao svijet naših ljudi koji je takav da nas uvijek uzdiže i krijepi nadom i vjerom.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68. LISTOPAD 1977. BR. 10.

S A D R Ž A J

TRAJNA EVANGELIZACIJA, — 328
MOLIMO KRUNICU!
Dr R. Graber — — — — 329
HVALA NA PISMU — — — 330
ISUS KRIST NEOBIČAN OD POČETKA, T. Ivančić — — — 332
KRŠTENJE MALOG JOSIPA, I. Patron — — — — — 334
AMBULANTA? VRTIĆ? ODMARALIŠTE?, Karmelićanka — — 335
BAKA ŠANTA GOVORI ZA GLASNIK, Ž. Brzić — — — — 336
SVETIŠTE — ŽUPA — — — 338
S BOGOM OČI U OČI, S. Bošnjak 338
60 GODINA FATIME, P. Bulat 340
SVJETSKI MISIJSKI DAN — 342
DJECI »DATI SLOBODU«? I. Fuček — — — — — — 344
NOVA GENERACIJA, M. Starčević — — — — — — 346
ČUDO NA JAGINOJ STIJENI, T. Trstenjak — — — — 348
SURADNJA S PAPINSKIM MISIJSKIM USTANOVAMA, J. Antolović — — — — — 350
TI DRAGI NAŠI BOLESNICI!, A. Gabrić — — — — — 351
MALA TEREZIJA — ZAŠTITNICA MISIJA, J. Gusić — — 352
KORNJAČA I MIŠ, S. Novotny 354
PRIBLIŽIO SE VELIKI ČAS, I. Dilber — — — — — — 355
NOVE KNJIGE — — — — 356
FAKULTET — — — — — 357
ZAHVALNICE — — — — 357
OSTAT ĆU S VAMA! — — 358

nakana apostolata molitve

DA SE PRIGODOM PEDESETE OBLJETNICE PRVOGA MISIJSKOG DANA SVI JOŠ SNAŽNIJE OSJEĆAMO S CIJELOM CRKVOM I S MISIONARIMA

Trajna evangelizacija

»Nećemo se skanjivati prositi u ime Kristovo za braću.«

Pavao VI.

Crkva je po svojoj prirodi misionarska. Ali i mjesne Crkve moraju biti takve. Svaki vjernik, budući da po svom krštenju pripada Crkvi, treba da bude misionar, mora dati svjedočanstvo Isusovoj poruci među svojom bližom i daljnjom braćom.

Opće sredstvo pomoću kojega Crkva izvršava svoju misionarsku dužnost jesu Papinska Misijska Djela. Ona su konkretan izraz vjere i ljubavi, solidarnosti i velikodušnosti svih vjernika.

Dekret o misijama »Ad gentes« Drugog vatikanskog sabora razjašnjava da je »prva i najpreča dužnost vjernika glede širenja vjere to da duboko žive kršćanskim životom. Njihova naime revnost u Božjoj službi i ljubav prema drugima donijet će novo duhovno oživljavanje cijeloj Crkvi koja će se očitovati kao znak podignut za narode, kao »svjetlo svijeta«, »sol zemlje«. Iz tog obnovljenog duha vjernici će rado prikazivati Bogu molitve i djela pokore da svojom milošću oplodi djelovanje misionara; rađat će se misijska zvanja i pritjecat će prinosi koji su misijama potrebni«.

Osim molitve ne smiju se zanemariti ni ostali načini evangelizacije. »U zemljama koje su već kršćanske laici surađuju u djelu evangelizacije tako da razvijaju u sebi i u drugima poznavanje misija i ljubav prema njima; da pobuđuju zvanja u vlastitoj obitelji, u katoličkim udruženjima i školama; da pružaju razne pomoći, kako bi mogli drugima darovati dar vjere koji su besplatno primili.«

Naš GLASNIK, u svojim razmjerima i mogućnostima, neprestano poziva na molitvu i pruža mnogo materijala da svi skupa bolje upoznamo život i potrebe naših — osobito hrvatskih misionara.

»Kad znam da Zemlja može biti uništena, ili da će neki narodi biti uništeni — a to je danas posve moguće s ABC-oružjem — i kada, s druge strane, sasvim sigurno znam da molitva i pokora ovo mogu otkloniti — kako je Marija u Fatimi 1917. to jasno rekla:

tada je moja najsvetija dužnost prihvatiti se ovih spasilačkih sredstava.

I ako sve ovo zapuštam, postajem sukrivac uništenja naroda. Zanemariti molitvu i pokoru, kažem to najozbiljnije, znači zločinački se odnositi prema čovječanstvu.«

Dr R. Graber

MOLI SVAKI DAN KRUNICU ZA MIR U SVIJETU!

hvala na pismu

SLIKA

»Evo vam se obraćam jednom molbom. Već odavno imam vruću želju da posvetim svoju obitelj Presvetom Srcu Isusovu, ali dosad to nisam mogla, niti sam imala priliku ostvariti... Svoju djecu podižem na noge i zajedno sa svojim mužem, dobrim vjernikom, dajem im kruh u ruke i kršćanski odgoj. Sagradili smo veliku, lijepu katnicu. Želja mi je da prilikom useljenja posvetim svoju obitelj Presv. Srcu Isusovu. Ali nešto nam nedostaje, i zato se obraćam vama da mi pomognete. Molim vas lijepo da me savjetujete gdje bih mogla naći kip ili sliku Srca Isusova. Već sam odabrala jedan lijepi kutak na katu, gdje ću napraviti oltar. Tu bi uvijek gorjelo svjetlo. Kip ili sliku resilo bi cvijeće, da i dalje Isus čuva i bdije nad našom šesteročlanom obitelji.

Stalan sam pretplatnik vašega cijenjenog lista i želim ostati do svoje smrti. Nekoliko puta bila sam u vašem Svetištu i prisustvovala službi Božjoj.«

Ana

Lijepu, uokvirenu sliku Srca Isusova u boji poslali smo Vam poštom na Vašu adresu za cijenu od 50 d. Zamolite g. župnika da, prigodom blagoslova nove kuće, obavi i posvetu vaše obitelji Srcu Isusovu. Toga se dana svi lijepo ispovjedite i pričestite.

■

OSJEĆAJ

»Čitateljica sam Glasnika. Osobito pratim rubriku »Hvala na pismu«. Nadam se da ćete i meni rado odgovoriti.

Djevojka sam od 17 godina, muči me velik problem od 14. godine. Još sam bila školska djevojčica kad sam osjetila ljubav jednog mladića od 20 godina, koji me rado čekao pred školom. Zavoljeli smo se i potajno krili našu ljubav. Ali brižna majka vodila je brigu o meni gdje sam i zašto uvijek kasnim. Zbog prerane ljubavi dobila sam mnogo batina. No njegovi roditelji su željeli da se naša veza održava, pa su se i moji s time složili. Nakon našeg poznanstva, koje je trajalo neko vrijeme, otišao je on u tuđinu. Naravno, želio je da ga ja čekam. Neko vrijeme mi je pisao, a onda bez ikakvoga objašnjenja prekinuo svaku vezu. Ostala sam osamljena. Naša ljubav bila je čista, bez grijeha. Iako su prošle već dvije godine, on je u meni ostavio dubok utisak, zbog čega ga ne mogu zaboraviti. Bio je plemenit i dobar katolik. Posljednjih nekoliko mjeseci idem s jednim mladićem. Moglo bi se reći da je iskren. Ali ja ga nikako ne mogu zavoljeti. Još uvijek naime živim u nadi i rado se molim Majci Božjoj Lurdskoj da mi ga vrati — mislim onog prvog. Molim vas, savjetujte me, mogu li se služiti s osjećajima koji mi bez prekida govore neka ga čekam...«

Vesna P.

Teško je Tebi odgovoriti. Samo bih jedno rekao: prva ljubav ne mora biti i životna ljubav. Može biti samo Božji dar da se sačuva srce plemenito za onoga koga je Bog izabrao za stalnog životnog druga.

MARTIN

»Znamo kako su Hrvati uvijek bili vjerni Svetom Ocu Papi. To je naš ponos, to je razlog našega održanja. Molim vas odgovorite mi: kad su Hrvati prvi put došli u kontakt sa Sv. Stolicom u Rimu? Imamo li o tom vidljivih tragova i danas?«

Ivica, gimnazijalac

Kapela sv. Venancija u krstionici lateranske bazilike u Rimu označuje početak veza hrvatskog naroda s Apostolskom Stolicom, a te veze traju već preko 1330 godina, i to iz onoga vremena, kad je Papa Ivan IV. »budući da je bio rodom Dalmatinac«, g. 641. poslao »veoma svetoga i vjernoga opata Martina« knezovima hrvatskog naroda, koji su, poslije Rimljana zauzeli cijelu zapadnu Iliriju, da se zajedno s njima poradi oko otkupa zarobljenika i pobrine za prijenos svetih tjelesa iz Solina u Rim.

Ovaj dakle opat Martin, pošto je vjerno ispunio povjerenu zadaću, vratio se u Rim, noseći sa sobom tjelesa svetih: Venecija, Dujma, Anastazija, Maura i drugih svetih mučenika, koji su u Solinu prolili krv za Kristovo ime, a kojima je u čast isti Papa sagradio kapelu sv. Venancija i u nju pohranio tjelesa.

■

BAKINA ŽELJA

»Stalna sam čitateljica GLASNIKA. Još kad sam bila mala djevojčica, moj pokojni tata naručio mi je GLASNIK. I to na moje ime. A to je bio za mene doživljaj. Nestrpljivo sam očekivala da prođe mjesec dana da dobijem GLASNIK koji glasi na moje ime. Rado sam ga čitala i još i sada znam napamet neke pjesmice koje sam čitala u GLASNIKU.

A sada sam baka. Život tako brzo prolazi. I sada, kad u GLASNIKU čitam rubriku »Naša obitelj moli«, ražalostim se i mislim kako bih bila sretna da imamo obitelj pa da zajednički molimo. Moja je obitelj mala. Imam samo muža i maloga unuka. Muža ne bih nikako i nikada mogla nagovoriti da zajedno molimo. Unuk još nema ni pet godina. Još ne zna sam moliti, nego ponavlja riječi za mnom i tako mi molimo zajedno večernju molitvu. Molimo Anđelu čuvaru, jednu Zdravo Marijo, a nakon toga omiljelu molitvu moga maloga unuka, koju on već znade napamet: »Dragi Isuse, daj mi tu milost da postanem sveti svećenik. Ne griješni, nego sveti!« Time se tješim da i ja molim obiteljsku zajedničku molitvu.«

Evica

Za vas je to utjeha, iako nepotpuna i neobilna, a za druge neka bude poticaj da misle na samoću starosti. Dok mogu, neka se pobrinu da imaju s kime stare dane provoditi i uz svoju unučad Boga moliti.

na izvorima kršćanstva

PIŠE: T. IVANČIĆ

ŠIBENIK: DETALJ BRONČANIH VRATNICA GLAVNOG PORTALA KATEDRALE: ROĐENJE ISUSOVO (Rad kipara GRGE ANTUNCA)

Isus Krist – neobičan od početka

Iako evanđelja nisu životopis Isusa Krista, ipak se iz njih dade izvući dovoljno podataka o njegovu životu. Pokazali smo već da su evanđelisti htjeli i morali pisati istinu. Dovoljno je da se poslužimo rezultatima znanstvenog istraživanja evanđeoskih tekstova i vjerom Crkve pa da istinite podatke Evanđelja o Isusu donesemo izvorno na vidjelo. Najvažnije je upoznati osobu Isusa Krista. Iako su nauka i djela Isusa Krista važni za vjeru Crkve, ipak su oni, bez poznavanja osobe Isusa Krista, prazni i bespomoćni. Zato ćemo pokušati upoznati osobu Isusa Krista.

PROSTOR I VRIJEME U KOJEM JE ŽIVIO

Zemlja u kojoj se rodio Isus je područje koje danas zauzima država Izrael. Ta se zemlja nazivala različitim imenima. Najpoznatije je Palestina. To su joj ime dali Grci i kasnije Rimljani, i to po Filistejcima, koji su nastanili područje zvano Plešet. Izraelci onoga vremena u svom književnom govoru nazivali su je zemlja **Kanaan**. Kanaanci, kao i Filistejci, bili su pobijeđeni neprijatelji Židova. Zemlju su također nazivali i **obećanom zemljom**, kako to stoji i u poslanici Hebrejima. Nazivala se i **Svetom zemljom,** kao, na primjer, kod proroka Zaharije. Naziv **zemlja Izrael** rijetko se upotrebljavao. Ime pak **Judina zemlja** bilo je više u upotrebi, ili još uobičajnije Judeja, što je bio inače naziv samo za pokrajinu Judeju. Najdraži naslov, međutim, bio je jednostavno **Zemlja,** što je označavalo da je to Božja zemlja. I u vremenima kad je ta zemlja bila najveća, — a tad se prostirala od Dana do Beeršebe, što znači od podnožja Hermona do Vadi Gaze, na istok sve do moapske stepe, a na zapad do Sredozemnog mora — nije bila veća od današnje Belgije ili Sicilije i zauzimala je površinu od otprilike 25 tisuća km². Računajući od sjevera na jug, bila je to udaljenost od 235 km, dok se širina zemlje kretala od oko 40 — 140 km. Prosječan pješak mogao je tu razliku sjever — jug prijeći za tjedan dana, dok je od Nazareta do Jeruzalema trebalo hodati dva dana.

63. god. pr. Krista zauzele su to područje rimske legije pod vodstvom Pompeja. Rimska uprava nazivala je tada Palestinu jednostavno Judeja. Narod koji je nastanio to područje nazivao se obično izabrani narod. No u običnu govoru upotrebljavali su se

za njih tri imena: Hebreji, Izraelci i Židovi. U Bibliji se često upotrebljavalo ime Aramejci. Budući da je zemlja bila podijeljena u tri pokrajine, Galileju, Samariju i Judeju, još su postojali nazivi Galilejac, Samarijanac i Judejac.

Kad se Isus pojavio? Gotovo sav suvremeni svijet broji godine od Isusova rođenja. Oni kojima to ne odgovara ili koji bi htjeli Isusa staviti među mitske ličnosti nazivaju početak brojenja godina »novom erom«, što znači novo razdoblje. No, istina je uvijek ista, i ne da se sakriti, a to je: »nova era« počela je s Isusovim rođenjem!

Kasnije se ustanovilo da je potrebno učiniti ispravke u vezi s godinom Isusova rođenja. Nigdje nam, naime, nije zapisana točna godina u kojoj se rodio pa se to moralo prema drugim podacima izračunati i od toga datuma brojiti godine nove ere. Danas se već sigurno zna da se Isus rodio 6. god. pr. Krista. Palestinom je tada vladao rimski car August preko svog legata Kvirina. Drugim riječima, Isusovo rođenje zbilo se prije 1983 godine.

MJESTO I OBITELJ ISUSOVA

Isusovi roditelji živjeli su u Nazaretu, u pokrajini Galileji. On se, međutim, rodio u Betlehemu blizu Jeruzalema, a to znači u pokrajini Judeji. Dogodilo se to sasvim slučajno. Marija i Josip morali su, naime, poći u taj grad kralja Davida da obave neke formalnosti u vezi s popisivanjem stanovništva za cara Augusta. Ta slučajnost bila je ipak providnosna. Očekivani Mesija morao se, naime, prema nekim proročanstvima, roditi baš u Betlehemu. No djetinjstvo i mladost proživio je Isus u Galileji, u gradu Nazaretu.

Sve je to sasvim obično i normalno, kao u životu svakog čovjeka. Dotaknemo li, međutim, pitanje, tko su Isusu otac i majka, tada sve postaje odviše nevjerojatno, gotovo mitsko. Prema evanđeoskim izvještajima Josip nije Isusov stvarni otac. No, Marija mu je prava naravna majka. Pa ipak, začeće Isusovo nije djevičanski u tom smislu što se dogodilo bez ičijeg sudjelovanja, odnosno kao da Isus ne bi uopće imao oca, nego samo majku. Evanđelist Matej piše da je Josipa veoma začudilo (a on je bio Marijin zaručnik) kad je zapazio da je ona trudna. Marija je o tome šutjela, a Josip je znao da to dijete u njezinoj utrobi nije njegovo. U svojoj tjeskobi Josip je odlučio da je, zbog nevjernosti, otpusti. Kako je, međutim, došlo do tog začeća.

Evanđelist Matej piše da je Josipu bilo javljeno u snu da je dijete u utrobi Marije začeto od Duha Božjega. Josip je tako siguran u to da ostaje uz Mariju. Evanđelist Luka nas također u uvodu svog Evanđelja upozorava, da je temeljito ispitao sve što se može znati o Isusu. I na temelju tog ispitivanja piše nam da se to začeće dogodilo po Duhu Svetom. Isusovo začeće se, dakle, nije dogodilo po nekom čovjeku ove zemlje. Pitanje njegova oca ostaje za nas tajanstveno. Isus nije samo plod zemlje. Time i njegova osoba ostaje za nas nikad do kraja shvatljiva. Mi, naime, ne poznamo Duha Božjega. O njemu znamo samo iz njegova djelovanja, opisana u Sv. pismu Starog i Novog zavjeta. Znamo da je Duh Sveti »Sila odozgor«, da je »Branitelj«, da je onaj »Obećani od Oca« Isusova. Ipak, čudno da Isus ne naziva Duha Svetoga svojim ocem. Ne, on ima drugog oca, ali ni on nije jedan od ljudi zemlje i svijeta. Crkva je to izrazila pojmom Trojstvenog Boga. U Bogu su tri osobe: Otac, Sin i Duh Sveti, a svi su oni jedan Bog. No, izreći je jedno, a razumjeti drugo. Istina, sve što nam je nerazumljivo nije i nemoguće i nestvarno. Čitava je priroda prepuna čudesa i neshvatljivosti. Sami smo sebi zagonetka, nepoznanica i neriješeno pitanje. Duh Sveti je Sila koja drži sve oko nas i koja ima svoj izvor u Bogu, u biću koje je početak i smisao svega što postoji. On je ljubav Oca i Sina. Otac je, dakle, izvor svega, pa je Otac i Sinu, Isusu. U svakom slučaju, zatvoreni u svoje granice, ustanovljujemo da je Isus tajanstveni čovjek. Možda baš zato budi znatiželju ljudi da ga otkriju i da on njima otkrije tajnu života i neba.

U povijesti religija bilo je ljudi koji su se nazivali božanskima. Rimski carevi nazivali su se bogovima. Budu, Muhameda i druge smatrao je puk božanskim bićima ili Božjim prorocima. Kršćanski sveci nose također na sebi nešto vanzemaljsko i nedokučivo. Isus se, međutim, nije samo nazivao, nego je pokazao da on i jest netko drugi, različit od ostalih. Sve do danas. Izvor te različitosti jest u njegovu začeću u Mariji po Duhu Svetom.

Krštenje malog Josipa

Gledajući radost na licima djece, a još više radost koja ispunja srce roditelja, odlučio sam vam poslati fotografiju obitelji Peje i Anđe Jularić iz Sesv. Kraljevca (mometalno stanuju u Dugom Selu). Prije mjesec dana bilo je krštenje njegovog petog sina imenom Josipa. Oni bi vam mogli mnogo pričati o sebi, o brigama, a još više o radosti i sreći što ih duboko proživljava ta obitelj. Uostalom, smiješak na usnama ove obitelji jest kao cvijet na prozoru duše.

Možda će nam kojom zgodom i sami nešto reći o sebi. Ovaj put reći će nekoliko riječi polaznik vjeronauka Ivica Patron iz Sesvetskog Kraljevca, kako je doživio nedjelju kad je obitelj Jularić krstila svoga Josipa.

Jurica Jezerinac
župnik

SMIJEŠAK NA USTIMA SVIH ČLANOVA OBITELJI JULARIĆ POKAZUJE DA SE ISPLATI ŽIVJETI U SJENI LIKA GOSPINA

Nedjeljno jutro je najdraž dio dana u tjednu za sve krš ćane naše župe. Sa svih strana dolaze grupice ljud prema najdražem objektu u Sesvetskom Kraljevcu, crkv Isusova Uskrsnuća.

Tako to biva svake nedje lje. Ova će mi nedjelja osta ti posebno u sjećanju. Moje se oko zaustavilo — dok sam išao u crkvu — na jed noj obitelji. Ispred majke i oca koračala su četiri sina.

U posljednje vrijeme nisam vidio njihovu majku.

Dokle sam ih promatrao, izgledali su mi nekako neobično veseli. Svi su htjeli nešto reći. Bilo mi je sve nejasno. Ipak sam zaključio: mora biti u njima neka istinska radost, koja se ne može sakriti.

Ali kad smo došli u crkvu, sve mi je bilo jasno.

Pred oltarom se smjestila ta obitelj, ali ne samo tata i mama i njihova četiri sina, već i kum i kuma — i jedno malo dijete koje je proviri valo iz jastučića, mašući ru čicama kao da je htjelo ne što reći. Roditelji ga žele krštenjem uključiti u veliku Božju obitelj — Crkvu.

Kad je mali Josip postao dijete Božje i član Crkve, slijedila je recitacija i pjesma kojom su svog novorođenog brata pozdravila njegova četiri brata. Svi su prisutni doživjeli da mali Josip ne pripada samo njihovoj obitelji, nego i velikoj Božjoj obitelji — Crkvi. Svi su mu poželjeli radost i sreću u životu, a u prvom redu Božji blagoslov.

Ivica Patron

Ambulanta? vrtić? odmarallšte?

TA MALA, DRAGA BIĆA, ŽIVIH OČIJU UZ SVOJU »TETU«

Tko se ma i jedanput uspinjao strmom ulicom Vrhovac u Zagrebu, sigurno je zastao pred dvokatnicom broj 29.

Pročelje resi kip nama tako drage »male« Svetice s velikim natpisom: »Dom sv. Terezije od Maloga Isusa«.

Kroz prozore, ili preko visokog samostanskog zida, počesto se čuju dječji glasići, zvonki smijeh i cik dječje radosti: pjesma i plač ujedno.

Pokoji prolaznik iz znatiželje pritisne samostansko zvonce i pita:

— Sestro! Pa što je ovdje? Zar ambulanta? Vrtić? Odmarallšte?

Dakako, ništa od svega toga! Ovo je dom! I to dom za male beskućnike! Za —

one koji se nisu smjeli roditi;

one, za čije postojanje djed i baka ne smiju znati;

one, koje stanodavac ne prima na stan uz njihove roditelje;

one, kojima je uskraćena roditeljska ljubav, i tako su kažnjeni davno prije nego počiniše krivično djelo.

Ta mala, draga bića, živih očiju, raspjevane duše, izaći će vam ususret raskriljenih ruku kada zapaze vaš smiješak. Naravno da se najbolje razumiju sa svojim »tetama«, koje im poklanjaju cijelo svoje srce.

Tko su te »tete«

To su sestre Karmelićanke Božanskog Srca Isusova, koje su i na vrhovačkom brežuljku okružene takvim mališanima.

Družbu sestara Karmelićanki osnovala je krajem prošlog stoljeća Božja službenica Majka Marija Terezija od sv. Josipa. »Karmel i samo Karmel« to je čežnja njezina srca. No Gospodin joj je dao spoznati njezin put — osnovati kongregaciju čije će zdanje biti podignuto na karmelskim temeljima: bogatstvo karmelskog molitvenog života spaja s aktivnim radom na spasenju duša. Svu snagu svom plodnom djelovanju crpi iz duboke i žive povezanosti s Bogom.

Drugo što osobito zaokuplja njezin duh jeste — biti žrtva zadovoljštine: pružati naknadu Božanskom Srcu za sva krivovjerja i nijekanje Gospodinova božanstva, kao i za svu mlakost unutar Crkve koju je ljubila odanošću djeteta.

Ta velika Majka ostavila je svojim »kćerima« u pokladovu duhovnu baštinu: molitvu, žrtvu, rad i divnu zadaću: da budu djevičanske majke malim beskućnicima; da im osiguraju topao dom, pružajući im ljubav svoga srca.

Tako je, eto, nastao i ovaj Dom na vrhovačkom brijegu, I u pola stoljeća svog postojanja ni jednog dana nije bio prazan. Do danas nije u njemu prestao smijeh i plač.

Zadatak je, dakle, ovih sestara da iz probodenog Božanskog Srca Isusova, kojemu se posvećuju, a koje toliko ljubi ljudsku djecu, pretoče tu istu ljubav i objave je »malenima«. Na taj način ove djevičanske duše postaju »majke brojne djece«. UZVIŠENOG LI POZIVA!

Onim djevojkama koje žele ljubav svog srca, preko Božanskog Srca, pokloniti beskućnicima, pruža se prilika da ostvare svoj ideal. Radosno vas pozivamo: Dođite! Molit ćemo, ljubiti i trpjeti zajedno na radost Božanskom Srcu Isusovu.

Karmelićanka

MOLITVA I AKTIVNI RAD ZA SPASENJE DUŠA

Baka Šanta govori za Glasnik

80-godišnja starica raspravlja o životu i svijetu.

Baka Šanta živi u rodnom mjestu na Dugom otoku. Kako smireno djeluje dok plete čarape i prede vunu, tako je tiha i smirena u cijelom svom životu. Ona je vjerni poštovalac i svjedok svetinja davne prošlosti, ali se veseli svemu dobrome što nam nosi sadašnjost. U svom opustjelom mjestu, u kojem nekada ne možeš sresti žive duše u po bijela dana, promatra život oko sebe otvorenim očima. Prilagodujući se novom stilu vremena, naliči onoj staroj maslini koja, duboko ukorijenjena u kamenitoj zemlji, daje gostoljubivo svoje plodove generacijama što dolaze i prolaze.

Baka Šanta je simbol onih naših patrijarhalnih žena i majki preko čijih su leđa prošli nemirni vihori životnih nedaća, ali ih one sve nadjačaše u svojoj jakoj i jednostavnoj vjeri. Svaki razgovor s njome predstavlja za čovjeka obogaćenje.

— Vidim da često imate u rukama molitvenik i krunicu. Za koga se najviše molite ...

Molim se najviše za moju dicu i unučad. Odmah zatim za obraćenje grišnika, za mir u svitu, za svećenike i za svećenički podmladak.

— Kome se u svojoj prosnoj molitvi najviše obraćate?

Molim se najviše Srcu Isusovu, zatim Majci Božjoj, pa sv. Anti i sv. Maloj Tereziji. Svojoj sam dici preporučivala, a sada svojoj maloj unuki da se moli Duhu Svetom Utišitelju ... On će joj prosvitliti pamet da se čuva zla u životu, da sačuva viru i milost posvetnu.

— Koji vam je blagdan najdraži u liturgijskoj godini i zašto?

Najviše se veselim Božiću i Uskrsu ... Božiću — jer se tada naš Spasitelj rodio za nas ... Uskrsu — jer nas je svojim uskrsnućem spasio i otvorio vrata raja.

— Svakome život donese, prije ili kasnije, mučne i teške dane, kad se duša savija od bola. Koji su vama bili najžalosniji dani?

Najžalosnija sam bila kad mi je umro otac, a majke se i ne sićam. Zatim kad je priminula moja mala kći Rajka. Onda mi je bilo strašno teško.

— Koliko je bilo Rajki kad je umrla?

Imala je tek četrdeset dana. Krstila sam je i ona je danas među anđelima Božjim. Rajka se brzo zaželila raja ...

— Koliko ste imali djece?

Imala sam četvero. Ali sam uvijek teško nosila, dok sam bila, kako smo mi to prije govorili, u blagoslovljenom stanju. S puno muke i molitve dolazila su dica na svit. Kod četvrte trudnoće opasno sam se razboljela od upale porebrice. Imala sam veliku vodu. Doktor, a i neki drugi s njime, savjetovali su mi abortus jer da mi je život u opasnosti. Dugo su me na taj veliki grih tentali. Ja sam im rekla: »Neću to nikada učiniti. Volim prije umrliti nego svoje dite ubiti. Meni, ili živoj ili mrtvoj, Bog će biti milostiv.« I nisam to učinila i evo, hvala Bogu, dočekala sam osamdesetu.

— Što vam danas pruža posebnu radost u vašoj poodmakloj dobi?

Radosna sam kad u nedilje i blagdane imamo svetu misu, kad slušam rič Božju, a zatim kad mi dođu dica iz grada. Bez njih mi je jako grubo i jedva čekam da ih vidim.

— Bog vam je dao da ste po prirodi blage naravi. No život mnogo puta i bez osobne krivnje donosi razne sudare i nepoželjne konflikte s rodbinom ili susjedima. Jeste li živjeli s nekim u zavadnji?

Nikad se nisam svađala i nikoga nisam u životu mrzila. Trpila jesam, ali sam nastojala, i kad mi je bilo nešto teško, prići preko toga kao da nije bilo ništa ... U našem dvoru, gdje sam odrasla, bilo nas je puno, ali mi se nikad nismo svađali ... Ne mogu zamisliti sebe da idem na svetu pričest a da sam s nekom osobom u mržnji.

— Kakvi su bili općenito odnosi među ljudima u vrijeme vašeg djevojaštva u vašem rodnom mjestu?

Kad sam ja bila dite, i kasnije divojka, život je u našem mistu bio dosta težak. I gorak je bio onaj kruv. Ali je među ljudima bilo više zadovoljstva, međusobnog podnošenja i ljubavi nego što je ima danas. Koliko je bilo radosti i među starima i mladima kad smo o velikim blagdanima igrali kolo! Mili Bože, kako su to bila lipa vrimena. Kad smo se mi divojke sastale i zakantale: »Zapivajmo, moje drugarice, doći će nam dragi z mornarice«, odjekivala bi naša pisma po cilome mistu ...

— Shvaćam da vam sada mora biti teško kad je mjesto posve opustilo. Kao da je kužna bolest prohujala ovim kućama!

Imate pravo. Srce nam se stiska kad vidimo ovu pustoš. Nekada toliko mladića i divojaka, a sada svi odoše ... Veli broj je odselio u Ameriku i Australiju, a drugi rade u Zadru. Kod kuće su ostali starci. I kad mi odemo, a svake godine nas je manje, ostat će nam kuće prazne da se u njima miševi kote. Žalosno je što je do toga došlo. Ali što se more? Ne koristi se tužiti ...

— Zanima vas život Crkve u svijetu i kod nas. Što čitate od katoličkog tiska?

Čitam uvik Glas Koncila, Veritas, Glasnik Srca Isusova ... Ne pročitam baš sve, nego ono što se meni svidi. Ali puno, puno dobrog štiva nađem. Volim ja čitati našu štampu još od mladih dana.

— Da li se bojite za sudbinu Crkve kad je danas suočena s tolikim krizama i nevoljama izvana i iznutra?

Mogu vam iskreno reći da se ne bojim ... Čitala sam ja kako je Crkva u staro vrime doživljavala još teže ure. Pa je ipak, Božjom pomoći, ostala da propovida viru Isusovu. A zar nije naš Gospodin reka: »Vrata je paklena neće nadvladati.« Zato se ne bojim za njezinu budućnost. Ali moramo puno moliti za Crkvu ...

— Jeste li smućeni zbog napuštanja službe tolikih naših svećenika i je li zbog toga oslabila vaša vjera?

Žao mi je što su to učinili i uvik će mi biti žao. Ali moja vira nije ništa slabija, jer ja dar svete vire nisam primila od svećenika, nego od Boga. I svak će za taj Božji dar pred Bogom odgovarati.

— Je li vas strah smrti? Kakva vas čuvstva obuzimaju kad pomislite da biste i vi mogli brzo otići na drugi svijet?

Mene smrti nije strah. Ja znam da moram umriti. I čega bi se bojala? Preko smrti idemo u svoj nebeski dom. A kad se odlazi doma, onda nema straha. Jesam grešnica, ali je veliko milosrđe Božje.

— Odakle vam ta vaša vedrina i spokoj? Uvijek ste spremni na šalu. Kako ste postigli taj divni mir srca?

Pa vi bi to morali znati ... Od Boga dragoga, moj kumpare ... Kako ću biti nesritna i žalosna kad virujem u Boga i kad ga ljubim?

— Znam da niste bogati. Ali vi, svejedno, znate otkidati od svojih obiteljskih potreba da biste drugome pomogli koliko vam mogućnosti dopuštaju. Možete li reći koga najradije pomognete?

Vi mene puno ispitivate. Više nego da sam na ispovidi. Koga ja pomažem, toga ne govorim ni svojoj dici, pa neću ni vama. Isus je reka da što čini desnica neka ne zna ljevica ...

I tako me otpratila baka Šanta svojim blagim i dobroćudnim smiješkom, koji je za mene toga popodneva značio neizrecivu milost i blagoslov. **Žarko Brzić**

Župa nakon 75 godina

Hrvatsko narodno svetište Srca Isusova u Zagrebu slavi ove godine 75 godišnjicu svoga opstanka.

Zagrebački nadbiskup Dr Franjo Kuharić osnovao je 15. kolovoza novu župu, kojoj će župna crkva biti baš bazilika Srca Isusova. Vodila ga je kod toga želja da i to bude jedan korak obnovi vjerskog života u tom dijelu grada Zagreba.

U predvečerje otvaranje župe tri autobusa iz župe Šišinec, na čelu sa svojim tadašnjim župnikom Antom Rotimom, došli su u Svetište na povratku iz Marije Bistrice. Tu su imali zajedničku Misu, obišli su vrlo lijepi vrt oko bazilike, dobili su od urednika GLASNIKA za uspomenu razne knjige i slike. Isto tako je i grupa hodočasnika iz BROĐANACA obišla naše narodno svetište, kao i povelika grupa hodočasnika Hrvata iz BAČKOG BRIGA.

K Bogu treba jednom doći. S Njime se susresti »oči u oči«. Ali kako to učiniti?

Biskup Carcassone msgr. Puech to pokušava učiniti na svoj način. On piše:

»Ti si mlad! Kako gledaš na krunicu? Možda je smatraš starom pjesmom za stare bogomoljce? Crkva je tvoja majka. Ne zaboravi to! A Crkva ti preporučuje krunicu. Ne kao igračku, nego kao sredstvo po kome se vežeš s nebom. S Bogom! S Kristovom Majkom! Po krunici, po molitvi u vezi si s vječnošću ... Ako me poslušaš i ne prezreš, bit ćeš povezan s velikim i mudrim ljudima prošlosti i sadašnjosti. Evo ti nekoliko imena osoba koje su imale veliko značenje u svijetu.

Možda ipak voliš velikog i dobrog Papu Ivana XXIII. Njega svi vole. Još i danas nakon njegove smrti. On je sve osvajao svojom dobrotom i razumijevanjem. Uvijek je molio krunicu — od ranog djetinjstva, pa kroz sve dane svog svećeništva, biskupstva i papinstva. Govorio je »Krunica je moje oružje! Želim umrijeti s tim oružjem u svojim rukama.« I umro je s krunicom u rukama. Moleći u vjeri, nadi i ljubavi ...

Veliki vojskovođa u prvom svjetskom ratu francuski maršal Foch molio je svaki dan krunicu.

Poznaš li »oca Evrope« velikog suvremenika Roberta Schumana? On je stalno s krunicom. Osloboditelj Pariza 1944. — molio je krunicu. Andrija Ryckmans, administrator u Kongu, otac petero djece, prije spavanja kleknuo bi i izmolio krunicu ...

S Bogom oči u oči!

I u hrvatskoj povijesti nisu rijetki veliki ljudi, koji su nosili krunicu i sabrano je molili svaki dan. Vojskovođe, učenjaci, profesori ...

Poznato je da je hrvatski ban Jelačić javno molio krunicu u zagrebačkoj katedrali. Obljubljeni profesor među našom mladeži, sveti intelektualac dr Ivan Merz, svaki dan je molio krunicu i mlade generacije odgajao u tom smislu. Nije čudo da se radi o tome da ga Crkva proglasi blaženim ... Možda ćemo ga uskoro vidjeti na našim oltarima kao uzor hrvatske katoličke mladeži. Umro je kao mladi profesor, ali zrio za nebo.

No krunicu zaista treba **moliti!** I razmišljati o njezinu sadržaju. Krunica nije »molitveni mlin« pogana. Izgovaranje Zdravomarija uz razmišljanje nekako je poput melodije u lijepoj sadržajnoj pjesmi. To je jednostavno mjera vremena... Nije potrebno da misliš na svaku riječ. To je pratnja. Bernardica je u lurdskoj pećini tako molila svoju krunicu. I Gospa, prebirući zrna svoje krunice, gledala je i promatrala malu vizionarku i razmišljala o »tajnama« svoga Sina.

Krunica je molitva siromaha. Samo je oholice preziru, a ponizni je vole i mole.

Srećko Bošnjak

HODOČASNICI IZ ŽUPE SVETE MARTE U ŠIŠINCU PRED LIKOM GOSPINIM U VRTU POKRAJ BAZILIKE SRCA ISUSOVA KOJA JE NEDAVNO POSTALA I ŽUPNA CRKVA.

NA VELIKU GOSPU OVE GODINE NEPREGLEDNO MNOŠTVO NARODA OKUPILO SE OKO SINJSKE GOSPE

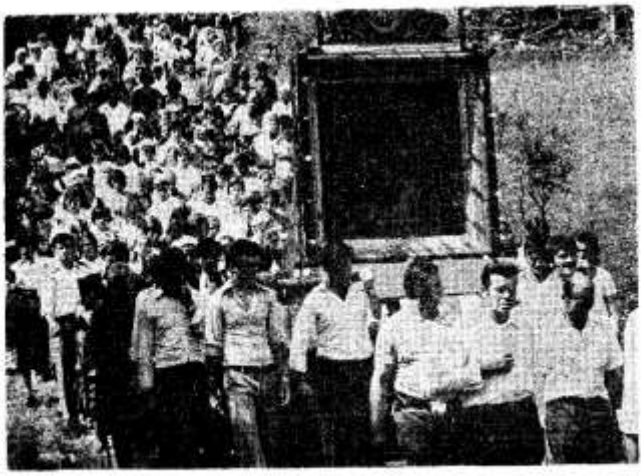

KONDŽILO U BOSNI JE HODOČASNIČKO MJESTO JOŠ OD »TURSKOG VAKTA«. MUŠKARCI NOSE LIK GOSPIN PO STROGOM RASPOREDU KOJI SE VEĆ NEKOLIKO GODINA UNAPRIJED ZNADE.

Ove godine navršava se 60 godina otkako je »Bijela Gospoda« spustila svoje noge na tlo kugle zemaljske u Irijskoj dolini, pokraj Fatime, u Portugalu. Svjedoci toga susreta Neba sa Zemljom bila su samo tri mala pastiriča: Franjo, Hijacinta i Lucija. Što da mislimo o tim događajima?

60 GODINA FATIME

Ovo je jedna od najvažnijih objava što ih je Crkva priznala tijekom ovog stoljeća. Danas se u fatimskoj Irijskoj dolini diže veliko bijelo svetište koje svake godine privlači štovatelje Majke Božje ne samo iz Portugala nego i iz čitavog svijeta. Čuvene »fatimske gomile ljudi« ne vide se ni u jednom drugom svetištu. Blagdanima dolaze ovamo milijuni pobožnog svijeta. Računa se da se 13. svibnja 1967. prigodom 50-godišnjice prvog ukazanja, koju je svojom prisutnošću počastio sam Pavao VI., ondje okupilo oko 2 milijuna hodočasnika.

OBJAVA JE ZAVRŠILA 1917. GODINE

Pozivi i preporuke s Gospine strane svode se uglavnom na »evanđeosko poslanje molitve i pokore«, kao što sam Papa reče. U svojim velikim potezima bilo je to poslanje očito u godinama koje su slijedile neposredno iza ukazanja pastirčadi. Iza Franjine smrti — umro je 1919. u dobi od 11 godina! — i Hijacintine, koja je preminula 1920. u dobi od 10 godina — p r e o s t a l a je vidjelica Lucija dos Santos. Ona je u sporazumu s pokojnicima objavila dio objave koji je prije prešutjela.

Ima ih stoga koji razlikuju prvu i drugu Fatimu. U prvu Fatimu spadaju objave iz 1917., a u drugu ono što je Lucija poslije objavila.

Međutim, najbolji povjesničar Fatimske objave o. Joakim Marija Alonzo misli da se moramo držati samo jedne objave, koja se završila 13. listopada 1917. To je bio dan posljednjeg ukazanja i glasovitog »sunčanog čuda«. Sva kasnija saopćavanja nisu drugo nego ispunjenje onoga što je toga dana obećano ili jednostavno milosti koje tumače i osvjetljuju samo poslanje.

ŠTO JE S FATIMSKOM TAJNOM?

Dobro je poznato kako postoji dio objave koji je upravljen posebno Papi, a još je nepoznat javnosti. To je tako zvana »treća fatimska tajna«. Lucija ju je napisala 1943., zatvorila i poslala leirijskom biskupu budući da u njegovu dijecezu spada i Fatima. Vidjelica je spomenula da se sadržaj pošiljke ne čita prije 1960. godine.

Jednog je dana kardinal Ottaviani, kao što je sam priznao, upitao Luciju zbog čega je upravo to vrijeme određeno za otvaranje dotične objave. Odgovoreno mu je: »Tada će objava biti jasnija«. Spis je pohranjen kod apostolskog nuncija Msgra Cento. Nuncij je upitao leirijskog biskupa msgra Pereiru Venancia da li želi pročitati spis, jer da je došlo za to zadnje vrijeme. Iz poštovanja prema Papi biskup se odreče čitanja. Spis je stigao u Rim i došao u ruke Ivanu XXIII. Papa je pročitao spis i rekao da je sve razumio. Spis je, naime, bio sastavljen u portugalskom jeziku. Opet je zapečaćen i predan u arhiv.

Izgleda sigurno da su spis pročitali također kardinal

Ottaviani, nuncij Cento i sadašnji Papa Pavao VI. Biskupu Venanciju saopćen je »smisao« poslanja.

Budući da »fatimska tajna« nije objavljena javnosti, naravno da su se fantazije raspalile mnogo jače nego da je tajna saopćena po glavnim novinama. U tom pogledu kolaju svijetom od 1960. razna nagađanja, ali **nijedno od njih nije ni sjena prave istine.** O. Messias Dias Coelho, drugi »stručnjak« s obzirom na Fatimu, veli: »Vjerojatno je da se u spisu nalazi dio fatimskog poslanja i da se spominje ono što se nije napravilo, a što je Bl. Gospa tražila da se učini«.

Za ukazanja u srpnju 1917. tražila je Presv. Djevica da da se čini pokora i da se širi pobožnost u čast njezina Bezgrješnog Srca. U protivnom slučaju doći će do ratova, stradat će dobri, trpjet će Papa. Ipak će se u Portugalu vjera uvijek održati. Gospa je označila zemlje u kojima se vjera neće očuvati i unaprijed je prorekla neke teškoće koje sada snalaze Crkvu.

POSTOJI I »HIJACINTINA TAJNA«

A koji su to narodi u kojima će nestati vjere? Ovdje bi mogao netko osjetiti napast da se združi nepoznati dio fatimske tajne s »Hijacintinom tajnom«.

Poznato je da je Lucijina rođakinja Hijacinta umrla u jednoj lisabonskoj bolnici. Zadnjih godina njezina života pomagala ju je jedna redovnica kojoj se bolesnica povjeravala. Mnogo godina poslije Hijacintine smrti pomislila je redovnica da bi trebala napisati ono što joj je Hijacinta govorila, pa tako 1937. godine pošalje pismo u Vatikan. Prije deset godina čitao je o. Mesias to pismo i mogao se osvjedočiti o nekim Hijacintinim proricanjima.

Svakako je važnije od toga i ozbiljnije promicanje posebne pobožnosti do koje je došlo nakon nekih viđenja što ih je Lucija imala 1925. godine.

HOĆE LI SE RUSIJA OBRATITI?

Kad se ove 1925. godine Bl. Djevica ukazala, bilo je Luciji 18 godina. Vidjela je Majku Božju sa srcem ovjenčanim trnjem. A s Majkom je bio i mali Isus, koji je pozivao Luciju na štovanje Srca svoje Majke. Tijekom istog ukazanja tražila je Bl. Djevica od Lucije da širi pobožnost koja se sastojala u ispovijedi, pričesti, moljenju krunice te razmatranju koje traje bar četvrt sata. Sve to treba činiti tijekom pet mjeseci za prvih subota.

Za objavu su saznali poglavarica samostana i Lucijin ispovjednik, ali bez neposrednog ostvarenja Gospine želje. Iduće godine, 15. veljače, vidjela je Lucija malog Isusa koji ju je poticao da širi pobožnost pet prvih subota. Idući mjeseci Lucija je govorila i pisala o pobožnosti prema Bezgrješnom Srcu Marijinu. Pobožnost je bila poznata i teološki prihvatljiva, ali se dosad vrlo slabo proširila u Crkvi. Godine 1929. imala je Lucija drugo viđenje, za kojeg joj je Bl. Gospa rekla da Papa posveti Rusiju njezinu Bezgrješnom Srcu. Rusija će se zbog te posvete obratiti. O tom posvećenju bilo je govora još 1917. godine.

Pobožnost prema Bezgrješnom Srcu Marijinu unio je u Italiju kardinal Schuster, po svoj prilici zbog dubokih utisaka što ih je očutio za jednog hodočašća u Fatimu. Od tog se vremena počelo fatimsko poslanje širiti i po ostalom svijetu. Za vrijeme tog širenja bilo je žara, ali i zastajanja.

KAD BI DVANAEST POSTO KATOLIKA ...

Papa Pio XII. posvetio je 31. listopada 1942. svečano čitav svijet Bezgrešnom Srcu Marijinu, ali se ne vide jasno plodovi mira i vedrine obećani za ukazanja Bl. Gospe nakon posvete.

O. Messias priopćuje kao razlog tome to što se nije potpuno ispunio drugi dio onoga što je Fatimska Gospa tražila: to jest pobožnost prvih pet subota u mjesecu. Prema izjavi predstavnika »Plave vojske« samo jedan postotak američkih katolika poznaje tu pobožnost.

Na pitanje: »Kolik bi morao biti postotak katolika na svijetu kojim bi se Bl. Gospa zadovoljila u pogledu te pobožnosti«, odgovorio je o. Messias: »U sociologiji se računa da je dvanaest posto članova jednog društva najmanji broj koji se traži u ime njegova označavanja. Prema tome mislim da bi Bl. Gospa bila zadovoljna kad bi bar 12 posto katolika na čitavom svijetu obavljalo spomenutu pobožnost.«

Pero Bulat

SVJETSKI

KATOLIČKI SVEĆENIK ODILAZI NA SVE STRANE SVIJETA NOSEĆI EVANĐELJE DOBROTE I OPRAŠTANJA.

VJERE NA SVIJETU

Podaci o katolicima uzet su iz Statističkog godišnjaka Crkve, dok su ostali podaci samo približni, jer ne dostaju točne brojke.

KATOLICI NA SVIJETU

Prema podacima posljednjega Statističkog godišnjaka Crkve situacija katolika u svijetu, u odnosu prema cjelokupnom žiteljstvu Zemlje, je slijedeća

SVEĆENICI MISIONARI

Uočimo ovo: dok u Italiji ima 43.000 biskupijskih svećenika, — ne brojeći redovnike — u Aziji na 2 milijarde ljudi, ima ih samo 13.314.

ĐAKONI, ČASNA BRAĆA I SESTRE

Još veći nerazmjer i značajniji raskorak između Evrope i Azije postoji kad se ima pred očima zemljopisno prostranstvo tih dvaju kontinenata!

SVETA CRKVA POŠTUJE BOGATU TRADICIJU POJEDINIH NARODA I ŽELI JE UVRSTITI I U SVOJU LITURGIJU. ČASNA SESTRA SLUŠA RELIGIOZNE PJESME JEDNOG JAPANSKOG BONCA (gore).

I OVAJ MALI STANOVNIK FORMOZE UČI KRŠĆANSKI KATEKIZAM NA SVOM LIJEPOM JEZIKU. (desno)

MISIJSKI DAN - 23. X.

VJERE NA SVIJETU

Katolici	695,000.000	(18,3%)	Budisti	200,000.000	(5,0%)
Protestanti	300,000.000	(7,8%)	Šintoisti	85,000.000	(2,0%)
Pravoslavni	200,000.000	(4,2%)	Taoisti	56,000.000	(1,8%)
Muslimani	500,000.000	(13,5%)	Židovi	16,000.000	(0,4%)
Hinduisti	634,000.000	(15,1%)	Ostali	1,400,000.000	(21,0%)
Konfucijevci	450,000.000	(11,1%)			

KATOLICI NA SVIJETU

	Pučanstvo	Na četv. km.	Katolici	Postotak
Afrika	378,935.000	12	44,200.000	11,6
Amerike	535,813.000	12	326,300.000	60,9
Azija	2,213,127.000	49	56,000.000	2,5
Evropa	655,812.000	62	263,600.000	40,1
Oceanija	20,312.000	2	4,900.000	24,0
U svemu	3,803,999.000	28	695,000.000	18,3

SVEĆENICI MISIONARI

	Biskupijski	Redovnici	U svemu	Na 10.000 stan.	Na 10.000 katolika
Afrika	4.947	11.979	16.926	0,4	3,8
Amerike	65.567	50.347	115.914	2,2	3,5
Azija	13.314	12.688	26.002	0,1	5,0
Evropa	178.465	70.823	249.288	3,8	9,5
Oceanija	2.986	2.511	5.497	2,7	11,3
U svemu	265.279	148.348	413.627	1,1	6,0

ĐAKONI, ČASNA BRAĆA I SESTRE

	Đakoni	Braća	Sestre	U svemu	Na svakog svećenika	Na 10.000 katolika
Afrika	31	5,622	34.584	40.237	9,1	2,4
Amerike	738	22.578	304.350	327.666	10,0	2,8
Azija	11	6,764	79.176	85.951	16,5	3,3
Evropa	435	35.780	552.721	588.936	22,5	2,4
Oceanija	24	3.058	17.127	20.209	41,5	3,7
U svemu	1.239	73.802	987.958	1,062.999	15,4	2,6

Čitam vaš odgovor djevojci Neli u prošlom broju Glasnika. Niste se jasno izrazili o poslušnosti prema roditeljima. Djeca najprije moraju slušati, a kasnije im možemo dati slobodu. Ne smijemo ih učiti kako će odbaciti roditeljski autoritet. Danas je potrebnije taj autoritet učvršćivati, a ne rušiti ga.

Ima u odgoju važan vidik: dijete valja odgajati prema svome uzoru. I ja imam kćerku. U trećem je razredu srednje škole. Nije li ona i sada i uvijek kasnije moje dijete? A vi govorite kako nam se valja odijeliti od djece.

Blanka, majka

PIŠE: IVAN FUČEK

Djeci »dati slobodu« ili ih osloboditi za »samostalan hod«?

Naprotiv, gospođo, posve sam jasno rekao što je »poslušnost«. Zbijenost moga odgovora može biti razlogom prividne nejasnoće. Pročitajte ga još jednom pažljivo!

»Poslušnost« roditeljima, o kojoj tražite razjašnjenje, preduvjet je razvitka osobnosti djeteta. Nema sumnje, djeca su im dužna poštivanje i poslušnost. Djeca koja se hvastaju da stvari bolje razumiju nego njihov »stari« i »stara«, uskraćuju im čast i ljubav koju su im dužna, ne pokazuju im dovoljno pažnje i finoće, zanemaruju im očitovati i iskazivati pravo poštivanje, ne trude se olakšati im brige i terete života. Četvrta zapovijed Božja nije dokinuta: »Poštuj oca svoga i majku svoju, kako ti je Gospodin, Bog tvoj, zapovjedio, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji koju ti Gospodin, Bog tvoj daje« (Pnz 5, 16).

Koliki su očevi i majke pošli u grob slomljena srca jer im djeca nisu bila zahvalna niti su ih poštivala? Za poštovanje, zahvalnost, pažnju, finoću, ljubav, djecu mora odgojiti upravo ispravna poslušnost prema roditeljima. Ali odgoj u poslušnosti treba da je takav da te vrijednosti djeca samostalno shvate i prihvate kao svoje vlastite zadatke i vlastite odgovornosti. Poslušnost koja bi samo uporno zahtijevala, prijetila, svaki prekršaj strogo kažnjavala i slično urodila bi suprotnim učincima: djeca će takve roditelje kasnije izbjegavati.

Prvenstveni cilj poslušnosti nije podvrgavanje, mada se ni ono ne isključuje. Prvenstveni cilj je dovesti djecu do svjesnog i sve zrelijeg prihvaćanja vlastitih odgovornosti u dostatnoj samostalnosti i u slobodi, koje su potrebne kako bi se ličnost djeteta uzmogla zdravo i skladno razvijati. Taj se cilj ne postiže za dva dana, a niti za dvije godine. Dugim i po-

laganim procesom mlad čovjek mora malo pomalo postati odgovoran za sebe i za svoje čine. U tome on sam igra odlučujuću ulogu naprezanja i odricanja, vježbanja i usađivanja potrebnih kvaliteta za samostalan ljudski i kršćanski život. Nisu roditelji ni isključeni, ni ispričani od zadataka, kako ću još malo niže objasniti. Važno je znati da mladom čovjeku nije nipošto lako postati ispravno samostalan. On još nema nikakva iskustva. U opasnosti je da pravo ne procijeni, da ne uvidi mogućnosti i pogibelji, da ne razluči dobro od zla, da ne odijeli pšenicu od pljeve. Iskustvo, koje mučno i polagano — nerijetko uz gubitke i posrtaje — stječe, poučava ga i pomalo ispravno usmjeruje.

Iako poslušnost u svojoj biti nije podvrgavanje, ona ipak u temeljima sadržava veliku mjeru ovisnosti. Poslušnost prema roditeljima u biti je tapkanje i, često, mučno probijanje u traženju prema najboljem mogućem samostvaranju, ali pod mudrim vodstvom istih roditelja. To se vodstvo mora obazirati na stupanj razvoja djeteta (pretpubertet, pubertet, mladenačka dob, mladost), pa prema njegovim zahtjevima upravlja djetetom. Tako od roditelja vođeno djetetovo samostalno traženje onoga što je za pojedino njegovo razdoblje najbolje treba da sačuva osjetljivu ravnotežu između podložnosti i te djetetove samostalnosti. Opasnost je da roditelji odviše naglašavaju podložnost, a mlad čovjek da se prebrzo želi posve osamostaliti.

U takvom ispravnom odnosu roditelja i djece položena je jedna od najboljih, najdubljih, najplodnijih i zaista stvarnih mogućnosti za samosazrijevanje čovjeka i za razvitak ličnosti. Roditelji i djeca obraćaju se i pomažu jedni drugo u međusobnom izmjeničnom darivanju i primanju. Kroz to darivanje i potpomaganje oni u ljubavi jedni druge »stvaraju« na Božju sliku. Tako duhovno rastu i djeca uz roditelje i roditelji uz djecu, jer i roditelji treba da se izgrađuju sve do groba.

Iz rečenoga se može lako zaključiti na koji način djeca moraju »najprije slušati«, da im roditelji kasnije mogu »dati slobodu«, kako se vi neispravno izražavate. Mogu li roditelji djeci uopće »dati« neku slobodu? Kakvu? Odakle? Djeca imaju slobodu danu im od Stvoritelja. Ona im je dana za njihovo stvaralačko samoizgrađivanje u trajnom rastu. Nipošto im roditelji ne mogu »dati slobodu«, baš kao što im je ne mogu ni »oduzeti«, jer oni ne raspolažu slobodom svoje djece.

Velite, dalje, da dijete valja odgajati »prema svome uzoru«. Ne, gospođo, mi mu pomažemo da se odgoji »na Božju sliku«, a time se i sami dalje odgajamo prema istoj slici. Dijete, naime, nije roditeljski privjesak, igračka, bespomoćni njihov pokusni objekt za razne pedagoške dosjetke. Dijete je »svoj« čovjek, kome odrasli ne mogu oduzeti slobodu, kao što mu je nisu ni dali. Ne smiju je povrijediti, niti je smiju zavesti na stranputicu, prema Isusovim riječima: »Onome ... tko bi sablaznio jednoga od ovih najmanjih što vjeruju, daleko bi bolje bilo da s mlinskim kamenom o vratu bude bačen u more« (Mk 9, 42).

Pitate ne ostaje li vaša kćerka i sada kao trećeškolka srednje i »uvijek kasnije« vaše dijete? A da li je ona u tom smislu, kako vi mislite, bila ikad vaše dijete? Kaže stara arapska mudrost: »Tvoja djeca nisu tvoja djeca. Ona dolaze kroza te, ali ne od tebe. Pa premda su ona uza te, ne pripadaju tebi. Možeš im pokloniti svoju ljubav, ali ne svoje misli, jer ona imaju svoje vlastite misli. Ta život ne ide natrag i ne zaustavlja se kod jučer. Ti si luk s kojega su tvoja djeca odapeta i poslana kao žive strelice.« Kao što začetak pod majčinim srcem nije »dio« majke, nego je samostalna osoba, tako ova bitna samostalnost čovjeka ostaje za cijeli život, a psihološko osamostaljenje — o kojem ovdje govorimo — događa se uz pomoć samih roditelja postepeno kroz sve godine razvoja.

Čudite se činjenici da se morate »odijeliti« od svoga djeteta. A ne događa li se to osamostaljenje djeteta već od najranijih mjeseci i godina? Ne počinje li taj proces s dječijim prkosom i prvim dječijim »neću«? To će osamostaljenje ići do pune samostalnosti, sve dotle dok se dijete — daleko od svake roditeljske zaštite — ne nađe i u oskudici, i u patnji, i u krivnji, i u vlastitim mnogostrukim brigama oko studija, zaposlenja, ljubavi, organiziranja obitelji, rađanja djece ... Dotle, dakako, mlad čovjek može stići samo »preko drvlja i kamenja«, kroz oluje i borbe, padove i krvarenja. Sjetite se vlastitog prijeđenog puta!

nova generacija

Trpimir

»Dok očima našega uma uviđamo i rukama vjere dotičemo, kako sve ono što je od početka svijeta tijekom vremena nastalo, izmjenično jedno za drugim postaje i propada, ništa drugo ne možemo tjelesnim osjetilima da vidimo i čujemo, nego samo ono što se nalazi pred nama te gledanjem omogućuje se slušanje onoga, što je napisano.

Zato ja, iako grešnik, Trpimir, po Božjoj odredbi VLADAR HRVATA, nestalan o posljednjem danu kao i času, koji je čovjeku nepoznat, veoma zabrinut za svoju dušu, jednodušnom privolom svih mojih župana, sagradih samostan i ondje dovedoh zbor redovnika.

Na čije usrdne molbe, da nas česta njihova molitva oslobodi grijeha, pristao sam još na to da pribavim za crkvu tog samostana neke potrepštine.«

Početak isprave kneza Trpimira g. 852., u kojoj se prvi put spominje ime Hrvat

Zrinjski

Nedavno je u Hrvatskom narodnom kazalištu proslavljena stota obljetnica praizvedbe jedne od najpopularnijih i najboljih hrvatskih opera »Nikola Šubić Zrinjski«.

Tom prilikom vidjeli smo i obnovljenu izvedbu tog djela ... U njemu je obrađen značajan evropski povijesni događaj iz 1566. godine — drama kod Sigeta. Prodoru Turaka, na čelu sa sultanom Sulejmanom Veličanstvenim i vezirom Mehmedom Sokolovićem, ispriječila se malobrojna, ali hrabra četa, koja, iako je svjesna turske premoći, nije htjela predati grad, već ga je pod zapovjedništvom hrvatskog bana Nikole Zrinskog (1508-1566) hrabro branila i časno izginula u posljednjim jurišima.

Rodoljubni sadržaj opere osvojio je srca hrvatske publike tog vremena, jer je u njemu našla simboličan izraz svojih mukotrpnih borbi i otpora protiv pritisaka. No patriotski sadržaj djela nije jedina vrlina tog djela. Njegovom uspjehu pridonijelo je i bogatstvo i razvijenost melodije, romantička obojenost orkestracije, razvijenost kostima i scenskih situacija — od orijentalnog plesa turskih ropkinja, sjetne romance koju Zrinjski pjeva u svom gradu, obojenom suncem, lirskog dueta njegove kćerke Jelene i zaručnika Lovre Juranića, do svečane zakletve Zrinjskoga i njegovih junaka da će grad braniti svojom krvlju te poziva »U boj, u boj«, kojim počinje posljednji juriš na Turke.

Marijan Stanešić

Suze

Još su nam uvijek svježa sjećanja na posjet o. Ante Gabrića dragoj mu domovini, što ga je izvršio prošlog ljeta u povodu jubilarne Hrvatske marijanske godine.

Njegova je prisutnost među nas unijela mnogo »nereda«, kako je lijepo rekao jedan svećenik na oproštajnoj Misi. No ja bih rekao da je upravo taj »nered« bio i te kako potreban našemu narodu, koji se zadubio u svoje svagdanje probleme, ne misleći često ni na kakav preporod u duhovnome pogledu ...

Sjećam se propovijedi o. Gabrića u katedrali, na kojoj je, doslovno rečeno, plakao. Imao je razloga za to, jer sinovi toga istog naroda, koji su ga, osjetivši u njemu Božjega čovjeka, dizali na ruke, proklinju Božje ime i ime Njegove Majke i time se gotovo služe kao nekom poštapalicom.

Prva riječ, kaže o. Ante koju je čuo kad je stupio na tlo domovine, bila je psovka.

N. Havliček

Mogućnost?

Kršćanin sam ...

Nabavljam novo pokućstvo — Ne bih li mogao kupiti neko koje nije preskupo, a ušteđeni novac poslati Majci Tereziji za one koji noće po ulicama Kalkute?

Kupujem automobil. — Ne bih li mogao kupiti jeftiniji, a preostali novac poslati ocu Gabriću za djecu koja žive od zdjelice riže na dan?

Gradim vikendicu. — Ne bih li mogao sagraditi nešto jednostavnije, a nekoliko milijuna poslati Glasu Koncila za akciju »Tko je moj bližnji?«

Odijevam se po modi. — Ne bih li mogao skromnije, a ušteđeni novac poslati za Karitasovu djecu?

Jedem biranu hranu. — Ne bih li mogao jesti jednostavniju, a uštedu poslati za misije?

Trošim mnogo vremena. — Ne bih li mogao manje trošiti, a više misliti na druge?

Ne bih li mogao ...?

Mogao bih! Samo kad bih — LJUBIO!

M. S.

GLASNIK

Zajc

Skladatelj Ivan Zajc rođen je u Rijeci, gdje stječe prvu glazbenu naobrazbu. Svoje daljnje školovanje nastavlo je u Milanu, gdje je pokazao sav svoj talenat i sposobnost za muzičko stvaralaštvo.

Nakon punih sedam godina studija djeluje i radi kao dirigent u svom rodnom mjestu, a zatim odlazi u Beč, u kome, zapravo, caruje opereta.

Odmah se okušao u toj scenskoj vrsti te je svojim operetama požeo golem uspjeh i postao ubrzo miljenik bečke publike. Iza toga osjeća sve jaču želju da se vrati u Hrvatsku i da tu potvrdi svoj umjetnički rad.

Godine 1870. stiže u Zagreb, gdje se s ozbiljnošću i žarom odmah baca na oživljavanje glazbenog života. Na čelu zagrebačke Opere ravnao je mnogim operama i koncertima, kao ravnatelj i nastavnik Glazbenog zavoda razvio je plodnu nastavničku djelatnost i odgojio niz vrsnih i profesionalnih glazbenika, kakvih Zagreb do tada nije imao ...

Matoš je jednom rekao: »Da je Zajc otišao na stranu (ostao u svijetu), danas bi bio milijunaš, ali ne bi ušao u anale najpoznatijih hrvatskih skladatelja ...«

M. Stanešić

Rubrika

»Još se nisam ni rodio, a u moju je kuću dolazio GLASNIK. Sad mi je 18 godina i još ga s radošću čitam, a uvijek me zanima što će nam donijeti slijedeći broj. Mogu vam s pravom reći da sam zadovoljan vašim listom i čestitam vam na marljivu radu. Ali došlo je i vrijeme da vam kažem ono zbog čega vam zapravo pišem.

Uvijek sam mislio kako bi bilo lijepo da u GLASNIKU ima rubrika gdje bi čitaoci mogli slati neke svoje članke isključivo o DOBRIM DJELIMA, a da se rubrika zove, recimo, UČINIO (LA) SAM DOBRO DJELO.

I sami znate da je i Isus volio dobra djela i da je njegovo presveto srce bilo ispunjeno dobrotom, a njegovo je najveće dobro djelo što se dao raspeti za naš spas. Ne znam, ali stvarno mislim da bi i dragom Isusu bilo milo da spoznamo dobra djela naših bližnjih i da iz toga izvlačimo pouke za pravi i kršćanski život. Možda bi to nekoga potaklo, pa bi i on nastojao da bude dobar prema drugima.«

V. V.

Ideja je vrlo dobra! Neka ovaj list bude poziv čitateljima GLASNIKA na suradnju za rubriku UČINIO SAM DOBRO DJELO! Pozivaju se u prvom redu MLADI! Neka to bude rubrika onih koji su ideju i dali. Dakle, mladi, pišite nam što ste dobra učinili. Kratko i jezgrovito ...

glasnikova priča

PIŠE: TONČI TRSTENJAK

Čudo na Jaginoj stijeni

Poslije onoga što se dogodilo Vladi 21. srpnja prije četrnaest godina na Jaginoj stijeni svima je u selu postalo jasno da su čudesa još uvijek moguća i da se dešavaju. Ako bi pak netko pred Vladom počeo tvrditi kako je danas glupo i nesuvremeno vjerovati u čudesa, onda bi se na Vladinu licu mišići okamenili poput sive litice surove Jagine stijene. Dok bi desnicom pokazivao na svoja rutava prsa, govorio bi tonom koji navliješta oluju: »Lijepo si ti to nama rastumačio, prijatelju, da je nesuvremeno vjerovati u čudesa, razumiješ ti mene, lijepo. Ala! ti vjera, moderan li si ti ka' da si jučer iz mededova brloga izvirio. Nego, ako još čuda u životu nisi vidio, gledaj ti mene, prijatelju! Ja sam ti živo čudo, razumiješ li ti mene? I da nisi više te svoje »suvremene« gluposti ponovio preda mnom, razumiješ li ti mene?« Tu bi Vlado značajno podigao desni kažiprst, a lice mu ponovo poprimilo izgled ozbiljna i iskusna čovjeka koji je ulijevao u sugovornika osjećaj poštivanja.

U zipki Vladina doma ispod Jagine stijene zibalo se već šesto dijete, a u poduzeću je svojim zalaganjem i poznavanjem posla dotjerao do poslovođe električarskog odjela.

Ne, nije on krio svoju prošlost i rado bi pričao o svom »prvom životu«, kako je to on govorio. Ne može se reći da je imao tužno djetinjstvo. Istina, bilo je ponekad nesnosno u malom stanu u zagrebačkom potkrovlju; zimi hladno da svisneš, a ljeti vrelo da se samo znoj cijedi s tebe. Volio je promatrati začađene krovove grada i stupove smrdljiva dima što bi se za zimskih jutara dizali visoko u vedro nebo.

Otac je malo govorio, ali je zato po cijeli dan kašljucao u poderanu naslonjaču. Na njegovu su se blijedom licu mogle vidjeti plave žilice. Tek kad bi predvečer stigla mama s očima umornim od posla i briga, očevo bi lice poprimalo radosniji izgled. Više od svega Vlado je volio taj majčin dolazak u kasno popodne, koji kao da bi svaki put iznova unosio u mračni stančić toplinu proljetnog sunca. Ponekad bi po čitav dan živio od tog majčina dolaska.

Jednog zimskog magloviteg popodneva očevo se lice nije razvedrilo kod majčinog dolaska. Sjedio je staklenih očiju u naslonjaču kao i uvijek. Ovaj put bio je mrtav. Od tada je Vlado sam doživljavao mamine dolaske. Sjedio bi često na vrhu stepenica i kad bi čuo poznate korake, srce bi mu zalupalo od sreće.

Kad je išao kasnije u školu s ključem od stana obješenim oko vrata, znao je čak i skuhati juhu. Mama bi se uvijek radovala njegovoj juhi i on je bio ponosan na to svoje umijeće.

Najsretniji dan mu je bio dan Prve Pričesti. Tada je po

prvi put u životu obukao bijelu košulju, koju je sašila mama. Imao je i plavu kravatu i tamnoplave kratke hlačice, kao i sva druga djeca.

Kako je postajao veći samoća mu je sve više dosađivala. Često se skitao ulicama zajedno s prijateljima, gledajući velikim očima tisuću lijepih stvari po izlozima trgovina. Kad je propao u petom razredu, mama je bila tužnija nego ikada. Ali, što je mogao učiniti? Opravdao je to nerazumijevanjem i mržnjom nastavnika.

Nakon prve krađe u jednoj robnoj kući poslali su ga zajedno s čitavom njegovom grupom prijatelja u popravni dom. Bilo je to tužno razdoblje, kojeg se i danas sjeća s gorčinom u duši. Nekoliko puta je pobjegao i konačno je završio u zatvoru. Ne da je bio loš, bio je podložan utjecaju drugih i nije znao kako da se toga otarasi, kako da promijeni život.

Majku je rijetko viđao. Zapravo, iskreno govoreći, nije ni želio da je vidi. Dosadile su mu njene suze i njena zaklinjanja. On je odabrao svoj put i što tu ona ima voditi brigu? Ako baš hoće, njemu drugoga puta i nema u život. On ne želi završiti u mračnom potkrovlju kao njegov otac. Ne, to ne želi. Radije će završiti na ulici. Čast? Pošenje? U ovom nečasnom i nepoštenom svijetu ne može se živjeti pošteno i časno. Uostalom, tko je danas pošten, taj mora ostati vječni siromah, razmišljao je Vlado, opravdavajući svoj izbor.

Jednoga vrućeg srpanjskog dana mamu su odvezli u bolnicu. Kad je on stigao, bila je već mrtva. Rekli su mu da je stalno imala na ustima njegovo ime. Na njezinom je stolu pronašao staru Bibliju, ispisanu mislima na njega. Bila je tu i jedna molitvica, zapisana njenom rukom, molitvica da Bog bude njegov dobri Otac. Smijao se tome u sebi i nastavio ići svojim putem s najboljim šansama da jednoga dana završi ili na ulici ili u zatvoru. Osjećao se nekako slobodnije kad više nije bilo matere.

Onda se zaželio mora. Krenuo je s ukradenim autom preko Bosne u Dubrovnik. Na putu ga presrela milicijska patrola. Odlučio se na bijeg jer mu se nikako nije išlo u zatvor. Bila je već veče, a on je s ugašenim farovima jurio nepoznatim šumskim putevima. Iza sebe je vidio farove milicijskih kola s upaljenim sirenama. Skrenuo je s puta i zaustavio se u nekom jarku. Iskočio je iz kola i pojurio u dubinu mračne šume. Trčao je kao progonjena zvjerka sve dok mu nije ponestalo snage. Bilo je oblačno i šuma je bila još tamnija nego inače. Iznemogao i okrvavljen pošao je prema svjetlu koje je ugledao dolje u dolini. Spoticao se o sitno bilje i korijenje i padao od umora. Čuo je lavež pasa i osjetio da je blizu neko naselje. Poluslijep od krvi koja mu je tekla preko očiju, zakoračio je prema nedalekom svjetlu. Tla više nije bilo pod nogama. Tijelo mu se okretalo u slobodnu padu, a iz njegova se grla poput udara groma u stijenje prolomio očajnički krik: »Maaamaaa!« Kroz napukli oblak kotrljao se mjesec okrećući se u suludom krugu i sudarajući se s očajničkim krikom što se odbijao od planinskog masiva, nestajući u mraku doline. Osjetio je udarac. Iomljavu granja pod sobom, kamenje što mu je rezalo kožu poput britve i onda odjednom mir ispunjen tihim mrmorenjem potoka koji se prelijevao preko njegova tijela.

Probudio se okružen dobroćudnim seljačkim licima u mekoj bijeloj postelji. Sam sebi nije vjerovao da je živ. Ljudi iz sela dolazili su ga gledati kao živo čudo. Nijedna kost nije mu se slomila. Bio je samo izranjen. Kad je mogao hodati, pokazali su mu stijenu s koje je pao. Rekli su mu da se zove Jagina stijena jer se nekada nesretna Jaga radije bacila s te stijene nego pošla za Turčina. Promatrajući 20 metara visoku klisuru što se okomito diže nad planinskim potokom, i sam je postao svjestan zašto ga ljudi gledaju kao da je od mrtvih uskrsnuo. Pao je pred jutro u četvrtak 21. srpnja, rekoše mu. Točno, bila je to godišnjica smrti njegove majke.

Vlado nije više nikad poželio da se vrati u rodni grad. Oženio se kćerkom čovjeka koji ga je pronašao polumrtva na rubu potoka pod Jaginom stijenom i ostao tamo do danas. Tu ispod Jagine stijene započeo je svoj »drugi život«. Svake godine na 21. srpnja Vlado slavi svoj novi rođendan, okružen vijencem svoje dječice i prijatelja. Tog dana ne radi. I u poduzeću poštuju Vladin privatni blagdan koji on u šali zove »Čudo na Jaginoj stijeni«. I nemojte mi reći da se čudesa više ne događaju.

Suradnja s Papinskim misijskim ustanovama

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Ovaj mjesec molit ćemo za što življu misijsku suradnju. Na to nas potiče 50. obljetnica od uvođenja Misijske nedjelje. Njezino je slavljenje u Crkvi uveo misijski papa Pijo XI., da bi kod svih vjernika probudio što življu misijsku svijest, a njezin će naravni učinak biti pojačana misijska suradnja, i osobna i pojedinih crkvenih zajednica, osobito župa.

Misijska suradnja može biti duhovna i materijalna, a za obje ima veoma mnogo mogućnosti. Duhovna će se sastojati u molitvama za misionarska zvanja, za misionare i misionarke koji već rade u misijama, za obraćenje nekršćanskih naroda, za pripravnike na krštenje, za kršćane u misijskim krajevima. Duhovna se suradnja može ostvarivati i u proučavanju misijskih problema, u širenju misijske svijesti.

Materijalna je suradnja vrlo jednostavna: prema svojim mogućnostima i novčano pomagati misijske pothvate. To ćemo najbolje učiniti svojim prilogom na Misijsku nedjelju, kad sva sakupljena milostinja ide za misije. Prilika je to da konkretno pokažemo svoju misijsku svijest. Naš bi prilog mogao biti i veći kad bismo, na primjer uskratili sebi štogod od suvišnih stvari, recimo od alkohola, cigareta, kave ili drugog čega. Ako bi to bilo povezano sa žrtvom, onda bi taj naš misijski prilog bio dvostruko vrijedan: i kao dar i kao osjetna žrtva, koju Bog mora blagosloviti.

Na misijsku su suradnju naročito pozvani članovi Apostolata molitve. Moleći i žrtvujući za mjesečne misijske nakane, oni na neki način stalno žive za misije, a na taj način i izvršavaju onu veliku misijsku zapovijed i brigu za misije, koju Isus očekuje od svojih sljedbenika. Radi se o njegovu djelu, o proširenju njegova kraljevstva, a to nas ne smije ostaviti ni ravnodušnima ni nezainteresiranima, jer to ne bi bilo dostojno vjernog kršćanina, revnog Kristova sljedbenika.

Naša misijska nakana uključuje i poziv na misijsku suradnju preko Papinskih misijskih djela, kao što su: Društvo za širenje vjere, Društvo sv. Petra apostola za domaći kler, Društvo svetog djetinjstva, Misijska unija klera, svećenika, redovnika i redovnica. Tko se u njih ili bar u koje od njih želi učlaniti učinit će to lako preko Misijske centrale u Sarajevu, koja izdaje list »Radosna vijest«. No postoje misijske centrale i u svakoj našoj biskupiji. Lijep je način misijske suradnje, osobito za djecu i mladež, učlaniti se u suradnike oca Gabrića i Majke Terezije.

I naš je Glasnik Srca Isusova i Marijina jedno sredstvo za neprestano buđenje i podržavanje misijske svijesti, pa i za misijsku suradnju, pomažući u dalekim zemljama naše hrvatske misionare i misionarke.

Kako vidimo, mogućnosti za misijsku suradnju i kod nas ima mnogo. Iskoristimo ih što više. Surađujući s misijama izgrađujemo i same sebe te postajemo sve zreliji kršćani.

Josip Antolović

Ti dragi naši bolesnici!

MAJKA TEREZIJA NJEGUJE UMIRUĆEG STARCA

O. ANTE S MAJKOM TEREZIJOM I NJEZINIM SESTRAMA PRED SIROTIŠTEM U MARIA POLLIU

SEOSKA ŠKOLA POD VEDRIM NEBOM

Maria Polli, lipanj, 1977.

Ti bolesnici, dragi naši bolesnici! Tješeći ih, blagoslivljajući ih, koliko li utjehe, koliko li blagoslova mi primamo!

Dojal je već dugo bolestan. Izjeda ga sušica. Uredili smo za njega posebnu pomoć, lijekove i mlijeko. Svaki put kad dođem u selo, odem do njega. Danas mu je i žena bolesna. Susjedi će očistiti kolibu, donijeti im vode. Posvuda je bijeda u ovo doba godine pred žetvu, no eto u siromaštvu jedni drugima pomažu. Time postaju bogatiji i sretniji. Kako su zahvalni i za najmanji dar, i kako ga među sobom dijele! To je ona vječna sreća i ljepota davanja.

Blagoslovili smo i staricu majku Širađevu. Ona se pripravljala na odlazak. Tu su godine, pa i bijeda, borba života. Ona čeka na Isusa, a »Isus čeka na mene«, priprosto će ona. Živa vjera.

Nipenova žena skoro je umrla u porođajnim mukama. Ljudski govoreći, više nije bilo nade. Valjalo ju je prevesti u Kalkutu u bolnicu. No tu nema ambulantnih kola. Svi su se bojali da će na putu ona umrijeti. Napravili su zavjet Gospi Lurdskoj da će dati za kapelicu Njezin kip. I uputili su se prema Kalkuti. Draga Gospa bila je s njima. Nije trebalo ići do grada: na putu se rodila mala djevojčica i svi su se sretno vratili kući. Štedjeli su i skupljali novac i danas nas Nipen pozvao da blagoslovimo Gospin kip i da izmolimo u njegovoj kolibi krunicu za zdravlje njegovih i čitavog sela. Nakon molitve i pjevanja počastio nas je čajem i prženom rižom. Da ste ih vidjeli kako su bili ponosni da su zavjet mogli ispuniti!

Sutradan su kip Blažene Gospe uz pjesmu i bubnjeve odnijeli u malu kapelicu. Tu će on sjećati i njih i cijelo selo na dobrotu i ljubav Nebeske Majke Marije. Gospu su obukli u lijepi sari.

o. Ante Gabrić

NE ZABORAVITE DA SE OVE GODINE

MISIJSKA NEDJELJA

SLAVI 23. LISTOPADA!

IZVRŠITE SVOJU KRŠĆANSKU DUŽNOST PREMA MISIJAMA!

Mala Terezija – zaštitnica misija

14. prosinca ove godine navršava se 50 godina otkako je Papa Pio XI. svetu Malu Tereziju proglasio zaštitnicom svih katoličkih misija uz velikog misionara svetog Franju Ksavera.

Zanimljivo je pogledati kako je do toga došlo. Svima je dobro poznato da je sveta Mala Terezija mnogo molila i žrtvovala je za misije i misionare. Moglo bi se reći da je cijeli njezin život bio velika žrtva za spas neumrlih duša. No takvih apostola molitve i žrtve bilo je i prije i poslije svete Male Terezije. Pa kako da je onda baš ona bila izabrana za zaštitnicu misija?

Bilo je ljudi koji su mislili da je to Papa Pio XI. učinio iz svoje posebne pobožnosti prema toj svetici koju je on sam nazivao »zvjezdom svoga pontifikata«. A poznato je da je taj isti Papa bio »misijski Papa«, pa je želio nešto posebno učiniti i za misije i za svoju »zvijezdu«. Medutim, nije tako.

Poticaj za to došao je od strane misionara. Mala Terezija je odmah nakon što je bila 1923. godine proglašena blaženom, očito pokazala koliko su joj drage misije. Najprije su to osjetili misionari karmelićani, koji su je uzeli za zaštitnicu svih karmelićanskih misija. Dva mjeseca nakon kanonizacije, 29. srpnja 1925., bila je proglašena »službenom zaštitnicom Djela sv. Petra Apostola za odgoj domorodačkog klera«. Nekoliko mjeseci prije toga postala je zaštitnicom »Djela sv. Djetinjstva.«

U karmel u Lisieuxu stizala su pisma misionara sa svih strana svijeta, u kojima oni opisuju kako im je pomogao zagovor Male Svetice. Mnogi su se opet preporučivali Maloj Tereziji preko njezinih sestara u Lisieuxu.

Pravi pokret za proglašenje Male Terezije zaštitnicom svih misija započeo je preko misionara koji su se nalazili u veoma teškim okolnostima u kojima su naviještali Kristovu Blagu vijest.

Oblati Bezgrješne, koje je u 19. vijeku osnovao Msgr De Mazenod, djelovali su kao misionari na dalekom sjeveru među Eskimima. Kao misijsko polje bio im je dodijeljen Zaljev Hudson, gdje su živjela eskimska ple-

ČETRNAESTGODIŠNJA TEREZIJA KAD JE BISKUPA U BAYEUXU MOLILA DA SMIJE TAKO MLADA UĆI U KARMEL

OBITELJSKA KUĆA S VIDIKOVCEM S KOJEGA JE TEREZIJA ČESTO PROMATRALA ZVJEZDANO NEBO I GDJE JE ČEZNULA ZA KARMELOM U KOJEM BI SE POTPUNO ŽRTVOVALA ZA DUŠE

mena. Jedan od tih misionara, otac Turquetil, pokušao je osnovati misiju u Chesterfield Inlet. Četiri godine se trudio, propovijedao, trpio na tom području koje nije poznavalo ništa od moderne civilizacije. Uspjeh je bio jednak ništici. Nije bilo ni jednog jedinog obraćenja, ali je zato bilo mnogo izrugivanja i otvorenih neprijateljstava.

Biskup Msgr Charlebois, apostol, koji je otvrdnuo u onoj velikoj studeni i u pomanjkanju čak i najpotrebnijih stvari, sudio je da po savjesti ne smije produljivati taj eksperiment, pa je stoga naložio ocu Turqueilu da napusti Chesterfield Inlet. No taj misionar zamolio je svoga biskupa da ga ostavi ondje još godinu dana. Biskup je popustio. Otac Turqueil stavio je svu svoju nadu u svetu Malu Tereziju. Učinio je ono što bi mnogome od »intelektualaca« izgledalo naivno, ali to je očitovalo koliko pouzdanje polaže on u onu koju je nazivao »Malom Sestricom«.

Zamolio je da mu pošalju nešto zemlje s groba u kojem je na gradskom groblju u Lisieuxu bila pokopana Mala Svetica odmah nakon svoje smrti. I za vrijeme jedne od svojih zadnjih propovijedi, koju je posebno povjerio brizi Male Terezije, njegov brat pomoćnik Girard bacio je nešto te zemlje među prisutne slušatelje. I za čudo, jedna je skupina Eskima odmah zamolila sveto krštenje. Više se nije govorilo o tome da se ta misija napusti. Nekoliko godina kasnije Msgr. Charlebois odlučio je da jedan dio svoga golemog vikarijata odijeli i da tu uspostavi novi vikarijat. Povjerio ga je ocu Turquetilu, koji je bio imenovan biskupom.

No s time nije još sve svršilo. Jedna skupina Eskima nomada došla je iz Chesterfileda Inleta i postala je jezgra jedne druge, nove kršćanske zajednice, koju je vodio Msgr. Fallaize.

Odmah nakon kanonizacije Male Svetice Msgr. Charlebois i njegovi susjedi, koji su se brinuli za Eskime, namjeravali su zamoliti Svetu Stolicu da svetu Malu Tereziju imenuje zaštitnicom svih misija Dalekog sjevera.

RAZNE REAKCIJE IZ RIMA I KONAČNA PAPINA ODLUKA

Kad je Papa Pio XI. dočuo za tu molbu i za to da veoma mnogi misijski biskupi žele da Mala Terezija bude proglašena zaštitnicom svih misija, bio je izvanredno radostan. No kad je saznao za oporbu svoje okoline u samom Vatikanu, potaknuo je Msgr. Charleboisa da mu podnese molbu biskupa misionara.

Msgr. Charlebois se obratio pismeno na sve misijske biskupe i upravitelje širom svijeta s tim prijedlogom. Već nakon nekoliko mjeseci imao je u ruci molbu upravljenu Papi, koju je potpisalo 226 misijskih biskupa. Uz tu molbu bilo je priloženo i mnoštvo pisama u kojima pojedini biskupi iznose što sve duguju Maloj Tereziji.

U toj molbi Papi bili su zastupljeni biskupi najrazličitijih obreda i raznih redovničkih zajednica.

Kad je ta molba stigla u Rim, opet našlo u rimskoj Kuriji onih koji su smatrali da takvo proglašenje ne bi bilo poželjno. Tada je papa Pio XI. svojim autoritetom, mimo svih Kongregacija, 14. prosinca 1927. godine proglasio svetu Malu Tereziju zaštitnicom misija jednakom sv. Franji Ksaveru, i to svih misionara i misionarki i svih misija na čitavom svijetu.

Uzeto prema »Les Annales de Sainte Thérèse de Lisieux«, br. 10/76.

Juraj Gusić

SV. MALA TEREZIJA KAO KARMELIĆANKA KAD JE GORJELA I IZGORJELA ZA SPAS DUŠA

Kornjača i miš

SESTRA SOFIJA MEĐU SVOJIM SIROMASIMA TJEŠI IH, A DAROVIMA IZ DOMOVINE NASTOJI UBLAŽITI NJIHOVU BIJEDU

U kolovozu ove godine pohodila je domovinu naša zairska misionarka sestra Sofija Novotny. Došla je na oporavak jer je veoma oslabila od istrošenosti organizma. Zamolili smo je da nam napiše nešto za misijsku rubriku u Glasniku. Rado se odazvala i ovaj put nam je napisala jednu domorodačku priču o kornjači i mišu. Toj priči dala je naslov »Ako nisi sposoban da dijeliš, nisi vrijedan ni da živiš«.

Afrički socijalni život — piše sestra Sofija — temelji se na podlozi solidarnosti i dijeljenja. Taj socijalni osjećaj prenosi se iz pokoljenja na pokoljenje preko priča i narodnih poslovica, u kojima se krije afrička mudrost.

Crnci imaju veoma razvijen duh zadruge ili klana. Oni ne žive individualno, nego zajednički. Ako se dijete rodi u klanu, cijeli se klan veseli. A kad koji član klana umre, cijela zajednica oplakuje taj gubitak.

U poteškoćama jedan drugome pomaže. Dijele što imaju: hranu, novac, odijelo. Cijeli klan pomaže dječaka ili djevojčicu koji pohađaju školu. No kada taj dječak ili ta djevojčica svrše škole i počnu zarađivati, cijeli klan ima pravo na njihovu zaradu.

Da vam malo osvijetlim tu povezanost, iznijet ću vam ovdje priču o mišu i kornjači.

Bili su nekoć miš i kornjača — kaže ta priča. Jednog dana miš ogladni i pođe tražiti hrane. Putem susretne kornjaču, svoju prijateljicu, i uljudno je pozdravi: »Dobar dan, prijateljice! Reci mi, molim te, što si tako omršavila!« Kornjača mu odgovori: »Gladna sam i gotovo umirem od gladi. Već nekoliko dana nisam ništa jela«.

Miš joj reče: »I ja isto tako umirem od gladi. Hajde sa mnom, naći ćemo negdje hrane!« Kornjača pristane: »Dobro, hajdmo zajedno, pa ako što nađemo, podijelit ćemo bratski!«

Tako su dugo hodali dok nisu konačno došli do jedne palme. Miš se odmah popne na palmu i počne jesti palmine orahe, ne obazirući se više na kornjaču, koja je čekala pod palmom da joj on nešto baci odozgo. Kornjači je bilo već dosta čekanja, pa dovikne mišu: »Brate mišu, baci mi nekoliko oraha!« No miš joj odgovori: »Nemoj mi dosađivati!«

Kornjača se razljuti zbog takvog postupka i ode te potraži vatru. Zamalo se vratila s vatrom i njome je zapalila palmu. Kad je miš osjetio dim i vidio da palma gori, poviče kornjači: »Sestrice kornjačo, ugasi vatru!« Kornjača mu odgovori: »Nemoj mi dosađivati!«

Tako je s palmom izgorio i nezahvalni miš.

Pouka: Ako ne znaš pomoći prijatelju koji se nađe u nevolji, nisi vrijedan da živiš.

Mislim da bi i »kulturni« narodi mogli mnogo pozitivnog naučiti od onih koje inače smatraju »nekulturnima i zaostalima«.

S. Sofija Novotny

Približio se veliki čas

U svom pismu od 18. kolovoza 1977. javlja brat Ilija Dilber radosnu vijest da se u Čibombu crkva završava i da će svečanost otvorenja i blagoslova njezina biti povezana s našim solinskim svečanostima s kojima je i njezina gradnja tako tijesno povezana. Evo što on piše:

Radosna srca javljam vam — piše on — dragi prijatelji i suradnici, da je gradnja crkve u Čibombu pred završetkom. Svi zidarski poslovi već su gotovi. Majstori već boje crkvu iznutra. Na sve prozore već su postavljena stakla. Svetohranište sam dao izraditi u Lusaki i prije nekoliko dana ugrađeno je na posebno postolje iza oltara. Oltar sam dao izraditi isto tako u Lusaki i dopremio sam ga već u crkvu. Sad mi još stolari u Lusaki izrađuju klupe, pa će i one biti gotove do velikog dana otvorenja i blagoslova crkve. Kupio sam neke vrste porculanskih pločica izrađenih u Kini, veličine jedan kvadratni centimetar. Od njih ću dati izraditi neke vrste mozaika na podnožju svetohraništa kao i veliki križ na pročelju crkve.

CRKVA U ČIBOMBU 3. KOLOVOZA, KAD SU VEĆ POČELI ZAVRŠNI RADOVI

KAD GOD SE NAVRATIM MEĐU SVOJE MALE PRIJATELJE U SIROTIŠTU, NASTOJIM IH UVIJEK RAZVESELITI NEKIM MALIM DAROM

Radostan sam da će naša nova crkva, posvećena Majci Božjoj, Pomoćnici kršćana, biti otvorena i blagoslovljena na godišnjicu Gospinih proslava u domovini. Ta je crkva dar vas, prijatelja misija, zambijskoj Crkvi. Budući da je taj dar od naše domaće Crkve obećan zambijskoj Crkvi, Bogu i Gospi kao znak zahvalnosti hrvatskog naroda Bogu i Gospi za milost svetog krštenja i tisućgodišnju Gospinu zaštitu našega naroda, uistinu, je dostojno da taj dar izručimo zambijskoj Crkvi na godišnjicu tih naših solinskih slavlja.

Crkva će biti otvorena i blagoslovljena pred blagdan Male Gospe, u nedjelju 4. rujna ove godine. Sveti obredi početak će u 10 sati prije podne. Otvorenje i blagoslov obavit će naš nadbiskup iz Lusake preuzvišeni Emanuel Milingo. Sliku Majke Božje, Pomoćnice kršćana izradit će nam jedna časna sestra dominikanka, misionarka iz Njemačke.

U sakristiji nove crkve smjestio sam jedan polovni ormar »kredenac« i jedan stolić. Ali sve je **prazno jer više nemamo** sredst da nabavimo i misna odijela. I sam oltar je posve siromašan, bez ičega. Za samo otvorenje crkve posudit ćemo potrebne stvari od drugih crkava, a onda ćemo morati čekati na velikodušne dobročinitelje da nam pomognu nabaviti misnice, albe, oltarnike, ministrantska odijela, kalež, ciborij i sve ostale stvari. Nadamo se da će Gospa taknuti srca svojih štovatelja pa da će sve to brzo stići u njezinu crkvu u Čibombu.

O samoj svečanosti pisat ću vam opširno da uzmognete u njoj saznati već u Glasniku za studeni. Zasad svima od sveg srca hvala i od Boga i drage Gospe obilna plaća!

Ilija Dilber

Iz tiska je upravo izašla knjiga **»ŽIVOTNI PUT JEDNOG MISIONARA«**, treći dio. Tu se nalaze članci, pisma, duhovne misli i razne izjave našeg bengaskog misionara oca Ante Gabrića, i to iz razdoblja od početka 1972. godine do početka studenog 1976., tj. do njegova povratka iz domovine u Indiju. Tako je taj dio nastavak na već prva dva objavljena dijela i daje potpuniju sliku tog našeg misionara. Knjiga ima 384 stranice i u tekstu 114 slika, a naslovna stranica je u četiri boje. Narudžbe prima: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31. Cijena je 120 dinara.

Za Misijsku nedjelju i za cijeli mjesec listopad, koji je posvećen propagandi za misije i misijski rad, veoma dobro može doći knjiga o Majci Tereziji i njezinu djelu što ju je napisao na temelju brojnih dokumenata Juraj Gusić pod naslovom **»MAJKE ODBAČENIH«**. Knjiga se čita kao roman. Ima 406 stranica i u tekstu preko 90 slika, dok je naslovna slika četverobojna. Cijena joj je 100 dinara, a naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699., Palmotićeva 31.

IZABRANE PJESME, Mirko Validžić. Izdanje HKD Sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Tomislavov trg 21. Pjesnik svećenik, prof Validžić Čelkanović rođen je u Čitluku na Promini 31. svibnja 1920. U ovoj zbirci izdao je preko 60 pjesničkih priloga, a studijski prikaz njihove vrijednosti napisao je Branko Krmpotić.

OVOGODIŠNJA OBITELJSKA LJETNA ŠKOLA U ZAGREBU NAJBOLJE JE USPJELA DO SADA. BISKUP ŽANIĆ U KRUGU JEDNE »DINAMIČNE GRUPE«.

Dragi prijatelji i dobročinitelji misija, napose naših misionara oca Gabrića i Majke Terezije, javljamo vam da smo prigodom četrdesetgodišnjice jubileja oca Gabrića i pedesetgodišnjice Majke Terezije što su otišli u misije, izdali prigodni SPOMEN-KALENDARIĆ s njihovim slikama na omotu i kratkim podacima o tim njihovim jubilejima. To su dva naša misionara, kojima se možemo ponositi pred cijelim svijetom.

Kalendarić za 1978. izlazi tijekom rujna. Cijena mu je 4 dinara, a naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31. Na deset i više komada dajemo uobičajeni popust od 10 posto. Naručite ga na vrijeme jer je naklada ograničena. Redovitim naručiocima osiguran je broj kalendarića što ga svake godine primaju.

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...i našemu Kardinalu na uslišanim molitvama i za uspjeh na završnom ispitu. — Slavica Mićanović, Zagreb

...za pomoć u teškoj bolesti pred operacijom. — A. H., Zagreb

...sv. Anti, sv. Tereziji i Anđelu Čuvaru za pomoć i zaštitu kroz cijelo moje službovanje do penzije. — M. H., Sarajevo

...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu na primljenim milostima. — Zlata Sović, Zadar

...Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu na sretno uspjeloj operaciji. — K. i S. L., Karlovac

...bl. Leopoldu na uslišanoj molitvi. — Marija Milošević, Sarajevo

...sv. Josipu, sv. Ivanu Krstitelju i sv. Anti. »Spoštovanjem Faljen Isus nalazim se na privremenom radu u Njemačkoj pa bi se želio preporučiti za sretan put u domovinu i da se odreknem i moje velike navike i za zdravlje moje familije u domovini«. — — Franjo Jovanovac, Stammheim, SR Njemačka

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu za ozdravljenje. — Marica Štivičević, Otok

...za sve primljene milosti. — Kata Gujaš, Forkuševci

...i sv. Antunu na uslišanim molitvama. — Nada Jakupec, Pitomača

...za sve primljene milosti. — Jozo Benić, Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Antunu što mi je unuk položio maturu. — Zahvalna baka, Piškorevci

...za sve primljene milosti. — Eva Sporčić, Đeletovci

...za sretnu operaciju kćerke. — Katarina Repalus, Draškovec

...za sve primljene milosti. — D. D., Split

...za sve primljene milosti. — K. P., Ston Feričanci

...i bl. Leopoldu za sretan porod. — Ružica Maletić, Brgulje (Molat)

...sv. Antunu i bl. Leopoldu za pomoć i za sretno putovanje. — Z. A. D.

...i malom Isusu na sretno položenom diplomskom ispitu i na drugim milostima. — Ivanka Đ., Đurđenovac

...za zdravlje i za druge mislosti. — Anka Alimpijević, Karlovac

...sv. Antunu, bl. Leopoldu i ostalim zaštitnicima na dobro uspjelim operacijama. — Vesna Vulović, Kotor

...na svim milostima i na uslišanim molitvama. — Z. V., Zagreb

...sv. Obitelji, sv. Ani i sv. Tereziji od Dj. Isusa za sretan porod moje unuke. — D. Latković, Jelaše

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

Bogoslovski fakultet u Zagrebu

Naši su biskupi odlučili da svake godine u svim biskupijama hrvatskog jezičnog područja na drugu nedjelju u mjesecu rujnu upriliči godišnje sabiranje dobrovoljnih priloga i darova za potrebe Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, kako bi se taj jedini Bogoslovni fakultet Katoličke Crkve u hrvatskom narodu mogao održati i razviti kako zahtijevaju današnje potrebe Crkve i vjernika.

U svim crkvama je to skupljanje obavljeno i ovogodišnje druge nedjelje rujna. Mi pozivamo čitatelje GLASNIKA da i svojim posebnim prilogom odazovu se pozivu Dekanata toga fakulteta. To možete najbolje učiniti preko svojih župnika.

Trebalo je više od 200 godina, počevši od 1633. dok se Bogoslovni fakultet u Zagrebu potpuno konstruirao. Tragično bi bilo kad bi naša generacija dopustila da njegov rad zamre, jer on ne dobiva više nikakve pomoći ili potpore od države.

VITRAJ

U osmomo broju GLASNIKA od kolovoza ove godine na str. 272. prikazan je vitraj iz novoproširenoga svetišta Srca Isusova u Osijeku. Izradio ga je Pavao Sušilović, diplomirani umjetnik — staklosIikar, prema nacrtu A. Barbalića.

razmišljajmo uz bibliju

UREĐUJE: PERO BULAT

Ostat ću s vama!

Isus Krist prolazi kroz stoljeća po svojoj svetoj Crkvi. On je živ i u našem naraštaju, u našem narodu i na našim ulicama, ne samo po svojim sakramentima nego i po svojoj pisanoj riječi, po Bibliji, kojom obuhvaća sve narode i sve kulture.

Svojom naukom Isus je utisnuo pečat ljudskoj povijesti od 20 stoljeća, ali je naučavao samo usmeno, nikad nije ništa u tom pogledu napisao.

Nije to izniman slučaj. Evo kratkog osvrta na velike religiozne mislioce ili filozofe koji ne ostaviše iza sebe nikakvih spisa.

AKENATON

Vladao je od 1370. do 1349. prije Krista. Inače se zvao Amenofi IV. Bio je faraon iz 18. dinastije, tast Tutankamenov. U njegovo se vrijeme štovala brojna božanstva, dok je on odlučio da će svome narodu dati novu vjeru, koja će se temeljiti na samo jednom božanstvu, to jest na suncu koje izlazi. U tu svrhu promijenio je ime u Akenanton, što znači sin sunčanog boga.

Ali reformu ne prihvati narod. Iza njegove smrti vraća se Egipat mnogoboštvu, koje su propovijedali tebanski svećenici.

BUDA

Živio je od 563. do 483. prije Krista. Potjecao je iz plemičke kaste, koja se zvala Gautama. I to je bilo jedno od njegovih imena. Nosio je također imena Siddharta, Sakjamuni.

Rodio se u Kapilavastu, danas Rummindei, 240 km sjeverno od Benaresa u aristokratskoj republici Cakiji, na podnožju Himalaje. Zatim je dobio ime Budha što znači »prosvijetljeni«, »probuđeni«, kad je održao svoj prvi govor blizu Benaresa.

Živio je 80 godina. Sve do smrti propovijedao je svoju nauku u Gangesovu bazenu.

KONFUCIJ

Suvremenik je Budhe, jer je živio od 551. do 479. prije Krista. Ime mu je na kineskom jeziku Kong-tseu ili Kongzi (učitelj Kong). Ime su latinizirali isusovci, nazvavši ga Konfucijem.

Tog kineskog mudraca poznajemo samo po njegovim »razgovorima«, što ih složiše njegovi učenici. Konfucij nije nikad pisao, ali je mnogo govorio, pa i mnogo je pjevao. Stravstveno je volio starinske narodne pjesme, koje je pjevao uz lutnju, instrument sličan mandolini.

SOKRAT

Od 470. do 399. prije Krista. Rođen je ne mnogo godina poslije Budine i Konfucijeve smrti. Njegova je škola bio trg, kojim je prolazio pitajući prolaznike i prodavače, potičući bogataše i siromašne da razmišljaju o samima sebi. Samoživci, koji nisu voljeli da ljudi razmišljaju o sebi, osudiše ga na smrt.

EPIKTET

Bio je rob kojemu je Neron dao slobodu. Učitelj stoičke filozofije. Pozivao je svoje učenike da ga kritiziraju i pitaju. Odgovarao je toplim pobudama, obogaćenim anegdotama i podrugljivim primjedbama. Bio je prognan iz Rima 90. godine s drugim filozofima prema Domicijanovoj naredbi. Zadnje je godine proživio u Epiru, u Grčkoj.

Njegove je razgovore skupio učenik mu Arijan. On ih je poslije sažeo u »Priručnik« svoje filozofije, koja naučava razdvajanje života i sudbine.

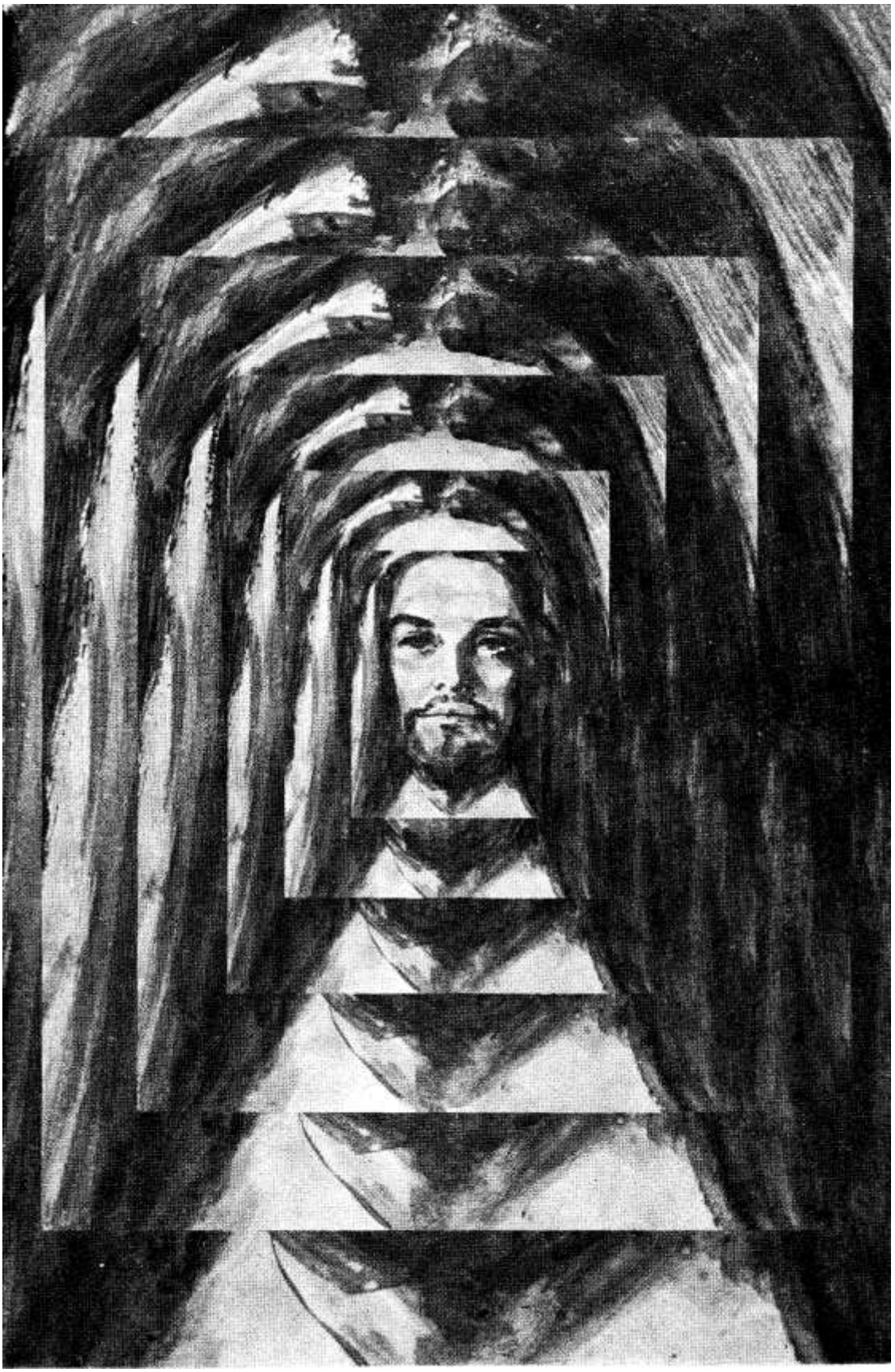

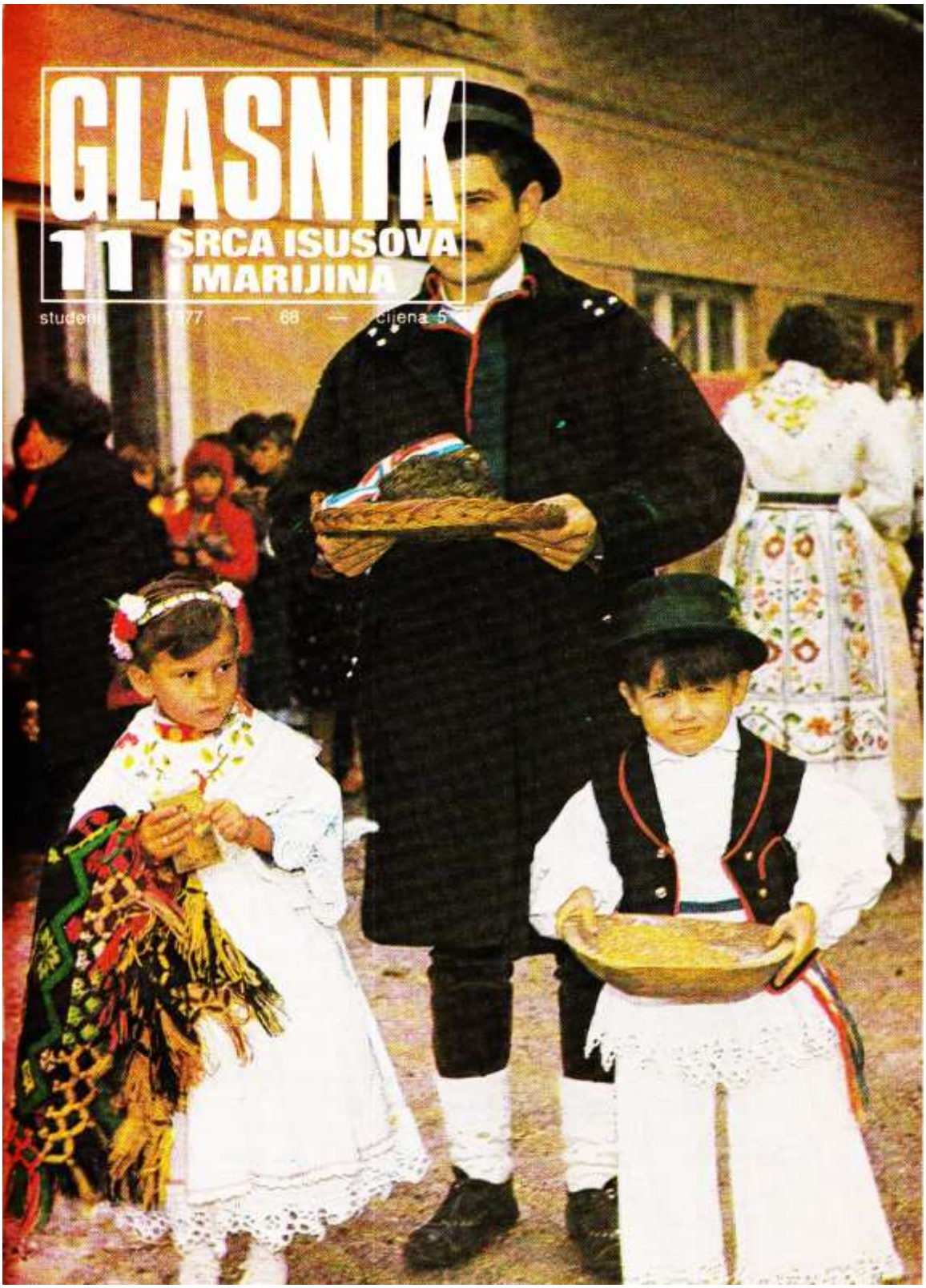
GLASNIK
11
SRCA ISUSOVA
I MARIJINA
1977 — 68 — Cijena 5

Naslovna strana:

PRIPRAVA ZA MISU ZAHVALNICU U VINKOVCIMA 1976.

(Snimio: I. Knafeljc)

Na zadnjoj strani:

PRIZORI MISE ZAHVALNICE U VINKOVCIMA 1976.

(Snimio: I. Knafeljc)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. – Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Mi Ti zahvaljujemo, Gospodine!

Svake se godine, krajem listopada, obavljaju u našim crkvama tako zvane »nedjeljne zahvalnice«.

Posebno su one lijepe i sadržajne u Vinkovcima, kako pokazuju prizori na posljednjoj stranici GLASNIKA. Pa i sama naslovna slika ne ide za tim da se istakne naš lijepi slavonski folklor. Ovaj »čiča« i njegova »dica« simbol su srca našega čovjeka koji je zahvalan svome Bogu i za grudu rodne Zemlje.

Kruh što ga umijesiše naše majke i sestre...

Naš rad zaliven znojem i suzama...

Umor naših tjelesa...

Naše brige i napore...

Naše žuljave dlanove...

Naše radosti i žalosti...

— sav svoj život . . . mi Ti prikazujemo, Gospodine! Mi Ti zahvaljujemo, Gospodine!

Takva zahvala najbolja je preporuka da Nebo neće zaboraviti ovu Zemlju, koju iskorištavamo, ali koju i ljubimo. Jer u njoj smo rođeni. I na njezinim bujnim materinskim grudima othranjeni . . .

uredníkova riječ

U najnovijem — vrlo uspjelom — kalendaru DANICA za 1978. godinu iznio je uvaženi dominikanac Dr T. Vereš nekoliko dobrih, krepkih i smjelih misli o našem pučkom katolicizmu.

»Čini se da je napokon došlo vrijeme da se otvoreno postavi i raspravi pitanje o sudbini pučkog katolicizma u ovim našim krajevima.

Taj je katolicizam, koji obilježava vjeru mnogih naših jednostavnih i siromašnih ljudi, u posljednjih desetak godina bio podvrgnut teškim kušnjama unutar Crkve od naših moćnih i mudrih napasnika.

Bio je namjerno zapostavljen i nasilno potiskivan, otpisivan na izumiranje i osuđivan na smrt, preziran i izrugivan zbog svoje priprostoće, navodne zaostalosti i tobožnjeg praznovjerja«.

Ne znam što je Dr Vereš konkretno mislio. Ali te se njegove riječi sigurno odnose i na POBOŽNOST PRVIH PETAKA.

Koliko se puta u zadnje vrijeme ironizirala ta praksa u čast Srcu Isusovu! U nekim crkvama je silom likvidirana!

Ali jednostavni i priprosti vjernici — i njihovi svećenici koji osjećaju bilo našeg srca — nisu se dali smesti.

Oni i dalje »umiru na prvi petak crkvi« poput Petra Horvata! Oni i dalje umiru poslije svećenički sprovedenog prvog petka poput učenog ali narodu bliskog Dr Prepuniča.

Dao Bog da nam priprosti, vjerni puk, sa svojim svećenicima koji žive u narodu i s narodom, budu i nadalje svjedoci bistre i odvažne vjere i pobožnosti.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68. STUDENI 1977. BR. 11

S A D R Ž A J

JEDINSTVO U RAZNOLIKOSTI, P. Bulat, — — — — — — — — 364
ŠTO MOLITI U OBITELJI, S. Bošnjak — — — — — — — 365
HVALA NA PISMU — — — — — 366
OSOBA ISUSA KRISTA, T. Ivančić 368
UMRO PRVOG PETKA, N.N. — 370
MARIOLOG KARLO BALIĆ, M. Belić — — — — — — — — 372
SIGNORA NOSTRA, R. Vojnović 373
SVEĆENIČKA SMRT Dr Đ. Marić 374
I DANAS IMA JOBOVA, B. Vukoja — — — — — — — 375
NIJE UMRO MOJ ŽUPNIK, M. P. 376
MI I ONI DRUGI, H. Heine — — 377
NAŠ KARDINAL U SL. POŽEGI, M. Jurić — — — — — — — — 378
GOVORITI O KREPOSTIMA — NIJE LI SMJEŠNO?, I. Fuček — — 380
NOVA GENERACIJA, M. Starčević 382
MARIJAN BI SADA ZNAO ŽIVJETI, Emilija — — — — — — 384
RAZNI OBLICI MOLITVE, J. Antolović — — — — — — — 386
NOVA BISKUPIJA BARUIPUR, J. Gusić — — — — — — — — 387
CRKVA U ČIBOMBU, I. Dilber 388
TRAŽE DA IM GOVORIM O ISUSU, Z. Miketinac — — — — 391
NOVE KNJIGE — — — — — 392
ZAHVALNICE — — — — — 393
ULJUDBA RIJEČI, P. Bulat — — 394

nakana apostolata molitve

»DA BI SVI KRŠĆANI SJEDINILI VJERU U OPĆU CRKVU S POŠTIVANJEM POJEDINIH CRKAVA«

Jedinstvo u raznolikosti

Isus Krist je zamislio Crkvu kao svoje tajanstveno tijelo, što raste među narodima; koa trs koji pruža svoje loze sve do kraja zemlje i donosi sočne plodove svetosti.

Zbog dugogodišnjeg razvoja i sabiranja kulturnih vrednota, svaki narod ima nešto svoje vlastito. Ne samo u značaju, nego također i u kulturi, u pjesmi i u umjetnosti.

Crkva promatra ova dobra kao Božji dar, koji mora poštivati i cijeniti. Tako će Crkva u Indiji biti ostvarena na indijski način, u Africi će imati posebnosti crnačke kulture, u Kini će prisvojiti vrednote kineskog naroda, u Hrvatskoj poprima više hrvatski značaj. Zbog toga su naši stari glagoljaši ljubomorno čuvali starohrvatski jezik i glagoljsko pismo u svojim neuglednim crkvicama.

Kod tako velikoga Tijela bojali su se mnogi za jedinstvo Crkve i zato su kroz stoljeća uzgajali latinski jezik. On bi trebao biti spona jedinstva među narodima. Danas, kad je svijet postao malen i kad se narodi lakše sporazumijevaju, mjesto tih veza došle su druge. One podržavaju jedinstvo Crkve, pa je zbog toga Crkva u pitanju jezika popustila.

Molitvenom nakanom ovoga mjeseca Papa je htio upozoriti na vrijednost onoga što nas povezuje, što nam je zajedničko. To je prije svega Isus Krist, Njegovo Evanđelje: ista vjera, iste kreposti, ista Marija. Svima su zajednički Sveci kojima se preporučujemo. Isto je vodstvo Crkve kome se pokoravamo, Isto je ufanje na koje smo svi pozvani, a to je vječni život.

Ljubiti moramo svoje, cijeniti ono što imamo. Ali i poštovati ono što imaju drugi i što nas s njima povezuje. Tako će Crkva biti — po riječima Sabora — »velika i veličanstvena, a u isto vrijeme siromašna i ponizna; Crkva malenih, onih koji su uvijek i posvuda nezapaženi i nepoštivani; Crkva u koju se ucjepljuju sve kulture, ona koja sve kulturne vrednote uzdiže i posvećuje«.

Pero Bulat

naša obitelj moli

Što moliti u obitelji?

To se pitanje često postavlja. Naš je narod na nj odgovorio stoljetnom praksom svete krunice. A da krunica i danas spada u bit obiteljske molitve, svjedoči nam sam Papa!

Od 5. do 12. svibnja 1976. u Rimu se održavao kongres kruničarskog pokreta. Sudjelovali su prijatelji krunice sa svih strana svijeta i nastojali dati nove poticaje za moljenje i širenje krunice.

Posebno se isticala kontemplativna vrijednost krunice, njezina životna poruka za naše vrijeme. Raspravljalo se o krunici i o propovijedanju vjere, o liturgijskoj molitvi, o molitvi i našem vremenu, o kršćanskom životu u današnjem svijetu, o dušobrižničkoj službi . . .

U zadnje vrijeme mladež u nekim zemljama traži pomoć u molitvi. Tako su nastale molitvene skupine, živa krunica, kruničarske ekipe, ponovo oživljavanje krunice u obitelji . . .

Zadnji dan kongresa sudionici su iskoristili da posjete Svetog Oca. Pavao VI. ponovo je govorio o vrijednosti krunice i rekao:

— Kao i naši prethodnici, i Mi smo u više navrata preporučivali čestu molitvu krunice u čast Djevice Marije. Na poseban način to smo učinili u apostolskoj eksortaciji »Marijansko štovanje« od 2. II. 1974. Još jednom ističemo da se krunica temelji na Evanđelju; kristološka joj je orijentacija, jedna je od najdražih pobožnosti svakom vjerniku, a posebno kršćanskim obiteljima. Živo želimo da **svi članovi obitelji, kad se skupe uveče, uzmu krunicu kao večernju molitvu, obiteljsku molitvu!**

Poslušajmo Papu!

Srećko Bošnjak

MLADI SAKUPLJENI KAO OBITELJ NA ZAJEDNIČKOJ MOLITVI U TAIZÉ-u

hvala na pismu

MISIJE

»Mogu vam javit kako smo radosno i veselo dočekali našeg misionara dragog patra Zvonka Majića i kako smo obavili ovo nedilju dana, kako smo bili svi radosni i veseli. Imali smo svaki dan dvi svete mise, a navečer prvi dan smo imali film od muke i smrti Isusove...

Narod dolazijo na svaku svetu misu, a navečer je bila puna crkva i ljudi, fala Bogu. U četvrtak je bila velika sveta ispovid. Bilo je četiri svećenika do podne, a potli podne dva. A pater Zvonko je i u petak i subotu ispovido one koji nisu došli na red u četvrtak.

U subotu je bila navečer potli svete mise svečana procesija sa gorućim svićama. Ja sam nosijo križ i kraj mene dva ministranta, a zamnom dva momka nosili misijski križ a dvi divojke su nosile Gospu uz pivanje Gospine pisme...

A u nediilju je bijo oproštaj s našim dragim i nezaboravnim patrom Zvonkom. Neka ga dragi Bog čuva i brani i blagoslovi...«

Torjanac Pero

Dao Bog da ove misije budu poticaj i drugim župama u Baranji, te se i one tako odazovu kao naši dragi šokački Torjanci. Posao je velik: od sredine srpnja neumorno obilaze oci isusovci Ivica Loina i Zvonko Majić po Baranji od župe do župe...

■

NOVI KIP

»Na blagdan Velike Gospe riječki je nadbiskup Msgr Josip Pavlišić blagoslovio na Trsatu veliki kip Bezgrešne Djevice.

Taj su kip Trsaćani svečano dopratili u Zvonimirovac, gdje će ukrašavati ono mjesto i onaj kraj pred novom crkvom... Susret je bio dirljiv. Suze radosnice hodočasnika i mještana tekle su i bili smo jedno srce i jedna duša. Nad nama je lebdio bijeli lik Majke, koja nas sabire, koja nas zove k sebi i želi nam pomoći. Zato smo se i po treći put sastali pod Njezinim okriljem u ovom mjestu.

Nakon završene procesije i svečane predaje Djevičina kipa župniku Valentu Haliću i njegovim župljanima Trsaćani su se razišli po kućama Zvonimirovca, gdje su bili srdačno primljeni na konak...«

Rajner

Divna je to simbolika: Gospa Trsatska otvara sebi filijalu u Slavonskoj Podravini. Što sve može zauzeto srce i velika ljubav skromnih ljudi!

■

POMOĆ

»U uskrsnom broju GLASNIKA, pod naslovom UGROŽENA CRKVA U VUROTU, zamolio sam Vas čitatelje, da nam pomognete sanirati kapelu sv. Fabijana i Sebastijana. I to najprije krovište. Budući da je naš vjerni narod angažiran na raznim stranama u gradnji i popravcima, ovaj put nismo dobili osobitu pomoć, ali zahvalni smo i na tome što smo primili.

Veću pomoć dao nam je naš zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić i moja rodna župa Bartolovec sa župnikom Petrom Vitkovićem. Tako je moja rodna župa na apel GLASNIKA sakupila 6000 d.

Od srca se zahvaljujem svim darovateljima. Ovom pismu pridodao sam i sliku kipa Majke Božje, koji se nalazi u ovoj kapeli. Kažu da je to izvanredno, starodrevno umjetničko djelo, velike vrijednosti. Sada je Marijin kip izvan kapele, jer u nju pada kiša i snijeg. Marija želi da opet dođe među svoju djecu. Svojim darom Vi ćete to omogućiti. Ona, koju priznajemo kao Majku Sina Božjega neće Vam to zaboraviti.«

Vjekoslav Tuđan
župnik
Mala Gorica
44250 Petrinja

Treba da se zagledamo u sliku toga Gospinog lika, koji ne stoji na svom mjestu u crkvi, i otkrit će nam se sva istinitost i dubina potrebe koju nam iznosi župnik Vurota.

■

SVJEDOČANSTVO

»Evo, prošla je godina dana od našeg Vikenda. Željeli bismo s Vama dijeliti ovo naše jednogodišnje iskustvo dijaloga. Po završetku našeg Vikenda osjetili smo veliko zadovoljstvo što smo korak bliže jedno drugom. Veselilo nas je da nam je dan način kako da produbljavamo tu blizinu. Oduševljeno smo prihvatili dijalog i odlučili svakako pisati 90 dana. Da, mi smo to bili odlučili.

Ali želju i odluku počele su brzo nagrizati svakodnevne brige oko posla, kuće i sl. Najčešće smo pribjegavali pomoćnim pitanjima za dijalog koja smo dobili na Vikendu. No, opazili smo da neka pitanja namjerno preskačemo, pa smo odlučili da počnemo pisati redom, ne zaobilazeći ništa. Dijalog smo ostavljali za kraj dana, uvjereni da će nam on nakon napornog dana biti osvježenje. Međutim, bili su to umorni, pospani dijalozi. Činilo nam se da se ponavljamo, da su dijalozi postali puka formalnost i da nam ništa ne pružaju . . .

I tako, kad je izgledalo da ćemo se zamoriti i sustati, došao je Vikend u IK, pa zatim na F. (bili smo team-par). Duboko doživljeno zajedništvo, radost i bogaćenje u davanju doseglo je svoj vrhunac — nije to fraza — našli smo svoje mjesto u Crkvi, narodu, osmišljenje svoga bivstvovanja. Kako da sada, kraj toliko dragih ljudi, posustanemo?

Svaki susret s Vama novi nam je poticaj i učvršćenje! Našu godinu dijaloga mogli bismo usporediti s prvim koracima djeteta, korak-dva, pa padne, diže se i... nije ono prepušteno sebi — stariji su tu, bodre ga i, kad ustreba, podižu.«

Edo i Tereza

na izvorima kršćanstva

Piše: TOMISLAV IVANČIĆ

»SLAVA KRISTOVA«. (Romanska umjetnost iz XII vijeka)

Osoba Isusa Krista

Htjeli bismo polagano ulaziti u shvaćanje osobe Isusa iz Nazareta. Ispravan smisao izrečenih riječi postaje očit poznavanjem osobe koja ih je govorila. Tako je i s Evanđeljem.

IZVJEŠTAJ EVANĐELISTA

Evanđelist Marko počinje opis Isusova života njegovim javnim djelovanjem, a to znači: otprilike s tridesetom godinom. Matej i Luka se vraćaju nešto natrag pa Isusov život započinju začećem u Mariji. Usput ga ipak smještaju čak u vrijeme stvaranja prvog čovjeka na zemlji. Evanđelist Ivan ide još dalje. On opisuje Isusov život čak iz vremena kad još nije postojao svijet ni čovjek. Prema njemu je Isus živio već davno prije nego se pojavio na zemlji. On ima svoju preegzistenciju. Živio je davno prije svog života u svijetu.

Taj izvještaj uzbuđuje našu znatiželju i postavlja bezbroj pitanja. Neobičan i nevjerojatan je taj Isus! Miriši nam to po starim i novim mitologijama, po sadržajima iz dječjih priča. Prema Ivanu, naime, on je živio već negdje drugdje i zatim došao na zemlju da i tu proživi običan ljudski život. To, uostalom ne kaže samo Ivan. To nam daje na znanje i sam Isus, i to u izvještajima kod sva četiri evanđelista. On je došao iz nama nepoznatog prostora. Postojao je već prije nego se pojavio u našoj ljudskoj povijesti. Svjestan je toga da je već živio. On čak određeno kaže gdje je bio. Odvijeka je s Ocem, od njega je došao i k njemu se vraća.

Nitko od nas ne zna da li je već prije postojao. Čak i da je to bilo, nitko od nas toga nije svjestan, nitko se toga ne sjeća. Hinduisti i budisti vjeruju da ljudske duše sele. Da bi se očistile i bile sposobne za raj, one se moraju bezbroj puta roditi u raznim živim bićima, posebno u živo-

tinjama. Oni to vjeruju, ali o tome ništa ne znaju. Nemaju dokaza da se to zaista događa. Nitko od ljudi nije svjestan da je već prije živio na zemlji. Isus je, međutim, savršeno svjestan toga. To on tvrdi mirno, kao da se to samo po sebi razumije. I ne samo to! On zna čak i to, kamo će nakon smrti. Nitko od nas to ne zna. Nemamo o tome nikakva iskustva. Vjerujemo da postoji život nakon smrti. Isus, međutim, sasvim određeno zna o tome životu. On je jedini čovjek zemlje i povijesti koji zna gdje je bio prije rođenja i kamo će nakon smrti. Jedini, a to onda znači da nam on jedini može nešto reći o tom »drugom svijetu«.

ZAR ZAISTA...?

Sigurno, prejake su to tvrdnje da bismo ih mogli odmah povjerovati. Samozvanih bogova i proroka bilo je i ima ih. Priča, mitova, bajki, snova, ljudskih težnji i potreba i projekcija tih potreba, idola i religija prepuna je ljudska povijest. Prevelik je prostor ljudskog neznanja, odviše je nepoznanica među ljudima, život je prepun tajni i očekivanja. Kako povjerovati Isusu da je istina što on o sebi tvrdi? Među njegovim neposrednim slušateljima bilo je onih koji su govorili da mahnita, huduje. Drugi su govorili da ima đavla. Jedni su govorili da je dobar, a drugi da zavodi narod. No svi su bili prenerađeni njegovim govorom i djelima koja je činio. Govorili su da govori kao onaj koji ima vlast, a ne kao njihovi svećenici i farizeji. Tako nije još nitko govorio, izjavljivali su. Činio je djela kakva nitko prije njega nije činio i nitko ih do sada nije mogao činiti. Kao osoba bio je odviše uravnotežen, siguran u sebe do kraja, miran, dobar, realan, otvoren svemu i svima, spreman na svaku uslugu, mudar i silan da je teško bilo ne vjerovati mu. Svi su bili izazvani da se slobodno odluče za njega ili protiv njega. Tako je to sve do danas.

POKUŠAJ TUMAČENJA

Teologija je pokušala protumačiti što to znači da je Isus Riječ. Pokušajmo zajednički o tome razmišljati, jer to spominjemo svaki dan moleći »I Riječ je tijelom postala«, a Ivan nam kaže, da je Isus Riječ.

Riječ je ono čime drugima izričemo svoju misao. Njome iznosimo zamisao izvan sebe. Misao je spoznaja koje smo svjesni. Da bismo mogli reći »trokut«, najprije ga moramo imati u mislima. Da bih rekao »radostan sam«, moram prije u svijesti imati pojam radosti i to stanje u sebi iznijeti preko riječi drugima. Riječ je, dakle, naša misao prenesena drugima, učinjena drugima vidljivom.

Bog je Duh. On je čista misao bez ograničenja. Čovjek je stvoren na sliku Božju. Ako čovjek ima razum, i onda ga ima i Bog, prema kojoj slici je čovjek načinjen. Bog ima razum, ali mnogo savršeniji od ljudskoga. Bog sebe razumom odvijeka spoznaje. Svoj unutarnji život on posvješćuje, misli gleda. Ta njegova misao o samom sebi, izrečena, jest njegova Riječ, Isus Krist. Isus je, dakle, spoznaja Boga o samom sebi, izrečena samom sebi. Budući da je to Božja spoznaja, a Bog savršeno spoznaje, stoga je ta spoznaja jednaka samom Bogu. Zato je Isus jednak Ocu.

KOMENTARI DOKUMENATA DRUGOG VATIKANSKOG SABORA

Knjiga opisuje postanak središnjeg saborskog dokumenta i donosi sustavan teološki komentar prvih triju poglavlja. Obrađeni dokument je polazište za daljnje teološko i vjerničko razmišljanje i nadahnuće za raznovrsnu apostolsku djelatnost.

Djelo je nastalo u našim specifičnim prilikama kao plod napornog rada domaćih teologa da bi se u našoj crkvenoj i društvenoj sredini mogla što potpunije i dublje razumijevati i ostvarivati poruka Sabora. Djelo je pisano i stručno i pristupačno. Za svakog vjernika ono je prijeko potreban priručnik. Za svakog čovjeka dobre volje ono je solidna informacija što Crkva misli o samoj sebi.

Izdanje je zavidne opreme. Uvez u platno, ovitak u boji, leksikonski format. 461 stranica. Cijena u redovitoj prodaji iznosi 350 dinara. Čitatelji GLASNIKA mogu je do 30. 11. 1977. naručiti uz popust od 20% — 280 dinara.

Narudžbe za ovaj svezak slati na adresu: Filozofsko-teološki Institut, Jordanovac 110, 41001, Zagreb, pp 169.

Obećajem ti u prekomjernom milosrđu moga Srca, da će Njegova svemoguća ljubav svima onima koji se na devet prvih petaka uzastopce pričeste, podijeliti milost skrušene smrti. Neće umrijeti u mojoj nemilosti, jer će im moje Srce u tom času ukaukazati se sigurnim utočištem.

UMRO PRVOG PETKA NA PUTU IZ CRKVE

Dana 5. ožujka 1976. na sam prvi petak, umro je na putu iz crkve veliki štovatelj Srca Isusova i zaslužni župljanin župe Bezgrješnog Srca Marijina na Jordanovcu u Zagrebu g. Petar Horvat. Svojim kršćanskim životom i lijepom smrću zaslužio je da ga spomenemo i u našem GLASNIKU.

Rodio se u Rudama kraj Samobora, a po zanimanju bio je tapetar. Sa svojom dobrom i vjernom ženom proživio je 45 godina u sretnom braku. Imali su petero djece, od kojih je jedno umrlo.

Životne borbe i teškoće nisu ga mimoišle, ali on je bio i ostao do kraja vjeran i uzoran kršćanin. Njemu je Bog bio prva i najvažnija stvar na svijetu. Smatrao je da Bog i vjera nisu kao kabanica, koja se može ovako i onako okretati. Shvatio je da vjera od njega u prvom redu traži da bude dobar i vjeran muž i brižan otac. I on je to bio. Živio je i radio samo za svoju obitelj. Kad je trebalo imati djecu u teška ratna i poratna vremena, planirao je kao kršćanin: imat će djece koliko Bog dade. Zajedno sa svojom su-

prugom kršćanski ih je odgajao, najviše svojim primjerom. Njegova supruga izjavila je da je bio najbolji muž i otac na svijetu. Nikad je u životu nije ni najmanjom uvredom uvrijedio. Kao radnik bio je vrlo marljiv i savjestan. Istrošio se u radu za svoju obitelj. Naporan rad sigurno je pospješio njegovu smrt.

Crkvu je smatrao svojom kućom, darivao ju je i aktivno pomagao. U župskoj crkvi na Jordanovcu tapecirao je sve klupe i opšio sve sagove. To je radio s najvećim žarom i veseljem. Nije htio uzeti novaca, nego je zamolio za koju svetu Misu. Umro je između dvije crkve, na putu iz sv. Marije prema katedrali.

Bio je veliki štovatelj Srca Isusova. Zadnjih godina obavljao je prve petke, pa i kad

MUČNE ČASOVE UKAPANJA U ZEMLJU KRIJEPI ZNAK KRIŽA KRISTA POBJEDNIKA SMRTI

je bio bolestan. Najteže mu je bilo kad mu je jednog prvog petka svećenik zaboravio donijeti svetu pričest. Gotovo je plakao. I baš na prvi petak pozvao ga je Gospodin k sebi. Dogodilo se to ovako:

Poslije povratka iz bolnice počeo se malo oporavljati. Nakon nekoliko tjedana odvažio se da ide k sv. Misi u župsku crkvu. U bolesti mu je bila najveća žrtva što nije mogao u crkvu. Njegovi domaći nisu ga mogli zadržati. Tako je bilo i na prvi petak. Htio je poštopoto u crkvu na ispovjed i pričest. Uoči prvog petka sam je otišao u grad na brijanje i šišanje. Na prvi petak prije podne sjedeći je obavio kod kuće križni put. Dobro se osjećao i odlučio da svakako ide u crkvu. Supruga je pošla s njim. Nisu išli u župsku crkvu, jer je trebalo pješačiti sa Srebrnjaka 20 do 30 minuta, nego su krenuli autobusom sa Srebrnjaka u crkvu sv. Marije.

Tu se zadnji put ispovjedio i pričestio pod Misom. Napomenuo je ženi kako se divno osjeća.

Danas mi je tako lijepo u crkvi!

— Da, Petre, rekao je župnik u nadgrobnom govoru — ti si u prvi petak već jednom nogom bio u nebu, zato si se tako divno osjećao!

Na putu prema katedrali, u Bakačevoj ulici, pozlilo mu je. Časne sestre, koje su se tu slučajno našle, pokušale su ga dozvati k svijesti, ali uzalud. Pozvali su hitnu pomoć, i ona je brzo došla, ali on je već bio mrtav. Umro je na rukama svoje vjerne žene. Neposredno prije smrti još je nešto veliko i važno obavio.

KRIŽEVI NA NAŠIM GROBOVIMA POKAZUJU NADU KOJA SE NE UKAPA NIKADA

Putem je sreo neku poznatu osobu, čija sestra nije bila crkveno vjenčana. Naglasio je uvjerljivim riječima, kako je to veliki grijeh, i kako to treba ispraviti. To su mu bile među posljednjim riječima: revnost za Božju čast, za Božji zakon. Boljelo ga je kao pravog kršćanina u duši što ljudi ne mare za Božje zapovijedi. Petar je, dakle, bio i u zadnjem času — apostol.

I na njegov grob mogle bi se staviti riječi, koje su uklesane na grobu dra Ivana Merza: »Vjernom sinu Katoličke Crkve život je bio Krist, a smrt dobitak, jer je očekivao milosrđe Gospodinovo i vječni počinak na Srcu Isusovu.«

N. N.

U mjesecu u kojem se sjećamo naših dragih pokojnika dolikuje da se sjetimo i uglednog franjevca oca Karla Balića, koji je ove godine 15. travnja, blago u Gospodinu preminuo.

MARIOLOG KARLO BALIĆ

Tijekom života oca Balića, a napose prigodom njegove smrti, svijet učenjaka na razne mu je načine odavo priznanje za njegov veoma vrijedan doprinos na području filozofije i teologije, naročito skotističkog smjera. Također, svijet učenjaka veoma je cijenio ono što je o. Balić pridonio teološkoj nauci o Presvetoj Djevici (Mariologiji). Osim svojim osobnim radom o. Balić učinio je mnogo organizirajući zajednički rad stručnjaka. Organizirao je cijeli niz znanstvenih kongresa, skotističkih i mariooloških; osnovao je i do zadnje bolesti vodio Međunarodnu marijansku akademiju, koja je kao priznanje za svoj uspješan rad dobila naziv »papinska« (Pontificia academia Mariana internationalis). Bio je glavni organizator i do prošle godine predsjednik Međunarodnog skotističkog društva (Societas internationalis scotistica). Uz to povremeno okupljanje stručnjaka Balić je organizirao i s velikim uspjehom vodio Skotističku komisiju, koja se dala na veoma potreban, ali strahovito naporan rad, da priredi kritičko izdanje djela velikog franjevačkog mislioca iz 13—14. stoljeća Ivana Duns Skota. O. Balić je priređivao kongrese ne samo u svrhu znanstvenog istraživanja nego — i njih također s velikim uspjehom — takve koji su okupljali Gospine štovatelje na zajedničko slavljenje Boga i Presvete Djevice, katolike i nekatolike. Do sada predzadnji bio je u Zagrebu i u Mariji Bistrici 1971. (zadnji u Rimu 1975.).

O. Balić bio je duboko pobožan. Odlomak iz njegova pisma, kojim 23. studenog 1976. zahvaljuje piscu ovog malog članka na čestitki za svoj — zadnji imendan, pokazat će nam nešto od njegove lijepe duše, patnjama oplemenjene i za nebo sazrele:

»Za imendan sam primio mnogo čestitaka, iako sam izgubio vezu gotovo s cijelim svijetom. Ne mogu više ni pisati ni čitati. Moram se utjecati dobroti moje braće (redovničke), koja mi rado i u svakoj prigodi priteknu u pomoć. Tako i za ovo pisamce. Ja diktiram, a drugi mi piše.« Zatim se u pismu sa zadovoljstvom osvrće na skotistički kongres, uspješno održan u Padovi dva mjeseca pred tim, na kojemu on sam više nije mogao sudjelovati. Zatim nastavlja o velikoj slavi svih Hrvata u Solinu: »S ugodnošću sam slušao vijesti i o proslavama u Solinu. Vruće sam želio i sam se naći na tolikim

svečanostima u čast Marije, kraljice Hrvata, i same Jelene, naše kraljice, graditeljice one stare crkve u Solinu. Nije bila volja Božja da se maknem iz ove bolesničke sobe, pa sam i tu žrtvu rado pridonio u čast Bogorodice. Neka mi Ona bude zaštitom u ovim teškim danima moga mukotrpnog života!«

Zamjećuje se u tom pismu njegovo uviđavno i osjećajno srce za dobro i usluge drage mu okolice (takvih izričaja uviđavnosti i zahvalnosti ima i u drugim njegovim pismima), zamjećuje se njegovo predanje u Božje ruke; njegovo zanimanje za znaanstveni svijet; suosjećanje s hrvatskom poviješću i stvarnošću; spremnost na žrtvovanje; misao na Presvetu Bogorodicu — i pri toj misli na Presvetu Bogorodicu — nestaju oblaci iz duše!

Presveta Bogorodica, Blažena Djevica Marija, sigurno je s pravom majčinskom ljubavlju dočekala u nebu tog velikog svoga štovatelja i promicatelja Njezine časti.

Miljenko Belić, D. I.

»Hvala Vam, gospodine uredniče, ako ćete objaviti ovu pjesmu, jer dobrota ove stare žene, koja je pod svoj krov primila desetine beskućnika, othranila i poženila, zaslužuje da se na vašim stranicama nađe njezino ime.
U ime svih podstanara koji od nje k sreći otiđoše s blagoslovom Božjim — pjesma je ova napisana JOLANDI BRLJAVAC«

Signora nostra

Bog je u vas krčag dobrote ulio,
Milom rukom svojom
Kose vam pozlatio.
I u oči dva studenca ovjekovječio,
Životom vas teškim iskušao.
Kroz koru kruha
I sedmero djece
Te bolom u duši za ljubavlju
Ranom, uvenulom . . .

A ja sam
Nevjernik bio,
Boga hulio,
Sve dok me ruke tople
I duša meka ko kruh
K Njemu ne privedoše.
I sad sam Ga u sebi
Osmislio,
I kroz nju
Ja se Njemu klanjam.
Sjećam se što mi duša,
Bistra ko more,
U vječnost plovi.

Rade Vojinović

Što je život?

Život je ptica selica — reče moja sestra Marija kojoj je u ono doba umrlo prvorođenče.

Život je zagonetka, koja rješava na drugom svijetu — reče gđica Mica.

Živovanje je kao grožđe — reče gđica Lasta — pa je onda samo slatko, ako ga sunce grije kad dozrijeva.

Život je porez, koji se plaća glavom — reče Ladislav, općinski bilježnik.

Život je zločin, na koji je udarena kazna smrti — odsiječe Franko, jurist.

Život je bolest, kojoj nema lijeka — primjeti Bogoslav, medicinar.

Život je mjenica, koju bi čovjek pod svaku cijenu htio da produži — reče Julije trgovac.

Život je škola koja nema ferija — dometne Milutin, gimnazijalac. . .
Našem djedu Jankoviću-Mažuraniću bio sam ovu namjenio:

Život je teret što ga čovjek u grob nosi. Ali sam izostavio da ne mješam starca u naše igrarije. Pravo sam učinio, jer našem djedu Jankoviću život nije bio teret, nego dužnost i veselje, sve do devedeset i četvrte godine. Život je samo nama mladima teret. . .

Fran Mažuranić: »Od zore do mraka«.

Pokojni đakovački svećenik dr Marijan Prepunić — umro 7. II. 1975. — bio je poznat i priznat u krugu svećenstva kao doista naobražen i stalno suvremen u crkvenim problemima i znanstvenim kretanjima u Katoličkoj Crkvi.

Bio je svojedobno kateheta u Osijeku, a poslije profesor književnosti na biskupskom liceju u Đakovu i profesor morala, pošto je položio doktorat u Zagrebu. Vrijedan divljenja, jer je to učinio kao stariji i uz tolike obveze profesora u bogosloviji.

Onda je došlo vrijeme iskušenja. Prošao je svoju kalvariju. Platio svojim živcima i skoro životom. No zaslugom strpljiva kolege, isto tako sada već pokojnog Stjepana Sante, vratio se sebi i svom svećeničkom djelovanju kao župnik u donjem Srijemu, u Rumi ...

Prvog petka u mjesecu veljači 1975. našao se po običaju u ispovjedaonici da spremi veći broj vjernika za pobožnost Srcu Isusovu. To je mirno prošlo. Počeo je pjevanu Misu. Kod Prikazanja opazili su da je istezao lijevu ruku. No Misa je nastavljena. Kad je izmolio i litanije krasnih preporuka Srcu Isusovu i izrekao i ono »Srce Isusovo, ufanje onima koji u Tebi umiru«, rekao je sav blijed od napora vjernicima:

— Dragi moji, čini mi se, ovo je moja zadnja Misa!

Prisutni su se začudili, ne shvaćajući kako je njemu. U sakristiji je rekao sakristanki:

— Sestro ja ću danas umrijeti!.

— Ta, nemojte, prečasni!

— Hoću, vidjet ćete!

kapelu. I pošli, to najteže, potražiti pogodan lijes za prijatelja ... I učinili sve da mu ispunimo želju da bude pokopan u Osijeku, mjestu svoga mladenačkog djelovanja i mjestu boravka svoje rodbine.

Tako umiru pravednik! Bio je veliki štovatelj i širitelj štovanja Srca Isusova i devet prvih petaka za sretnu smrt.

Svećenička smrt

Odveli su ga u sobu. Pozvali liječnika. Injekcija! Ništa. U ambulantu! No sve gore. Prva pomoć, pa u Mitrovicu. Tu su sve kušali. I oko 3 sata po podne, opetujuć samo jedno: »Isuse, oprosti mi, smiluj mi se, Srce Isusovo ..!« — izdahnuo je smiren na operacionom stolu, na rukama č. sestre bolničarke.

Mi prijatelji saznali smo za to kad je već bio mrtav. I našli ga smirena u sestarskoj kapelici. I imao je sreću da nakon pobožnosti prvog petka, poslije Mise i pričesti i litanija — naslonjen na dobro Kristovo Srce, preda Bogu svoju ispaćenu i tolikim patnjama posvećenu dušu. Sigurno ga je dobri Pastir primio među svoje ostale dobre duhovne pastire i pridružio tolikim od Njega na dobro upućenim i putem dobra vođenim Kristovim ovcama.

Dr Đuka Marić

O. CIKO NIJE OSTAVIO NIKAKVE OPORUKE NEGO NEIZMJERNO BLAGO SVOGA DOBROGA SRCA I PRIMJERA

Jeruzaleme, grade večnog pokoja, primi nas radosne s pjesmom koja nikada neće zamuknuti. (Marija od Presv. Srca)

I danas ima Jobova

Nije tome dugo da smo zakopali na našem župnom groblju u Crncu Ljubicu Pavković, koja je bolovala ravno 22 godine.

Ta konstatacija ne bi bila tako važna da se u ovom slučaju ne radi o posebnoj bolesnici. Naučili smo, naime, gledati i doživljavati bolesnike svake vrste. Većina je od njih nestrpljiva, nervozna, sitničava, pa je nekad i teško dvoriti takve bolesnike.

Međutim, o bolesnici o kojoj je riječ mora se reći sve najbolje. I ne samo to! U toj bolesnici, sada već pokojnici, ja sam kao svećenik upoznao našu vjersku veličinu, koja je iz godine u godinu prerasla u pravog vjerskog gorostasa.

Tjelesno vrlo slaba, a duhom i dobrotom prevelika i prejaka!

Njezin odnos prema braći ljudima bio je upravo svetački. Naime, iza svake njezine ispovijedi običavao sam se zaustaviti na »čašici razgovora«, i baš u tom razgovoru dolazila je do punog izražaja njezina duhovna zrelost za nebo.

Nikad nije nikog osudila, a za svakoga je našla blagu riječ isprike ili ohrabrenja. A istom njezine molitve, koje je točno i revno obavljala svaki dan! Kad bi se mjerile vremenom, siguran sam da bi trajale dnevno 3 do 4 sata, pa i više.

Bila je od svijeta odijeljena 22 godine, ali nikad nije bilo očaja ili ljutnje zbog patnje. Njezina poznata uzrečica bila je:

— Kako je dragi Isus za nas trpio, pa i mi moramo nešto pretrpjeti za svoje grijehe!

Tako govori potpuno pročišćena osoba. Svatko ju je u selu poštivao. A kada je došao dan njezina pokopa, bilo je milina pogledati onaj silan svijet koji se skupio da otprati na zadnji počinak ispaćeno i usahlo tijelo jedne svete osobe, koja je u Isusovoj školi patnje tako mnogo napredovala.

Često sam znao svojim župljanima reći u crkvi da i među njima, onom običnom seljačkom, priprostom, ali do dna duše poštenom svijetu ima svetaca. Zaista, to se na ovoj našoj župljanki sigurno obistinilo.

Sprovod je bio za naše prilike veličanstven. Tu se skupilo, uz nas katolike, i dosta pravoslavne braće. Svi su zajedno htjeli da još jednom odaju počast toj pravoj Božjoj veličini.

Ovakvi primjeri su živi propovjednici, pa je zaista potrebno o njima pisati da svijet naš zna kako među nama i danas žive ponizne, naoko male, ali ipak vrlo velike i svete duše ...

Božo Vukoja

Kad je četirigodišnji dječak Zdenko čuo da je prestalo kucati plemenito srce njegova župnika, kazao je: Nije umro moj župnik! On ne može umrijeti!

Nije umro moj župnik!

On ne može umrijeti!

Ivica Trobentar usnuo je doslovno, smrtni san na Stupu pokraj Sarajeva 6. kolovoza ove godine u 67. godini života.

Rodio se u Prači 18. lipnja 1911. U osnovnu školu upisao se s 5 godina na Palama, a u osmogodišnju Isusovačku gimnaziju u Travniku 1920. Godine 1928. stupio je u sarajevsku bogosloviju. Nakon studija teologije čekao je kanonski određeni broj godina za ređenje, te je bio zaređen za svećenika 31. ožujka 1934. Kratko vrijeme bio je kapelan u Derventi i župnik u Deževicama, a zatim do II. svjetskog rata kateheta u Sarajevu. U lipnju 1945. imenovan je župnikom na Stupu.

Kroz 32 godine radio je na toj velikoj župi i organizirao 32 hodočašća Stupskoj Gospi.

Na sprovodu u Zagrebu na Mirogoju nije se čula glazba ni ljudska riječ. Tako je želio svećenik Ivica. Njegova je sreća i veličina bila u vjeri i svećeništvu, koje je doživljavao s Božjim narodom u funkciji običnoga župnika.

Svaka bi druga veličina, nakalamljena na skrajno siromaštvo smrti, profanirala njegovo srce, kao i ono njegovih župljana.

Duga, tiha povorka slušala je pjevanje psalama, Božju riječ. Samo ona može da izrazi pravo čovjeka svećenika. U sredini povorke nalazio se samo svećenik »obični seoski župnik«, kako se pokojnik volio nazvati. Pred njim su išli njegovi župljani, koji su za njim došli iz dalekog Sarajeva u bijeli Zagreb. Oni ga nisu mogli ostaviti, dok ga nisu blagoslovili u ime Presvetoga Trojstva i dok nisu pomiješali šaku stupske zemlje sa zagrebačkom.

To je bio zadnji zbogom i nepokolebivo pouzdanje u siguran susret u vječnosti.

POKOJNI IVICA TROBENDAR VRLO JE POSTIVAO ČASNOG BRATA ISUSOVCA JOSIPA STEFANCA

BRAT ŽUPNIKA IVICE NEZABORAVNI BOŽO TROBENTAR UMRO JE KAO BOGOSLOV DRUŽBE ISUSOVE 1943. GODINE.

ČASNI BRAT ANDRIJA GASPAROV IZ STARE GARDE BRAĆE POMOĆNIKA U SARAJEVU I TRAVNIKU.

Pjesmu je spjevao pred 130 godina nitko manji nego Heinrich Heine, poznat vjernicima i nevjernicima. Vjerujem, da pruža puno materijala za razmišljanje i jednima i druglma. Možda već imate negdje prevedenu tu pjesmu. Ako ne, onda biste je mogli iskoristiti za studenački broj vašega i našega GLASNIKA. Ako povučemo paralelu između onoga Heineovog vremena i današnjeg, onda ima toliko sličnosti da upravo iznenađuje.

Ja sam tu pjesmu čuo preko radija, na njemačkom, i ovako preveo na hrvatski jezik. Nisam pjesnik od zanata, no mislim, da su glavne misli i opažanja a forma da je manje važna.

Mato Lovro Galić

Mi i oni drugi

U mjesecu tužnom studenom bješe,
Kad lišće žuto, otpalo luta
Gonjeno vjetrom, a dani su tmurni:
Ja pođoh u malenu crkvu prek'puta.

Pođoh sa izvjesnom dozom nostalgije,
pođoh sa čežnjom, pun interesa,
mučen od pitanja, starih ko svijet.
Pođoh jer bila je tamo baš Misa.

Pitanja stara, postavljah sebi,
starih rješenja bar isto toliko;
Što vjeruju drugi, što vjerujem sam,
Šta uopće danas vjeruje itko?

Šačica mala žêna je pjevala
pjesmice nabožne prateći Misu.
Pobožno pjevahu, al'glasići tanki,
Basovi nikakvi čuli se nisu.

Kad začuh te riječi stare i znane,
Čudno me neko obiđe čuvstvo.
Nekako tako kad srce krvari,
Kad spopadne grižnja grješničko ljudstvo.

Koljeno prignuh, čelo prekrižih,
Ne pazeć puno na ženica pjev.
Jer mi izvana dopre do ušiju
drugačijeg, oprečnog, kora spjev.

Bio je to kor muškog zbora
Skupina cijela agnostika svijeta
Pjevahu složno, kriveći Crkvu,
Da ne razumije današnjeg svijeta.

Pjevahu plameno, al'ujedno hladno,
Kao što šalju se prijeteće note.
Prepuni kritike, i radikalno
Al'skladno točno na stare note.

Kad shvatih smisao pjesme te stare
Grud mi se napne, a srce zapeče.
Nekol'ko suza mi provre iz očiju
I obrazim'mojim vruće poteče.

Da. Studeni bješe, kako već rekoh.
Ponešto sabran, ponešto smeten
uđoh u crkvu, uđoh u sebe,
počeh da molim, turobno sjetan.

O Bože, ja dođoh izvana unutra:
Tam' ljudi su nekako drugčijeg kova.
Ne drže baš puno do Tebe, Bože,
Strpaše Tebe u sferu snova.

Tebi se rugaju, il'ne misle na Tebe,
Vjeruj o Bože, da na nas misle.
Dozvoliše sebi da žive bez Crkve
Bezvjerje pletu, teze nesuvisle.

Slobodno im je! Mogli bi ući
Da Crkvu iznutra na bolje smijene.
Namjesto toga radije su vani
Ganjajuć jalovih utvara sjene.

Zato je, Bože, vani tak tmurno.
Vani, gdje živi se nervozno, žurno.
Zato je tolikih život bez ploda;
Otpalo lišće današnjeg roda.

NAŠ KARDINAL U SLAVONSKOJ

Velik broj hodočasnika iz Krašića, Siska, Zagreba, Virja, Bjelovara i mnogih drugih mjesta sve do Sl. Broda dupkom je napunio prostranu župnu crkvu u Slav. Požegi.

Još veći broj ispunio je prostor oko crkve i trg pred njom, pa se računa da je bilo prisutno više od šest tisuća vjernika.

Da je ta veličanstvena proslava tako lijepo uspjela, uvelike je tome pridonio svojom prisutnošću i svojim sudjelovanjem naš uzoriti kardinal dr Franjo Šeper.

U svom govoru on je naglasio: »Danas ima sve manje tradicionalnoga kršćanstva. Kršćanin, vrlo osamljen, mora ploviti protiv struje; ali ja ću reći ovo: u toj borbi i u toj plovidbi protiv struje stvara se novi naraštaj kršćana, možda manje brojan, ali jak duhom i prekaljen.

Zar ima ijedna druga ideologija, ikoji filozofski sistem koji može riješiti najdublja pitanja ljudskog postojanja, koji može zadovoljiti sve težnje ljudskoga srca? Pokažite jednu takvu ideologiju koja bi bila isprobana kroz stoljeća!

Pokušajte izbrisati iz povijesti ovoga grada i kraja: cistercite iz Kutjeva, benediktance iz Rudine, franjevce s njihovim školama u Požegi i Velikoj, isusovce s njihovim školama, rad biskupijskih svećenika u požeškom Kaptolu i požeškoj župi; izbrišite Kolegijum, izbrišite Konzistorij — što će onda ostati iz povijesti Požege?«.

Zahvalni vjernici su kod svečanog euharistijskog slavlja na prikazanje obradili svoga Kardinala raznim prigodnim darovima.

Domaći župnik vlč. Josip Dumić pokazao se kao izvrstan dirigent koji zna ravnati ne samo svojim pjevačkim zborom nego i ovako lijepo uspjelom organizacijom velike crkvene proslave prigodom 750. obljetnice Slavonske Požege.

FOTOREPORTAŽA: MIRO JURIĆ

UZVELIČAO JUBILEJ POŽEGI

Slušao sam predavanje »o krepostima«. Govorio je profesor teologije. Ljutili smo se. Čemu iznositi stvari koje nam ničemu ne služe niti su nam potrebne za život? Tko danas još vodi računa o krepostima? Mi smo katolici zaista nevjerojatno smiješni.

Oprostite mi, ali ja mislim da mogu mirno živjeti bez nekakve brige oko nečega što su teolozi nazvali »krepost«. To me uopće ne dira. Ja mislim da se vi se mnom slažete!?

Stanko

Govoriti o krepostima nije li to smiješno?

PIŠE: IVAN FUČEK

Nažalost, Stanko, ne slažem se s tobom niti se mogu složiti. Ne znam kako je taj profesor složio svoje predavanje, niti znam što ste vi od toga shvatili. Ali vaša ljutnja nije na mjestu. Kako si postavio pitanje, vidi se da tvoji prigovori nisu upravljeni protiv računa iznošenja ili izlaganja predmeta, nego protiv same stvari. Ti kažeš da kreposti »ničemu ne služe«. Ne vidiš da su »potrebne za život«. Taj je prigovor slično iznio već prije prvog svjetskog rata njemački filozof Max Scheler u svojoj knjizi pod naslovom »Zarehabilitaciju kreposti«. On veli da je ta riječ »krepost«, koja je »u drugim vremenima« označavala

ideal, neko »veoma dražesno, zanimljivo i puno šarma biće« danas toliko izgubila »da jedva još možemo zaustaviti smijeh kad o njoj čujemo ili čitamo.« A Paul Valéry rekao je ispred francuske Akademije znanosti da je riječ »krepost« mrtva. Ovi govore o izrazu ili riječi kao riječi, dok ti napadaš sam sadržaj, jer veliš da kreposti nisu »potrebne za život«. Znači, nije potrebno za život biti krepostan čovjek, truditi se da budem dobar, pošten, pravedan? To nije »potrebno« veliš? A možeš li provoditi ljudski, da ne kažem kršćanski život bez toga?

Pitaš me: »Tko danas još vodi računa o »krepostima«? Mi smo katolici zaista nevjerojatno smiješni.« Najprije ti moram reći da o »krepostima« vode računa i sami marksisti. Dakako, oni ih na svoj način shvaćaju, ne upotrebljavaju ni taj izraz, ali o njima govore i pišu čitave rasprave. A. Vukasović u svojoj knjizi »Moralni odgoj« (1974) kreposti naziva »moralnim kvalitetama ličnosti«, pa među ostalim piše: »Te pozitivne kvalitete ili moralne osobine ličnosti svrstat ćemo u 12 skupina, koje prezentiraju moralna svojstva: čestitost, uljudnost, disciplniranost, humanost, pravednost, društvenost, dosljednost, prekaljenost, radinost, samostalnost, patriotizam i internacionalizam« (str. 214). Zar to nije rasprava o krepostima? Pod naslovom »disciplniranost« nalazim krepost »umjerenosti« i »razboritosti«, a pod naslovom »prekaljenost« nalazim »hrabrost«. A to su tri kreposti o kojima je jednako već i grčki filozof Platon pisao; on ih je prvi tako i svrstao.

A jesi li ikada čuo da razni istočnjački narodi i njihove religije veoma cijene kreposti, pa im upravo kreposti služe kao sržnost svega njihova čudorednog života i djelovanja? Danas se i kod nas mnogo govori o tzv. »transcendentalnoj meditaciji«, o »Yogi«, o »Zenu«, pa o njihovom religioznom »iskustvu«. Kod toga se ne misli da je hinduizam ili brahmanizam religija, koja je nastala u Indiji nakon dolaska Arijevaca oko 1500. godine prije Krista, da je rasla iz ljudskog »iskustva«, iz neprestanog istraživanja vlastite savjesti, iz trajnog razmišljanja i stalne brige da se ne izgubi ništa od bogatog životnog tisućljetnog iskustva. Ne misli se, ako mi danas govorimo toliko o »iskustvu«, da je to utjecaj također Istoka. Hinduizam svu zemaljsku stvarnost, život, radost, osobnost i ljubav smatra obmanom i izvorom trpljenja. Tome se čovjek može ukloniti kreposnim nastojanjem. Slično naučava budizam: do unutrašnje ravnoteže dolazim odricanjem. Osobito značajan Konfucije i kineska mudrost, koji savršenstvo života nalaze u trajnom svladavanju samoga sebe, svojih nižih težnja te u praktičnom vršenju niza kreposti: blagosti, pravednosti, iskrenosti, poslušnosti, pobožnosti itd.

Otac Pedro Arrupe, sadašnji general Družbe Isusove, pripovjeda kako je kao misionar u Japanu prijateljevao s više budističkih svećenika — bonaca. Tada je Arrupe bio učitelj novaka. Jedan od bonaca, također učitelj novaka u budističkom samostanu; učitelj mladića koji dolaze u samostan nakon svršene srednje škole, pozvao je Arrupea da dođe k njemu pa da čuje što on govori svojim novacima. Arrupe je zaista jednoga dana pošao. Upravo je dotični bonac imao govoriti neku konferenciju svojim mladićima. Arrupe je bio prisutan i na koncu zadivljen rekao: »Prekrasan govor o svladavanju čovjekovih strasti. Sve bih mogao ponoviti svojim novacima, sve je točno, samo manjka riječ Objave i osoba Isusa Krista«.

A ti kažeš da možeš »mirno živjeti bez nekakve brige oko nečega što su teolozi nazvali »kreposti?« Ponajprije, teolozi nisu izmislili taj naziv. Taj naziv, ako hoćeš, izmislili su grčki filozofi davno prije kršćanstva. Taj naziv poznaje Sokrat, Platon, napose Aristotel. Ovaj posljednji u knjizi koju je napisao svome sinu o čudorednom ponašanju pod naslovom »Nikomahova etika«, ima veoma mnogo mjesta gdje govori o »krepostima«. On je zapravo nadahnuo kršćanske pisce, crkvene Oce, a onda i teologe. Drugo, ti mirno živjeti ne možeš niti kao čovjek, a još manje kao kršćanin ako se ne trudiš da budeš vrijedan i valjan, tj. »krepostan«.

Moraš pojmiti da »krepost« nije nešto što čovjeku pridolazi izvana kao kad obučeš novi kaput ili nove cipele. To nije ukras, broš, naušnice ili drugi neki nakit bez čega čovjek može biti. Ti ne »posjeduješ« krepost, nego ti jesi ili nisi »krepostan«. Svaki tvoj izvanjski čin pokazuje odakle taj čin izvire. Ukoliko je čin dobar, izvire iz dobrog izvora, iz tvoga temeljnog opredjeljenja za dobro, iz tvog čvrstog stava da budeš vrijedan čovjek i kršćanin. Ukoliko je neko djelo loše, a učinio si ga svjesno i slobodno, ono pokazuje da izvor iz kojeg ističe nije dobar, da tvoje opredjeljenje nije za dobro nego za zlo. A upravo je to unutrašnje, dubinsko opredjeljenje pokazatelj što si i što vrijediš. Pa kad govorimo o »kreposnom čovjeku«, onda govorimo isključivo u tom okviru temeljnog izbora za dobro o onome što je iznutra u čovjeku, u njegovu srcu, kako je to i Gospodin jasno rekao: »Ta iz srca izviru opake namisli, ubojstva, preljubi, bludništva, krađe, lažna svjedočanstva, psovke« (Mt 15, 19).

Mislim, Stanko, da te to sve skupa mora »dirati«, jer si bio rekao: »To me uopće ne dira.« Ovdje se radi o tebi da li si vrijedan u svome poslu, u svojoj službi i zvanju, da li si vrijedan kao čovjek, da li nastojiš biti valjan kršćanin. Upravo sav ti i svi vidovi tvoga djelovanja ulaze u pitanje, jer biti »vrijedan« i »valjan« isto je što »biti krepostan«.

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Stajalo ga

U svom dnevniku bilježi dr Ivan Merz ovu crticu iz svog bečkog života:

»Beč, 12. lipnja 1915. — Večeras sam bio s K. u Prateru, a poslije toga sam se priključio hrvatskom vojniku. Odveo sam ga na strmu željeznicu i na Riesenrad. Kad je bio gore, rekao je:

— Volio bih nego hiljadarku, da mi je mati, pa sestra, pa otac ovdje, da vide...

Rekao je da bi me kod kuće dočekao i ovna zaklao, i osam me dana ne bi pustio iz kuće, i majka bi me njegova zagrlila — itd.

Silno je priprost čovjek. Ne zna pisati, a tako je dobra srca, kako sam kaže. To me stajalo 2,40 krune, no nije mi žao, jer tko zna neće li skoro poginuti...?«

Najveća je sreća usrećiti drugoga. Sebičnjak ne može biti sretan!

Oče naš

Oče naš, koji si u meni, mome bližnjemu i u svakom čovjeku, daj da ljudi upoznaju i zavole Tvoje Ime.

Daj da tvoja ljubav, Tvoja slava i tvoje kraljevstvo zavladaju ovim svijetom. Da ljudi ostvaruju Tvoju volju i ovdje na zemlji Tebi radosno služe, te poput anđela i drugih nebeskih sretnika uveličaju Tebe radosnim hvalospjevom.

Premda se mnogo uzdižemo i oholimo, mi smo maleni i slabi. A Ti koji sve možeš, kruha nam daj!

Produhovi i oplemeni naše srce da velikodušno opraštamo jedni drugima, znajući da je to uvjet da i Ti nama oprostiš sve naše grijehe.

Ti znaš da smo mi slabi i da lako padamo. Zato Te molimo: budi uvijek uz nas i daj da i mi budemo uvijek uz Tebe.

Čuvaj nas od teških iskušenja i unaprijed ukloni od nas sve ono čime bismo Te mogli uvrijediti.

Mijo Nikić

Bakina mudrost

No, zar ćemo još i bake slušati, kad se radi o životu mladih, današnjih mladih atomskoga dvadesetog vijeka?

Ipak! Nemojte biti previše mudri pred samima sobom, opominje nas sv. Pavao. Uostalom, pročitaj, pa prosudi!

»Vrijednost čovjeka ne određuje ni bogatstvo, ni ljepota, ni talenat, ni položaj, ni ratna slava, nego samo: pobožnost, marljivost, trijeznost, čistoća i dobrota njegove duše. A to je ono što ljudi mogu najmanje da shvate i prihvate«.

Da, ne mogu svatiti i prihvatiti!

Zašto je mnogome život prazan i očajan? Mnogi na n, kidišu i ubijaju se. Nisu mogli shvatiti i prihvatiti!

Možda će biti dobro još jednom pročitati bakine riječi i nad svakom se pojedinom riječi malo zamisliti...

Nad ponorom

Jezivo je bilo ono što se dogodilo jednom mladiću na Sardiniji.

Tri brata opaziše gnijezdo orlova u gorskim stijenama. Dogovoriše se da idu izvaditi mlade orliće. Uzeli su konop, vreću i — za svaki slučaj veliki kuhinjski nož.

Popeše se na stijenu. Najjači se sveže konopom, a ostala dvojica će ga konopom spustiti do gnijezda i onda, s mladim orlićima, povući gore. Spustiše ga do otvora. Doista, tu je gnijezdo i u njemu četiri orlića, već poletarci. On ih pohvata, strpa u vreću i dade znak onoj dvojici da vuku.

Ali jao! U taj čas začuje se jak šum krila. Stara orlica bila je tu. Svojim strašnim pandžama i kljunom obori se na kradljivca. On trže nožinu i stane njom mahati. I pogodi orlicu, koja se surva u provaliju. No kako je žestoko mahao nožem iznad glave, udario je i po konopu i — presjekao četiri struka od njih pet. Problijedio je na smrt. Hoće li konop izdržati?

I braća su obamrla. Polako oprezno, vukli su, držeći od straha, i napokon su ga ipak izvrkli na stijenu. Mladić je pao na tle kao mrtav. I u času je posijedio.

Koliki mladići i djevojke ludo se i lakoumno spuštaju u ponor grijeha, a pod njima zjapi vječna propast! U strašnijem su položaju nego što je bio ovaj mladić.

Klis

U travnju 1596. neki su naši smioni ljudi, Uskoci i drugi vitezovi, uspjeli u zgodnom času provaliti u mučenički Klis, koji je već dugo stenjao pod turskim jarmom.

Turaka je taj čas bilo u Klisu malo kod kuće, pa im je pothvat uspio.

No svima je bilo jasno da će Turci opet svom svojom silom navaliti da Klis opet vrate pod svoju vlast.

S druge strane, glas o oslobođenju Klisa rašlri se brzo na sve strane i uzbudi opću radost kod kršćana. Narod je klicao od veselja. Dizao se na oružje da bi oslobodio sve kršćane i izbacio dušmanina iz Evrope. Procesije su se vodile, prilozi se skupljali.

A junački pop Šimun Urmanić obilazio je od kuće do kuće, noseći kudjelju s vretenom, i kad bi kojega čovjeka zatekao koji se kratio u boj, kudio bi ga pružajući mu kudjelju:

— Evo ti, kukavico, ovo je tvoje oružje, a mani se ti puške i sablje. Pripaši pregaču pa predi. Ne vidiš li da su tvoji drugovi pošli u sveti boj za viru, a ti tu sam ostao i ljenčariš?

Nije bilo lako našim starima sačuvati nam svetu vjeru!

Upornost

Nova Huta je mlado industrijsko naselje kod Krakova u Poljskoj. Nastala je poslije rata. Ima već preko 200.000 stanovnika.

Godine 1952. osnovana je župa, ali dugo je, sve do sada, ostala bez crkve, jer nije bilo moguće graditi. Ljudi su išli na sv. Misu, koja se služila pod vedrim nebom. Kiša, snijeg, vrućina i vjetar pokušali su ih umoriti i rastjerati.

Ipak je s vremenom, upornošću običnoga radnog čovjeka, koga ni godine čekanja nisu mogle slomiti, nedavno stigla dozvola i izrasla je velika crkva, u kojoj ima mjesta za 10.000 vjernika.

Nedavno je bila posvećena.

U župi djeluje župnik s 12 kapelana i svi su »preko glave« zaposleni. Samo na vjeronauku imaju 14.000 djece! Vjeronaučnih dvorana još nemaju, a isto tako nemaju ni uređenih prostorija za stanovanje svećenika i za dušobrižničke potrebe. Ali bit će i to s vremenom, uz cijenu upornosti i ustrajnosti.

glasnikova priča

Piše: EMILIJA

Marijan bi sada znao živjeti za Boga

Ovo nije priča. Ovo je istina!

Zima je. Početak veljače 1958. godine. Bila sam tada još posve mlada bolničarka, u prvoj godini službe. Na našem odjelu, u maloj sobi sa dva kreveta ležao je bolesnik imenom Marijan.

Bio je to čovjek četrdesetih godina, no razvratni život posve mu je uništio jetra, srce, bubrege. Samo mu je još mozak ostao zdrav, ali misli i riječi pokvarene kao da je sam đavo u njemu. Njegova je duša bila natovarena valjda svim grijesima što ih ima. Hvalio se svojim provodima po barovima i javnim kućama. Nije znao broja kolike je djevojke upropastio, kolike su žene zbog njega učinile abortuse, koliko je ljudi prevario, mito uzimao, nevine optuživao ...

A svim se tim hvalio i ponosio!

• • •

Bio je teško bolestan. Ciroza mu je posve zgrčila jetra. Tijelo kostur — trbuh kao bačva. Sve češće je bacao krv. Smrt mu je prijetila svakoga dana.

Nismo ga smjeli zvati imenom, jer bi odmah strašno psovao i govorio da bi se radije zvao vrag, nego Marijan.

Takvom čovjeku jasno da nisam mogla progovoriti ni jednu spasonosnu riječ. Ipak sam razmišljala s bolju u srcu: »Kako strašan pakao čeka Marijana!

Ništa mu nisam govorila, ali sam molila. Svaki dan sve više. Za Marijanovo obraćenje.

• • •

11. veljače 1958.

Bio je blagdan stogodišnjice lurdskih ukazanja. Došla sam na svetu Misu u 12 sati u kapelu Gospe Lurdske u Vrbanićevoj ulici (usre Zagreba) i tu žarko molila:

— Majko draga, danas je stogodišnjica Tvojih lurdskih čudesa, danas me ne možeš odbiti. Majko, učini još jedno čudo! Ti toliko želiš obraćenje grešnika ... Ne molim Te ni kruha ni ruha ... Majko! Spasi Marijanovu dušu! Pogledaj, možda se nekad njegova majka za njega vruće molila ... Možda koja tiha redovnica. Pogledaj koliki mole za grešnike! Sveti Augustine, vi toliki Božji ugodnici, koji ste i sami gazili stazama grijeha, vi najbolje znate što znači grijeh, obraćenje, spas od pakla ... Dajte, pomozite sad! Molite dragu Majku da učini čudo! Majko, ne budi tvrda srca! Obrati Marijana ...

• • •

Iz crkve moradoh ravno na posao.

Zamolila sam posjetioce, kojih je bila puna Marijanova soba, da malo izađu na terasu da mogu prozračiti i urediti bolesnika. I opet mu ništa o Bogu nisam rekla, samo sam tiho molila. Odjednom Marijan nešto prošapta.

Sagnuh se da čujem, a on ponovi:

— Isuse, smiluj mi se! Majko Božja, spasi me!

— Da, Marijane, Isus vas ljubi; ljubi sve ljude toliko da se dao na križ raspeti! Isus je oprostio razbojniku ... i Magdaleni.

Pomogla sam mu da ispita savjest. Upoznao je svu svoju zloću. Krupnim se suzama kajao iz sve duše što je toliko Boga vrijeđao. Ispričala sam mu kako je dobio Milost obraćenja. Kako je samo žarko zahvaljivao dragoj Majci što ga je spasila! A onda sam ga upitala:

— Marijane, kad bi dragi Bog sad učinio još jedno čudo, pa vam vratio zdravlje, što biste uradili?

Prihvatio me za ruku. — Sestro! Sada bih znao živjeti — samo za Boga.

Bila sam sigurna da je njegova duša spašena. Zajedno smo zahvalili milosrđu Božjem, našoj dragoj Majci Mariji i našim svetima. A onda sam ga na čas ostavila samoga.

• • •

Skoknula sam u garderobu i donijela svoj džepni križ, dar oca Antića. Rekla sam mu da je križ blagoslovljen i da onaj tko ga na času smrti raskajan poljubi dobiva potpuno oproštenje.

Uzeo je križ u svoje ruke i zagledao se u nj onim dubokim očima, s dušom koja moli »Isuse, milosrđe!« A onda je snažno privinuo križ svojim usnama.

Tišina, mir, sreća ...

Odjednom iz njegova grla provali snažan mlaz krvi. Ona je preplavila križ, krevet, moju odjeću. Još jedan trzaj, i njegove velike, širokom otvorene oči smirile se u blagom zagrljaju sretne smrti — s krvavim križem na usnama.

Drhtala sam. »Isuse, Tvoja krv otkupnina, njegova krv pokajanje. Isuse, budi mu milostiv«!

• • •

Mnogo puta sam kasnije molila za kojeg tvrdokornog grešnika, molila našu dragu Majku, anđele, svece. A molila sam i moga Marijana:

— Marijane, moli ti sad za ovog grešnika!

Uvijek sam bila uslišana. Tako su zahvalne te duše! I ne gledajmo grešnike tvrda srca. Molimo za njihovo obraćenje!

Ali naša molitva je slaba i bijedna, ako molimo sami. Sveci su naša braća, naši prijatelji. Molimo njihov zagovor. Tražimo ih da mole s nama za grešnike, koji su nam na srcu. Molimo zajedno s njima Nebesku Majku. Njezina je glavna poruka u Fatimi:

»Molite za grešnike«!

No, nikad nemojmo zaboraviti **zahvaliti** Bogu, dragoj Majci i svetima na primiljenim milostima.

Kalendar

Dragi prijatelji i dobročinitelji misija, napose naših misionara oca Gabrića i Majke Terezije, javljamo vam da smo prigodom četrdesetgodišnjice jubileja oca Gabrića i pedesetgodišnjice Majke Terezije što su otišli u misije, izdali prigodni SPOMEN-KALENDARIĆ s njihovim slikama na omotu i kratkim podacima o tim njihovim jubilejima. To su dva naša misionara, kojima se možemo ponositi pred cijelim svijetom.

Kalendarić za 1978. izlazi tijekom rujna. Cijena mu je 4 dinara, a naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp 699, Palmotićeva 31. Na deset i više komada dajemo uobičajeni popust od 10 posto. Naručite ga na vrijeme jer je naklada ograničena. Redovitim naručiocima osiguran je broj kalendarića što ga svake godine primaju.

Razni oblici molitve

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Saborska izjava o odnosu Crkve prema nekršćanskim religijama kaže: »Katolička Crkva ne odbacuje ništa što u tim religijama ima istinito i sveto« (broj 2). Misijska nakana ovog mjeseca svraća osobitu pažnju na molitvu i razne religiozne predaje, a napose u religijama Azije i Afrike. Danas je opće poznata činjenica da između raznih religioznih kultura postoje stalne veze. One su pogotovo jake na području molitve. Kršćani Zapada pokazuju iz dana u dan sve više zanimanja za način i predaje molitve kod velikih nekršćanskih religija Istoka: budizma, hinduizma, šintoizma. Afrika pak unosi u liturgijsku molitvu za nas nove oblike, koji su puni religioznoga dinamizma.

No kako Crkva bez prekida naviješta i dužna je naviještati Krista, »koji je put, istina i život« (Iv 14, 6), u kome ljudi nalaze puninu religioznog života, u kome je Bog sve sa sobom pomirio, posve je razumljivo da njezino nastojanje mora ići za tim kako bi sve ono istinski vrijedno u nekršćanskim istinama našlo svoju punInu u Kristu. To isto vrijedi i za razne oblike nekršćanske molitve.

Crkva koja na tajanstven način u vremenu i prostoru produžuje Krista, nastojat će sve ono pozitivno u nekršćanskim religijama prihvatiti i prožeti Evanđeljem. Prema tome, njezin misijski rad neće početi ni od čega, već će se nakalamiti na zdrave tradicije nekršćanskih religija, uključujući ih u nauku i praksu spasenja prema planu Božje Providnosti. U tome vrlo teškom i delikatnom poslu osobitu će ulogu odigrati domaći kler i domaći katehisti, koji bolje od stranih misionara poznaju dušu vjerskih tradicija svojih sunarodnjaka. Nadovezujući na njih, iznosit će kršćansku nauku, a s njima će moliti onako kako nas je Krist učio moliti, ispunjajući sadržajem njihove načine i oblike molitve.

Pretpostavka je za takav rad vjera da je Kristova nauka dana za sve ljude, za sve narode, za sve kulture, za sva vremena. Takvom su vjerom bili prožeti prvi kršćani i zato su tako hrabro ulazili u židovski, helenski i rimski svijet te ga nastojali oplemeniti i obogatiti evanđeoskim sadržajem. Slično su činili i oni misionari koji su na početku srednjega vijeka nastojali privesti punini Evanđelja germanske i slavenske narode. Među njima su više uspjeli i izabrali bolji put oni koji su se više znali prilagoditi mentalitetu onih koje su evangelizirali. Sv. Ćirili i Metodije sa svojim slavenskim bogoslužjem bili su u tom pogledu vrlo snalažljivi, tako da im se i danas možemo diviti.

Prema tome, današnja Crkva u susretu s novim narodima, religijama i kulturama može od prošlosti mnogo naučiti, pa i II vatikanski sabor u spomenutoj Deklaraciji o odnosu s nekršćanskim religijama dao joj je mnogo svjetla. Mi ćemo se kao članovi Apostolata molitve tijekom ovoga mjeseca moliti da se Crkva tim svjetlom u svome radu i kontaktima s nekršćanskim religijama znade okorsititi te u što većoj mjeri ispuniti svoju veliku povijesnu zadaću: sve narode, kulture i religije obogatiti Kristovom puninom.

Josip Antolović

Nova biskupija Baruipur

TERITORIJ NOVE BISKUPIJE BARUIPUR

Prigodom pedesetgodišnjice odlaska naših prvih misionara u Indiju pisali smo 1975. godine u Glasniku prilično opširno o Kalkutskoj nadbiskupiji. Tada smo između ostalog spomenuli da ta nadbiskupija obuhvaća 70.810 kvadratnih kilometara teritorija Zapadnog Bengala i da na tom području živi nešto više od 27 milijuna stanovnika, a katolika da ima oko 80.000. Po sebi je razumljivo da je teško na tako velikom prostoru i među tolikim brojem stanovnika razviti neku jaču apostolsku aktivnost. Kalkutska nadbiskupija dijelila se u svojoj povijesti već osam ili deset puta. A eto, još uvijek je zadržala tolik teritorij i tolik broj ljudi kojima je trebalo naviještati Evanđelje. Stoga nije nikoga iznenadilo kad je došlo do nove diobe.

18. kolovoza ove godine proglašen je dekret kojim Papa Pavao VI. osniva novu biskupiju Baruipur. Pod tu novu biskupiju potpada južni i središnji dio 24. parganasa ili okružja. A baš na tom teritoriju nalaze se sve misijske postaje koje su tijekom godina ili podigli iz temelja ili upravljali naši hrvatski i slovenski isusovački misionari. To su župe: Morapai, Kalyanpur, Raghabpur, Kaurapukur, Khari, Basanti, Baydiapur, novoosnovana postaja Kumrokhali ili, kako se sada naziva »Maria Polli«, te župa Thakurpur, koja nije pripadala našim misionarima.

Na teritoriju nove biskupije živi oko šest i po milijuna stanovnika, a od toga ima svega 20.300 katolika.

Sjedište nove biskupije je u mjestu Baruipuru, koje se nalazi nekih 10 milja južno od Kalkute. U tom mjestu gotovo i nema katolika, ali je izabrano za sjedište biskupije zato što je najpristupačnije svim dijelovima nove biskupije, pa će misionari dosta lako moći dolaziti do svoga biskupa. Baruipur se nalazi svega oko dvije milje udaljen od Kalyanpura, a u tome mjestu živi oko 1.300 katolika i nalazi se veoma lijepa nova crkva što ju je podigao pokojni slovenski misionar otac Stanko Poderžaj, pa će moći poslužiti i kao privremene katedrala.

Prvim biskupom nove biskupije imenovan je otac Linus Nirmal Gomes, po narodnosti Bengalac, ali rodom iz Istočnog Bengala, ili današnjeg Bangladeša. On je zadnjih deset godina bio župnik župe svete Terezije u Kalkuti.

Odsad i župa našeg Oca Gabrića, dakle, potpada pod novu biskupiju. On je to već dulje vrijeme očekivao, no mislio je da će prvim biskupom te nove biskupije postati njegov štićenik i prvi svećenik iz basantske župe, vlč. Franjo Gomes, koji inače vodi »Karitas« Kalkutske nadbiskupije.

Dok razmišljamo o tom velikom događaju za misije u delti Gangesa, bez pretjerivanja možemo reći da temelji te nove biskupije počivaju na žrtvama naših hrvatskih i slovenskih misionara. Stoga smijemo reći i to da je to i priznanje i nagrada tim našim misionarima za sve ono što su tijekom desetljeća učinili za Crkvu u delti rijeke Gangesa.

Neka Gospodin i Gospa obilno blagoslove tu novu biskupiju i njihova prvog biskupa!

Juraj Gusić

Crkva u Čibombu je otvorena

S velikim veseljem javlja nam časni brat Ilija Dilber u svome pismu od 10. rujna ove godine o svečanosti blagoslova i otvorenja nove crkve Majke Božje, Pomoćnice kršćana, izgrađene na spomen naših solinskih jubileja.

U nedjelju, 4. rujna 1977., nekoliko dana prije prve godišnjice proslave 1300. obljetnice početka pokrštavanja Hrvata i tisućgodišnjice prve poznate Gospine crkve u našem narodu, prijatelji i dobročinitelji misija iz naše domovine darovali su kršćanima u mjestu Čibombu u Zambiji novu crkvu, posvećenu Gospi, Pomoćnici kršćana.

Na crkvi su svi zidarski poslovi bili dovršeni do 25. kolovoza. Tog dana priredio sam svojim radnicima obilan oproštajni ručak kraj same crkve. Nakon tog ručka većina radnika pošla je svojim kućama, dok su tu još ostali stolari i ličioci. 30. kolovoza svi su poslovi u crkvi bili dovršeni. No već od 25. kolovoza započelo je čišćenje terena oko crkve. Na poslu su se našli i muževi, i žene, i mladež. Cvijeće oko crkve posadili su već prije dva mjeseca i obilno su ga zalijevali jer su željeli da malo brže raste i procvate do dana svečanosti blagoslova i otvorenja crkve.

30. kolovoza našla se kod crkve velika skupina dobrovoljaca, koji su se dali na čišćenje terena blizu crkve i na podizanje neke vrste sjenica, gdje će se pripremati hrana za uzvanike. Mojim radnicima i meni kupili su nešto pića da nas bar malo pogoste na završetku naših poslova. Poslije podne ispratili su nas bubnjanjem, plesanjem i zahvalnim pjesmama. Ja sam njima i njihovu župniku vlč. Johnu Kalale prepustio da oni sami pripreme sve za svečanost blagoslova i otvorenja crkve. Na raspolaganju su imali još četiri dana da urede crkvu i da spreme sve za doček uzvanika.

U nedjelju, 4. rujna, krenuo sam rano u Čibombo. Usput sam se navratio u Litetu, bolnicu za gubavce, gdje rade naše dvije medicinske sestre, Emica Vertlić i Ivanka Šuber. One su se u zadnje vrijeme mnogo žrtvovale da su nam za svečanost priredile kolača. Ivanka je darovala za tu novu crkvu 300 kwača, ili oko 400 dolara.

CRKVA U ČIBOMBU KOJA JE POSVEĆENA MAJCI BOŽJOJ POMOĆNICI KRŠĆANA

GOSPINA SLIKA U CRKVI U ČIBOMBU. UMJETNICA JE SLIKU IZRADILA U DUHU AFRIČKE UMJETNOSTI

Kad sam došao u Litetu, nisam ih tamo našao. Već su bile otišle u Čibombo. Stoga sam se požurio da i ja na vrijeme stignem tamo. Bilo mi je malo neugodno kad me je narod pred crkvom dočekao s pjesmom i plesom.

Oko crkve sve je uistinu bilo čisto, a domišljati su i cvijeća koje je već cvalo, pa su ga posadili uz crkvu. Malo dalje od crkve, u već spomenutim sjenicama, žene su kuhale puru ili, kako je oni zovu »nšimu«, i umak koji zovu »ndivo«. Za ovu zgodu puru su kuhale od kukuruznog brašna, a ndivo su pravile od kokošjeg i govedeg mesa. Sve su to oni sakupili među sobom, jer im je bio mnogo stalo do toga da što bolje pogoste uzvanike.

Crkva je bila spremna da primi i domaće vjernike i goste. U njoj je već visjela na zidu iza oltara lijepa slika, što ju je izradila sestra Pija, dominikanka iz Njemačke. U ladi crkve već su bile smještene nove klupe. Oltar je bio također lijepo opremljen. Sve je samo čekalo na svečani blagoslov i otvorenje crkve.

Kad sam došao u Čibombo toga jutra 4. rujna, još nije stigao naš Nadbiskup iz Lusake. No već mu je izišla ususret mladež da ga svečano dočeka na ulazu u mjesto. On će, naime, sam blagosloviti i otvoriti novu crkvu.

U deset sati stigao je Nadbiskupov šofer s autom, ali bez Nadbiskupa! Rekao nam je da je Nadbiskup ostao s narodom i da zajedno s njim dolazi pješice. Za kratko vrijeme eto Nadbiskupa i povorke koja ga prati s pjesmom, bubnjanjem, plesanjem, ilukanjem i podcikivanjem.

Kad je napokon Nadbiskup stigao do crkve, brzo se spremio on i njegova pratnja i započeo je obred blagoslova crkve. U svojoj propovijedi nadbiskup Milingo zahvaljivao je Bogu, Gospi i »dalekoj prekomorskoj braći kršćanima iz domovine časnog brata Ilije Dilbera«, tj. vama na tako velikom i divnom daru.

Idući u crkvi prema oltaru, Nadbiskup je promatrao Gospinu sliku na zidu iza oltara. Slika prikazuje Gospu s malim Isusom, koji u ruci drži klip kukuruza, spreman da ga jede. Kraj Gospe nalazi se majka s malim djetetom na leđima i još dvoje druge djece. Sliku nam je naslikala umjetnica časna sestra dominikanka, misionarka iz Njemačke, a zove se sestra Pija.

MNOŠTVO NARODA OKUPILO SE NA SVEČANOSTI OTVORENJA NOVE CRKVE

NADBISKUP LUSAKE PREUZV. MILINGO SLUŽI PRVU SVETU MISU U NOVOJ CRKVI

Za vrijeme svete mise naizmjence je pjevalo pet zborova. Svaki je zbor imao svoje glazbene instrumente. Osim zbora iz samog mjesta Čibombo tu su bili i zborovi iz grada Kabwe, iz župe Bwacha, iz Ngungu, iz bolnice gubavaca u Liteti jedan zbor, te katedralni zbor iz Lusake. Ipak, zbor iz Čibombo imao je prednost u svojoj novoj crkvi.

Za vrijeme propovijedi pod svetom misom nadbiskup Milingo iznio je ukratko kako je došlo do toga da se podigne ova crkva. Rekao je da je naš hrvatski narod prošle godine slavio 13 stoljeća početka pokrštavanja Hrvata i tisućgodišnjicu prve poznate Gospine crkve u hrvatskom narodu. Pa da se zahvale na toj milosti, obećali su da će Bogu na slavu i Gospi na čast preko našeg brata Ilije Dilbera sagraditi jednu crkvu u Zambiji. Prvi plan je bio da se gradi crkva u distriktu Mumbwe, u mjestu Kapyanga. Bog je, međutim, htio da se ta crkva podigne ovdje, u Čibombu. Znamo da je naš prvi domaći sve-

ćenik u našoj nadbiskupiji, Stjepan Luisha, žarko želio da se ovdje podigne crkva. Organizirao je sabirne akcije. Skupilo se nešto sredstava, ali premalo da bi se moglo započeti gradnjom. Vi ste čak napravili i cigle za svoju crkvu. Stjepan Luisha vas je pozivao da se žarko molite da se Gospodin Bog smiluje i pošalje vam neku pomoć iz inozemstva. Međutim je taj vaš svećenik umro a da nije vidio ostvarenje svoje želje. Malo za njim umro je i revni vaš katehist. Izgledalo je da su vam sve nade propale. Danas smo, međutim, sigurni da vam je pokojni Stjepan Luisha od Boga i Gospe izmolio ovu milost da se vaša želja napokon ispunila. Stoga se molite za našu dragu braću u dalekim krajevima, koji se tako revno žrtvuju da se kršćanstvo može širiti i ovdje kod nas u Africi. Neka se milost kršćanske vjere proširi u sve krajeve na svim kontinentima!

Za vrijeme molitve vjernih mnogo se molilo za sve one koji su pridonijeli da je Čibombo dobio ovu divnu crkvu.

Poslije svete pričesti govorio je župnik vlč. John Kalale. Na kraju je mene zamolio da bih i ja rekao narodu nekoliko riječi. Kad sam pošao prema oltaru, nastalo je klicanje i pljeskanje. Rekao sam im ukratko kako se porodila misao da se gradi Gospina crkva ovdje u Čibombu. Zahvalio sam Bogu što me je izabrao za posrednika da ovo djelo bude ostvareno. Pozvao sam prisutne vjernike da se mole za dobrotvore ne samo danas, nego i ubuduće, napose kad dođu u ovu crkvu na molitvu. Zahvalio sam im na suradnji. Posebno sam se zahvalio mjesnim vlastima, koje su nam uvijek bile spremne pomoći kad je to bilo potrebno za vrijeme gradnje. Na kraju sam svima rekao: izgrađena je materijalna crkva. A sada neka se svi trude da izgrade onu pravu crkvu u svojim srcima, u svojim obiteljima i u cijelom mjestu Čibombu. Neka se ova crkvena zgrada sve više puni novim vjernicima! Neka život vjernika privuče u tu crkvu i u svetu Crkvu i one koji još nisu kršteni!

Na kraju sam im preporučio da nastave prikupljanje priloga za potrebe svoje nove crkve, jer crkva nema ni svoga misnoga posuđa ni misnoga ruha. Sve smo to za ovu zgodu posudili.

Doista, u sakristiji se nalaze jedan stol i jedan ormar (»kredenc«). No ormar je prazan.

UZVANICI SE GOSTE NAKON SVRŠENE SVEČANOSTI U CRKVI

Nadam se da će ipak nešto i sami oni pribaviti.

Poslije svete mise slijedila je zakuska. Zbilja su dosta dobro priredili za sve, tako da je bilo dovoljno i jela i pića. Svijet smo podijelili u dvije skupine: u jednoj su bili uzvanici, a u drugoj sav ostali narod.

Nakon ručka je nadbiskup Milingo opet otišao u crkvu i nastavio poučavati narod. Iznenadio sam se kad sam vidio preko stotinu muževa i žena kako pozorno slušaju Nadbiskupa, koji im je veoma živo propovijedao. Ostavili su jelo i piće i društvo da uzmognu piti na vrelu vječnog života . . .

Dragi naši dobročinitelji, da ste vidjeli koliki su mi prilazili i čestitali na tako lijepoj crkvi! Znao sam da te čestitke idu u prvom redu Bogu i Gospi, a onda svima vama koji ste zajedno s nama ovdje sudjelovali u izgradnji ove Gospine crkve. Neka bude Gospodinu Bogu dragoj Gospi i svima vama hvala za taj veliki dan što ga je doživio narod Čibomba u nedjelju, 4. rujna 1977. godine. Neka vam Gospodin i Gospa obilno naplate i ovdje i u vječnosti za sve što ste učinili za Crkvu u Zambiji, napose u mjestu Čibombu.

Ilija Dilber

MJESEC STUDENI POSVEĆEN JE SPOMENU NAŠIH POKOJNIKA. SJETIMO SE U SVOJIM MOLITVAMA I SVIH MISIONARA I MISIONARKI KOJI SU ZA KRISTOVO KRALJEVSTVO ŽRTVOVALI SVOJE SILE I SVOJ ŽIVOT.

Uvijek traže da im govorim o Isusu

Zamolili smo našu misionarku sestru Zdenku Miketinac, koja djeluje u Indiji, da nam nešto napiše o svojim učenicama. Pismo je pisala 27. srpnja 1977., ali u njemu govori i o početku školske godine, koja u Bengaliji počinje oko Nove godine.

Početak nove školske godine oživio je Darjeeling, i početkom trećeg mjeseca ulice su bile pune djece i odraslih. Obnovila su se prijateljstva, a smijeh djece i njihova vesela crvenkasta lica osvajaju srca.

Sve je bilo lijepo i veselo do pred konac prvog polugodišta. A polugodište je sa sobom donijelo dosta suza. Ipak su se one brzo osušile, jer život donosi uvijek nešto novo.

Moje male učenice petog razreda lijepo se pripremaju za naš »molitveni sastanak«. Već su naučile sve pjesmice, a sada sastavljaju svoje molitvice. Niti jedna od njih nije kršćanka, no sve su pune dobre volje i oduševljenja, pa će Gospodin Bog uslišati te njihove molitve. Vole one dragoga Boga i uvijek me mole da im govorim o Isusu.

Naša župa ovdje napreduje. Tijekom korizme mnogi su revni kršćani dolazili svaki dan na svetu misu, a krajem svakog tjedna mnogo njih je obavljalo dvodnevne duhovne vježbe. Na Veliki petak, Veliku subotu i na Uskrs crkva je bila prepuna vjernika iako je tih dana kiša lijevala kao iz kabla. Sve nas je duboko dirnulo krštenje odraslih za vrijeme svetih obreda uskrsnog bdijenja.

I u svibnju dolazilo je na pobožnosti u čast Gospi mnogo vjernika. Za zadnji dan svibnja željeli smo imati procesiju sa svijećama uvečer do Lurdske spilje. No to nam je omela jaka kiša. Ipak smo zapalili svijeće u crkvi i u tom treptavom svjetlu obavili smo zadnju svibanjsku pobožnost. Molili smo da se *Kristovo kraljevstvo proširi i na ove visoke* i ponosne Himalaje.

MOLITVENI PLES KOJIM MLADA ŽENA MOLI BOŽANSTVO DA SKINE PROKLETSTVO S NJEZINA MUŽA

PLES RADOSTI ŠTO JE BOŽANSTVO USLIŠALO MOLITVU. TO SU PRIZORI IZ IGROKAZA ŠTO SU GA IZVELE UČENICE S. ZDENKE

Eto tako mi ovdje apostolski djelujemo prema svojim mogućnostima, a Gospodin će dati da taj naš *trud ne ostane neplodan*. Ako baš mi ne budemo vidjeli plodove svoga rada, možda će ga vidjeti oni koji će doći poslije nas, jer Gospodin ima svoje časove i *sjetve i žetve* . . .

s. Zdenka Miketinac

nove knjige

DANICA

Od sviju izdanja HKD sv. Ćirila i Metoda, nekadašnjeg Društva sv. Jeronima, svakako je najpopularniji kaledar »Danica«, koja već preko stotinu godina na najbolji način reprezentira našu najčitaniju pučku knjigu. I ove je godine izašla već u rujnu za god. 1978. Inače i u drugim zemljama slična izdanja izlaze također mnogo prije početka kalendarske godine. I ove se godine »Danica« odlikuje bogatstvom, raznolikošću i zanimljivošću priloga. Posebno se ističu prilozi na obojenom papiru (»Mala Danica« s popularnim nagradnim natječajem i prilog za naše ljude u inozemstvu).

Kalendarij je ukrašen crtežima prof. Zdenke Sertić, koja je prijašnjih godina ukrasila »Danicu« crtežima hrvatgoskih vladara i junaka Svete Hrvatske, dok je ove godine dala vrlo uspjele crteže hrvatskih književnika od Marulića do Matoša. Uopće se ove godine u »Danici« prilično mnogo govori o pučkoj književnosti, kojoj je posvećen i uvodni članak glavnog urednika prof. Radovana Gregeca. O tzv. pučkom katoličizmu piše u svom vrlo aktualnom članku dr Tomo Vereš.

U »Danici« kao pučkom zborniku javljaju se i naši seljaci i radnici, ali i beletristički prilozi imaju svoju vrijednost. Tu mislimo naročito na priloge naših poznatih književnika Tomislava Prpića, Ante Jakšića, Ive Balentovića, Dubravka Horvatića, Stjepana Džalte, Josipa Velebita, Mire Preisler, Krešimira Mlača, Josipa Berke, Mirka Validžića, Stanka Dominića, Tomislava Antunovića, Josipa Lončarevića, Serafina Mičića, Josipa Vrane i drugih. Javljaju se i stari suradnici predratne Danice kao npr. dr Ivan Šmalcelj, dr. Đuro Kuntarić i don Joso Felicinović.

Važni su članci u prvom dijelu knjige koji govore o duhovnoj problematici. Srećko Bošnjak piše o pitanju teških grijeha, Marijan Valković o moralnom izazovu današnjice, p. Božidar Nagy o Ivanu Merzu, p. Josip Antolović o Edomiru Cikl, Srećko Majstorović o Vendelinu Vošnjaku, Žar ko Brzić o s. Mariji Petković, Zdenko Tenšek o hrvatskim kapucinima na Rijeci, Ivan Čuk o 60. obljetnici fatimskih ukazanja, Hrvatin Jurišić o sinjskom sjemeništu, Martin Kirigin o duhovnosti sakramenata, Mato Božićević o Stjepanu Šircli itd.

Na kraju knjige nalaze se zanimljivi članci za naše poljoprivrednike s praktičnim uputama i, kao i obično, pregled sajmova.

G. M.

U ŽIVOT ZA DRUGE, napisao J. Jenko, Preveo S. Belaj, salezijanac. Cijena 50 d. Narudžbe »Salezijanski Vjesnik«, Vlaška 36/I, 41000 Zagreb. Autobiografija naših hrvatskih svećenika, misionara i misionarki kao i mnogih poznatih velikih ljudi Crkve. Knjiga je vrlo pogodna za buđenje svećeničkih i redovničkih zvanja.

MARULIĆ, Hrvatska književna revija broj 4/1977. nedavno je izišao pun dostignuća i ostvarenja koje zanimaju svakoga katoličkog intelektualca.

DOKTORICA ROJC, napisao D. Damjanović, izdalo HKD sv. Ćirila i Metoda, 244 stranice, cijena 35 d. — Ova će vas knjiga upoznati s osobom koja je dugo i mučno tragala za »skrivenim blagom« — istine i ljubavi. Dr Rojc je naša hrvatska suvremena obraćenica. Kao takva može mnogima biti putokazom da se oslobode svoga žalosnoga i bijednoga stanja u kojem se nalaze. Na svom životnom putu bila je milosrdni Samaritanac. Mnogima je spasila zdravlje da te i danas rade svoje dužnosti. Knjiga je pisana izvanrednim stilom i čita se kao najljepši roman.

GLASNIK živi od broja do broja. Zato mu je tek PRETPLATA prava pomoć, bez koje dolazi u nezgodnu situaciju. Račune, naime, za tiskanje treba podmiriti u roku od osam dana, a poštarinu odmah.

MOLIMO VAS PODMIRITE SVOJE RAČUNE KOD GLASNIKA! H v a l a!

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

...i Gospi od brze pomoći na uslišanoj molbi. — S. Mirjam, Jordanovac.
...i Gospi od brze pomoći za sve primljene milosti. — Ane Kolundžić, Komletinci
...sv. Josipu, sv. Antunu i bl. Leopoldu za mir i blagoslov u obitelji. — M. V., Donja Vrba
...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje djeteta. — Anica Brizanac, Sl. Brod
...i Gospi od brze pomoći. — Anica Sliško, Pleternica
...i bl. Leopoldu za mnoge milosti a napose što mi je unuk sretno prošao na glavnom ispitu. — Doroteja Strahija, D. Kraljevec
...Gospi od sedam žalosti, sv. Antunu i bl. Leopoldu za primljene milosti u obitelji. — Zahvalna majka iz Međimurja
...na primljenim milostima. — Mira Ćorić, ž. Marinova, Tugare
...i bl. Leopoldu što mi je sin sretno prošao u školi. — Š. K., Zenica
...za sve primljene milosti tokom mojega života. — J. M. iz Lovrečana
...i svima svetima na primljenim milostima. — Mira Biljan, Senj
...što sam sretno prošla u prometnoj nesreći. — Marija V., Virovitica
...i sv. Tereziji od maloga Isusa za sretan uspjeh operacije i za sve ostale milosti. — Uršula Židov, Hemuševac
...za ozdravljenje. — J. G., Plešce
...i Gospi od brze pomoći za primljene milosti. — Marija Titoša, Vižinada
...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Antunu za primljene milosti. — H. S., Cvetkovec
...i Gospi od brze pomoći na zaposlenju kćerke. — Rozalija Topolnjak, Nedelišće
...za sretan uspjeh operacije moje i moga unuka. — M. H., Petrovina
...Kraljici Ružarja i sv. Anti za mnoge milosti a napose za pronađeni novac. — M. P., Komletinci
...Presv. Trojstvu, bl. Leopoldu i ostalim zagovornicima za sva dobročinstva kroz čitav život. — Barbara Ban i Terezija Rožić, Podhum
...Gospi od brze pomoći i mojim zaštitnicima na primljenim milostima. — Čitateljica iz Kupine
...na uslišanoj molbi. — Helena Vrebac, Doboj
...sv. Anti i sv. Nikoli Taveliću na svim uslišanim molitvama. — Ana Bandov, Livno
...na uslišanoj molitvi za zdravlje. — Franjo Kirn, Bugojno
...Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku na njihovu zagovoru. — N. N., Podravina
...i bl. Leopoldu za primljene milosti. — Evica T.
...i Gospi od Uznesenja koja mi je očuvala sina u smrtnoj pogibelji. — Zahvalna majka, Vareš
...i sv. Vincencu za uslišane molitve. — Kate Peko, Čilipi
...i svetim nebeskim zaštitnicima za pomoć i uslišanje u raznim potrebama, a napose što mi kćerka nije morala u bolnicu. — Zahvalna Ljubica, Rijeka
...sv. Antunu, bl. Leopoldu i biskupu Langu za zdravlje. — Danica Kaurlić, Zagreb
...i majci Klaudiji za sretan povratak djece. — Zahvalna baka, Varaždin
...Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu na velikoj milosti. — Katarina Zoričić, Novi Vinodolski
...na velikim primljenim milostima. — Obitelj Ivana i Dragice Vlašić, Hechingen (Njemačka)
...Gospi od brze pomoći, sv. Anti i bl. Leopoldu za primljene milosti. — Zahvalna čitateljica, Bizovac
...za sve do sada primljene milosti. — Manda Novoselac, Komletinci
...na primljenim milostima i na velikoj utjehi. — Barbara, Vel. Gorica
...i sv. Antunu na velikoj milosti i na uslišanju. — Marija K., Virovitica
...Gospi Lurdskoj i sv. Antunu što su mi pomogli u teškim neprilikama. — Zora Ilić
...za sretan porod i uspješnu operaciju. — Ivanka i Nena
...Gospi od brze pomoći i majci Klaudiji za primljene milosti. — N. N., Varaždin
...Duhu Svetome i sv. Anti za primljene milosti. — Zahvalna majka, Prelog
...za poboljšanje zdravlja moje kćeri — O. J., Zagreb
...Gospi Karmelskoj, bl. Leopoldu i o. Vendelinu Vošnjaku za sretnu operaciju. — Marija Velagić
...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Antunu na pomoći u velkoj nevolji i za mnoge primljene milosti. — J. M., Sl. Brod
...Gospi od brze pomoći, anđelu čuvaru i svima svetima na uslišanoj molitvi i pomoći u jednoj opasnosti. — J.A., Bistrinci

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

razmišljajmo uz bibliju

Uređuje: PERO BULAT

Uljudba riječi u Isusovo vrijeme (I)

Zakon je napisan. On je Mojsijev. Međutim on se dugo vrijeme nije pismeno utanačio. Bila je dovoljna usmena predaja, jer su svi običaji, koji su se prenosili iz pokoljenja na pokoljenje bili prožeti Zakonom. Predaja je živjela i onda kad su se počeli stvarati zakonodavni tekstovi, jer se primjenjivanje Zakona odnosilo uvijek na pojedinačne i posebne slučajeve.

U prošlosti su se ljudi obraćali svećenicima da oni primijene tumačenje Zakona. U Isusovo vrijeme spadalo je na književnike i učitelje Zakona da ispituju i osvjetljuju osnovne tekstove za svaki slučaj sumnje i da izreknu mišljenje koje rješava ono što je nesigurno i popunjava pravne praznine.

Tijekom vremena pridolaze nova rješavanja, nova razjašnjenja i pridodavaju se prijašnjim odlukama. Tako se predaja nastavlja, bogati i postaje uglednija. Živi uz Zakon kao njegova tumačiteljica, predavana uzajamno s njime.

Kasnije će se i predaja prikazivati pismeno i činiti ono što će se nazvati »Talmud«. Međutim, u Isusovo vrijeme Zakon se praktično obdržavao samo usmenim prenošenjem. Na primjer: svaki Židov poznaje, prema pamćenju, brojne propise koji se odnose na subotu. I točno znade da postoje različite teze i različita tumačenja, stroža ili blaža u pogledu obdržavanja nekih točaka.

PREDAJA

Veli se da su pisani Zakon i usmena predaja zajedno postojali od Mojsijevih vremena. Tako se naglašava vrijednost pravnog iskustva koje proteže naloge Zakona na pojedine slučajeve što ih Zakon nije predvidio.

Tvrdi se da se pravo ne može pismeno širiti jer je »Božja tajna«. Ponekad se Zakon poučava s posebnih stanovišta, pa i ne tumači se sve u javnosti iz odgojnih i moralnih razloga. Primjer: zapovijedi u pogledu rodoskvrnuća ne mogu se tumačiti pred više od dva slušača. Izvjesne obredne formule kojima se služe učitelji, izvjesni propisi o čistoći, kao i neke rodbinske predaje velikih obitelji prekrivene su tajnom. Njihovo prenošenje ostvaruje se samo riječju i pamćenjem.

S druge strane, neki evanđeoski odlomci potiču na mišljenje da se samo u kršćanskoj predaji razlikovala između pojedinačnih poučavanja, što ih je Isus pridržavao za svoje učenike, i općenitih koja su namijenjena mnoštvu.

VIJESTI

I tako se po malenoj starinskoj Palestini vijesti brzo šire usmeno. Narod se nije služio pismima. U nekoliko dana pješačenja mogu se skupiti vijesti iz najudaljenijih krajeva. Na svakom mjestu odmorišta postaje svaki putnik jednom vrstom dnevnika.

Zatim postoje veličanstveni narodni sastanci u Jeruzalemu prigodom svetkovina, naročito Pashe, koji se pretvaraju u prava tržišta informacija s najozbiljnijim izmjenama vijesti te komentiranjem događaja i osoba. Moguće je da su u to vrijeme rasprave među učiteljima u hramu postojale prave javne rasprave.

Samo nam Evanđelje dokazuje kako su se brzo širile od usta do usta vijesti, glasovi, pouke.

»U isto vrijeme dođu neki te izvijeste Isusa o onome što se dogodilo Galilejcima

kojih je krv Pilat pomiješao s krvlju njihovih žrtava« (Lk 13,1). Ovo pruži Isusu prigodu za pouku i da događaj osvijetli drugim događajem iz kronike: »Mislite li da su ti Galilejci, jer tako nastradaše, bili veći grešnici od svih ostalih Galilejaca?«

Drugi put nedavna provalna krađa potaknu Isusa na stvaranje parabole: »Kad bi domaćin znao o koju će noćnu stražu doći lopov, bdio bi i ne bi dopustio da mu se prokopa kuća« (Mt 24,42). A evo sada hitne usmene preporuke: »... Pristupiše neki farizeji te mu rekoše: »Izađi i odlazi odavde, jer Herod hoće da te ubije« (Lk 13,31). Na što će im Isus: »Idite i recite toj lisici: »Evo izgonim zle duhove i ozdravljam danas i sutra. Treći dan svršit ću svoje djelo.«

SVJEDOCI

I sam trgovački život uređen je nepisanim normama i običajima. U Jeruzalemu se prodaju kuće i zemljišta, uvozi se stoka. Istina, važnije se stvari obavljaju pismeno. Međutim, veći dio trgovanja provodi se usmenim sporazumima, što pretpostavlja poznavanje mnogih običaja.

Kako da se, naime, inače ustanovi vrijednost dobara u svijetu, u kojem se još vrlo često provode zamjene? Mjere za zapreminu razlikuju se u Jeruzalemu od onih u »pustinji«. Osim toga kola mnogo stranog novca. Za veći dio tekućih poslova ljudsko pamćenje postaje arhivom. Funkcija svjedoka ostaje temeljna.

UČENJE NA PAMET BITNI DIO ŽIDOVSKOG ODGOJA

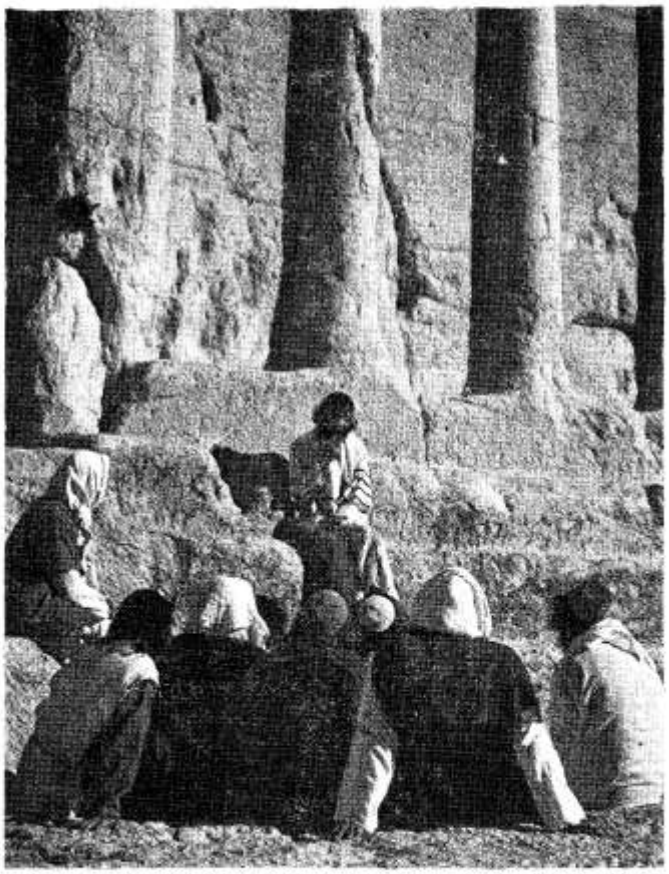

ŠKOLA NA OTVORENOM. SJEDEĆI OKO UČITELJA UČENICI UPIJAJU SVAKU RIJEČ.

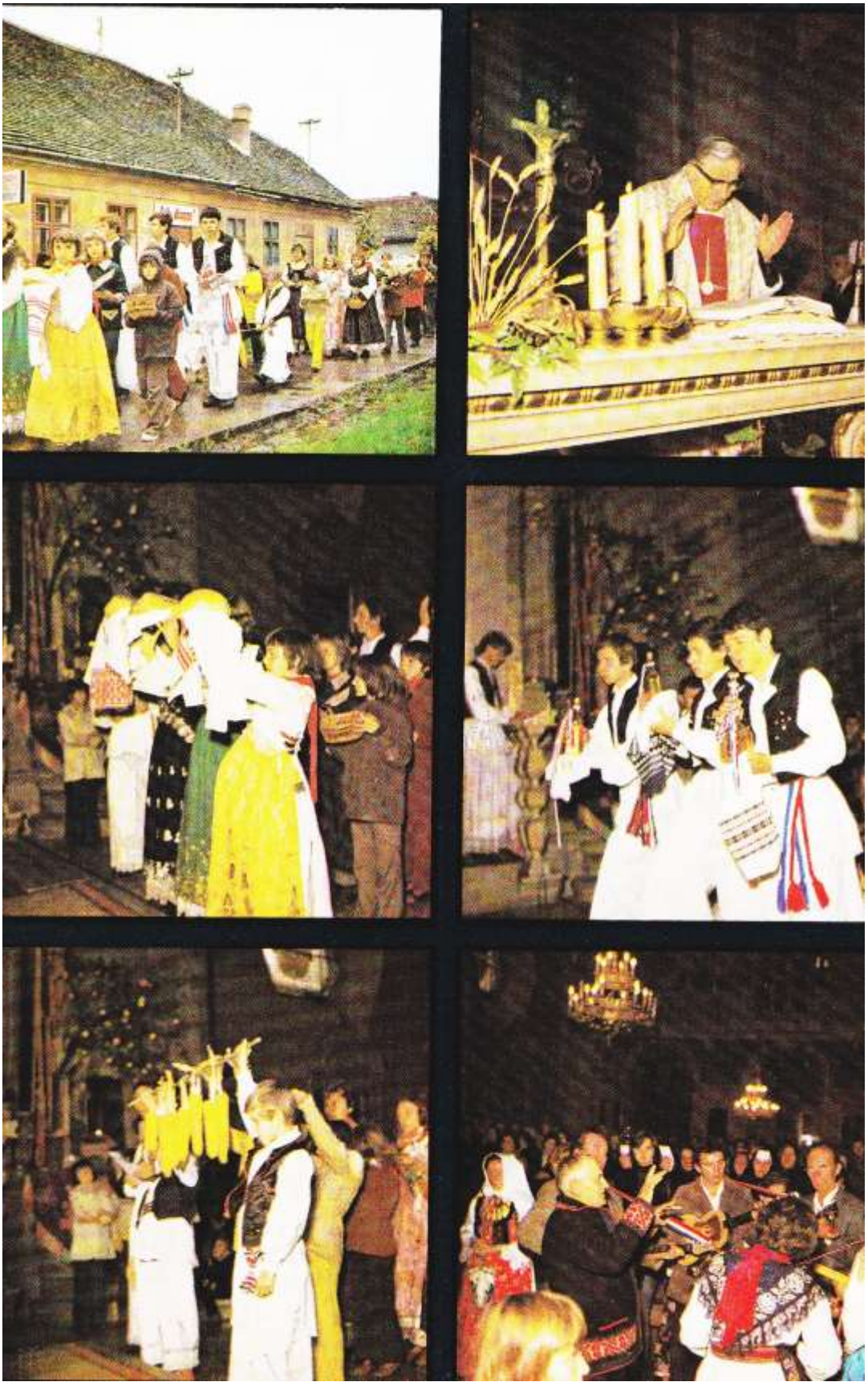

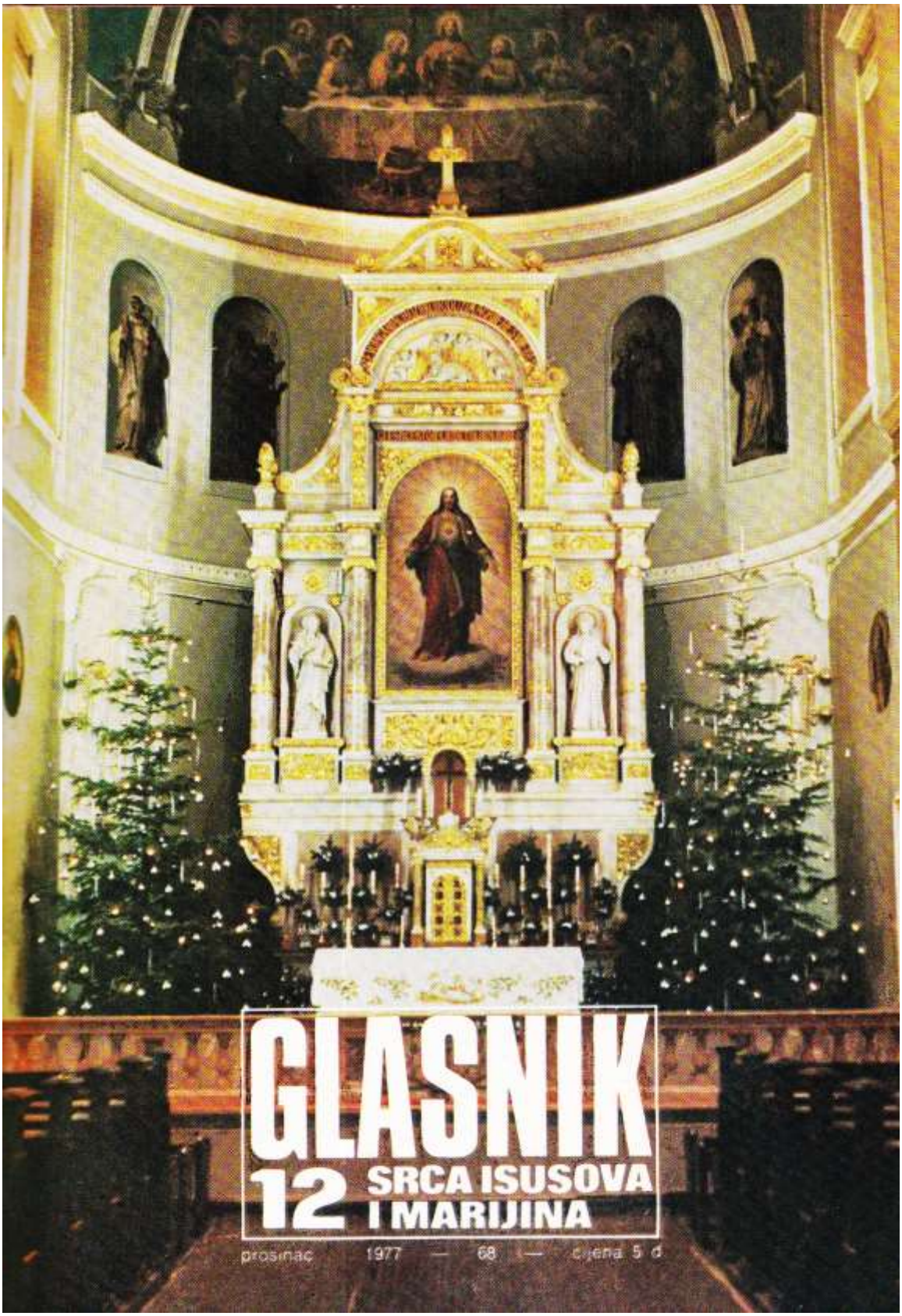

GLASNIK

12 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

prosinac 1977 — 68 — cijena 5 d

Naslovna strana:
GLAVNI OLTAR JUBILARNOG NARODNOG SVETIŠTA SRCA ISUSOVA U ZAGREBU
(Snimio: »FOTO — LEOS«

Na zadnjoj strani:
HRVATSKI METROPOLITA DIJELI SVETO KRŠTENJE U DALEKOJ AMERICI
(Snimio: Ž. Kustić)

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Ivan Knafeljc, Rudolf Koprek, Antun Trstenjak. – Odgovorni urednik: Miro Jurić, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699 tel. 441-636. — Tisak: »Plamen« Sl. Brod, Omladinska 24. — Korice: Grafički zavod Hrvatske. — Cijena pojedinog broja 5 din. — Godišnja pretplata 60,00 din. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10% popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Dođite k meni . . .

15. prosinca navršava se 75 godina otkako je bazilika Srca Isusova u Zagrebu počela »raditi«.

I danas — kao i u vrijeme predratnih, ratnih i poslijeratnih godina — čim se ujutro otvore njezina vrata, nastaje »strujni kontakt« između brojnih ljudskih srdaca s Kristovim Srcem.

Narodno svetište Srca Isusova nije nikada prazno.

Uvijek se u njemu nađe bogoljubnih duša. Muško, žensko, mlado, staro, učeno i neuko upire oči prema velikom oltaru, koji je podignut prema nacrtu Hermana Bollea godine 1906., a darovao ga je zagrebački nadbiskup dr Juraj Posilović.

Od podneva do tri sata zatvorena su unutarnja vrata na velikoj staklenoj ogradi. Ali, kad god se kroz to vrijeme navratite u crkvu, ugodno ćete biti iznenađeni videći kako vjernici ondje, iza staklenih vrata, upiru pogled prema lijepom liku Isusovu, tražeći od Isusa snagu za kršćanski život.

Na velikom trijumfalnom luku pred glavnim oltarom napisane su riječi — one žele biti velika Isusova poruka Hrvatskom našem narodu: »Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni! Ja ću vas okrijepiti!«

Brojne »zahvalnice« u GLASNIKU svjedoče da se ta okrepa dijeli bujicama milosti koje struje iz toga božanskoga Vrela . . .

uredníkova riječ

Čovjek misli o budućnosti i teži u svom životu uvijek za nečim boljim i za nečim što ga nadilazi.

Iznad svega čovjek čezne za što boljim međuljudskim odnosima, za pravdom i ljubavlju među ljudima.

Ta čežnja je od Boga i ona je zajamčena i u svetim knjigama, pa i liturgijskim vremenima.

U DOŠAŠĆU Crkva želi produpsti tu čovjekovu težnju.

Osnovna misao je ova: Bog je ljubav i ta ljubav dolazi u susret svome narodu da ga spasi.

Ovaj broj GLASNIKA sav je ispunjen tom spasilačkom Božjom ljubavlju počevši od pisma KARITASOVA DJECA pa do razmišljanja nad Biblijom. Ističemo članak ATOMISTI RJEŠAVAJU KRIŽALJKU SVIJETA, jer očituje, na lijep i moderan način, kako se Božja ljubav krije u svijetu i kako je današnji učenjaci odgonetavaju i otkrivaju. KONGRES SRCA ISUSOVA U POMPEJIMA izvještava o stvarnom velikom sastanku ljubavi na najvišoj razini desetorice kardinala i 35 biskupa pod naslovom SRCE GOVORI OCU! Ta se ljubav izlijevala u zadnje vrijeme i na biskupskoj sinodi u Rimu, i zato smo se na njoj više zaustavili iznijevši reportažu u riječima i slikama. FATIMA je najbolji dokaz da nas Bog još uvijek nije odbacio. Šteta što se 60-godišnjica ukazanja proslavila samo u nekim mjestima ...

Osnovni je stav kršćana u DOŠAŠĆU duhovno siromaštvo. Ono pretpostavlja u svakom kršćaninu otvorenost prema Kristu koji nas može obogatiti. Ovaj broj GLASNIKA upućuje nas na Krista koji će doći i donijeti nam svoj spas i svoju ljubav.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 68. PROSINAC 1977. BR. 12

S A D R Ž A J

OBNOVA OBITELJI, J. L. — — 400
NA BOŽJOJ NJIVI, Š. Š. — — 401
HVALA NA PISMU — — — 402
ATOMISTI RJEŠAVAJU KRIŽALJKU SVIJETA, N. N. — — — 404
KONGRES O SRCU ISUSOVU U POMPEJIMA, J. Antolović — 406
ISUSOVAČKI JUBILARCI, P. B. — 407
NEVIĐENO SLAVLJE U ZADRU, Ž. Brzić — — — — — — 408
SINODA O KATEHIZACIJI MLADIH — — — — — — 410
OD ZAGREBA DO LYONA — 412
IDEMO NAPRIJED!, J. Antolović 412
JUBILEJ URŠULINKI U VARAŽDINU — — — — — — 413
60 GODINA FATIME — — — 415
MAMA KAŽE DA VALJAM — ZNAČI DA SAM KREPOSTAN, I. Fuček — — — — — — 416
NOVA GENERACIJA, M. S. — 418
TAKO SE ANTE ODUČIO PSOVKE ... — — — — — — 420
VAŽNOST I ZNAČENJE DOMORODAČKOG SVEĆENSTVA, J. Antolović — — — — — 422
IMA U NJOJ NEŠTO BOŽJE — 423
BORIO SE S TIGROM, A Gabrić 424
MISIONARSKO ZVANJE DOBILA SAM PREKO GLASNIKA, S. I. Stakor — — — — — — 425
DVIJE CRTICE IZ GAIBIRE — 426
NOVE KNJIGE — — — — 428
ZAHVALNICE — — — — 429
ULJUDBA RIJEČI U ISUSOVO VRIJEME, P. Bulat — — — 430

nakana apostolata molitve

»DA BI SVAKA OBITELJ, PREPUNA KRISTOVA DUHA, BILA ŽIVA STANICA PROMICANJA KRISTOVA MIRA U DRUŠTVU, OBNOVLJENOM U PRAVDI I LJUBAVI«

Obnova obitelji

Poslije dva svjetska rata i poslije silnih društvenih potresa posljednjih godina, danas živimo u nekoj napetosti i pitamo se što će nam donijeti budućnost. Mnogo govorimo o miru, o ljubavi, a još više o pravdi protiv koje toliko griješimo u međusobnim odnosima.

Različiti državnici, sociolozi, ustanove i organizacije žude za takvom obnovom društva.

Katolička Crkva se za nju snažno zauzima. Pape su u prošlom stoljeću — pa i u zadnjim desetljećima — davali upute o tome kako bi trebalo raditi na takvoj obnovi.

Crkva nas opominje da će to djelo uistinu uspjeti samo onda ako svu skrb posvetimo obitelji. Neka se obitelj obnovi u duhu Kristova Evanđelja. Svaka u Kristovu duhu obnovljena obitelj bit će živo žarište prave, solidne društvene obnove. Posljednji crkveni Sabor je rekao: »Zdravlje osobe, ljudskog i kršćanskog društva duboko je povezano sa sretnim stanjem obiteljske i društvene zajednice.«

Danas je naime obiteljski život u nekom raskoraku i zato je toliko nereda u ljudskom društvu. Čovjek koji nije doživio ljubav u svojoj obitelji teško će ižarivati ljubav oko sebe, pa i njegova će pravednost biti manja.

Prije svega moramo mladeži i mladim obiteljima pomagati da dožive Božju zamisao obiteljske zajednice i obiteljske ljubavi. Zato je potrebno da imaju zdrav vjerski osobni život, da Bog ima pravo mjesto u njihovoj duši. Redovita molitva, čitanje i razmišljanje Svetog pisma, a osobito Evanđelja, život iz Mise i sakramenata, međusobna povezanost — bit će im pri tom najbolja pomoć.

Treba se uzdati u djelovanje Sv. Duha. Zato baš moramo moliti na tu nakanu.

J. L.

naša obitelj moli

Na Božjoj njivi

BLAGOSLOVI, GOSPODINE, NAS I OVE DAROVE . . .

Ovo bi trebao da bude predgovor zajedničkoj molitvi. Na toj je njivi i ona iznikla. Hoće li članovi zajedničke molitve izmoliti obraćenje meni i mom sinu? Gospodine, daj da vjerujem mimo svake nade!

Da, takva sam! Bog me od najranijeg djetinjstva obasipa izvanrednim dobročinstvima. Ali moja jeziva narav! Nikad se ne znam svladati. Uvijek mislim da ja imam pravo, ili što je još gore, i kad nisam sigurna, hoću da imam pravo.

Moja je duša slična zasijanoj, zagnojenoj njivi. Sjeme, to su darovi Božji. Gnoj, to sam ja: moja drskost, bezobrazluk, moj prljavi rječnik...

Kako se odnosim prema svom jadnom djetetu? To me najviše tišti. S njim se najmanje slažem. Svađamo se dan na dan, a ja onda ne biram riječi. On je za mene bik, bezobraznik, zvijer, životinja... Užasan je jer me ne sluša, jer ne mari ni za što dobro...

Ja bih sve htjela silom postići. Kako me to boli! Kako teško podnosim samu sebe! Svjesna sam da, dok drugdje slijedim glas milosti, sa svojim sinom postupam gore nego maćeha. Vičem:

— Još koju godinu da budeš punoljetan, pa se onda gubi! Traži sam sebi s kim ćeš tako postupati, no sa mnom nećeš... Na mene se nećeš derati...

Mene to boli. Htjela bih drukčije, ali ne znam. Uvijek pokušam najprije lijepo ali nešto ne ide... Onda kažem još dva - tri puta, lijepo. Ali kad ne ide, onda postanem gruba. Svađamo se za svaku malenkost. On konačno popusti, ali oči su mu pune mržnje.

U moju dušu Bog stavlja tako velike milosti. Ne mogu o tome ne misliti. A kad mislim, dođe mi teško. Ne znam drugo nego moliti:

— Gospodine, ne zaboravi da i moje dijete na toj njivi raste. Kad već mora živjeti u mom gnoju, daj da izađe dobar rod. Ti, koji znaš na krivim crtama ravno pisati, iščupaj zlo koje sam ja usadila u dušu svoga djeteta. Daj da se popravi i da Tebe uzljubi. Daj mi da se i ja popravim.

Š. Š.

hvala na pismu

Karitasovi blizanci

Želim vam ispričati u ovom pismu životnu priču dvoje djece - blizanaca, malih školaraca, koji ni ove godine na prvi školski sat nisu pošli s pozdravom roditelja, jer su ih oni napustili i zaboravili.

Roditelji IVANA i RENATE rastali su se kratko vrijeme nakon njihova rođenja. Brigu za njih preuzeo je otac, koji je uskoro otišao na privremeni rad u Njemačku, a djecu je predao na čuvanje sestrama jednog samostana. Mališani su, napušteni od roditelja, rasli i narasli do školske dobi. Tada ih je otac — pred tri godine — predao na čuvanje Karitasu.

Mi smo od početka u kontaktu s djedom Ivana i Renate, koji je za djecu duže vrijeme od svojih prihoda odvajao novac u nadi da će ih se njegov sin ipak sjetiti. Tri su godine prošle. Otac ne pita za djecu i ne posjećuje ih, niti šalje ikakav novac za njihovo uzdržavanje.. Ivan i Renata pitaju za njega, željeli bi ga vidjeti. Zašto da budu siročad pokraj živih roditelja?

Nisu oni jedini koji ga traže. Ne javlja se niti svojim starim roditeljima, koji su zbog njegove šutnje u velikom strahu i brizi.

Kao i u mnogim sličnim slučajevima, pomoć je pružila Hrvatska katolička misija. Naš misionar je tog čovjeka tražio bar deset puta, ali nikad ga nije našao kod kuće. Pozivima misionara nije se odazivao. Ovome nije uspjelo ni da dozna gdje radi i što radi. Jednom riječju: zameo mu se trag!

Nama je u Karitasu posebno stalo da djeca, koja imaju svoje roditelje, i žive s njima ukoliko su roditelji spremni za to. Mnogo je djece koja su kod nas boravila samo privremeno, a zatim su našla obitelj i obiteljski dom. Svaki put posebno se radujemo kad djecu predajemo natrag u roditeljske ruke, koje tim malim bićima žele pružiti sretan život. Zato s roditeljima uvijek želimo ostati u vezi da im možemo javiti kako djeca napreduju, što rade i koliko ih djeca trebaju.

Mnogi roditelji zaboravljaju koliko su djeca vrijedna. Otac Ivana i Renate nije se potrudio da svoju djecu upozna. On ne zna kakvu bi radost mogao imati s njima. Ne zna da se odgovornost i briga plaća radostima. U tri godine nijednom ih nije posjetio. To se na djeci primjećuje. Ivan muca, ali ta mu je

mana govornom terapijom djelomično ispravljena. To je ono što na prvi pogled možemo uočiti. Ali ni približno ne možemo znati što se kod te i slične djece zbiva u njihovim dušama.

Ivan i Renata su ove godine primili prvu pričest. Nakon dugog vremena s njima su se našli i djed i baka. Ali

otac, koji je za sebe tvrdio da je dobar katolik, nije došao da s njima podijeli radost!

Mi u našim domovima sve činimo da djeci pružimo ugodan i sretan život. Ipak mi ne možemo nadomjestiti roditelje.

Ivan i Renata počeli su četvrti razred osnovne škole. Za nekoliko godina to će biti mladi ljudi, spremni da i sami daju svoj prijedlog našoj ljudskoj zajednici. Stihovi anonimnog pjesnika, koje ovdje navodimo, mogli su poteći iz usta jednog od naših malih blizanaca kao i iz usta mnogih drugih, zaboravljenih, zapuštenih i napuštenih.

DOĐOSMO BEZ PLANA

Možda će netko od nas brisati vam suze?
Možda će netko od vas driješiti vam uze?
U zadnjim danima morfij-injekciju dati?
Uz Božju pomoć na drugi svijet slati?
Neželjeni smo i došli bez plana.
Ne obradova nam se ni tata ni mama.
Ali ipak vaša smo braća i djeca jednog oca.
I bijasmo u planu Velikog Tvorca.
Možda, možda jednoga dana naša četa neželjkovana korisna bude za sve ljude?
Mi nismo krivi! Pružite nam ruku,
dobit ćete plaću stostruku.

Predočili smo vam jedan od problema s kojima se susrećemo u svom radu. Uvjereni smo da time ne štitimo nemar roditelja, nego da napuštenoj djeci pružamo pomoć i činimo da im život bude sretniji i ljepši.

I dalje se nadamo razumijevanju i suradnji svih naših dobročinitelja i prijatelja. Unaprijed se za svaki dar zahvaljujemo te vas u ime ovih malih blizanaca i u ime sve naše djece srdačno pozdravljamo!

Jelena Brajša

Gotovo da nisam vjerovao, pa sam nekoliko puta pročitao u GLASNIKU članak koji govori o razvitku našeg glasila Srca Isusova i Marijina.

Dobro je da i mi Hrvati imamo bar nešto što spada među najljepše stvari na svijetu.

Raduje me i svakako mislim da je taj najljepši GLAS-

NIK u našem narodu odigrao golemu ulogu u odgoju svih nas. On se čitao prije i poslije rata u mnogim obiteljima našega naroda. Po svemu sudeći, mnogima je najdraži, a voli ga čitati mlado i staro, selo i grad. Mnogi mladići i djevojke duguju veliku zahvalnost GLASNIKU Srca Isusova za svoje zvanje, jer se nekada mnogo više pisalo o duhovnim zvanjima nego danas. Sa sigurnošću mogu reći da sam upravo preko GLASNIKA Srca Isusova dobio objašnjenja i informacije što treba učiniti ako se mladić odluči stupiti u redovnike.«

Fra Rajner

Hvala Vam, dragi Brate, za ove ohrabrujuće riječi! Vi se uvelike odužujete GLASNIKU, jer se brinete da ga čitaju u Vašem lijepom Trsatu, jer ga širite među našim vjernicima . . .

Jednoga dana okružiše studenti fizičara Louisa de Brogliea. I upitaše ga, njega demiurga (upravitelja) svjetla: Vjerujete li, nakon najnovijih otkrića da iza fenomena (pojava), što ih upoznajemo, postoji neka realnost, Stvarnost?

Pitanje je bilo nalik na iskušenje. Odgovor je mogao izostati ili postati nešto kao ispovijest učenjaka, koji je prvi objavio da svjetlo ima prirodu vala i prirodu tjelešca. Veliki je matematičar i fizičar mirno odgovorio:

— Vjerujem da postoji Stvarnost, ali je mi upoznajemo samo po aspektima i vidovima što se lome preko naših osjeta. Ja sam ljubitelj križaljki, reče veselije; kad počnem rješavati jednu od tih križaljki, potrebno je prije svega da joj je sastavljač dao razuman suvisli smisao, tako da postoji odnos između njega i našega razuma preko te križaljke...

Isto vam je kad nastojimo da odgonetnemo prirodu pomoću znanosti. Kada tu, iza fenomena, pojava, ne bi bilo jedne razumne sile, priroda bi bila neodgonetljiva i znanost ne bi imala smisla!

PRIRODA JE KRIŽALJKA

Jeste li ikada čuli zgodniju poredbu? Križaljka! I svi učenjaci od onih najstarijih u Kini, Egiptu, Babilonu i Grčkoj, od Eratostena i Ptolomeja — pa do modernih, čija se imena gordo dižu nad našim jadnim dušama, svi odgonetavaju tajanstvenu križaljku, koja se zove priroda.

Jedni upisuju vertikalno, okomito, a drugi više horizontalne, vodoravne riječi; jedni traže i pronalaze zakone u beskrajima svemira, a drugi u prasitnom svijetu atoma. Ali svi moraju priznati s de Brogliem: kada iza svih fenomena, pojava, vrtnje atoma i plesa svemirskih galaksija — ne bi bilo jedne Razumne Sile, razum ne bi tu ništa shvatio.

ŠTO VELE ATOMISTI?

To su priznavali u svom znanstvenom »Confiteoru« svi lojalni učenjaci starine. O njima ne treba trošiti riječi, jer je to dobro poznato.

No treba iznijeti i vjerovati što misle najveći enigmatičari prirode danas. Kako oni gledaju na tajanstvenu križaljku pred svojim očima i instrumentima, kako se susreću i prepoznavaju uzvišenu Stvarnost, koja po riječima astrofizičara Eddingtona — kao MISAO ispunjava sav svemir?

Pomislite, kako su samo u posljednjih stotinjak godina mnogi dešifrirali nepoznate retke prirode, unijeli u zagonetku više smisla, donijeli

pravilnu odgonetku zanimljivog svijeta.

I najdivnije je to što svi ti lojalni VELIKI enigmatičari prirode, najveći atomisti i astrofizičari naših dana, priznaju s Louisom de Brogliem da se iza svih registriranih pojava (fenomena) mora skrivati Razumna stvarnost, jer nam bez Nje ništa ne bi bilo shvatljivo.

MUČAN JE NJIHOV POSAO

Događa se, naime, u radu svih atomista, kemičara i fizičara, svih astronoma i kozmogona, što se zbiva i kod obične odgonetke.

Ništa čudno što se čovjek često zabuni. Napiše krivu riječ, pa je mora brisati, jer se ne slaže sa slijedećom, koja je točna. Pogledajte!

Ptolomej reče da je Zemlja središte svijeta. Nikola iz Kuze, katolički kardinal, reče da je to krivo, a kanonik Nikola Kopernik ustvrdi i utvrdi da je Sunce središte oko kojega se s ostalim planetama vrti i naša Zemlja. Ptolomejeva riječ je izbrisana, unesena je odgonetka Kopernika.

Newton i Hygens različito tumače svjetlo. Prvi upisuje u križaljku riječ »tjelešce«, drugi opet »val«. Istom je Louis de Broglie odgonetnuo zagonetno svjetlo napisavši: Svjetlo je i tijelo i val.

Križaljka prirode je time postala manje zagonetna. Slično su se popravljale riječi i odgonetke iz nauke o kretanju, o radu, energiji, toplini, o elektricitetu i o magnetizmu.

Nas najviše zanima odgonetka ovih posljednjih desetljeća, kad je znanost prešla granice vidljivoga i u velikom i u malom svijetu, kad su astronomi popravili stara shvaćanja o zvijezdama i nebesima, a atomisti neispravna rješenja o sastavu tvari i njezinim zakonima.

MAX PLANCK

Ime je poznato, njegovi kvanti su slavni, njegova konstanta postala je temeljnica moderne fizike.

U križaljci svijeta odgonetnuo je baš tu presudnu tajnu — kako se materija u sebi konstruira (izgrađuje), kako iz sebe zrači. Sva je zbivanja sveo na kvantnu mjeru, sav je svijet počeo motriti u njegovoj granularnoj strukturi.

Znate li da je taj čovjek bio vjernik poput Newtona? Pobožan kao Kepler! Da je napisao jednom svome prijatelju, kad mu je i drugi sin stradao, ubijen od nacista, dok mu je prvi poginuo još kod Verduna:

— Sva je moja snaga i pomoć, koju smatram milošću s neba, u tome što je od moga djetinjstva u meni ukorijenjena nepokolebljiva vjera u svemogućega i predobroga Boga!

ALBERT EINSTEIN

Znate i za njega. Zovu ga konstruktorom svemira. Svakako je teorija relativnosti najviše pomogla da se iz atoma izvuče atomska energija.

Kad je pred smrt napisao svoju magičnu formulu, koja bi morala jednom šifrom označiti posljednju odgonetku velikih kozmičkih zakona, rekao je:

— Bog se ne igra svemirom kao kakav kockar svojim kockama!

A to znači, Bog je odviše ozbiljan i svemir dosta važan da o njima najozbiljnije govorimo i mislimo.

A o Katoličkoj Crkvi je taj najpametniji čovjek XX. stoljeća, Židov, izjavio: »Crkva Katolička je jedina uzdigla glas protiv napadaja što ih je Hitler vodio protiv slobode. Do toga vremena Crkva nije nikada zaustavljala moju pažnju. Ali danas ja izrazujem svoje veliko divljenje i svoju privrženost prema onoj Crkvi, koja je jedina imala nepokolebivu hrabrost da se bori za slobodu, duhovnu i moralnu.«

Poznata je njegova riječ:

— Proširenо mišljenje da sam ateista temelji se na velikoj zabludi. Onaj tko tako zaključuje iz mojih znanstvenih teorija, nije ih dobro shvatio. Potpuno krivo me je shvatio i iskazuje mi slabu uslugu onaj tko propovijeda nešto sasvim krivo o mom stavu prema vjeri. Mirne savjesti tvrdim da nisam nikad u životu bio sklon ateističkom nazoru na svijet! Već kao mlad student odbacio sam scijentističko stanovište o samdesetih godina i smatram Darwinovo, Haeckelovo i Huxleyovo učenje o razvoju zastarjelim. Moramo biti svjesni toga da razvoj ide naprijed ne samo u tehnici nego i u znanosti pogotovo na području prirodoslovlja. O većini tih znanosti tvrdimo: jednodušni su u tom da vjera i znanost ne stoje jedna protiv druge ...

Što se mene tiče, uvjeren sam da bi bez vjere ljudi još danas bili na stupnju barbarstva.

Moja religija sastoji se u smjernom poštivanju jednog beskonačnog duhovnog Bića više prirode, koje sebe otkriva samo u malim pojedinostima što ih mi svojim slabim i nedovoljnim osjetilima možemo sebi predočiti!

N. N.

Kongres o Srcu Isusovu u Pompejima

Svećenička marijanska liga pod vodstvom svoga osnivača monsignora Luigija Novaresea i pod pokroviteljstvom kardinala Wrighta, u želji da neprestano promiče svećeničku duhovnu i pastoralnu izgradnju, organizirala je već drugi međunarodni kongres o pobožnosti Srcu Isusovu. Prvi je bio prije 3 godine u Paray-le-Monialu, sa završetkom u Parizu na Montmartru, a drugi od 22. do 27. rujna ove godine u Pompejima. Tema je ovogodišnjeg kongresa bila »Kateheza Srca Isusova — Cor ad cor loquitur — Srce govori srcu«. Kongres je želio ići u korak s problematikom ovogodišnje Biskupske sinode, koja se također bavila katehezom. Predavači su nastojali da pokažu one elemente u pobožnosti Srcu Isusovu koji su kadri obogatiti naše naviještanje i katehizaciju. Oni su sadržani u stvarnosti Kristova srca. Isus je imao pravo ljudsko srce, puno topline, ljudskosti, suosjećanja s čovjekom, ljubavi prema čovjeku, koga želi potpuno spasiti. Na taj je način prikazana pobožnost Srcu Isusovu kao izvanredno odgojno sredstvo za one koje poučavamo u vjeri, ukoliko ih nastojimo suobličiti s Kristom, pravim Bogom i najsavršenijim čovjekom, ukoliko ih nastojimo neprestano upravljati prema onom najintimnijem, najbožanskijem i najljudskijem u Kristu, a to je njegovo Srce.

BISKUPI — UČITELJI

Predavači na kongresu bili su uglavnom kardinali i biskupi s iznimkom Don Albina Ronco, profesora na Salezijanskom sveučilištu u Rimu, koji je nastojao iznijeti na vidjelo psihološke vidike Srca Kristova i pobožnosti prema njemu. Organizatori kongresa uzeli su kao predavače na kongresu prvenstveno biskupe zbog toga što žele da svećenici čuju najprije glas svojih pastira, onih koji snose odgovornost za sav pastoral u Crkvi. Čuvši njihov glas i smjernice, na temelju kongresnih akata stvari mogu dalje razvijati stručnjaci, tj. teolczi. Prema tome, teolozi nisu nikako isključeni iz toga rada, već su dobro došli suradnici za daljnje usavršanje i primjenjivanje tema obrađenih na kongresu.

Na kongresu u Pompejima od Hrvata su sudjelovali splitski nadbiskup Frane Franić, koji je održao i vrlo zapaženo predavanje o Srcu Isusovu i svetosti, vlč. Ivan Šešo, svećenik đakovačke biskupije, isusovac o. Zvonimir Majić. i potpisani. U konačnim rezolucijama kongresa, kad je bila riječ o izdavanju akata kongresa s oduševljenjem je naglašeno da su Akta kongresa u Paray-le-Monialu osim na talijanskom izišla i vrlo lijepom hrvatskom prijevodu i izdanju.

Josip Antolović

KARDINAL URSI IZ NAPULJA U DRUSTVU SA SPLITSKIM NADBISKUPOM DR FRANICEM I ISUSOVCIMA O. MAJICEM I O. ANTOLOVICEM

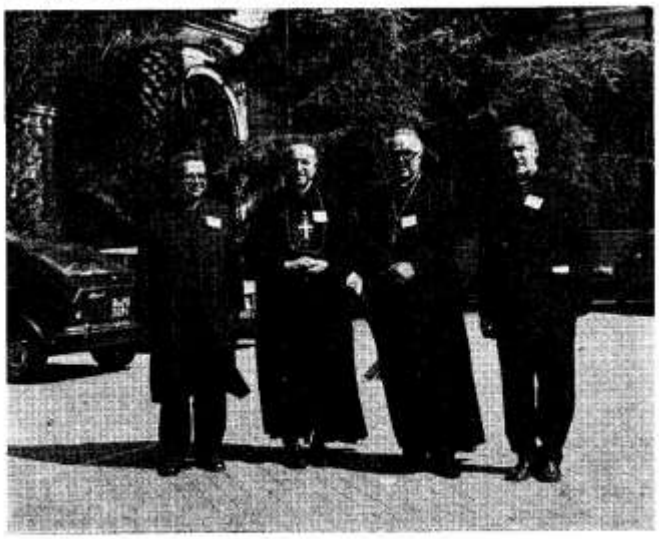

Isusovački jubilarci

GAREVCANI POKRAJ KREVETA O. FILIPA MASICA.

Skromno, tiho, ali srdačno, u krugu redovničke subraće proslavili su svoje jubileje O. Anđelko Jurić i O. Filip Mašić.

Prvi je u Opatiji proslavio 70 godišnjicu redovničkog poziva, a O. Filip je u svojoj bolesničkoj sobi, na krevetu, okružen dragim Garevčanima proslavio 50-godišnjicu Mlade mise.

Dvije legende naše Hrvatske provincije! Jedan i drugi profesori, jedan i drugi umno veoma naobraženi s visokim gradusima stečenim u inozemstvu. O Filip ostavio je nezaboravnu uspomenu u sarajevskoj bogosloviji, a O. Anđelko u Travniku i na Šalati.

Jedan je podrijedlom Bosanac i rodio se u Garevcu pokraj Modriče 15. rujna 1894. a drugi je sin kršne Hercegovine i najstariji je član naše isusovačke provincije, jer se rodio u Konjicu 15. travnja 1891.

I O. Anđelko i O. Filip pripadaju starijoj generaciji naših Isusovaca, koju su formirali austrijski Patri, ali se obojica odlikuju vrlo progresivnim i koncilskim duhom i onim što bismo mogli nazvati karizmom za knjigu.

Poznavanje jezika odlično su upotrijebili: O. Filip je preveo najmanje 100 knjiga s francuskog, njemačkog i talijanskog jezika, dok je O. Anđelko izdao odavno rasprodanu knjižicu »Sveci i blaženici Družbe Isusove« i veliki životopis sv. Izaka Joguesa. O. Filip doskora će izdati životopis Isusov francuskog pisca J. Guittona, a najveća mu je želja da može još jednom sjesti za svoju starinsku mašinu i dovršiti s prijevodom Isusova životopisa od poznatoga Hünermana.

Zdrav sud, bistra pamet i vedro raspoloženje oznaka su njihove starosti. O. Filipa su izdale noge, a O. Anđelko se još ne da. Put do crkve i redovničke zajednice njegov je križni put, ali ga on svladava svaki dan.

Za svaku dobru riječ, za svako pisano slovo neka im bude hvala! A Isus, za koga žive, neka ih i nadalje vodi...

Pero Bulat

O. FILIP MASIC, COVJEK KOJI JE PREVEO NAJMANJE 100 KNJIGA

O. ANĐELKO JURIC NAJSTARIJI CLAN HRVATSKE PROVINCIJE DRUZBE ISUSOVE

Neviđeno slavlje u Zadru

U povodu 800. obljetnice posjete pape Aleksandra III

Od 11. do 16. listopada ove godine Zadarska Crkva svečano je proslavila značajnu obljetnicu dolaska Aleksandra III u grad Zadar. Bio je to prvi i jedini pohod da je noga jednog rimskog Prvosvećenika stupila na hrvatsko tlo. Događaj je jedinstven i izuzetan — naglasio je kardinal Franjo Šeper u propovijedi — jer se ni jedan drugi grad na hrvatskom kopnu ne može pohvaliti da ga je posjetio ili da je u njemu boravio jedan od nasljednika sv. Petra.

PROIZVODI NAŠEG JADRANSKOG PODNEBLJA BILI SU ŽRTVENI DAROVI ŠTO IH MLADEŽ PRIKAZA U ZADRU.

ČETIRI DANA DUHOVNE PRIPRAVE

Nadahnutom idejom zadarskog nadbiskupa Marijana Oblaka, koju je prihvatilo predsjedništvo BK, održavao se u to vrijeme u Zadru jesenski sabor naših biskupa. Kroz četiri večeri duhovne priprave naši su se biskupi okupljali u katedrali sv. Stošije da se u euharistijskom slavlju, u zajedništvu s Božjim pukom, zahvale na velikim Božjim darovima, posebno na daru vjere i vjekovne povezanosti hrvatskog naroda sa Svetom Stolicom.

Prve večeri predvodio je koncelebraciju i propovijedao o temi »Papinstvo u Crkvi« zagrebački nadbiskup i predsjednik BK mons. Franjo Kuharić. Svojim poznatim meditativnim načinom izložio je sabranim svećenicima i vjernicima istinu o papinstvu koja izvire u Petrovoj službi i primatu.

— I kad se mi danas sjećamo da je jedan papa prije 800 godina prošao kroz Zadar, onda nam je to prigoda da razmislimo o svome odnosu prema katoličkom zajedništvu koje je nezamislivo bez poslušnosti papi Učitelju, papi Pastiru i papi Vrhovnom Svećeniku ... I ako neki svećenik uči nešto što je u protivnosti sa crkvenom naukom, kako je tumači papa s biskupima i biskupi s papom, onda je takav svećenik zavodnik.

U srijedu, 12. listopada, propovijedao je mons. Pavao Žanić, pomoćni mostarski biskup o temi »Papinstvo i Crkva u Hrvata«. U kratkim crtama iznio je zasluge papinstva u našoj povijesti. Hrvatski je narod na granici Istoka i Zapada proživljavao više svojih mučnih i teških trenutaka nego radosnih i da nismo prihvatili krštenje i duhovno se privezali uz Petrova nasljednika nestalo bi nas kao naroda.

U četvrtak, 13. listopada, govorio je zagrebački pomoćni biskup mons. Mijo Škvorc. Lijepim govorničkim nastupom poučio je sabrane vjernike da je sveta baština vjere dug koji nas obvezuje pred Bogom i poviješću roda našega. Kršćanin mora biti svjestan da je primio od Boga neizrecivi milosni dar i zbog toga treba u svojoj vjeri rasti, vjeru proživljavati i biti njezin apostol.

U petak, 14. listopada, propovijedao je hvarski biskup mons. Celestin Bezmalinović o papi kao učitelju vjere. Ono što je Isus predao Petru to se nastavlja u svakom papi kao njegovom nasljedniku. Citirao je riječi Pav-

ODLIČNI GOSTI PRATE PAŽLJIVO IZLAGANJE NA ZNANSTVENOM SIMPOZIJU PRIGODOM OBLJETNICE DOLASKA PAPE ALEKSANDRA III. U ZADAR.

la VI: — Ovdje, u nama je Petar. A gdje je Petar, ondje je i Krist. Primili smo na sebe Petrovu službu. Krist nas je pozvao da njegovu poruku donosimo i našem vremenu i našoj braći.

ZNANSTVENI SKUP I AKADEMIJA

U subotu, 15. listopada, u dvorani zadarskog sjemeništa Zmajević, održan je znanstveni skup na kojem je osvijetljena dalekosežna važnost dolaska pape Aleksandra III u vjerskom i nacionalnom pogledu.

PREMALENA KATEDRALA SV. STOŠIJE

Osvanula je nedjelja 16. listopada obasjana zlatnim sunčanim svjetlom koje je prekrilo starodnevni grad na Jadranu. Od ranog jutra počeli su stizati hodočasnici iz zadarskog zaleđa, primorja i otoka. Desetak tisuća vjernika zaželjelo je iz blizine vidjeti toliki broj naših biskupa upoznati papinog izaslanika, hrvatskog kardinala Franju Šepera. Nezaboravan se prizor pružio oku promatrača kada je povorka od preko stotinu koncelebranata s našim kardinalom, svi obučeni u bijele misnice sa starohrvatskim pleterom, likom mučenice Stošije i gradskim grbom, krenula iz povijesne crkve sv. Krševana ulicama grada u katedralu sv. Stošije kroz gusti špalir razdraganih vjernika. Toga dana, nažalost, najveća crkva Dalmacije bila je premalena i da je bila trostruko veća. Mnogi su se iz mnoštva pokušavali dotaknuti kardinala i doviknuti mu neku riječ u znak pozdrava i dobrodošlice. Pozdravljali su u njemu papu Pavla VI, uvjereni kao i on, da je njegovo imenovanje kardinalskim purpurom bio papin dar cijelom hrvatskom rodu.

U svojoj propovijedi kardinal se osvrnuo na teške prilike u crkvi za vrijeme pape Aleksandra III. Spomenuo je izvještaj papina pratioca, kardinala Bozona, koji predstavlja dokumenat prvorazredne vrijednosti, a koji će i za naše čitaoce biti veoma zanimljiv:

— Kako do tada nije taj grad posjetio nijedan papa, s dolaskom pape nasta u gradu veliko veselje i neopisiva radost među klerom i pukom i svi su blagoslivljali Gospoda, koji se udostojio pohoditi Zadar preko Aleksandra svoga sluge i nasljednika sv. Petra. I tako, pošto mu je prema rimskom običaju bio pripremljen bijeli konj, u povorci ga povedoše gradom do crkve sv. Stošije, u kojoj uz počasti počiva ta djevica i mučenica, uz gromko pjevanje pohvala i popijevki na svom hrvatskom jeziku ... Poslije četiri dana boravka u Zadru iziđe iz grada i ploveći sretno uz hrvatske otoke i malene primorske Istre, uz pomoć Gospodnju, stiže u samostan sv. Nikole u Mlecima.—

Kardinal se zatim dotaknuo osobe pape Pavla VI koji s jedne strane uživa međunarodni ugled i priznanje, a s druge strane obasut je uvredama i poniženjima pa i u katoličkim krugovima. «Papinsku službu — istaknuo je kardinal — može se shvatiti samo ako se gleda papu očima vjere kao nasljednika sv. Petra apostola. Petar sa svojom službom i po svojim nasljednicima spada u strukturu Kristove Crkve do Sudnjega dana.—

Za vrijeme prinosa darova u narodnim nošnjama mladići i djevojke nosili su poklone pojedinih zadarskih regija i župa. Bili su to većinom proizvodi našeg jadranskog podneblja kao što je vino, ulje, sir, med, kruh i pršut. U tim simboličnim poklonima bila je izražena ljubav i vjernost Kristu i Crkvi.

ŽARKO BRZIĆ

SINODA O KATEHIZACIJI MLADIH

SINODA

30. rujna o. g. otvorena je u Rimu četvrta Sinoda biskupa, koja je raspravljala o »Katehezi u naše vrijeme, osobito djece i mladih«.

Prva Sinoda održana je 1967. godine, a zadržala se više na znanstvenim pitanjima, kao i na problemima sjemeništa, mješovitih ženidaba i liturgije.

Izvanredni sastanak biskupa održan je 1969. godine. Odnos Svete Stolice prema biskupskim konferencijama bio je u središtu pažnje, kao i međusobna veza biskupskih konferencija.

Druga Sinoda održana je 1971. godine, a na njoj su se obrađivala pitanja svećeništva i pravde u svijetu.

Godine 1974. održana je treća Sinoda s glavnom temom evangelizacije u svijetu.

Osnovni dokument koji je poslužio toj četvrtoj Sinodi u njezinu radu izrađen je već odavno i u lipnju je poslan svima pozvanima da ga temeljito prouče i tako se što bolje spreme za samu Sinodu.

VEZA

Postoji povezanost između tema određenih za ovu Sinodu, tj. katehizacije, i one na prijašnjoj Sinodi od 1974., kad se raspravljalo o evangelizaciji.

Riječ »evangelizacija« razumijevala se tada prije svega u svom širokom značenju kao aktivnost po kojoj Crkva naviješta Evanđelje po cijeloj zemlji da se vjera porodi i razvije.

Uvijek u istoj perspektivi gledano, sadašnja Sinoda želi proučiti po katehezi još specifičniju zadaću Crkve. Naime, Crkva se mora zauzeti ne samo za to da naviješta vjeru kako bi se ona porodila, nego također ona mora stalno voditi vjernike prema onoj zrelosti koja ima za mjeru samu puninu Isusa Krista.

Ova Sinoda posvećuje posebnu pažnju novim generacijama koje nailaze. Zato će njezin posao i rad imati i velik odjek u cjelokupnom odgoju mladih u Crkvi. Prilazeći problemu kateheze, Crkva će moći uistinu pridonijeti svoj originalni prilog sutrašnjici.

NACRT

Kad su u Rimu htjeli dokument koji bi služio kao osnov za diskusiju na ovom sastanku Sinode, konzultirali su, tj. pitali su za savjet pojedine Crkve iz čitavoga svijeta.

Najprije je poslan izvještaj sinodama istočnjačkih Crkava, biskupskim konferencijama i Rimskoj kuriji. Odgovori i primjedbe poslani su u Rim još prije sjednice vijeća generalnog tajništva Sinode; sjednica se održala početkom mjeseca ožujka prošle godine.

Na sastanku toga vijeća tajništva pročitan je nacrt radnog dokumenta, koji je spremila skupina stručnjaka. Taj nacrt je tajništvo Sinode pažljivo proučilo i dodalo svoje primjedbe, svoje napomene, nadopune i ispravke. Konačno uređenje bilo je povjereno jednom stručnjaku da se prilagodi onom što su dodali svi upitani za vrijeme vijećanja. Tako je nastao dokument koji je služio kao temelj za raspravljanje na Sinodi o velikom problemu suvremene katehizacije djece i mladih u svijetu.

OZBILJNO

Cijela Sinoda vrlo je ozbiljno pripravljena i sve se u njoj odvijalo u okviru velikih iščekivanja koja su se tražila od nje.

Sinodi je prisustvovalo 13 predstavnika istočnih Crkava, 142 delegata Biskupskih konferencija, 17 predstavnika Rimske kurije i 10 delegata Unije generalnih poglavara redova. Osim generalnog tajništva Papa je sam imenovao 19 članova.

30. rujna ujutro odslužena je sveta Misa u Sikstinskoj kapelici. Poslije podne bilo je otvorenje Sinode s uvodnim govorom Pape Pavla VI. Slijedio je izvještaj generalnog tajnika Msgr. Laurensa iz Madrida.

Značajne su Papine riječi: »Religiozna bi se istina nametnula kao trajna zagonetka kad ne bi bila poduprta jednom otajstvenom Riječju, koja je jedina kadra da s visine podupire zgradu ljudske znanosti, koja, što više napreduje, to više iziskuje pomoć te Riječi s visine ... Potreba te Riječi, koja zahtijeva vjeru od strane čovjeka, danas je jača i mukotrpnija nego ikad: i samo kad je zadovoljena od Evanđelja, koje je istina, ne protivna znanstvenoj istini, nego viša, svjetlost se vraća na Zemlju.«

SITUACIJA

Prvi dio dokumenta daje opći pregled sadašnje situacije u svijetu. Obazire se na poteškoće koje se opažaju na području katehizacije.

Naglašen je pozitivan elemenat sadašnje vitalnosti, životnosti katehizacije. Uistinu, u mnogim zemljama zapaža se iznenađujuće bogatstvo različitih katehetskih poučavanja. Sva se ona temelje na povijesnim, kulturnim i socijalnim, pa i na političkim uvjetima pojedinih zemalja. Znak su buđenja i općenitosti Crkve.

Da se još točnije upozna kateheza u svijetu, snažno su naglašene posebne okolnosti koje se pretpostavljaju za obnovu katehezè: Preobrazba mjesta kateheze — Novo promatranje onih koji sudjeluju poučavanju — Razvitak novih metoda — Obnova načina izražavanja — Nove odgovornosti koje se postavljaju pred katehete.

Od Zagreba do Lyona

Od 1. do 4. rujna 1977. održavalo se u Lyonu (Francuska) međunarodno hodočašće mladih prigodom 1800. obljetnice lyonskih mučenika. Prisustvovala mu je i skupina od 50 mladih iz nove župe Srca Isusova iz Zagreba pod vodstvom oo. isusovaca, njihovih vjeroučitelja. Kako se ove godine navršava 75. godina postojanja Svetišta Srca Isusova u Zagrebu, sadašnje njihove župne crkve, mladi su također hodočastili i u Paray le Monial, centar odakle se proširila pobožnost Srcu Isusovu i s kojim je hrvatsko nacionalno svetište Srca Isusova u posebnim duhovnim vezama. Osim toga naši mladi posjetili su Ars, mjesto u kojem je živio i djelovao sv. Ivan Vianey, župnik arški; Nevers, gdje se nalazi sv. Bernardica (njezino neraspadnuto tijelo — umrla 1879. god!), grob našeg blaženika o. Leopolda Mandića u Padovi i Bresciu — rodno mjesto sadašnjeg Sv. Oca Pavla VI.

SKUPINA ZAGREBAČKE MLADEŽI PRIGODOM SUSRETA EVROPSKE MLADEŽI U LYONU.

Idemo naprijed

Postulator kauze Petra Barbarića u Rimu, o. Paolo Molinari, u svom pismu od 18. travnja 1977. piše nam: »Upravo u ove dane, u koje smo se sjećali 80. obljetnice od smrti Božjega sluge Petra Barbarića, htio bih Vas uvjeriti u svoju spremnost da ću učiniti sve što bude moguće kako bih promaknuo naprijed njegovu kauzu za proglašenje blaženim . . .

21. rujna prije podne posjetio sam Generalnu postulaturu D. I. u Rimu. P. Molinari se nalazio na službenom putu u Tanzaniji. Razgovarao sam s njegovim prvim i glavnim suradnikom ocem Petrom Gumpelom. On im je rekao da je sada napokon došao čas da se za Petrovu kauzu u Rimu nešto učini tako da ona iz stanja čekanja prijeđe u fazu rada za beatifikaciju. Doslovno mi je rekao ovo: »Sada je inicijativa na nama«, tj. na postulaturi Petrove kauze. Prema tome, naše molitve, nade i žrtve, sve ono što se dosad za Petrovu kauzu učinilo u domovini, nije bilo uzalud.

Mi ćemo u domovini nastaviti radom i molitvom i nastojat ćemo s likom Petra Barbarića upoznati što više duša. Naše daljnje zanimanje za Petrovu kauzu te postojana molitva za njegovu

OTAC SLUGE BOZJEGA PETRA BARBARIĆA

beatifikaciju sigurno će za odgovorne u Rimu biti trajan poticaj na rad, sve dok ne dođe do Petrove beatifikacije i kanonizacije. Od čitatelja Petrova Biltena očekujemo i dalje solidarnost u radu oko njegove proslave.

U želji da što više ljudi zainteresiram za kauzu Petra Barbarića dao sam za hrvatski program Radio-Vatikana ovu izjavu, koja je bila prenesena 29. rujna: »Budući da su otklonjene neke objektivne poteškoće, postulator kauze Petra Barbarića u Rimu nastavlja s njegovom kauzom. Dakle, kauza nakon duljeg razdoblja čekanja prelazi u fazu rada prema beatifikaciji. Drago mi je da sam tu vijest primio od odgovornih u Rimu baš prije polaska u Pompeje na kongres o Srcu Isusovu, jer je Petar Barbarić gorio za Kristovo Srce i želio da kao svećenik širi pobožnost prema njemu u svom narodu. Sigurno je da će proces u Rimu to uspješnije i brže napredovati što u domovini bude veće zanimanje, zalaganje i želja za Petrovom beatifikacijom. Vicepostulatura Petrove kauze u Zagrebu stoji na raspolaganju da isporuči svakom koji to želi Petrov životopis, knjižice i slikice o njemu. **Josip Antolović**

Jubilej Uršulinki u Varaždinu

POVIJESNI SAMOSTAN URŠULINKI U VARAŽDINU.

Uršulinke su apostolski institut. Vjera i ljubav pokreću ih da u izravnom apostolatu daju Krista ljudima.

U Hrvatsku su došle iz Bratislave 3. prosinca 1703.

To je bila Julijana Drašković sa 11 sestara. Željele su da u Varaždinu razvijaju svoj odgojni apostolat. Kako u gradu nije bilo škole, uršulinke su u svojoj školi poučavale djevojčice i dječake.

Kada su sagradile crkvu i samostan, apostolat se mogao razvijati. Već 1777. imaju djevojačku školu. Bila je to prva djevojačka škola u Hrvatskoj i Sloveniji. Dva i po stoljeća poučavale su i odgajale u svojim školama. Kad je morao prestati njihov školski rad, imale su ove škole: dječji vrtić, gimnaziju i učiteljsku školu. Osobito je bio poznat njihov odgojni rad u internatu, u kojem su dobile vjerski i kulturni temelj mnoge kćeri našeg naroda.

Prilagođivanjem vremenu i potrebama Crkve varaždinske su uršulinke izišle iz stroge klauzure i osnovale 1933. kuću u Zagrebu da bi sestre s privremenim zavjetima mogle nastaviti svoju redovničku i kulturnu formaciju.

Godine 1957. osnovana je kuća u Slavonskom Brodu, 1967. dolaze u Zenicu na župu sv. Josipa, 1972. formira se zajednica u Rovinju, a 1974. na Jordanovcu. U tim se zajednicama sestre bave župskim apostolatom, osobito katehizacijom. 29. lipnja 1972. osnovana je hrvatska provincija sa središtem u Gračanima.

Utkane u početku 18. stoljeća u povijest hrvatskog naroda, iskreno želimo raditi za nj i u budućnosti.

Hrvatske uršulinke

60 GODINA FATIME

Nebrojeno se mnoštvo vjernika 13. listopada ove godine skupilo u Fatimi. Slavili su Gospu, jer se tog dana, prije 60 godina, oprostila od male djece Hijacinte, Franje i Lucije učinivši poznato čudo na suncu pred 70.000 vjernika i znatiželjnika.

Širom svijeta kršćanska se srca zahvalila Gospi što je u naše dane spustila svoje noge na tlo našega planeta i progovorila našoj generaciji svoju veliku poruku.

Bila je to riječ ljubavi i brižljive skrbi. Cijela fatimska poruka izrečena je u ovoj ozbiljnoj Gospinoj opomeni:

— Neka ljudi više ne vrijeđaju Boga, jer je previše već uvrijeđen!

U Hrvatskom narodnom svetištu Srca Isusova u Zagrebu bio je izložen veliki kip Fatimske Gospe, prikazivan film o Fatimi uz prigodne propovijedi, a 13. listopada djeca su priredila procesiju sa svijećama a na kraju svi sebe predadoše Srcu Marijinu.

FOTOREPORTAŽA: MIRO JURIĆ

Čitam vaše odgovore u Glasniku. Zadnji odgovor pod naslovom »Govoriti o krepostima, nije li smiješno«? prilično me je zbunio. Još nikad nisam čuo da je biti vrijedan isto što i krepostan. Hoćete li mi to malo objasniti? Mama kaže da valjam kad ostanem kod kuće uz knjigu, a ne odem s klapom na neki film ili na utakmicu. Isto mi tako kaže kad se uljudno ponašam. Ja sam mislio da mi ona to govori samo zato da me predobije za neke svoje načine; da budem onakav kakav njoj odgovara. Znači da sam krepostan? Uh! Što ne volim tu riječ!

Isto tako mrzim bogomoljce i babe s dugačkim krunicama. Meni se svidaju frajeri kad nešto dobro naprave. Tako smo nedavno popravili ruševnu ogradu oko kuće jednom napola slijepom starcu. On nas hvali, s nama se šali ... To me oduševljava. Ja mislim da je to krepost. Pa ako i nije, to mi se sviđa.

Damir

Mama kaže da valjam — znači da sam krepostan?

Piše: IVAN FUČEK

Hvala ti, Damire, da mi daješ prilike da o temi »kreposti« opširnije progovorim! Kažeš: »Još nikada nisam čuo da je biti vrijedan isto što i biti krepostan.« Veoma rado ću ti to objasniti.

Pazi, riječ »biti vrijedan« ima bar četiri nivoa! Zamisli nekoga vrijednog u poslu i svojoj službi — to bi bio najniži nivo. Sigurno poznaješ nekoga vrijednog u svom zvanju — to bi bio viši nivo. Još viši nivo je kada kažemo da je netko »kao čovjek« vrijedan. A najviši domet, bez sumnje je, ako za nekoga možemo reći da je zaista »valjan kao kršćanin«. Podimo redom!

Vjerojatno poznaš nekog radnika koji ustaje u pet ujutro da raznim prometalima stigne na radno mjesto i počne posao točno u šest. Godinama radi i u noćnim smjenama. Ima veliku obitelj pa jedva može kako treba koristiti godišnji odmor. Nakon radnog vremena, često veoma umoran, posvećuje svoje minute djeci, obitelji stanu, brine se za sutra, radi oko kuće, ne zalazi u društva, jer sutra mora biti na poslu u određeni sat. Vidiš, od sto mogućnosti izabrao je jednu i njoj je vjeran. Točan je pošten! Svoje zadatke na radnom mjestu čak primjerno svladava, okretno, znalački, obazrivo prema drugima. Taj radnik je osam sati dnevno rob stroja. Ali on svoj posao obavlja vjerno, točno, danima, godinama. Ti za nj kažeš da je »valjan radnik«. O njemu novine neće pisati, ali ako napišu, reći će da je dobar producent i da pridonosi privredi i progresu. Vjerujem da ima takvih prometnika s najprometnijih čvorišta najvećeg grada, da ima takvih šalterskih radnika, prodavača karata po kolodvorima ...

To je nešto slično kao kad ti dobiješ maminu pohvalu da »valjaš« jer si uz knjigu, jer tada vršiš zadatke svoje službe (a tvoja je služba učiti!), ili kad kaže da si dobar jer se uljudno ponašaš. Tu valja dobro lučiti vrlinu ili krepost od načina lijepog ponašanja. Bontonsko ili lijepo ponašanje možemo nazvati u širem smislu »etičko«, ukoliko nijedno djelovanje čovjekovo ne može biti isključeno iz onog što tvori cjelinu čovjeka kao moralne ličnosti. Ipak, takva djelovanja nisu autentična. Biti točan na poslu, vjeran svojim dužnostima kao onaj radnik, osjetljiv na fin način govora itd., sve to i slično može izvoditi »valjan čovjek na radnom mjestu« za vrijeme svoje satnice i izvan nje, a da ipak bude moralno loše kvalificiran. Čovjekova služba zahvaća jedno određeno područje koje mu nekako izvana dolazi, ako ne baš tako kao kad obučeš ovu, a ne onu »vintericu«, no ipak ni tako kao što duša ispunja tijelo, vid oko, a sluh uho. Građansko lijepo ponašanje zahvaća površinski dio čovjeka, pa dotiče moralnost ili u nju ulazi »izdaleka«. Prema tome, kad marljivo studiraš valjaniji si negoli kad se samo lijepo ponašaš. Ali i jedno i drugo uklopljeno je u cjelinu tebe kao moralne ličnosti.

Analizirajući onog radnika, već smo dotakli drugi nivo, tj. njega u pozivu muža i oca. Ima životnih poziva koji egzistencijalno angažiraju ne samo osam sati radnog vremena nego sve minute dana. To su zvanja koja možemo nazvati čovjekovim novim »ja«. Otac obitelji može toliko shvatiti svoj poziv da se dade obitelji sve sate i minute dana. Majka obitelji može biti toliko vrijedna da jednostavno potpuno zaboravlja sebe; njena briga su djeca: njihov odgoj, napredak, budućnost. I onda se do kraja troši za obitelj. Svećenik je svećenik svih dvadeset četiri sata — ili nije što bi morao biti. Redovnik je u svoj poziv uložio čitav svoj život. Prirodno je da svaki čovjek u svom pozivu želi nešto ostvariti, želi biti pozivu s pravom od svih nas drugi očekuju, o vrijedan i koristan drugima. Takvu valjanost u tome govore, to cijene, za tim se povode. Ona je »zarazna«, nečemu vodi, čini čovjeka vedrim, radosnim, sretnim, jer doživljava da mu je život ispunjen, vrijedan, da on u društvu nešto jest i nešto pridonosi.

Koliko »valjanost u pozivu« ulazi u etičnost čovjeka vidi se s druge strane. Nevaljan liječnik, nesposoban profesor, inženjer koji ne zna dobro svoj posao, svećenik koji je postao puki činovnik, kirurg kome nije stalo do toga hoće li prerezati nešto o čemu ovisi život paciljenta, psihijatar koji obmanjuje bolesnike dok mu se ovi iskreno povjeravaju — svi ti slični nevaljani u svom pozivu ponizuju sebe i štete čovječanstvu. Time se jasno pokazuje što znači biti valjan u pozivu i koliko to već ulazi u pravu krepost; to je nešto što se ne može ničim drugim doživjeti, pa i onda kad je trpko i teško — ali baš u svim zvanjima.

Treći nivo je biti »valjan kao čovjek«. To je zapravo osnovna etička vrijednost, jer ona obuhvaća čitava čovjeka, cjelokupnu osobu sa svim njenim dostojanstvom, obavezama, sa svim onim što ona posjeduje i jeste, s onim što se vidi i s onim što je očima skriveno; s radostima, žalostima, nadanjima, strepnjama. Biti valjan kao čovjek označava, dakle, njegovu cjelokupnu ćudorednu i moralnu vrijednost. Nije to na nama tek neka sporedna kvaliteta, bez koje bismo mogli biti. Nije to neki lijepi »broš« ili »zlatni lančić«, pa niti odijelo koje danas oblačimo, a sutra ga skidamo, jer se promijenila moda i ne smijemo biti staromodni. Biti valjan kao čovjek zahvaća našu najintimniju ljudsku sržnost; oplemenjuje naše osjećaje i dovodi ih u sređenost, jača volju, a razum upravlja prema plemenitim spoznajama.

Četvrti nivo je »biti valjan kao kršćanin«. Taj vid obuhvaća sva tri prijašnja i označava Kristovu »novost« obraćena čovjeka, koji sebe prima kao »dar« iz Božje ruke za druge; ovdje na zemlji živi kao »dar«, da bi se nakon smrti sjedinio sa svojim Gospodinom. Postati uzvraćeni »dar« Bogu u Isusu Kristu za braću ljude! Tako »biti valjan kao kršćanin« u sebi uključuje sve ostale vidike. Valjan kao kršćanin, naime, ne mogu biti ako nisam valjan kao čovjek, ako nisam valjan u svom zvanju, ako nisam valjan u službi.

Veliš da ne voliš riječ »krepost«, da »mrziš bogomoljce i babe s dugačkim krunicama«, da ti se »sviđaju frajeri kad nešto dobra naprave«, pa spominješ popravljenu ogradu napola slijepa starca. Kažeš: »Ja mislim da je to krepost.« Polako, Damire! Danas se, istina, uzdižu: pomoć drugome u bijedi, otvorenost, velikodušnost, priskočiti kod elementarnih nesreća i katastrofa, ljubav prema miru, borba za pravdu u svijetu i slično. Imaš pravo. To su humane kreposti. Ali, reci mi, neće li dovljeka biti u cijeni »razborit«, »pravedan«, »hrabar čovjek«? Misliš li da je »umjerenost« nešto što se više odnosi na moderna čovjeka? Zar umjerenost u sebi ne sadrži poštenje, dobrotu, suzdržljivost i druge važne vidove normalnog odvijanja valjanog i kršćanskog života? Kad bi, na primjer, suzdržljivost danas bila usađena vrlina u srce tolikih ljudi na odgovornim mjestima, misliš li da bi se događala pronevjerenja, teške krađe, nezakonita bogaćenja? Misliš li da bi neki službenik pošao sa ženom svoga kolege s radnog mjesta, ili bi neka žena zanemarila svoga muža i djecu zato jer se susrela s nekim koji ju je zaludio? Sam prosudi! Svaka prava vrlina ostaje vrijednost koja se ne stječe lako. Pred svakom pravom vrlinom treba da ostanemo u stavu poštovanja. Svaka prava vrlina obogaćuje čovječanstvo. Njezin oblik može se mijenjati.

O blagdanu Svih Svetih časna sestra je na vjeronauka zadala djeci domaću zadaću o temi: »BUDIMO SVETI!«

Jedna učenica je napisala:

Ja neću biti sveta!
Kad netko postane svetac,
onda ljudi naprave njegov kip
i postave ga na oltar.
I onda dolaze i mole:
... da im da zdravlje
... da ih učiteljica ne pita kad ne znaju
... da im nađe izgubljene ključeve ...

Zato ja neću da budem sveta.
Ja hoću da u nebu gledam dragog Boga, a sveci nemaju za to vremena. Oni moraju dacima šaptati u školi i tražiti ljudima izgubljene stvari.
Zato neka bude svetac tko hoće,
ja neću da budem sveta.

Vesna V. III r.

nova generacija

Uređuje: M. STARČEVIĆ

Težak sud

Kad se vratio s jednog sastanka u društvu »Hrvatska« u Beču, dr Ivan Merz zapisao je u svoj dnevnik 17. travnja 1914. ove vrlo ozbiljne riječi:

»Danas je bio sastanak u »Hrvatskoj«. Raspravljalo se o brošuri koja će se izdati, poradi informacija stranog svijeta o Hrvatskoj.

Po mom mišljenju ta brošura nema velikog smisla. Što Hrvati traže? Uvijek ištu i ištu, a sami se vucaju po kavanama i lumpaju. Toliko imaju talentiranih ljudi — sve to propada. Sada, kad bi trebalo reći: taj i taj pridonio je nešto cijelom čovječanstvu, mi tražimo da nam se dadu naša prava! No, jao, ovih nema.«

Teške riječi, težak sud. I neugodan. I to je rekao 1914. godine onaj koji nas je iskreno volio i koji se i sam smatrao Hrvatom, iako nije bio našega roda. Bio je tada student u Beču i član društva. Držao je i predavanja i surađivao u našim časopisima.

U svom romanu »Dva svijeta« govori Vjenčeslav Novak ustima jednog našeg studenta u Beču: »Takvi smo ti mi Hrvati! Vidimo ljepotu, plemenitost nas uznese, ali ne znamo uprijeti i drugu stranu naše duše — volju za rad.«

Victorin

U četvrtom vijeku poučavao je u Rimu govorništvo Victorin, slavni govornik-gramatik iz Afrike. Bio je poganin, ali željan znanja, posegao je i za Evanđeljem. Tu nađe začuđujuću podudarnost s platonskom filozofijom, srce mu se gane i postade kršćaninom.

Ali!

Naučen na plijesak rimskih plemića, stid ga je bilo da se pomiješa među običan kršćanski puk, pa je izbjegavao crkvu i crkveno bogoslužje. Prijatelj mu je prigovarao, a on je uzvraćao:

— Zar oni zidovi čine čovjeka kršćaninom?

Evanđelje ga je protreslo. Čitavši Kristove riječi »tko se stidi mene pred ljudima, toga ću se i ja stidjeti pred Ocem svojim nebeskim«, počeo je ovako umovati:

— Ako je sramota biti kršćanin, zašto sam to postao? Ako to nije sramota nego časno, zašto se toga onda stidjeti?

Zgazivši ljudski obzir, otišao je u crkvu i pred ganutim mnoštvom glasno je izmolio VJEROVANJE. I otad je uvijek javno priznavao svoju vjeru. Za progonstva Julijana Odmetnika radije je napustio svoju katedru nego da se odrekne svoje vjere.

Euharistija

»Mladi su osjećajni za toplinu grupe, za kakvoću međusobnih odnosa. Žedni su ljubavi i smisla za posvećenim. Isus Krist nije im stranac. Ipak, radije će Ga priključiti sebi, nego tražiti Ga izvan sebe. Isus Krist je jedini koji ih ne uzima kao djecu. On ih cijeni i za Njega oni nisu makar tko ...«

Tako jedan poznavalac mladih sudi o njima. Ali odmah i konstatira:

— U posljednje vrijeme se zapaža kako sve manje mladeži dolazi na svetu pričest. Kao da je nastao neki kratak spoj između njih i Krista u euharistiji?

Svećenici se trude da tome nađu uzrok. Ali i to proizlazi iz nekoga »novoga« mentaliteta današnjih mladih.

»Dok se nalaze na liturgiji riječi, gdje sudjeluju svojim pitanjima, pjesmama, gdje se i oni sami izražavaju svojim tekstovima, što ih izabiru, nema problema. Ali kad se prijeđe na euharistijsku molitvu, lica se zatvore. Oni se »dosađuju«.

Ne bi se morali dosađivati, kad bi se malo dublje uveli u smisao euharistijske molitve.

Grupe

Da li mladi još mole?

Kome se oni obraćaju i kakvim riječima?

Traže li zajedničke načine molitve ili više vole šutljivu zatvorenost u sebe?

Nemoguće je dati kategorične odgovore. Ali, čini se da mladi imaju nešto reći Nekome, premda Ga uvijek ne nazivaju Bogom.

»Da bih mogla živjeti, ja moram vjerovati u nešto, ili radije u Nekoga« — tvrdi Sofija od 17 godina.

»Ja vjerujem u ljubav i nadu«, dodaje Franjo.

Onda što stvara grupu mladih, to je neka toplina, neka sloboda u odnosima. Ali grupu, skupinu stvara zajednički ideal, misao, plan. Zbog toga se zajednice formiraju ili razbijaju bez prestanka. One oklijevaju zatvoriti svoj život u nekom planu i planiranju. I zbog toga su vrlo teško skupine mladih upotrebljive za neki apostolat. Koliko ste se puta obratili jednoj skupini koja više i ne postoji! Već se raspala ...

Kardinal plače

Ime kardinala Silve Enriqueza, nadbiskupa Santijaga u Čileu, poznato je nadaleko. Najodličniji predstavnik Crkve u Čileu ne prestaje upozoravati vlastodršce na poštovanje osnovnih ljudskih prava.

Jedni ga proglašuju komunistom, drugi fašistom, ali on je jednostavno — Božji čovjek, vjeran Kristov učenik i službenik Kristove Crkve.

— Tako bi danas govorili i o Kristu da je vidljiv među nama, sam je rekao.

Kardinal Enriquez je plakao. A plakao je ne od žalosti, nego od sreće kad je čuo da se ove godine prijavilo za sjemenište tri put više sjemeništaraca nego prijašnjih godina!

Mislim, veli kardinal, da porast zvanja treba pripisati slici koju Crkva daje o sebi. Kad je ona progonjena zato što se bori za prava siromašnih i potlačenih, mladi osjete poziv i odazivlju se, jer ih taj ideal zahvaća i vuče ... Mladi su svjesni što znači Crkva kao moralna savjest svijeta, kao savjest pojedinog čovjeka, kao službenica čovječanstva, i oni joj vjeruju više nego u prošlosti ...

Kad će i naši biskupi plakati od radosti što su se naša sjemeništa opet napunila?

glasnikova priča

Tako se Ante odučio psovke...

Kao i svi Dubičani, i Ante je išao u crkvu. Pokorno bi izvršavao sve što bi župnik s oltara naređivao. Znao je da se sve to njega tiče. Slušao je on i župnikove propovijedi. I one su se njega ticale, ali one o psovci kao da su rečene samo drugima, onima kojima još nije »prešlo u krv«. I tako godinama. Koliko je veličanstvenih pothvata ljudski rod kroz te godine učinio, koliko svaki čovjek, koliko sam Ante! Lako je za Antu i roditi se, i završiti školu, i oženiti se, i okućiti se, pa i otići na mjesec, no prestati psovati — to je nemoguće.

Antina kuća u gradu već je pod krovom. Obećao je svojima da će ostaviti Njemačku čim u gradu nađe posao. Ubrzo je obećanje mogao i ispuniti. Preselio je svoju obitelj u novu kuću na kraju grada. Roditelji su ostali na selu, ali će ih Ante češće posjećivati. Na novom radnom mjestu Ante je bio marljiv kao i obično. Kod kuće također. Svaki bi dan u kući nešto radio, svaki dan nešto novo u nju donosio. »Stotinu nam stvari još treba« — govorio bi Danici. A Danica nije tako mislila. Njoj je trebalo samo jedno — da joj muž prestane psovati. Godinama se moli Gospi na tu nakanu, a Gospa kao da je ne čuje.

Prošlo je već pola godine kako je Antina obitelj u gradu. Onog starog Ante, iz Dubice teško je više prepoznati. Promijenio se Ante, ponovio: nova kuća, novi auto, odijelo, navike, ponašanje ... Sve je novo, samo je jedno staro, jedno po čemu se Ante i sad može lako prepoznati. I u novoj kući čuju se ona stara zaklinjanja: »Tata nemoj!«, »Ante, ne valja ti!«

Prošla su tri po podne. Za volanom zahuktalog auta sjedi Ante namrštena pogleda. Vraća se s posla kući. Nije baš najbolje volje, ali to za nj nije ništa neobično. Nemilosrdno pritišće papučicu za gas, lako je ulica uska i krivudava. Uska za svakoga, a pogotovo za Antu i njegov »Opel«. Odjednom se preda nj ispriječi neka djevojčica; išla je posred ulice. Ante prikoči i zatrubi, a ona prestrašeno skoči u stranu. Antina glava izleti kroz prozor:

— Što se ne skloniš ...! i opsuje joj mater.

Odmjeri Ante ljutito prestrašenu djevojčicu i nastavi put kao da se ništa nije dogodilo. Da, za Antu je to bila sitnica.

Ali ne i za djevojčicu! Maločas je veselo skakutala ulicom, a sad ide pognute glave, skamenjena vozačevom psovkom. Ne, njoj se to nije nikad dogodilo. Jedno malo srce duboko je povrijeđeno.

Ante je već pred kućom. Ostavi auto u garaži i pope se uz stepenice. Na vratima ga je čekala prvašica Ksenija. Obradovala je tatu dobrom ocjenom u školi. U kući su bili svi osim Davora. Ante uze novine i pođe u sobu da ih pogleda dok ručak bu-

de gotov. Domalo zazvoni zvonce na vratima. Netko ih otvori a onda nasta žamor na hodniku i u kuhinji. Gordana otvori vrata:

— Tata došla je Ružica iz mog razreda. Dođi da je i ti upoznaš.

Tata skoči mora vidjeti tu malu junakinju, koja je već nekoliko puta bila kod njih, ali je on još nije vidio. Nije zaboravio da mu je Gordana pričala da je odlična učenica, a da uz to obavlja i sve poslove u kući umjesto bolesne majke.

Gordana uđe prva:

— Evo moga tate! — reče veselo.

Tata se pojavio na vratima, ali čim ugleda Ružicu, stade kao ukopan. »Je li moguće?« - pitao se u sebi grozničavo. »Ne, ne mogu se varati: ista vjetrovka, ista torba, lice ... Da to je ona mala kojoj sam maloprije opsovao mater ..« Oblilo Antu crvenilo i ne zna kud bi. Jedva nešto promuca i vrati se u sobu.

I Ružica se zbunila. I ona je prepoznala onog vozača koji ju je malo prije onako uvrijedio. »Zar je to Gordanin tata?« — pitala se u sebi smeteno, jedva čekajući da što prije ode. Srećom je ovaj put došla samo po neku knjigu, pa se odmah pozdravi i izađe.

I Danica i djeca opazili su da se s Antom nešto čudno događa. Tako zbunjena i uzbuđena nikad ga još nisu vidjeli. Danica pođe za njim u sobu:

— Što je Ante? Što se dogodilo?

Ante joj ispriča. I doda na kraju:

— Nemoj me, molim te, ništa pitati. Ostavi me na miru! Reci djeci da mi nije dobro i ručajte bez mene.

Popodne prođe u tišini. Danica se nije usuđivala ispričati djeci što im se tati dogodilo. Neprestano je mislila na nj. Nije mu bilo prvi put da ih osramoti, ali ovako nije bilo još nikad.

Spremala je s Gordanom večeru, kad Ante uđe.

— Gordana, pođi sa mnom. Večerat ćemo kad se vratimo.

Nitko ga ništa ne smjede upitati. Izidoše.

— Kuda ćemo, tata? — pitala je Gordana dok su sjedali u auto.

— Idemo k Ružici. Pokazat ćeš mi gdje stanuje.

Ispriča joj što se tog popodneva dogodilo. Gordana poče plakati.

— Znam, Gordana, da sam danas pogriješio, ali te molim da ne plačeš. To se tvom tati više neće dogoditi. Samo da mi Ružica i njezini oproste. Koga još ima Ružica osim majke?

— Mlađega brata i oca što radi u tvornici.

Stigoše. Ante izađe sam jer Gordana nije imala hrabrosti da ide s tatom pa osta u autu. Pokuca. Bio je uzbuđen, ali i odlučan. Nikada nije uzmicao pred teškoćama pa neće ni večeras. Otvorio mu je Ružičin otac.

Neće Ante nikad zaboraviti tu večer. U toj priprostoj obitelji izgubio se onaj stari Ante koji se nikoga nije bojao, koji ni pred kim nije drhtao. Nije bilo tog junaka da pobijedi Antu, a tu večer ga pobijediše jedna šutljiva djevojčica i njezina bolesna majka. Kako se samo posramljeno osjećao pred tom nemoćnom ženom koju je tog istog dana psovao! Ganula ga je ta siromašna obitelj koja mu je tako velikodušno oprostila.

Kod kuće su ih nestrpljivo očekivali. Uđoše i sjedoše, a nitko ništa ne upita. Ali Ante zna što bi oni željeli.

— Bio sam kod Ružice. Išao sam se ispričati i sretan sam što su mi oprostili. Ali ja nisam uvrijedio samo jednu majku nego mnoge, pa i onu Majku kojoj se vi svakog dana molite. Danas sam vidio da ovako dalje ne može. Godinama ste me zaklinjali da ne psujem, ali ja vas nisam slušao. Danas je jedna djevojčica šutjela. Ni riječi mi nije rekla, ja sam baš danas čuo vaša zaklinjanja »Tata nemoj«, »Ante, ne valja ti!«. Da, čuo sam vas i želim vas obradovati ovog istog dana kad sam vas i ražalostio. Sjetite se da ja svako obećanje ispunim, sjetite se toga večeras, kada vam obećajem da više neću psovati. Nikad više.

Važnost i značenje domorodačkog svećenstva

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Koliko je značenje u izgradnji kršćanskih zajednica domaćeg klera, naglasio je već II. vatikanski sabor. U Dekretu o misijskoj djelatnosti crkve on naučava: »U svakom ljudskom društvu Crkva pušta dublje korijene kad različite zajednice vjernika imaju vlastite službenike spasa u redu biskupa, svećenika i đakona neke između svojih članova« (broj 16). Razlozi su tome posve jasni, jer nitko bolje od domaćeg sina ne može poznavati jezik, mentalitet, običaje svoga naroda ili plemena. Crkva stoga u svakom narodu, pa tako i u misijama, podiže sjemeništa za odgoj domaćeg klera i ona su joj posvuda zjenica oka, ustanove na koje gleda s naročitom brigom i ljubavlju, u koje ulaže ogromne žrtve.

Briga je svih pastira osim za pojedine duše i za crkvene zajednice, koje valja stvarati, oblikovati, izgrađivati i na razini župe i biskupije, gajeći i razvijajući u njima osjećaj zajedništva za cijelu, opću katoličku Crkvu. U izgradnji župskih i biskupijskih crkvenih zajednica važno je uvijek sačuvati otvorenost prema većoj zajednici. Zatvoriti se samo u se, misliti i boriti se jedino za interese svoje zajednice, nije ni kršćanski ni katolički, već je to znak uskoće srca i ograničenosti pogleda, ili još točnije, sebičnosti. Zatvorenost je najbolji i najsigurniji put da u Crkvi nastaju »Slučajevi«, koji potresaju njezino jedinstvo, remete joj mir i stvaraju sablazni. Pravo je crkveno zajedništvo uvijek stvoreno prema drugima, spremno na dijalog i suradnju, sposobno za žrtve.

Oznaka nepatvorenog crkvenog zajedništva mora biti i misijski dinamizam, ozbiljan misijski rad, koji ide za širenjem crkve. Misijski dekret potiče domaće svećenike da skupa s misionarima izvana, a u ovisnosti i suradnji s biskupom, gorljivo pristupe djelu evangelizacije ... ne samo radi pastve vjernika i svetkovanja božanskog kulta, nego također i radi propovijedanja Evanđelja onima koji su vani. Neka budu spremni i neka se radosna srca — kad im se pruži prigoda — ponude biskupu za misijski rad u udaljenim i zapuštenim krajevima vlastite biskupije ili drugim biskupijama (br. 20).

Svećenici i svi ostali vjesnici Evanđelja ne rade sami, već u ime Crkve. Krist ih preko nje šalje da budu blagovjesnici. Zato moraju biti povezani s hijerarhijom, s biskupima i s Papom na čelu. Kristov nalog o propovijedanju Evanđelja svakom stvoru tiče se u prvom redu i neposredno biskupa, s Petrom i pod Petrom (Mis. dekr. 38). Kad je to tako, onda je jasno da svi propovjednici i učitelji Kristove nauke moraju biti ovisni o onima koji su odgovorni za evangelizaciju. Ta ovisnost treba da bude u duhu vjere i kršćanske ljubavi. Svaki vjerodostojni širitelj Evanđelja bit će u isto vrijeme i promicatelj crkvenog jedinstva. Propovijedati i naučavati Evanđelje, a potkapati crkveno jedinstvo i stvarati razdore u Crkvi pravi je besmisao, u normalnom pak redu i grijeh. Ideal će svakog iskrenog i poštenog vjerovjesnika biti jedno stado i jedan pastir (Iv 10, 16). On se u ostvarivanju toga ideala najviše poistovjećuje i solidarizira s Isusom, dobrim pastirom.

Josip Antolović

Ima u njoj nešto Božje

U časopisu »Evés Weekly« svibanj, 1977. izašla je reportaža o Majci Tereziji, koju je napisao Anil Grover. Tu reportažu preveo nam je za Glasnik otac Luka Lučić. Iz nje uzimamo u ovom broju Glasnika jedan primjer što ga je na početku te reportaže donio spomenuti pisac.

Danijel Gomes, čovjek od 40 godina, sakupljač je krpa, a nastanio se na pločniku nasuprot kuće Majke Terezije. Tu on živi već pet godina. I evo što on pripovijeda!

— Radio sam za Majku Tereziju, čistio sam i meo ured, i za taj posao dobivao sam 40 rupija mjesečno od nje jer sam joj rekao da sam veoma siromašan. Sada to više ne radim jer nisam mogao preživjeti s tako malo novca. Sada skupljam stare krpe i živim u sjeni Majčine kuće.

Danijel je udovac i ima dva sina, od kojih jedan ima 18, a drugi 12 godina. Stariji sin pomaže pri skupljanju nemoćnika po ulicama, mlađi je u internatu Majke Terezije i tu polazi školu.

Danijel reče da ima jednu knjižicu na bengalskom jeziku i da je bio očaran kad je u njoj pročitao koliko dobra čini Majka Terezija.

»Ja nemam druge kuće osim ove!«, reče pokazujući na svoje siromaštvo smješteno pod drvetom na pločniku. »No osjetio sam da Majci moram nekako iskazati svoje poštovanje. Stoga sam objesio ovdje na drvo ovu Majčinu sliku. To mi nekako stvara ugođaj da se više osjećam kod kuće!«

To je bila slika s naslovne strane jednog časopisa. Danijel Gomes ju je pažljivo uokvirio u neku neprozirnu plastiku. Kaže da je prije posjedovao drugu sliku Majke Terezije, ali ona je bila već izblijedila. Ispod te slike Majke Terezije on je napravio svoj mali kućni oltarić. A to obrazlaže ovim riječima: »Ja držim da je Majka velika svetica. Siguran sam da u njoj ima nešto Božje. Zato ona živi među nama najsiromašnijima i služi nam tako nesebično. To je Bog u njoj, koji je potiče da čini sve to za nas, ne tražeći plaće ni nagrade. Bez toga Boga u sebi nitko ne bi mogao učiniti ono što ona čini. Vidio sam je kako stavlja lijekove u usta bolesnicima, kako miluje ruku gubavca, kako pomaže da pojedinac umre u miru.«

NEJAKA DJECA POSEBNO SU MILJENICI MAJKE TEREZIJE

SUSRET SA SIROMASIMA MAJKU TEREZIJU UVIJEK ISPUNJA SUCUTNOM LJUBAVLJU

Upitan kako je došao do spomenutog časopisa, on sliježe ramenima i reče: »Vraćao sam se kući i na prolazu ugledao sam prednju stranicu tog časopisa u jednoj prodavaonici. Bio sam silno radostan. Odmah sam kupio jedan primjerak.«

Osoba koja je tako duboko prodrla u svačije srce, kaže za svoje djelo: »Sve je to Božje djelo. Siromasi su Božji siromasi!«

Nadamo se da ćemo imati sreću da je doskora vidimo i pozdravimo u našoj sredini, jer početkom iduće godine namjerava pohoditi domovinu. Bože daj, da nam se ta zajednička želja ispuni!

Borio se s tigrom

Otac Ante Gabrić poslao nam je opis jednog neobičnog događaja, o kojem su pisale i novine u Kalkuti. Poslao nam je i izrezak iz jednih od tih novina koje su pisale o tom događaju. Članak je napisan u kolovozu 1977.

Brata je izbavio iz tigrovih ralja! To je živa živcata istina! O tome su pisale i sve novine. Taj junak bio je Haripodo.

Kako znate, istočni dio naše župe Maria Polli još je pokriven velikim sunderbanskim džunglama. Iz tih džungla tigrovi znadu preplivati rijeku i doći u sela. Često puta napadaju i ribare na lađicama. Pričali su mi o tome kad sam pred večer stigao u naše malo ribarsko selo Đele Para.

Sidro su bacili daleko od obale. Zaspali su umorni od ribarenja uz džunglu. Oko dva sata poslije ponoći Haripodo opazi da se lađica nagnula na jednu stranu. Unutra je počela ulaziti voda. Podigne se, kadli u polumjesečevu svjetlu ugleda pred sobom tigra. Doplivao je do njihove lađice! I prije negoli se Haripodo snašao, tigar je skočilo na njegova brata Hemonta koji je spavao na prednjem dijelu lađice. Bratov vrisak kao da mu je dao neku nadljudsku snagu. On skoči i obuhvati tigra oko pasa. I započela je borba. Brat mu krvari, a ljudska krv razdražl tigra da još više podivlja.

Tigar ne pušta svoje žrtve, a Haripodo ne pušta tigra. A nije ga bilo lako držati — priča Haripodo — jer je bio sav mokar. Gledam smrti u oči, jer okrene li se šaronja na mene, gotov sam. Mislio sam si: »Ako ne spasim život svoga dragog brata, što će mi onda i moj život?!«

Nekoliko minuta kotrljali smo se po maloj lađici, a onda se tigar okliznu u vodu, a s njime i ja i moj brat, kojega tigar nije puštao. Zazvah Božju pomoć. Jednom rukom držim se lađice, a drugom rukom vučem brata. Vučem ja, a vuče i tigar. No izgleda da je napadač izgubio dah, glava mu se našla u vodi. Zareža i nestade ga strujom iza lađice.

Brat jauče od boli, krvari. Ne pitajte me kako sam imao snage da ga podignem iz vode ...

Dvije male lađice bile su usidrene prilično daleko od nas. Oni su čuli nekakvu viku i zbrku i doveslali su svoje lađice do nas. Nije se smjelo čekati. Moram spasiti brata! Iz svih sila veslali smo do »Šumskog ureda«. Tu smo povezali rane i odmah se uputili u državnu bolnicu u Basirhat.

Vijest o tom događaju odmah se pronijela čak i do Kalkute. Došla je policija, došli su i novinari i fotoreporteri ... Da ih je toliko bilo one noći na rijeci uz sunderbanske džungle, tigar bi se sigurno preplašio. Molite se da mi se brat brzo oporavi!

Krasan primjer junaštva i bratske ljubavi! ...

O. Ante Gabrić

Treći dio knjige »ŽIVOTNI PUT JEDNOG MISIONARA« obuhvaća pisma, članke, duhovne misli i razne izjave našeg misionara oca ANTE GABRIĆA u razdoblju od početka 1972. do konca listopada 1976. Knjiga je ilustrirana sa 114 slika u tekstu, a naslovna stranica je u boji. Cijena 120 d. Narudžbe prima Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Misionarsko zvanje dobila sam preko Glasnika

Ovaj put nam sestra Ivana Stakor piše u svom pismu od 14. kolovoza 1977. ne samo o svome radu nego i o tome kako je dobila misionarsko zvanje.

Ove godine imala sam posebnu sreću da bar jednom u životu obavim duhovne vježbe od mjesec dana. To je za mene doista velika milost koju mi je udijelio Gospodin. Hvala Mu na tome! Duhovne vježbe davao nam je jedan španjolski Isusovac, koji ih daje već 35 godina. Iako je već stariji svećenik, ipak nam je davao duhovne oježbe na način koji nam je pomogao da smo se obogatile mnogim novim spoznajama.

Tom zgodom susrela sam se sa sestrom Silvinom, s kojom se nisam vidjela već 13 godina, i sa sestrom Emerikom, koju nisam vidjela 8 godina. Razumije se da nas je taj susret i te kako razveselio i osvježio.

Glasnik Srca Isusova i Marijina dolazi mi redovito. Veoma mi se svidaju slike na omotu pojedinih brojeva Glasnika. I premda sam veoma zaposlena, uvijek nastojim naći vremena da svaki broj Glasnika pročitam, jer je veoma bogat sadržajem. I kad god ga uzmem u ruke, uvijek se sjetim da mi je Gospodin baš po Glasniku udijelio veliku milost redovničkog i misionarskog zvanja. Dogodilo se to prije 47 godina. I sad zahvaljujem Gospodinu da sam se odazvala Njegovu pozivu. Isto tako sam zahvalna Bogu i za sve milosti što sam ih primila tijekom svoga redovničkog života. Nisu to bile milosti nekog naravnog uživanja, bio je to život žrtve za spasenje duša. Napunja me radošću misao da sam, tako predana raspetom Kristu, postala bar malo slična Njemu uzdignutom na križu, dok sam se žrtvovala za tolike koji su trebali moju pomoć i kojima sam mogla pokazivati put do Njega, koji je i za njih umro. I sada molim Gospodina da na tom putu ustrajem do konca svog života.

JEDNO OD SIROCADI KOJEMU SAM MOGLA POMOCI ZAHVALJUJUCI DAROVIMA IZ DOMOVINE

KRSCANSKA OBITELJ, BROJNA, NO SIROMASNA. KOLIBA IM JE TAKO MALA DA OCU I NAJSTARIJEM SINU U NOCI NOGE VIRE VAN IZ KOLIBE

Posla ovdje ima mnogo. Nije lako voditi brigu za 380 osoba ovdje u našoj bolnici »Jesu Ashram«. No osim tih 380 osoba moram se brinuti i za one bolesnike koji nam dolaze iz okolnih sela. Bude tu ne samo bolesnika, nego i siromaha koji traže koji zalogaj da utaže glad. Teško bolesnih gubavaca koji su stalno kod nas ima sada 50 u našoj maloj bolnici, a na kliničko liječenje dolazi nam oko 2800 gubavaca. Oni dolaze dva puta tjedno. Još uvijek radim na klinici sa sestrama Majke Terezije.

Dragi prijatelji i dobročinitelji, od svega vam srca zahvaljujem na vašim žrtvama, molitvama i darovima što ih prikazujete za naše siromahe, da im lakše uzmognemo pokazati put do Isusa. I nadalje vam te patnike preporučujem da ih se sjetite!

S. Ivana Stakor

Dvije crtice iz Gaibire

Sestra Emerika Šumak, naša misionarka u Indiji, prilično se rijetko javlja. Ovaj put nam je poslala kratko pismo pisano 25. srpnja 1977. u Gaibiri. Ona se, naime, nalazi na istoj misijskoj postaji na kojoj djeluje i sestra Silvina Mužić.

Jučer sam namjeravala — piše ona — snimiti jednog neizlječivog bolesnika, kojega sam pratila njegovoj kući. Nažalost, nisam to uspjela učiniti. Taj siromah mladi čovjek obolio je od poliomijelitisa (tj. upale sivog tkiva kičmene moždine). Dok smo ga prevozili kući, vikao je od velike boli, ali je više puta ponavljao »Mor Bagvan« — Moj Bog će me sretno dovesti kući.

Veoma nam je bio zahvalan što smo mu pomogli na tom putu kući. Njegova majka plakala je od žalosti zbog njegove bolesti a opet je bila sretna da joj se vratio kući, iako sav slomljen i uništen od bolesti.

Oni nisu katolici, no veoma poštuju našu vjeru i nas. Sestra Silvina dala mu je nešto starog odijela i platila je sve troškove njegova prijevoza kući.

Meni samoj bilo je veoma drago što sam mogla bar nešto dobra učiniti onome koji pati i kome je bila potrebna pomoć. Ti ljudi su veliki siromasi. U kući nemaju ništa. Sve im je tek ono što zarade i od toga časovito žive.

A sestra Silvina piše u pismu od 29. srpnja 1977.:

Prve nedjelje u svibnju u našoj misijskoj postaji Kantapali dogodilo se nešto neobično. Kad su se nakon svete mise razišli vjernici, župnik i njegovi katehisti mjerili su koliko su riže vjernici darovali za crkvu. To je tako zvana »muta ciri« ili po našem šačica riže. Tu rižu, naime, žene sakupljaju na taj način da uvijek prije nego što počnu kuhati za obitelj, stave jednu šačicu riže na stranu za crkvu. Tako, eto, sakupljaju tu rižu svaki dan kroz cijeli tjedan, a onda sve to donesu u nedjelju u crkvu kao dar.

Dok su, dakle, tako župnik i katehisti bili zaposleni mjerenjem riže primljene te nedjelje, odjednom se cijela crkva potresla. Oni

SESTRA EMERIKA MEĐU SVOJIM SIROTAMA KOJIMA NASTOJI POMOĆI KOLIKO MOŽE

UČENICE SESTRE EMERIKE NA TEČAJU ŠIVANJA I RUČNOG RADA

ODMALENA UČI GAĐATI STRELICOM DA POSTANE JEDNOM VJEŠT LOVAC

su se uplašili i poletjeli da vide što se dogodilo. I imali su što vidjeti! Jedan slon je uletio u crkvu i kad je ugledao tamo ljude, toliko se razljutio da je surlom zgrabio jedan crkveni stup od drveta, povukao ga tako da je stup slomio, a onda se opet okrenuo prema vratima, izletio van i pobjegao u obližnju šumu.

Misionar je pošao do slomljenog stupa, kad na svoje iznenađenje opazi u njemu zaboden slonovski zub, što ga je slon slomio kad je povukao stup.

Zub su izvadili i odnijeli ga biskupu na dar, ali ga on nije htio primiti. Po indijskom zakonu takve stvari pripadaju državi, pa su ga i predali državnim vlastima. Tako su i slon i crkva imali štetu, a država korist.

Ove godine kod nas ima toliko kiše koliko se već davno ne pamti. Započela je padati 19. lipnja i padala neprestano sve do 17. srpnja. Tada je malo prestala do 25. srpnja, da onda opet nastavi padati. Mi smo zbog tolikih kiša morali prestati kopati naš novi bunar, jer se počela odronjavati zemlja, pa je prijetila opasnost radnicima da nastradaju. Stoga moramo čekati do prosinca da onda nastavimo kopanjem. Sada pravimo ogradu oko našeg dvorišta i vrta.

Kako vidite, uvijek se nađe posla i osim naših apostolskih poslova, koji su nam, naravno na prvome mjestu.

Molite se za nas da uzmognemo što više učiniti za Božje kraljevstvo u ovim krajevima. Ujedno zahvaljujem svim dobročiniteljima u domovini za sve ono što su učinili za nas i za naše misionarsko djelovanje.

S. Silvina Mužić i S. Emerika Šumak

SESTRA SILVINA NA PUTOVANJU. I DO GAIBIRE DO PRLA JE MOTORIZACIJA

Pozdravi iz Zambije

MONIKA OKRUGIĆ POZDRAVLJA SA ZAMBIJSKIM BOGOSLOVIMA I NJIHOVIM PROFESOROM SVE PRIJATELJE MISIJA U DOMOVINI

I OVAJ SIROMAH, PRIJATELJA BRATA ILIJE DILBERA, ZAHVALJUJE U IME SVIH SIROMAHA SVIM DOBROCINITELJIMA ZA SVE STO SU UCINILI ZA NJIH

nove knjige

FRANY — napisao Michel Sinniger, preveo Fabijan Bareta. Izdao »Župni ured S. I.«, Zagreb, Vinogradska 22/I, cijena 50 d. Ove nam stranice ponovo govore ono što je jedino bitno: ne postoje dvije ljubavi. Kristova nam ljubav već sada daje tu slobodu prinosa koja se nastavlja u molitvi i u šutnji. Kristov križ i čovjekov križ jesu jedan isti križ. Iz njega prodire takva velika svjetlost da prodire u našu noć ... Po toj maloj knjižici, kroz ljudski i stvaran lik, nalazi čitatelj put do Kristova križa i zato je svima čitateljima GLASNIKA — koji žele naći odgonetku zagonetke križa — toplo preporučujemo.

FATIMA, DA ILI NE? — napisao Ives Ivonides, Izdalo HKD Sv. Ćirila i Metoda, 41000 Zagreb, Trg kralja Tomislava. Cijena 90 d. U predgovoru sam kardinal Šeper piše da je prošlo 60 godina otkako »fenomen Fatima« pobuđuje zanimanje katoličkog svijeta. Fatima stoji na početku snažne duhovne obnove Portugala. S događajima u Fatimi nastaje novo razdoblje u religioznom životu te zemlje, a mi bismo mogli slobodno reći i novo razdoblje u životu Crkve. Fatima je našu liturgiju obogatila novim blagdanom Prečistog Srca Marijina. U duhovnost kršćanskog puka ona je uvela novu pobožnost — pet prvih subota. Izazvala je religiozni pokret svjetskih razmjera ... Naš poznati pisac Ives Ivonides, pošto je pomno proučio izvore i literaturu, svojim vještim perom iznosi nam u ovoj knjizi objektivno fatimske događaje da o njima ozbiljno razmislimo. Knjigu je »ponudio« vjernicima na razmišljanje. Posebnu pozornost pisac svraća na to da iz analize činjenica izvede suštinu i smisao Fatimske poruke ... Ako ozbiljno shvatimo fatimsku poruku, ta je knjiga postigla svoju svrhu ...

NAŠA KATOLIČKA VJERA — napisao kardinal Petit de Julleville, preveo dr S. Bošnjak. Izdavač: Zajednica braće »Regina mundi«, 43260 Križevci, Račkoga 12. Cijena 60 d. Ovo je djelo na molbu francuskog episkopata napisao kardinal Petit de Julleville. Najnovije izdanje je iz godine 1974. Pisac je dugogodišnji biskup i kardinal. Francuzi nemaju bolje knjige od ove koja bi mladeži i starijima pomogla da se obogate temeljnim blagom kršćanske vjere i morala. Obuhvaćena je sva katolička nauka, iznesena jednostavnim i laganim jezikom kako bi je svi mogli lako razumjeti pa da se u svima utvrdi ili probudi vjera. I nama Hrvatima potrebno je takvo djelo. Hvala dru Bošnjaku što ju je nama poklonio prigodom jubileja Gospe od VELIKOGA ZAVJETA.

DEKALOG — etičko-religiozna razmišljanja za odrasle. Napisao F. Šipušić; Narudžbe: St. Dilber, 41000 Zagreb, Palmotićeva 33. Cijena 90 dinara.

Knjiga je drugi dio »Kateheza za vjersku pouku odraslih«. Prvi je njihov dio »MOJA VJERA«, namijenjen upoznavanju vjerskih istina — a »DEKALOG« ide za upoznavanjem Božje volje, za odgojem i vodstvom prema objavljenim normama. Knjiga se odlikuje dubinom i ozbiljnošću pristupa i odličan je priručnik svima koji se žele ozbiljnije zadupsti u norme života po Evanđelju.

Uskoro izlazi **KRATKI PRIRUČNIK ZA KRIZMANIKE** od S. Mirjam Šurjan. To je kratki pregled kršćanske poruke spasenja u cjelini. Odlikuje se jasnoćom, otvorenošću i sistematičnošću primjernom uzrastu krizmanika. Cijena je 15 d, a može se naručiti na slijedeće adrese: S. Mirjam Šurjan, Jordanovac 110, 41001 Zagreb, pp 169 ili: S. Emanuela Križanović, Horvatova 22, 55000 Slav. Brod.

GLASNIK živi od broja do broja. Zato mu je tek PRETPLATA prava pomoć, bez koje dolazi u nezgodnu situaciju. Račune, naime, za tiskanje treba podmiriti u roku od osam dana, a poštarinu odmah.

MOLIMO VAS PODMIRITE SVOJE RAČUNE KOD GLASNIKA! Hvala! CIJENA GLASNIKU u 1978. godini ostaje nepromjenjena, 5 dinara.

zahvalnice

ZAHVALJUJEM SE PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGREŠNOM SRCU MARIJINU

... sv. Dominiku, bl. Leopoldu i biskupu Langu za ozdravljenje. — Milka Špiljak
... sv. Josipu i svima svetim na primljenoj milosti. — Zahvalna majka Lipovljani
... i Duhu Svetomu za sretno polaganje ispita. — Zahvalna baka, Zagreb
... Gospi Trsatskoj i Ivanu Merzu za primljene milosti. — B. Lj., Zagreb
... za primljene milosti. — Đeni Paškov, Split
... i bl. Leopoldu za primljenu milost. — J. F., Ston
... bl. Leopoldu i bl. Graciji što su mi pomogli u teškim časovima. — B. B. Muo (Kotor)
... sv. Josipu i bl. Leopoldu za mnoge primljene milosti. — Fema Đaković, Babina Greda
... i anđelu čuvaru što me je izbavio iz jedne opasnosti. — Mercedes Budan, Kamnik
... uz preporuku za zdravlje i za pomoć u prošnjama. — Anica Kučinac, Feričanci
... i sv. Anti za ozdravljenje muža. — Jurčec, Zagreb
... i bl. Leopoldu na mnogim milostima. — Aleksija
... i mojim zaštitnicima za prizdravljenje moga sina. — Marija Maroš, Oriovac
... sv. Alojziju i sv. Tereziji za uslišanu molitvu uz preporuku za zdravlje i blagoslov u kući. — Katica Mauhar, Delnice
... i sv. Josipu za uslišanu molbu. — Marija Milošević, Sl. Šamac
... i Gospi od brze pomoći na uslišanoj molitvi. — A. Nikolić, Borovica
... sv. Josipu i sv. Antunu uz preporuku za zdravlje i za druge potrebe. — Franjo Jovanovac, Njemačka
... na uslišanoj molitvi. — N. N., Privlaka
... za primljene milosti. — Jola Gabrek
... sv. Josipu, sv. Antunu i bl. Leopoldu za sve primljene milosti. — R. P., Mošćenička Draga
... i bl. Leopoldu na primljenim milostima. — P. B., Suhopolje
... i sv. Nikoli Taveliću što su mi sina sačuvali u teškoj prometnoj nesreći. — Monika Zvonarek, Prelog
... i sv. Judi Tadeju na primljenim milostima. — N. N., Zagreb
... bl. Leopoldu, p. Piju i o. Antiću na uslišanju. — B. P.
... sv. Obitelji i sv. Anti na sretnom uspjehu operacije. — Finka Sučić, Novska
... sv. Maloj Tereziji i bl. Leopoldu na velikoj pomoći i mnogim drugim milostima. — M. Jakolić
... i sv. Anti na uslišanoj molitvi. — M. S., Zenica
... i sv. Josipu za ozdravljenje bez operacije. — Josip Š., Zagreb
... Ranama Isusovim i bl. Leopoldu na uslišanoj molbi i za zdravlje. — N. A., Dapci
... i Gospi Trsatskoj što mi je unuka položila ispit i za sve milosti što sam ih u životu primila. — Ivka Janeš, P., (Gorski Kotar)
... na uslišanim molitvama i primljenim milostima. — N. N. iz Štitara
... sv. Josipu i sv. Antunu za primljene milosti. — I. C., Zagreb
... i m. Klaudiji za uspješan studij kćerke. Antonija Cindrić
... za poboljšanje zdravlja uz preporuku za namještenje. — M. B., Slavonija
... za uspjeh u teškoj operaciji. — Z. G., Varaždin

PREPORUČUJEM SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI!

Dragi prijatelji i dobročinitelji misija, napose naših misionara oca Gabrića i Majke Terezije, javljamo vam da smo prigodom četrdesetgodišnjice jubileja oca Gabrića i pedesetgodišnjice Majke Terezije što su otišli u misije, izdali prigodni SPOMEN-KALENDARIĆ s njihovim slikama na omotu i kratkim podacima o tim njihovim jubilejima. To su dva naša misionara, kojima se možemo ponositi pred cijelim svijetom.

Cijena kalendarića je 4 dinara, a naručuje se na adresu: Stjepan Dilber, 41001 Zagreb, pp 699, Palmotićeva 31. Na deset i više komada dajemo uobičajeni popust od 10 posto. Naručite ga na vrijeme jer je naklada ograničena.

---

razmišljajmo uz bibliju

Uređuje: PERO BULAT

Ufjudba riječi u Isusove vrijeme (2)

I blago pučke književnosti prenosi se također usmeno iz pokoljenja u pokoljenje. Sigurno, veliki momenti prošle povijesti već su utvrđeni u pisanim tekstovima u Isusovim vremenima. Ali oni se ne samo čitaju, nego se i pripovijedaju onako kao što se pripovijeda povijest iz sadašnjosti, pripovijedaju se u obliku parabola koje osvjetljavaju narodnu mudrost i šire poučavanje učitelja.

I pripovjedač je predaja, živa i zorna. Za pripovijedanja je uvijek u dodiru sa slušateljima, koje često pita: »A što se vama čini?«

Pripovjedač se drži za pripovijedanja starinske tehnike, koja pomaže slušateljima da pamte i da ponavljaju. Sastav je jednostavan, riječi upravljene ritmom, slike iz svagdašnjeg života, ključne riječi. Upotrebljava se sve ono što pruža dugo iskustvo da bi se zadržalo u pamćenju ono što se pripovijeda.

Za nas je danas teško zamisliti koliko je stvari moglo sačuvati i prenijeti usmena predaja u vrijeme kad nije bilo knjiga. Pisanje i čitanje nisu još bili u čitavom narodu u svagdašnjem običaju pa je prema tome pamćenje bilo od ogromne važnosti.

Ta pojava nije bila ograničena samo na Srednji istok. Platon pripovijeda kako je prijatelj Zenonova prijatelja prenosio riječ po riječ iz Zenonova razgovora sa Sokratom. Prenosio ih je ukoliko ih se sjećao.

PORUKA

Riječ ne umire. Ne smije se zaboraviti taj bitni pogled na starinsku uljudbu, kad se čitaju Isusove pouke. Poput Sokrata ni Isus nije napisao nijedne riječi, već je sve povjeravao pamćenju svojih slušatelja, u prvom redu svojih učenika i dvanaestorice apostola. Služio se jednostavnom tehnikom usmenog prenošenja svoga vremena, usvajao je tipične oblike narodnih pripovjedača suvremenika, uzimao prispodobe iz svagdašnjeg života i iz mjesne kronike.

Sve je starodrevno, sve je tipično za njegovo vrijeme i za njegovu zemlju osim glavne ideje, sadržane u ovim oblicima, osim »bombe« sadržane u njegovoj poruci čitavom svijetu i svim vjekovima.

MJESTA

Isus govori na brežuljcima, po gradskim trgovima, na zavojima putova, u sinagogama; ukratko posvuda gdje se Židovi okupljaju da govore i da slušaju.

Palestinski gradovi nijetko raspolažu »hramovima riječi«, koje u Grčkoj i u Rimu nazivaju **agora, forum** ili **kazalište.**

U Rimu i Ateni govorništvo je u Isusovo doba postajalo umijeće. Agora u grčkom gradu, zaposjednutom od Rimljana, nije više sjedište političkih sastanaka, nego se malo-pomalo pretvara u tržnicu, ali i dalje igra ulogu sličnu parlamentarnim »kuloarima« našeg vremena.

Mjesta za raspravice također su »sudske dvorane«. Agora je sjedište narodnih sudišta. Premda se narod ograničava na prisustvovanje raspravama, ne učestvuje u njima. Starinski trgovi, okruženi visokim zgradama, prikladni su za takva okupljanja, jer su općenito dobro zvučni ili akustični.

KAZALIŠTA

Starinska kazališta odgovaraju u mnogo većoj mjeri zahtjevima širenja zvukova i riječi. Općenito govoreći, prislonjena su uz brežuljke i građena u polukrugu, bez krova. Tako se isključivalo stvaranje jeke i vibracije. Za predstave glumci nose mas-

ke obložene iznutra materijom koja povećava zvukove (naročito bakar), a da ne kvari glasa.

Glumački je »radni instrument« samo glas. Treba se podlagati strogoj disciplini da se taj glas usavrši i da se očuva pun i zvonak, kao što se i danas radi s obzirom na pjevače. Osim toga, za vrijeme predstave provodi se naročita zvučna metoda s ritmom, koji tako reći produljuje glas, tako da ga jasno razumiju i udaljeniji slušatelji.

SINAJSKI ZAKON BRIZNO JE BIO ZAPISAN . . .

PORAVNITE PUTOVE GOSPODNJE!

BLAŽENSTVA

Govor na gori karakterističan je primjer teksta u okviru »usmene uljudbe«, to jest uljudbe (kulture) koja se temelji na govorenju, na slušanju i na sjećanju.

Tekst je to što ga Isusovi suvremenici nisu morali čitati, već je trebalo da ga prihvate iz njegovih usta i da ga dalje predaju također usmeno.

Prema tome, to je govor sastavljen na izvjestan način da se olakša njegovo pamćenje. Radi toga sadržava tehničke domišljatosti, koje ćemo ukratko spomenuti.

USPOREDNOST

Ta usporednost (ili tzv. paralelizam) češće se javlja. Katkad se ograničava na niz ustaljenih oblika, koji uvijek izražavaju istu misao u različitim slikama. Na primjer: »Ištite i dat će vam se, tražite i naći ćete, kucajte i otvorit će vam se.«

U drugim slučajevima sastoji se u isticanju misli tako da joj se stavlja uz bok oprečna misao. Primjeri: »Nitko ne može služiti dvojici gospodara.« Tvrdnja se potkrepljuje dvjema dopunama: »Jednoga će ljubiti, drugoga mrziti«, »jednome će biti naklon, drugoga prezirati«. Ili: »Dobro drvo ne može rađati zlim plodovima, niti zlo drvo nositi dobre plodove.«

Drugi put pretvara se usporednost u jednu vrstu kitica o kojima se može reći da odgovaraju jedna drugoj. Zbiva se to npr. na kraju govora, kad se uspoređuju oni koji slušaju riječ Božju, ali tako da je provode u životu, s onima za koje riječ Božja ostaje mrtvo slovo.